

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:31:13)

Poštovane kolege,

Otvaram Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020.godini Skupštine Crne Gore 26.saziva. Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Pozdravljam predsjednika Vlade i članove kabineta.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru koga pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili poslanici: Dragutin Papović ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Milan Knežević ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Ranko Krivokapić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore, Adrijan Vuksanović predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, koalicija Albanci odlučno, Forca, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative, Danijela Pavićević predsjednica Kluba poslanika SNP i Demos, Andrija Popović ovlašćeni predstavnik klubova poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore i Goran Danilović ovlašćeni predstavnik Posebnog kluba.

Prelazimo, poštovane kolege, na postavljanje pitanja i prvo dajem riječ poslaniku Dragutinu Papoviću.

Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (27.05.20 12:32:39)

Hvala vam, gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažene kolegice i kolege, poštovane dame i gospodo, poštovani članovi Vlade, poštovani predsjedniče Vlade gospodine Markoviću, pitanje ispred poslaničkog kluba DPS-a:

Kakav je odgovor Vlade na sve češće pokušaje spoljnih i unutrašnjih političkih činilaca da ugroze stabilnost, mir, nezavisnost, demokratiju, građansko društvo Crne Gore?

Ovo pitanje bi zahtijevalo vjerovatno i višednevnu političku raspravu jer se tiče suštine današnjeg političkog života. Postavljajući ovo pitanje nijesam mislio samo na ono što se dešava u proteklih nekoliko dana, pa i u proteklih nekoliko mjeseci, već možemo reći da se to dešava u mandatu ove Skupštine pa i u mandatu vaše vlade. Sad će gotovo četiri godine kako je sazvan ili konstituisan ovaj saziv Parlamenta, od kako je izabrana vaša vlada i od prvog dana rada Parlamenta i vaše vlade mi bukvalno trpimo ove spoljnopoličke i unutrašnjopoličke pritiske na Crnu Goru, na politiku koju sprovodimo, na ono što je bila volja crnogorskih građana izražena na izborima, a to je u suštini da Crna Gora odustane od samostalnog vođenja svoje državne politike. Ja mislim, ako bi analizirali ono što se dešavalo u prethodne četiri godine, a što ima svoju završnicu i epilog ovih dana, upravo može da se ocijeni na taj način. Evo samo u toku maja, odnosno u toku ovog mjeseca, predsjednik Srbije i patrijarh Srpske pravoslavne crkve su dva puta imali zajednički sastanak kako bi diskutovali o političkim dešavanjima u Crnoj Gori. Mislim da danas ne možemo naći primjer da dva čovjeka političara ili čovjeka iz društvenog života jedne zemlje na taj način raspravljaju o dešavanjima u drugoj zemlji.

Ako to nije evidentan spoljnopolički pritisak, onda bi to trebalo definisati drugačije u udžbenicima iz političkih nauka. S kojim pravom, i pri tome se šalju vrlo opasne poruke? Jedan od njih govori da je Crna Gora kao nekadašnja nezavisna dražva Hrvatska, gdje se planira genocid, dok predsjednik Srbije, istina, kaže da poštuje nezavisnost Crne Gore, ali usput daje primjedbu vlastima Srbije koje su 2006.godine pustile, kako on kaže, Crnu Goru da ode čime negira onaj svoj prvi dio izjave da poštuje nezavisnost Crne Gore. Znači da građani Crne Gore 2006. nijesu samostalno odlučili o nezavisnosti Crne Gore, nego je neko pustio Crnu Goru da ode. U drugom dijelu svoje izjave kaže - poštujuemo nezavisnost, ali mi moramo da vodimo računa o svom narodu u Crnoj Gori. Na ovaj način on ne upućuje samo izazov našoj nezavisnosti, našem pravu da samostalno, autonomno vodimo državnu politiku, nego upućuje izazov srpskom narodu, odnosno građanima Crne Gore koji se izjašnjavaju kao Srbi, jer im kaže vi ste naš narod, odnosno narod Srbije. To je izazov za njih, da li su oni narod Srbije ili su ravnopravni građani Crne Gore. Dakle, ako analiziramo pažljivije ove poruke, to je jedna vrlo opasna politika koja se promovise i koja se

plasira prema Crnoj Gori i direktno ugrožava ono što je naš građanski koncept države. Da li su naši građani koji se izjašnjavaju kao Srbi građani ove Crne Gore ili su, kako ih to Vlada Srbije tretira u svojim dokumentima, Srbi u regionu? Mi mislimo da su oni ravnopravni građani ove države i da oni treba tako i da ostvaruju sva prava jednako sa drugim građanima u Crnoj Gori.

Recimo, predsjednik Srpske akademije nauka i umjetnosti Vladimir Kostić smatra da se mora shvatiti da je u Crnoj Gori riječ o drugoj državi, ali kao i predsjednik Vučić kaže - i svome narodu, našem narodu u njoj. Dakle, iste poruke, vlast Srbije, Srpska pravoslavna crkva, Srpska akademija nauka i umjetnosti, uz ono što se dešavalo u Nikšiću koje je okvalifikovano kao dešavanje naroda koji se spontano tamo okupio. Kao da prisustvujemo reinkarnaciji kraja 80-ih i početka 90-ih, onoj famoznoj ideologiji dešavanja naroda, što govori o istom političkom konceptu koji se primjenjuje u Crnoj Gori samo su akteri drugačiji i uz još jednu za nas olakšavajuću okolnost - mi znamo formulu te politike i mi znamo tu strategiju i treba da joj odgovorimo.

Iza ovoga se krije, po mom mišljenju, uticaj onoga ko je glavni kreator ove politike a to je vlast iz Moskve, jer ako analizirate izjave portparolke Ministarstva spoljnih poslova Rusije Marije Zaharove iz marta ove godine i maja ove godine primijetićete vrlo sugestivne poruke. U martu 2020. povodom našeg Zakona o slobodi vjeroispovijesti Zaharova kaže da on ima destruktivni uticaj na "jedinstvo pravoslavnog svijeta". U maju, dakle u ovome mjesecu, ona govori da politika koju vodi crnogorska vlast izaziva raskol u pravoslavlanskom svijetu i ruši cjelovitost duhovnog prostora na Balkanu. Zašto bi portparolka Ministarstva spoljnih poslova Rusije komentarisla odnose između Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve? Da je u pitanju Ruska pravoslavna crkva pa da to i razumijemo.

Kroz ove poruke o duhovnom jedinstvu, o pravoslavlanskom narodu hoće se reći da je Crna Gora u stvari ono što Srpska pravoslavna crkva misli o njoj, govori o njoj i da Crna Gora prije svega treba da bude dio duhovnog ili političkog prostora koji bi trebalo da objedinjava neka Srbija, Republika Srpska i Crna Gora preko te platforme da Rusija sprovodi politiku u Crnoj Gori. Za ovu politiku vlasti iz Moskve, vlasti iz Beograda, oni imaju izuzetno moćne saradnike u Crnoj Gori, odnosno gotovo 90% crnogorske opozicije koji nijesu ništa drugo nego ispostava ovih politika u Crnoj Gori. Mi smo se ovih dana osvjedočili da je to tako. Evo izjava episkopa budimljansko-nikšićkog Joanikija 17.maja u Beranam gdje kaže da će se boriti "da zavedemo poredak u državi". Dakle, zadatak Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori je da zavede poredak u državi i pri tome kaže - crkva će podržati pametne ljude koji će znati da rješavaju ovakve komplikovane situacije. Direktno miješanje u političku kampanju za izbore. Mi mislimo, smatramo da su ovo zaista indikativni pokazatelji koji govore o unutrašnjim i spoljašnjem miješanju u našu politiku na neadekvatan način. Neko misli da je ovo dio političkog folklora predizbornog i da su ovo poruke koje ne treba baš tako ozbiljno razmatrati. Mislim da treba i Vlada je kroz nekoliko saopštenja se odnijela prema ovome, odgovorila, a ja mislim da je danas prilika da od vas na jednom mjestu čujemo cjelovit odgovor o ovoj temi. Hvala vam i izvinite zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:40:35)

Hvala.

Da čujem što je proceduralno.

BRANKO RADULOVIĆ (27.05.20 12:40:50)

Predsjedniče, molim vas, razumijem i mladalačku ambiciju i razumijem nešto što hoće neko da izvrši kompenzaciju neko što je zacrtao, razumijem i predizbornu kampanju, ali nemojte da dopuštite da se ovakve kvalifikacije u Crnoj Gori i u opoziciji, u većini opozicije. Momak, ja sam se borio i borim se za ovu Crnu Goru i ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:41:24)

Poslaniče Raduloviću, ovo više nije proceduralna intervencija. Hvala vam. Sada riječ ima predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 12:41:36)

Uvaženi predsjedniče, gospodo potpredsjednici, uvaženi poslaniče Papoviću,

Pitanje koje ste postavili tiče se svakog građanina Crne Gore bez obzira na njegovo političko opredjeljenje. Šta više, tiče se očuvanja građanskog karaktera našeg društva što ste detaljno i činjenicama potkrijepili u maniru odgovornog narodnog predstavnika. Na takvom pristupu vam zahvaljujem i zbog manjkavosti argumenata kakva je na ove teme, nerijetko imamo priliku da čujemo i u ovom domu i uopšte na političkoj sceni. Kao što sam kazao iznijeli ste sasvim dovoljno činjenica koje snažno potkrepljuju osnovanost vaše zabrinutosti, ali želim da vas na samom početku uvjerim da su svi pokušaji ugrožavanja mira, stabilnosti, a posebno nezavisnosti i građanskog društva Crne Gore uzaludni, uzaludniji nego nasrtaji. Namjerno kažem nasrtaji, a ne pokušaji, jer su pokušaji blaga riječ za sve sa čime smo se suočavali 1987. i 1998, 1999. i 2000. godine, a onda 2006. i onih 2016. godine, a reći ću vam i zašto. Zato što je u tim godinama posebno prošlog vijeka Crna Gora bila najmanje razvijena zemlja bivše Jugoslavije, zemlja nedostatne saobraćajne i ukupne infrastrukture, administrativno neizgrađena, sa centrima upravljanja koji su uvijek bili van naše teritorije, dakle zemlja ekonomski zapostavljena sa stalnim nastojanjima njene kulturne i državne marginalizacije, ali sa voljom i odlučnošću da svoju sudbinu uzme u svoje ruke i ispravi istorijsku nepravdu na način što će povratiti svoju nezavisnost.

Još davne 1997. godine odlučili smo da naš put neće biti put sukoba, konfratacije i borbe za tuđe ideale, već put razvoja i prosperiteta, za dobro svih naših građana. To opredjeljenje se u deceniji koja je uslijedila dograđivalo do one tačke koja je presudila da sudbonosno "da" svojoj državi odjekne toliko snažno i odlučno da ga je pozdravio cijeli demokratski i civilizovani svijet i nije to bio prkos nikome, niti je pobjeda bilo koga u današnjim vremenima. U savremenoj Crnoj Gori ne može i ne smije biti pobjednika i pobijeđenih. Pitali ste me kakav je danas odgovor Vlade na sve češće pokušaje ugrožavanja i ispraviću vas. Ti pokušaji nijesu ništa češći, oni su sada samo vidljiviji, jer su odraz panike od novog neminovnog poraza i svijesti o neuspjehu destrukcije i destabilizacije, nervoze, jer uspjeh naše politike leži u razvoju, u evropskim i demokratskim standardima čemu su oni odavno okrenuli leđa. Odgovoriću vam direktno. Svaki pokušaj destrukcije i destabilizacije biće sankcionisan u skladu sa Ustavom i zakonom odlučno i efikasno, jer Crna Gora nije ono što je bila prije deset ili dvadeset godina, jer Crna Gora na globalnoj sceni nije više sama niti sama sebi prepuštena.

Naša zemlja je uz sva protivljenja, da ne podsjećam, postala članica NATO saveza, a to nije samo stvar političkog i vojnog savezništva, već suštinska zaštita naše teritorije i granica koju garantuju najmoćnije države svijeta. To je i potvrda izgrađenosti naših unutrašnjih kapaciteta i zrelosti institucija. Proces sazrijevanja društva prati i proces jačanja naših sveukupnih kapaciteta i reforme javne uprave, naših administrativnih kapaciteta koji su 2006. godine krenuli od nule praktično, kapaciteta koji su rekordno odgovorili na upitnik Evropske komisije, otvorili pregovore, stvorili uslove za privremeno zatvaranje većine poglavlja i doveli nas nadomak članstva u Evropskoj uniji. Pogledajte samo kako je administracija odgovorila na krizu izazvanu pojavom virusa korona. Pogledajte prosvjetu, zdravstvo, službe bezbjednosti, komunalne inspeksijske organe i da ne izostavim Nacionalno koordinaciono tijelo sa osam operativnih štabova i preko 100 ljudi angažovanih po dubini. Desetine hiljada naših službenika djelovali su odlučno, efikasno i precizno. Tako se naša mlada administracija odnijela i u najvećoj krizi koja je pogodila svijet sa poznatim rezultatom čije je ime danas corona free.

Jasno je, dakle, da se sa vidljivim i nevidljivim neprijateljima borimo radom i napretkom odupirući se svakoj najavi i pojavi novih balkanskih stranputica i da napomenem, naše odluke nijesu usmjerene ni protiv koga. One su samo odrast postojanja sistema, odraz pravila i reda koji su na snazi, baš kao što je odluka o skorom otvaranju granica za zemlje koje ispunjavaju međunarodni epidemiološki standard. Dakle, sistem je taj koji određuje naše djelovanje i kanališe naše odluke, a današnja Crna Gora, Crna Gora svih koji žive u njoj otporna je na agresivnost i negatore njene nezavisnosti.

Uvaženi poslaniče, dozvolićete mi još samo kratko. O Crnoj Gori na koju su se ustremili govore naši rezultati, govori turistički sektor kroz povećanje broja hotela visoke kategorije sa 31 u 2006. godini na 141 hotelski objekat u 2016. godini tj. na 208 hotela najviše kategorije koliko imamo sada, dakle skoro sedam puta više. Govori o dominantno ... današnji izlazno orijentisani sektor energetike u kome su samo u ovom mandatu za oko 12% povećani proizvodni kapaciteti kao i podmorski kabl prema Italiji najveća energetska infrastruktura na Mediteranu vrijedna preko milijardu eura, govori saobraćajna infrastruktura u koju je uloženo preko 620 miliona eura od čega trećina od toga novca u mandatu ove Vlade, ne računajući auto-put kao ne samo graditeljski nego i vrednosni i simbolički ambijent i ponos sadašnje Crne Gore. Govori i infrastruktura u svakoj opštini u kojoj je zajedno sa sredstvima za izgradnju saobraćajnica uloženo preko milijardu i dvesta miliona eura državnog novca i da ne nabrajam, jer se razvoj osjeća u svakom damaru, jer ga građani vide, jer ga podržavaju na koju god stranu svijeta da se okrenemo.

Uvaženi poslaniče, poštovani građani, sa svim što je usmjereno protiv Crne Gore borimo se napretkom i razvojem. Zbog toga sam govorio o ovim činjenicama gledajući u budućnost da našim građanima bude bolje, a kao što sam kazao, svi pokušaji da se nasilno uruši stabilnost, građanski sklad i dostignuti razvoj biće osujećeni na način koji priliči sposobnim institucijama i demokratskom i uređenom sistemu koji mi baštinimo. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:49:17)

Hvala vam.

Pravo na komentar, poslanik Papović. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (27.05.20 12:49:24)

Hvala vam, poštovani predsjedniče Vlade, na ovom odgovoru. On je dokaz samo onoga što mi u ovome parlamentu gotovo svakodnevno ponavljamo, a to je da ova skupštinska većina i ova izvršna vlast prema svakom izazovu se odnosi kroz institucije i na odgovoran način. Kad god se protiv nas pokrene kampanja, mi ne odgovaramo na taj način nego upravo argumentima i činjenicama. Kroz ovu situaciju javnost, kako ona koja nas podržava tako i ona koja je protiv nas, testira našu odlučnost koju smo iskazali 2006. godine, odlučnost da ne samo Crna Gora bude nezavisna država nego da mi vodimo nezavisnu politiku takve države, da ta država nije ekspozitura tuđih interesa niti dio formule tuđe spoljne politike, nego da mi vodimo spoljnu i unutrašnju politiku u skladu s Ustavom, a to je u korist naših sopstvenih interesa. Na žalost, mi četrnaest godina nakon obnove nezavisnosti konstantno moramo da dokazujemo tu odlučnost, pod udarom litija, pod udarom ovih spoljno političkih i unutrašnje političkih nasrtaja. Javnost nas testira. Nama nije problem da mi pošaljemo poruku odlučnosti, da ćemo odgovorno i odlučno odgovoriti na sve to i nastaviti s ovom politikom jer smo sigurni da je ona postavljena na dobrim osnovama. Ne da tjeramo bilo kome inat ili da odgovaramo kampanjaški nego ono što ste i vi naveli u odgovoru, dakle konkretnim rezultatima. Dok mi nudimo razvojne projekte, s druge strane se nudi ili upućuju se pozivi ratnim drugovima, otkopava se oružje i nude nam se uniforme. Problem je što je naša glavna konkurencija još uvijek u referendumskoj noći 21. maja 2006. godine, očekujući neku višu silu da preokrene taj rezultat. Mi smo krenuli u pravom pravcu i nemamo drugog izbora nego da dovršimo tu politiku i te projekte. Mi smo odlučni u tome. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:51:44)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 12:51:54)

Gospodine Papoviću, svi smo odgovorni pred našim Ustavom kao najvišim pravnim aktom. Dakle, ne Vlada nego svaki dio sistema, i Parlament u cjelini, i onaj dio iz kojeg dolazi vlast, i onaj dio iz opozicije. Nesporno je jedno, da se u Crnoj Gori neće kreirati odluke s pogledom i strahom šta se o tome misli u susjednom dvorištu. Nikada više. Uvažavamo sve aspekte, Crna Gora je primjer dobrosusjedstva, pozitivne regionalne politike, solidarnosti i zajedništva. Naše odluke mogu biti loše, nedovoljno utemeljene, ali su naše odluke. Naše mišljenje će biti naše mišljenje, naš stav je naš stav i ničiji drugi.

Prema tome, ne sjekiram se uopšte u odnosu na one glasove koji dolaze, a o kojima ste vi govorili. O tome će suditi naši građani. Mi možda nijesmo dobra vlast. Možda ova vlada nije uspješna, ali je ona crnogorska i samostalna. Koliko će biti uspješna i da li je uspješna kazaće građani na izborima već ove godine. Dakle, samostalno, odlučno, u skladu s Ustavom i u duhu i potrebi naših nacionalnih i državnih interesa.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 12:53:41)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Molim vas, kolege, da pažljivo slušamo govornike. Svi klubovi će dobiti priliku da postave pitanje i nemojte dovoditi do toga da upozoravamo na pokušaj da se remete govornici. Pitanje će postaviti sada Milan Knežević. Svi klubovi su zastupljeniji s više poslanika nego po našem dogovoru i vodite računa o tome.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 12:54:11)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u,

Prvi put s nanogicom u istoriji crnogorskog parlamenta, postavljam pitanje premijeru Dušku Markoviću:

Koliki iznos novčane pomoći su građanima i državi donirali Milo Đukanović, Blažo Đukanović, Aco Đukanović i Ana Kolarević za borbu protiv koronavirusa? Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Stvarajući 21. maja 2006. godine privatnu državu par procentnih despota, svako malo tražite vidljive i nevidljive neprijatelje, spoljne i unutrašnje antidržavne elemente crnogorske nezavisnosti iako čitav svijet i čitava Crna Gora vidi da ste vi najveći neprijatelji i protivnici crnogorske nezavisnosti.

Dobri poznavaoци Biblije tvrde i tumače da je bitka sudnjeg dana počela 2019. godine, vjerujem da je tako, i da je počela, gospodine Markoviću, u Crnoj Gori 27. decembra kada ste zajedno s četiri jahača apokalipse pod njihovim barjakom smrti, kuge, bolesti i gladi udarili na osnovne temelje crnogorskog naroda, naše dugovno i istorijsko nasleđe. Crna Gora svakodnevno propada pred našim očima. Vi ste tridesetogodišnja pandemija. U kombinaciji s ebolom, s koronom, s HIV-om, s pandemijom ptičijeg gripa, H1N2, svinjskog gripa, vi nam dođete kao urmašice.

Vi ste, gospodine Markoviću, stvarajući privatnu državu stvorili jedan ambijent u kome svako malo inficirate Ustav kao što ste to uradili prije dva mjeseca sprovodeći gestapovske mjere, i ako ste negdje i u nečemu lider u regionu, lider ste u broju uhapšenih i procesuiranih građana koji su navodno kršili neustavne i nezakonite mjere NKT-a. Uhapsili ste i procesuirali preko 1.800 građana. Toliko ni Gestapo, ni Njemci, ni Italijani od 1941. do 1945. godine nisu uhapsili građana Crne Gore i onih koji su im pružali otpor. Zato, neka vas ne čuli što vam Dan nezavisnosti niko nije čestitao iz svijeta, niti sam vidio ijednu čestitku, gospodine Markoviću, osim ako se izuzmu čestitke Volija, Glosarija i Bemaksa, a oni još uvijek nijesu svijet koliko mi se čini.

Ono što je veoma bitno jeste da ste pod ovim barjakom četiri jahača apokalipse kulminaciju ove privatne države realizovali hapseći vladiku Joanikija 12. maja 2020. godine na dan Svetog

Vasilija Ostroškog, što su samo uradile ustaše 1941. godine, na isti dan hapseći vladiku dabrobosanskog Petra Zimonića. Onda ste podigli krivične prijave zbog riječi izgovorene u Skupštini, zbog pozivanja na otpor protiv Andrije Mandića, Predraga Bulatovića i mene. Samo nedelju dana kasnije objasnili ste koliko košta ljubav prema Crnoj Gori. Reći ću vam koliko košta, gospodine Markoviću. Dvadeset eura. Petnaest eura dizel goriva i pet eura ste dali za točeno nikšićko pivo kako bi proslavljali crnogorsku nezavisnost. Na kraju se sve završilo kao u onim kaubojskim filmovima po onim varošicama i selendrama Divljeg Zapada, opštom tučom, jurnjavom ste proslavili tzv. nezavisnost. Vi ste ih pozvali da proslavljaju nezavisnost. Vi ste im rekli da se okupe. Da li će tužilaštvo protiv vas i Mila Đukanovića podići krivične prijave jer nisu poštovali socijalnu distancu, jer su propagirali neofašizam? Posebna je priča što ste 9. maja u javnom servisu promovisali Tomsona ustašu okrećući Crnu Goru ka nekakvoj crvenoj Hrvatskoj.

Vi i Milo Đukanović se utrkujete u antisrpsstvu. On 19. maja, a vi 21. maja. Mene su često ranije građani pitali ko je bolji od vas dvojice. Sada hoću da im kažem da ne znam ko je gori od vas dvojice. Meni nije jasno koje su to frakcije i kakve su to podjele unutar Demokratske partije socijalista, da vi i Đukanović na naglašenom antisrpskom narativu krećete u obračun sa srpskim narodom i prijetite vašim sudovima. Kojim nam vi to sudovima prijetite, gospodine Markoviću? Jesu li to oni sudovi đe su vam sada kandidati za sudije Osnovnog suda prepisivali testove? Jesu li vam to sudovi gdje su vam tužiocima od reda korumpirani? Jesu li vam to sudovi đe su vam sudije korištene u političke obračune s najjačim političkim savezom? Nemojte da nam prijetite ni tim sudovima niti bilo kakvom vrstom represije, jer mi se ničega ne plašimo. Sve što ste mogli da sprovedete nad Demokratskim frontom sprovedeli ste, i sudanije, i zatvore, i kućne pritvore, i nove krivične prijave, i nove prekršajne prijave. Ostalo vam je još da nas ubijete. Vjerujem da se u nekim krugovima državnih struktura razmišlja o tome i zato me ne čudi što su danas neki režimski portali plasirali vijest o tome da mene Srbija u stvari pokušava da ubije, a ne određene bezbjedonosne strukture koje se nalaze u Crnoj Gori i koje još niko nije saslušao po onoj depeši koja je objavljena iz Ministarstva spoljnih poslova. Ali, treba da znate, gospodine Markoviću, sve što biva mi smo mu naredni i sigurni budite ni za milimetar nećemo odstupiti.

Crnogorska nezavisnost je ugrožena samo od vas. Saopštavam kao jedan od lidera Demokratskog fronta, mi nemamo namjeru da je revidiramo. Nemamo namjeru da je preispitujemo, ali vam nećemo dozvoliti da gradite ovu državu na antisrpsstvu i na proglašenju srpskoga naroda kao antidržavnog elementa i na proglašenju kanonske jedinstvene Srpske pravoslavne crkve kao nekoga agresora. Ako to želite imaćete sukobe sa Demokratskim frontom, imaćete sukobe sa većinskom Crnom Gorom, a ukoliko ne želite spremni smo da razgovaramo na tu temu, da gradimo Crnu Goru na nacionalnom pravoslavnom pomirenju. Ali, vi ne želite nacionalno pravoslavno pomirenje iz prostog razloga što ste navikli da funkcionišete po podjelama, iz prostog razloga, gospodine Markoviću, što kad god vi pronađete nekog vidljivog i nevidljivog neprijatelja nekome, na vaše račune legne 100 ili 200 miliona eura braneći crnogorsku nezavisnost sa jednom rukom u džepu a očima na žiro računima po Kajmanskim, Djevičanskim i ne znam kakvim ostrvima.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:01:44)

Riječ ima predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:01:56)

Poslaniče Kneževiću, pokušajte da nađete tu jednu rečenicu iz mog obraćanja od 21. maja gdje sam promovisao antisrpsstvo da bismo nastavili da polemishemo tu temu činjenicama. Nađite to.

Da se vratimo na vaše pitanje.

Poslaniče Kneževiću, na inicijativu brojnih pojedinaca i privrednika iz zemlje i inostranstva koji su iskazali interesovanje da pruže podršku u suzbijanju posljedica izazvanih pojavom i širenjem novog koronavirusa 19.marta 2020.godine, otvoren je žiro račun kod Nacionalnog

koordinacionog tijela za zarazne bolesti. Pošto vi nerijetko ulazite u najsitnije detalje, detaljno ću vam i saopštiti. Do 27.maja 2020.godine u 9,00 časova, dakle danas, ukupni prilivi na taj račun iznosili su 8.011.873,21 euro, Dok su ukupni odlivi iznosili 1.758.133,33 eura. Stanje na računu je dakle 6.253.699,88 eura i 75.971 dolar i 72 centa, na podračunu sa kojeg nije bilo odliva.

U protekla dva i po mjeseca preko 5.000 pojedinaca i kompanija pridružili su se naporima na očuvanju zdravlja i života naših građana i to sa konkretnom materijalnom podrškom. Mnogima od njih ne znamo imena i adrese. Takođe doprinos našoj zajedničkoj borbi nije bio samo materijalni, građani Crne Gore odgovorili su trenutku izazova i na mnoge druge načine. Niko od njih nije uslovljavao taj doprinos ličnom promocijom ili pojedinačnom zahvalnošću, pa su imena nekih ostala bez medijske afirmacije, ali nijesu ostala bez naše zahvalnosti i pamćenja. Dakle, veliki broj građana odlučio se za anonimnu podršku. Primjera radi, preko 50% donatora koji su pomoć uputili preko portala koronainfocg.me nije željela da svoje ime stavi u prvi plan jer im je u prvom planu Crna Gora i njeno dobro. Riječju, pomogli su svi, poslaniče Kneževiću, koliko su mogli i koliko su smatrali da treba. Naše je bilo da u ime onih koji su pomoć uplatili i u ime građana koje predstavljamo pomoć iskoristimo namjenski. To smo i učinili i pomoć će biti usmjerena zdravstvenom sektoru i dugoročnim potrebama jačanja medicinskih kapaciteta, prvenstveno radi izgradnje neophodnih klinika, dakle usmjerena građaninu i očuvanju njegovog zdravlja. I konačno, poslaniče Kneževiću, vjerujem da vi kao osvjedočeni humanista, prije svega vrstan poznavalac jezika, znate smisao riječi donacija. To je nadasve lični čin. Stoga mi ne pada na pamet da vas pitam, recimo, koliko ste vi novca donirali za borbu naše države protiv korona virusa, koliko je donirala vaša porodica ili bilo kojeg poslanika u ovoj sali ili bilo koga drugog u Crnoj Gori i van nje. Zaista mi ne pada napamet da pitam da li je i koliko novca donirano. To bi zaista izlazilo iz okvira učtivosti i vaspitanja. Ponavljam, preko 5.000 građana doniralo je sredstva i svima još jednom upućujem zahvalnost. Svi oni imaju isto ime i prezime, humani ljudi i ljudi velikog srca. Humanost je u nama i u ličnom činu, bez udaranja u talambase i samoreklamiranja. Tako to barem ja doživljam.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:05:51)

Komentar na odgovor, poslanik Milan Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 13:05:56)

Gospodine Markoviću, da mi ne bude zamjereno.

Jedan moj stric ima jednu fantastičnu izreku, a glasi: "Ja te lažem, ti me ne vjeruješ". Znači, ja vas ništa nisam pitao od ovoga što ste vi ovdje meni pročitali.

Ja sam vas pitao koliko su Milo Đukanović, Aco Đukanović, Blažo Đukanović i Ana Kolarević pomogli državu Crnu Goru u borbi protiv pandemije korona virusa. Vi ste nam odgovorili 0 centi, 0 centi predsjednik države, njegov brat, njegova sestra i njegov sin. Prema podacima vašeg zlatnog tajkuna Duška Kneževića bogatstvo vašeg predsjednika DPS-a i predsjednika vaše privatne države je oko milijardu evra. Njegov sin je prošle godine zaradio 1.800.000 evra iako ni na jednom bankovnom izvodu nije prikazano da je imao euro prihoda, gospodine Markoviću. Njegov sestričić, gospodine Markoviću, gradi u Dobrota kompleksu neke hotele vrijednosti 20 miliona evra, a u aprilu 2005.godine kupio je na Menhetnu kompleks penthausa 900.000 evra, 2005. godine prije 15 godina u predvečerje referenduma i odvajanje od ove mrske Srbije, a njegov brat Aco Đukanović posjeduje 300.000 kvadrata najljepšeg zemljišta, ako se izuzmu sve one nekretnine, banke, institucije i sve ono što posjeduje i nijesu uložili 0 centi u državu Crnu Goru i njenu borbu protiv pandemije koronavirusa. Vi odlično znate koliko sam ja dao, znate koliko je dao poslanički klub, znate odlično preko 10.000 evra je donirao Poslanički klub Demokratskoga fronta 15.000 evra, a samo ste meni u ove četiri godine uzeli preko 11.000 evra kroz razne kazne, a dobijali su plate sekretari, sekretarice i ne znam ko. Trebali ste te pare prabaciti u borbu protiv pandemije korona virusa, gospodine Markoviću.

Vi ste, gospodine Markoviću, prije dva dana Crnu Goru proglasili za free corona destinaciju i onako slavodobitno poput Cezara skinuli masku. Ko vas ne zna mislio bi da se radi o nekom hirurgu koji je upravo izvršio transplantaciju jetre, bubrega, krajnika, mozga i materice. Vi ste proglasili pobjedu i saopštili spisak država u koje mogu da idu građani Crne Gore i spisak država iz kojih ne može da se dođe u Crnu Goru. Među tim državama je i Njemačka, gospodine Markoviću. Vi ste rekli da građani Crne Gore mogu da idu u Njemačku. Dan kasnije, Njemačka kaže da građani Njemačke ne mogu da idu u Crnu Goru. Znači, Angela Merkel je poslala poruku aufiderzen Montenegro, ali je vrlo važno bilo da vi pošaljete poruku navodno, kako je Srbija i Republika Srpska nestabilno epidemiološko žarište u Crnoj Gori. Znete zašto? Zato što vas je Srbija prestigla u svemu. Naš javni dug je preko 80% BDP-a, srpski je ispod 50%. Prestigli su nas u platama, prestigli su nas u penzijama, prestigli su nas u investicijama. Dvije milijarde evra je uvoz, a 200 miliona eura nam je izvoz, gospodine Markoviću. Da sam na mjestu Srbije, ne bih zabranio avionima Montenegro airlinesa da slijeću na piste po srpskim aerodromima. Opisao bih sve ove tajkune koji od 2006. godine su stvorili poslovne imperije po Srbiji i odatle finansiraju antisrpsku politiku u Crnoj Gori i promovišu tzv. državu Kosovo, oduzeo bih im imovinu, oduzeo bih im stanove, oduzeo bih svaki posao i protjerao iz Srbije. To bih ja uradio, onda bih zabranio đeci funkcionera da oni idu u Srbiju, da se provode po splavovima, da obilaze svoje stanove, da obilaze svoje nekretnine i da se ne pišu više Srbi kad treba besplatno da dobiju studiranje u Beogradu. To bih ja uradio, pa biste vidjeli vi šta su recipročne mjere, gospodine Markoviću. Nego Srbija ne želi da vam odgovori na način na koji vi zaslužujete.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:10:33)

Vrijeme gospodine Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 13:10:37)

Dozvolite, bilo je prekoračenja, dozvolite, ovo je veoma bitno.

Gospodine Markoviću, iskreno vam sad kažem koja je interna priča za vas u Demokratskoj partiji socijalista, da je vaš najveći uspjeh za priliv investicija kada sjednete vikendom u lokalu svoga sina. Onda svi odjednom nagrnu popune lokal da vam se jave i tad ima najveću dobit vaš sin toga dana. To je vaš najveći magnet što se tiče privlačenja investicija. Ja vam ovo iskreno govorim, ovo su vam rekli vaši funkcioneri u Demokratskoj partiji socijalista.

Ali, da finiširam. Ovdje je suština u sljedećem: Vi od nas gospodine Markoviću, želite da napravite Novaka Kilibardu. Da nam date stanove, da nam date limuzine, da nam date sitne privilegije a da sve ostane na isto ili još gore, da nas pokazujete međunarodnoj zajednici kao kakve mečke po vašarima i da govorite, evo mi imamo Srbe u Vladi. Gospodine Markoviću, od Demokratskog fronta ne možete praviti Novaka Kilibardu, niti pokojnu Narodnu stranku, jer mi se nećemo prodati ni za ni jednu prolaznu i taštu privilegiju kojima ste kupovali ranije Srbe. To treba da znate.

Na kraju, zamoljen sam od značajnog broja ljudi koji su nosioci partizanskih spomenica i njihovih članova porodice da ne računate na naše spomenice. Tu uključujem i moje dvije spomenice, da ne barjačite njima jer se naši dedovi, posebno ovaj moj Milan i Mirko, nisu borili za to da biste vi imali sve ove privilegije koje imate sad. Naprotiv, oni su se borili protiv svega što vi personifikujete. I neće meni Zuvdija Hodžić čeprkati po kostima mojih dedova, niti po kostima časnih ljudi koji su sanjali i borili se i žrtvovali se za veliku Jugoslaviju. Nisu se oni borili za nezavisnu Crnu Goru, niti su se borili za tekovine 21. maja. Znači, izbrišite spomenice časnih partizana NOB-a i njihovih porodica jer ne možete sa njima da računate i ne možete sa njima da barjačite.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:12:27)

Poslaniče Kneževiću, samo da konstatujem, najveće prekoračenje ste danas imali upravo vi.

Izvolite. Ne, ne, pogledaćete vrijeme pa ćete reći da sam vrlo precizan.
Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:12:56)

Pa ne znam šta, pravo da vam kažem poslaniče Kneževiću. Toliko ste kontradiktorni i špekulišete činjenicama da ne zaslužujete čak ni ozbiljan komentar.

Žao mi je što moram ovako da vam se obratim jer uvijek smo imali pristojnu komunikaciju, bez obzira na naše ozbiljne političke i svake druge razlike, čak i građanske. Reagovali ste kao ogovarač, kao gradski ogovarač koji kupi priče sa ulica i prenosi, reći ću vam sve šta ja mislim. Dakle, pozvao sam vas da se prisjetite i da mi to u ponovnom javljanju kažete koja je to moja izjava antisrpska i protiv države Srbije. Kada sam pomenuo njihovu politiku u smislu anticrnogorske, kada sam pomenuo ikada njihovog zvaničnika u tom smislu, a posebno instituciju. Dakle, pokušali ste da manipulišete.

Drugo, govorili ste o tome da smo mi u stvari neprijatelji nezavisne Crne Gore. Možda mi dobro ne radimo za nezavisnu Crnu Goru ili možda nijesmo uradili dovoljno za nezavisnu Crnu Goru, ali mi smo patriote i posvećeni svim svojim građanskim, intelektualnim i političkim potencijalom za Crnu Goru, za razliku od vas. Ne zbog toga što nagađam, nego zbog toga što tumačim ono što ste rekli prije samo desetak, pet minuta. Znae šta ste rekli? Rekli ste da ste u prilici uradili bi protiv Crne Gore to, uradili bi (polemika) uradili bi, protjerali bi ljude koji idu u Crnu Goru, zabranili bi građanima Crne Gore da idu u Beograd i da idu na splavove, da idu na splavove, sve bi to uradili dakle, vi ste pokazali ili se kandidovali nakon izbora u Srbiji da budete njihov ministar u Vladi Srbije protiv Crne Gore.

Sljedeće oko antifašizma. Pokušavate da budete ekskluzivni, znači antifašizam je jedna od najvećih vrijednosti koje baštini Crna Gora i ne sama nego i čitav demokratski svijet, dakle i susjedna Srbija i Rusija naravno, rekao sam čitav demokratski svijet. Nemojte da mi upadate u riječ, kad budete dobili riječ onda polemishite.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:15:59)

Poslaniče Đukanoviću, ovo vam je opomena pred kažnjavanje, molim vas nemojte dobacivati.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:16:10)

Postavite mi poslaničko pitanje na sljedećem parlamentu pa ću vrlo rado s vama diskutovati.

Dakle, nemate vi eskuzivitet ni da uzimate spomenice i ordenja, posebno preda mnom jer je moja cijela porodica i po očevoj i majčinoj liniji partizanska. Dolazim iz sela, kao što znate da je partizansko, da je bila Crvena komuna, iz sela u kojeg je u partizanskoj jedinici potiče prvi borac koji je srušio neprijateljske avione itd. itd. Prema tome ne treba niti danas o tome pričati. Mi treba da pričamo o vrijednostima, a vi ste daleko od antifašističkih vrijednosti, jer svojim političkim djelovanjem gazite u temelje Crne Gore.

Sljedeće, da ne ispadne da nijesam nešto čuo, navodno kako je moj doprinos investicijama iz kafića, ne kafića moga sina nego kafića koji je zakupio, malog jednog. Dakle, nije državnim novcem nego iz svog potencijala, ponosan sam na to, ali crnogorske investicije, nivo crnogorskih investicija u ove tri godine je rekordan preko dvije milijarde eura i ako se to zaista realizuje preko te lokacije i komšiluka vašega, kolega veoma sam zadovoljan.

Sljedeće, natjerali ste me da kažem nešto što nijesam i što mi nije manir, ali ste me natjerali i imam saglasnost da taj podatak objavim ako bude potrebno, ali zbog istine, jer se pozivate na

istinu. Dakle, Prva banka je donirala 44 hiljade eura Nacionalnom koordinacionom tijelu. Kapital invest 20 hiljada za bolnicu u Nikšiću, BB Solar 20 hiljada Nacionalnom koordinacionom tijelu, Kodio 50 tablet računara podgoričkoj Gimnaziji, Predsjednik države, kao i svi mi funkcioneri i sa novcem kojim se falite, redovno izdvaja od svoje zarade za Nacionalno koordinaciono tijelo.

Dakle, gospodine Kneževiću, govorili ste neistine, optuživali ste bez činjenica i molio bih da, a to vam u porodičnim leži u politici, bez obzira koliko se ne slažemo, služite činjenicama i političku fer komunikaciju.

Što se tiče Srbije i naše zadnje odluke, želim da vam kažem da ta odluka nije donijeta u odnosu ni na jednu državu, nego na osnovu epidemiološkog standarda koje utvrđuju zdravstvene vlasti Crne Gore. Ja sam na toj konferenciji rekao samo u ovom trenutku koje zemlje to ispunjavaju, govoreći da u tom trenutku to ispunjavaju i neke zemlje regiona. Vjerujem da toliko matematičko znanje imate da ste mogli da izvedete i na koje se to zemlje regiona odnosi ne želeći da prejudiciram krajnju odluku Nacionalnog koordinacionog tijela. Ali, zbog vas i zbog javnosti, zbog toga što ima dosta špekulacija na tu temu, dakle, kako se zdravstvena situacija postupno poboljšava, jasna je želja svih država ka bržem povratku na neograničeno, slobodno kretanje osoba i ponovnom uspostavljanju međunarodnog saobraćaja. Samim tim i Crna Gora je, uvažavajući smjernice i postulate iznešene u ključnim aktima Evropske komisije, prije svega u zajedničkom evropskom planu za ukidanje ograničavanja širenja COVID-a 19, te u smjernicama za postepeni koordinisani pristup ponovnom uspostavljanju slobode kretanja i ukidanja kontrola na unutrašnjim granicama Evropske unije, odlučila da se problemu popuštanja posveti sistemski te da definiše uslove i kriterijume za ukidanje mjera suzbijanja širenja zaraze, a prije svega kriterijuma za postepeno otvaranje granica. Dakle, odluke o ublažavanju mjera izolacije donijete su na osnovu tri grupe kriterijuma poštujući preporuke Evropske unije, a ne galame i manipulacija. To su, prije svega, epidemiološki kriterijumi kao osnovna grupa pokazatelja koja treba jasno da ukaže da se širenje bolesti značajno usporilo u dužem vremenskom razdoblju u određenim državama. U obzir se uzima jasno i postojano smanjenje broja novih slučajeva, stopa hospitalizacije i broja pacijenata u jedinicama intenzivnog liječenja, kao i broja aktivnih slučajeva.

Dalje, epidemiološkom procjenom i analizom obolijevanja u evropskim državama je utvrđeno da stopa aktivnih slučajeva od 25 na 100.000 stanovnika ukazuje na nivo lokalne transmisije koji predstavlja prihvatljiv rizik za nesmetano kretanje i boravak stanovnika tih država u Crnoj Gori. Druga grupa pokazatelja su kapaciteti zdravstvenog sistema Crne Gore koji su dostupni za adekvatnu epidemiološku obradu, ali i moguće kliničko zbrinjavanje eventualno priliva importovanih slučajeva, uključujući mogućnost hospitalizacije, evakuacije i transporta. Posljednja grupa kriterijuma se odnosila na dostupnost kapaciteta za praćenje kontakata uključujući i kapacitete za masovno testiranje, pravovremeno otkrivanje i praćenje eventualno ponovnog širenja virusa.

Na osnovu ovako definisanih kriterijuma koji su razmatrani smanjili smo rizik od donošenja odluka na temelju pretpostavki ili nepotpunih informacija koje sam imao prilike da čujem i vidim ova dva dana nebrojeno, zasnovanog na neznanju i zloj namjeri. Dakle, u potpunosti smo svjesni da je ukidanje ograničenja neophodno za privredni oporavak Crne Gore. Takođe smo svjesni neophodnosti da ukidanje bude postepeno i lagano jer, u protivnom, rizikujemo da sve postignute rezultate urušimo, a zdravlje stanovništva i gostiju ponovo ugrozimo. Dakle, zdravlje građana i svakoga ko dolazi u Crnu Goru ipak mora imati prioritet.

Prema tome, niko nije pomenuo Bosnu i Hercegovinu i druge zemlje. Vidim da se govori o ugroženosti Srba iz Bosne i Hercegovine. Republika Srpska je dio Bosne i Hercegovine. Republika Srpska nije država. Prema tome, građani Republike Srpske će po ovom kriterijumu kao državljani Bosne i Hercegovine dolaziti u Crnu Goru.

Drugo, nikada i nikome nijesmo rekli da mogu crnogorski građani da idu u zemlje s kojima otvaramo granice jer to ne zavisi od nas nego zavisi od tih zemalja. Mi smo otvorili naše granice po našim pravilima za državljane zemalja koji ispunjavaju epidemiološke uslove. Na žalost, pratimo to na osnovu informacija koje daju zdravstvene vlasti Srbije. Mi smo juče imali 4.900 aktivno zaraženih građana Srbije koronavirusom. To je na 72 na 100.000 stanovnika. Mi pratimo, po onome što saopštavaju zdravstvene vlasti Srbije, da se Srbija u ovom trenutku uspješno nosi s epidemijom koronavirusa. Mi se nadamo da će se to desiti brže nego što standardi govore. U tom trenutku Crna Gora će biti otvorena i za srpske državljane. Oni su, ako žele, dobrodošli u Crnu

Goru.

Prema tome, poslaniče Kneževiću, srpske odluke su njihove odluke, kao što sam rekao u odgovoru poslaniku Papoviću. Dakle, njihova je odluka da obustave letove Montenegro airlinesa na srpske aerodrome. Poštujemo. Samostalna, nezavisna odluka Vlade Srbije. Vidjećemo šta stoji iza toga, koliko će to trajati. Mi se nijesmo, kao što znate, poslaniče Kneževiću, ljutili kada je Srbija zatvorila srpsku granicu prema Crnoj Gori prva. Nijesmo se ljutili kada je Srbija zabranila izvoz medicinske opreme u početku epidemije. Nijesmo se ljutili na Srbiju kada je zabranila izvoz pšenice van Srbije zbog toga što smo to tumačili kao racionalne i cjelishodne odluke vlasti Srbije u interesu njenih građana i u interesu zdravlja. Vi znate da je Evropska unija, u teritorijalnom smislu, smislu granica i slobode kretanja jedinstven prostor, ali je svaka država u ovoj situaciji autonomno donosila odluke za sebe, zatvaranje granica i drugih odluka.

Dakle, nema ljutnje kada je u pitanju nacionalno zdravlje. Nema skrivene agende. U Crnoj Gori nema politike. Želimo da Srbija iz ove situacije izađe što prije. Prema tome, mi vodimo računa o našem zdravlju, o našem interesu. Nema ništa od onoga što nam vi podmećete, gospodine Kneževiću.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:25:47)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Predsjednik Vlade je govorio tri i po minuta duže od poslanika Kneževića, vrlo precizno.

Kolege, samo da se razumijemo. Vi ste, poslaniče Kneževiću, u postavljanju pitanja prekoračili dva i po, u odgovoru prekoračili tri, a predsjednik u odgovoru na pitanje prekoračio devet. Vrlo sam precizan. Izvolite proceduru.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 13:26:39)

Gospodine Brajoviću, želim samo vama da se obratim za ispravku navoda, a ako hoće gospodin Marković da nastavimo stvaralački dijalog, nemam nikakav problem.

Znači, nisam rekao da građanima Crne Gore treba zabraniti ulazak u Srbiju, u Beograd, niti splavove, niti tržne centre, niti sve one blagodeti koje ima Srbija i koje ima Beograd. Rekao sam da bi trebalo zabraniti tajkunima, državnim funkcionerima i članovima njihovih porodica koji ovdje u Crnoj Gori promovišu najbrutalniji vid antisrpsstva i srbofobije. Valjda je i Srbija mogla da se ljuti kada ste priznali lažnu državu Kosovo i kada ste glasali da naše duhovno nasleđe uđe u baštinu UNESCO-a ili kada ste slali, gospodine Boškoviću, oficira da proslavlja "bljesak", "oluju" i progon preko 350.000 Srba. Da li je tada Srbija trebalo da se ljuti? Da li je Srbija trebalo da se ljuti na najbrutalniju antisrpsku politiku koju ste sprovodili od 2006. godine?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:27:42)

Što ste proceduralno mene pitali, ljutila se svakako. Protjerala je našeg ambasadora, da vas podsjetim na to. Prema tome, odgovor je ljutila se.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:28:02)

Baš ovako kako sam ja rekao, rekao je gospodin Knežević, i to možemo da provjerimo u stenogramu.

Želim zbog crnogorske javnosti i srpske javnosti da kažem da je moje poimanje, političko poimanje i ljudsko i građansko poimanje vjekovima i svjetlosnim godinama udaljeno od onoga kako razmišlja gospodin Knežević, a očigledno po glasovima podrške i zvukovima koji dolaze iz njegovog prvog komšiluka je to šireg sadržaja.

Zamislite situaciju da se iz Srbije i iz Crne Gore proganjaju političkim stavom privrednici, ekonomisti, pojedinci itd. Šta bi ovom logikom o kojoj je govorio gospodin Knežević kada građani, pretpostavljam građani crnogorskog porijekla, najvećim dijelom srpski državljani stvaraju u Srbiji, doprinose razvoju Srbije, njenoj ekonomiji i standardima, da treba da budu proćerani samo zbog toga što su porijeklom Crnogorci i što su uspješni ili što su Crnogorci? Zamislite kada bi to bila logika ove vlasti, ove politike i građana Crne Gore, šta bi u Crnoj Gori radio M:tel, na primjer. Šta bi u Crnoj Gori radile velike i ozbiljne kompanije zbog čega smo srećni što su u Crnoj Gori i uradićemo sve da ostanu u Crnoj Gori, i ne samo da ostanu nego i da prošire svoje poslovanje?

Želio sam ovo da kažem da podržim poslanike i poslanički klub, koalicije, da se odupremo nacionalnom šovinizmu i da širimo solidarnost i zajedništvo kao globalnu vrijednost savremenog čovječanstva. To je naš cilj.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:30:09)

Izvolite proceduru.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 13:30:15)

Ja bih se zabrinuo da smo približeni, gospodine Markoviću, ako smo već ovako kosmički udaljeni, blago meni, znam da smo na pravom putu, vidim krstite se lijevom rukom, odlično, znači nova CPC. Prihvatam predlog gospodina Markovića da se da pauza i da vidimo šta sam ja izgovorio. Da li sam govorio o građanima Crne Gore ili sam govorio o funkcionerima i o ljudima režima i tajkunima koji promovišu i finansiraju antisrpsstvo u Crnoj Gori. Tražim pauzu i prihvatam predlog gospodina Markovića.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:30:44)

Kolega Kneževiću, nećete dobiti pauzu. Možete svakako dobiti stenogram pa ćete naći način da saopštite vaš stav, i predsjednik Vlade i vi. Svakako ćete dobiti pravo. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.20 13:31:04)

...govorio istinu i da sam u pravu i zato ne dozvoljavate pauzu da se ovdje donese stenogram. Znao sam da sam rekao istinu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:31:10)

Poslaničke Kneževiću, ne dozvoljavam pauzu, stenogram ćete svakako dobiti, imate načina da saopštite vaš stav posle čitanja stenograma. Drugo, ja nisam ovdje upućivao i to da vi niste odgovorili na zahtjev predsjednika ili bilo kako drugo. Imate mogućnost i dobićete. Služba svakako može svakome ko zahtijeva da pripremi stenogram, pauze nema.

Pitanje postavlja poslanik Ranko Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.05.20 13:31:49)

Poštovani predsjedniče 41. Vlade, poštovane kolege,

Ja ću morati ostati posle ovakih rasprava u zdravstvenim terminima. Očigledno je da je čitav Balkan, a Crna Gora posebno razapeta između dvije ključne bolesti, velikodržavnog šovinizma i

tajkunskog šovinizma. Ta dva šovinizma očigledno cijepaju Balkan već tri decenije, sve više i više. Ovaj drugi mnogo više vide naši zapadni partneri, ovaj tajkunski, a ovaj prvi je trajni, istorijski i neprolazniji, bojim se, u čitavoj toj priči. Negdje je stara poruka da loše vlade ne mogu popraviti dobru politiku, ali dobre vlade da mogu popraviti lošu politiku i zato znam da ste vi puno toga naslijedili i da vas je zapalo da uđete u period plaćanja računa za raniju lošu politiku.

Crna Gora je po svim analizama naših međunarodnih partnera padala 19 i 20 po svim parametrima i ekonomski i politički. Pala je u ekonomskim slobodama 24 mjesta prošle godine ... pala je prošle godine osam mjesta Svjetske banke. Pala je, ono što u Vladi najslabije shvatate, a najopasnije je za ove koji su nam partneri, pala je u medijskim slobodama na dno Balkana. Na žalost, što mislimo o medijskoj sceni Srbije to ne treba reći, ali i iza Srbije smo pali 12 mjesta, a nije ni to problem, iza Bosne smo pali 40 mjesta, iza Kosova 35 mjesta. To je jedan kumulirani pad koji plaćaju građani Crne Gore. Zna da krediti od toga zavise, znate da kamate od toga zavise, znate kada se radi procjena rizika u jednoj zemlji sve su to elementi da bi ste dobili kredit.

Da opet ostanem na terenu medicine, proglasili ste corona free destination, e sad morate ući da proglasite isto sa ... počinje, ali korupcija free destination. To je zadatak koji je pred Vladom ovom i svakom sljedećom, kao prva bolest Crne Gore od koje zavisi ukupan razvoj i politički i stabilnost Crne Gore. Dugo se bježalo, dugo se odlagalo, SDP vam je i iz vlasti i iz opozicije govorio isto, i trule daske u sudstvu, i neznanje i korupcija, i Deripaska, 140 miliona koje ste mu poklonili. Jedan potpredsjednik Vlade govorio je da je to 500 miliona, taj nije u SDP-u a nije ni tada previše bio u SDP-u i tako redom. To je bolest koju ćemo svi zajedno teže liječiti, ali koja zavisi od nas. Ako je corona viša sila, ovo je naša slabost. Slabost vlasti, ali je plaća Crna Gora. Što je više korupcije građani su siromašniji. To je obrazac. To se može dokazivati. Mogu da vam dokažem i na banalnom primjeru hrvatskog zaduživanje i našeg zaduživanje. Da se ispunilo vaše obećanje, ambicija, tako ste rekli, da budem pošten do kraja, da ćemo zatvoriti poglavlja još 2019, a ona su ostala sva otvorena, odnosno tri su zatvorena privremeno, mi bismo uzimali kredit od Evropske centralne banke po 0,75 a ne bismo po 3,75 kako sad uzimamo. Ne bismo platili na 12 godina 48 miliona više kamate, nego bi smo imali 48 miliona za građane Crne Gore.

Politika, pogotovo za malu zemlju, vanjska politika je odlučujuća mnogo više nego za veliku zemlju. Obično se kaže da je vanjska politika nastavak unutrašnje politike. Ne, za Crnu Goru je unutrašnja politika u mnogo čemu određena vanjskom politikom. Pri ovakvim parametrima ekonomskim morate biti svjesni da Crna Gora hitno mora rješavati posle četvrte lične koju smo dobili od naših partnera.

Ovdje mi je bilo neprijatno da slušam sedmicu dana istresanja po Fridom hausu, po Fridom hausu koji je inače došao u Crnu Goru još 1953.godine. Eleonora Ruzvelt, osnivač Fridom hausa osjetila je Tita i o njemu nije govorila ni kao autokrati, ni kao korumpiranome, ni kao da je zarobio državu, govorila je o Titu kao jakom karakteru i odlučnoj osobi, a o nama kao saveznicima u NATO-u predstavnik američke vlade govori kao o autokratskoj državi, izbačeni smo iz demokratije i nazadujemo, kako se to kaže. Pogledajte, koliko godina nazad ne možemo doći onamo gdje je Titova Crna Gora bila 1953.godine. Jedno vas molim, vas mogu a druge nisam mogao, nemojte tu pogrešnu tezu koju ste naslijedili od predsjednika Vlade i koja je neistinita, da je Crnvoja Gora bila najmanje razvijena republika bivše Jugoslavije. Ja možda nisam dobar svjedok, zovite Rada Brajovića, meni je to napisao, a ja ću dati vama ako vas to interesuje. Sve su bili pretekli, i Makedoniju, i Bosnu u rang Srbije. Vi ste sami ovdje rekli, predsjedniče Vlade, a ja zapamtio i zapisao, da smo tek 2018. stigli do nivoa broja gostiju iz 1987., ali da vam pomognem, u tom vašem broju pola su iz Srbije i Bosne, a u onom njihovom broju svi su stranci. Znači, mi smo na pola 1987.godine u jednoj privrednoj grani kojom se možemo nekako podičiti. Dajte, ozbiljna vlada i vlast funkcioniše na istini. Znam da želite tako da funkcionišete, dajte da budemo pravični da bismo se pokrenuli iz ovoga. Ako ne riješimo pitanje ovakvog načina vladanja i korupcije, to je najveća pomoć neprijateljima Crne Gore. Crna Gora se može braniti samo demokratijom. Više odlaganja nema. Dobili smo sve žute kartone i četiri lične i u sred ovoga što se dešava sa importom zaraze, velikodržavlja i šovinizma u Crnu Goru naši partneri nas upozoravaju na ključnu bolest Crne Gore, autokratiju i korupciju, a to zavisi od nas i samo od nas i samo od vlasti.

Dajte, pomognite Crnoj Gori da završite sa ovim načinom vladanja, napravite snažan zaokret ka demokratiji. Ako je DPS imao snage da 1998.napravi zaokret ka Zapadu, sada je i za njega i za državu "biti ili ne biti" zaokret ka demokratiji, tu odlaganja više neće biti. Sve vrijeme je

potrošeno, a mi smo slabiji nego što smo bili prije nekoliko godina i od toga se ne može bježati. Ovo je presuda od koje se ne može pobjeći. Na dva fronta ni velike zemlje ne mogu ratovati, a mi jedan možemo ukinuti prostom političkom voljom da se borimo protiv onoga što su nam partneri rekli da je glavna prijateljica za Crnu Goru. U tome ćete imati saveznika kao i vazda u SDP-u. Mi smo išli i napuštali Vladu upravo zbog toga, da bi otvorili taj proces u Crnoj Gori, ne proces rata nego proces okupljanja progresivnih snaga. Ovdje ću završiti, dajte mi još koji minut, jer su svi prekoračili.

Teza koju mislim da trebate čuti, DPS se uglavnom obračunavao sa progresivnim snagama u Crnoj Gori, a tikve ste sadili sa Srpskom pravoslavnom crkvom, Pink ste doveli u Crnu Goru, Informer ste doveli u Crnu Goru da se obračunava sa progresivnim snagama u Crnoj Gori, prije svega sa SDP-om. Ko vam je sada protivnik? Ono što ste vi sijali. To zlo sjeme ste vi usijali u Crnu Goru, vi ste ga usadili u Crnu Goru da biste pravili pink Crnogorce. E sad vam se vraća to zlo sjeme, a oni koji su temelj državnosti u Crnoj Gori su bili glavne žrtve. Dajte, napustite politiku kratke pameti i pređite na politiku široke vizije. Znam da imate kapaciteta, ali pitanje je političke volje, sve je volja. Će ima volje biće rezultata. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:40:36)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade Duško Marković.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:40:51)

Nijesmo baš za sve mi krivi.

Poslaniče Krivokapiću, na slobodnom tržištu vlade ne mogu ni da osnivaju ni da zabrane osnivanje medija. Nijesmo mi ovdje uvozili nijedan medij, nego su oni dolazili. Danas kada pokušavamo da stavimo pod kontrolu i taj segment, kažu ne dirajte jer je to stav i direktiva Savjeta Evrope, ne možete itd.

Nije baš da je tako kako vi kažete. Nijesam zabilježio i nije objavljeno. Rijetko je koja država podržala medije u ovoj situaciji kao Crna Gora, ne samo verbalno nego i finansijski i svim drugim programima, to je za primjer, kao što je i primjer, kao što je i jedina situacija u svijetu, ne u regionu, da ova vlada nema provladinog medija, nema provladinog medija. Samo da vas podsjetim za nastavak dijaloga, jer vjerujem da ćete se javiti, da se pripremite i da budete sa činjenicama potkovaniiji kada govorimo na ovu temu.

Dakle, poštovani poslaniče Krivokapiću, iako svjestan vaše motivacije za ovakvom kritikom Vlade, naravno potpuno je razumijem i nemam sa tim nikakav problem, moram ipak reći da sam iznenađen oštrinom ocjena koje ste iznijeli i naravno, ne prvi put. Stanje koje ste opisali ne prikazuje, po meni, realnu Crnu Goru i vi to veoma dobro znate. Konstruktivna kritika od vas i bilo kojeg poslanika je dobrodošla, i ne samo dobro došlanego i poželjna, jer zbog toga ćemo biti i zahvaljujući tome bismo mogli biti uspješniji u realizaciji vladinih politika, ali zaista bi bilo fer da se u Parlamentu makar potrudimo da objektivno sagledavamo naše društvo, njegov stepen razvoja, kao što pokušavamo objektivno sagledati njegove slabosti, ali i prednosti i nesporne rezultate koje smo kao država ostvarili od obnove nezavisnosti. Ali evo, da jasno ponovim, rad Vlade koju predstavljam, kao i do sada, biće posvećen ispunjenju njenog programa i strateških prioriteta koji su zasnovani na onim ciljevima o kojima ste vi govorili. Duboko sam uvjeren da je to jedini put kojim moramo ići i koji će donijeti rezultate. Nedavno smo proslavili 14 godina otkako je Crna Gora ponovo preuzela budućnost u svoje ruke. Koliko je ta odluka bila ispravna pokazuju i rezultati koje bilježimo na svim poljima slijedeći ključne ciljeve državne politike na unutrašnjem i vanjskom planu. Vjetar u leđa i podsticaj da mijenjamo ono što nije dobro daju nam i ocjene sa međunarodnih adresa koje Vlada podjednako analizira, bez obzira da li se radi o pohvalama ili pak preporukama i primjedbama. Sagledavamo sa jednakom pažnjom i one koje vi selektivno citirate smatrajući da doprinose vašoj političkoj poziciji.

U komentaru ste se osvrnuli na nedavni izvještaj nevladine organizacije Freedom haus. Kao

što je poznato, svaki izvještaj ovog tipa u Vladi notiramo, ocjene pažljivo analiziramo i u skladu sa tim razmatramo mogućnost unapređenja naših politika. U konkretnom slučaju ne možemo se saglasiti sa datim ocjenama, niti smatramo da su odraz konsenzusa međunarodnih adresa. Kod izvještaja koji se dominantno oslanjaju na ocjene, interpretacije lokalnih analitičara uvijek postoji mogućnost neprecizno utvrđenog ili uopšte neutvrđenog činjeničnog stanja, pa samim tim i pogrešnog zaključivanja. Takođe, u ovakvim izvještajima primjenjuje se i numerički modeli koji za jednu desetinu poena neku zemlju spuste ili podignu na skali za cijelih nekoliko mjesta. Pa i pored svega toga, u Vladi ne potcjenjujemo nijednu ocjenu ili izvještaj, niti ignorišemo probleme na koje je ukazano. I baš kroz analizu tog izvještaja, onda i vaših stavova i obrazloženja, ubijeden sam da jezik istine, objektivnosti i zakona mora ostati jedini relevantan, kako na tlu naše države, tako i u komunikaciji s našim međunarodnim partnerima.

Ono što je nesporna činjenica jeste da je ova vlada u potpunosti posvećena nastavku reformi, napretku na putu evropske integracije, te očuvanju stabilnosti i ekonomskog prosperiteta o čemu svjedoče ostvareni rezultati tokom cijelog mandata. A odavno nije bilo mandata i perioda jedne vlasti koje su pratili ovakvi izazovi, u kojem su istovremeno ostvareni rekao bih i odlični rezultati za suzbijanje epidemije korona virusa i statusa prve corona free države u Evropi. Mislim da nema potrebe da ih danas pojedinačno nabrajam, od rekordnog ekonomskog rasta u svakoj godini, pokretanja i finalizovanja razvojnih projekata do liderstva u evropskim integracijama. Napredak na putu ka Evropskoj uniji postignut je u maksimalno mogućoj mjeri koja je zavisila od nas. Ja vjerujem, ne vjerujem nego znam da bi on bio još veći, a posebno vi, da su spoljne okolnosti bile drugačije unutar same Evropske unije. Stoga nema potrebe da brinete da je Crna Gora demokratski nazadovala, a još manje da strahujete da su reforme stale ili simulirane ili da će proizvesti nestabilnost u društvu. Naše opredjeljenje i rezultate nije ugrozila ni pandemija. O tome kako Crnu Goru doživljavaju naši saveznici i partneri iz Evropske unije i NATO-a dovoljno su pokazali oni sami kroz podršku i konkretnu pomoć u proteklih par mjeseci.

Poštovani poslanice Krivokapiću, kao što veoma dobro znate, naš manir nije da okrećemo leđa problemima i izazovima. Tu smo da u otvorenom razgovoru pokušamo da iznađemo najbolja rješenja, kao što smo to radili i do sada, upravo iz opredjeljenja da slušamo savjete i usvajamo smjernice. Bivajući svjesni mogućih zloupotreba i konstantnog politikantstva, odlučili smo da budemo prva država koja će sve izvještaje Evropske komisije učiniti javno dostupnim. Nijesmo to radili zbog toga što nas je strah, nego zbog toga što smo procijenili da je to poametno. Dakle, naše društvo treba da bude svjesno sistemskih nedostatnosti i da zajednički pristupi rješavanju aktuelnih problema. Vladavina prava, poslanice Krivokapiću, nije obaveza koju jednokratno treba ispuniti, niti je to moguće, ili čak forsirati kada to nalažu kratkoročni interesi. Ona je sistem vrijednosti koji se neprekidno demonstrira i neprekidno razvija da bi se na njegovim temeljima razvijalo cijelo društvo. A mi vladavinu prava i demokratski potencijal pokazujemo i u svim drugim pitanjima, bez obzira da li se radi o slobodi vjeroispovjesti, evropskoj agendi ili pripremi izbora.

Polazeći od suštinskih ciljeva i interesa građana i države pokrenuli smo dijalog u okviru inicijative Savet za Evropu kako bi doprinijeli društvenoj koheziji i jačanju demokratije. Vlada ostaje otvorena za njegovu uspješnu finalizaciju, kao i za sve konstruktivne predloge i primjedbe uz svijest o objektivnim izazovima koji preostaju. U tom smislu ne zaboravimo i negativan kontekst u koji se Crna Gora zadnjih godina stavlja zbog nepotpunog sastava Skupštine. Dakle, pogledajmo u sopstveno dvorište. Ako vam je demokratski napredak Crne Gore zaista bitan, očekujem i od vas i od ostatka opozicije da tome doprinesete. Umjesto da pozivate na funkcionalnost institucija i to nažalost sa selektivnim pogledom, učinite da budemo nova vrijednost za Evropsku uniju. Našim međunarodnim partnerima je teško objasniti, u prilici sam to da slušam svakoga dana, da se danas jedan dio političkog života odvija mimo ovog doma, a još teže da pojedini politički činoci blokiraju funkcionisanje sistema zarad ostvarivanja sitnih političkih ciljeva ili su ovdje kada nemaju drugoga posla.

Dakle, poslanice Krivokapiću, kada govorite o svim vidljivim i očiglednim međunarodno potvrđenim opasnim i negativnim trendovima u društvu, moram reći da ih osjećamo svi, ali ne samo krivicom Vlade već konstantnim i beskurpuloznim upadima trećih strana u politički i javni proces Crne Gore sa željom da je destabilizuju i diskriminišu, o tome je govorio poslanik Papović. Vjerujem da ni vi nemate dilemu oko toga i da državni interes treba da bude na prvom mjestu ili je to nešto sa čime trebamo trgovati. Vlada i institucije očuvanje stabilnosti i bezbjednosti Crne Gore

vide kao neprikosnoveni autoritet.

I još nešto, dok god smo mi unutar zemlje na istoj strani, na strani većinskih snaga koje sopstvenoj državi žele sigurnost i prosperitet, naći ćemo mi zajednički jezik ... odgovor na naše slabosti. U Evropsku uniju ne ulazi samo Vlada, već cijelo društvo, stoga mi je drago što podržavate novu metodologiju za pregovore. Crna Gora se ne plaši daljih reformi niti kritičkog osvrta na ostvarene rezultate.

Na kraju, sada kada smo zahvaljujući zajedničkom radu svih nas uspješno savladali ogroman izazov zdravstvene krize koja je paralisala život na cijeloj planeti, pozivam vas i slažem se sa vama da radimo zajedno i na saniranju ekonomsko-socijalnih posljedica krize, dogovoru oko izbornih uslova, implementacije naše evropske agende, vladavini prava, borbe protiv organizovanog kriminala. Vlada je sa svoje strane spremna i otvorena za konstruktivan rad u tom cilju. Ne mislite valjda da je prije 15-tak minuta bila ta konstruktivnost. To je najbolji način da se pobrinemo da vaše slutnje i negativne procjene nikada ne postanu stvarnost.

Zahvaljujem se na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:51:13)

Hvala.

Poslanik Ranko Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.05.20 13:51:21)

Hvala.

Predsjedniče Vlade, vi ste vidjeli kako sam počeo - ni dobra Vlada ne može spasiti lošu politiku i ovo je politika ne od juče, ovo je politika od tri decenije. Da ne citiram članove vaše vlade da su to tada nazvali autokratijom i oligarhijskim vladanjem DPS-a. Imam citat tu, imam knjigu, daću vam je da je ponesete. Članovi vaše vlade su to tada tako kvalifikovali. Oligarhijska i autokratska politika stav su vaše vlade još od '90-te godine, znači ništa novo. To je politika sa tri decenije kontinuiteta i koja se mora liječiti. Niđe nisam rekao svoj stav, osim oko Jugoslavije i oko pokazatelja o Titu, sve ostalo sam citirao.

Beba Popović, on je sam rekao da koordinira Vučića i Mila Đukanovića, da je njihov predstavnik za Informer i Pink. Donijeću vam citat, Beba Popović. Znači, nisam ja. Mlađe kolege znaju da ne zborim ono što ne mogu potkrijepiti papirima. O kome je Informer pisao tri godine vi dobro znate, o SDP-u i nevladinom sektoru. O SDP-u i nevladinom sektoru Informer je pisao tri godine, i to na najbrutalniji način. Pink isto tako. Jedan pametni policajac, reći ću vam kako je rekao oko Pinka. Znači kako izgleda Pink dnevnik - Ranko, Ranko i vremenska prognoza. E sad izgleda - Milo, Duško, Milo, Duško i nema vremenske prognoze, sad nema vremenske prognoze. Sa mnom je bilo bar vremenske prognoze. Ali ste sad vi žrtve onoga što ste otvorili, tu ste zlu đecu vi podizali, dok je bilo biznis alijanse sa Srpskom pravoslavnom crkvom funkcionisalo je, kad je pukla biznis alijansa došli smo ovđe đe smo. Puklo je sa Pinkom sve vaše, a istovremeno, ponavljam, sve građansko ste pokušali uništiti u Crnoj Gori. Hvalio se bivši premijer kako je uništio Liberalni savez, hvalio se time. Hvalio se, ovdje prijetio SDP-u da će ih isto dočekati. Kao što ste vidjeli, neće. Na sreću Crne Gore, ne SDP-a. Citiram američku ambasadorku koja zbori u ime američke Vlade: "Nema sumnje da je endemska korupcija", endemija je bolest na jednoj teritoriji jednog naroda ili države, tako se prevodi, Jovanovićev rečnik, pogledao sam i to da ne bih pogriješio danas, znači veže se za endemsku bolest Crne Gore, "usporila evroatlantske integracije Crne Gore." To vam je blizu kao ... da ja prevedem ako mi vjerujete u dobru namjeru. "Vlasti sad moraju više nego ikad udvostručiti napore da se pridržavaju ne samo slova već i duha zakona koji garantuje nezavisno i nepristrasno pravosuđe i tužilaštvo", znači vlasti. "Vladavina prava mora postojati ne samo na papiru", slažemo se ja i ministar pravde, to znam, "već i u praksi." "Institucije treba da obezbijede da oni koji krše zakon za to odgovaraju." Vi dobro znate, a ne morate potvrditi, kako je ucjenjivan crnogorski parlament od 2003. do 2016.godine. Kad smo ušli u Parlament, ušli smo iz hibridne u demokratiju, slučajno ili ne, ne znam možda i slučajno. Kad smo

izašli, završili ste u nedemokratiji, završili ste u nedemokratiji. Da li zbog SDP-a ili nečega drugoga, ne znam, ali se poklapa, vi tumačite. Nova metodologija, imate prilog na Youtubu TV Vijesti, pogledajte moj stav i stav vašeg predsjednika, pa ćete vidjeti ko je bio za metodologiju odmah, a ko je bio protiv metodologije odmah. E sad što je rekao đed Avram kad sam sjedio u saveznom parlamentu, kad ga je već Milošević puštio niz vodu. Rekao je: znate kako se vodi srpska politika - sve nećemo, nećemo, oprostite mi dame citiram dedu Avrama, a onda skinemo gaće. E otprilike će se tako voditi crnogorska politika, bojim se. Ovo je samo upozorenje. Sve nećemo, nećemo, a onda se bojim da ćete skinuti gaće. To je Avramov, bivši guvener Centralne banke Savezne Republike Jugoslavije, precizno ga citiram. Moje je da upozoravam, kao što znate. Nemam moć niti želju, bez da upozoravam i da brinem. Ovo je veća briga nas nego vas, SDP je na toj ideji 30 godina, ovo je naša ideja, ne želimo da propadne, ne želimo da propadne. U nju smo uložili život i trajanje SDP-a i ovo je želja da tako ne bude, valjda se svim što smo uradili to dokazalo. Nema razloga za sumnju, kao što znate. Ko je otišao u opoziciju da je pomogao državi? Nešto jesmo, nešto nijesmo pomogli, ali u namjere nemojte sumnjati.

Želimo da se sa ovim suočite. Mi ćemo pomoći, kao što znate, ne bježimo nikad da pomognemo. Mi smo pomogli oko izbora ombudsmana iako ga je predložio Milo Đukanović, prvi sam rekao podržaćemo. Nikakav problem nemamo, kao što znate, nikakav problem nemamo da podržimo svaku dobru inicijativu. Ali morate krenuti da se sa time susrećete, inače bićete na dva fronta, što je za Crnu Goru pogibeljno. Pogledajte ... metodologiju što kaže, citiram opet: "Odlučnim mjerama ćemo sankcionisati za bilo koje ozbiljne dugotrajne stagnacije", američka vlada vam kaže da ste u stagnaciji, "ili čak zaostajanja u sprovođenju reformi." Oni kažu, ne kažem ja. Meni nije milo što to kažu, odmah da vam kažem, niko srećniji od mene da je drugačije, jer bi ono u što je SDP uložio trajanje i život bilo plodotvorno. Ovako smo da se borimo i borićemo se i sad i uvijek. Uvijek će se mala zemlja boriti. Nema perioda kad je mala zemlja sigurna, ni velike, a kamoli mala zemlja. Ali ono što je sada vaša moć iskoristite je, a znam da znate, da to odradite da vladavina prava bude i vaš prioritet. Ekonomija je rezultanta vladavine prava i to je već matematika. Zato su naši krediti skuplji od hrvatskih, a nije mnogo veća naša zaduženost od Hrvatske. Da smo ušli u Evropsku uniju prije dvije godine i mi bismo se zaduživali po 0,75, a ne po 3,75. To je šteta, to je cijena što nema vladavine prava u Crnoj Gori, plaća je svaki građanin. Svaki građanin plaća je skupljim kreditom, zaduženosti po glavi. Bosna je zadužena hiljadu i po po glavi stanovnika, mi pet i po. Zbog čega, što smo siromašni, što nemamo pameti? Ne, nemamo politike, to vam stalno stvrdim. Nemamo dovoljno dobru politiku da rješavamo ova pitanja, autokratije. Pametni ljudi znaju da budu dio rješenja ili samo problem. Vi u DPS-u ćete morati odlučiti konačno, a nemate mnogo vremena, ili ćete biti dio rješenja kao 1998. ili ćete biti samo problem, a onda rješavaju se ta pitanja. Vrlo brzo, efikasno, prelazi se sa terapije medikamentima na hirurgiju, govorim o političkoj hirurgiji i o političkim medikamentima. Dijagnoze su tu, ove dijagnoze nećete promijeniti, ali lijekove izaberite. Izaberite način liječenja Crne Gore.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 13:59:07)

Hvala.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 13:59:23)

... da je ušao u neke detalje koji možda nijesu primjereni u ovom trenutku i potrebi Premijerskog sata, jesu za politički dijalog čak i na otvorenoj sceni. Mogli bismo o tome da pričamo u nekoj televizijskoj emisiji, slobodno je organizujte. Ipak bih dozvolio sebi da neke prokomentarišem.

Dakle, zbog čega je Crna Gora sada u ovoj političkoj situaciji, kada je u pitanju ovaj parlament, a ne kakva je bila u vremenu kada ste vi bili na čelu Parlamenta. Htjeli ste tu razliku da napravite, razumio sam.

Ja mislim, poslaniče Krivokapiću, baš zbog vas. Sjetiću se toga vremena kada ste mislili i ne samo mislili nego i pokušali da ... Crnu Goru i sa političkim strukturama koje su u svom političkom biću anticrnogorske. Tada je u Parlamentu počela da kažemo parlamentarna trauma i tada je u Crnoj Gori počeo da strada parlamentarni dijalog, a na neki način demokratija. Na žalost, od tog trenutka bojkot je postao pravilo političkog djelovanja, uzimanja 2.000 eura plate sa skupštinske blagajne, uzimanje novca iz budžeta za rad političkih stranaka, punjenja partijskih kesa i odlaska od kuće do kuće, a predsjednik Vlade mora u Briselu, Vašingtonu i bilo gdje da odgovara na pitanje zašto se Parlament bojkotuje, nije posao Vlade nego Parlamenta. Dakle, demokratija se i demokratski i politički sistem i njegova održivost u Crnoj Gori može graditi samo sa progresivnim političkim snagama. Kažem progresivnim, ne mislim sposobnim, jer sposobnost je kategorija koja se stiče stvaranjem ili gubi, ali progresivnim, da ne kažem patriotskim, da ne koristim komunistički rečnik.

Dakle, gospodine Krivokapiću, mislim da su tu počele stvari da škripe i danas nas niko ne pita, čak iako imamo ozbiljne probleme i nedostatke u vladavini prava pa i u borbi protiv organizovanog kriminala, kao što imamo u ovom vremenu teških izazova najbolje rezultate na tom planu, i tužilaštvo i policija, posebno Specijalno tužilaštvo. Vidite da se čak i komplikovana krivična djela ataka na državu i njen suverenitet ... praktično za jedan dan. Dakle, to je zrelost insitucija, ali ovo je pitanje bolno i ovo pitanje moramo da riješimo. Zbog ovog pitanja polovina ove sale je prazna, zbog tog pristupa je polovina ove sale prazna, zbog takve politike mi ne možemo da izaberemo Sudski savjet, zbog takve politike ne možemo da sprovedemo proceduru konkursa izbora vrhovnog državnog tužioca i to je ono što nas stavlja u kontekst problema kada nas ocjenjuju međunarodni partneri.

Ocjena uvažene ambasadorke, s kojom sam prije neki dan bio dva sata i razgovarao na ove teme, da Crna Gora zastaje u evroatlantskim integracijama nema svoje opravdanje. Crna Gora je završila proces evroatlantske integracije, mi smo članica NATO-a i tamo u NATO nijesmo došli dekretom, nego je taj proces trajao deset godina, sjećate se. U tom procesu politički kriterijumi su bili ključni, a ne bezbjedonosni i odbrambeni, nego politički, dakle vladavina prava, demokratija, politički sistem. Danas nema zvaničnika u Crnoj Gori od Vašingtona do Istanbula i za istim stolom u Briselu koji ne odaju priznanje evroatlantskoj sposobnosti Crne Gore i njenoj spremnosti i doprinosu očuvanja globalnog mira i stabilnosti. Pa ako kaže i američka ambasadorka da smo na tom planu zaustavljeni i stali, nije tačno. Mi jesmo kada je u pitanju evropska integracija i jedan od razloga je ovaj o kojem vam govorim. Drugi razlog su i sami problemi u Evropskoj uniji i hajmo da uradimo da to pitanje riješimo, da taj problem riješimo.

Što se tiče odnosa DPS-a i SDP-a na koje ste nas podsjetili, ja se tog perioda moram da vam kažem sa zadovoljstvom sjećam. Sjećam se iscrpljujućih naših razgovora, ličnih, i mnogih naših neslaganja pa i ukazivanja da se Crna Gora ne može demokratizovati sa onima koji ne vole Crnu Goru, bez obzira koliko je DPS za vas bio problematičan, ali vi ste bili uporni pa ste tako sa tim političkim strukturama u Budvi, pa ste tako sa tim političkim strukturama u Kotoru pa i u nekim drugim opštinama, u Herceg Novom. Danas se tamo gazi sve što je demokratsko ... i crnogorsko.

Kada su u pitanju mediji, poslaniče Krivokapiću, ja sam jedan od ljudi u politici sada i u vlasti koji misli da mi moramo da negujemo i čuvamo crnogorsku medijsku scenu uz sve mogućnosti koje nam stoje na raspolaganju, ne kršeći nijedan standard, ne kršeći nijedno pravilo. Uradili smo sve tako da bude. Na žalost, kao što znate, to pitanje ne može riješiti samo vlast nego mora da riješe mediji, mi ne možemo. Ja sam bio u prilici više puta da budem posrednik u formiranju medijskog samoregulacionog tijela, pa nije uspjelo, i mnogo drugih pitanja. Znate da smo kroz finansijsku podršku i posebne državne pomoći podržavali i elektronske i štampane medije u Crnoj Gori već nekoliko godina. Šta možemo više da uradimo? I sada vidite da organi za sprovođenje zakona otkrivaju stare napade na medije, na njihovu imovinu i novih nema. Dakle, mi smo uradili sve što je do nas. Kao što vidimo na drugim prostorima da postoji samo jedan uređivač, da postoji samo jedan mediji, da postoji samo jedna istina, da postoji samo jedna politika i nema tih 0,25% manje. Mi smo samo na vladavini prava i pravosuđa izgubili 0,35% i na ... 0,25%. Da samo nijesmo pali, a u pet oblasti koje se ocjenjuju da smo imali napredak, samo u dvije nazadovanje za 0,35 i 0,25%, samo da u jednom sektoru nijesmo pali 0,25% mi bi bili na 4,11% i bili bi u zemljama razvijene demokratije jedina zemlja van Evropske unije, sa Hrvatskom i drugim državama.

Dakle, poslanice Krivokapiću, ajmo da cijenimo više ono što smo uradili, a da se na slabosti koje imamo i na koje smo ukazali, slažem se, zajednički protiv njih borimo. Dakle, DPS je rešenje. Nije problem, dok smo bili zajedno bili smo svi zajedno rešenje, ajmo sada cio parlament da doprinese daljem napretku kojem težimo i koji želimo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:07:21)

Hvala vam.

Ne, možete proceduralno da reagujete, jednu rečenicu ću vam dati. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.05.20 14:07:31)

Nije bio bojkot kad sam ja vodio Parlament, nego je bio parlamentarni dijalog koji ste vi ocijenili, sa prelaznom Vladom ... Samo trenutak, da demokratizujem, na čelu Fronta je bio Ćaki Lekić koji je dobio izbore, a nijeste ga puštali da dobije, koji je glasao izmjene Ustava, koji je glasao sudski Savjet, koji je glasao tužioca, koji je glasao Ustavni sud. To nam nije smetalo, ni vama ni meni tada i nismo vikali da glasaju antidržavni elementi, nego su glasali iz Demokratskog fronta na čijem čelu je bio Ćaki Lekić. Bojkota nije bilo, nego su glasali dvotrećinskom većinom i tročetinskom većinom, a za parlamentarni dijalog, kome ste dali veliki doprinos, kada smo to završili, sami ste rekli da je to iskustvo koje će se međunarodno izučavati, znači uspjeh. Što biste vi, predsjedniče Vlade, sad dali da to imate u svojim rukama ... izbore koji neće praviti sukobe nego praviti dogovor.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:08:21)

Hvala, ispravili ste navode.

Pazite, sad ću ja i predsjedniku Vlade i članovima Vlade, a i članovima Parlamenta, posebno zbog njih, reći samo nekoliko stvari. Ovaj parlament jeste bio suočen sa bojkotom, a to nije prvi put u istoriji ovog parlamenta da je postojalo bojkota, bilo je bojkota i ranije, naravno i to se može vidjeti odmah i saznati u kom tačno periodu. Suočen je bio prvo s potpunim bojkotom, a onda je to ušlo u neki fazu kad je od 81-og poslanika u bojkotu samo devet poslanika, tih devet koji se nikad neće vratiti u Parlament. To je činjenica.

Druga stvar, ovaj parlament, poštovane kolege poslanici, to zbog vas želim da kažem, 2017, 2018, 2019. godine održao je 73 sjednice. Kao što znate, na samom kraju 2016. godine smo počeli, a ovo smo imali specifičnu situaciju ove godine. Brojevi možda ne znače sve, ali Parlament je donio 342 zakona, 644 akta, a broj održanih sjednica radnih tijela bio je 950, 128 kontrolnih i konsultativnih saslušanja. Iako kažemo brojevi ne moraju da znače sve, reću tri posebne stvari, a to je da je 28. aprila 2017. godine ovaj parlament donio odluku o NATO-u. Poslije našeg referenduma mislim da je to najznačajnija stvar koja se desila u političkom smislu u Crnoj Gori. To je jedna činjenica, ne može je niko opovrgnuti od vas. Poslije ... godina od dešavanja 1917. ovaj parlament je imao raspravu, demistifikovao tu priču i definisao konačno stav o Podgoričkoj skupštini. Ovaj parlament, nijedan od nekih saziva parlamenta ranije, ovaj saziv Parlamenta.

Treća stvar, poslije 1977. godine, znači poslije 42 godine, ovaj sastav Parlamenta je u decembru 2019. donio Zakon o slobodi vjeroispovijesti. Samo te tri činjenice ću da vam kažem, a sve u situaciji kad smo imali i postupak i suđenje o terorizmu, kada smo imali tu priču kod pojedinog broja poslanika koji više nemaju nikakvu kočnicu da, imajući u vidu ono što se u Crnoj Gori nekad strašno vodilo računa, da riječ može da poisječe više od mača, ovdje nema nikakvih kočnica kod jednog broja poslanika za uvrede i ja mislim da je to ogromno dostignuće ovog saziva Parlamenta.

Sada dajem riječ poslaniku Adrijanu Vuksanoviću da postavi pitanje. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (27.05.20 14:11:37)

Hvala, uvaženi predsjedniče Brajoviću.

Postovani predsjedniče Vlade gospodine Markoviću sa ministrima, poštovane građanke i građani,

Prije nego što postavim pitanje, želim da uputim jednu iskrenu čestitku i vama i svima nama i građanima na uspješno okončanoj borbi protiv jednog teškog i nepredvidivog neprijatelja, protiv COVID-a - 19. Pokazali smo da mudrim odlukama i disciplinom možemo nadići i neke svoje mentalitetske odrednice i uspješno okončati bar ovaj prvi ciklus ili poluvrijeme u toj jednoj neizvjesnoj utakmici.

Međutim, moje je pitanje vezano za jednu drugu epidemiju i želio sam iskoristiti svoje poslaničko pravo da saznam vaš komentar na učestale u posljednje vrijeme incidente koji imaju šovinistički prizvuk prema nacionalnim manjinama u Crnoj Gori.

Naime, nedavno je Radio Dux iz Tivta, jedini radio hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori, dobio prijeteće i uvredljive poruke. Slično se desilo i u Pljevljima kada je atakovano na jednog pripadnika bošnjackog naroda.

Želim pohvaliti brzu i efikasnu reakciju policije koja je u jako kratkom vremenskom razdoblju privela pravdi počinitelja ovog nedjela. Oba slucaja su dobila epilog kod sudije za prekršaj. Slične pojave smo imali u Bijelom Polju, a još su nam svježja sjećanja iz Berana. Smatramo da ovo nisu napadi samo na pojedince niti na nacionalne manjine, ovo je napad na temeljne vrijednosti Crne Gore, na njenu multikonfesionalnost, multikulturalizam i sve ono što Crnu Goru čini suvremenom i demokratskom. Na žalost, u kreiranju takvog mabijenta pomogli su i pojedini političari i nositelji društvenih funkcija koji su svojim neodgovornim izjavama dodatno zaoštravali cjelokupnu situaciju. A neki su bili besprizorni pa su čak koristili i lažne vijesti koje su dijelili putem društvenih mreža, kako bi Crnu Goru predstavili ono što nije.

Dakle, poštovani predsjedniče, želio bih da čujem vaš komentar na sva ova dešavanja. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:14:20)

Hvala vam.

Riječ ima premijer. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 14:14:29)

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

Hvala vam na čestitkama. Zajednički rezultat svih u Crnoj Gori, dakle građana i institucija. Sa zadovoljstvom ću reći da je danas već 23. dan bez unutrašnje transmisije korona virusa i zaista rekao bih kada je u pitanju Crna Gora mi više nemamo straha i opasnosti. No, da se vratim na odgovor na vaše pitanje.

Svaki put se iznova zapitamo kako je moguće da nakon demokratskog i sveukupnog razvoja koji smo dostigli dan-danas imamo izraženo neprihvatanje drugog i drugačijeg. Na cijeloj planeti, ne samo u Crnoj Gori, na nastojanja da se na razlike gleda kao na nešto što nas obogaćuje sjenku bacaju izigrednici poput ovih iz primjera koje ste naveli. Međutim, krenuli ste od pojedinačnog ka opštem. Samim tim vraćamo se na teren pitanja poslanika Papovića takođe. I sami ste primijetili da primjeri koje ste naveli nijesu puki napadi na pojedince i njihove bližnje, već nasrtaji na temelje crnogorske države čemu doprinose i pojedini nosioci, kako ste rekli, političkog života koji su svojim neodgovornim izjavama dodatno zaoštravali međunacionalne odnose. Tačno je, neki od njih su u tom suludom nastojanju posezali i posežu za plasiranjem dezinformacija i ciljanim podizanjem tenzija. Siguran sam da bi nas javna i lična konfrontacija sa njima jednakom mjerom učinila gorim od njih. Upravo za to se kao društvo izdižemo iznad podjela i vještačkih konflikata za rad dobrog svakog građanina ma kojoj kulturi ili vjeri pripadao. I dobro ste primijetili,

kao što sam i kazao poslaniku Papoviću, izvinite poslaniče često vas pominjem. Svaki takav slučaj jeste i biće procesuiran u skladu sa zakonima Crne Gore kako i priliči demokratskim sistemima. Upravo za to smo godinama predano radili na jačanju vladavine prava i izgradnji naših institucija. Pozivam i sa ovog mjesta nadležne organe da posvećeno, i ako treba dan i noć, rade na otkrivanju i procesuiranju pojedinaca koji pokušavaju da ugroze multinacionalni, multivjerski sklad u Crnoj Gori. To ne smijemo i nećemo dozvoliti, jer je upravo taj sklad ono najvrednije što Crna Gora ima i na čemu gradi svoj razvoj i svoju budućnost.

Poštovani poslaniče, vjekovima unazad državu smo utemeljili na suživotu i različitosti koji je postao naša međunarodna legitimacija. Takva Crna Gora prevazišla je sve neprilike i prošla kroz mnoge mijene. Iz svega izašla i jača i bolja i demokratskija i evropska. Tu Crnu Goru imali ste prilike da je vidite i u sedmicama i mjesecima koji su za nama. Personifikacija te Crne Gore bili su naši rukovodioci i stručnjaci, naši službenici i naši radnici svih vjera i nacija ruku pod ruku, a gledali smo ih i slušali jednako ne bilježeći akcente i dijalekte, tako i u dane oba uskrsa i u dane Bajrama. Personifikacija te Crne Gore je i Hajriz Hačko Brčvak i više od pet hiljada drugih dobrotvora i humanista koji su pružili pomoć Crnoj Gori i njenom narodu. Među njima i Kinezi, Arapi, Srbi, Crnogorci, Bošnjaci, Muslimani, Hrvati i svi drugi. Nijesmo evidentirali da je na nekoj od donacija pisalo da je namijenjena jednima ili da nije za druge. Zbog toga što smo eliminisali sve razlike i sve podjele pobijedili smo epidemiju i upisali se zlatnim slovima u red država koje uvijek pobjeđuju kada je najteže, jer su solidarne i ujedinjene u zajedničkom interesu. Teška vremena, kao što sam i već jednom rekao, rađaju i heroje. Prethodna dva mjeseca iiznjedrila su mnoge takve, ali sam siguran u jedno, svekolika Crna Gora je heroj i pobjednik ove krize. Na tu Crnu Goru, koliko se god upinjali, sjenku ne mogu bacatai prestupnici koji su predmet vašeg pitanja. Oni su ipak pojedinci i vjerujem izolovani slučajevi nekulture i izgredništva. Nijesu ni vrijedni komentara u ovom domu, već ruke zakona koja ih je već sustigla i još snažnije će. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:19:07)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.
Poslanik Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (27.05.20 14:19:11)

Hvala, predsjedniče.

Hvala vam na odgovoru. Znam da vam je važno ovo pitanje, ne samo kao političaru već i kao čovjeku i razgovarali smo nekoliko puta na tu temu i znam da istinski vodite računa o multinacionalnom skladu u Crnoj Gori.

Međutim, želim ovdje kao predstavnik Hrvatske nacionalne zajednice u Crnoj Gori osvrnuti se na jedan sve više ustaljeni diskurs koji dolazi iz opozicionih redova. Naime, u posljednje vrijeme možemo često čuti naše kolege opozicionare kako poistovjećuju sadašnju Crnu Goru sa NDH. Prvo, ja kao Hrvat želim da kažem da je NDH zastide hrvatskog naroda, a oni koji uspoređuju, tj. poistovjećuju današnju Crnu Goru sa NDH, oni pokazuju samo jedno, oni pokazuju da ne poštuju žrtve zločinačkog režima NDH. I ne da ih ne poštuju, već ih koriste u svoje manipulativne i politikanske svrhe. Crna Gora se danas suočava sa jednom klimakteričnom ideologijom, prevaziđenom i poraženom koja je imala svoje manifestacije ne samo ovdje, imala ih je i prije 30-ak godina u okolini, čije je najveće izražajno sredstvo balvan. Bukvalno tako, balvan i mnogi od njih sanjaju balvanizaciju Crne Gore. Međutim, nacionalne manjine u zajedništvu sa svim dobronamjernim građanima Crne Gore biće i dalje na braniku onih temeljnih vrednota crnogorske državnosti, jer braneći Crnu Goru branimo sebe. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:20:53)

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 14:21:00)

Hvala vam, poslaniče Vuksanoviću, samo sam izašao da vam kažem da kao puno stariji čovjek od vas sam vam zahvalan na ovome što ste rekli. Sada sam siguran da generacije koje dolaze, a koju predstavljaju vaša generacija, siguran su oslonac demokratske, slobodne, antifašističke Crne Gore, napredne Crne Gore. Samo nastavite tako. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:21:24)

Hvala i vama, predsjedniče Vlade.

;uli ste i po aplauzu da sve ovo što je rekao poslanik Vuksanović apsolutno podržavamo. Na žalost, ponekad se iz redova pojedinih poslanika u Parlamentu čuju apsolutno neprihvatljive riječi o našim manjinskim narodima. Uvijek sam govorio da su oni najveće bogatstvo, ta raznolikost naša je najveće bogatstvo Crne Gore. Kad god ja predsjedavam svaki put ću upozoriti i svaki put ću sankcionisati takve stavove. Hvala vam.

Sada dajem riječ poslanici Danijeli Pavićević. Izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (27.05.20 14:22:12)

Zahvaljujem.

Uvaženi građani, predsjedniče Parlamenta,

Gospodine premijeru slučaj je htio ipak da se ova sjednica poklopi sa godišnjicom ubistva moga brata. Međutim, neću vas o tome ništa pitati, jer smo vi i ja jedno drugom sve rekli ranije, za sada.

Koristim ovu priliku da se zahvalim Akciji za ljudska prava koja je, koliko sam razumijela, uputila vama jednu inicijativu kojoj se ja pridružujem povodom upravo ubistva. Pročitajte.

Prelazim na pitanje. Moje pitanje Vama je glasilo:

U svim strateškim dokumentima ove ali i prethodnih vlada jasno je zapisano da treba sprovesti reformu javne uprave, koja će, prije svega, podrazumijevati racionalizaciju broja zaposlenih kako u lokalnim samoupravama tako i u državnoj upravi.

Pitanje je glasilo: Šta je Vlada konkretno uradila na tom planu?

Tražila sam i da mi date podatke o primanjima za svakog izvršnog direktora, člana i predsjednika borda direktora firmi koje su u većinskom vlasništvu države, kao i pregled finansijskih rezultata firmi za 2018. - 2019., kao i pregled svih primanja izvršnih direktora, članova i predsjednika borda direktora svih nezavisnih regulatora.

"Postojeća administracija je glomazna, skupa i inertna. Takvo stanje zahtijeva unapređenje kadrovske strukture i rješavanje pitanja viška zaposlenih u javnoj upravi. Mi nalazimo mogućnosti smanjenja državne administracije kako bi je učinili efikasnom i jeftinom", kazali ste u ekspozeu 2016.godine. Slažemo se, ali to je bilo 2016. Šta se promijenilo u 2020? Da podsjetim: "Takva državna administracija, glomazna i neefikasna, stvarana je decenijama i opterećena političkim monopolom. Javna uprava mora biti profesionalna i efikasna, transformisana u brzi servis građana, stoga je reforma javne uprave osnova političkih promjena, ubrzanje demokratizacije i evropeizacije Crne Gore."

Izveštaj Evropske komisije kaže da Crna Gora mora reformisati javnu upravu koja pati od viška zaposlenih i da je zbog toga veliki teret na državni budžet. Taj proces će, međutim, za Crnu Goru biti veoma težak zato što u javnoj upravi posebno su zaposleni članovi užih i širih porodica predstavnika vlasti. Svi smo svjedoci da se danas vrlo otvoreno i brutalno promovije jedan novi princip u politici zapošljavanja u Crnoj Gori, a to je porodično zapošljavanje. Nije novina da postoji odavno, ali nedavno je javno saopšteno kao da je to nešto što je očekivano, zaboga, i sasvim normalno. Konačno je to neko saopštio javno iz redova samog rukovodstva vladajuće partije i

smatram da je to dobro. Time je taj problem definitivno detektovan i sada možemo govoriti o načinima eliminisanja takvih devijacija iz našeg društva. Imate li strategiju, gospodine premijeru, ili modalitet eliminisanja takvih pojava koje su rak-rana, priznaćete, za profesionalizam i efikasnost u javnom sektoru? Smatrate li da će konačno preovladati kao uslov šta znate umjesto koga znate ili čiji ste? To su pitanja. Bez efikasne i efektivne javne uprave nema suštinskog ekonomskog i demokratskog napretka, jer profesionalna javna uprava predstavlja jedan od stubova pravne države. Da bismo to postigli, međutim, moramo uvesti princip smjenjivosti, mora postojati sankcija, odnosno smjenjivost radnika u javnom sektoru zbog nedopuštenog ponašanja kao što su korupcija, nepotizam, nerad i slično.

Gospodine premijeru, uprkos jasnim stavovima Evropske komisije, a i vašim, da postoji višak zaposlenih, ministarka javne uprave kaže da cilj racionalizacije u javnoj upravi nije otpuštanje viška zaposlenih. Ona je takođe ustvrdila i da u javnoj upravi nema političkog zapošljavanja, kao i da nije vidjela da je bilo oglasa koji su trajali dva ili tri dana, da nema korupcije, da nema nepotizma. Evropski institut za javnu upravu, škola javne uprave ... iz Berlina i Konsultantska kompanija ... su zajednički napisale izvještaj pod nazivom Komparativni pregled karakteristika i performansi javne administracije u EU 28 koji je pokazao kvalitet javnog sektora među svim državama Evropske unije. Taj izvještaj je trebalo da posluži primarno političarima da saznaju kakav je kvalitet javnog sektora u njihovoj državi u odnosu na ostale i prema tome odrede mjere kojim će ga poboljšati. Izvještaj je javan i uvid u njega imaju svi građani Evropske unije.

Da li je neko, gospodine premijeru, iz Savjeta Vlade za reformu javne uprave analizirao možda taj izvještaj? Kada se poslednji put uopšte sastao Savjet Vlade za reformu javne uprave? Zna li, imate li taj podatak? Ja imam, evo tu je. Odgovorićete mi, je li tako? Zato što Vlada Crne Gore nije postigla obećane rezultate u procesu optimizacije, država Crne Gore nije dobila 50% takozvane direktne budžetske podrške.

Znali ste, gospodine premijeru, šta je trebalo da uradite, ali po ko zna koji put dozolili ste da politika pobijedi struku, a onda se traže krediti umjesto već opredijeljenih sredstava Evropske unije. Neozbiljno, neodgovorno i štetno po interese građana Crne Gore. Da li se danas posebno zadužujemo, gospodine premijeru, i da bi isplatili plate, citiram vaše riječi: "postojećoj administraciji koja je skupa i inertna"? Kako javni sektor obuhvata jako širok raspon djelatnosti i poslova onda se na njega ne može ni gledati kao na cjelinu. Da bi se odvojio od cjeline koje se mogu analizirati koristi se jedna metoda podjele javnog sektora na tri segmenta: usluge od javnog interesa, javni sektor i državno administrativni sektor. E, taj državno administrativni sektor je ono što se većinom kritikuje kada se kritikuje javni sektor. To je javni sektor bez zdravstva i obrazovanja. Jasno je da se viškovi u javnom sektoru ne odnose na zanimanja kao što su ljekar, medicinska sestra, medicinski tehničar, učitelj i sl. Prosjek zaposlenosti u tom sektoru među državama članicama Evropske unije je od 4,9% do 7%, 8%, najviše 9%. U Skandinavskim zemljama je veliki procenat zaposlenosti u ukupnom javnom sektoru, ali zašto. Jako malo je u birokratskom aparatu. Dakle, razlog je u tome što imaju veliki broj zaposlenih u sektoru obrazovanja i zdravstva.

Po posljednjem izvještaju, Crna Gora se nalazi se listi Svjetskog ekonomskog foruma na poziciji br. 73, što je pad za dvije pozicije u odnosu na prethodni izvještaj, gospodine premijeru. Izuzetno loše ocjene oko zaštite imovine i ne dobre oko elektronske uprave. U toj kategoriji smo na 61. poziciji. Glavni izazovi koje sada postavlja COVID-19 su povezani s jačanjem sektora javnog zdravstva, očuvanja zaposlenosti, poboljšanjem socijalne zaštite, unapređenjem poslovnog okruženja i pružanjem podrške privatnom sektoru. Još jedno pitanje za gospodina premijera: Koliko je više nezaposlenih kao posledica COVID-19, da li je ijedan izgubio posao iz državne ili lokalne birokratije? Nadam se da ću dobiti odgovor. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:32:04)

Hvala.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

Uvažena poslanice, podsjetili ste me na inicijativu koju sam dobio. Samo želim da vas informišem da to nije autonomna inicijativa te nevladine organizacije nego moja i predstavnika DAN-a u okviru dijaloga Savjeta Evrope gdje smo na tu temu pričali, dogovorili i zatražili podršku međunarodnih eksperata, policijskih eksperata na rasvjetljavanju svih ubistava koja su se desila u Crnoj Gori, posebno ovih koji se tiču medijskih poslenika.

Poštovana poslanice Pavićević, postavili ste pitanje koje po obuhvatu zahtjeva sadrži i podrazumijeva značajno duže vrijeme i pripremu nego što dopuštaju rokovi predviđeni Premijerskim satom, da ne govorim o nekoliko ili skoro desetak dopunskih pitanja koje ste postavili u međuvremenu.

Imajući u vidu važnost reforme i racionalizaciju u javnoj upravi, nastojaću da iznesem dovoljno argumenata da je ovaj proces dao određene rezultate i da su brojne značajne aktivnosti uspješno realizovane u prethodnom periodu. Složiću se s vama da već duže vremena govorimo o reformi javne uprave, ali bi se i vi trebali složiti sa mnom da nikada nije urađeno više u ovom procesu nego u prethodnih nekoliko godina. Razlog tome je i konstituisanje Ministarstva javne uprave u 41. Vladi, a i uspostavljanje institucionalne i političke koordinacije kroz Savjet za reformu javne uprave. Na rezultate ukazuje stanje u našim institucijama, ali i Izvještaj Evropske komisije u kojima se iz godine u godinu konstatuje napredak u ovoj oblasti. Vjerujem da ste imali prilike da to pročitate. Prema poslednjem izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2019. godinu postignuti su pozitivni rezultati u mnogim segmentima funkcionisanja javne uprave. Konstatovan je rast zadovoljstva građana i privrede pruženim uslugama na centralnom nivou i to s 42% u 2017. na 66% u 2019. godini. Dakle, evidentan je visok stepen povjerenja građana u institucije uz konstantan rast. Najotvorenija smo Vlada u regionu i to od 2013, pa je tako i smanjen broj žalbi zbog tzv. slučajeva ćutanja administracije za 50% u odnosu na planirane indikatore u 2020. godini. Broj izjavljenih žalbi na prvostepena rešenja organa je na nivou od svega 0,96% dok je Upravni sud odbio 72% tužbi izjavljenih protiv drugostepenih rješenja. Povećali smo broj elektronskih usluga od 2016. godini za 210%. U 2016. smo imali 192 usluge dok je taj broj u 2020. godini iznosio 596. Ovi rezultati nijesu došli sami od sebe. U prethodnom periodu su svi naši kapaciteti bili usmjereni na ostvarivanje ciljeva i strategije reforme javne uprave, a ključni cilj je uprava kao servis građana.

Još jednom ću istaći da su u aktuelnoj epidemiološkoj krizi povodom koronavirusa sve institucije pokazale visok nivo profesionalnosti, odgovornosti i efikasnosti. Dakle, ostajem pri stavu da je naša administracija glomaznija nego što bi trebala biti, ali povlačim moju ocjenu da je intertna jer u ovom periodu pokazala da je veoma motivisana i proaktivna. Dakle, spreman sam da povučem svoje stavove kada me na to natjeraju činjenice i rezultati.

Crna Gora svakog dana sazrijeva u institucionalnom smislu, a rezultati toga su svuda oko nas. U dijelu racionalizacije donijeli smo nova zakonska rješenja u oblasti službeničkog sistema lokalne samouprave, državne uprave, elektronske uprave koja su izrađena u skladu s najboljim evropskim praksama. Tokom 2019. godine sproveli smo proces reorganizacije javne uprave i broj organa smanjili za šest. Uveli smo i rigoroznije procedure kod zapošljavanja visokorukovodnog kadra, prvi put uspostavili elektronsko testiranje prilikom zapošljavanja u javnoj upravi. Uspostavili smo i srednjoročno kadrovsko planiranje koje je uvezano sa srednjoročnim planiranjem budžeta.

Da smo veoma posvećeni ovom procesu pokazuje naša odlučnost da realizujemo i do kraja sprovedemo i politiku optimizacije javne uprave kao jedan od najsloženijih sistemskih procesa. Proces optimizacije u Crnoj Gori formalno je počeo 6. jula 2018. donošenjem Plana optimizacije javne uprave za 2018-2020. godinu. Prvi brzi efekat bio je zaustavljanje trenda zapošljavanja. Prema polaznim vrijednostima 31.12.2017. godine na centralnom nivou je bilo 39.312 zaposlenih, a na lokalnom nivou 12.174. Od početka sprovođenja Plana optimizacije ograničavanje zapošljavanja je produžavano više puta i na snazi je do 31. decembra 2020. godine, što je pune dvije i po godine u kontinuitetu.

U tom stanju stvari bilo je potrebno predvidjeti mogućnost zapošljavanja u kontrolisanoj proceduri za jasno definisane izuzetke i za ona radna mjesta neophodna za nesmetano funkcionisanje institucija, kao i vođenje pristupnih pregovora s Evropskom unijom. Mjere Plana optimizacije imale su povoljan uticaj na usporavanje trenda rasta zaposlenosti u javnoj upravi, što

predstavlja pozitivan efekat ako se uporedi kakva bi dinamika rasta broja zaposlenih bila da nijesu uvedene mjere ograničavanja zapošljavanja.

Pored toga, uspješno se sprovodi mjera sporazumnog prestanka radnog odnosa uz isplatu otpremnine, gdje smo predvidjeli zabranu povratka zaposlenog u javni sektor na period od pet godina, kao i obavezu ukidanja konkretnog radnog mjesta, a sve s ciljem odgovornog upravljanja javnim finansijama. Na centralnom nivou zaključena su 282 sporazuma o prestanku radnog odnosa. Pozitivne efekte imamo i na nivou jedinica lokalne samouprave. Od početka primjene plana pa do kraja 2019. godine primjetan je trend smanjenja zapošljavanja na lokalnom nivou. Na osnovu raspoloživih podataka veći je broj onih koji napuštaju radna mjesta nego lica koja se zapošljavaju na određeno ili, pak, na neodređeno vrijeme. Tako je u 2018. ostvaren neto efekat smanjenja za 475 zaposlenih dok je u 2019. godini ostvaren neto efekat smanjenja za 253 zaposlena. Od početka primjene vladine odluke o sporazumnom prekidu radnog odnosa uz isplatu otpremnine zaključeno je s 8.05.2020. godine u 17 jedinica lokalne samouprave 135 sporazuma.

Uvažena poslanice, reforma javne uprave nije samo pitanje racionalizacije već pitanje prilagođavanja administracije za novo vrijeme za razvojne potrebe društva. Ni u jednoj državi, pa ni u Crnoj Gori nije moguć ovaj proces sprovesti preko noći. Iz tih razloga javna uprava koja je uvijek bila unutrašnje pitanje država članica Evropske unije postala je jedan od važnih segmenata u procesu proširenja Evropske unije.

Osvrnuo bih se i na dio pitanja u vezi zarada rukovodećeg kadra u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države. Podsjetiću vas da su podaci o zaradama ovih lica javno dostupni i uz minimum angažovanja možete do njih doći. Shodno zakonu, privredna društva čiji je osnivač ili većinski vlasnik država u obavezi su da na svojoj internet stranici objave spisak javnih funkcionera i obračunske liste njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi s vršenjem javne funkcije. Po Zakonu o sprečavanju korupcije u obavezi su da podnose redovne i posebne izvještaje o prihodima i imovini koji su, takođe, javno dostupni. Dodatno, kada su u pitanju ostvareni rezultati privrednih društava u većinskom vlasništvu države u 2018. i 2019. godini tj. finansijski izvještaj ovih društava, takođe ih možete pronaći na internet strani Poreske uprave koja je shodno Zakonu o računovodstvu dužna da ih objavljuje. Dakle, nije mi teško da sa poslanicima razgovaram na svaku temu i da obezbijedim svaku vrstu informacije, ali ne treba od predsjednika Vlade tražiti ono što je upravo kroz sistemski rješenja u našoj javnoj upravi dostupno svakome ko za to iskaže interes.

Ne bi bilo nikakve dileme, saglasan sam sa pristupom da zarada svakog pojedinca u privrednom društvu zavisi od njegovog doprinosa u ostvarivanju ciljeva društva i da se mora kretati u okviru ukupnog rezultata tog preduzeća. I za službenike, posebno kad je u pitanju rukovodeći kadar, jedan od najzahtjevnijih izazova u upravljanju ljudskim resursima je utvrđivanje adekvatne zarade, srazmjerne složenosti poslova koji se obavljaju i doprinosu rezultatima koji se ostvaruju. U pitanju je ne mali izazov, ne samo za sistem javne uprave već i za privatni sektor. Baš zato loši poslovni rezultati ne smiju i ne trebaju biti nagrađeni visokim primanjima, bez izuzetka. Ovo će biti u posebnom fokusu mojih saradnika i mene lično. Od organa upravljanja u kojima sjede predstavnici države tražim da ukoliko postoje takve devijacije, vidjeli smo da i postoje, u najkraćem roku one budu ispravljene koje god preduzeće da je u pitanju. Znači svako preduzeće sa državnim vlasništvom je kapital Crne Gore i njenih građana i njime se mora upravljati odgovorno i domaćinski.

I na kraju, da ne ispustim ono najvažnije, pitanje kvaliteta. Najbolje ljude treba da zadržimo, a za obrazovane i vrijedne ljude vrata javne uprave i državnih preduzeća će biti otvorena, oni će uvijek dobijati šansu, a optimizacija za njih neće i ne smije biti prepreka. Opredjeljenje kojim ćemo se rukovoditi je da nema boljih investicija od ulaganja u kvalitetne ljude, jer od svih raspoloživih resursa kojima raspolažemo, izdvojio bih onaj najveći a to je ljudski. On je i najveća garancija još bolje budućnosti Crne Gore.

Prekoračio sam sigurno, ali pitanje je bilo takvo da je zahtijevalo i dug odgovor.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:42:11)

Jeste, ali vodim računa da bude gotovo identično prekoračenje.

Poslanica Pavićević ima riječ. Izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (27.05.20 14:42:25)

Pominjete državna preduzeća. Prosječna plata u tim državnim preduzećima sa većinskim državnim vlasništvom je 4.400 eura. Znači dva puta veća od vaše, a tri puta veća od moje. Drugo, razlikuju se podaci po Monstatu i po Poreskoj upravi i tu se razlikuju podaci. Po Monstatu je 430 prosječna zarada, a po Poreskoj upravi 515 eura. Šta je sad to? Vjerujem da ćete mi odgovoriti sad u drugom dijelu.

Takođe, očekujem ipak kompletan odgovor na ovo moje pitanje, očekujem u pisanoj formi sa tabelama i sa svim, je li tako mogu da dobijem? Šta? Može to i bez tabela u vordu.

Pominjali ste smanjenje broja zaposlenih. Jeste li to uradili kao u Tivtu što ste uradili? Tamo ste, recimo, povećali pred izbore broj zaposlenih, a ima toga još.

Da ponovim pitanje na koje nisam dobila odgovor: Kada se posljednji put uopšte sastao Savjet za reformu javne uprave? Kada se sastao posljednji put Savjet Vlade za reformu uprave? Evo, ponovila sam, imala sam utisak da me niste čuli. Kada se posljednji put uopšte sastao Savjet Vlade za reformu javne uprave? Kada je to bilo?

Zato što Vlada Crne Gore nije postigla obećane rezultate, ponoviću ovo, u procesu optimizacije država Crna Gora nije dobila 50% direktne budžetske podrške. Finansijskim sporazumom između Vlade Crne Gore i Evropske komisije bilo je planirano da se u 2019. godini Crnoj Gori uplati do četiri miliona eura, zavisno od postizanja dogovorenih ciljeva u oblasti reforme javne uprave. U decembru 2019. godine uplaćeno je nešto više od dva miliona, što je Ministarstvo javne uprave predstavilo kao uspjeh, ne pominjući činjenicu da smo zapravo izgubili gotovo dva miliona zbog nepostizanja ciljeva koje smo sami zacrtali.

Na sastanku, gospodine premijeru, na kojem su učestvovali ministri finansija zemalja Evropske unije, predstavnici Evropske komisije, Evropske centralne banke, ocijenjeno je da su strukturne slabosti crnogorske ekonomije pogoršane pandemijom ističući snažnu potrebu za strukturnim reformama. Učesnici sastanka pozvali su Crnu Goru da poboljša otpornost svog zdravstvenog sistema i kapacitet za poboljšanje dostupnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga.

Ono što smo predložili, gospodin Srđan Milić i ja, tiče se poboljšanja položaja zdravstvenog sektora u okviru postojećeg budžeta i u potpunosti korespondira sa preporukama koje stižu sa evropskih adresa.

Šta treba uraditi, dakle, gospodine premijeru, predložili su nam svima iz Instituta Alternativa, ja sam im zahvalna: Pod 1. reforma državne uprave mora biti suštinska a ne puka formalnost;

2. Kako bi se locirali uzroci problema u dosadašnjoj reformi uprave, važno je ohrabriti učešće svih a naročito pojedinaca i grupa koji predstavljaju kritička mišljenja, kritičko biće i daju inovativni odgovor i rješenja;

3. Potrebno je da svi analitički materijali koji su proizvedeni u okviru sprovođenja strategije od 2016-2020. budu objedinjeni i javno dostupni kako bi se koristili za temeljnije planiranje ciljeva i aktivnosti u novoj strategiji;

4. Staviti fokus na oblast upravnih usluga koja se mora dodatno povezati sa optimizacijom u širem smislu, organizacijom poslova i racionalizacijom broja zaposlenih u državnoj upravi.

Takođe, potrebno je predvidjeti sistemsko proširivanje načela i principa zapošljavanja i Zakona o državnim službenicima i namještenicima u cjelinu javne uprave.

5. Obezbijediti otvaranje rasprave o unapređenju sistema o osnivanju, upravljanja i nadzora rada javnih preduzeća i javnih ustanova.

Nadam se da ste me saslušali.

Pod 6. Konačno integrisanje strategije reforme javne uprave sa strategijama čija je izrada u toku ili će biti započeta tokom izrade strategije za period 2001-2025. Strategija digitalne transformacije Crne Gore, strategija otvorenosti Vlade Crne Gore za isti period, nastavak programa reforme upravljanja javnim finansijama, kao i novi plan optimizacije javne uprave.

Dakle, gospodine premijeru, krajnje je vrijeme za pravednu društvenu raspodjelu. Jednom mora da se zaustavi političko i porodično zapošljavanje. Niste precizno odgovorili kako ćete to da

zaustavite. Jer da bi Crna Gora bila vječna mora biti časna i poštena prije toga. Hvala vam, predsjedniče. Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:48:18)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 14:48:26)

Nas, kada je u pitanju reforma javne uprave, obavezuju strateška dokumenta i naravno obaveze koje proizilaze iz pregovaračkog procesa i konkretniji akcioni planovi. Imamo ministarstva, imamo savez. Pitali ste kada se zadnji put sastao, dobio sam informaciju da je to maj prošle godine, tako da nema potrebe da se iscrpljujemo. Vi imate vaš odnos prema ovom pitanju, ja sam saopštio naše činjenice. Ima razloga da ne budemo zadovoljni i jedni i drugi, ali to ne znači da treba da se bacamo pepelom nego da nastavimo da radimo.

Optimizacija javne uprave i njena racionalizacija nijesu ni plate ni broj radnih mjesta, nego efikasnost, pouzdanost i usluga koje pružaju građanima. Dakle, to nijesu ni cifre, to nijesu ni brojevi, to nijesu ni datumi o kojima govorite, nego je to politika i proces. Tako da sam, kao što sam rekao, zadovoljan ovim što smo uradili do sada, a na ovom planu nam predstoji posla i te kako u periodu koji dolazi. Ne zbog toga što nam je to obaveza u procesu pregovora, nego zbog toga što smo dužni prema našim građanima i našoj državi. Što je efikasnija i pouzdanija državna administracija, više prilika za naš razvoj i valorizaciju naših resursa. I moram da vam kažem još nešto. Ne samo što mi kažu nego sam imao prilike da se neposredno uvjerim u to kakve su državne administracije u razvijenim zemljama, ja se našoj klanjam. Prema tome ne treba se bacati drvijem na svoje, pođite i vidite ako nijeste imali priliku kako funkcionišu neke druge administracije, koliko se čeka na zahtjeve, kakav je odnos prema građanima itd.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:50:34)

Hvala vam.

Sada da čujemo proceduru. Poslaniče Miliću, izvolite.

SRĐAN MILIĆ (27.05.20 14:50:42)

Predsjedniče Parlamenta, obraćam se vama. Postoje različiti oblici proceduralnog reagovanja, ja želim vama da se obratim. S obzirom da vrlo strpljivo, a dijelom i zahvaljujući vama sam uspio da dođem do odgovora na neka poslanička pitanja. Koristim ovu priliku da pozovem predsjednika Vlade i ministre da mi odgovore na poslanička pitanja koja sam im proslijedio. Odmah podvlačim da nemam problema sa jednim značajnim brojem ministara, posebno se zahvaljujem ministru finansija, koji na jedan vrlo kvalitetan, ozbiljan i odgovoran način je uradio ove podatke, a koristim to zbog intervencije predsjednika Vlade, gospodine predsjedniče Parlamenta, koji je rekao da mu kažu da podatke koje je gospođa Pavićević rekla o prosječnoj plati od 4.400 evra u državnim preduzećima ili preduzećima sa većinskim državnim vlasništvom, da mu kažu da nije tačno. Onda ti koji mu kažu da nije tačno imaju problem sa ministrom finansija koji je nama poslao te podatke sa sve pečatom Vlade Crne Gore. Završavam, dozvolite.

Ne bih volio da ne kažem da je značajan broj pitanja odgovoren i zbog intervencije šefa kabineta predsjednika Vlade i ljudi iz kabineta, jer sam počeo da primjenjujem princip, da kad pošaljem ministrima, pošaljem i predsjedniku Vlade i vidim da postoje mogućnosti da se dobiju ti odgovori.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:52:23)

Hvala vama.

Jednim dijelom procedura, jednim dijelom nije, ali želi ispravku. Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 14:52:33)

Predsjednik Vlade nije rekao, posebno nije rekao da nije tačno. Mislim da je poslanik Milić zloupotrijebio to je bio komentar dok je poslanica Pavićević postavila pitanje u odnosu na konkretnu temu. Nijesam rekao da nije tačno, nego mi moji saradnici kažu da nije moguće, to je precizno. Da nije moguće, što ne znači da nije tačno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:52:56)

Hvala.

Zaista nije bila formalna komunikacija, to mogu da potvrdim jer sam to čuo. Ali dajte da idemo dalje na pitanja.

Pitanje sada postavlja poslanik Andrija Popović. Izvolite, poslaniče.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.05.20 14:53:15)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče, članovi i članice Vlade,

U ime Liberalne partije postavljam sljedeće pitanje premijeru:

Uz mnoge velike nevolje na zdravstvenom i ekonomsko-socijalnom planu višemjesečna globalna pandemija korona virusa u Crnoj Gori je donijela i neke pozitivne efekte, naročito na planu borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, velikog smanjenja saobraćajnih nesreća, ali i oporavka ekološkog stanja države. Što će crnogorska Vlada preduzeti da se taj pozitivan trend zadrži i da naša država ustavno definisana kao ekološka država zasnovana na vladavini prava, svede velike pošasti naše države organizovani kriminal i korupciju na evropski nivo i sanira do sad učinjenu štetu po našu životnu sredinu?

Obrazloženje:

Globalna pandemija zatekla je cijeli svijet nedovoljno spreman da se suoči sa pošasti, a naročito sa njenim posljedicama koje niko nije mogao ni da predpostavi. Osim što je medicina pred sobom imala nepoznato polje novog virusa čije se reakcije ne mogu predviđeti, ovog puta u sličnoj situaciji bila je i ekonomija i tržište i politika i svaki državni i javni posao, pa sve do ljudskih svakodnevnih života, kretanja ljudi, roba i usluga. Čini se da je ova situacija okrenula živote ljudi naglavačke i poremetila sve tokove modernog čovječanstva koji djeluje već decenijama nesmetano i na koje smo navikli kao što nešto podrazumijevajuće.

Važno je napomenuti da se u situaciji kad su im mnogo veći i moćniji sistemi posustali pred naletima novooboljelih u ovoj pandemiji crnogorski sistem, prije svega zdravstveni, a zatim i kompletni državni sistem, NKT, Policije, Vojske, vatrogasaca, komunalnih policija i službi opština i socijalnog staranja, ekonomije, avio i drugog prevoza, volontera Crvenog krsta i ostalih opstao je čvrsto do kraja i efektivno se sad već izborio i iskorijenio epidemiju, a Crna Gora postala prva korona fri destinacija u Evropi. Što zaslužuje posebne pohvale i priznanje svih nas i čitavog društva. Posebno priznanje i za brojne humaniste i donatore, privrednike, sportiste, ljude iz dijaspore, strane investitore. Osim ovog herojskog čina i nadljudske borbe svih segmenata sistema, posebno crnogorskih građana i građanki koji su funkcionisali kao jedno, disciplinovano i

profesionalno uprkos svim izazovima, Crna Gora je imala i neke benefite koje možda niko nije očekivao. Njihova dugoročnost ili kratkoročnost zavisiće od našeg daljeg odnosa u vremenu stabilizacije nakon pandemije, a prilika za to je možda nikad bolja. Prije svega govorim o borbi protiv oslabljenog organizovanog kriminala i korupcije, velikog smanjenja saobraćajnih nesreća, ali i oporavka ekološkog stanja države, što je naročito važno i u ovom stadijumu evropskih integracija Crne Gore. Postavlja se pitanje što naša država i nadležne institucije mogu da urade kako bi uspjeli da završimo takav trend, koji nam je savršena prilika, za koju bi se vjerovatno teško izborili u redovnim okolnostima.

Uvjeren sam da je moguće pronaći mehanizme da se makar djelimično sačuvaju ovakvi trendovi u pomenutim oblastima, koliko je to u moći i domenu uticaja crnogorskih institucija. Moguće razmisliti o regulativi koja može biti tretirana izmjenama i dopunama na način da snažnije promovise određene stilove društveno odgovornog ponašanja i iste podstiče. Isto tako određeni procesi koji će se ponovo aktivirati mogu biti dodatno ispraćeni i nadzirani kako bi se na najlakši način minimizovao njihov uticaj.

Crnogorski liberali vjeruju da kontinuitet uspješnog djelovanja nadležnih institucija i Vlade može da bude nastavljen i u redovnim uslovima. Pokazalo se i dokazalo da kad je neophodno i kad se mora, cijeli sistem može da radi na nivou najrazvijenijih država Evrope. Da se lako prilagođava i iznađe nove resurse, rješenja i brze i konkretne rezultate. Zato takve novousvojene prakse sad moramo kapitalizovati i pokušati da ih ustanovimo kao praksu i kao pravilo u daljem djelovanju.

Posljednja istraživanja javnog mnjenja pokazala su da i građani u velikoj mjeri prepoznaju ovakvu situaciju da smo praktično obnovili i učvrstili povjerenje građana i javnosti u institucije sistema koje je bilo poljuljano nizom političkih afera i pokušajima izbornih i drugih reformi. Ovakva istraživanja potvrđuju da je preko 70% građana i građanki zadovoljno reakcijama države u periodu iza nas i podržava djelovanje i mjere koje je država sprovodila i sprovodi. Jasno je da je država uspjela da učvrsti povjerenje u institucije i ovo je dobra prilika da se takav trend iskoristi u najboljem interesu građana i građanki i potvrdi se opravdanost tako visokog povjerenja. Najbolji način svakako i najizazovniji biće upravo kroz održavanje niske stope organizovanog kriminala i korupcije, umnogome će to zavisiti od pravosudne, ali izvršne i zakonodavne vlasti, kroz stalne pokušaje preventivnog, ali i represivnog djelovanja i smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i pogibija, ali i podizanje svijesti i rigoroznije mjere u oblasti zaštite životne sredine, koja se umnogome oporavila u periodu u kojem joj mi nijesmo smetali.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 14:59:58)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade Duško Marković ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 15:00:06)

Poštovani poslaniče Popoviću, kao što smo uspješno odgovorili na pandemiju korona virusa u smislu zaštite zdravlja stanovništva, organi za sprovođenje zakona nastavili su sa zajedničkim efikasnim djelovanjem u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i rezultati na tom planu neće izostati. Epidemija korona virusa jeste otežala djelovanje organizovanim kriminalnim grupama, ali državni organi su i prije pojave globalne pandemije i u toku nje sprovodili svakodnevne i sveobuhvatne aktivnosti na suzbijanju ove pošasti.

Konkretno, aktivnosti Policije u periodu od maja prošle godine do maja tekuće godine rezultirale su podnošenjem 58 krivičnih prijava protiv 264 fizička i 70 pravnih lica zbog krivičnih djela izvršenih na organizovan način. Takođe, rasvijetljeno je 11 krivičnih djela koja su posledica sukoba organizovanih kriminalnih grupa, spriječeno je izvršenje devet teških krivičnih djela iz oblasti krvnih delikata. Među prvim mjerama za suzbijanje korona virusa bile su i naredbe kojima su privremeno uvedena ograničenja u svim vrstama saobraćaja pa tako i u drumskom. Ova

ograničenja su dovela do značajnog smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i broja stradalih lica kao osnovnih mjerljivih pokazatelja stanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju. Poboljšanje bezbjednosti u drumskom saobraćaju ostaje veoma zahtjevan zadatak. U narednom periodu nastaviće se sa implementacijom tzv. sigurnog sistemskog pristupa koji se oslanja na evropske prakse sa ciljem stvaranja uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja i maksimalno smanjenje rizika za sve učesnike u saobraćaju.

Poslaniče Popoviću, vjerujem da je čitav svijet iz ove krizne situacije naučio mnoge lekcije pa i lekciju koja se tiče očuvanja životne sredine. Mjerenje na mnogim tačkama Zemljine kugle pokazala su da smo prije izbijanja epidemije bili neodgovorni prema prirodi kao najvažnijem resursu i da u vremenu koje dolazi naša ponašanja i prakse moraju biti promijenjeni. Ono što je sigurno jeste da će nakon ove pandemije ekološki principi imati značajniju ulogu u očuvanju globalnog zdravlja, a Crna Gora će na tim principima oblikovati i implementirati politiku životne sredine i klimatskih promjena. Kako se epidemiološka situacija u našoj državi poboljšava, čitav niz aktivnosti vezanih za izgradnju moderne ekološke infrastrukture, sanaciju zagađenja i očuvanja prirodnih resursa se nastavlja. Dakle, trend očuvanja prirode kao temeljne i prepoznatljive vrijednosti naše države mora biti dodatno osnažena. Budući da smo 2019. godine proglasili čak tri nova parka prirode - ulcinjsku Solanu, Park prirode rijeka Zeta na teritoriji Podgorice i Danilovgrada i Park prirode Komovi na teritoriji Opštine Kolašin, nastavićemo da uspostavljamo snažno upravljačke strukture na ovim područjima. Kroz još sadržajniju saradnju sa UNESCO-om uvodimo visoke i stroge standarde za područja koja su upisana na listu svjetske prirodne baštine. To su Nacionalni park Durmitor i rijeka Tara. Očekujemo i pozitivan odgovor na nominaciju prašumskih bukovih kompleksa Nacionalnog parka Biogradska gora za upis na UNESCO listu, ubrzanom dinamikom radimo i na dugo očekivanom proglašenju prvih morskih zaštićenih područja. Tokom ove godine završićemo remedijaciju tri crne ekološke tačke - u Bijeloj na lokaciji brodogradilišta i u Pljevljima na deponiji Maljevac u jalovištu Gradac čime će one biti pretvorene u područja bezbjedna po zdravlje ljudi. Rezultati na Maljevcu već su vidljivi, završni radovi su u toku, a u septembru će biti u potpunosti okončana rekultivacija tzv. Kasete 2.

Završetkom navedenih projekata, uključujući sanaciju deponije čvrstog otpada i bazena crvenog mulja u kompleksu KAP-a u Podgorici, za koju se upravo radi tehnička dokumentacija, u Crnoj Gori biće u najvećem obimu riješen naslijeđeni višedecenijski problem industrijskog zagađenja. Intenzivno nastavljamo i sa izgradnjom kolektorskih sistema i postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda. Danas se na čitavoj teritoriji Crne Gore gradi kanalizaciona mreža i realizuju višemilionske investicije u oblasti otpadnih voda. Nastavljamo sa realizacijom ugovora za projektovanje i izgradnju postojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Andrijevici, Petnjici i Danilovgradu. Usvojen je Spoprazum o grantu iz zapadnobalkanskog investicionog okvira u iznosu od 2,9 miliona eura za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Bijelo Polje, ukupne procijenjene vrijednosti 5,6 miliona.

Posebno ističem da je 18. maja otpočela izgradnja novog sistema za prečišćavanje otpadnih voda u glavnom gradu koji predstavlja investiciju preko 50 miliona eura. U pitanju je kapitalno važan projekat kojim se obezbjeđuje trajna zaštita rijeke Morače, podzemnih voda i vodoizvorišta u slivu Skadarskog jezera, a paralelno sa tim otvaraju nove razvojne perspektive Podgorice. U narednom periodu kroz novi strateški okvir u oblasti kvaliteta vazduha posebnu pažnju ćemo posvetiti mjerama smanjenja uticaja zagađenja vazduha na javno zdravlje sa fokusom na Pljevlja, Podgoricu, Nikšić i Bijelo Polje.

Takođe, u vezi sa višedecenijskim zagađenjem vazduha u opštini Pljevlja tokom 2020. godine počinje velika ekološka rekonstrukcija Termoelektrane Pljevlja koja poslije četiri decenije eksploatacije predstavlja najznačajniji ekološki poduhvat i pretpostavku trajnog rešavanja kvaliteta vazduha u ovom gradu. Riječju, epidemija koronavirusa nametnula je potrebu savladavanja novih vještina i znanja i uspostavljanja novih vizija. U fokusu naših politika je građanin i njegova porodica, a sve to u ambijentu zdrave životne sredine i održivog razvoja po mjeri razvijenog svijeta. Hvala na pažnji.

Hvala i vama.
Poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (27.05.20 15:06:14)

Zahvaljujem, premijeru, naročito me raduje ovaj vaš komentar na fonu ekološke Crne Gore i ohrabruje. Tu će biti veoma mjerljivi rezultati što i kako dalje. Nama su se oporavile rijeke, jezera, more, gore, planine, na neki način usled same pandemije i ograničenog kretanja i svega toga što se događalo, ali imaćemo prilike da reagujemo svi zajedno. Samo da podsjetim da su naši najzagađeniji gradovi Pljevlja, Podgorica, Bijelo Polje, Nikšić. Zagađenje je znatno manje zbog pandemije i ograničenog kretanja. Pored Termoelektrane Pljevlja i Kombinata aluminijuma najveći zagađivači su više od 240.000 vozila na crnogorskim drumovima od kojih je na žalost većina starija od deset godina, a od tih su većina opet i dizelaši. Po proračunu Svjetske zdravstvene organizacije 6% svih smrti u Podgorici, 12% u Nikšiću, a čak 22% smrti u Pljevljima mogu da se pripisuju posljedicama zagađenosti vazduha.

Mi moramo smanjiti prostor za djelovanje organizovanog kriminala i korupcije. Velika odgovornost sad leži na Agenciji za nacionalnu bezbjednost, policiji, pravosuđu, da pandemijom oslabljeni organizovani kriminal i korupcija se svedu na prihvatljiv nivo. Ono što je veoma bitno i o čemu ste vi govorili, dakle to je ova preventivna uloga saobraćajne policije, mora se zadržati.

Predsjedniče Vlade, ako možete da čujete ovo. Apelujem na vas da se prisustvo policije na drumovima zadrži na nivou kao iz doba korone, policija je sjajnu ulogu odigrala u ovih proteklih par mjeseci, moraju se povećati plate. Povećane su jednokratno, mislim 15%. Liberalna partija će naročito insistirati da u budžetu za 2021. godinu plate policije budu znatno povećane. Samo da vas podsjetim da u Crnoj Gori u poslednjih deset godina smo imali oko 700 pogibija u saobraćaju, što je ipak neko smanjenje, a na primjer u odnosu na 2007. godinu kad smo imali samo u toj godini 122 saobraćajne nesreće sa smrtnim ishodom.

Dakle, mi moramo zadržati preventivno i represivno policiju da spašava svaki život. Znamo kako smo se borili ovdje za svaki život, s tim istim žarom moramo se boriti za svaki život koji možemo da spasimo u saobraćaju. Vjerujem da ćete i vi kao predsjednik Vlade, naravno uz direktora Uprave policije, uz ministra saobraćaja, uz ministra unutrašnjih poslova, doprinijeti da taj problem koji smo na neki način skrajnuli bude veoma aktivan i da pokušamo, naročito u toj turističkoj sezoni, u špicu turističke sezone do koje će vjerovatno doći, ne znamo što će se dešavati, ali će naići taj drugi val epidemije, ali sam ubijeđen da spasimo što više života, kao što smo to radili i za vrijeme pandemije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:11:34)

Hvala, poslaniče Popoviću.
Da li želite? Predsjednik Vlade ne želi komentar.
Sada riječ ima poslanik Goran Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (27.05.20 15:11:53)

Uvaženi građani, kolegice i kolege, predsjedniče Vlade, predsjedniče Parlamenta,
Moje pitanje je glasilo:

Gospodine premijeru, 14. maja ste na vanrednoj konferenciji izjavili - Crna Gora je izložena brutalnom napadu koji može imati nesagledive posljedice po zdravlje građana i Vlada će izvršiti svoju ustavnu dužnost i odbraniti nacionalne interese. Na koji brutalni napad ste mislili, od strane kojih pojedinaca, grupa, pokreta ili organizacija je brutalni napad pokrenut? Da li ste, s tim u vezi, vi naredili da nakon svetovasilijevskog hoda ulicama Nikšića bude priveden vladika Joanikije i osam sveštenika, uz naređenje da episkop budimljansko-nikšićki po svaku cijenu bude transportovan policijskom maricom?

Gospodine predsjedniče Vlade, ja znam da nećemo imati dijalog koji će nas pokrenuti s mrtve tačke, zaključio sam to na osnovu prethodnih pitanja i vaših odgovora, ali sam dužan ovo da pitam iz razloga što posljednji odustaju. Posljednji odustajem od namjere da Crna Gora bude zemlja svih nas ili, da budem precizniji, da bude država svih nas, zemlja svih nas jeste nesumnjivo. Ovo što sam vas pitao pitam jer su i vama i meni i nama mnogi svjedoci, sve se odigravalo pred očima javnosti. Prije obrazloženja hoću da vas podsjetim da ste nedjelju dana potom, na Orlovom kršu saopštili kako je otpor crnogorskom suverenitetu veći danas nego 2006. Sada vas pitam kao vaš kolega, političar, ali iskreno, jeste li ikada u vlastitim tišinama razmišljali zašto je tako, a moram da vam kažem da ste u pravu. Zašto je tako? Šta smo mi u stvari u međuvremenu dobili? Šta mislite, gospodine Markoviću, da ste 2006. godine u predreferendumskom periodu rekli ovim građanima koji su sada u većem otporu prema crnogorskoj suverenosti da ćete stvoriti novu crkvu i to upisati u program DPS-a, da je to uradio neko ko je bio na vašem mjestu, na zdravlje vama, recimo Svetozar Marović, mnogo je drugačije to učinio tada i mnogo se drugačije ponašao i predsjednik Vlade Milo Đukanović. Šta bi se dogodilo, gospodine Markoviću, da ste tada rekli da ćete nam hapsiti episkope? Šta bi se dogodilo da ste rekli da će Crna Gora izgledati drugačije?

Ja vas podsjećam, iako vi tada niste bili među prvima, nego je bila jedna druga postava od koje je naka sad optužena i za udruženo kriminalno djelovanje i u izbjeglištvu je i ne može biti privedena pravdi. Šta bi se dogodilo, gospodine predsjedniče Vlade, da ste tada nešto tako saopštili i zašto niste? Vi meni ne smetate, ali ja ću vas pustiti da se ispričate ako niste imali kad do sad. Ja vas u stvari pitam, ali žamor smeta. Priznaćete da nije korektno. Ne znam da li sufliraju ili ne, ali ja definitivno sa vama razgovaram.

Gospodine Markoviću, niste vi nama to obećali, vi ste rekli da će sve biti isto, da će se samo Crna Gora proglasiti nezavisnom i suverenom, da će joj se barjak zavijoriti na Ist riveru, a da će čak recimo i troškovi za Vojsku biti manji jer su oni za zajedničku bili neuporedivo veći. Ne bih to danas komentarisao, nego vas u svijetlu ovoga što se desilo na Svetog Vasilija u Nikšiću, pitam je li vam danas možda nakon ovoga mog pitanja jasnije zbog čega postoji otpor suverenosti. Biću dovoljno otvoren da vam kažem - zbog toga što većina građana ne misli da je u pitanju suverenost Crne Gore. To nije otpor Crnoj Gori, čuli ste ovdje i kolege, niko od nas nema namjeru da revidira njen status, a zalud nam je da pričamo jer vi imate svoju priču i vi hoćete da postoje vječni izdajnici, vječne patriote, iako je vaša politička priča, vaš politički lider bio i na jednoj i na drugoj strani s istim žarom s kojim je danas na svojoj strani.

Gospodine Markoviću, beskrajno mi je žao samo zbog toga, a imam pravo i da to pomenem, zato što predsjednik DPS-a umije da kaže da ta tradicionalna Crna Gora ponekad odgovori onako kako je kod nas običaj iako stalno prigovara kako smo u prošlosti previše lutali. Žao mi je što je zapalo vas da vjerovatno vi naredite ono što nije niko u Crnoj Gori u posljednjih 100 godina, čak i kad su ubili vladiku Joanikija Lipovca, nisu ga ubili u Crnoj Gori, jesu mnoge sveštenike. Zašto? Zbog toga što je dočekao narod koji se sam eventualno izložio zdravstvenom riziku i sa njim prošetao po Nikšiću. A poslije toga kad je nečiji čar zadovoljen je tri dana bilo ljudi na ulicama i niko nije uhapšen izuzev što je poneko u mraku premlaćen. Nedjelju dana potom vi koji ste organizovali kolone proslave 21. maja ili ih opravdali misleći da su to nadriljudi u odnosu na one koji su izašli na litiju da se samozaraze, vi predsjedniče Markoviću ste rekli da je to urađeno na dostojanstven način. A ja vas pitam koji je način da se jedan episkop, koji nije pozivao na litiju, koji smiruje situaciju, koji traži i kaže doći ću ja pješke do vas, do Centra bezbjednosti, čovjek koji nema nijednu prekršajnu prijavu, nijednu krivičnu prijavu, čovjek koji je od djetinjstva posvećen Bogu i svojoj crkvi, da se na takav način ponizi. Ja znam šta to znači, ja znam da je to dio brutalne predizborne kampanje, ali ne mogu da vjerujem da predsjednik Vlade Duško Marković pristaje tako nešto da igra. Ja znam i da niste naredili, da ćete reći da jeste, a čini mi se da znam iz čije glave je ono što se dogodilo. To ludilo, to da uradi premijer koji je prije godinu dana rekao prvi u DPS-u u posljednjih 20 godina da treba izvršiti pomirenje pravoslavne većine. Demantovali su vas odmah iz kabineta kao i za ono da se vratimo u 16-tu i da se vratimo našem tadašnjem načinu na koji smo funkcionisali, odnosno Vladi izbornog povjerenja, dopustili ste sebi i svojoj vladi da budete vi neko ko će na takav način uliti strah građanima Crne Gore.

Dopustite u ovom uvodu, izvinjavam se, sad završavam, vidim da sam prekoračio, uvaženi građani i gospodine predsjedniče Vlade, da očekujem od vas odgovor da li ste makar u tišini

razmišljali šta se dešava s Crnom Gorom i s kim vi u stvari hoćete da se pomirite. Sa nama ili sa izmaštanim i imaginarnim nama. Sa nekim drugim ili sa nama koji imamo svoje episkope, koji poštujemo svoje sveštenike i koji Crnoj Gori izuzev dobra do sada nisu učinili ništa drugo, a najveće dobro koje su učinili Crnoj Gori, jer u vrijeme dok je vaša vlast, Demokratske partije socijalista pa i nekih kolega koji se danas posipaju pepelom po glavi, upropaštavala sve što je bila državna i zajednička imovina, društvena, sve do temelja sravnjivala, crkva je samoobnavljala i umjesto 500 ruševina danas imate 500 obnovljenih hramova kojim se na turističkim razglednicama hvali i lokalna vlast DPS-a i državna vlast DPS-a. Pogledajte gdje smo bili 1989.godine kad ste vi došli na vlast sa infrastrukturom, a gdje je bila crkva. Danas crkve izgledaju zahvaljujući dobrotvorima, narodu i crkvenim velikodostojnicima kao da su pale iz sledećeg vijeka u ovaj, a infrastruktura ona fabrička nam izgleda, gospodine Markoviću, kao da smo je pozajmili spočetka minulog vijeka.

Hvala lijepo i nadam se konkretnom odgovoru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:21:18)

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 15:21:29)

Gospodine Daniloviću,

Ono što ste me pitali, ali ću vam odgovoriti na ono što ste mimo toga rekli, kako zaslužujete, ali da idemo redom.

Dakle, poslaniče Daniloviću, vi često govorite pa onda začutite ili povučete se u tišinu za koju meni prigovarate. U Crnoj Gori se ćutanjem i tišinom ništa ne završava, nego razgovorom i dijalogom. Onda se sjetite da date poneku izjavu. Bojkotujete pa ste onda opet tu, šetate pa onda opet ne šetate i sve to po sopstvenom nahođenju i sve to u demokratskoj Crnoj Gori koja garantuje slobode i prava svima podjednako. Skreću mi pažnju saradnici da ponešto i pišete jednako neubedljivo. Moram priznati da sam, istini za volju, prestao da uzimam za ozbiljno vaš pristup politici, a znate imao sam nekada bitno drugačije polazište. Moguće da su mi tada očekivanja bila prenaplašena ili su okolnosti bile drugačije.

Pitam se samo gdje se bili prethodnih mjeseci, kako to da čovjek takvog iskustva i znanja za kakvog se izdajete nije bio u prvim redovima da pomogne svojim sugrađanima u borbi protiv bolesti koja je prijetila svakoj našoj porodici, ali ste na prve znake popuštanja virusa, a oni su rezultat mukotrpnog rada onih koji se nijesu snabivali da pomognu drugima, među prvima izašli da podstičete devastaciju i narušavanje postignutog, da odobravate i ohrabrujete kršenja zdravstveno-bezbjednosnih mjera. Pa kao što sam rekao da Crna Gora garantuje slobode i prava svima podjednako tako je i obaveza Vlade da obezbijedi da se sloboda i prava i zdravlje drugih ne ugrožavaju od strane neodgovornih. Da li zaista mislite da između vas kao poslanika, nekog sveštenog lica, prodavačice ili vozača taksija smije i može biti razlika prilikom primjene medicinskih mjera, posebno onih koje su usmjerene na zaštitu javnog zdravlja i koje je podržalo čak 97% crnogorskih građana? Otkud vam pravo da bilo koga stavljate iznad zakona zarad prikupljanja političkih poena? Osjećate li se nelagodno prema ljudima koji su izgubili svoje najbliže i prema onima koji nijesu mogli da prisustvuju sahrani roditelja, rodbine ili prijatelja? Hoćete li da im kažete da je njihova žrtva bila neopravdana i uzaludna. Plašim se da neće pomoći ni ove moje prozivke, zato to ostavljam vama na savjest.

Poslaniče Daniloviću, što se tiče konkretnog slučaja koji je predmet vašeg pitanja, trebalo bi da veoma dobro znate da predsjednik Vlade ne izdaje naređenja ko će biti uhapšen, niti koje će prevozno sredstvo biti korišćeno tom prilikom. To je posao tužilaštva i drugih institucija i one ga rade po Ustavu i zakonu. Uzgred, nisam mislio to da vam kažem, tek sledećeg dana, tačnije ujutru sam dobio informaciju da je državni tužilac odredio zadržavanje jednom broju sveštenika. Otkud vam informacija da sam ja to naredio? Dajte činjenice. Da ne budem grub. To jednostavno nije tačno. Ne, nego ste rekli, to jednostavno nije tačno.

Da vas podsjetim, za razliku od vaše tišine toga i prethodnih dana više sam puta neposredno razgovarao sa mitropolitom crnogorsko-primorskim, brinuo i onome šta će se desiti pod Ostrogom i da se desi na pravi način. Govorio sa njim i zajedno ocjenjivali kakva manipulacija i zloupotreba može biti u Nikšiću i ukazivao na to i molio, imao je razumijevanja mitropolit. Naravno i posle toga i nakon toga i prije hapšenja i nakon hapšenja bio u kontaktu sa mitropolitom crnogorsko-primorskim. Nemojte me stavljati u mračne odaje, poslaniče Daniloviću, jer njima ne pripadam. Izađite ispred mene iz vaše tišine sa činjenicama i istinom, a ako sam pogriješio ja ću da vam to kažem. Nije tačno da sam naredio, nije tačno da sam znao, a koliko sam bio opterećen tom situacijom kažem vam da sam tek ujutru dobio informaciju koja mi je poslata uveče profesionalno oko 01h posle ponoći. Na kraju i ne očekujem da mi vjerujete, ali očekujem od vas da potvrdite činjenice i da date argumentaciju da sam ja to naredio.

Vi, naravno, takođe dobro znate da su nezakonita okupljanja 12. i 13. maja ove godine u više gradova Crne Gore mogla da imaju nesagledive posledice po zdravlje građana kao i da je ustavna obaveza Vlade da čuva i da brani nacionalni interes Crne Gore. Primarni nacionalni interes u tom trenutku je bio zaštita zdravlja našeg stanovništva. Svi smo svjedočili kršenju zakona i mjera koje je propisalo Nacionalno koordinaciono tijelo u vrijeme kad je opasnost od širenja korona virusa visila nad našim glavama, a ne sumnjam da znate šta sa tim u vezi piše u članu 287 Krivičnog zakonika Crne Gore. Nadam se da ne mislite da će institucije praviti razlike u primjeni zakona u odnosu na bilo kojeg počinioca prestupa.

Poslaniče, svjedočili smo i da su naši policajci u više navrata bili izloženi fizičkim napadima i da su mir i bezbjednost u našim gradovima bili ugroženi. Znao da je tom prilikom veći broj pripadnika Uprave policije zadobio povrede, znate da je to bio brutalan napad, zbog čega mi prigovarate na mojoj formulaciji, na službena lica u vršenju službene dužnosti. Kao bivši ministar unutrašnjih poslova morali bi da znate da su to naši policajci, naši mladići, nečiji sinovi i braća koji časno i hrabro čuvaju red i mir u našoj državi. Koliko juče koristili ste svaku priliku da im pošaljete poruku da ste baš vi njihov ministar, a istovremeno i opozicioni politički prvak koji ima neka očekivanja od njih kao građana. Što se preko noći dogodilo sa tom vašom privrženošću službi i policajcima? Dakle, pripadnici Uprave policije primijenili su zakonska sredstva da očuvaju red i mir koji su bili ugroženi od nasilnih grupa i pojedinaca. Jedan broj napadača je indentifikovan i procesuiran i to profesionalno kao i mnogo puta do sada na čemu policiji i ovom prilikom odajem priznanje.

Na kraju, nemam nikakvu dilemu da vi sve ovo dobro znate i otuda moja začuđenost da ste mi postavili ovakvo pitanje. Jedino logično objašnjenje koje mi pada na pamet je da ste vi odlučili da počnete kampanju za jesenje izbore i da ste procijenili da na ovoj temi možete zadobiti poneki politički poen. Na to su nas asocirali i vaše nedavne šetnje ulicama Podgorice od kojih ste brzo odustali, pa na kraju sve oko vas i vaše politike ostavljam građanima da prosude.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:29:18)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.
Riječ ima poslnaik Goran Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (27.05.20 15:29:25)

Gospodine predsjedniče Vlade,

Znam ja da ste za ovo sledeće javljanje pripremili taj dodatak koji je korektniji valjda od ovoga što ste sada pokušali da mi saopštite. Predsjedniče Vlade, kada budete bili u prilici da pogledate ovaj snimak shvatićete da ste mi učinili veliku čast, ovoliko agresije, pa čak malo pokušaja prijetećeg tona ja sam srećan ako sam zaslužio, ali uzrujanost ne možete sakriti. Uzalud ste čak vrlo lijepo iščitali tekst, za razliku od mene koji, znate i sami, kažem u lice sve što mislim, ne udarajući po čovjeku, nego udarajući po politikama. Kako je rekao jedan od episkopa moje crkve, ja ne mrzim ljude, ali mrzim procese koji od ljudi naprave nečovjeka. Takvi procesi ovdje

stanuju, predsjedniče Vlade, nepodnošljivo dugo. Ako neko treba da bude razočaran, zaista bi trebalo da budem razočaran ja, koji sam ovdje imao priliku prije samo godinu dana da od vas čujem kako treba pomiriti pravoslavnu Crnu Goru, kako se treba vratiti modelu iz 2016.godine, a da godinu dana potom budete sljedbenik jedne pogubne političke misli vašeg političkog lidera, da treba partija da osniva crkvu, da vas briga hoće li ta crkva ikad biti priznata i da partija, Vlada i njeni resori treba da hapse episkope.

Predsjedniče Vlade, moram nešto da vam kažem i da vam iskreno priznam, 200 godina je danas, ovih dana, otkako su moja i vaša Brda, Rovca i Morača ne oslobođeni akcijom crnogorske vojske ušli u sastav Crne Gore, nego krvareći se pripojili Crnoj Gori ne tražeći ništa bez blagoslov od Petrovića. Što nam nijeste rekli u izbornoj kampanji 2006. referendumskoj da će u nezavisnoj Crnoj Gori valjati da uz to što smo joj svojevremeno prislonili jednu manju Crnu Goru kao kasnije i Vasojeviće, donesemo i tapije i dokažemo da su manastiri naši, nije se to od nas tražilo ni od mojih ni od vaših predaka. A sada mi predsjednik DPS-a, koji je usput i predsjednik Crne Gore, predsjedniče Vlade Crne Gore, iz rezidencije u kojoj privremeno boravi na Cetinju, kad ima spektakl ili medijsku potrebu, traži da donesemo za Savinu, Manastir Moraču, Svetu Trojicu i Đurđeve stupove dokaz da su naši. Gdje je njemu dokaz za ono što danas ima, a što nije imao nikad u istoriji ni on ni iko njegov? Mislite li da se tako miri pravoslavna Crna Gora? Ja znam, da ste vi čovjek koji je politiku makar do juče - kad sam ja iznenadio vas, vi ste mene više - doživljavao malo drugačije. Nadao sam se da to što ste u zrelijim godinama znači da nećete pristajati ni na kakve mrtve i trule kompromise sa svojim kolegama iz političke partije koji će vas natjerati da jedne godine nudite pomiru pravoslavaca, a da druge godine nam hapsite episkopa koji nije ugrozio zdravlje, a ja ga ne bih branio da je kriminalac, da je bog ne bih ga branio da je kriv, nego ste hapsili nekoga kako biste kroz njega uhapsili cijeli jedan narod i potom, predsjedniče Vlade, čestitate mladosti koja je na dostojanstven način, ugrožavajući svoje zdravlje, proslavila 21.maj. Neka je, neka su živi i zdravi, ali su ugrožavali svoje zdravlje, kao što su i oni koji su došli da proslave Svetog Vasilija. Ne hapsi se narod i ne bije se narod ako ima u narodu ljudi koji ne znaju.

Predsjedniče Vlade, želio bih da čujete do kraja ovo što vam govorim. Nikada ni od jednog praznika u Crnoj Gori, i da vam bude lakše nabrajaću neke da me ne optužite za veleizdaju, nećete ni od 21.maja ni ja od Savindana ni od Vidovdana napraviti praznik koji se tako slavi kao Sveti Vasilije Ostroški, nećete nikad. Zbog toga ste morali imati razumijevanja, a ne da mene prozivate, predsjedniče Vlade, da sam se obrukao kao navodno bivši ministar unutrašnjih poslova što vam je postavio pitanje jeste li naredili. Rekao sam na kraju da mi ne liči na vas i nakon što ste ovo kazali da nijeste, znam odlično ko jeste. Pošto mislite da sam se uplašio, kažem vam nijesam, a kažem i onome koji je to uradio, ponavljam iz ovog parlamenta da nijesam pogriješio kad sam pisao u onim svojim tišinama da je to budaletina koja ne zna ništa o istoriji Crne Gore. Jer da zna, ne bi pokušavao da Crnu Goru učini drugačijom nego što je, ne bi je prilagođavao sebi, nego bi sebe prilagodio njoj. Meni ne smeta 21. maj. Ja sam ga prebolio, ja volim zemlju Crnu Goru, ja imam problem predsjedniče Vlade, kao i mnogi građani imam problem sa državom Crnom Gorom jer mi nije majka, a da je majka i majka mora ljubav da zasluži, i majka mora ljubav da zasluži. Nije svako majka, nije majka ona koja rodi, nego ona koja odgoji. Lako je voljeti Crnu Goru kad se isplati do nivoa da postanete najbogatiji čovjek preko noći. Volite je vi iz one čamotinje, iz one nesreće, volite je kad sve radi protiv vas, volite je kad se vratite u opoziciju, da vidite kako je to. Ja volim Crnu Goru, a nijesam dužan da objašnjavam svoju ljubav. Volim, ali se borim svim svojim bićem protiv nečega što je ne vodi u budućnost. Nadao sam se da ćete smoći hrabrosti i snage da kažete bilo je grešaka. Ja sam vam tada kad nije bilo pametno, kad su svi strahovali za svoj život, prvi objavio da će se neko stidjeti objavljenih spiskova ljudi koji su u samoizolaciji. Ja sam prvi političar koji je to uradio u danu kada ste to saopštili. Ja mislim da će to pokazati čak i ovakav naš nesrećni Ustavni sud. Zato što nijesam ... Završavam, izvinjavam se.

Na kraju, da ne bih sebe gurao u velike priče, a ja sam postavio pitanje o velikoj temi, hoću da vam kažem da me nijeste uvrijedili time što ste govorili o mojim šetnjama tišine i o tome da sam ja nekoga doveo u to da ugrozi vlastito zdravlje ili tuđe zdravlje. Ja sam ponosan na one svoje dvije protestne šetnje tišine da samo ljudima pokažem da ne želim da ćutim kad oko mene se gaze i ljudi i ljudska prava. Niti smo lomili, niti smo se međusobno bili, niti ste nam se zahvalili, kao što ste se zahvalili onima kojima čaša viška može svaku čašu manjka da nadoknadi.

Predsjedniče Vlade, dajte da pravimo Crnu Goru, ako ne možemo vi i ja, oni koji dolaze iza nas, bez izdaje i veleizdaje, bez toga da nađete momka koji je sa 18 godina već ekstremnik i prestupnik i porušio neku ploču na Ravnom lazcu za koju pola poslanika ovdje nikad nije čulo. Samo da znate, to je spomenik koji ja čuvam ovdje s ponosom jer imam u mojoj kući spomenice partizanske, ali nikad i nikad preko mrtvih i preko grobova neću voditi politiku.

Danas ste se sjetili Ravnog lazca. Da nije bilo kamera mogli su srušiti cio spomenik, ne bismo znali gdje je, a osuđujem to što se dogodilo kao što osuđujem i politički i ljudski zato što to dira u moje pretke i u vaše pretke.

Predsjedniče Vlade, ako hoćete da me razumijete kao čovjeka, ja hoću da se pomirimo, ali ne na vašoj platformi i baš me briga hoćemo li vi i ja biti prijatelji, hoću da budu Crne Gore koje predstavljamo jedna Crna Gora. Ovako nikad, samo srljate dalje i dublje i od onih koji su nevini u našoj podjeli iz 2006. pravite neprijatelje, ne samo sebi i svojoj politici nego i neprijatelje njima, njihovo zdravlje narušavate.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:38:21)

Sad ću vas prekinuti, poslaniče.

Ovoliko praktično niko i samo jedno upozorenje, ne radi se o nekoj ploči, nego se radi o spomeniku prema kome svi treba da imamo poštovanje, neko ga ima neko ga nema, ali o tome da vodimo računa.

Predsjednik Vlade Duško Marković.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.05.20 15:38:52)

Poslaniče Daniloviću, prvo mi je drago što se nijeste osvrnuli na ono na što sam ja insistirao, jer to nije politika i to nije poslaničko pitanje, odgovornost poslaničkog pitanja. To je pitanje ljudskosti i poštenja. Rekli ste da sam naredio hapšenje vladike Joanikija, a ja vam rekao da nije tačno i suzdržao se da ne budem grublji.

Dakle, nije tačno, to nije jednostavna optužba pa čak ni konotacija ne zbog toga što se plašim, nego zbog onoga o čemu ste vi pričali. Jer ja želim mirnu Crnu Goru, ujedinjenu Crnu Goru u našim razlikama bilo da su one na Dan nezavisnosti ili na dan neke od litija koje se organizuju. Da svako pri slobodnoj volji i prvog i drugog može da se pojavi tamo kako želi i kako se osjeća i sa onim što mu pripada, i crnogorska zastava i crnogorski grb, a ne nečija tuđa ni zastava ni grb, a našoj da nema nigdje mjesta. To je pomirenje, gospodine Daniloviću, ja tom pomirenju težim, ne samo zbog toga što smo 21.maja obnovili državnost nego zbog toga što su građani rekli tada da žele drugu i drugačiju Crnu Goru. Mi radimo na tome. Mnogo je grešaka bilo na tom putu, i mojih lično, ali vi ništa na tom putu nijeste uradili nego ste nas zadržali na liniji podjela, na brda, doline, nacionalne osjećaje, plemena, sada ste rekli, vjerujem da je to lapsus. Jer, mi smo vodili dobre i, rekao bih, veoma sadržajne političke i zrele razgovore, da ne kažem intelektualne da sebe ne precjenjujem, ne dovodeći u pitanje vaš nivo obrazovanja i intelekt. Ti naši razgovori nikada nijesu bili usmjereni na građenje našeg prijateljstva nego na pronalaženju zajedničkog puta za dobro svih.

Nemojte da podmećete, molim vas, nemojte to meni da radite. Vi nijeste razgovarali s mitropolitom, nego sam ja razgovarao tih dana. Dio tih razgovora je i na njegov poziv. Sve što se dogodilo pod Ostrogom 12. maja je bilo veličanstveno, bez greške, u saglasju kako smo procijenili da treba da bude i kako zasluđuje taj dan znajući, a vjerujem da i vi to znate, da u onoj velikoj državi, u crkvenom kalendaru, crvenim slovom je bio upisan 1. maj, a ne 12. maj. Znate li kada je 12. maj upisan crvenim slovom u crkvenom kalendaru, poslaniče Daniloviću? Tek 2000. godine, evo kada su ovi ovdje prokazani od vas bili na vlasti. Pogledajte to, uzmite podatke. Vasilije Ostroški je i naš koliko i vaš. Ali, na tom pitanju se ne može mjeriti Crna Gora i njena dugovječnost, zloupotrebljavajući. Pomenuli ste crkve i manastire i pomenuli ste period uoči i na dan referendumu. Nije bilo hapšenja sveštenih lica, ali tada nije bilo ni politike u crkvi. Sjećate se

kako je tada mitropolit crnogorsko-primorski pozvao građane da se izjasne. Nije ih zvao u litije da se na tim litijama nose simboli druge države, nego je rekao građanima slobodno se izjasnite. Nije bilo politike, ni mitropolita, ni sveštenika.

Pozivate se na vrijeme Kraljevine Crne Gore i kako su funkcionisali manastriri i crkve. Hoćete da vam kažem, nikada jača i čvršća veza s državom. Morali su da prave godišnje popise svoje imovine i da u tri primjerka dostavljaju državi, da plaćaju poreze, da traže saglasnost od države za svaku promjenu. To je bio taj odnos. Šta mi danas imamo u Crnoj Gori. Nemamo registrovanu crkvu, nemamo registrovane sveštenike, ne plaćaju se porezi i doprinosi, ne znamo za njihovu imovinu itd. Ne pričam ovo zbog toga da bi se tjerali nego da se u ovoj danas državi mora znati red kao što se znalo u Kraljevini Crnoj Gori.

Predsjednik Đukanović je govorio kao predsjednik države povodom dvije godine njegovog mandata, a ne kao predsjednik DPS-a. Predsjednik države je izabran od naroda, može da kaže i pošalje poruku jer je on odgovoran narodu, ne ovom parlamentu. Nije govorio kao predsjednik DPS-a. Ako se sjećate, rekao je da želi okupljanje pravoslavnog svijeta pod jednu pravoslavnu crkvu, sjećate se da je to rekao. Onda je rekao ako to neko ne želi zašto je jeres da Crnogorci ne mogu imati svoja prava i slobode. Zašto u Zakonu o slobodi vjeroispovijesti koji je urađen po evropskim i svjetskim standardima kaže da ti građanina mogu organizovati vjersku zajednicu. To pravo, po vama, ne pripada samo nacionalnim Crnogorcima. E, ne može biti, gospodine Daniloviću. Imamo to pravo koje nam je dato standardima i dokumentima Ujedinjenih nacija i savremenog i modernog svijeta.

Prema tome, ne možete na takav način, gospodine Daniloviću. Tražim od vas da mi makar u privatnom razgovoru, ako imate snage za to, date činjenice za optužbu neosnovanu i netačnu optužbu koju ste iznijeli.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:45:41)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Ne dajem svima nego onome kome procjenjujem da treba.

Da čujem šta je procedura. Izvolite, poslaniče Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ (27.05.20 15:45:59)

Nemam namjeru, predsjedniče Skupštine, da dodatno govorim, bilo je meni sasvim dovoljno vremena, iako to može biti naš brđansko - dinarski manir da se pokaže prstom i kaže predsjednik Vlade da mu dam činjenice za nešto što sam navodno saopštio kao neistinu. Ako mi dopustite ja ću to uraditi sada, i ako ne smeta predsjedniku Vlade, u minut.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:46:24)

Smeta meni jer to nije procedura. Kao što znate, prošli put sam vam dao pet minuta prekoračenja, pa onda ostavite da u razgovoru imate, osim ako nemate nešto epohalno da kažete. Izvolite, ali molim vas, pola minuta.

GORAN DANILOVIĆ (27.05.20 15:46:39)

Sve što ja kažem je, gospodine Brajoviću, epohalno. Tako da imate još jedan minut moje epohe.

Dakle, uvaženi građani, kada sam rekao, prvo u pitanju sam jasno pitao ko je naredio, imate ga u pisanoj formi, tokom svoje diskusije sam rekao da ne mogu da vjerujem da ste to uradili vi i, ako jeste, ispričao cijelu priču, a onda kazao da sumnjam ako niste vi da je onaj kojeg sam imenovao kako sam imenovao. Samo hoću jednu stvar da razjasnimo. Neko je naredio.

Tužilaštvo ne može da naredi da se neko dovede maricom. To je posao organa koji je u sastavu Vlade. Kao bivši ministar unutrašnjih poslova znam.

Prema tome, uvaženi građani, neko je naredio, ali ne garantujem, sada moram da kažem da vjerujem gospodinu Markoviću da nije on naredio, očigledno je, ali vam garantujem da je direktor Uprave policije pitao nekoga kako da transportuje episkopa Joanikija i da je dobio odgovor maricom. Istom onom kojom će jednog dana i on u transport.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.05.20 15:47:47)

Hvala.

Nije bila proceduralna reakcija. Ne želi riječ ponovo predsjednik Vlade. Ništa epohalno nisam čuo.

U svakom slučaju, nastavljamo s radom sutra, s poslaničkim pitanjima u 11:00 časova. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:11:26)

Uvaženi građani, uvaženi poslanici,

Nastavljamo sa radom u okviru Četvrtе posebne sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini. Kao što znate, imamo poslanička pitanja. Juče smo imali Premijerski sat, a danas počinjemo, kao što i pripada, sa pitanjima koja se odnose na potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministra poljoprivrede uvaženog gospodina Milutina Simovića, koga pozdravljam.

Imamo poslanička pitanja. Prvi će postavljati Ervin Ibrahimović, poslije njega ima dva pitanja Aleksandar Damjanović.

Nikola Rakočević. Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (28.05.20 11:12:22)

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče, javio sam se radi ukupne crnogorske javnosti ispred Demokratske partije socijalista, ali i naših koalicionih partnera zajedničkih da uputimo jedan apel. Nakon odluke sudije Osnovnog suda da pusti da se brani sa slobode počinitelac krivičnog djela rušenja antifašističkog spomenika u Piperima, imamo obavezu da se obratimo javnosti. Kao što znate, Demokratska partija socijalista i naša koalicija nikada ne komentariše odluke bilo kojih sudskih instanci. Međutim, sada imamo veliku potrebu i obavezu iz razloga što ovo nije samo krivično djelo, ovo je anticivilizacijsko djelo koje udara u temelje države Crne Gore i cijelog savremenog svijeta. Upravo zbog toga smatramo da je nedopustivo da se na ovaj način državni službenici u ovom slučaju odnose prema počiniocima ovakvih krivičnih djela. Upravo zbog toga, zbog tog, smatramo, nedopustivog gesta da se akt fašizma na ovaj način tretira - podsjetiću vas, rušenje antifašističkih obilježja i spomenika nije ništa drugo nego fašizam. Ako neko može to drugačije okarakterisati, neka bude slobodan pa to kaže. Dakle, smatramo da nije dopustivo i najavljujemo da će poslanički klubovi vladajuće koalicije formirati pravni tim koji će raditi na tome da se izmijene i dopune sva zakonska rješenja koja će ubuduće ovakve odluke preduprijediti i učiniti ih nemogućim. Zahvaljujem.

/Prekid/

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.05.20 11:14:23)

Upravo jutros sam kontaktiran od porodice mladića koji je navodno to uradio. Oni tvrde, prenosim vam što kaže momak i njegova porodica, da je momak prisiljen da prizna, da je šamaran u policiji od izvjesnog inspektora Radusinovića i da je vršena nad njim psihička tortura da prizna da je to uradio. Ja ću iz ovih stopa, čim završim sa pitanjem kod gospodina Simovića otići, ja ili

neko iz Demokratskog fronta, do tog momka i do njegove porodice. Zvali su njegovi roditelji. Kažu da oni sami ne mogu da se bore, niti imaju sredstava, niti imaju pravne mogućnosti protiv države koja je odlučila da njihovom sinu ovo podmetne. Kažem, radi se o djetetu od 18 godina koje je iskorišćeno. Profil je pronađen kakav odgovara, momak je crtao trobojke u Gornjoj Gorici. To zna policija, jurila ga je da ga uhapsi. /Prekid/

Upravo saznajem da mi je bilo prekinuto izlaganje. Ponavljam, ako je ovaj momak ovo uradio, /prekid/ Ne znam, onda je zbog tehnike. Ako je ovaj momak ovo uradio, neka odgovara najstrožije po zakonu, da mi je sin rođeni. Ali, ovo ni prvi ni posljednji put nije da crnogorska Policija i Tužilaštvo namještaju ljudima da bi mogli da pune Pobjedu, Analitiku i ostale, mogu slobodno da kažem, šovinističke medije. Znači, ukoliko je ovo tačno, mi ćemo, budite sigurni, iz Demokratskog fronta pružiti svaku podršku toj porodici da se ovo provjeri - i to i svako u Crnoj Gori da se razumijemo. Znamo da je ovo namještanje opet Frontu, da se kaže kako to ima veze sa Frontom i sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Nema veze, mi svoje ljude koji se nama požale nećemo ostavljati na cjedilu ni po koju cijenu. Poći ću tamo, možda će još neko otići sa mnom da razgovaramo sa momkom, da razgovarao sa porodicom.

Prva informacija - maltretiran od inspektora Radusinovića, šamaran i doživio psihičku torturu.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:17:18)

/Prekid/ saglasni sa tim da ko je ovo uradio treba da odgovara i to je bila jasna poruka Poslaničkog kluba DPS-a i da će formirati tim koji će se baviti ovim pravnim pitanjima da ova krivična djela imaju poseban tretman iz razloga koji smo objasnili. Važno je da smo se i oko toga saglasili o značaju ovakvih krivičnih djela i obavezi i odgovornosti svih koji nasrnu na državu Crnu Goru i njene tekovine.

Hvala.

Na ovaj način smo zauzeli političke stavove oko ovog pitanja, a sada dajem riječ Ervinu Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.05.20 11:18:01)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi ministre Simoviću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje uvaženom ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Simoviću:

Poštovani ministre, da li je Ministarstvo na čijem ste čelu odustalo od reorganizacije modela upravljanja i gazdovanja šumama, koje je pokrenuto otprilike prije četiri godine?

Na početku koristim priliku da podsjetim sve nas da sjeverni region raspolaže skoro sa 71% ukupne drvne mase naše države. To je ogroman potencijal za našu državu, ali je isto važan kvalitet eksploatacije naših šuma koje direktno utiče i na sveukupni razvoj naše države. Kada kažem kvalitet eksploatacije, prije svega mislim na strategiju, očuvanje i zaštitu naših šuma, koje treba da ostanu i budućim generacijama. Pohvaljujem, a u tom pravcu i posmatram odluku Vlade iz 2016. godine da se zabrani izvoz oble građe. Ali, takođe smatram da ima ogromnog prostora za napredak.

Kada pričamo o razvoju sjevera, moramo reći da je direktno vezan sa razvojem drvne industrije, odnosno sa kvalitetom rada šumarskog sektora u našoj državi. Da bi sve to imalo jedan pozitivan efekat, moramo dati strogi akcenat na transparentnost i kvalitet zakona koji se odnose na podjelu šuma, odnosno drvnih segmenata, posebno građe državnih šuma. Jedino tako možemo zaštititi naše šume, a takođe uraditi na polju kvalitetnije valorizacije. Većina ljudi koji se bave ovom problematikom zna da je sadašnja koncesiona praksa pokazala veliki broj nedostataka. Praksa pokazuje neophodnost reorganizacije, promjena u strateškom pravcu i kvalitetnijeg gazdovanja, očuvanja i upravljanja ovim našim šumama. Čini mi se da je u tom

pravcu i Vlada prepoznala i da je već 2016. godine na tematskoj sjednici, gdje je bila tema oko ekonomskih reformi, pokrenula jednu inicijativu, da se povuče ili da se odustane od toga koncesionog načina podjele šuma. U cilju kvalitetnije valorizacije tih drvnih segmenata, Vlada je predložila formiranje državnog preduzeća koje će upravljati šumama.

Važno je pomenuti da ne smijemo i pretpostavljam da neće resorno ministarstvo, odnosno Vlada odustati od aktivnosti reorganizacije postojećeg modela koncesije šuma, kao što sam i na početku rekao, zbog važnosti ove privredne djelatnosti ne samo sjevera nego i cijele države. Vjerujem da će svi oni privredni subjekti koji se bave drvnom industrijom imati jednake uslove da dođu do sirovina, a pretpostavljam to će implicirati to da se onemogućiti mogući monopol od velikih proizvođača nad manjim.

Vi ste kao resorni ministar prepoznali ovu inicijativu i ono što sam pratio u agendi Vlade, da smo tu na jednom pozitivnom pravcu, da ovaj koncesioni model već duže čeka izmjenu i da se mora što prije doći do njegove reorganizacije.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:22:35)

Zahvaljujem poslaniku Ervinu Ibrahimoviću, koji je postavio pitanje u ime Bošnjačke stranke.

Dajem riječ potpredsjedniku Simoviću.

Izvolite, potpredsjedniče.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 11:22:46)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Ibrahimoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Podsjetiti, a i sami ste kazali, da je Vlada 5. oktobra 2017. godine usvojila Predlog za reorganizaciju koncepta koncesionog korišćenja šuma i zadužila Ministarstvo poljoprivrede da sprovede pilot projekte u susret tom novom konceptu, da napravi analize i pripremi procjene fiskalnog uticaja i nakon toga izradi predlog projekta reorganizacije sistema gazdovanja šumama u Crnoj Gori i svakako paralelno sa tim biće neophodno da se uradi i izmjena aktuelnog Zakona o šumama.

Nakon toga, uz podršku Svjetske banke, urađene su dvije studije u kojima su date preporuke za dalji razvoj šumarskog sektora. Završni izvještaj koji je trebao da ponudi konkretne smjernice za organizaciju ovog sektora, čime bi se finalizovao ovaj program, je kasnio zbog neusaglašenog pristupa određenog broja inokonsultanata. Jer, sve do decembra mjeseca 2018. godine nije bilo odgovoreno na značajan broj konkretnih sugestija, pitanja, dilema koje je dala šumarska struka, Uprava za šume i određenih pitanja i dilema koje su bile i u samom Ministarstvu privrede.

Takođe, želim ukazati na dva elementa programa reorganizacije koji su zahtijevali posebnu elaboraciju i posebnu pažnju, a to su opredijeljeni iznos naknada od korišćenja šuma koji se usmjerava lokalnim upravama, podsjećajući da je sada taj iznos 70% od naplaćenih koncesionih naknada koji pripada lokalnim samoupravama - i tu je veoma važno da u narednom periodu na daljoj razradi i implementaciji ovog koncepta se dobro razumijemo sa lokalnim samoupravama, uz očekivanje i razumijevanje lokalnih samouprava da smanjenje toga procenta, i to značajno smanjenje toga procenta, ne mora, a ja sam siguran i da neće, značiti manje prihode za te lokalne samouprave u jednom održivom i domaćinskom gazdovanju sa šumama. Druga dilema je bila postojanje dualiteta gazdovanja šumama zbog još uvijek neriješenih odnosa kod raspolaganja šumama u određenim koncesionim područjima gdje su ugovorene dugogodišnje koncesije. Tako da je to bio period, i moguće i u narednom periodu da ćemo ići na dva kolosjeka, opstanka tih dugogodišnjih ugovora normalno pod uslovom ako se budu poštovali i ovog modela koji lično smatram da će biti mnogo racionalniji, mnogo efikasniji, mnogo korisniji i sa aspekta održivog

korišćenja šuma i mnogo korisniji sa aspekta crnogorske drvoprerade i mnogo pravednije dostupnosti sirovine prema onim drvoprerađivačima koji će imati veći stepen finalizacije.

Konačno, u ovom trenutku mogu istaći da su usaglašeni svi stručni aspekti novog koncepta organizacije šumarskog sektora. Komisija sastavljena od stručnjaka iz resornog ministarstva i Uprave za šume jednoglasno je prihvatila novi koncept organizacije, te kao rezultat tog procesa je i definisana ova programska obaveza u programu rada Vlade za ovu godinu i to za drugi kvartal. Ja sam siguran da ćemo tu programsku obavezu na kvalitetan način i blagovremeno realizovati. Odgovarajući na Vaše pitanje, dajem konkretan odgovor da se od reorganizacije modela gazdovanja i upravljanja šumama nije odustalo, tako da ćete u narednim mjesecima.

Glavne promjene koje treba da nastanu reorganizacijom su: osnivanje državnog preduzeća, kao što ste i sami kazali, koji će gazdovati državnim šumama, potom napuštanje koncesionog načina korišćenja državnih šuma, uz, ponavljam, poštovanje već stečenih prava, prodaja drveta na panju i na kamionskom putu sa tendencijom povećanja udjela prodaje drvnih sortimenata na šumskim stovarištima.

Kada već govorimo o ovom važnom pitanju za šumarski sektor, želio bih istaći da u pravcu operacionalizacije ovog zahtjevnog cilja u narednom periodu slijede izmjene, kao što sam već rekao, Zakona o šumama. U izrađenim studijama za ovu svrhu od strane relevantnih eksperata je ocijenjeno da je dosadašnji model izdvajanja sredstava opštinama od korišćenja šuma neodrživ za bilo koju od predloženih opcija organizovanja šumarstva. Ponavljam da je u uslovima izdvajanja lokalnih samouprava, u našim uslovima pet puta više nego u Sloveniji, četiri do osam puta više nego u Hrvatskoj i čak četrdeset puta više nego u Srbiji. Taj prihod se po zakonu tretirao kao izvorni prihod jedinice lokalne samouprave i sva sredstva su trošena za finansiranje lokalne administracije. Tu je negdje suštinski problem bio sa aspekta korišćenja tih sredstava. Nešto što je uzimano iz šume prirodno je bilo da se vraća šumi za održavanje šumskih puteva, za uzgojne radove. Ti prihodi su odlazili lokalnim samoupravama i ti prihodi su, razumijem svi smo zajedno pratili stanje lokalnih javnih finansija, i ta sredstva su trošena na finansiranje lokalne administracije.

U Opštini Rožaje podsjetiću vas da je u prošloj godini po tom osnovu opština naplatila 504.000 eura, ali od toga ništa nije vraćeno u šume i šumarstvo, za puteve, pošumljavanje, protiv požarnu zaštitu. Nažalost, svjedočili smo ovih dana kako to izgleda, vidjećemo šta je uzrok, šta je razlog, ali siguran sam da to treba dobro ispitati, vidjeti šta se dešava sa takvim i sličnim pojavama i provjeriti sve ono što su određene indicije koje čujete i Vi i ja. Sada u novom sistemu organizacije šumarstva prodaja drvne sirovine će se realizovati kroz berzu drveta, to je suštinska poruka, na šumskim stovarištima čime će biti postignuto bolje vrednovanje drvne sirovine i sa tim biti i veći prihod kako za šumarski sektor, tako i ekonomije lokalnih samouprava. Ekonomija lokalnih samouprava ne treba samo da počiva na koncesionoj naknadi, nego će, siguran sam, svaka odgovorna lokalna samouprava praviti analizu na bazi pripadajuće koncesione naknade, ali i na bazi broja novih preduzeća, novih radnih mjesta, naplaćenog poreza na dohodak koji pripada lokalnim samoupravama na bazi tih novih radnih mjesta. Mislim da tu treba svi zajedno da tražimo odgovore. I ja Vas molim da budete tumač na nivou lokalnih samouprava ovakvog pristupa i da ne pravimo jednostavnu računicu. Ovo nije jednačina sa jednom nepoznatom. Tako da tu, molim Vas, imamo jedan partnerski odnos.

Želim da budem odgovoran prema vremenu. Odgovor je svakako u pisanoj formi mnogo opširniji i sadržajnije. Želim da Vam zahvalim što u ovom trenutku postavljate to pitanje i razumijem ga kao svojevrsni vid podrške koji dolazi od Vas lično, od vaše partije, od te lokalne samouprave da se istraje na ovom konceptu reorganizacije šumarstva, ponavljam, vjerujući da će on biti novo dobro lokalnih ekonomija, da će on biti novo dobro crnogorske ekonomije i da će posebno to biti dobro za održivo gazdovanje našim osjetljivim resursom kakve su šume. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:31:14)

Potpredsjedniče, hvala.

U skladu sa našom procedurom i pravilnikom, poslanik postavlja određeno pitanje, član Vlade odgovara, a onda pravo na komentar, dodatna pitanja i sve drugo što ga interesuje ima

poslanik koji je postavio pitanje.

Sada, u skladu sa tim pravilom, dajem riječ Ervinu Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.05.20 11:31:33)

Zahvaljujem. Hvala Vam na vrlo značajnom odgovoru i jednoj odlučnosti da se nastavi model reorganizacije postojećeg gazdovanja i upravljanja šumama. Ono što je od svega važnije je da ovo pitanje sam postavio zbog razgovora sa ljudima koji se bave drvnom industrijom, koji su pokazali zabrinutost trenutnim stanjem. Znam da i Vi znate, ali imam obavezu da pomenem da se mnogi mali privredni proizvođači osjećaju ugroženim i da su na ivici zatvaranja, što u ovom vremenu kada treba da se borimo za svako radno mjesto, vrlo je značajno da čuju danas sa ovog mjesta da budu ohrabreni, da Vlada razmišlja, odnosno resorno ministarstvo da zaštiti kako najmanjeg privrednog proizvođača, tako i onog najvećeg, odnosno da će sa ovim novim modelom imati ravnopravne uslove.

Još jednom hvala na ohrabrujućim porukama i odlučnosti. Ono što ste pomenuli za lokalnu samoupravu, pridružiću se Vašem pozivu da nadležni organi do kraja ispitaju šta se desilo prije tri, četiri dana kada su stradali toliko hektari šume jednog velikog bogatstva ne samo Rožaja, nego i cijele Crne Gore. Kada pričamo o koncesijama koje idu 70% lokalnim samoupravama, mislim da je to dobar pravac. Nemam mandat ispred opština da kažem, ali možda treba razmišljati u onom pravcu kako ste i Vi rekli, možda da se smanji taj procenat. Ali kao što je vaša radna grupa 2017. godine radila studiju opravdanosti i potrebe unapređenja tj. izmjena postojećeg modela korišćenja šuma, da ne čitam o tome, gdje je rezime da mogu da se povećaju prihodi sa ovom izmjenom na primjer sa sadašnjih oko 20 eura po metru kubnom bruto drvne mase uz kvalitetni model može da pređe vrijednost i preko 40 eura metara kubnih drvnih sortimenata. Mislim da je to vrlo vrlo dobra poruka možda i novim posebno mlađim ljudima koji će da se bave ovom djelatnošću. Da ne pokvarim utisak koji ste Vi prenijeli, odustao bih od potpitanja. Vidjećemo se u julu, gdje ćemo imati pitanje isto vezano za drvnu industriju. Ponavljam da je drvna industrija, odnosno da su šume Crne Gore jedan od najvažnijih resursa naše države značajan za sveukupni razvoj naše države. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:34:31)

Hvala, poslaniče Ibrahimoviću.

Želim samo da vas informišem da ukupno imamo 18 pitanja koji se odnose na resor koji vodi potpredsjednik Simović i danas je plan da samo ta pitanja razmatramo. Tako da ako je neko imao plan da postavi pitanja sljedeća, to će uraditi sljedeće nedjelje, jer ćemo nastaviti sa zasijedanjem u utorak. To da znate da biste mogli da organizujete svoj rad u Skupštini, jer me je već nekoliko poslanika pitalo.

Danas radimo na pitanjima koja su postavljena resoru potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede gospodina Simovića. Dva pitanja je postavio Aleksandar Damjanović.

Dajem mu riječ, a poslije toga neka se pripremi potpredsjednik Genci Nimanbegu.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.05.20 11:35:24)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, ministre Simoviću,

Prije svega, da čestitam Spasovdan, veliki hrišćanski pravoslavni praznik i da se i ja pridružim apelu da se do kraja rasvijetli nedjeljo u Piperima, a svakako da pozovem direktora Policije gospodina Veljovića da ispita navode koji su se ovdje čuli, da je neki policijski službenik ili inspektor maltretirao, šamarao lice koje je okrivljeno za ovo djelo i, ako je to istina, da se preduzmu i disciplinske mjere prema tom inspektoru. Čuli smo njegovo ime ovdje.

Postavio sam pitanje gospođi Dragici Sekulić, ministrici ekonomije, ali vidim da je pitanje

prosljeđeno ministru Simoviću i došlo je na pravu adresu. Evo, sada ću da vam kažem zbog čega. Pitanje je bilo:

Šta je Vlada Crne Gore preduzela da sačuva kompaniju Impregnacija A.D. od devastacije i uništenja i da li je identifikovana odgovornost za još jednu u nizu propalih privatizacija kojima je umanjen industrijski potencijal Crne Gore?

Znam da ste bili resorni ministar 2007. godine kada je uveden stečaj u ovoj kompaniji i bili ste veoma aktivno uključeni u sve ono što je prethodilo uvođenju stečaja. Takođe, nakon stečaja, imali ste susrete i sa bivšim zaposlenim tako da ste definitivno i Vi prava adresa. Naravno, Vlada mudro radi i onda zna kome da adresira ovakva pomalo i šakaljiva pitanja.

Gospodine Simoviću, Impregnacija 60-ih godina formirana, jedno od boljih preduzeća u Crnoj Gori, u ovom dijelu branše vjerovatno i na nivou bivše velike Jugoslavije, proizvodila željezničke pragove, TT stubove i negdje 14. februara 2007. godine uvodi se stečaj. Stečaj se uvodi zbog duga od 2.515 evra. To je jedna jača večera ovih tajkuna koji vjerovatno gazduju takvim preduzećima. Nekom preduzeću PTP Pavić Valjevo, tada je blokada bila na nivou od 300.000 evra preduzeća i ide se u postupak privatizacije. Poništava se prvi postupak jer je kao nedostajao socijalni program, pa se ide ponovo na novi postupak prodaje kroz stečaj i firma se prodaji Vektri nord. To je firma koja je sada već i ona u stečaju ili možda i ne postoji, svakako je veliki poreski dužnik. Cijena procijenjena 2,83 miliona evra iako je procjena firme bila tada na nivou od četiri miliona evra. Zaključkom Vlade od 28. decembra 2007. godine, umanjena je vrijednost za 1,08 miliona evra, a na račun socijalnog investicionog programa u preduzeću koji je kupac trebalo da primijeni. Nakon trinaest godina od tog stečaja, mi imamo dva stečaja koja su uvedena tamo, mi nemamo više Impregnaciju, nemamo imovinu, nemamo sve ono što je bila vrijednost tog preduzeća. Dug prema bivšim radnicima je ostao, nisu nikad isplaćene otpremnine, niti sve ono što je trebalo da bude po ugovoru, a imamo poraznu činjenicu da sada ono što je Impregnacija nekad proizvodila kao jedan od lokomotiva razvoja Kolašina se uvozi iz Bosne, Srbije itd, što je dvostruka šteta po državu. Imamo činjenicu da je ovaj predmet i kod Vrhovnog državnog tužilaštva.

Ne znam da li ste Vi pozivani u svojstvu tada ministra da dajete kakve izjave, vidim da se vrše neki istražni, predistražni postupci i ne znam kakav je status tog predmeta. Ono što bi, takođe, bilo interesantno jeste da ovdje definišemo kakav je status zemljišta, nekih 200.000 m² koje je posjedovala Impregnacija, odnosno koristila Impregnacija. Zemljište je, naravno, državno. Nadam se da se /prekid/ u Privrednom sudu da, ne daj Bože, izvrši konverziju. Pretpostavljam da je namjera tog stečaja bila da se, kako bi narod rekao, ofita ovih 200.000 kvadrata po nekoj cijeni koja je tada bila u nebo, 40, 50 evra po kvadratu i da neko zaradi sa dva uložena miliona ili milion i nešto nekih deset miliona evra. Ne da nije zaradio, nego niko nije zaradio. Taj koji je to imao namjeru pošao je u stečaj i u problemima je nikad većim nego sada, a radnici, ponavljam, ostali su bez svojih prinadležnosti, bez otpremnina, neki od njih već penzionisani, a prošlo već 13 godina. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:40:00)

Hvala, poslaniče Damjanoviću.
Izvolite, potpredsjedniče.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 11:40:07)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, žao mi je, ne mogu dati odgovor na ovo Vaše pitanje iz razloga administrativnog propusta, nije bitno ko ga je napravio, u dostavljanju ovog pitanja meni kao sada resornom ministru, gdje se drvoprerada nalazi u resoru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja za razliku od tadašnjeg perioda kada je vršena ta privatizacija, kada je drvoprerada bila u resoru Ministarstva ekonomije. No, ipak, neću da kažem da žalim zbog toga, nego ću dati usmeni odgovor iz odnosa odgovornosti prema tom jednom privrednom subjektu,

prije svega prema zaposlenima i bivšim zaposlenima u Impregnaciji drveta u Kolašinu. Jer, tih godina sam i sam pratio proces tih godina ne kao resorni ministar za drvoprerađu, nego kao koordinirajući na projektu pokušaja revitalizacije posrnule drvoprerađe i posrnulih skoro 12 drvoprerađivačkih kombinata u Crnoj Gori koje su bile nasljeđe ranijeg koncepta ekonomskog u Crnoj Gori, da kažem Među tim subjektima bila je i Impregnacija Kolašin, preduzeće koje sam u više navrata obilazio, svjedočio i o uspjesima i problemima tog preduzeća, svjedočio da su oni imali jedan korektan asortiman tih impregniranih drvnih sortimenata, svjedočio da već tada nijesu ni približno ispunjavali ono što su bili zahtjevni ekološki standardi za realizaciju takve jedne osjetljive hemijske impregnacije. Takođe, svjedočio ambicijama da je tu neophodna, i tadašnji menadžment je razmišljao o potrebi, investicija, obnavljanja tehnologija, upravo da se ne bi dešavao taj apsurd o kojem ste i Vi govorili.

Slažem se s Vašim konstatacijama, apsurd je imati šumske resurse, a uvoziti značajne količine impregniranog drveta koji je potreban za našu željezničku infrastrukturu, a kao što vidite sada nam je posebno potreban u ovom projektu revitalizacije niskonaponske distributivne mreže kada je CEDIS pokrenuo jedan značajan projekat revitalizacije sa investicijama preko 70 miliona eura, gdje značajni troškovi upravo pripadaju tim stubovima koje moramo, nažalost, da izvozimo kao sirovinu, da impregniramo u nekim pogonima van Crne Gore i da onda vraćamo u Crnu Goru. Dakle, to su pitanja na koja moramo nalaziti odgovore u narednom periodu. To su razmišljanja trećeg paketa na kojem Vlada radi kao odgovor na ekonomske probleme zbog Covid-19.

Vjerovao sam u perspektivu tog preduzeća. Ponuda koja je u tom momentu data je djelovala vrlo interesantno sa finansijskog aspekta najavljenih investicionih programa, najavljenog socijalnog programa i nije finansijski bila beznačajna. Nakon toga, prestaje moje interesovanje, već tu ulazimo u 2010. godinu i to pitanje, taj problem me je ponovo sačekao. Znam da se u Privrednom sudu i sami bave tim problemom. Znam da se u toj stečajnoj masi nalaze ne mala sredstva. Lično sam bio zagovornik i kazao sam - hajmo da vidimo na bazi tih sredstava, mislim da bi to bilo pravedno, samo treba naći pravni put, na bazi tih raspoloživih sredstava da se realizuje taj socijalni program ako se ima obaveze prema tom socijalnom programu. Lično mislim da ima. Tu je negdje i pokrenut taj razgovor sa predsjednikom Privrednog suda, nastavićemo ga u Vladi.

Što se tiče tog izviđajnog postupka, nijesam u toku, ali i ovdje prilike da kažem sve što treba izvidjeti, sve što treba prepoznati i sankcionisati kao nedozvoljene radnje od bilo koga, u bilo kom periodu to je ne samo nadležnost, nego i obaveza nadležnih državnih institucija, a na nama je da zajedno pokušamo doći do odgovora kako se odnijeti prema toj stečajnoj masi koja već čini mi se godinama čeka na računu Privrednoga suda. A ovamo radnici nezadovoljni - iščekuju svoje otpremnine, zaostale plate, povezivanje radnog staža. Ja sam zagovornik da se to pitanje riješi, ali to mora da bude pravno održivo i pravno valjano. Izvinjavam se što nemam pisani odgovor. Vi znate da je moj manir da pripremim, ali na bazi sjećanja iz 2007. godine i na bazi onoga čime sam se bavio prethodnih par godina, a vrlo pažljivo osluškajući ono što su bile poruke ranije zaposlenih u Impregnaciji koje su negdje išle i prirodno ka resornom potpredsjedniku i sadašnjem ministru u čijem resoru se nalazi ...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:45:45)

Zahvaljujemo potpredsjedniku Simoviću. Zahvaljujemo što je na ovaj način dao doprinos da dobijemo ključne odgovore, zahvaljujući prije svega svom iskustvu i znanju iz te oblasti.

Dajem riječ Aleksandru Damjanoviću. Vi možete da odgovorite, pratite komentare i da nastavite drugo pitanje koje Vam pripada.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.05.20 11:46:37)

Pretpostavljam da ćemo do naredne sjednice ili u nekom razumnom roku dobiti pisani odgovor. Ovo zbog bivših radnika s kojima sam imao komunikaciju i zbog kojih prvenstveno postavljam ovo pitanje. Ali, ne samo zbog njih tridesetčetvoro, koji uprkos kupoprodajnom ugovoru

koji je u roku od tri godine predviđao da se izvrši prekvalifikacija ili da se isplate otpremnine - nisu dobili ni centa od ovog preduzeća, a, recimo, stečajni upravnik tridesetak hiljada evra u toj priči, možda i neki sudija Privrednog suda koji je uveo stečaj, itd. A stečaj je uveden zbog 2,5 hiljade evra firme neke PTP Pavić lager.

E sad, potpuno jasno, 2007. godina, dešava se što se dešava i u Kolašinu i na nivou Crne Gore, investicioni bunt, cijene nekretnina rastu u nebo. Ja tada mislim da je kupac bio zainteresovan samo za zemljište. Zašto Vi i Vaše kolege u Vladi kontinuiteta to nijeste vidjeli, zašto ste mislili da je to privlačna ponuda, ne znam. To su sve procjene u datom momentu i možda je bila najbolja namjera da se nešto što vrijedi četiri miliona, ima 200 hiljada kvadrata itd, osposobi, proda i izađe se iz neke dubioze koja je bila svega 300 hiljada evra, minorna za neke investicije koje su u tom periodu bile. Imamo firmu koja ne radi, firmu koja je rasprodala osnovna sredstva. Kažem, mislim da treba da se bavimo pitanjem zemljišta. Nadam se da konverzije nije bilo, stečajni sud ne daje te podatke. Ja sam ovdje imao spor i sa predsjednikom Sudskog savjeta bivšim oko gospodina Jovanića koji te podatke neće da dostavlja a Vlada mi dostavlja vezano za konverziju gdje je ona nadležna a on neće tamo gdje je on nadležan za stečaj, i to je problem i da taj dio sagledate da vidimo šta možemo da radimo. Ja mislim da se mora naći rješenje prvo za ova 34 radnika, to hitno, tu su i dionice bile 40%, tu su bile dionice manjinskih akcionara. To je ona priča, odnos države kao većinskog akcionara, manjinskih akcionara, bez obzira na stečaj vlasnička struktura je ostala ista.

I negdje ta 2007. godina sa svim političkim implikacijama tada u Kolašinu i na nivou Crne Gore je paradigma za jedan broj stečajeva i u Kolašinu koji su te godine pokrenuti, drugih stečajeva SKI centra, itd. i na nivou države. Ono što loš bilans jeste da mi nemamo više proizvodnju u tom preduzeću, nemamo to preduzeće. Dakle i ova firma Vektra nord je otišla u stečaj, koja ga je kupila negdje u novembru 2018. godine. Ona od 2015. godine nije radila, od kraja 2014. godine. Od 2010. godine, gospodine Simoviću, svega tri godine nakon trgovine, ona ne isplaćuje radnike ove koji su ostali ili koji su primili naknadno i prema njima je ostala dužna. U listi poreskih dužnika negdje sa milion evra vrlo visoko se kotira, enormne štete, višestruke štete. I negdje zaista ponovo apel na odgovornost i individualnu i kolektivnu i na to da Vlada ne može da sjedi skrštenih ruku i da kaže - time se bavi neki Privredni sud ili neki stečajni upravnik i nikome ništa.

Hajde da mijenjamo i propise i da mijenjamo, ponavljam po ko zna koji put, ponašanje i hajde da rješavamo ovakve probleme. Nema ih malo u Crnoj Gori.

Završavam time, slušao sam Vas vezano za jedan dijalog ovdje sa mojim kolegom. Kako da ne, koncesije koje su ubirane od šuma ubirale su lokalne samouprave i finansirale novo zapošljavanje službenika. A u čijim su rukama dominantno, da ne politizujem, te lokalne samouprave? Najviše DPS-a, a ima i opozicije. Hožemo li o Rožajama, o rožajskim šumama, hoćemo li o jednom predmetu restitucije koji traje više od 15 godina? Gospodine Simoviću, bivša Treska, višemilionske šume koje Vlada još uvijek ne završava i ne vraće bivšim vlasnicima, jer je to političko osjetljivo pitanje jer se te šume nalaze u Rožajama. Vi i ja znamo o čemu pričam i Vi i ja znamo da tamo neko te šume krčmi i da su to neki socijalni ventili. Možda za krčmenje tih šuma slijedi glas na izborima. Možda, možda i ne. Hvala. Evo da i ja budem racionalan i da pređem na drugo pitanje.

Gospodine Gvozdenoviću, hoćete li Vi ovu Vašu mašineriju da podesite? Hvala Vam.

Ja sam postavio pitanje, takođe gospodinu Simoviću. Ekonomija, ove sitne stvari, pa ovaj NKT, neka se time bave ovi vukovi, a mi da pričamo o ovim životnim stvarima koje se tiču običnoga maloga čovjeka.

Zašto Ministarstvo /prekid/ i ruralnog razvoja umjesto donošenja zakonitog rješenja, u skladu sa raspisanim Javnim oglasom za ustupanje ribljeg fonda u ribolovnim vodama od dana 15.03.2017. godine, odnosno izvršenja sudske presude, raspisuje novi Javni oglas sa povlašćenim uslovima samo za učesnike sa teritorije opštine Kolašin?

I ovo sam tražio u pisanoj formi. Očekujem naravno da i taj odgovor u pisanoj formi bude dostavljen. Povod jeste naš dijalog koji smo započeli dana 24. oktobra 2018. godine ovdje u ovoj istoj sali, Vi na tom istom mjestu a ja ovdje, gdje sam Vas pitao prvi put vezano za ovaj problem kada je javni oglas koji je raspisan u okviru vašeg ministarstva koje Vi vodite, poništen od strane Upravnog suda i Vrhovnog suda, a Vi ste, umjesto da izvršite tu presudu, donijeli novi javni oglas i

mene ste uvjerali tada da ste upoznati s tužbom preduzeća /prekid/, odnosno o dodjeli ribljeg fonda itd, da su presude i odluke svetinje za Vladu Crne Gore i da se Vi negdje rukovodite sa tim primjerima i da idete ka tome, pošto se radi o javnom interesu, da izvršenje presude instancionih sudova i ponovni postupak služe da se stvari još jednom sagledaju.

U svakom slučaju, Vi ste poslije te presude raspisali novi javni oglas i, gle čuda, ponovo "obaljen" taj javni oglas u vašem ministarstvu 12. marta 2020. godine. Ping - pong. Dakle, Upravni sud, Ministarstvo poljoprivrede, umjesto da se, kako je Upravni sud naložio, donese zakonito rješenje, ne, gospodine Simoviću čitam zajedno, evo je presuda, nije on rekao da se raspisuje novi javni oglas, nego da se donese zakonito rješenje u odnosu na kompaniju koja je tada ispunjavala uslove a kojoj nije ovo dato, nego je dato kompaniji koja nije ispunjavala uslove iz oglasa. Vi ste naravno mene ovdje ubjeđivali da zakon nije predvidio sve te uslove, pa je to bila greška itd. Međutim, Upravni sud, koji ovo bolje zna valjda i od mene i od Vas, i Vrhovni sud jedanput su presudili da se donese novo zakonito rješenje. Vi umjesto toga raspisujete novi oglas. Dakle, jedna nevjerovatna upornost, gospodine Simoviću, da se nekome nešto ne onemogući na što ima pravo po presudama i po zakonu, a da se nešto nekome omogući. Ja neću ponavljati svu onu argumentaciju iz oktobra 2018. kada sam mislio da krećemo ka rješenju i da neće biti inačenja. Vjerujem da se radi samo o vašem inatu, da nema nikakvih drugih namjera u odnosu na tu firmu koja se uporno pokušava protežirati i koja je trebala da zaposli nekih sedam ribolovaca. Nije ih zaposlila i novac koji je izgubljen i zbog neorganizacije svjetskog prvenstva i zbog već uložениh sredstava, to smo sve pričali u oktobru 2018. godine. I onda sam stvarno da očekivao Ministarstvo neće da se inati, pustiće sud da radi svoj posao i završiće presudu Upravnog suda, donijeće zakonito rješenje za firmu koja je ispunjavala uslove, a vi ne nego ponovo javni oglas, pa ponovo oboren. Finale, i time završavam ovaj uvodni dio, ponovo se raspisuje sada novi oglas 2020. godine u maju, gdje se sada perfektno namještaju uslovi za jednog ponuđača koji je do sada na volšeban način tri godine bio u mogućnosti da uprkos presudama vrši ovo što vrši, odnosno da koristi ovaj riblji fond.

Jesmo li imali mi koristi kao država i kao zajednica od toga što je ove tri godine proteklo u nadgornjavanju vas i sudova, a u omogućavanju nekome ko nije ispunjavao uslove da loše gazduje tim ribljim fondom, možda je momenat da se ovdje zapitamo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 11:54:53)

Hvala, poslaniče Damjanoviću.
Izvolite, potpredsjedniče.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 11:55:00)

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, hvala Vam i na ovom postavljenom pitanju. Dobićete pisani odgovor koji je već pripremljen. Ali, prije nego što pređem na sami odgovor, želim da se složim sa Vama kada kažete da su male životne stvari bitne. Slažem se - i male i velike i upravo na malim životnim situacijama i pravnim, pokazuje se kako funkcionise sistem u jednoj državi, kako funkcionise vladavina prava. Znao kako to ide u komunikaciji između prvostepenog organa, u ovom slučaju Ministarstva poljoprivrede, Upravnog suda, Vrhovnog suda i siguran sam da je ovaj predmet u Ministarstvu poljoprivrede vođen veoma pažljivo, veoma odgovorno, zasigurno Vam to mogu kazati, a to mogu posvjedočiti, brojni ribari širom Crne Gore i slatkovodnog ribarstva i morskog, od jednog vrlo kompetentnog, odgovornog, posvećenog direktorata koji radi u Ministarstvu poljoprivrede u dijelu i struke i pravne potpore koja se daje tom Direktoratu. U ovoj situaciji, u ovom slučaju, vjerujte ne znam o kome se ovdje radi, Maniro, čini mi se iz Vašeg pitanja, ko je u ovom Udruženju sportsko-ribolovnog kluba Tara - Morača. Za mene su to nepoznati ljudi, ali sa jednom jedinom obavezom da se uradi sve po zakonu i da se dobije jedan odgovoran subjekt koji će gazdovati tim ribolovnim vodama i da se na najbolji način valorizuju. Sve ostalo su radile stručne službe, ponavljam, vjerujem vrlo profesionalno i vrlo odgovorno.

Prije nego dam odgovor na Vaše poslaničko pitanje radi bližeg upoznavanja crnogorske

javnosti sa ovim pitanjem, imam obavezu da iznesem kratku hronologiju postupka koji se odnosi na ustupanje ribljeg fonda na korišćenje teritoriji opštine Kolašin, a što je, vjerujem, Vama vrlo dobro poznato, i sami ste to demonstrirali danas, budući da smo u ovom domu već govorili o predmetnom postupku. To je bilo prije godinu i po dana. Naime, Ministarstvo poljoprivrede kao organ državne uprave nadležan za poslove slatkovodnog ribarstva je, u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, 17. marta 2017. godine raspisao javni oglas za ustupanje ribljeg fonda na korišćenje radi obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova za teritorije 16 opština u Crnoj Gori. Na predmetni javni oglas u ostavljenom roku za podnošenje zahtjeva za ustupanje ribljeg fonda u ribolovnim vodama opštine Kolašin dostavljena su dva zahtjeva sa ponudama od strane sportsko-ribolovnih kluba Tara i Morača iz Kolašina i Maniro iz Kolašina. Nakon što je razmotrilo predmetne zahtjeve, Ministarstvo je donijelo rješenje od 25. maja 2017. godine, kojim je ponuda Tare i Morače iz Kolašina vrednovana kao prvorangirana, a ponuda Maniro iz Kolašina vrednovana kao drugorangirana. Protiv ovog rješenja Maniro je podnio tužbu Upravnom sudu koji svojom presudom od 15. marta 2018. godine odbio tužbu koju je podnio Maniro. Nezadovoljan donijetom presudom Upravnog suda, Maniro iz Kolašina podnio je Vrhovnom sudu Crne Gore zahtjev za ispitivanje sudske odluke kao vanredno pravno sredstvo. Na osnovu ovog zahtjeva, Vrhovni sud je donio presudu u junu 2018. godine, kojom je predmetni zahtjev Maniro iz Kolašina usvojen i ukinuta presuda Upravnog suda. Dakle, različiti sudski stavovi Upravnog suda i Vrhovnog suda. Prirodno, razumljivo, ne prvi put.

U izvršenju presude Vrhovnog suda u ponovnom postupku Upravni sud je donio presudu od 19. jula 2018. godine kojom je poništio osporno rješenje ovog ministarstva. Sad ovaj put i Upravni sud. S tim u vezi, ovo ministarstvo je u skladu sa primjedbama iz te presude u ponovnom postupku donijelo novo rješenje od 28. septembra 2018. godine protiv kojeg je Maniro iz Kolašina ponovo podnio tužbu Upravnom sudu Crne Gore. Tim povodom, Upravni sud je donio presudu od marta 2020. godine kojom je poništio to novo donijeto rješenje i u bitnom utvrdio da je ovo ministarstvo pravilno našlo da se zahtjev, odnosno ponuda Tara i Morača ne može odbiti kao nepotpuna kako je tužilac tvrdio, kod činjenice da javni oglas iz marta 2017. godine sadrži uslov više od samog zakona. Dalje, sud je ocijenio da je razlog za poništaj rješenja ministarstva našao u odredbi javnog oglasa koja predviđa obavezu članstva u Savezu sportsko-ribolovnih organizacija Crne Gore, kojom je drugim ribolovnim društvima koja nijesu članovi Saveza uskraćena mogućnost za prijavu, a koja bi se eventualno prijavila na javni oglas da istim kao uslov to nije traženo.

Na osnovu navedene hronologije, a povodom Vašeg poslaničkog pitanja u kojem tvrdite da je Ministarstvo umjesto donošenja zakonitog rješenja u skladu sa javnim oglasom za ustupanje ribljeg fonda od marta 2017. godine, odnosno izvršenja sudske presude, raspisalo novi javni oglas sa povlašćenim uslovima samo za učesnike sa teritorije opštine Kolašin, u obavezi sam da ukažem na neodrživost tih navoda i to iz sljedećih razloga. Kada je riječ o izvršenju sudske odluke na koju se pozivate, odnosno presude Upravnog suda iz marta 2020. donijete u upravnom sporu pokrenutom protiv rješenja ovog Ministarstva kojim je izabran korisnik ribljeg fonda za teritoriju opštine Kolašin, a imajući u vidu pravno shvatanje iz gore navedene presude, posebno ukazujem da je Ministarstvo jedino ispravno moglo postupiti kada je u izvršenju te presude raspisalo novi javni oglas za ustupanje ribljeg fonda na korišćenje radi obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova u okviru administrativnih granica opštine Kolašin, koji logično ne sadrži uslov koji se pojavio kao sporan, a ne kako to Vi smatrate da je trebalo da donese rješenje na osnovu upravo tog spornog uslova iz javnog oglasa. S obzirom na to, Vašu tvrdnju da novi javni oglasi sadrži povlašćene uslove samo za učesnike sa teritorije opštine Kolašin, Ministarstvo i ja lično odlučno odbacujemo ovo kod nesporne činjenice da je novi javni oglas za teritoriju opštine Kolašin raspisan u svemu u skladu sa primjedbama iz presude Upravnog suda, kao što je to već i rečeno, kao i kod činjenice da su postupci za ustupanje ribljeg fonda za teritoriju ostalih opština u Crnoj Gori pravosnažno okončani za razliku od postupka za teritoriju te opštine, pa je više nego očigledno da nije bilo mjesta raspisivati javni oglas za teritorije onih opština za koje su postupci pravosnažno okončani.

Dakle, na osnovu navedenog, jasno je, a prema presudi Upravnog suda i odredbama relevantnih propisa, da je Ministarstvo postupilo u svemu u skladu sa primjedbama iz te presude, pa je zakonitost postupanja Ministarstva nesumnjiva. Konačno, želim da istaknem da je novi javni oglas u toku i s tim u vezi pozivam sva zainteresovana privredna društva, preduzetnike i

sportsko-ribolovne klubove da uzmu učešće na tom oglasu kako bismo dobili što kvalitetnijeg korisnika ribljeg fonda na teritoriji opštine Kolašin, a uvjeren sam, gospodine Damjanoviću, da je to naš zajednički interes. U tom smislu posebno naglašavamo da potencijalni učesnici nijesu samo ona lica sa teritorije opštine Kolašin, kako je to u poslaničkom pitanju navedeno, već sva lica koja ispunjavaju uslove u pogledu tehničke opremljenosti i stručnog kadra, a tekst novog javnog oglasa može se preuzeti sa interne stanice Ministarstva poljoprivrede. Pravno komplikovano, ali tražilo je ove detalje koje sam saopštio. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:03:22)

Izvolite, gospodine Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (28.05.20 12:03:29)

... i da ovo svedemo tim nekim suvoparnim pravnim jezikom, a da onda odvojimo malo prostora da vidimo šta su posljedice.

Dakle, vaš javni oglas 25. maja 2017. godine u kome tražite da se mogu javiti na oglas isključivo oni koji su članovi Ribolovnog saveza obara Upravni sud 19. jula 2018. godine nakon presude Vrhovnog suda od 14. juna 2018. godine, obara ga u dijelu da se donese zakonito rješenje. Vi ponavljate oglas 28. septembra 2018. godine ponovo isti i ponovo po drugi put obara Upravni sud u martu 2020. godine i ponovo traži da se, ato je ključno, gospodine Simoviću, shodno odredbi člana 18 Zakona o upravnom postupku, donese zakonito rješenje u skladu sa podnesenim prijavama od strane učesnika konkursa ne da se raspisuje novi oglas. Ja Vam to tvrdim jer imam presudu ispred sebe. A vi umjesto toga ponovo u maju raspisujete novi oglas. I, gle čuda, sad ga raspisujete samo za teritoriju opštine Kolašin, jer kažete da su postupci za ostale opštine završeni, ali su oni završeni na način da su kada su raspisani uključivali ovu odredbu o tome da moraju da budu članovi Ribolovačkog saveza, kompanije, po jednom postupku, a pošto ovamo se ovaj postupak nije okončao, sad dajete javni oglas samo za Kolašin koji ne uključuje ovu odredbu koja ja bila uključena za sve ostale opštine. Gospodine Simoviću, ovo ljudi gledaju, gledaju pravnici, poneki sudija, pa će neko nekome da kaže - bili su tamo onaj Simović, Damjanović, pričali oko onoga i tako dalje. Dajte da ne stojimo iza jednog upornog ping-ponga koji traje tri godine, gdje se /prekid/ koja po javnom oglasu od 2017. godine makar do dana današnjeg nije mogla baviti ovim poslom. Zna li šta su posljedice, gospodine Simoviću? Riblji fond svakako nije bolji nego što je bio 2017. godine, može se provjeriti. Nema zaposlenih ribočuvara. Zna li šta se radi po Kolašinu? Sticajem okolnosti ponekad budem tamo ili prođem tuda. Dakle svega, svega ima, nema ni govora o organizaciji a bila je ideja o Svjetskom prvenstvu 2022. godini, nakon što je organizovan kup uspješno itd. Nema gostovanja ribolovaca koji će ostaviti novac u Kolašinu. Rekao sam Vam u oktobru prije godinu i po, preko 100 miliona eura Slovenija ostvaruje od ove djelatnosti.

Dakle, nismo odradili kako treba posao, oštetili smo jednu firmu. Dali smo posao firmi drugoj koja nije ispunjavala uslove oglasa i koja nije odgovorila obavezama, a to sve traje tri godine, taj ping-pong. I šta ćemo sad? Ova firma može da se žali, može da tuži neku odštetu da traži Ministarstvu. Vi sami znate da se zajedno borimo ovdje da se greške funkcionera, nosilaca javnih funkcija ne plaćaju tako što će ministarstva plaćati bezbrojne odštete personalno sudova, nego gledamo da radimo sve legalno i da negdje, što se kaže, centa jednoga ne koštamo ovu državu, sem tih nekih zarada koje imamo.

Tako da negdje zaključujem, gospodine Simoviću, ja ne znam, naravno sudbinu ovog novog trećeg javnog oglasa, ali smatram da nije dobro da se na ovom novom trećem javnom oglasu mijenja odredba u dijelu onog zahtjeva koji je važio za sve ostale opštine čiji su postupci završeni - ili je trebalo novi javni oglas raspisati za sve opštine po istom principu ili je trebalo donijeti zakonitu presudu i ispoštovati dvije odluke Upravnog suda i jednu odluku Vrhovnog suda.

Bojim se da će tužbeni zahtjev, koji će vjerovatno neko ispostaviti, koštati ovu državu, a znam da Vama neće biti drago da Vas neko eventualno okrivi da zbog Vaše nemarnosti, inata ili

bilo čega drugog država mora da plaća višemilionske odštete nekim kompanijama. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:07:25)

Hvala.

Na ovaj način smo završili dva pitanja poslanika Damjanovića.

Zamoliću stručne službe da zaumu stav povodom prvog pitanja - da li je usmjereno bilo pravom resoru i da u skladu sa tim dobijemo odgovor u skladu sa našim Poslovníkom.

Imam dodatna pitanja od poslanika, pa vas podsjećam vas da na jednoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predstavnik Vlade, član Vlade, ministri i drugi ovlašćeni predstavnici odgovaraju na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju od najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Takođe, član Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade, odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovníka koje se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričit zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i dostavlja se preko predstavnika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu.

Ovo je bilo potrebno zbog određenih pojašnjenja koje su tražili određeni poslanici vezano za trajanje i mogućnost da se postave dva poslanička pitanja.

Sada dajem riječ Genciju Nimanbeguu, koji je, u skladu s Poslovníkom, postavio dva poslanička pitanja.

Izvolite, potpredsjedniče.

GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:09:09)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovníka Skupštine Crne Gore, ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Milutinu SImoviću postavljám sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre, kako i ko vrši kontrolu kvaliteta poljoprivrednih proizvoda naših poljoprivrednih proizvođača koji se nude našim građanima na nivou Crne Gore? Koliko puta tokom jedne sezone se mora vršiti kontrola tih proizvoda, prije svega, sa fitosanitarnog stanovišta i šta se preduzima da se proizvodi koji ne ispunjavaju uslove ne pojave na tržištu? Kakva je praksa sa uvezenim poljoprivrednim proizvodima? Koliko košta jedna takva kontrola, analiza i ko snosi troškove iste?

Molim da mi odgovor dostavite i pisanim putem.

Obrazloženje. Situacija sa pandemijom izazvanom virusom Kovid -19 nas je sve zajedno podstakla da više razmišljamo o zdravlju, našim navikama i o hrani koju koristimo. Crna Gora, za koju je poljoprivreda jedan od važnijih aspekata razvoja, nekada je snabdijevala dobar dio tržišta SFRJ. Naši poljoprivredni proizvodi su bili kvalitetni i cijenjeni. Međutim, u zadnjim godinama dosta često nailazimo na proizvode za čiji se razvoj koristi sve više hemijskih preparata koji samo izgledom liče na ono iz našeg sjećanja. Ova situacija nas je, nadam se, naučila, da domaćim proizvođačima ne samo da se mora dati prednost, već im treba pomoći u tako važnoj djelatnosti. Upotreba hemijskih i drugih preparata je, bar po onome što mi znamo, neophodna, ali ona mora biti kontrolisana od strane nadležnih institucija kako bi se, s jedne strane, sačuvalo zdravlje stanovništva, a, s druge strane, omogućila proizvodnja.

Često imamo priliku da se, osobito kod uvezenih proizvoda, stiče utisak, možda i pogrešan, da je upotreba takvih sredstava prekomjerna. Ove su godine zbog Kovid-19 naši proizvođači, osobito oni iz Malesije koji su bili u potpunom karantinu bili u još slabijem položaju. Ako i ove godine budu novi nameti poljoprivrednicima, imam utisak da ćemo ih tako odvući od ionako teškog posla.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:12:13)

Samo trenutak, molim poslanika Slavena Radunovića da ne ometa rad Skupštine. Ovo mu je prvo upozorenje. Nastavljamo rad.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 12:12:30)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Potpredsjedniče Nimanbegu, zahvaljujem na postavljenom pitanju, a posebno hvala što ste pomenuli i prepoznali važnost kontrole hrane koja se nudi građanima Crne Gore, a ne samo građanima Crne Gore, već i brojnim našim gostima koji dolaze rado u Crnu Goru.

Proizvođači u biljnoj i /prekid/ proizvodnji su subjekti u poslovanju hranom koji nose primarnu odgovornost za zdravlje bilja i životinja, kao i za bezbjednost i kvalitet proizvoda koje stavljaju na tržištu. Dakle, ključna odgovornost je na samim proizvođačima. Stalni nadzor proizvodnih objekata i sistematsko praćenje bezbjednosti kvaliteta proizvoda koji su na tržištu vrši se u skladu sa planom službenih kontrola i kroz program monitoringa bezbjednosti hrane, koji se donosi u skladu sa analizom rizika, vrstom i količinom proizvoda, porijeklom i drugim kriterijumima. Važno je napomenuti da se taj program monitoringa finansira iz budžetskih sredstava koja su definisana u Agrobudžetu. Svaki držalac bilja dužan je da vrši kontrolu bilja koje proizvodi i odgovoran je za njegovu bezbjednost, kvalitet, kao i za njegovo zdravstveno stanje sa aspekta štetnih organizama bilja i rezidua pesticida.

Takođe, dužan je da vodi evidenciju o svojim zasadima, datumima tretiranja pesticidima i, što je najvažnije, da ispoštuje propisani period zabrane berbe nakon tretiranja sa pesticidima, da ispoštuje takozvanu propisanu karenca. Ovo znači da proizvođač mora odgovorno pratiti svaku kulturu tokom proizvodnog ciklusa, a prije njenog stavljanja na tržište. U ovoj godini ukupno je ispitano 3.160 uzoraka hrane na prisutnost rezidua pesticida. Kroz službene kontrole pošiljki hrane iz uvoza ispitano je 2.947 uzoraka, od čega 2.250 voća i povrća i 697 ostale hrane. Od ukupnog broja uzoraka voća i povrća, u 66 utvrđeno je prisustvo rezidua pesticida i to moram kazati, nažalost, ne mali iznad maksimalno dozvoljenih količina. Za sve ove pošiljke, i to ukupne težine 1.511 tona, zabranjeno je stavljanje na tržište Crne Gore. Dakle, zahvaljujući toj inspekcijskoj kontroli, tih 1.511 tona se nije našlo na trpezama potrošača ni građana Crne Gore ni ostalih potrošača.

Kroz program monitoringa domaće proizvodnje, ispitano je 213 uzoraka, od čega 155 /prekid/ i povrća i 58 ostale hrane. Od ukupnog broja, u sedam uzoraka utvrđeno je prisustvo rezidua pesticida iznad maksimalno dozvoljenih količina. Dakle, procentualno manje, ali upozoravajuće i zbog toga mislim da ste svjedočili da smo prije desetak dana pokrenuli jedan snažniji monitoring i to ne na štetu proizvođača, nego u njihovu korist, a o trošku ponovo državnog budžeta. U 2020. godini do 26. maja, ovo su podaci za prošlu godinu, a sad govorim o 2020. godini ukupno je ispitano 1.618 uzoraka hrane na prisutnost rezidua pesticida. Kroz službene kontrole pošiljke i hrane iz uvoza ispitano je 1.298 uzoraka, od čega 973 voća i povrća i 325 ostale hrane. Od ukupnog broja uzoraka, u 57 je utvrđeno je prisustvo rezidua pesticida iznad maksimalno dozvoljenih količina. Za ove pošiljke do ovog datuma, dakle, do prije neki dan, 377 tona zabranjeno je za stavljanje tržišta Crne Gore i vraćeno je sa granica.

Kroz program monitoringa domaće proizvodnje, ispitana su 232 uzorka, od čega 193 voće i povrće, 39 ostale hrane. Od ukupnog broja u 24 uzorka primjećujemo povećani broj uzoraka u kojima kod domaće proizvodnje je prepoznato povećano učešće rezidua pesticida iznad maksimalno dozvoljene koncentracije. Novo upozorenje, nova poruka za proizvođače i nova poruka za nadležne inspekcije da pojačaju unutrašnji monitoring, jer zdravlje je najpreče. Kroz samokontrolu od strane proizvođača izvršeno je ispitivanje 98 uzoraka, od čega je u 8 uzoraka utvrđeno prisustvo rezidua pesticida, dakle, one uzorke koji su sami proizvođači nosili da vide kakva je bezbjednost njihovog proizvoda. Sve pošiljke hrane iz uvoza koje nijesu ispunjavale /prekid/, uništene su ili vraćene ino isporučiocu, a svim domaćim proizvođačima izrečena je mjera zabrane berbe i ponovno ispitivanje prije stavljanja na tržište dok prođe ta karenca.

Kroz redovni program monitoringa Uprave za 2020. godinu, uzeto je od početka godine 121 uzorak iz domaće proizvodnje i uočen je rizik od povećanog nivoa rezidua pesticida u povrću. Na bazi toga, donijeta je odluka da se sprovede pojačani monitoring na svim registrovanim objektima sa kojih se povrće plasira distributivno-otkupnim centrima i na pijacama kroz koje je uzorkovano 111 poljoprivrednih kultura sa gazdinstava dominantno iz Malesije i Zete, gdje je u ovom periodu godine dospjela proizvodnja. Ispitivanja uzoraka uzetih kroz ovaj monitoring su potpuno besplatna za proizvođače, a troškovi ispitivanja se finansiraju sa stava Agrobudžeta.

Želim da Vas podsjetim da je od 1. juna 2017. godine do 26. maja ove godine ukupno zabranjeno stavljanje na tržište 470 pošiljki hrane iz uvoza ukupne težine 4.600 tona. Dakle, zahvaljujući tom pojačanom nadzoru, vrijednom radu inspeksijskih službi, odgovornom radu naših laboratorijskih kapaciteta i neodgovornom isporučiocu tih roba - 4.600 tona hrane je vraćeno sa crnogorskih granica. Za svaku pošiljku hrane koja nije odgovarala zahtjevima bezbjednosti kvaliteta u skladu sa propisima vršen je pojačani nadzor tog proizvoda i obavezno uzorkovanje narednih najmanje deset pošiljki. Dakle, ako bi nekog isporučioca pošiljka pokazala višak pesticida, od tog istog isporučioca svih deset narednih pošiljki je moralo da se kontroliše. Dobio je opomenu, dobio je poruku - ne dolazite sa hranom koja ne ispunjava elemente bezbjednosti hrane i kvalitet.

U skladu sa propisima laboratorijska ispitivanja rezidua vrši ovlašćena akreditovana laboratorija, a prilikom uvoza troškove snosi uvoznik. Troškove ispitivanja kroz monitoring rezidua pesticida, kao što je već rečeno, snosi Uprava, odnosno finansiraju se iz Agrobudžeta. Prema informacijama ovlašćene laboratorije, cijena ispitivanja rezidua pesticida u jednom uzorku je ista, za sve korisnike iznosi 70 eura bez PDV-a. To jeste trošak za naše proizvođače, posebno za malog proizvođača i zbog toga kroz ovaj monitoring pokušavamo da taj trošak prenesemo na trošak države, ali i kroz rast svijesti samog proizvođača, razumijevanja da oni mnogo bolje moraju da vode računa koje pesticide koriste, način upotrebe, karenca, da prosto tretiraju to svoje bilje kao što ga tretiraju za svoju porodicu, za svoju decu, da nemaju dvije bašte jedna za sebe, jedna za pijacu. Moramo zajedno da radimo na tome. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:20:48)

Hvala, gospodine Simoviću.
Izvolite, potpredsjedniče Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:20:56)

Poštovani potpredsjedniče Simoviću, hvala Vam na odgovoru. Vjerujem da je odgovor bio veoma interesantan za poljoprivredne proizvođače sa ovih prostora. Napominjem da troškovi za kontrolu kvaliteta hrane, odnosno vaše rješenje koje ste dali da bude dio agrobudžeta, mislim da bi trebalo ostati i u budućnosti ne samo kao sredstvo za pomoć poljoprivrednim proizvođačima, nego da njima damo i nadu da će njihovi proizvodi imati tržište unutar Crne Gore što se tiče fitosanitarne kontrole. Posebno u dijelu uvoza odajem Vam posebnu zahvalnost da kontrole budu što veće u tom dijelu. Mi moramo dati dokaz da će naši poljoprivredni proizvođači stvarno naći tržište u Crnoj Gori, na našim pijacama i u našim kućama. Hvala.

Moje drugo poslaničko poslaničko pitanje je takođe za potpredsjednika Simovića i tiče se situacije koju imamo zbog uticaja Kovida-19.

Poštovani potpredsjedniče Vlade, da li je Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti (NKT) uradilo analizu uticaja Kovida-19 na poslovanje ugostiteljskih objekata i privatnih davalaca smještaja za 2020. godinu? Da li je NKT uzelo u razmatranje donošenje mjera kojima se predlaže da Vlada, Ministarstvo finansija, Investiciono-razvojni fond ili komercijalne banke formiraju posebnu kreditnu liniju sa kamatom 0% za pomoć ugostiteljskim objektima i privatnim davaocima smještaja kako bi uspješno i bez finansijskih poteškoća dočekali narednu ljetnju i zimsku turističku sezonu? Koji je broj ugostiteljskih objekata i privatnih davalaca smještaja registrovan u Crnoj Gori po gradovima? Koji su naredni koraci ili mjere koje će NKT predložiti Ministarstvu finansija,

Investiciono-razvojnog fondu, Ministarstvu održivog razvoja i turizma ili drugim subjektima kako bi ugostiteljski objekti i privatni davaoci smještaja mogli brzo da dođu do likvidnih sredstava?

Obrazloženje. Svjetska pandemija virusa Kovida-19 uticala je na ekonomiju i Vlada i Vi, potpredsjedniče Simoviću, kao predsjednik Nacionalnog koordinacionog tijela ste donijeli mjere koje su imale uticaj u čuvanju radnih mjesta i potrudili ste se da se oko 100.000 radnika pomognu sa minimalnom platom do 220 eura. Ostale mjere, koje čekamo u trećem paketu mjera, za mene trebaju da imaju fokus na najosjetljiviji sektor od pandemije Kovida-19, a to je ugostiteljstvo. To je sektor ugostiteljstva, tj. sektor privatnih davaoca smještaja, jer oni nose turizam Crne Gore. To je sektor koji će preživjeti. Nadamo se da ćemo sljedeće godine imati dobru turističku sezonu, ali trebamo pomoći da njihove porodice imaju sredstva.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 12:25:40)

Uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, hvala Vam na drugom postavljenom pitanju.

Kao što je javnosti poznato, Nacionalno koordinaciono tijelo je formiralo sedam operativnih štabova, među kojima je i Operativni štab za turističku privredu. Cilj formiranja ovoga štaba je bio da se na najbolji način suočimo sa posljedicama pandemije na sektor turizma kao stratešku granu naše ekonomije, koja je Crnoj Gori u prošloj godini donijela preko 1 milijardu i 200 miliona eura. Kao što smo više puta saopštavali, Nacionalno koordinaciono tijelo je detaljno sagledavalo uticaj predloženih mjera sa svih društvenih i ekonomskih aspekata, a prvenstveno sa aspekta zaštite zdravlja i života naših građana. Sa posebnom pažnjom analizirali smo situaciju i analizirali mjere koje se tiču sektora turizma. Sada je već jasno da je drugi kvartal gotovo u potpunosti neuporediv sa prošlom godinom kada smo ostvarili 207 miliona eura prihoda od inoturista. Ove godine je to trebalo da bude još bolje, po svim najavama i uplaćenim aranžmanima. Kao posljedica pandemije, u isto vrijeme je stala i ponuda i potražnja na svim turističkim tržištima. Pandemija nije pravila razliku da li se radi o velikom ili malom hotelu, restoranu, baru ili izdavaocu privatnog smještaja. Ona je zaustavila cijelo tržište, ponavljam, na globalnom nivou. Kao potvrdu možemo reći da je i svjetska turistička organizacija svoje negativne procjene uticaja Kovida-19 povećala za 20 puta u periodu od početka marta do kraja aprila o.g. - promjena koja je nezabilježena u istoriji svjetskog turizma. Ipak, rezultati koje smo ostvarili u borbi sa pandemijom daju nam za pravo da budemo realni optimisti. Posljednja država u Evropi sa evidentiranim slučajem i prva država u Evropi koja je bez aktivnog slučaja. Vlada Crne Gore je izašla sa prvim setom mjera podrške privredi samo dva dana nakon prvog evidentiranog slučaja.

Drugi set mjera usvojen je 30. aprila o.g. U pripremi je i treći, kao što ste kazali - Razvojni set mjera, kao podrška sektoru turizma nije u potpunosti bio zatvoren ali ga je Vlada obuhvatila mjerama podrške i ukupno je za april isplaćeno gotovo 5.600 zarada, ukupne bruto vrijednosti skoro dva miliona eura, precizno 1 milion i 900 hiljada eura. Odobren je i moratorijum na kredite u trajanju tri mjeseca, kao i mnoge druge mjere podrške. Nijesmo pravili razliku među djelatnostima u pogođenim sektorima osim u turizmu, gdje je Vlada prihvatila da pruži podršku i preduzećima sa više od 250 zaposlenih. U okviru prvog seta mjera IRF je odobrio do sada 52 miliona eura kredita i od tog iznosa oko 65% se odnosi upravo na sektor ugostiteljstva.

Sve ovo jasno pokazuje Vladinu posebnu brigu o sektoru turizma i ugostiteljstva. Dalji koraci: refinansiranje kredita, kreditne linije za likvidnost, razvojne mjere za investicije i druge mjere biće sastavni dio trećeg seta koji će Vlada nadamo se uskoro predstaviti. Ipak, u odnosu na dio Vašeg pitanja, moram da kažem da svi moramo napraviti razliku u percepciji privrednih društava, malih i srednjih preduzeća, mikro preduzeća i preduzetnika koji posluju cijele godine i onih koji posluju sezonski sa jasnom percepcijom o pogođenosti pandemijom. Vladine mjere nijesu namijenjene da rješavaju probleme iz prošlosti ili garantuju zaradu sezonskim poslovima, već očuvanju privrede u mjeri njene izloženosti ovom zdravstvenom problemu.

Broj ugostiteljskih objekata po opštinama i broj privatnih izdavaoca smještaja sastavni je dio tabele koju ću Vam dostaviti u odgovoru u pisanoj formi.

Kao što znate, kao predsjednik Komisije za suzbijanje sive ekonomije, lično sam koordinirao procesom registracije svih vidova nelegalnog pružanja usluga. Rezultati koje smo postigli u evidentiranju turista su evidentni. Vaš Ulcinj je prošle godine, implementirajući neke od

preporuka, uspio da udvostruči naplatu boravišne takse, što je zaista jedan dobar primjer saradnje vlasti na državnom i na lokalnom nivou. I pored toga, složićemo se, može se i mnogo više i mnogo bolje, ali tome moramo doprinijeti svi. Dobar dio nadležnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva je na lokalnom nivou. Svi moraju preuzeti svoj dio odgovornosti. Vlada je svoj odnos jasno demonstrirala. U trećem setu mjera biće uspostavljene kreditne linije ne samo za likvidnost, već i za pripremu sezone. Podaci crnogorskih banaka ne ukazuju da su značajna sredstva u odnosu na ukupnu izloženost bila aktivirana za pripremu sezone ranijih godina, tako da to pitanje moramo sagledati realno. Velika je razlika između onih kojima je turizam osnovna djelatnost i onih kojima je turizam dopunska djelatnost. Svako mora dati doprinos - i oni koji očekuju podršku moraju pogledati svoje poreske prijave, jer će one biti osnov za analizu.

Uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, u Crnoj Gori realizuju se neke od najvećih i najatraktivnijih investicija na Mediteranu. Naša turistička ponuda sve je više prepoznatljiva kao jedinstven i atraktivan brend. Sve što smo uradili u turizmu posljednjih decenija, naročito od obnove nezavisnosti, daje nam za pravo da sa optimizmom čekamo budućnost bez obzira na aktuelne izazove ne samo za Crnu Goru, nego i globalno.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:32:07)

Hvala.

Potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:32:18)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.

Jedva čekam pisani odgovor jer iz tog odgovora ćemo dobiti podatke koji će nas uputiti na to kuda treba da ide naš razvoj. Moje se pitanje striktno bavi individualnim davaocima smještaja više nego hotelskog smještaja, jer noćenje je registrovano i njima se treba dati fokus. Oni su registrovani, dok se privatnim davaocima smještaja treba omogućiti uzimanje kredita koji bi garantovao da njihove porodice prežive ekonomski ovu godinu dok povraćaj ovih sredstava bude dugogodišnji da im ne bi otežao budžet u narednim godinama. Država treba ovdje da bude garant. Zašto treba preuzeti te mjere možemo vidjeti i iz akta Evropske komisije. Evropska komisija će dati velika sredstva. Samo Hrvatska očekuje 10 milijardi eura od Evropske unije. Crna Gora treba da uzme kredit ako nema sredstava da bi garantovala da naši građani budu sigurni u budućnost i da bi oni imali sigurnu ekonomsku budućnost. Potom imamo uslova da imamo različiti ekonomski razvoj.

Ja sam Vam ovo pitanje uputio kao predsjedniku Nacionalnog koordinacionalnog tijela. Preduzete mjere su nam omogućile da budemo korona fri država. Moram još jednom da pohvalim angažovanje mladih. Treba da znate da se preko 82% noćenja realizuje u privatnom smještaju. Tako i u Crnoj Gori, ukupan broj turista je dva miliona i 400 hiljada koji su došli prošle godine, 70% njih je bilo u privatnom smještaju, a samo 30% u hotelskom smještaju. Zato trebamo dati privatnom sektoru mnogo veću podršku od strane države.

Hvala puno.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:35:05)

Zahvaljujem potpredsjedniku Nimanbeguu.

Na ovaj način smo završili dva poslanička pitanja koja je postavio potpredsjedniku Simoviću.

Završili smo prvih pet pitanja od 18.

Sada dajem riječ poslaniku Slavenu Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.05.20 12:35:26)

Zahvaljujem.

Ja sam potpredsjedniku Simoviću postavio pitanje ne kao ministru poljoprivrede, nego kao potpredsjedniku Vlade i čovjeku koji je bio na čelu NKT-a. Prvo da Vam čestitam, gospodine Simoviću, kakvu ste uspjeli propagandnu akciju da sprovedete da sam počeo da Vas zamišljam i sanjam kao Supermena. Ne onako kako Vas znam, nego Vi ste Supermen i vaši ljekari su supermeni i Vlada Crne Gore je najbolja na svijetu. Uopšte ne znam, to sam jedanput ovdje rekao, čemu Nobelovci iz ekonomije i ljekari što pronalaze i vakcine i bore se - što se samo ne konsultuju s vama pa da vidimo kako je to Crna Gora uspjela da se izbori, a da niko drugi nije. Ne razgovaram sa vama nego sa potpredsjednikom Simovićem. Nadam se da ga smatrate dovoljno sposobnim da se izbori sa ovim što ja pričam bez vaše pomoći.

Tako da, potpredsjedniče Simoviću, ja ću naravno kroz ovo pitanje, a i kroz svoj opozicioni rad pokušati da osvjetlim ono zbog čega je ovakva situacija naravno, uz izražavanje zadovoljstva, kao i svaki građanin Crne Gore, što smo prošli bolje od drugih. Sami ste rekli - posljednja je korona došla u Crnu Goru, a iz razloga što smo nažalost u ekonomskom i u svakom drugom smislu na repu događanja u Evropi posebno u saobraćajnom, ali nećemo sad otvarati tu priču. Dok je kod nas nailazio po jedan ili dva stranca u toku zimskih mjeseci koji bi mogli da budu importovani slučajevi, u druge države su stizale desetine hiljada dnevno. U tome leže razlozi. Slično je i sa načinom zatvaranja Crne Gore. Mnogo je lakše to naravno bilo nama nego drugima koji imaju velike i moćne privrede i veliki promet ljudi. Toliko o tim vašim specijalnim uspjesima koji vas razlikuje od ostalih. Ali, da vidimo šta ste vi uradili, a što ste mogli da uradite.

Moje pitanje je: Zašto je finansijska pomoć Vlade Crne Gore svojoj privredi i stanovništvu koji su pogođeni krizom nastalom mjerama za suzbijanje epidemije korona virusa manje u odnosu na sve zemlje regiona i Evropske unije, uključujući izdvojena sredstva u odnosu na BDP, ako smo lider u regionu i jedno od najbrže rastućih ekonomija u Evropi? Znači, ovdje postoji neki problem - ili mi nismo takva ekonomija za kakvu se predstavljamo i kako statistički podaci MONSTAT-a pokazuju, ili vi niste spremni na rezove koji su potrebni da bi se pomoglo privredi i stanovništvu kako su to druge države. To je znači ono što su NKT i Vlada trebalo da rade, a ne da se hvale prirodnim i geografskim razlozima zašto smo prošli bolje i da ih pripisuju sebi. Još da Vas podsjetim prije nego što nastavim o ovom pitanju. Ono što je od vas zavisilo, a vezano za borbu protiv epidemije, sjetićemo se svi, to je bila priprema da makar imamo svi: maske, rukavice, alkohol. Ničega od toga nije bilo, gospodine Simoviću, nedjeljama. Imam četiri apoteke u krugu od 150 metara i svako jutro sam nedjeljama obilazio da vidim imaju li da se kupe maska ili rukavice, ali nije bilo. Nije bilo ni alkohola prvih deset ili petnaest dana. Toliko o tome kako ste vi bili pripremljeni.

Sada, poštovani građani Crne Gore, samo da znate da je Evropska unija, dio toga je i pomenuo i gospodin Nimanbegu, pripremila 750 milijardi evra kao dodatak budžetu za oporavak svoje privrede. Znam da je Evropska unija nešto drugo, naravno, ali ovdje pričamo sad o procentima. Amerika, Australija 10% svoga GDP-a, Njemačka 22%, "mrska" Srbija ukupno planirana sredstva su 5,1 milijardu ili pola budžeta za oporavak privrede. Samo direktno građanima je dato na ruke 400 i kusur miliona evra. Očekujem Vaš odgovor pa nastavljamo komunikaciju.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.05.20 12:40:20)

... potpuno iskoristili Vaše vrijeme.

Dajem riječ potpredsjedniku Simoviću.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 12:40:31)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Dakle, nije se svakako teško izboriti sa konstatacijama, kako je termin upotrijebio gospodin Radunović u odnosu na uvod svog postavljenog pitanja, posebno što su konstatacije bile komplimenti i pohvale u odnosu na ono što su postignuti rezultati u Crnoj Gori, Crnoj Gori koja je trenutno korona fri država, Crnoj Gori koja je posljednja u Evropi zabilježila prvi slučaj i Crnoj Gori koja bilježi prva status korona fri države u Evropi. Tako da hvala Vam na tim komplimentima iako ste u nastavku kazali da to i nije bilo teško ostvariti taj rezultat, jer je poneki građanin ili turista svratio do Crne Gore. Shvatio sam da ste te to mjerili nekim jednocifrenim brojevima, tako ste čini mi se kazali, na dnevnom nivou, ja ću vam gospodine Radunoviću, kazati i podsjetiti vas i crnogorsku javnost da i u ovom periodu trajanja ovog izazova Kovida-19, Crna Gora vratila skoro 19.000 svojih građana koji su bili ... po cijelom svijetu, uključujući i mnoge države gdje je u tom vremenu već epidemija ulazila u svoj vrhunac. Neću da pravim uporedne analize sa nekim državama iz regiona i kakve su poruke iz tih država slate prema svojim građanima. Mi smo, dakle, 19.000 građana vratili svojim kućama, obezbijedili karantinske smještaje i sve što je bio sastavni dio odgovora na Covid-19.

Takođe smo za preko 3.000 građana koji su bili ovdje u Crnoj Gori, a željeli da se vrate svojim kućama, obezbijedili povratak svojim domovima ne da bismo smanjili pritisak na naš zdravstveni sistem, već da bismo pokazali odnos odgovornosti prema tim ljudima i prema njihovoj potrebi. To je, takođe, bila važna aktivnost. Kažete u tom Vašem već nastavku komplimenta koji ste kazali sa jednom izvjesnom ironijom, a zašto vas nijesu ponešto pitali. Pa, vjerujte, da su pitali, imali bi šta i da čuju. Bili bismo vrlo dobronamjerni i mnogo toga bismo imali da im kažemo, a evo na primjer šta bih im ja kazao da su pitali. /Upadica/ Svima koji su u ovom trenutku u lošijem epidemiološkom statusu od Crne Gore prvo bih kazao - ne trošite stotine miliona eura na respiratore; ne palite i ne učite da vozite avione, nego energiju usmjerite na preventivne aktivnosti; ne trošite stotine miliona eura. Crna Gora je tu potrošila minimalan iznos novca. Kazali bismo im - manite se politike. Nije epidemija i pandemija prilika za politička nadgornjavanja i da političari vode proces, nego političari treba da slijede ono što su sugestije struke. /Upadice/ Jesam, bio sam šef i ponosam sam na to. Ponosan sam na ovih četiri mjeseca i rad svih tih ljudi koji su učestvovali u tom Nacionalnom koordinacionom tijelu. U pitanju je bio rad hiljade ljudi, sedam operativnih štabova. Dalje bih im kazao da se na vrijeme pozabave nabavkom potrebne medicinske opreme. Na vrijeme smo obezbijedili potrebnu medicinsku opremu, deset dana prije nego što se pojavio prvi slučaj naši magacini medicinske opreme su bili puni.

Prema tome, i dalje ostajemo otvoreni da podijelimo ova iskustva. Naš model je bio model koji je počivao na blagovremenosti, efikasnosti, odlučnosti, slijeđenju savjeta struke i na jednom izuzetno dobrom kriznom menadžmentu. Tu je bila uloga Vlade i tu je bila moja lična uloga.

Prije svega, podsjetiću da je 19. marta ove godine Vlada usvojila prvi set ekonomskih mjera u trajanju 90 dana u cilju ublažavanja negativnih efekata. Mjere su dominantno bile usmjerene na održavanju likvidnosti privrede, kroz mogućnost ulaganja privrednih obaveza privrednim subjektima po zahtjevu privrednog subjekta. Izuzimajući očekivano redovno izmirivanje obaveza, po ovom pitanju od strane državnih institucija i lokalnih samouprava procijenjeno je da bi maksimalni fiskalni efekat ove mjere ukoliko bi u potpunosti bio realizovan iznosio od 30 do 35 miliona mjesečno, odnosno okvirno sto miliona eura u periodu trajanja mjera, odnosno okvirno 2,2% GDP-a. To je prvi paket.

U cilju implementacije ovih mjera, Vlada je 31. marta donijela Uredbu o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja i, shodno Uredbi, u dosadašnjem periodu, zaključno sa 25. majem zahtjeve za odlaganje poreske obaveze Poreskoj upravi dostavilo je 9.211 privrednih subjekata, a vrijednost odloženih poreskih obaveza iznosi preko 37 miliona eura.

Pored navedenog, u okviru prvog seta mjera identifikovana je grupa najugroženijih građana kojima je obezbijedena jednokratna finansijska pomoć u iznosu od 50 eura. Na osnovu specifikacija dobijenih od strane Ministarstva rada i Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje, izvršen je obračun i isplaćena jednokratna finansijska pomoć za 8.593 porodice u iznosu od

429.000 eura i 12.000 korisnika sa najnižom penzijom u iznosu od 600.000 eura, odnosno ukupno 20.605 korisnika u ukupnom iznosu od preko milion eura.

Drugi set ekonomskih mjera, koji je usvojen krajem aprila i čija je implementacija započeta u maju, odnosio se na direktnu državnu pomoć privredi, koja se ogleda u vidu subvencija za nezaposlene. U zavisnosti od toga o kojim je preduzećima riječ, da li su usljed djelatnosti koje obavljaju usljed restriktivnih mjera koje su bile na snazi preduzeća morali da zatvore svoja poslovanja, ili su, pak, bila ugrožena, taj iznos podrške je bio 50 do 100% minimalne bruto zarade za period od dva mjeseca. Takođe, programom je posebno izdvojen sektor turizma, kao posebno ranjivi sektor. O tome sam pričao u Odboru na pitanja gospodina Nimanbegua.

Kada su u pitanju subvencije zaključno sa 25. majem, mislim da će Vas ovaj podatak interesovati, isplatili smo blizu 15 miliona eura subvencija, tačnije 14,96 miliona eura za bruto zarade za čak 58.411 zaposlenih u 13.658 privrednih subjekata. Ministarstvo poljoprivrede, kao što znate, je donijelo poseban program podrške vrijednosti od 17 miliona eura i on je već u visokom stepenu svoje realizacije.

Pripremamo treći paket mjera i sigurni smo da će sve to zajedno biti značajno iznad mnogih država u regionu, pa i onih koje su svoje pakete podrške koncipirali u specifičnom političkom trenutku i epidemiološkom, kao i mi u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:49:21)

Zahvaljujem potpredsjedniku Simoviću.
Poslanik Radunović pravo na komentar odgovora.
Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.05.20 12:49:28)

Potpredsjedniče Simoviću, naravno, Vi nijeste odgovorili na pitanje. Pitanje je bilo - Zašto Vlada Crne Gore, kao vlada jedne države koja je lider u regionu, jedna od, da Vas citiram, "najbrže rastućih ekonomija u Evropi" je svoje građane i svoju privredu pomogla sa najmanje novca u odnosu na bruto-društveni proizvod u odnosu na sve zemlje u Evropi.

Možete da pričate šta su vaši projekti i šta su vaši planovi, ali vi ste dali novca u prosjeku, niko ne očekuje od Crne Gore da da više od Japana, nego u prosjeku manje nego bilo ko u Evropi svojim građanima i svojoj privredi. Uostalom, malo prije mene je govorio i potpredsjednik Skupštine Nimanbegu i slušao sam prevod. I on je tražio da iako nemate novca, uzmete kredit i pomognete ljude da prežive. Država postoji zbog građana, a ne zbog vas da biste zloupotrebjavajući pandemiju i situaciju u kojoj je Crna Gora kao, ponavljam, na repu Evrope u ekonomskom i saobraćajnom smislu zahvaljujući vama, iz tog razloga prošla bolje a na sreću nas. Jedina stvar koju ste dobro učinili u istoriji Crne Gore otkad ste na vlasti je što ste nas toliko omrcili da na kraju i korona je kod nas posljednja došla. To što je došlo 19 hiljada ljudi u Crnu Goru došlo je usred države u neke stotine hiljada, u neke milioni su se vratili. Ali, ti ljudi su bili kontrolisani, imali ste mogućnost kad ulaze da ih direktno sprovedete u izolaciju. To su radile sve države. Ali, ja pričam o svim onim slučajevima koji bi u normalnoj situaciji, u normalnim državama na bazi dnevne komunikacije između građana i privrednika boravili u Crnoj Gori prije nego što je konstatovano i donijeli virus, a njih nema. Zato što slete tri aviona Montenegro airlinesa sa po šest putnika u zimskom periodu. To ste vi napravili ovoj zemlji. Samo baratajući ciframa koje ste vi iznijeli maloprije, ja sam sad na brzinu u glavi izračunao kad ste odgovarali gospodinu Nimanbeguu, plate koje ste dali, rekli ste 5.600 plata turističkoj privredi, u bruto iznosu iznose nešto preko 700 evra, što znači da su u neto iznosu u najrentabilnijoj grani u Crnoj Gori plate, građani, ispod 500 eura neto. To je ono što mi znamo. Vi baratate sa statističkim podacima koji nijesu tačni. Crna Gora nema platu 511 ili 520 evra, to je na bazi anketa. Kad se uzmu u obzir samo plate koje se isplate i za koje se plate doprinosi, pa neka bude i godinu unazad, da bi svi izmirili koje nisu mislili da izmire, ovdje su plate 420 ili 430 evra. Ali tako na takav način možete svaki podatak da prikazujete.

I još jednom Vas pitam, najozbiljnije Vas pitam - Da li vi možete da ustanete da se okrenete prema kamerama i da izgovorite da ste Vi i onih pet DPS doktora pametniji, spretniji, sposobniji i veći naučnici od čitavog svijeta. Da je Japan u ovakvoj situaciji, Amerika u ovakvoj situaciji, Njemačka, Luksemburg, a Crna Gora se izborila. Pa kome vi to pričate? Naivnim glasačima DPS-a kojima prodajete priču kako ste vi zaustavili virus. Virus u Crnoj Gori skoro i da nije bilo, građani, zato što smo ovdje gdje smo. Uostalom, imate slučaj, pored nas Albanija strašno malo imaju i oni slučajeva, iako ja moram da priznam da sam sumnjičav s obzirom da znamo i Vi i ja, gospodine Nimanbegu, koliko ljudi radi u inostranstvo iz Albanije i koliko ih se vratilo. Rekao bih da je pristup zdravstvenih organa u različitim državama dao je i različite rezultate. U mnogim državama gdje nisu na vlasti autoritarni diktatorski režimi i gdje nema falsifikovanja podataka imate mnogo gore rezultate nego u Crnoj Gori: Danska, Luksemburg, Holandija, svi su oni propali. Ne, nego oni nemaju Monstat. Tamo se kaže za nekog ko je umro od Kovid - a da je umro od Kovid - a, a ne od upale pluća.

/Upadica/ Ne, ima samo konstatacija, nema dopunskog pitanja. Ima konstatacija, ja bih Vas molio dok ste još u snazi da pomognete da se ova inteligencija, ovo znanje proširi svijetom i da vas nekoliko pomognete ove banke po svijetu muškog sjemena spermatozoida da bi se oplodjavali u naučne svrhe i da bi pomogli ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:54:35)

Poslaniče Radunoviću, molim Vas.

SLAVEN RADUNOVIĆ (28.05.20 12:54:38)

Ne, ne, nego najozbiljnije. Pa mi imamo takvu /prekid/ inteligencije i znanja u Crnoj Gori da je prema čovječanstvu nekorektno da to zadržimo za sebe. Treba da pomognu da se u Njemačkoj, u Engleskoj brže liječe...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:54:54)

Poslaniče Radunoviću, molim Vas.

U redu, zahvaljujem Vam.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 12:55:06)

Zamoljen sam od poslanika Radunovića da ustanem i da dam odgovor na ovo pitanje. Tražili ste da ustanem i da dam svoj stav. Ja ću da dam stav i pitaću Vas, gospodine Radunoviću, zašto se ne radujete uspjehu svoje države. Zašto se, gospodine Radunoviću, ne radujete uspjehu svih nas zajedno? Zašto se, gospodine Radunoviću, ne radujete činjenici da smo uspjeli svi zajedno, kad kažem svi zajedno, mislim na građane Crne Gore u najvećem dijelu, da sačuvamo zdravlje i živote naših građana.

Gospodine Radunoviću, mi se radujemo dobru naše države, radujemo se dobru i susjednih država i želimo da svi oni dođu veoma brzo do statusa epidemiološkog u kojem se trenutno nalazi Crna Gora. 'Ajmo, dajte, iskoračimo tu. Kako mislite, kako radite, tako će se u životu i vraćati. Izborićemo se kao što smo se već izborili, gospodine Radunoviću, sa ovim virusom. Ali, ima mnogo toga u Crnoj Gori što treba mi kroz naš dijalog da riješimo. Da riješimo neka zaostala pitanja; da riješimo taj fenomen koji stanuje u Crnoj Gori da se ne voli svoja država i dobro svoje države.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 12:56:24)

Hvala.

Nastavljamo dalje.

Po redosljedu prijava nadam se da je najavljen kolega Radule Novović, a neka se pripremi poslanica Bulatović.

RADULE NOVOVIĆ (28.05.20 12:56:40)

Uvažene kolege, građanske i građani, uvaženi potpredsjedniče Simoviću,

Ja ću iskoristiti priliku da Vam se obratim prije svega kao šefu Nacionalnog koordinacionog tijela. Vjerujem da ćete iako ste obavljali brojne važne funkcije u ovoj državi, biti posebno ponosni na ovaj period kada ste rukovodili ovim timom i ovim poslom. Ja ću iskoristiti ovu priliku da zloupotrijebim govornicu i da Vam se obratim kao građanin, kao porodični čovjek i da Vam uputim zahvalnost u ime ogromne većine građana Crne Gore, koji su sa zebnjom naročito u jednom periodu iščekivali informacije o pandemiji koja je zahvatila cio svijet, pa i Crnu Goru. Ulivali ste nam jednu sigurnost i znali smo da ćemo iz ove situacije izaći ovako kako smo izašli. Svo ovo popuštanje mjera doprinosi tome da mi već polako i zaboravljamo, pa i nekad se i pitamo je li baš sve bilo potrebno. Ja bih sve nas zajedno podsjetio na informacije i cifre koje smo dobijali iz susjednih i nekih drugih zemalja o strašnim smrtima koje su se dešavale. Mi smo, zahvaljujući predanom radu vašem, zahvaljujući stručnosti ljudi nad kojima ste rukovodili, iz svega toga izašli na jedan pravi način. Često se ovdje pominje teza da smo se spasili od korone zato što smo na repu Evrope. Crna Gora ni po čemu i nikad nije bila na repu, pa ni po saobraćajnim karakteristikama nije na repu Evrope. Dobar pandam trenutno koji se pominje u spisima Svjetske zdravstvene organizacije jesu primjeri Crne Gore i Slovačke, zemalja koje su se dobro izborile sa pandemijom, možda među najboljim u svijetu, a recimo nemaju nikakve geografske sličnosti. Slovačka se nalazi skoro u srcu Evrope okružena zemljama koje su takođe imale brojne probleme, ali su otprilike i Slovačka i Crna Gora blagovremeno preduzele dobre mjere i dobro se nosile sa ovom počašću koja nas je zadesila.

Dozvolite još opet jednu ličnu impresiju, a to je da uputim komplimente i Vama lično i kompletnoj Vladi na jednoj skromnosti. Vi ovu situaciju ni na koji način niste iskoristili ni za ličnu promociju, ni za promociju politike koju personifikujete, nego ste se na jedan pravi način bavili ovim teškim poslom prethodnih mjeseci. Imao sam potrebu da ovo kažem jer značajna, ogromna energija je potrošena u ovoj sali da se omalovaži sve ono što ste radili. Nekako je to ponekad čini mi se mentalitetska karakteristika da lako kritikujemo one koji rade, a zaboravljamo da smo tu gdje jesmo danas, kad je u pitanju pandemija korone, upravo zahvaljujući nečijem radu i nečijoj stručnošću.

Dozvolite još nešto da pomenem prije nego što Vam postavim pitanje sada već kao ministru poljoprivrede, a zamoljen sam od brojnih građana Crne Gore koji analiziraju i posmatraju Vaš rad, kao ministra poljoprivrede i tima kojim rukovodite. Vi u Crnoj Gori uživajte ogroman ugled. Sa velikom pažnjom i velikim komplimentima se prati sve ono što radite i sa velikim iščekivanjem. Ovo se nekako nadovezuje na ovo što sam prethodno rekao. Zaista resor poljoprivrede ulaže ogromne napore ne samo u vezi sa ovim, sa trenutnom situacijom, nego ukupno da se proizvodnja hrane u Crnoj Gori podigne na značajno veći nivo. Sada je konkretno moje pitanje u vezi sa tim:

Dokle se stiglo sa vrednovanjem i korišćenjem potencijala u poljoprivrednoj proizvodnji kad je u pitanju teritorija glavnog grada i kakvi su planovi za naredni period?

Kratko ću obrazložiti. U vremenu epidemije izvane koronavirusom kao važno nametnulo se pitanje proizvodnje hrane u našoj državi. S obzirom na veličinu i na broj stanovnika, ovo je posebno izazovno pitanje u odnosu na glavni grad. Takođe, treba imati u vidu da je nedavno donijeta i odluka o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta u glavnom gradu. Zbog svega navedenog, građanima Crne Gore, ali naročito Podgorice biće značajno da dobiju neke informacije na ovu temu od Vas.

Naime, kao što rekoh, pandemija izazvana koronavirusom ponovo je aktuelizovala pitanje proizvodnje hrane u Crnoj Gori. Crna Gora ima izvanredne preduslove za proizvodnju zdrave,

naglašavam zdrave i kvalitetne hrane. Posebno u tom smislu, što je i logično, u resursima i potencijalima prednjači glavni grad sa okolinom. Upravo zato ovo pitanje smatram da treba dodatno aktuelizovati, pa i na ovaj način, da bi se privrednici ali i građani preduzetničkog duha odlučivali da im proizvodnja hrane bude osnovno životno zanimanje. Vlada i resorno ministarstvo, ali i Glavni grad sa svoje strane čine značajne iskorake u tom pravcu, ali bi svakako bilo korisno da čujemo šta je urađeno i šta se planira u ovom smislu u narednom periodu.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:02:26)

Hvala poslaniku Novoviću.
Potpredsjedniče Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 13:02:30)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Uvaženi poslanice Novoviću, hvala Vam na postavljenom pitanju.

Prije prelaska na odgovor na Vaše pitanje, dozvolite da Vam zahvalim na Vašim utiscima i ocjenama koje dajete u odnosu na rad svih uključenih brojnih nadležnih institucija i brojnih saradnika posebno u zdravstvenom sistemu, Vojsci, Policiji, komunalnim službama, Glavnom gradu, svim lokalnim samoupravama, svim ljudima koji su obezbjeđivali servis građanima Crne Gore. Ponavljam, to je bio jedan ogroman broj ljudi i želim da zahvalim na Vašim utiscima i ocjenama u ime svih tih vrijednih i odgovornih ljudi.

Gospodine Novoviću, u Crnoj Gori obično se uspjeh ne prašta. To nije ništa novo, to je negdje usud ovih prostora - sve će čovjek oprostiti, ali uspjeh na ovim prostorima uvijek se negdje teško praštao. Međutim, primijetimo ovaj put da je 95% građana Crne Gore podržalo i dalo pozitivan svoj odnos prema rezultatima koje su te institucije i ogroman broj ljudi napravili za dobro svojih građana - čuvajući njihovo zdravlje, čuvajući njihove živote i stvarajući dobre pretpostavke za ekonomski oporavak i obnovu ekonomije u Crnoj Gori. Dakle, i po tom tradicionalnom usudu, ovaj put Crna Gora pokazuje svoje novo lice. Ja sam siguran da je obaveza svih nas da čuvamo tu zajedničku tekovinu, da se ne osvrćemo na pojedince koji čak ne mogu ni uspjeh na tom polju da prihvate i da kažu da je to naše zajedničko dobro. Ne osvrćemo se na to, ne gubimo energiju, ne gubimo vrijeme. Hajde da pređemo na ovo Vaše pitanje, od toga se živi.

Dakle, gospodine Novoviću, kroz različite projekte i brojne mjere agrarne politike kojima Vlada i Ministarstvo poljoprivrede kontinuirano unapređuju sektor poljoprivrede u Crnoj Gori i razvojni ciljevi su definisani našim strateškim dokumentima i realizuju se na nivou cijele države, uključujući i sve opštine. Vi ste ovaj put uzeli jedan odličan primjer, primjer Glavnog grada koji je pokrenuo projekat na bazi iskustva Vlade iz prethodnih godina, na temu valorizacije poljoprivrednog zemljišta koje se nalazi u vlasništvu Glavnog grada, poljoprivrednog zemljišta koje je dugo godina neobrađivano, zapušteno da se u povoljnom aranžmanu obezbijedi u javnom pozivu da se zemljište dodijeli onima koji hoće da rade po veoma povoljnim uslovima.

Što se tiče projekta valorizacije poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, mi smo to već prepoznali dvije godine. Možemo da kažemo da smo u periodu od 2017. godine do jula 2019. godine, u dugoročnom zakupu dali ukupno 270 hektara državnog zemljišta na teritoriji opština Kotor, Ulcinj i Podgorica za obavljanje mješovite poljoprivredne proizvodnje. Efekte već vidimo na značajnim kompleksima koji su decenijama bili zapušteni i u Ulcinju na Šasu, i Briska gora, i Vranovići u Kotoru i ovdje nadomak aerodroma u Golubovcima. Dakle, na tih 270 hektara imamo već značajne investicije, imamo nova radna mjesta, imamo novu vrijednost i to je veliko ohrabrenje i sa tim projektom nastavićemo i u narednom periodu. Već sada imamo tri lokacije koje su spremne, koje su već prošle Komisiju za valorizaciju državnog poljoprivrednog zemljišta koje ćemo oglasiti i pokrenuti novi investicioni ciklus kroz aktiviranje tog zemljišta. Ponavljam, veoma je važno što je Skupština Glavnog grada koja je održana 15. maja o.g. usvojila odluku o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta radi podsticanja poljoprivredne proizvodnje na teritoriji Glavnog

grada. Zakup će biti do 30 godina, minimalna površina zakupljenog zemljišta biće pola hektara, a cijena biće od simboličnih 1 cent po m², 100 eura po hektaru. Dakle, vrlo atraktivno. Sjetimo se javna rasprava povodom te odluke bila je realizovana je bila u specifičnim uslovima epidemije. To je za mene lično bilo interesantno posmatrati. Vidio sam da je bilo veliko interesovanje oglas mislim da je već sada objavljen, očekuje se interesovanje i ja mislim da to treba da bude politika na nivou svih lokalnih samouprava širom Crne Gore. Koristim ovu priliku da, između ostalog, čestitam i na tom projektu koji dolazi iz Glavnog grada, kreativnog, odgovornog, sa dosta inovacija, preduzetništva i to je nešto što treba da bude putokaz i za ostale lokalne samouprave, gdje imamo dosta i drugih dobrih primjera.

Gospodine Novoviću, još jednom hvala. Nastavljamo da pratimo zajedno realizaciju ovih razvojnih projekata, vjerujući da je tu odgovor u odnosu na ono što su potrebna nova radna mjesta, da je tu odgovor u odnosu na ono što su potrebna i kvalitetna i sigurna radna mjesta, da je tu odgovor za novostvorenu vrijednost, za supstituciju uvoza, za oporavak ukupne naše ekonomije.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:08:33)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.
Poslaniče Novoviću, izvolite.

RADULE NOVOVIĆ (28.05.20 13:08:38)

Hvala, potpredsjedniče, na iscrpnom odgovoru. Raduje me i da smo nadam se bili inspirativni i za neke druge opštine da počnu da razmišljaju na ovu temu. Svakako ovo su informacije koje nas i raduju i ohrabruju i nadam se da će biti korisne za sve one koji razmišljaju o ovom pravcu, dakle, ne samo građane Podgorice, nego i drugih opština. Pa valjda svako ko razmišlja o dobru i napretku i Crne Gore i Podgorice i svojih mjesta razmišlja na neki način i na ovu temu.

Dobra je prilika da na kraju pomenem da su i u teškim okolnostima koje su nas zadesile prethodnih mjeseci zbog pandemije izazvane virusom korona administracija Glavnog grada, odnosno sekretarijati i službe funkcionisali na jedan izuzetan način. Svi mi koji smo rođeni i živimo u ovom gradu radujemo se novim uspjesima Podgorice, koji su evidentni svima onima koji žele da ih vide, a koji su rezultat preguća ove vlasti, koju predvodi Demokratska partija socijalista Crne Gore. Pomenuću Puteve, Zelenilo, Čistoću, Agenciju za stanovanje, Komunalnu policiju, ali i mnoge druge koji čine da ovaj grad izgleda onako kako izgleda danas i kako će siguran sam, oblici se već naziru, izgledati u dogledno vrijeme.

Na kraju, još bih rekao jednu ličnu impresiju. Gledajući nedavno jedan intervju sa gradonačelnikom Podgorice Ivanom Vukovićem, moram reći da mi zaista imponuje što živim u gradu čiji je gradonačelnik Ivan Vuković, čovjek sa takvim i ljudskim i intelektualnim potencijalima.

Toliko, hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:10:34)

Hvala, poslaniče Novoviću.
Poslanica Vera Bulatović je sljedeća, a neka se pripremi poslanica Nada Drobnjak.

VERA BULATOVIĆ (28.05.20 13:10:48)

Poštovani građani Crne Gore, moje poslaničko pitanje upućeno je šefu Nacionalnog koordinacionog tima ministru poljoprivrede, potpredsjedniku Vlade Milutinu Simoviću i glasi:

Na osnovu kojih propisa i u skladu sa kojim propisom ste formirali NKT i donosili odluke i mjere? Da li ste na čelu NKT-a postavljeni iz interesa DPS-a, ili u interesu građana Crne Gore?

Naime, ne može se povući jasna granica između mjera sprovedenih u cilju zaštite građana i onih koji su u svrhu direktnih izbornih ciljeva i represije ljudskih prava i sloboda, naročito onih koji su doveli do progona Srpske pravoslavne crkve i njenih najviših vjelicodostojnika, hapšenih po osnovu mjera, a sada se i krivično gone. Zaključujem još da je neophodno i da građani imaju pravo da im date mišljenje o ishodu tri video konferencije sa Svjetske zdravstvene organizacije. Dešavanja u proteklih 70 dana ogoljela su trodecenijski karantin u Crnoj Gori, naročito mjeru izolacijem, izolacije vlasti od sopstvenog naroda i još jednom pokazala duboku polarizaciju zemlje slabog demokratskog kapaciteta. Postoje velike nejasnoće kratkog formiranja NKT-a i njegovog rada. Kada je tačno formiran? Zašto na čelu nije predstavnik ministarstva odgovornog za poslove zaštite zdravlja? Obavještenja /prekid/ gdje se kao donosilac pominje NKT, a u Službenom listu su objavljivane odluke Ministarstva zdravlja koje je potpisivao ministar tog resora. Sve to pokazuje da ste Vi na tom mjestu po političkoj, a ne stručnoj preporuci.

Sve su prilike da se struka uključuje samo prolazno kroz politički filter, pa bi to moglo objasniti prisustvo hirurga, ortopeda, sudskih patologa, a izostanak infektologa. Da prevedem - infektolog je specijalista za zarazne bolesti, a tu nema ni pulmologa. Punu podršku mjerama NKT-a i promociju mjera, forsiranje partijskih kadrova, posebno onih iz zdravstvenog sistema, marginalizovanje i ignorisanje opozicije, izopštavanje uglednih stručnjaka, izostavljanje dijaloga i saradnje potencira duboku podjelu crnogorskog društva i nagovještava da borba protiv korona virusa postaje dio direktne izborne kampanje DPS-a. U vrijeme borbe protiv ove epidemije donijete su mnoge mjere i odluke koje su često bile nedovoljno razumljive, često su bile praćene dodatnim tumačenjem ili čak i izmjenama, kao nijesu primjenjivane na prvobitno definisan način. Ali, Vlada je hvalospjevnim tonom isticala svoje aktivnosti i aktivnosti NKT-a, koji inače vode visoki funkcioneri DPS-a ili oni koji su prepoznati po bliskosti toj partiji, izbjegavajući pominjanje propusta i poteškoća u radu.

Nijesam ostala ravnodušna na mjere o ukidanju prava vjernika, jedno od najosjetljivijih ljudskih prava. Kod svake nevolje pomolimo se Bogu, a onda u vrijeme Vaskršnjeg posta, najdužeg posta od sedam nedjelja, uoči jednog najvećih hrišćanskih praznika, koji je ujedno i stožer vjere, donose se mjere bez kontakta a kamoli dijaloga sa crkvom, što je još više produbilo nespokoj. Ova vrsta mjera pod plaštom čuvanja zdravlja podstakla je nezdravo i nemoralno ponašanje. Svetu tajnu pričešća i pripremu za pričest nema pravo huliti i komentarisati nevjernik, jer da je vjernik bilo koje vjeroispovijesti, cijenio bi utemeljenje u vjeri. Kako komentarisati poziv na informativne razgovore sveštenika nikšičke crkve nakon liturgije i pričešća iako se zna da se niko ne pričeušćuje prinudno? Samo kao zloupotrebu korona virusa za neke ideološke ciljeve. Privođenje mitropolita Amfilohija, sveštenika i crkvenih poslužitelja nakon bogoslužjenja na Zlatici na praznik Cvijeti? Kako protumačiti mjeru skrivenog utjerivanja straha koja je proizvela suprotan efekat nakon hapšenja vladike Joanikija i osam sveštenika u Nikšiću, na dan slave velikog sveca kome se mole i od njega traže pomoć sve vjere na dan Svetog Vasilija Ostroškog? Kako protumačiti kaznu parohu iz Ulcinja za kršenje mjera međugradskog saobraćaja, privođenje i saslušanje sveštenika kojima je prije neki dan bilo suđenje zbog Đurđevdanske litije kroz Berane i pozivanje na informativne razgovore sveštenika iz mnogih gradova Crne Gore?

Kako protumačiti? Jedino kao nastavak obračuna ove vlasti sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:16:06)

Hvala, poslanice Bulatović.
Potpredsjedniče Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 13:16:12)

Hvala, potpredsjedniče Parlamenta.

Poslanice Bulatović, obratiću Vam se, uvažena doktoro Bulatović, kroz naš građanski odnos, nikšićki odnos i odnos kada smo se sretali, poznavali, kada ste časno vršili svoju ulogu odgovornog doktora u zdravstvenom sistemu Nikšića. Utoliko prije začuđen na neke elemente iz Vašeg pitanja, nekako mi to djeluje potpuno nespojivo, ali dobro. Svak ima pravo da pokazuje svoju aktivnost i svoj profesionalni odnos, ali ja mislim da je Vaš pravi izraz medicinsko polje. Sada ste došli na to polje gdje tretirate i ovo pitanje.

Znate kako, baviti se istraživanjem podrazumijeva naučiti metodologiju naučno-istraživačkog rada, a ta metodologija istraživačkog rada je jedinstvena za bilo koju oblast istraživanja, pa dođe dobro znati i tu metodologiju istraživačkog rada kad se čovjek nađe po svojoj profesionalnoj obavezi i u ovom izazovu. Neću više o tome.

Uvažena doktoro Bulatović, sve odluke i sve mjere koje su u prethodnom periodu bile dio sveobuhvatnog odgovora države Crne Gore na pandemiju Kovid, uključujući i formiranje Nacionalnog koordinacionog tijela, bile su u skladu sa Ustavom, zakonima, podzakonskim aktima i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. O svemu ovome smo u prethodnom periodu više puta informisali javnost.

Na pitanje da li sam na čelu NKT-a postavljen u interesu DPS-a ili građana, odgovor je više nego jasan. Crna Gora je najduže u Evropi odolijevala pojavi korona virusa i nakon toga za svega 68 dana prva smo država u Evropi bez korona virusa. Ako su zdravlje i životi interes građana, a mi smatramo da su to najveće svetinje, onda je Nacionalno koordinaciono tijelo formirano u interesu građana i ne samo NKT, nego i svi operativni štabovi sa preko 100 članova i desetine hiljada ljudi u brojnim djelatnostima, koji su izložili riziku i svoje zdravlje i živote svojih porodica kako bi sačuvali živote drugih.

Građani i te kako sve to prepoznaju, što su potvrdila i brojna istraživanja javnosti, u kojima je iskazana nedvosmislena podrška NKT-u. Građani su iskazali masovnu podršku i svim institucijama koje su na efikasan način brinule o svim građanima. Građani su iskazali povjerenje Vladi, koja je zahvaljujući aukumuliranim pozitivnim finansijskim rezultatima, postignutim u prethodnim godinama, ostvarenim visokim stopama rasta i izgrađenim odnosom povjerenja, sa našim međunarodnim partnerima obezbijedila da ni jednog trenutka ne razmišljaju hoće li biti isplaćene plate bez dana kašnjenja, penzije bez dana kašnjenja i u ovim uslovima socijalna davanja sva bez dana kašnjenja, ili će biti kašnjenja. Nije bilo, ponavljam, nijednog dana kašnjenja. Vladi koja je već realizovala dva i priprema treći paket mjera podrške ublažavajući posljedice pandemije. Zbog svega toga što smo zajedno uradili prethodnih mjeseci mogu sa zadovoljstvom da kažem da svi zajedno možemo biti ponosni, siguran sam i Vi, doktoro. Ovom prilikom posebno zahvaljujem građanima na razumijevanju i poštovanju svih preduzetih aktivnosti i mjera.

U vašim brojnim pitanjima dalje kažete da ne vidite jasnu granicu između preduzetih mjera i navodnog progona Srpske pravoslavne crkve. Tu je granicu lako vidjeti ukoliko želite. Na jednoj strani imali ste mjere koje je propisala struka sa ciljem zaštite zdravlja i života građana koje su dale rezultati kakve imamo danas, a na drugoj strani ste imali otvorene pozive na nepoštovanje tih mjera.

Međutim, ako gledate tu granicu iz ugla javnih upozorenja koja su dolazila sa najviših adresa iz matične države te iste Srpske pravoslavne crkve, da su masovna okupljanja epidemiološka bomba u toj matičnoj državi Srbiji i istovremeno pozive sa istih adresa na masovna okupljanja u Crnoj Gori - ta granica se može jedino nazvati licemjernom. U vezi Vašeg interesovanja za video konferenciju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, u okviru kontinuirane, tijesne i uspješne saradnje tokom epidemije održano je više video konferencija i sastanaka na kojima su se razmatrale odgovarajuće mjere i aktivnosti radi pripremanja ukupnog sistema u Crnoj Gori za odgovor na Kovid. Ovi sastanci su bili važan kanal komunikacije kojim se na visokom nivou održavala linija sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i slijedile njene preporuke. O svim ovim sastancima javnost je blagovremeno obavještavana. Kazaću Vam neke ključne, a bilo je više tih video konferencija. Na sastanku koji sam imao 23. marta sa direktorom Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu dr Hansom Hageom pružena je puna podrška sadržaju i dinamici sveobuhvatnih i brojnih mjera koje je Crna Gora preduzela. Sjećam se njegove sugestije: nikad dovoljno preduzetih mjera, pojačavajte.

Predsjednik Vlade je 27. marta takođe imao razgovor sa doktorom Hageom. U tom

razgovoru promovisana je ideja da Crna Gora, kao država predsjedavajuća Centralno-evropskom inicijativom, organizuje regionalnu konferenciju. Svjedočili smo da je to i organizovano i da je predsjednik Vlade Marković bio domaćin te konferencije. To je bilo 15. maja. Ministar zdravlja Kenan Hrapović, direktor Kliničkog centra Jevto Eraković i koordinator, odnosno šef kriznog medicinskog štaba Ranko Lazović su sa saradnicima 18. aprila održali sastanak sa doktorom Hugeom. Tada je Svjetska zdravstvena organizacija predstavila okvir i uslove koje je potrebno poštovati prilikom popuštanja restriktivnih mjera i tranziciju ka takozvanoj novoj realnosti, koju Crna Gora već uveliko živi. Pomoćnica Ministarstva zdravlja Vesna Miranović je 20. maja učestvovala na Konferenciji sa predstavnicima zemalja Centralne i Istočne Evrope, gdje bio fokus na strategiji tranzicije kriterijumima i indikatorima balansiranja bezbjednog popuštanja mjera i brzog socijalno-ekonomskog oporavka, implikacijama za upravljanje granicama i turističkom privredom. Pa zar mislite da ove mjere koje donosimo, koje su dio paketa popuštanja, kriterijuma koje promoviramo koje će biti osnova za otvaranje granica onako s prstom na čelu donosimo? One su upravo rezultat tih komunikacija sa našim partnerima i evropskim i Svjetskom zdravstvenom organizacijom i tu se ništa slučajno ne dešava. Tu nema politike, to je struka.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:24:35)

Hvala Vam, potpredsjedniče Simoviću.
Poslanice Bulatović, izvolite.

VERA BULATOVIĆ (28.05.20 13:24:43)

Zahvaljujem na odgovoru, jer ste još jednom pokazali strukturu vlasti ove države. Ne po sistemu ja vama serdare, a vi meni vojvodo, nego bih zbog kulture dijaloga trebalo da ponekad čujete i pozicionu stranu. Ja sam ljekar koji je zbog nekih svojih stavova zainteresovan za politiku. Mislim da je politika u svakoj sferi našeg života, a predstavnik sam onih ljekara koji žive od svoje plate i koji znaju kakav je život ljekara. Znači, hvala Vam na lijepim riječima za moj rad u zdravstvenim ustanovama.

Što se tiče toga da smo najduže odolijevali, mnogo mi se sviđa jedna rečenica dr Kona, bez obzira što Vi ne volite da Vam pominjem Srbiju, i dalje ću Vam je pominjati. Dr Kon je govorio da nema zaraženih nego ima testiranih. Gdje su nama bili testovi u prvim danima kada je u okruženju bilo čak i mrtvih od korone? Dr Mugoša je ovdje rekao da smo prve testove radili u eminentnim laboratorijama Slovenije. Znači, nismo imali testove, a znamo da je koronavirus identifikovan 7. januara, a sredinom januara su već bili izrađeni testovi.

Što se tiče Vaše priče i mog pitanja kada je napravljeno Nacionalno koordinaciono tijelo, niste na to odgovorili. Pominjete da ste bili na sastanku sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom 23. marta. Mene interesuje u kom svojstvu, jer neka informacija koja je procurela da je Nacionalno koordinaciono tijelo sastavljeno tek krajem marta, odnosno 1. aprila. Znači, pohvala narodu - i ja se slažem za pohvalu narodu jer je narod dokazao da je dorastao rizicima i da je svjestan i samosvjestan i da nije bilo njega, naš zdravstveni sistem bi bio zagušen. Jer, htjeli Vi da priznate ili ne htjeli, Svjetska zdravstvena organizacija vam je na tom prvom sastanku pričala o spremnosti zdravstvenog sistema Crne Gore da reaguje u vanrednoj situaciji.

Druga situacija je bila procjena kliničkih kapaciteta. Niste odgovorili koja je procjena Svjetske zdravstvene organizacije o kapacitetima Crne Gore i da li su spremni u tom trenutku izbijanja pandemije ili globalne epidemije, prije donacija, koji je broj respiratora po zdravstvenim ustanovama i da li je on dosezao broj dovoljan da odbijemo pomoć Republike Srbije čemu ste Vi direktno uticali.

Izvinjavam se što sam prekoračila vrijeme. Ovo su komentari na ono što ste Vi pričali. O Nacionalnom koordinacionom tijelu, o našem zdravstvu i o prepisivačkoj politici našeg zdravstva, gdje nemamo nijednog naučno utemeljenog dokaza o koronavirusu, o tome da li je stvarno virus ili je izašao iz neke laboratorije, mogla bih da pričam. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:28:43)

Zahvaljujem poslanici Bulatović.

Dajem riječ poslanici Drobnjak, a neka se pripremi poslanik Knežević.

Izvolite, poslanice Drobnjak.

NADA DROBNJAK (28.05.20 13:28:56)

Hvala, potpredsjedniče.

Pozdrav za potpredsjednika Vlade gospodina Milutina Simovića.

Pitanje sam postavila u skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore, a na inicijativu prijatelja iz Bijelog Polja koji su željeli ne samo da pohvale rad Vlade već i da se interesuju o tome šta će Vlada u daljem periodu raditi.

Na početku, nećete zamjeriti, jer se u periodu nakon što smo počeli da radimo u Skupštini Crne Gore nisam obraćala ni građanima Crne Gore, ni svojim kolegama i koleginicama, osjećam potrebu da zahvalim svim građanima i građankama Crne Gore na njihovom ponašanju i sprovođenju mjera koje je propisivalo Nacionalno koordinaciono tijelo, samim tim i Nacionalnom koordinacionom tijelu koje je blagovremeno preduzimalo sve mjere i imalo, po mom mišljenju, izvanrednu komunikaciju sa građanima i građankama koji su u svakom trenutku dobijali blagovremenu informaciju i upućivali nas šta i kako da radimo i kako da se ponašamo. Zahvalnost svim zaposlenim u institucijama bez čijeg rada ne bismo mogli kao društvo da opstanemo u ovom periodu. Posebna zahvalnost volonterima i donatorima koji su u ovom periodu pokazali humano lice Crne Gore. Moram da kažem da je i ova pandemija pokazala da sve što se dešava u našim životima ima rodni aspekt. Ova kriza je pokazala i te kako položaj žena i muškaraca kako na globalnom nivou, tako i na crnogorskom. Na kraju mojih izraza zahvalnosti, posebna zahvalnost ženama iz sistema trgovine, ženama koje su radile kao higijeničarke, ženama koje su bile na pijacama, ženama koje su bile u zdravstvenim institucijama. Jer, složićemo se svi, one su bile na prvoj liniji fronta u ovom periodu.

Ono što je interesovalo moje prijatelje iz Bijelog Polja je:

Da li će se kriza uzrokovana pandemijom Covid - 19 odraziti na finansijsku stabilnost lokalnih samouprava i da li Vlada ima u planu da pomogne opštinama, a posebno onim manje razvijenim? Podsjetiću da manje razvijene opštine imaju, nažalost, proces depopulacije, nisku gustinu naseljenosti, nedovoljno razvijenu putnu i komunalnu infrastrukturu, nizak nivo iskorišćenosti raspoloživih resursa, nedostatak kapaciteta jedinica lokalne samouprave.

Složićemo se da je Vlada Crne Gore u prethodnom periodu učinila mnogo toga na konsolidaciji finansija lokalnih samouprava, prije svega, kroz novi Zakon o finansiranju lokalne samouprave koji smo prošle godine usvojili i konkretno uz pomoć Vlade, te internih organizacija i optimizacija, lokalne uprave su se zadovoljavajuće konsolidovale i bile na putu potpunog ozdravljenja. Da li će pandemija uticati na smanjenje prihoda na lokalnom nivou i da li će smanjenje transfera s državnog nivoa ugroziti ovu krhku stabilnost koja je postignuta? Kako Vlada planira u tom pravcu pomoći lokalnim samoupravama, posebno onim manje razvijenim. Jer, reći ću primjer iz šavničke opštine, u prošloj godini je uz finansijsku podršku Vlade Crne Gore Opština Šavnik izvršila modernizaciju i presvlačenje asfaltnim zastorom dionice lokalnog puta od Crvenih ploča do mosta u Donjoj Bukovici, dužina 4,5 km, naizgled malo ali puno za one koji žive u šest sela te opštine i iskazuju očekivanje da će se i ove godine možda pomoći da bi se završila kompletna dionica puta. Znam da je Opština Šavnik spremna da uloži, ali da očekuje, takođe, i pomoć Vlade Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:33:09)

Zahvaljujem, kolegнице Drobnjak.

Izvolite, potpredsjedniče.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 13:33:15)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Zahvaljujem uvaženoj poslanici Drobniak na postavljenom pitanju, prije toga na Vašim ocjenama rada institucija i svih pojedinaca. Posebno mi je drago kada se čuje pa se ne zaboravlja i ono što je bila uloga te važne logistike koja je funkcionisala na terenu. Pomenuli ste, potpuno s pravom, vrijedne radnice u supermarketima. Treba pomenuti ovom prilikom, čini mi se da ponekad zaboravimo, a važno je na to podsjetiti, to je, takođe, jedan specifikum Crne Gore. U mnogim državama više od 50% umrlih, nažalost, bio je u staračkim domovima i u centrima kolektivnog smještaja. Mi smo uspjeli da sačuvamo staru populaciju u Crnoj Gori kao izraz naše tradicije i posebnog odnosa prema našim starima, ali je to posebno bilo izazovno u tim staračkim domovima, i u Risnu, i u Bijelom Polju, i u Pljevljima, i u Spužu, i ovdje u centru kolektivnog stanovanja na Komanskom mostu. To se ništa slučajno nije desilo. Svaka sjednica Nacionalnog koordinacionog tijela skoro da je počinjala i završavala se s ovom temom. Definisali smo sve procedure i na kraju je to pokazalo rezultat.

Zbog toga, hvala svim zaposlenim u tim staračkim domovima koji su bili mjesecima praktično van svojih porodica jer to je bila jedna važna mjera. Za dnevne centre, pričali smo sa prof. Miranović, imali ste, informisan sam, i zamolio sam je da na tu temu sa Vama, na bazi Vašeg interesovanja, da odgovore. Ovo je bila slaba tačka. Ovo je bio najveći potencijalni rizik. Zbog toga koristim ovu priliku da to pomenem, prije svega, pominjući zaposlene u tim staračkim domovima i u centrima kolektivnog smještaja.

Pričali ste o Šavniku. Pomenuli ste tih četiri, pet kilometara koje je prošle godine urađeno. Sjećam se to je bio dogovor nakon posjete predsjednika Vlade opštini Šavnik, to je onaj stari alternativni put prema Žabljaku. Siguran sam da ćemo to nastaviti i ove godine, ali već kad pominjete te kilometre asfalta, bio sam neki dan i radovao se završenom projektu preko IFAD-a prema Barama. Ove godine radićemo jedan putni pravac takođe preko IFAD-a, nadam se, Duži - Dubrovsko sedam kilometara. I to je veoma važna putna dionica.

Da se vratim na Vaše suštinsko pitanje; da je Zakon o finansiranju lokalne samouprave u prvoj godini primjene imao očekivane pozitivne efekte na budžet lokalnih samouprava. U 2019. godini značajno su poboljšani svi pokazatelji stanja javnih finansija na lokalnom nivou. Bili smo svi suočeni sa lošim stanjem lokalnih javnih finansija, lokalne samouprave u reprogramima, ne vraćaju redovno dugove, ne izmiruju redovno plate, nemaju dovoljno izvornih prihoda, nije se napravila kompenzacija u odnosu na ono što su bili izvorni prihodi koji su im u ranijem periodu uskraćeni. Onda smo tokom prošle godine zajedno ovdje u Parlamentu, Vlada predložila a Parlament usvojio novi Zakon o finansiranju lokalnih samouprava koji je dao odlične rezultate, a kazaću Vam i elemente.

Naime, prihodi lokalne samouprave u prošloj godini dostigli su najveći nivo u posljednjih deset godina i ostvareni su u iznosu od 340 miliona eura, što je za 53 miliona više u odnosu na ostvarenje u 2018. godini. To je bio efekat, između ostalog, novog Zakona o finansiranju lokalnih samouprava. Povećanje prihoda uslovljeno je, prije svega, povećanom naplatom od naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta koji su posljedica povećane investicione aktivnosti u pojedinim lokalnim samoupravama. Osim toga, značajno su povećani prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica usljed primjene novih zakonskih rješenja vezanih za finansiranje lokalne samouprave, a koja se odnose na povećanje procenta ustupanja poreza na dohodak fizičkih lica opštinama koje pripadaju sjevernom i središnjem regionu Crne Gore.

Opštine su po ovom osnovu, po osnovu tog novog zakona, prihodovale 36,2 miliona eura, što je za 16 miliona eura više u odnosu na 2018. godinu. Sjetite se kad smo došli sa tim zakonom ovdje da je procjena fiskalnog uticaja na budžet bila 14 miliona. Dakle, 14 miliona eura manje za centralni budžet, a 16 više za lokalne samouprave. Izdaci lokalne samouprave u prošloj godini izvršeni su u iznosu od 276 miliona i u odnosu na izvršenje u 2018. veći su za 32,33 miliona. Dakle, više prihoda, više se trošilo, više razvojnih projekata realizovanih sa nivoa lokalnih samouprava. Prosto, to se osjetilo na terenu.

Važno je naglasiti da su tokom 2019. godine značajno smanjeni dugovi lokalnih samouprava. Neizmirene obaveze lokalne samouprave na decembar 31. prošle godine iznosile su 68 miliona eura, što je za 14 miliona manje u odnosu na stanje na kraju decembra 2018. godine. Počeli su da padaju dugovi lokalnih samouprava. Bili smo na jednom odličnom putu saniranja stanja finansija lokalnih samouprava. Prema podacima Ministarstva finansija, dug lokalne samouprave po kreditima je takođe značajno smanjen. Stanje duga po kreditima na kraju 2019. godine iznosio je 118 miliona, što je čak za 32 miliona manje u odnosu na stanje duga na kraju 2018. godine. Lokalne samouprave su počele snažno da vraćaju svoja kreditna zaduženja i da stvaraju pretpostavke za nove kredite, odnosno za novi razvoj.

Sve prethodno navedeno, ukazuje da se u prethodnom periodu uspostavljene zadovoljavajuće i stabilne fiskalne pozicije lokalnih samouprava, koje su se, nažalost, narušile u vrijeme pandemije izazvane virusom Kovid - 19. Epidemiološka situacija se značajno odrazila na ekonomske aktivnosti, a shodno tome i na cjelokupne javne finansije, što je između ostalog uticalo i na smanjenje i sopstvenih i ustupljenih prihoda lokalnim samoupravama. Takođe, došlo je do smanjenja transfera iz Egalizacionog fonda, što je ugrozilo likvidnost pojedinih nerazvijenih opština kojima je ovaj prihod jedan od dominantnih izvora finansiranja. Juče sam obaviješten od ministra finansija da on ovih dana pojedinačno obavlja razgovore sa svakom lokalnom samoupravom, pojedinačno analizira njihove prihode, pojedinačno analizira šta su transferi iz Egalizacionog fonda, a svi zajedno tražimo rješenje kako da se ti eventualni već izvjesni gubici nadomjestite kroz potencijalno veću izloženost centralnog budžeta. Ja sam siguran da ćemo i tu naći odgovor i da ćemo kroz neke projektovane, dao mi je već ideju u kom pravcu ministar razmišlja, iznose iz Egalizacionog fonda da se oni i realizuju u ovoj godini i da to bude neki avans koji bi lokalne samouprave u narednom trogodišnjem periodu, sigurni smo, bezbolno povratili, odnosno napravila se kompenzacija sa pripadajućim dijelom u tim godinama.

Želim da Vas uvjerim da sa pažnjom pratimo stanje u lokalnim javnim finansijama. Koristim ovu priliku da se mnogim lokalnim samoupravama zahvalim, nezavisno da li to bio Nikšić, ili Podgorica, ili Berane, ali vidim da su pokazali razumijevanje prema privrednicima, prema sektoru malih i srednjih preduzeća. Ulcinj je donio interesantan paket mjera, da pokušaju i oni sa lokalnog nivoa odričući se određenih izvornih prihoda da pomognu posebno sektoru malih i srednjih preduzeća. Mislim da to vrijedi pažnje i ja sam siguran da to i pripada lokalnim samoupravama da pokazuju takav odnos. Nikšić je to uradio juče, vidio sam veoma ambiciozan paket podrške, Glavni grad, takođe, Kolašin još prije čak i mjesec dana na Skupštini i tako dalje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:42:43)

Hvala, potpredsjedniče.
Poslanice Drobnijak, izvolite.

NADA DROBNJAK (28.05.20 13:42:48)

Zaista, moram da kažem da sam zadovoljna odgovorom, ali se nadam da su odgovorom mnogo više zadovoljni oni koji žive u manje razvijenim opštinama Crne Gore, jer iz odgovora potpredsjednika Vlade se jasno vidi da Vlada i te kako ne samo da razmišlja o tome kako da im se pomogne, kako da ne strahuju da li će dobiti ona sredstva iz Egalizacionog fonda na koja računaju i na podršku Vlade Crne Gore, već da konkretno donose mjere, promišljaju o njima i da će sasvim sigurno sinergija onog što se radi na državnom i na lokalnom nivou dovesti do toga da građani i građanke u opštinama ne osjete ovu krizu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:43:32)

Hvala, poslanice.

Poslanik Knežević je sljedeći. Neka se pripremi poslanik Fatić.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.05.20 13:43:43)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, ovo što ste slušali dosad u stvari je bio radio DPS-a i emisija želje i čestitke, gdje je svaka pjesma bila Posljednja si došla, a prva otišla, oj, korono. Meni je žao što ću morati da prekinem ova zahvaljivanja svima i svakom, podrške i da malo okrnjim oreol svetog Milutina koji ubija koronu i da postavim nekoliko logičnih pitanja, pa ćete vi nastaviti vaš program radio DPS-a kad mi iz Demokratskog fronta završimo diskusije.

Ja ne znam, gospodine Simoviću, da li mi živimo u istoj državi. Slušajući Vas i slušajući poslanike Demokratske partije socijalista imam osjećaj da vi živite na Marsu, a da mi svi ostali živimo u nekakvoj državi koja se zove Crna Gora, koja ima realne probleme i koja će teško izaći iz ekonomske pandemije koja nas je već zadesila. Zašto je korona posljednja došla, gospodine Simoviću, u Crnu Goru? Zato što niste imali testova, zato što ste bili potpuno nespremni za njen dolazak. Da se pojavila na sjednici Vlade Crne Gore, vi je ne biste prepoznali. Mogla se sa svima vama rukovati što biste Vi i vaš NKT-e mogli da prepoznate koronu. I nemojte vi sad nama da govorite o tim vašim preventivnim mjerama. A zašto je prva otišla? Zato što ste vi sami procijenili da će to biti nekakva vrsta evropskog i svjetskog imidža proglašavajući Crnu Goru za fri korona. Mene to podsjeća, gospodine Simoviću, na one ekspres restorane gdje piše free wifi kako bi se privukli turisti, a kad uđete, ništa ni u restoranu, a tek nema vajfaj. A objasniću Vam i zašto.

Prvo, gospodine Simoviću, vi ste napravili spisak država u kojima je dozvoljeno da putuju građani Crne Gore jer ste ih proglasili za države koje su epidemiološki stabilne. Među njima su i Njemačka i Hrvatska. Dan poslije toga Njemačka je saopštila svojim građanima da slučajno ne idu u Crnu Goru, jer tamo korona igra crnogorsko iako mi to ne želimo da priznamo. A evo danas da Vam uhvatim muštuluk, vaša braća i naša Hrvati donijeli su spisak od 12 država za koje će biti otvorene granice od 1. juna. Ima li Crne Gore, gospodine Simoviću? Nema. Znači niko vas ne prepoznaje kao fri korona destinaciju osim vi sami sebe. A oni koji su bili spremni da vas prepoznaju kao fri korona destinaciju, njima ste zatavorili granice. I objasnite mi na osnovu kojeg zakona i na osnovu koje tačke zakona ste mogli da proglasite državu za fri korona, kad evo u članu 8 - Prava i obaveze u sprovođenju zaštite stanovništva od zaraznih bolesti jasno piše, drugi stav, gospodine Simoviću: "Status države slobodne od pojedinih zaraznih bolesti ima država u kojoj je sprovedeno iskorjenjivanje te bolesti i u kojoj nema pojave slučajeva te bolesti po pravilu više od tri godine." Koliko je prošlo otkad ste proglasili pandemiju? 16. mart. Koji je danas? 28. maj. I šta ste vi? Crnogorska Vanga, vi ste procijenili i pretpostavili da u sljedeće tri godine neće biti korone u Crnoj Gori. Prekršili ste još jedan zakon kao što ste prekršili niz zakona brutalno gazeći Ustav i inficirajući ga potrebom da kroz NKT /prekid/ Srpskoj pravoslavnoj crkvi zabranite javna okupljanja, zabranite litije i da one ljude iz predsjedništva Demokratske partije socijalista, o kojima ću govoriti nakon Vašeg odgovora, postavite kao nosioce izbornih aktivnosti za izbore koje planirate odmah poslije avgusta. Znači, sve što ste mogli da uradite da inficirate Crnu Goru a da istovremeno sprovodite izborne aktivnosti ste uradili. Zloupotrijebili ste osjećaj građana da treba da budu disciplinovani na način da zdravlje važi za sve i sada nam ovdje držite radio željoteku DPS-a gdje se zahvaljujete sami sebi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:48:44)

Hvala, poslaniče Kneževiću.

Potpredsjedniče Simoviću, da čujemo odgovor.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 13:48:51)

Pa evo, Vi ste potpuno otišli u odnosu na pitanje koje ste postavili, tako da sam ja u dilemi na koji dio pitanja da odgovaram. Možda najbolje da imamo dva pitanja. Onaj prvi osnovni, a ovo

da bude... /Upadica/ Biće dopunsko. Odlično.

Da otklonimo tu dilemu početnu koju ste kazali postavljajući mi pitanje šta ja mislim da li mi živimo u istoj državi. Ja hoću da vjerujem da živimo u istoj našoj zajedničkoj državi, zajedničkoj kući, Crnoj Gori. Ako Vi imate tu nekih dilema, to je Vaš problem, ali moj odgovor na to Vaše konkretno pitanje je - da. Živimo u zajedničkoj državi, državi svih građana Crne Gore, bez obzira gdje ko sjedio u ovom Parlamentu, bez obzira kako se ko zvao i prezivao, bez obzira kojoj vjeri pripadao. Ovo je građanska Crna Gora, zajednička kuća svih njenih građana.

Drugo, i Vi otvarate pitanje testova. Znači, špekulacija koja se danas čula takođe iz ovih klupa, a koju čujemo iz regiona gdje se želi osporiti uspjeh Crne Gore, saopštavajući neke neuporedive podatke, nezaobilazno uvijek pominjući da li to Crna Gora nešto krije, da li to Crna Gora nešto sakriva, da li se ukrivaju tamo neki preminuli. Zamislite u Crnoj Gori, u maloj državi Crnoj Gori gdje se zna ko šta ruča danas da se ukrije smrtni neki slučaj. To je nemoguće, to je smiješno. Kažite to. /Upadica/ Čuo sam to ovih dana i da se čuti od političara koji pokušavaju da prave alibi za svoje neuspjehe. Takođe se čuje, a Vi ste to kazali, gospodine Kneževiću, nijeste imali testova, malo ste testirali pa onda kako ćete imati pozitivnih slučajeva kad ne testirate. Logična Vaša pretpostavka, ali nije tačna. Tačan je podatak da je Crna Gora imala 16.188 testiranja na milion stanovnika. Nema tu nikakve tajne, pratili ste. Svaki dan je Institut za javno zdravlje saopštavao koji je to broj testova bio i vidjeli ste da smo tu napravili jedan veliki progres, da je prvih dana bilo 50 - 60 testova, a došli smo do kapaciteta od 250, 260 testova. Mislite li da je to bilo slučajno? Nije bilo slučajno, pojačavali smo kapacitete Instituta. Vanredni ljudski naponi su bili u toj mikrobiološkoj laboratoriji Instituta za javno zdravlje. Testova nije manjkavalo nikada, ni danas ni na početku. Imali smo spreman odgovor i o tom pitanju.

Pitate o kriterijumima, pričate šta to Crna Gora sada hoće. Hoće da slijedi ono što su instrukcije Evropske komisije, hoće da slijedi ono što je ponovo sugestija i preporuka struke. Dalje, hoće da otvara svoje granice ne vođena bilo kakvim političkim interesima i ne primarno ekonomskim interesima. Da je primarno ovdje ekonomski interes, mi bismo kazali Crna Gora da treba da se otvori potpuno. Slijedi sezona, turizam stvara više od četvrtinu našeg BDP-a. Ne, mi i dalje kažemo da je primarni intreres i obaveza svih nas zaštita zdravlja i života građana. Ali, da vidimo šta možemo da uradimo u ekonomskom dijelu i kazali smo šta je odgovor. Odgovor je napraviti epidemiološki prihvatljive države. Za njih označiti da je moguć dolazak u Crnu Goru bez karantina, bez samoizolacija da budu gosti u ovoj turističkoj sezoni i obavljaju druge aktivnosti.

Danas će biti sjednica Nacionalnog koordinacionog tijela. Dobili smo preporuke Instituta za javno zdravlje. Zadržavamo kriterijum do 25 aktivnih slučajeva na 100 hiljada stanovnika. Već sam dobio tabelu koje države pripadaju toj grupi. Brojne su države. /Upadice/ Nažalost, u toj grupi još nema Srbije, vjerujući i nadajući se da će brzo doći ako Bog da, kao što Vi kažete. Zašto? Zato što je to odnos Crne Gore prema prijateljskoj i susjednoj državi Srbiji, zato što je to i ekonomska potreba Crne Gore. Zato što je to naš odnos prijateljski, emotivni prema brojnim ljudima koji žive u Srbiji, za koje želimo da dođu i da im odemo. Sve je ovo prolazno, te neraskidive veze će ostati. Dakle, sa željom da i Srbija što prije dođe u taj epidemiološki status do 25 na 100 hiljada stanovnika. I mi vjerujemo da će to brzo biti.

Gospodine Kneževiću, pitali ste me kroz ovo Vaše pitanje šta bi sa donacijama. Šta bi? Bi što se ovaj put pokazala nevjerovatna solidarnost i društvena odgovornost brojnih privrednih subjekata u Crnoj Gori, brojnih pojedinaca, brojnih naših stranih investitora i posebno naše odgovorne i uvijek, da kažem, spremne dijaspore da pomogne svoju državu ne zaboravljajući je kad je najteže. I do sada, od prvoga dana do danas, na žiro-računu Nacionalnog koordinacionog tijela je preko osam miliona prikupljenih donacija. Nijesmo ih potrošili, gospodine Kneževiću, nijesmo troškarili. Potrošilo se ne samo milion, nego milion i 700 hiljada eura za nabavku opreme za privremene bolnice, što je sada smješteno. Stvorena je jedna dobra robna rezerva za neke eventualne buduće izazove. Za respiratore samo 560 hiljada eura, stotine miliona eura su potrošene za respiratore. Vidite li priče i afere oko respiratora? Znači, bili smo odgovorni i sačuvali smo taj novac. Nijesmo troškarili. A zašto smo ga sačuvali? Da napravimo nešto kapitalno za zdravstveni sistem u Crnoj Gori. Čuli ste izjavu predsjednika Vlade. Razgovaramo sa Evropskom komisijom, sa delegacijom Evropske unije u Podgorici. Dogovor je - da vi završite tu infektivnu kliniku sa klinikom za kožne bolesti. Mi kažemo - u redu, mi ćemo od ovog novca završiti kliniku za mentalno zdravlje, za onkologiju i hematologiju. Želimo da bude to nešto kapitalno, da se upiše i

da to ostane vječito sjećanje u odnosu na ono što je bio odgovor solidarnosti, odgovornosti svih onih koji su pomogli Crnoj Gori u ovoj situaciji, nevezano da li je neko dao euro ili stotine hiljada eura. Sve je domaćinski sačuvano i želimo da napravimo nešto kapitalno i vrijedno za zdravstveni sistem Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 13:57:11)

Hvala, potpredsjedniče.
Poslaniče Kneževiću, da čujemo.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.05.20 13:57:15)

Samo da evidentiramo da je imao gospodin Simović prekoračenje tri minuta, pa, uzdajući se u Vaše dobro raspoloženje, da ćete mi dozvoliti ako bude malo prekoračenja.

Gospodine Simoviću, hoćete li Vi meni da odgovorite je li tačan ovaj stav 2 člana 8 da status države slobodne od pojedinih zaraznih bolesti ima država u kojoj je sprovedeno iskorjenjivanje te bolesti, u kojoj nema pojave slučajeva te bolesti, po pravilu više od tri godine? Je li ovo tačno? Ovo je Zakon koji je donijela ova Skupština na predlog Vlade, tj. Ministarstva zdravlja i vi ste ga prekršili. Vi ste proglasili za fri korona Crnu Goru, a nije prošlo tri godine. I demantuje vas vrijeme, gospodine Simoviću, i to veoma brzo - dan nakon što ste saopštili da građani Crne Gore mogu da putuju u Njemačku, Njemačka je saopštila da građani Njemačke ne mogu da putuju u Crnu Goru. Pet dana nakon toga evo vam Hrvatska šalje poruku. Ni Hrvati ne mogu da ulaze u Crnu Goru, niti Crnogorci da ulaze u Hrvatsku, a samo je Srbija, izgleda na tom spisku koji treba da se dostavi Vama. Ko ste Vi? Arhangel Mihailo pa ćete Vi da procjenjujete ko može, ko ne može u raj, je li tako? Da dočekujete goste, da im mjerite pritisak i da uzimate krv i urin. Neće biti, gospodine Simoviću. Ovo je klasična politička mjera kako biste Srbiju prikazali kao potencijalno žarište u regionu. A kažem Vam - demantovali su vas i Njemačka i Hrvatska za koje ste otvorili granice.

Ali, odgovorite Vi meni sljedeće:

Kako ste mogli Voliju da uplatite 100 hiljada evra za nekakve pakete iako je nabavna vrijednost tih paketa bila 10 evra, a on ih je prodavao 35 evra, a za nedjelju dana ostvario je četvoromjesečni profit ekstra zbog toga što ste vi najavili pandemiju korona virusa? Koliko je on donirao državi Crnoj Gori u borbi protiv korona virusa? Kako ste mogli Glosariju da uplatite 500 hiljada evra za nabavku respiratora koje je on vama prodavao, odnosno nabavljao za 19 hiljada eura, sa PDV-om bez ikakve navodno dobiti, a gospodin Hajriz Brčvak ih je nabavljao za pet do šest hiljada evra? Ko je tu zarađivao, ko se tu ugrađivao i kakav je tu ekstra profit bio?

Recite Vi meni, gospodine Simoviću, da li je za vrijeme pandemije korona virusa Nermin Abdić zaradio 18 hiljada evra, da li Jevto Eraković zaradio 22 hiljade evra, a Boban Mugoša 30 hiljada evra? Da li je ovaj Senad Begić, zamjenik Bobana Mugoše, imao neku twiter objavu gdje je mitropolita Amfilohija prikazao u razgoličenom stanju na nekoj gej paradi? Da li je to bilo dovoljno da ga pozovete na odgovornost i saslušanje? Da li je to vrijeđanje vjerskih osjećaja 75% pravoslavnih građana Crne Gore? Zamislite da je to neko od nas uradio. I da li taj čovjek može da se bori protiv pandemije korona virusa, da ograničava javna okupljanja za predstavnike većinskog pravoslavnog stanovništva iako smo imali i svi smo vidjeli proslavu Bajramskog posta na Koniku, gdje nije bilo socijalne distance i gdje niste smjeli da intervenišete, jer je to, gospodine Simoviću, vaše ključno uporište?

Dalje, odgovorite Vi meni da li je tačno da su tri minimum respiratora bila pokvarena. Da li je jedan bio već priključen tada na jednom od pacijenata? Zašto ovih 300 hiljada maski nisu podijeljene o kojima je govorio Duško Marković? Zašto šaljete ljekare da idu po Splendidu i po hotelima Crne Gore a ne šaljete medicinske sestre?

I dopunsko pitanje:

Da li je tačno, gospodine Simoviću, slušajte pažljivo ovo što ću sada da pročitam i da mi kažete da li je ovo istina. Samo da nađem u hrpi ovih papira pošto želim da to bude evidentirano.

Da li Boban Mugoša prima platu od 3.400 evra, a njegova supruga Ljubica Mugoša je vlasnica privatne zdravstvene ustanove Dijagnostika, koju je otvorila sa bivšim direktorom Instituta za javno zdravlje Zoranom Vratnicom, a kojeg je na funkciju direktora upravo naslijedio Boban Mugoša? Veoma je simptomatično da Dijagnostika pruža iste usluge iz oblasti biohemije i mikrobiologije koje bi trebalo da pruža Institut za javno zdravlje Bobana Mugoše, a koji je prije tridesetak dana ponovo izabran na funkciju direktora.

Takođe je zanimljivo, gospodine Simoviću, da Dijagnostika supruge Bobana Mugoše izdaje ljekarska uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, što bi u sistemu javnog zdravstva trebalo da rade naši domovi zdravlja. Da li se tu radi o klasičnom konfliktu interesa pošto je to jedan od heroja ove vaše IPSOS-ove ankete?

Dalje, da li je tačno, gospodine Simoviću, da je gospodin Jevto Eraković član predsjedništva DPS-a, da ima mjesečnu platu od pet hiljada evra, a na ime članstva u CANU i raznih odbora i konsultantskih usluga dodatno prihoduje još 16 hiljada evra? A prosječna plata doktora opšte prakse 550 evra, doktora specijaliste 700 evra, a medicinskih sestara od 200 do 350 evra? I znate li šta su im poručile medicinske sestre, gospodine Simoviću? Da vam poručim da vas čitavi zdravstveni sistem kune. Znači, na ovo medicinsko osoblje koje je najviše provodilo vremena sa pacijentima se niste osvrnuli, niste im ni na jedan način pomogli, nego sad ovdje favorizujete vaše kandidate koji će biti na izbornoj listi početkom septembra.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:02:43)

Hvala, poslaniče.

Postavili ste dopunsko pitanje.

Potpredsjednik Simović odgovara. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 14:02:52)

Da, ali da se vratim na ovo na kraju što ste kazali, na tu omiljenu disciplinu koja se negdje demonstrira sa raznih adresa, a evo i danas iz poslaničkih klupa, da se kune po Crnoj Gori, kune se, kako se ono kaže, zatuca se po Crnoj Gori. E neka je to na čast svima onima koji to čine i staviću tu tačku. Rekao bih onaj dodatak koji se kod nas i najčešće kaže - da se to na sličan način vraća njima, /upadica/ ne ne, zaustaviću se. Ali, prekinimo sa tom disciplinom da se kune po Crnoj Gori. Crna Gora ne treba kletve, Crnoj Gori je potreban dijalog. Dijalog sa svih mogućih adresa i hajmo konačno da pokušamo prevazići te podjele u Crnoj Gori. Ovo nije put, kletve nijesu put za prevazilaženje podjela.

/Upadice/ Ne, ne mislim ja o medicinskom osoblju. Brinuli smo i brinućemo o medicinskom osoblju i o svakom medicinskom radniku. Treba li ponavljati da smo u ovoj fiskalnoj teškoj godini zdravstvenim radnicima povećali platu od 12%, najavili povećanje već u idućoj godini, kao i da smo u ova dva tri mjeseca obezbijedili jednokratna povećanja od 15%. Nastavićemo sa brigom prema zdravstvenim radnicima. To oni zaslužuju, a kroz ovu situaciju su to dodatno potvrdili i o tome se mora voditi računa.

Gospodine Kneževiću, pomenuli ste kompanije, pomenuli ste pojedince. O kompanijama ću kazati da su to bile društveno odgovorne kompanije, koje u ovoj situaciji nijesu gledali da stiču ekstra profit. Imali su obavezu i uradili su to odgovorno da u uslovima kad je blokirana Crna Gora bila Odlukom susjedne države tradicionalnog nabavnog tržišta mnogih roba prehrambenih, đe se nabavljala, kupovala roba, gdje smo bili u izvjesno vrijeme blokirani, otvorila su se alternativna tržišta. Crna Gora dana nije imala nestašice osnovnih životnih namirnica i imala je uredno snadbijevanje za razliku od mnogih drugih evropskih država, gdje smo i Vi i ja gledali prazne rafove i prazne magacine.

Gospodine Kneževiću, pomenuli ste i pojedince. Mogu da Vam kažem da mi je bilo zadovoljstvo raditi u timu sa svima njima. Neću nikoga pojedinačno da pomenem, ali ću Vam kazati sa svim zaposlenima u Kliničkom centru Crne Gore - od direktora Erakovića, doktorke Mugoše, Ranka Lazovića, Hasiba Lukača, Nermina Abdića i svih drugih koji su odgovorno i

vrijedno radili na ovom poslu i drugim direktorima bolnica koji su bili Kovid bolnice i u Nikšiću Ilijom Ašaninom, i sa doktorom Dabetićem, i sa doktorom Tomanovićem u Baru i svima ostalima i sa doktorkom Reljić u Brezoviću. Nezahvalno je pominjati. I sa Hasibom Lukačem, koji je rukovodio Štabom za respiratorne centre, kao i sa Acom Kujovićem, koji je vodio Štab za formiranje privremenih bolnica i mnogima drugima. Svima izvinjenje koje nijesam pomenuo uključujući i odgovorne ljude u Institutu za javno zdravlje - od doktora Mugoše, Senada Begića, posebno oni su radili danonoćno u mikrobiološkoj laboratoriji. To su ljudi koji su profesionalno i odgovorno radili svoj posao. I hvala svima njima. Hvala svakoj medicinskoj sestri i hvala svakom zdravstvenom radniku. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:07:43)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.

Ovim smo završili pitanje koje je postavio poslanik Knežević. Poslaniče Kneževiću, polako.

Došlo je do dogovorne zamjene redosljeda. Postaviće pitanje poslanica Draginja Vuksanović-Stanković, pa poslanik Fatić.

Što želite, poslaniče Kneževiću?

MILAN KNEŽEVIĆ (28.05.20 14:08:08)

Želim da se obratim Vama, kao osobi sa izraženim demokratskim kapacitetom, da mi pomognete. Da li sam ja pitao gospodina Simovića određena dopunska pitanja? Konkretno, da li je tačno da Boban Mugoša, član Demokratske partije socijalista, prima platu od 3.400 evra? A da gospodin Jevto Eraković prima platu od 5.000 evra?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:08:25)

Moj demokratski kapacitet /prekid/ da kažem sljedeće. Ono što ste napisali u pitanju i poslali potpredsjedniku Simoviću nije ono što ste ovdje govorili, tako da prekidam. Institucijom dopuskog pitanja i odgovorom koji Vam je dao više nemate nikakvih prava.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.05.20 14:08:55)

Obraćam se Vama. Znači, gospodin Boban Mugoša je direktor Instituta za javno zdravlje. Je li tako, gospodine Simoviću? Vrlo je važno. Dozvolite mi. Dozvolili ste gospodinu Simoviću četiri minuta. Obraćam se Vama.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU:

Nemate pravo više. Budite kolegijalni.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Dozvolite mi. Vi ste prekršili proceduru nedozvolivši mi da ga pitam. Dozvolite, veoma kratko.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:09:39)

Poslaniče Kneževiću, hvala Vam.

MILAN KNEŽEVIĆ (28.05.20 14:09:40)

Hvala Vama.

Gospodine Simoviću,

Znači, kako je moguće da u ime Instituta za javno zdravlje...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU:

Gospodine Kneževiću, ne možete više govoriti.

MILAN KNEŽEVIĆ:

...potpis o testu na Kovid-19 potpiše gospodin Zoran Vratnica ispred Instituta za javno zdravlje iako je direktor Instituta za javno zdravlje gospodin Boban Mugoša, a on radi u privatnoj ustanovi Dijagnostika, koju je otvorio sa suprugom Bobana Mugoše. Kako je to moguće i da li je to konflikt interesa?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:10:05)

Poslaniče Kneževiću, hvala Vam. Postavili ste već dva puta ili tri puta isto pitanje. Ja Vas više puta upozoravam da nemate pravo. Zahvaljujem Vam. /Upadica/

Poslaniče Kneževiću, ne možete proceduralno, jer se obraćate meni, apsolutno na način koji ste Vi i potvrdili da imam demokratski kapacitet. Stojite iza Vaše riječi do kraja.

Poslanica Draginja Vuksanović je sljedeća. Kada se stvore uslovi, daću Vam riječ.

/Upadica/ Poslaniče Kneževiću, sjedite, molim Vas.

Poslaniče Kneževiću, zahvaljujem Vam.

Poslanice Vuksanović-Stanković, izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.20 14:11:11)

Prije svega hvala uvaženom kolegi Fatiću, hvala Vama potpredsjedniče. /Razgovor/ Kada oni završe, onda ću postaviti poslaničko pitanje.

Pa, evo ja se ne bih mnogo uzbuđivala i ne bih se mnogo ljutila na gospodina Simovića, jer ja imam potpuno razumijevanje za njega. Njemu uopšte nije lako. On obavlja sad velike funkcije i gospodin Simović je unaprijeđen. On ne samo da je potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede, nego je i unaprijeđen i u ministra zdravlja, vodi Nacionalno koordinaciono tijelo, tako da imam potpuno razumijevanje za Vas. Nije Vam ni malo lako. Sad prelazim na moje poslaničko pitanje.

Poštovani potpredsjedniče Simoviću:

Zašto se čeka na usvajanje Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju koji su socijalni partneri dogovorili još u novembru 2018. godine? Zasto Zakon o PIO-u stoji zaboravljen u Vašoj i ladići ministra Purišića u trenutku kada desetine hiljada naših penzionera koji su gradili ovu državu čeka na njegovo usvajanje kako bi dobili povoljnije uslove za penzionisanje, povećanu minimalnu penziju ili bolju obračunsku formulu? Da li možete konačno dati precizan rok kada će navedeni zakon biti usvojen, jer su predstavnici Vlade više puta prekršili javno data obećanja njegovom usvajanju?

Kratko obrazloženje: Inovirani Predlog zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju

dogovoren je još prije dvije godine i to od strane Vlade i socijalnih partnera i predviđa značajno poboljšanje za sticanje prava za odlazak u penziju. Među najbitnijim izmjenama su ukidanje jedne četvrtine najlošijih nezvanih godina osiguranja iz obračuna za penzije, čime bi desetine hiljada onih koji su primali po par maraka u vrijeme inflacije devedesetih dobili ne pristojnu, nego pristojniju penziju. Zakon je predvidio povećanje minimalne penzije za 20%, čime bi barem dijelom bio poboljšan status penzionera sa najmanjim primanjima od 125 eura, a njih je preko 11.000 u našoj zemlji.

Danas već 1.000 ljudi željno očekuje donošenje zakona, a Socijalni savjet je u junu 2019.vgodine, znači prije skoro godinu, pozvao Vladu da usvoji zakon što prije. I od najava da će biti usvojeno u prvom kvartalu apsolutno ništa. Da li ja, potpredsjedniče, mogu da nastavim sa svojim izlaganjem?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:13:54)

Izvolite, kolegkinice Stanković.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.20 14:13:57)

Zahvaljujem.

...čiji ste Vi resorni potpredsjednik uopšte ima namjeru da usvoji ove zakone i da li se vi igrate sa penzionerima i sa nama ovdje a zakon je već odavno spreman?

Tražim odgovor u pisanoj formi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:14:15)

Hvala, kolegkinice Vuksanović - Stanković.

/Upadica/ Ja bih Vas zamolio da slušamo odgovor da završimo pitanje pa onda da se javite za proceduru.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.20 14:14:28)

Mogu li ja, kolega Genci, proceduru?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:14:41)

Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.20 14:14:42)

Stvarno milim da nije korektno da usred mog pitanja... /prekid/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:14:44)

Potpredsjedniče Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 14:14:49)

Zahvaljujem na razumijevanju koje pokazuje uvažena poslanica Vuksanović - Stanković, ali me malo iznenađuje visina tona, ali dobro. Ovo je jedna tema koja je vrlo važna i hvala Vam što postavljate ovo pitanje i ovo zbilja doživljavam kao jednu priliku da otklonim određene dileme, pitanja gdje se taj zakon nalazi, u čijoj je fijioci - je li u mojoj ili ministra Purišića. Zbog toga želim zbilja da dam jedan odgovor koji zaslužuje ovakva tema koju Vi s pravom otvarate.

Dakle, sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, kao integralni dio sistema socijalnog osiguranja, predstavlja važan segment za postizanje i održavanje ekonomske i socijalne stabilnosti svakoga društva, pa i našega. Reforma penzijskog sistema u svakom društvu i u svakom vremenu predstavlja veliki izazov. Vidjeli smo kako je to izgledalo u regionu i šire u raznim prilikama. Tako je bilo i prilikom donošenja Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju koji je u primjeni od 01. januara 2004. godine, a isto tako i pri donošenju izmjena i dopuna tog zakona u januaru 2011. godine. Nije bila ni malo jednostavna tema. Cilj obje ove reforme je bilo produžavanje radnog vijeka radno sposobnog stanovništva, sprečavanje ranog izlaska sa tržišta rada i ulaska u penzioni sistem, kao i kreiranje sistema koji će obezbjeđivati siguran, održiv i adekvatan prihod u starosti - kako su ti vrijedni ljudi i zasluživali. Efekti obje ove reforme značajno su umanjeni zbog uvođenja posebnih povoljnih uslova za penzionisanje za pojedine kategorije osiguranika. Ti zakoni su usvajani u ovom domu. Osnovni ciljevi ove aktuelne reforme su: pravednost, finansijska održivost penzionog sistema i adekvatnost penzija. Naša ambicija je da kreiramo održiv penzijski sistem koji će predstavljati balans između ovih ciljeva. Istovremeno je bilo potrebno usaglasiti ovu zahtjevnu oblast sa evropskim standardima, sagledati sve uticaje na tržište rada, uključujući i sivu ekonomiju, obezbijediti fer odnos među generacijama sa obavezom da mlađe generacije dobiju fer ponudu u ovome procesu. Fokus napora mora biti izbalansiran prema potrebama i očekivanjima sadašnjih penzionera, sa posebnom pažnjom prema penzionerima sa minimalnom penzijom, to je bio dio našeg zadatka, prema onima koji stižu uslove za penzionisanje, takođe jedna važna ciljna grupa, uz, ponavljam, brigu i o mlađim generacijama. Vrlo kompleksno. Sve je to trebalo imati u fokus i pomiriti različite interese i potrebe.

Poseban kvalitet u radu na ovom zakonu bio je dijalog između socijalnih partnera i dostignuti nivo konsenzusa, visok nivo konsenzusa. Takođe, rad na ovom zakonu odvijao se u vremenu kada smo u Crnoj Gori sprovodili, uspješno, fiskalnu konsolidaciju naporima brojnih subjekata, uz punu i otvorenu komunikaciju sa evropskih partnerima i Svjetskom bankom. Podsjetiću, reforma se odvija u vremenu u kojem je obezbijeđena redovnost isplata penzija bez dana kašnjenja i uz redovna usklađivanja. Prosječna penzija u Crnoj Gori iznosi 279 eura, što u poređenju sa prosječnim penzijama u zemljama u regionu pokazuje da je prosječna penzija u Crnoj Gori veća od svih država u regionu, osim Slovenije i Hrvatske koje su članice EU. Prosječna penzija u Srbiji iznosi 236; Crnoj Gori 279; Bosni 214; Sjevernoj Makedoniji 251; Republici Srpskoj 201 eura; Hrvatskoj 333 eura i Sloveniji 549. Stopa zavisnosti, mislim da je to takođe važan parametar da vidimo u kom ambijentu radimo reformu, kojom se prikazuje odnos zaposlenih i penzionera za mart ove godine iznosi 1:1,63, što znači da za isplatu penzije jednog penzionera 1,63 zaposlenih uplaćuje doprinose. Iako se smatra da je optimalan odnos čak 1:5, a minimalan 1:3, ove odnose je teško postići čak i u ekonomski najrazvijenijim zemljama u Evropi.

Sljedeći parametar, deficit Fonda PIO, u ovom periodu ima značajnu tendenciju pada. U 2012. deficit je bio 43%, a u 2019. 22%. Dakle, značajno je smanjen deficit. Stopa zamjene, takođe bitan parametar, prosječna penzija kroz prosječnu zaradu to je ta stopa zamjene, ima tendenciju pada i to nas brine. U 2012. iznosila je 57%, a u 2019. 56%, što znači da se adekvatnost penzija smanjuje. Naš cilj, koji moramo postepeno dostići, je stopa zamjene od 60 do 65% što je standard u Evropskoj uniji.

Uvjeren sam, uvažena poslanice, da sve ove elemente moramo imati u vidu i da ćemo u daljem procesu rada na ovom zakonu ostvariti sve ove definisane ciljeve uz punu odgovornost i posvećenost svih aktera.

Uvažena poslanice Vuksanović - Stanković, kao što vidite, zakon se ne nalazi ni u mojoj ni u bilo čijoj drugoj fijioci. Naprotiv, na njemu se odgovorno radi sa ciljem da se ostvare svi ovi postavljeni ciljevi na dobro sadašnjih i budućih penzionera, sa posebnom brigom o penzionerima sa najnižim penzijama. Ostajemo privrženi toj potrebi. Redovnost isplata bez dana kašnjenja, finansijskoj održivosti, a sve to uz obavezu brige o mladim generacijama. Dakle, bićemo brzo

svjedoci nastavka rada na ovome zakonu, ali, ponavljam, njegujući dostignuti nivo konsenzusa i podešavajući da za sve ove grupe koje sam naveo da su u fokusu moramo imati jednak odnos pažnje i ravnopravnosti prema tim zacrtanim ciljevima. Penzioneri u Crnoj Gori su to zaslužili i onih 130 hiljada koji danas primaju tu penziju i onih koji su spremni za odlazak ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:22:48)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.

Koleginica Draginja Vuksanović - Stanković. Njen komentar odgovora.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.20 14:22:55)

Preko pet minuta ste se ispričali, ali uopšte niste odgovorili na moje pitanje. Ja Vas to nisam pitala, nego sam Vas pitala - Zašto zakona nema u Skupštini i zašto obmanjujete penzionere. Ne, ne, to nije dodatno pitanje, nego Vas ja podsjećam što sam Vas ja pitala u prvom. Nemojte molim Vas. /Upadica/ Čuvaću se ja da ne postavim dodatno pitanje. Pa zato što mi tako odgovara. Nemojte me prekidati.

Dalje, nije tačno to što ste rekli da zakon nije u ladici Vašoj i gospodina Purišića. Obmanjujete panzionere i javnost Crne Gore. Nije tačno. Ja ću Vam reći da je programom rada Vlade utvrđivanje prijedloga ovog zakona bilo planirano za II kvartal 2019. godine. To čitava javnost zna. Ali, koliko vi brinete o ovom zakonu i koliko vi brinete o penzionerima svjedoči činjenica da to što Socijaldemokratska partija uporno predlaže, a poslanici DPS-a glasaju protiv toga da se ovaj zakon stavi na dnevni red. A mi ćemo i dalje predlagati i nećemo odustati dok oni koji su gradili ovu državu ne dobiju ono što im pripada.

I drugo, gospodine Simoviću, nemojte meni objašnjavati što zakon predviđa. Ja odlično znam da čitam zakon i da tumačim norme. Radi javnosti, da podsjetim što zakon predviđa - izuzimanje četvrtine najlošijih nevezanih godina iz osnovice za utvrđivanje visine penzija, povećanje minimalne penzije sa 125 na 145. Ni ova od 145 uopšte ne garantuje pristojan život, ali barem malčice pristojniji. Ali to je tek početak u odnosu na ono za što će se boriti Socijaldemokratska partija i za što će se izboriti kad dođe na vlast - za pristojan život svih onih građana koji su gradili ovu državu i onih koji danas časno žele da žive pošteno i pristojno od svog rada. Međutim, ja želim da Vam kažem, da li Vi znate ili ne znate, jeste li u oblacima ili niste, nemam pojma - koliko hiljada građana koji su stekli uslove za penziju ne podnosi zahtjev čekajući ovaj zakon. To su ljudi koji su marljivi, vrijedni, radni, koji su pošteno zaradili tu penziju. Ne možemo tek tako da ih ostavimo da ne mogu pristojno da žive da ne mogu da kupe hleb, a kamoli da razmisle da pođu da obilaze Evropu kao što to rade njemački penzioneri i evropski penzioneri. Oni ne grade vile i ne voze skupe majbahe, oni su gradili ovu državu. Oni nemaju platu od osam, deset, 12 hiljada u državnim preduzećima, kao što ima Verica Maraš i slične Verice. Ja Vas sada pitam, gospodine Simoviću, molim Vas, poslije one emisije kod gospodina Komnenića kad je narod imao priliku da upozna toliku količinu gluposti i bezobrazluka, što treba da se desi da razriješite Vericu Maraš? Ali znate šta je meni poslije te emisije još više sporno? Poslije one emisije, mi imamo sliku sistema izraženu u onome što je Meša Selimović rekao. Citiram Mešu Selimovića: "Dođu tako vremena kada pametni zašuti, budala progovori, a fukara se obogati." Ja Vam garantujem kad SDP dođe na vlast, uvešće se red u sistem, ali onakvi ne mogu da sjede tamo gdje sjede. Pitam Vas, odnosno ne pitam Vas - čekam. Čekaju građani, oni pametni koji su bačeni po Čemovskom polju i marginalizovani, čekamo razrešenje Verice Maraš i sličnih Verica u ovom sistemu. Ali, ćemo to završiti, obećavamo građanima. Pametni, mladi profesionalni će da rade, a oni koji ne znaju posao ima da idu kući. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:27:06)

Hvala, poslanice Vuksanović - Stanković.

Kolega Đukanović je tražio proceduru.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (28.05.20 14:27:18)

Gospodine Genci, mislim da ste i Vi svjesni da ste prekršili proceduru, iz razloga što ste dozvolili gospodinu Simoviću da zloupotrijebi vrijeme, a da ne odgovori na dopunsko pitanje. Elementarno je pristojno bilo sa Vaše strane da dozvolite gospodinu Milanu Kneževiću još tri minuta. Gore od svega je ponovna poniznost ovog Parlamenta prema predstavnicima Vlade. Mi smo iz Demokratskog fronta očekivali da Vi imate barem malo samostalnosti u odnosu na predstavnike Vlade, ali očigledno smo se prevarili. Prema tome, ako hoćete da ispravite grešku, morate da upozorite gospodina Simovića, da je prekršio Poslovnik, da nije odgovorio na dopunsko pitanje, nego ga je iskoristio da saopštava svoje političke stavove, a istovremeno da Milanu Kneževiću omogućite tri minuta kao komentar na tu političku priču.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:28:27)

Poslaniče Đukanoviću,

U svakom slučaju, Vaši politički stavovi su Vaši politički stavovi i u njih ne ulazim: Ali, što se tiče procedure, siguran sam da je nisam prekršio. Poslanik Knežević je postavio dopunsko pitanje, na dopunsko pitanje je dobio odgovor, /upadice/ dobio je odgovor. Šta stoji u tom odgovoru nije na predsjedavajućem da cijeni, na koji način će da traži. Vaše traženje pauze u ovom slučaju, poslaniče Đukanoviću, razumijem samo kao pokušaj opstrukcije rada ove Skupštine. Vi znate da imamo još barem sedam poslanika koji postavljaju pitanja potpredsjedniku Simoviću a do 15h do kada smo planirali raditi teško da će doći još troje njih. Tako da ja bih nastavio.

Imamo pauzu tri minuta.

/Pauza/

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:35:41)

Poslije kratke pauze, nastavljamo dalje.

Po redosljedu je sada poslanik Bogdan Fatić a neka se pripremi poslanik Anđušić, pa poslanik Numanović. Hvala.

BOGDAN FATIĆ (28.05.20 14:36:04)

Poštovani potpredsjedniče, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Milutinu Simoviću sam postavio pitanje vezano za opštinu iz koje ja dolazim, opštinu Berane, a pitanje je:

Koji su to projekti koji su realizovani ili se realizuju u opštini Berane, a finansirani su i potpomognuti kroz razne programe od strane Vlade Crne Gore i njenih ministarstava? Koliko je kroz različite programe finansijskih sredstava obezbijeđeno za realizaciju tih projekata, sa posebnim osvrtom na Ministarstvo poljoprivrede, odnosno na poljoprivredu i ruralni razvoj, kao i koji projekti su planirani u opštini Berane u narednom periodu, a čiju realizaciju će pomoći Vlada Crne Gore? Kratko ću obrazložiti ovo moje pitanje.

Kao što smo svi upoznati, Vlada Crne Gore je u kontinuitetu tokom prethodnom perioda

ulagala značajne napore, ali i značajna finansijska sredstva za realizaciju velikog broja infrastrukturnih projekata u sjevernom regionu Crne Gore. Svjedoci smo da je započet veliki broj projekata, da je respektabilan broj projekata završen, ali da se u narednom periodu, takođe, planira realizacija značajnih projekata. Ono što posebno raduje jeste činjenica da imamo sve veću zainteresovanost od strane privatnog sektora za ulaganje u sjeverni region. Moram da istaknem, a što je posebno važno upravo za stanovništvo sjevera Crne Gore, je da imamo značajan broj podsticajnih mjera u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja. Sve ovo što sam nabrojao ima pozitivne multiplikativne efekte na cjelokupni region. Ova ulaganja direktno utiču na povećanje životnog standarda građana sjevernog regiona, tako da imamo smanjenje stepena razlike između najrazvijenije opštine na jugu i najmanje razvijene opštine na sjeveru Crne Gore. Berane je opština na sjeveru Crne Gore u kojoj smo tokom prethodnog perioda imali značajna ulaganja i direktna izdvajanja iz budžeta Crne Gore, ali i od strane ministarstava koja su kroz razne programe evropskih fondova obezbjeđivali sredstva za realizaciju projekata u opštini Berane.

S druge strane, je kako smo ušli u zakonom predviđenu izbornu godinu, sve češće imamo prilike da čitamo saopštenja, ali i da čujemo od strane čelnika lokalne samouprave da imaju prigovor i, kako oni kažu, da su se Vlada Crne Gore i njena ministarstva maćehinski odnosila prema opštini Berane i njenim građanima. Stoga sam smatrao da je radi kompletne crnogorske javnosti, ali posebno zbog građana Berana, neophodno da Vama, kao potpredsjedniku Vlade zaduženom za ekonomsku politiku i finansijski sistem, ali i kao ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja, postavim pitanje - koji su to projekti koji su realizovani u opštini Berane tokom prethodnog perioda, koji se projekti trenutno realizuju, a koji su planirani da se realizuju u narednom periodu, kao i koliko finansijskih sredstava je bilo neophodno izdvojiti za realizaciju tih projekata, ali i koliko finansijskih sredstava je neophodno izdvojiti za realizaciju projekata koji se planiraju u narednom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:39:31)

Hvala, poslaniče Fatiću.
Potpredsjedniče Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 14:39:36)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Uvaženi poslaniče Fatiću, hvala Vam na postavljenom pitanju. Dozvolite mi da se u odgovoru na pitanje fokusiram na dvije važne činjenice - ulaganje u infrastrukturu i ulaganje u sektoru poljoprivrede. Mislím da su to dvije teme koje bi najvažnije bile i koje jesu bile najvažnije za opštinu Berane. Podsjetiću Vas da je u 2017. godine, na bazi Zakona o budžetu, u opštini Berane do danas ukupno utrošeno 13 miliona 327 hiljada eura, uključujući IPA sredstva i dodatno potrošeno i uloženo još 2 miliona i 304.000 eura od strane regionalnog stambenog programa tokom 2017, 2018. i 2019. godine. Dakle, sve zajedno oko 16 miliona eura. U prethodnom periodu u opštini Berane završeni su brojni projekti i to građani Berana svjedoče. Završeno je prilagođavanje objekata Doma zdravlja "Niko Labović" i Opšte bolnice licima smanjene pokretljivosti a ukupna vrijednost investicija iznosi 510.000 eura. Završena je izgradnja infrastrukturnih priključaka za potrebe Poliklinike i Univerzitetskog centra vrijednosti 230, čime je završena rekonstrukcija dijelna Doma zdravlja u studentskom domu. Vrijednost završenih radova na rekonstrukciji Ulice Đeda Vojvodića iznosila je 380.000 eura. U 2018. godini završena je izgradnja sportske dvorane vrijednosti investicije 5.800.000 eura, bruto površine oko 5.350 m² i planirana je za održavanje međunarodnih rukometnih, košarkaških i odbojkaških utakmica. Kapacitet dvorane 1.528 mjesta. Radovi na sanaciji rekonstrukcije nesanitarnog odlagališta Vasove vode završeni su krajem 2018. godine, a vrijednost posla iznosila je 860.000 eura. U martu 2019. godine završena je izgradnja četiri stambena objekta sa 94 stambene jedinice bruto površine skoro 6.000 m². Taj projekat je finansiran iz regionalnog stambenog programa za Crnu Goru.

U prošloj godini Uprava javnih radova je potpisala ugovor sa Opštinom Berane za realizaciju projekta u okviru programa izgradnje lokalne infrastrukture u iznosu od 300.000 eura i to za izradu i reviziju tehničke dokumentacije, izvođenje radova i vršenje stručnog nadzora. U prošloj godini završena je izgradnja objekata i pribavljene su upotrebne dozvole za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kanalizacionu mrežu i unapređenje vodosnabdijevanja. Projekat se sufinansira iz IPA sredstava, a ukupna vrijednost ove investicije je čak 12.500.000 eura. Od 2018. godine projekat se finansira iz nacionalnog budžeta, a do danas je na realizaciji ovog projekta utrošeno 10,9 miliona eura, od čega je 7,8 miliona iz IPA fonda, a 3,1 milion eura iz državnog budžeta. Svi radovi na izgradnji regionalne stočne pijace u Beranama su završeni. U toku je tehnički pregled i u toku su pripremne aktivnosti za osvjetljenje vrijednosti oko 400.000 eura.

U toku su pripremne aktivnosti za početak radova na izgradnji reciklažnog dvorišta sa sortirnicom, a vrijednost ove institucije je 1.350.000 eura. Ugovoreni su radovi za rekonstrukciju gradske ulice kod Osnovne škole "Vuk Karadžić", a vrijednost posla je 200.000 eura. Takođe, u toku su aktivnosti na reviziji projektne dokumentacije rekonstrukcije objekta Osnovnog suda u cilju povećanja energetske efikasnosti. Zakonom o budžetu za tekuću godinu u Beranama planirana je izgradnja vrtića za koji je potrebno da Ministarstvo prosvjete pripremi projektni zadatak. Što se tiče ulaganja u poljoprivredu, u Beranama imamo trenutno registrovanih 913 poljoprivrednih gazdinstava, što predstavlja 7,29 od ukupnog broja registrovanih u Crnoj Gori. U ovoj oblasti u periodu od 2017. do 2020. godine isplaćena je podrška za poljoprivredne proizvođače u iznosu od blizu tri miliona eura. U periodu od 2017. godine do kraja maja 2020. godine kroz mjere agrobudžeta kojima se podržava stočarska proizvodnja uplaćena je 731.000 eura, a u navedenom periodu kroz direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji isplaćeno je 274.000. Poljoprivrednim proizvođačima sa teritorije beranske opštine kroz agrobudžetsku mjeru podršku organskoj proizvodnji isplaćene su subvencije u iznosu preko 100.000 eura. Takođe, u istom periodu godine pčelari sa područja Berana dobili su podršku od preko 50.000 eura. Kroz program IFAD, IPARD LIKE i IPARD podržano je 88 korisnika koji su investirali 644.000 eura i ostvarili su bespovratnu podršku od 323.000 eura. Kroz mjere ruralnog razvoja, u proteklom periodu poljoprivredni proizvođači i prerađivači mjesne zajednice i lokalnih samouprava su podržani sa 750.000 eura.

Imam obavezu da podsjetim na IFAD projekat. Žao mi je što nijesam prošli put uspio da obiđem sve te putne pravce, ali koristim ovu priliku da pozdravim te vrijedne domaćine, jer smo u 2018. i 2019. godini posebno prošle godine uradili 6 km asfaltnih puteva. U mjesnoj zajednici Polica putni pravci Pođanska, Mala i Boričići, Obradovići, Babino, Kruška, Zagrađe, Dolina. U mjesnoj zajednici Štitari putni pravac Bubanje, u mjesnoj zajednici Dapsiće lokalni put Petnjik - Dapsiće i lokalni put Zagorje - Petnjik. Takođe, u mjesnoj zajednici Zagorje završena je izgradnja vodovodne mreže. Ukupan iznos ovih investicija je oko 350.000 eura, a obezbijedili smo podršku od 253.000. Nastavićemo i ove godine. Plan je da kroz ovaj projekat u ovoj godini opština Berane dobije novih pet kilometara asfaltnih puteva u ruralnom području. Siguran sam da ću prilikom svoje prve radne namjeravane posjete Opštini Berane obići ove putne pravce, obići te domaćine, podijeliti zadovoljstvo s njima za sve ovo što je urađeno, kao i dogovoriti se za nastavak tih infrastrukturnih radova i u dijelu putne infrastrukture i u dijelu vodovoda.

Gospodine Fatiću, znam da Vas to interesuje, privodimo kraju pregovore sa Svjetskom bankom za veliki projekat Sava - Drina koridor. On je vrijednosti 260 miliona eura. Crna Gora će od tog projekta /prekid/ miliona eura i tu Opština Berane i Bijelo Polje i opštine na sjeveru Plav i Andrijevića, biće potrošeno 20 miliona eura da uredimo korito rijeke Lim u onom urbanom dijelu. Plan je za opštinu Berane da uredimo korito rijeke Lim u dužini od kilometar i 300 metara. Tu će biti potrošeno dva miliona i 600 hiljada eura. Siguran sam da će taj dio korita rijeke Lim imati svoje novo lice.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:46:50)

Izvolite, poslaniče Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (28.05.20 14:47:09)

/Prekid/ na konkretnom i preciznom odgovoru koji ste dali na moje poslaničko pitanje.

Iz Vašeg odgovora, a na osnovu broja projekata koje ste naveli koji su se realizovali ili se realizuju u opštini Berane, kao i o svim onim projektima koji se planiraju realizovati u narednom periodu, potpuno se jasno vidi da se radi o veoma značajnim projektima, velikim projektima, projektima za koje je trebalo i treba izdvojiti značajna finansijska sredstva. Sve ovo što ste naveli najbolje demantuje sve one koji govore da Vlada Crne Gore i njena ministarstva ne ulažu dovoljno u opštinu Berane i samim tim više to neću komentarisati.

Želim da istaknem samo još jednu stvar vezano za sjever Crne Gore s obzirom da dolazim iz opštine koja je u sjevernom regionu. Ono što je činjenica i čega smo svi svjedoci je da postoji određeni stepen razlike u razvijenosti, prevashodno infrastrukturnom i ekonomskom, između sjevernog, centralnog i južnog regiona. Razlog je prevashodno zato što resurs kojim raspolaže sjeverni region nije bio valorizovan na adekvatan način tokom prethodnog perioda. Prepoznato je to i od strane Vlade Crne Gore, tako da imamo Zakon o regionalnom razvoju, koji je, ako se dobro sjećam, usvojen 2011, Strategiju regionalnog razvoja koja je usvojena 2014. godine i niz drugih dokumenata. U cilju implementacije svih tih dokumenata, normi i zakona, imamo Akcioni plan na čijoj izradi učestvuju svi oni državni organi i institucije, lokalne samouprave i svi oni čiji je rad neposredno vezan da smanji regionalne razlike i da se region približi u stepenu razvijenosti južnom i centralnom regionu.

Takođe smo svjedoci kao poslanici, a i kompletna crnogorska javnost je imala prilike da se upozna, da je prilikom usvajanja budžeta Crne Gore tokom prethodnih godina polovina sredstava koja su opredijeljena kapitalnim budžetom su se upravo odnosila na sjeverni region. Što je posebno važno, kasnije prilikom usvajanja završnog računa budžeta za prethodne godine potpuno jasno se vidi da se od realizovanog kapitalnog budžeta, takođe, preko 50% izdvaja upravo za sjeverni region Crne Gore.

Pored ovoga, a to smo mogli zaključiti iz Vašeg odgovora, što direktno iz budžeta, međutim imamo i razne programe iz evropskih fondova koji imaju za cilj upravo ulaganje i pomaganje sjevernom regionu. U skladu sa tim, ne mogu da ne pomenem da smo tokom prethodnih godina imali ulaganje, ako se dobro sjećam, 2016. bilo je preko 200 miliona eura ulaganja u sjeverni region; 2017. godine su ta ulaganja bila oko 330 miliona eura, 2018. godine 340 miliona eura. Međutim, bez obzira na sve to, možemo pročitati da se /prekid/ u posljednje vrijeme svi ovi projekti na neki način pokušavaju diskreditovati i njihova realizacija obesmisлити. To je sve s jednom jasnom namjerom da se postignu određeni politički poeni.

S druge strane, moram pomenuti da su građani sjevera apsolutno svjesni koliko su značajni ti projekti upravo za sjeverni region i da će najbolji odgovor dati na sljedećim parlamentarnim izborima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:50:52)

Hvala, poslaniče Fatiću.

Kao što sam najavio, poslanik Anđušić je sljedeći. Nadam se da ćemo imati vremena i za kolegu Numanovića.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (28.05.20 14:51:03)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Nimanbegu.

Pri kraju smo jednog iscrpnog dana. Koliko sam shvatio, skoro dvadesetak pitanja je upućeno potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede. Ne sjećam se posljednji put kada je to bila ovdje u Parlamentu situacija kroz poslanička pitanja. U skladu sa interesovanjem, s onim što smo čuli danas, to pretpostavljam može značiti dvije stvari - ili da dobro radite svoj posao, ili da ga ne radite. Na osnovu onoga što smo danas ovdje čuli iz Vaših odgovora, a bogami i onoga što ste Vi i Vlada u minula dva mjeseca radili, siguran sam da je javnosti jasno o kojoj se od te dvije opcije radi.

U skladu sa Poslovnikom postavio sam Vam pitanje sljedeće sadržine:

Uzevši u obzir promjene i posljedice na svim tržištima povodom minule pandemije Kovid - 19, možete li dati lični osvrt uticaja ovih faktora na poljoprivredno tržište sa posebnim akcentom na očekivanja od predstojeće poljoprivredne sezone i pitanja otkupa poljoprivrednih proizvoda?

Dakle, neću mnogo vremena trošiti na pitanje i obrazloženje. Mi smo svjedoci u prethodnom periodu kakve je uticaje generalno na privredu imala pandemija koronavirusa. Sektor poljoprivrede nije zaobišla, ostavila je određene posledice, a isto tako smo svjedoci da je Vlada kroz više setova mjera povukla dobre poteze kada je u pitanju sektor poljoprivrede.

Mene zanima, možemo sada već razgovarati o nekim efektima te podrške, kako ste zadovoljni u ovoj fazi efektima i kakva su Vaša očekivanja od onoga što su strepnje poljoprivrednih proizvođača širom Crne Gore, a vezane su za ovu poljoprivredu sezonu, odnosno primarno za plasman poljoprivrednih proizvoda. Takođe, volio bih, i to sam naveo u obrazloženju pitanja, da donekle stavite akcenat koliko je to moguće na ovaj centralni dio, dio vezan za Glavni grad Podgoricu, odnosno gradsku opštinu Golubovci, područje Malesije svakako s obzirom da poljoprivrednim proizvođači iz tog kraja u dobroj mjeri kroz svoj plasman poljoprivrednih proizvoda zavise od turističke sezone. Dakle, osvrt na neka Vaša očekivanja i da li na neki način možemo konstatovati da smo kroz ove mjere uspjeli da se u određenim segmentima vratimo u neko normalno stanje funkcionisanja kada je sektor poljoprivrede u pitanju. Znam da je za to još uvijek rano, ali s obzirom na ovako izdašnu podršku, ne malu, složićemo se, od 17 miliona kroz različiti broj mjera, mislim da u ovom trenutku možemo razgovarati o tome. Takođe, utisak Vaš sa terena i kao nekog ko je rukovodio Nacionalnim koordinacionim tijelom, neka Vaša razmišljanja i očekivanja, a siguran sam da s pažnjom Vaše mišljenje i poruke iščekuju poljoprivredni proizvođači širom Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 14:54:19)

Hvala, poslaniče Anđušiću.
Izvolite, potpredsjedniče Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 14:54:25)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Anđušiću što i ovoga puta donosi glas poruke vrijednih poljoprivrednih proizvođača primarno sa područja glavnog grada, sa područja gradske opštine Golubovci, sa jednakom brigom, pažnjom, poruke koje prenosi i od strane poljoprivrednih proizvođača iz opštine Tuzi. Negdje je već uobičajen pristup poslanika Anđušića gdje nezaobilazno tretira pitanje poljoprivrede i zahvaljujem na tome. Mislim da je ovo pravo mjesto i dobra prilika da upoznamo, na bazi Vašeg pitanja, o aktuelnim trendovima u sektoru poljoprivrede, da ukažemo i čujemo od Vas sugestije, poruke, kritike, predloge kako to možemo zajedno da učinimo još boljim i efikasnijim, posebno u ovoj godini koja je definitivno posebno izazovna u suočavanju s pandemijom Kovid -19, gdje svi sektori uveliko osjećaju posljedice toga, ključno i primarno sektor turizma, a posljedično tome sektor poljoprivrede je svakako u posebnom izazovu. Jer, turizam i turistička potrošnja je posebno dobra i poželjno tržište za plasman naših poljoprivrednih proizvoda.

Kao što vidite, spremamo odgovore na tu situaciju. To nije bio samo odgovor u početku ove epidemije, kada se pojavila stepnja da li će naše tržište biti snabdjeveno dovoljnim količinama repromaterijala, sjemenima, mineralnih đubriva, zaštitnih sredstava. Sada već možemo da kažemo da smo tu dali dobar odgovor i da nije bilo ni u tom segmentu kao ni u segmentu nabavke osnovnih životnih namirnica nikakvog problema. Naše tržište je bilo uredno snabdjeveno sa svim potrebnim repromaterijalima za zasnivanje poljoprivredne proizvodnje.

Kako su počeli da pristižu poljoprivredni proizvodi, pojavio se problem plasmata. Posebno je to bilo karakteristično za specifično vrijeme u specifičnim okolnostima za opštinu Tuzi, gdje smo zajedno sa lokalnom samoupravom i tim vrijednim domaćinima pokušavali i uspjeli da spasimo

dosta te proizvodnje i da se plasira u granicama mogućeg. Vidjeli smo da tu Vlada, u sklopu svog drugog paketa da je neophodno iskreati poseban program podrške sektoru poljoprivrede i definisali smo ga, kao što i sami kažete, u ne malom iznosu, u iznosu od 17 miliona eura, pored onoga što je definisano u godišnjem agrobudžetu preko 60 miliona eura. Već mnoge mjere iz tog paketa poljoprivrede smo realizovali, već su isplaćene avansne premije za sektor stočarstva i biljne proizvodnje. Te premije su isplaćene u iznosu od 80% u odnosu na ono što je bila visina premija u prošloj godini, ali tih isplaćenih 80% bilo je jednako koliko i 100% premija u 2019. godini, jer smo kroz ovogodišnji agrobudžet povećali iznos tih premija. Isplatili smo jednokratnu staračku naknadu, platili smo poljoprivredno osiguranje za šest mjeseci svim korisnicima poljoprivrednog osiguranja koji plaćaju redovno svoje poreze i doprinose. Vidjeli ste da smo pokrenuli jednu veoma atraktivnu kreditnu liniju sa Investiciono-razvojnim fondom prije sedam, osam dana, gdje smo kazali - beskametni krediti od 20.000 eura jer će Vlada u toku trajanja grejs perioda platiti kamatu, a rok vraćanja će biti nakon toga dvije godine sa kamatom od svega 1,5%. Želimo da poljoprivrednim proizvođačima pomognemo da nadomjestimo i one troškove koje su imali u zasnivanju proljećne sjetve u jednom određenom iznosu tih troškova i da krenu da se spremaju za zasnivanje nove poljoprivredne proizvodnje.

Ključno je i ono što je Vaša posebna briga, Vašeg pitanja, i s pravom je iskazujete, to je kako ćemo obezbijediti stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda u ovoj specifičnoj godini. Tu smo spremili odgovor od tri miliona eura sa ambicijom da interвениšemo na tržištu. Ako bi se pojavili problemi kod pojedinih proizvoda, da izvršimo skladištenje tih proizvoda, da ih otkupimo po tržišnim cijenama, uskladištimo ih, a da dio tih proizvoda, ako bude trebalo, besplatno ustupimo javnim ustanovama, bolnicama, centrima kolektivnog stanovanja. Da pomognemo i njima i time pomognemo poljoprivredne proizvođače i sačuvamo dohodak. Vidite da vršimo strogi nadzor kontrole uvoza poljoprivrednih proizvoda. Svjedočimo često ko su ti koji štite uvoznički lobi u Crnoj Gori. Zar se mogu nazvati oni koji štite uvoznički lobi u Crnoj Gori koji su od juna 2017. godine do danas vratili 4.600 tona poljoprivrednih roba koje nijesu imale kvalitet i bezbjednost? Jer, da je to ušlo ovdje, imali bismo dvostruki problem, ključni, osnovni, bilo bi ugroženo zdravlje građana Crne Gore, a to bi narušilo tržište i oborilo cijene. Nijesmo to dozvolili. Nastavićemo tako i u ovoj sezoni, strogo vodeći računa o kvalitetu poljoprivrednih proizvoda koji dolaze u Crnu Goru, nezavisno sa koje adrese dolazili.

Hvala Vam, gospodine Anđušiću. Molim Vas da i u narednom periodu budete nosilac te poruke i zajedno brinimo o tim vrijednim domaćinima sa područja Golubovaca i Tuzi i cijele Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 15:00:41)

Hvala, ministre Simoviću.
Poslaniče Anđušiću, izvolite Vaš odgovor.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (28.05.20 15:00:50)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče, na odgovoru, rekao bih, prije svega, konkretnom jer je to negdje karakteristika u prethodnom četvorogodišnjem mandatu, negdje i manir resora koji vodite. Zaista je obilovao konkretnim i odgovorima i podacima koje nam iskazujete i mjerama u određenim trenucima kada je trebalo reagovati. To se odnosilo i na ovaj četvorogodišnji mandat i na ovu delikatnu kriznu situaciju u prethodnih nekoliko mjeseci kroz ulogu NKT-a.

Mislim da generalno poljoprivredni proizvođači mogu biti zadovoljni onim što se uradilo u prethodnom periodu. Možda ću biti malo pretenciozan i reći da ne vidim i ne prepoznajem nijedan sektor privrede u kome se do te mjere građanima i proizvođačima, koji god to sektor bio, ponudilo onoliko koliko se ponudilo u ovom sektoru. Jer, dozvolite, procenti u subvencijama, bilo da je to oprema, bilo da je to vraćanje kredita u saradnji s IRF-om, bilo da je to sjemenska roba, procenti tih subvencija mislim da nijesu aktuelni ni u jednoj drugoj branši naše privrede. Mislim da to posle dužeg vremena prepoznaju i građani Crne Gore i poljoprivredni proizvođači. To se negdje ogleda

u stepenu njihove informisanosti. Mislim da su se tu postigli značajni rezultati jer sam to često navodio kao jednu nedostatnu mjeru, da ta mjera edukacije poljoprivrednih proizvođača, da znaju šta im se nudi u ovom trenutku od resora poljoprivrede je u jednom trenutku možda bio problem. Mislim da u vrijeme pandemije, takođe, poljoprivredni proizvođači su u ozbiljnim procentima pohrlili da iskoriste ono što im država pruža. Imao sam prilike juče da pročitam jedan članak s kojim su izašla dva poljoprivredna proizvođača. Dopao mi se jer je bio u pitanju jedan vrlo realan osvrt, onako nepristrasan. Dakle, iz dvije različite sredine centralne regije su došli, s različitim osvrtima. Oni su istakli, obično slušamo da nikad nisu dovoljna određena sredstva koja se daju. Oni kao predstavnici poljoprivrednih proizvođača, koliko sam shvatio, istakli su da iznos od 17 miliona eura podrške u ovom trenutku je više nego dovoljan sa određenom sugestijom ukoliko se oni iskoriste na pravi način. To je jedan izazov za naredni period, saglasan sam. Smatram da su pravovremeno određeni potezi sprovedeni. U narednom periodu treba iskoristiti sve ovo o čemu ste govorili, da sa pravom mjerom to upotrijebimo ka poljoprivrednim proizvođačima i usmjerimo na regulaciju tržišta. Dakle, to su dva veoma bitna faktora.

Poljoprivredni proizvođači su dali svoju riječ da su time zadovoljni, ali su potencirali važnost turističke sezone. Svjedoci smo, nažalost, a isto tako i na sreću, slobodno mogu reći, da plasman poljoprivrednih proizvođača u Crnoj Gori u najvećoj mjeri zavisi od uspjeha turističke sezone, što znači da je naš turizam dovoljan da opskrbi sve potrebe poljoprivredne proizvodnje u našoj državi. Ukoliko na pravi način turistička sezona, makar dio, pokrije onoga što su trenutne potrebe, mislim da imamo dobru situaciju. Veoma je upečatljiv detalj, moram ga istaći, a to često navodimo kao kritiku, pominjanje u kuloarima uvoznčkog lobija i bilo čega drugog, podatak od 4.600 tona vraćenih poljoprivrednih proizvoda iz određenih razloga mislim da je veoma bitan detalj i u kontinuitetu ide jednom uzlaznom putanjom i kao mjera se pokazuje kao mnogo dobra. Čuli smo i podatke o planu mogućnosti otkupa i skladištenja određenih poljoprivrednih proizvođača. Zaista, rekao sam na početku, konkretni podaci, konkretne mjere, konkretni potezi kao ni u jednom drugom sektoru privrede u ovom trenutku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 15:05:14)

Hvala, poslaniče Anđušiću.

Posljednje pitanje za danas postaviće poslanik Suad Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (28.05.20 15:05:24)

/Prekid/ Poslovnika Skupštine postavio sam sljedeće pitanje:

Pojavom Kovida - 19 došlo je prirodno do obustavljanja prometa i ljudi i materijala na granici. Mene interesuje da li je to značilo i usporavanje zacrtanih realizovanih projekata, prije svega, na sjeveru Crne Gore tokom 2020. godine sa posebnim akcentom na Bijelo Polje.

Dozvolite mi da, zbog kratkoće vremena, zaista u najkraćim crtama dam i obrazloženje. Kada je Kovid pandemija, u pitanju zavređuje pažnju da još jednom istaknemo pohvalni odnos za sve ono što je Nacionalno koordinaciono tijelo uradilo. Sve institucije države na čelu sa insitucijom Ministarstva zdravlja, a, po mom mišljenju, čini se da je tu jedna najveća vrijednost da sve to što je Ministarstvo zdravlja uradilo da je uradilo sa sopstvenim kadrom i da nijesmo imali pomoć u kadru sa strane i to je kvalitet više. Zahvaljujući vašoj viziji, došlo je isto tako i do paralelne zaštite mentalnog zdravlja stanovništva u Crnoj Gori tih dva mjeseca blokade, ali naravno sa planom da se ta zaštita nastavi i u periodu koji je pred nama.

Što se tiče ovog pitanja oko kapitalnih projekata, očekivanje građana sjevera su zaista velika kod kapitalnih projekata. Imali smo veliki zamah u posljednjih nekoliko godina u valorizaciji svih onih potencijala na sjeveru, ulaganja domaćih i stranih investicija, otvaranje novih radnih mjesta i siguran sam da ova pandemija nije zaustavila te projekte. Što se tiče građana Bijelog Polja, jedan veliki projekat Cmiljača, odnosno Bjelasica čija je ukupna vrijednost 20 miliona eura zavređuje takvu pažnju gdje su dosta odmakli radovi. Kao Bjelopoljac, vidim da se to nastavilo i to me hrabri. Znam da se radi Đalovića pećina, a čija je vrijednost oko 18 miliona eura. Vidim da se

privode kraju i radi na izgradnju Osnovne škole "Dušan Korać", čiji sam bio đak, sa pet i po miliona eura. Vrijednost od 50 miliona eura koja je planirana za Bijelo Polje čini mi se da ide jednom veoma dobrom dinamikom. Zbog toga i moje očekivanje da se ta dinamika kapitalnih projekata radi i u drugim opštinama i to je i razlog što sam pitao da li je bilo uopšte zastoja ovih prethodnih mjeseci, kao što smo imali dobar zamajac posljednje tri godine u realizaciji ovih projekata. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 15:08:50)

Hvala, poslaniče Numanoviću.
Da čujemo odgovor.

MILUTIN SIMOVIĆ (28.05.20 15:08:56)

Uvaženi potpredsjedniče Parlamenta,

Svakako hvala uvaženom poslaniku Numanoviću na postavljenom pitanju, ali prije toga imam obavezu da zahvalim Vama na ne baš rijetkim pozivima koje smo imali obično u kasnim satima poslije Vašeg i mojeg završenog radnog dana. Korektno, ljudski i profesionalno ste prenosili utiske i sugestije, prije svega, kao čovjeka od struke, doktora, a negdje je naša obaveza bila, i tu je takođe jedan od razloga našeg zajedničkog uspjeha, da sve to salušamo i da čujemo. Vi ste ukazivali na nekoliko bitna momenta koja su nas onako usmjeravala i tu želim zbilja da zahvalim i Vama, kao i na onom jednom sistemu, dijela zdravstvenog sistema Crne Gore koji je ovdje pokazao svoju vitalnost, svoju važnost, svoj značaj. To je primarni nivo zdravstvene zaštite kroz domove zdravlja širom Crne Gore, kroz posebnu ulogu i značaj dr Kavarića, direktora Doma zdravlja u Podgorici, koji je koordinirao tim dijelom sistema primarne zdravstvene zaštite. Zatim, sistemom hitne pomoći, gdje smo naučili svi neke lekcije koje će svima nama biti korisne kad budemo se suočili sa koncipiranjem novog Zakona o hitnoj pomoći, pričali smo o tome. Ono što je bila Vaša važna sugestija koju sam dobro saslušao i čuo i sutradan odmah reagovao, prenio zdravstvenom sistemu, gdje smo kazali da je u toj situaciji posebno potrebno povesti računa o mentalnom zdravlju. Već se tada vidjelo da će to trajati i da će to ostaviti određene posljedice, ožiljke. Ja mislim da kroz onaj čitav set mjera gostovanja medicinsku tu psihološku potporu koja je išla, specijalizovane emisije da je to nešto što se pokazalo opravdanim i da je to takođe jedan od naših zajedničkih rezultata gdje su medicinska struka i zdravstveni sistem dali odličan odgovor. A Vi ste bili ti koji ste u kasnim satima podsticali da o tim segmentima povedemo računa. Hvala Vam na tome. Vraćam se na Vaše pitanje.

Dakle, svjedoci smo razornih posljedica koje za sobom ostavlja pandemija koronavirusa širom svijeta. Dramatične slike i podaci stizali su sa svih meridijana i Crna Gora je mjesec za nama podredila zaštiti zdravlja i života građana kao najvišem prioritetu. Istovremeno, ulagali smo dodatne napore da očuvamo supstancu naše privrede i obezbijedimo uslove za njeno ubrzano pokretanje. Tokom cijelog procesa kreiranja odgovora na pandemiju, posebnu pažnju posvetili smo obezbjeđivanju uslova da se održi kontinuitet realizacije kapitalnih projekata. Kontinuirana ulaganja u infrastrukturne projekte koji trebaju da donesu prijeko potrebna nova radna mjesta, rast konkurentnosti privrede, kao i podizanje nivoa pružanja usluga u zdravstvu, školstvu i ostaloj društvenoj infrastrukturi, nove mogućnosti plasmana proizvoda potvrda su dugoročne i strateške razvojne politike kojoj smo ostali posvećeni i u vremenu ovog pandemijskog izazova.

Pored brojnih otežavajućih okolnosti zbog globalnog otežanog uvoza određenih materijala i opreme, posebno zbog kretanja radne snage, zahvaljujući uložnim naporima stanje na terenu je više nego zadovoljavajuće. Ne samo da se održao kontinuitet u realizaciji već započetih projekata, već su otvorene i brojna nova gradilišta. U skladu sa Zaključkom Vlade od 19. marta, a po pristiglim zahtjevima izvođača radova, realizovana su avansna palaćanja u iznosu od preko devet miliona eura, pa je ukupna realizacija Uprave javnih radova do danas 22,5 miliona eura, od čega čak 13,4 miliona za projekte na sjeveru Crne Gore. Na realizaciji razvojnih projekata izgradnje ski centara na Bjelasici sa kolašinske, bjelopoljske i mojkovačke strane, ski centra na Durmitoru i ski

centra na Hajli i u Rožajama i valorizaciji Đalovića pećine, a koji podrazumijeva izgradnju putne infrastrukture pristupnih saobraćajnica i parkinga, elektro i telekomunikacione infrastrukture, sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, uslužno-ugostiteljskih objekata, žičara, ski staza, pješačkih staza ukupno je do sada potrošeno preko 60 miliona eura. Istom dinamikom nastavljena je izgradnja infrastrukturnih projekata koje imaju za cilj poboljšanje uslova života i rada građana sjevera. Nastavljena je izgradnja vrtića i gradske tržnice u Rožajama. U aprilu je otpočeta izgradnja sportske sale Gimnazije i srednje stručne škole takođe u Rožajama. Nastavljena je prva faza izgradnje /prekid/ radovi druge završne faze. Nastavljeni su radovi na izgradnji transfer stanice u Andrijevici, a uskoro se u Andrijevici očekuje početak uređenja spomen parka Knjaževac. Početkom aprila zaključen je ugovor za izgradnju Reciklažnog centra u Beranama, izgradnja Osnovne muzičke škole "Dušan Korać" u Bijelom Polju, a početkom aprila zaključen je ugovor za izradu projektne dokumentacije za izgradnju prve faze garaže u Kolašinu. U toku je intenzivna izgradnja lokalne infrastrukture i gradskih saobraćajnica i sanacija lokalnih puteva. Dakle, najkraće rečeno, ono što je posebno vrijedno još jednom kazati i u ovom vremenu pandemije ni jedan kapitalni projekat nije zaustavljen, nije obustavljen, intenziviraju se i ugovoreni su novi kapitalni projekti, koji treba da daju novu vrijednost Crnoj Gori i poboljšane uslove za život naših građana. Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 15:15:03)

Hvala Vam, potpredsjedniče Simoviću.
Poslaniče Numanoviću, izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (28.05.20 15:15:12)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću, zaista na istrpnom odgovoru. Zahvalnost da su kada smo svi bili fizički kao ljudi zatvoreni da na sreću projekti radili i bili su u onom kapacitetu koji je zadovoljio potrebu njihove realizacije tokom ove godine. Ono što posebno želim da istaknem da - projekti ne znače samo valorizaciju onog što je zacrtano na sjeveru. Građani koji žive na sjeveru imaju velike benefite već od ovih projekata za put, vodu, struju. Ova pandemija je pokazala, između ostalog, da su ljudi koji tamo žive, a dobijajući tu infrastrukturu, sebe oplemenili sa još izazovnijim potrebama da ostanu da žive u mjestu odakle jesu. Vidimo mnoge plastenike, vidimo mnoge livade koje su uzorane, vidimo veći broj stočnog fonda gdje se ljudi bave poljoprivredom. Ovi projekti će sigurno dati zamajac da se ta regionalna razlika smanji na najmanju moguću mjeru, ali kapital od toga jeste da zadržimo građane na sjeveru, da žive, da rade i da valorizuju ogroman potencijal. Po stoti put ovdje i svugdje kažem da je, po mom mišljenju, potencijal Crne Gore mnogo veći na sjeveru nego na jugu, a vrijeme koje je pred nama sigurno će to i pokazati. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (28.05.20 15:16:50)

Hvala Vam, poslaniče Numanoviću.

Ovim smo završili rad za danas.

Potpredsjedniku Simoviću je postavljeno 14 pitanja danas i slijede još četiri u nastavku sjednice koji će biti sljedeće sedmice.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:22:45)

Uvaženi građani Crne Gore, uvaženi poslanici,

Nastavljamo rad u okviru **Četvrtе posebne sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore**. Kao što znate završili smo Premijerski sat, počeli smo sa poslaničkim pitanjima. U četvrtak su bila pitanja koja su se odnosila na potpredsjednika Simovića i na resor Ministarstva poljoprivrede kojim je on ministar. On je ukupno

imao 18 pitanja, prošle nedelje završili smo 14 i danas su nam ostala četiri pitanja. Ta četiri pitanja postavljaju poslanici Raško Konjević dva, Nela Vukčević - Savković jedno i Mirsad Murić takođe jedno.

Uvaženi građani, uvaženi poslanici, nastavljamo našu sjednicu i prelazimo na postavljanje pitanja Milutinu Simoviću, potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Prvo pitanje postavlja poslanik Raško Konjević.

Ima riječ poslanik Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (02.06.20 11:24:07)

Zahvaljujem potpredsjedniče,

Uvaženi potpredsjedniče Simoviću, poštovani građani, poštovane kolege,

Moje pitanje glasi:

Koliki je broj zaposlenih u Crnoj Gori na dan 31.12.2019. godine? Takođe, potrebni su podaci koliko zaposlenih prema podacima Poreske uprave zaključno sa krajem decembra 2019. godine prima neto zaradu u iznosu do 250 eura, koliko zaposlenih prima neto zaradu od 251 do 400 eura, od 401 euro do 500 eura, od 501 euro do 700 eura, od 701 eura do 1.000 eura i preko 1.000 eura?

Takođe, upućujem Vam pitanje, zašto je Vlada odbila amandman Socijaldemokratske partije, odnosno prijedlog Socijaldemokratske partije da se zbog posljedica pandemije koronavirusom za 110.000 građana koji su ili nezaposleni ili penzioneri sa primanjima do 250 eura ne izdvoji jednokratna pomoć u iznosu od 222 eura, cijena jedne minimalne zarade.

Ja ću vam reći da je u Crnoj Gori 40.000 nezaposlenih, a da oko 65.000 penzionera njih gotovo polovina, ako ne i preko pola, prima penziju koja je ispod 250 eura. Ukupan trošak kojim bi država ovom jednokratnom pomoći izložila svoj budžet je oko 20 miliona eura. U našem prijedlogu smo sugerisali da to možemo da uradimo iz postojećeg budžeta. Predložili vam da pozicija rashoda za materijal od ukupno 37 miliona eura, pozicija rashoda za usluge umanjite između 10 i 20%. Posebno da umanjite poziciju konsultanskih usluga koja u budžetu za 2020. godinu iznosi nevjerovatnih 51 milion eura. Mi smatramo da je bilo politički odgovorno, da solidarnost pokažemo na način što ćemo upravo u ove dvije kategorije koju su najugroženije, najugroženija je kategorija nezaposlenih, njih 40.000 samo je nekih 7.000 ljudi od početka pandemije COVIDOM-19 ostalo bez posla. Dakle, njih 40.000 da dobije jednokratnu pomoć kao izraz solidarnosti i odgovornosti države i društva i oko 65.000 penzionera koji primaju penziju do 250 eura.

Naravno, već smo više puta razgovarali o tome i to vam je pitanje već bilo postavljeno pa ga ja neću dodatno obrazlagati oko Zakona o penzijama i upravo zato što taj Zakon o penzijama kasni, mislimo da je bila posebna potreba da se sa ovom jednokratnom pomoći ide. Ja ću vam reći kao što već dobro znate da je crnogorska minimalna plata od 222 eura ubjedljivo najmanja u regionu. Prema tome, cijenili smo ovim Prijedlogom da je potrebno upravo ovim kategorijama koje su najugroženije, kojima je pomoć najpotrebnija, cijenili smo da je potrebno da se posebno pomogne. Posebno ono što zabrinjava što negdje šalje lošu poruku jeste činjenica da kada pogledate jednu drugu efikasnost države koja se tiče poreza, naplate poreskog duga itd. vi ćete vidjeti potpredsjedniče Simoviću, dakle da samo jedna kompanija, odnosno samo jedna grupacija duguje ovoj državi iznos koji je bio potreban da se pomogne 110.000 građana i ne samo što duguje nego što se taj problem ne rješava. Prema tome i sa tim završavam, pitanje se na kraju može svesti kroz sljedeću dilemu. Da li je državi, Vladi, društvu u cjelini važniji boljitak ili važnija pomoć makar ona bila jednokratna prema 110.000 ljudi ili je važniji jedan tajkun koji je dužan 20 miliona eura. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:28:27)

Poslanik Konjević je postavio pitanje, pravo na odgovor ima potpredsjednik Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (02.06.20 11:28:34)

Zahvaljujem se, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Zahvaljujem se svakako poštovanom poslaniku Konjeviću, na postavljenom pitanju.

U odnosu na vaše interesovanje u 2019. godini prema evidenciji zaposlenih prijavljenih na osiguranje u centralnom registru poreskih obveznika i osiguranika na dan 31. decembar prošle godine bilo je prijavljeno 191.833 lica, odnosno na naznačeni datum prema podacima Poreske uprave imali smo toliko zaposlenih. Pitali ste zašto je Vlada odbila Predlog SDP-a da se za kategorije nezaposlenih i penzionera obezbijedi jednokratna pomoć u iznosu minimalne zarade iz razloga nastalih pandemijom koronavirusa. Siguran sam da znate da Vlada do danas nije dala mišljenje ni na Predlog zakona o urgentnim mjerama, podrška i građanima Crne Gore zbog epidemije zarazne bolesti koji su podnijeli poslanici Demokratskog fronta pa ni na amandman na pomenuti zakon koji su podnijeli poslanici SDP-a. Više puta smo imali priliku da čujemo određene predloge mjera pomoći, ali nijesmo čuli koliko treba sredstava za njihovu implementaciju kao ni iz kojih izvora bi bile finansirane. Generalno je bio takav pristup. Zato takve predloge moramo ipak označiti kao populističke dopadljive i kazaću nerealne. Ubijeđen sam da vama gospodine Konjeviću, koji je imao priliku da vodi finansije države ne treba objašnjavati koliko je očuvanje stabilnosti javnih finansija bitno za funkcionisanje države, a posebno u slovima koji su danas zadesili svijet. Znam da dobro znate da je nerealno i nepromišljeno upustiti se u donošenje zakona, a da prethodno nemate izvedenu računicu koliko je zakon finansijski težak. Očigledna je namjera mnogih da nerealnim predlozima stave u sjenku očigledne rezultate koje je postigla Vlada u dijelu sanacije socijalno ekonomskih posledica zbog epidemije, znajući da slijedi i treći paket i da slijedi kontinuirana briga vezano za sve ono što su socioekonomske posljedice koje osjećaju i mnogo razvijenije ekonomske države u odnosu na Crnu Goru.

Uvaženi građani Crne Gore, kao dio dva socijalna paketa pomoći najugroženijima Vlada je opredijelila i isplatila blizu dva miliona eura, u okviru prvog paketa mjera opredijeljena je jednokratna novčana pomoć u vrijednosti od 50 eura porodicama korisnika materijalnog obezbjeđenja i penzionerima koji primaju najmanju penziju. Tako da je za 8.600 korisnika materijalnog obezbjeđenja opredijeljeno i već isplaćeno 429.000 eura. Za 12.030 korisnika koji primaju penziju u najnižem iznosu opredijeljeno i već isplaćeno 601.000 eura. Drugi paket pomoći je obuhvatio finansijsku pomoć od 50 eura za nezaposlena lica koja su se 31. marta nalazila na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje, a koja ne koriste pravo na materijalno obezbjeđenje ili novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti kao i za korisnike srazmjernih penzija ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju koje Fond PIO isplaćuje u Crnoj Gori čiji iznos crnogorske srazmjerne penzije skupa sa penzijom iz inostranstva ne prelazi iznos najniže penzije.

U okviru drugog paketa mjera za 17.000 nezaposlenih lica opredijeljeno je i isplaćeno 854.000 eura. U toku je prikupljanje podataka o visini srazmjernih penzija u drugim državama kako bi i ovi penzioneri ostvarili ovo svoje pra, vjerujemo, u najkraćem mogućem roku. Do sada je isplaćeno gotovo to je danas i više, ovo je bilo na petak petnaest miliona eura, mislim da je to sada već oko šesnaest i po miliona eura, za bruto zarade 60.000 zaposlenih u oko 14.000 privrednih subjekata. Prema podacima Poreske uprave ukupan broj zaposlenih koji primaju neto zaradu manju od 250 eura iznosi 55.000 jednako ili veću od 250, a manju od 400 prima 36.000 lica, jednako ili veću od 400 eura, a manju od 500 prima 18.000 lica i jednako ili veću od 500, a manju od 700 eura prima 25.000 lica, jednako ili veću od 700, a manju od 1.000 eura prima 13.000 lica i jednako ili veću od 1.000 eura prima 10.700 lica.

Za kraj, poštovani poslaniče Konjeviću, odgovoriću vam na pitanje da li je nama važniji interes jednog biznismena ili građana bilo oni nezaposleni ili penzioneri. Jednako nam je važan interes svakog građanina ove države i borimo se da svi građani Crne Gore žive bolje bili oni biznismeni, studenti, zaposleni, nezaposleni ili penzioneri. Istovremeno svi mi zajedno moramo uvažiti i naše zajedničke interese, interese države, jer samo na taj način možemo dostići zajedničke ciljeve kojima stremimo, još bolje obrazovanje, zdravstvo, kulturu, sport i brigu o onima kojima je potrebno. Konstantno moramo unapređivati infrastrukturu, telekomunikacije, unutrašnju i

spoljnu bezbjednost i naravno, posebna briga i pažnja mora biti usmjerena prema penzionerima koji su zaslužili i koji treba da uživaju u plodovima svoga rada, prema korisnicima socijalnih naknada, prema nezaposlenima da im se obezbijedi prijeko potrebno radno mjesto. Dakle, mjera naše brige o interesima biznismena jednaka je mjeri njihove brige o zaposlenima, poreskim obavezama prema državi i iskazanoj ukupnoj društvenoj odgovornosti.

Uvaženi poslaniče Konjeviću, iz svega ovoga proističe da je državni interes neodvojivi dio potreba i interesa svakog građanina.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:36:15)

POSLANIK KONJEVIĆ

Ništa od ovoga nisam pitao ili najveći dio što ste rekli, osim ovih cifara što ste mi saopštili.

Dakle, mislim da ipak bolje živi vlasnik grupacije Vektra kojoj je država pokrovitelj za sve ovo što radi nego što živi 110.000 ovih ljudi. Država je prema njemu u potpunoj toleranciji. Ovdje ste mi rekli prije godinu dana da je pokrenut stečaj. Znači, godinu dana Privredni sud ne može na efikasan način da postupi a vi mi pričate o efikasnosti institucije. Vi hvalite institucije, govorite da sve funkcioniše i tako dalje i tome slično, nemam ja što da pitam sud. Poreska uprava je ta koja treba da taj postupak gura maksimalno moguće.

Drugo, vi ste rekli da je 191.833 zaposlenih ako sam ja dobro zapisao na 31.12. i onda ste mi saopštili podatke koliko prima do 250 i tako redom po razredima. Ja dovoljno matematiku znam kad saberem to nije 193.000 potpredsjedniče Simoviću, to je 157.000 neko vam je to pogrešno dao. Evo, rekli ste, pa nemojte metodologije. Ja vas pitam koliko je zaposlenih i ti zaposleni valda primaju platu. Prema podacima Poreske uprave moraju primati platu. Ne može biti da je 191.833, jer ste mi rekli 55.000 od 250, 36.000 od 251 do 400, 18.000 od 401 do 500, 25.000 od 501 do 700, od 701 do 1.013 i preko 1.000 je 10.000 to je 157.000. Ja sad treba da sabiram da bi vjerovao podatku što su vaše službe pripremile vama. Nije to vaša greška. Ja treba da sabiram podatke da vidim šta je od toga tačno i prema ovim podacima, potpredsjedniče Simoviću ukupno 90.000 ljudi u Crnoj Gori preko 60% živi sa platom do 400 eura. Njih skoro više od trećine 55.000 živi sa platom do 250 eura. I onda, vi meni govorite da je naš prijedlog da se upravo te kategorije ljudi usljed ovakve krize, jer se povećava nezaposlenost pomognu jednokratno sa 222 eura, vi kažete da je to populistička mjera, jer nijeste nam rekli odakle. Nije tačno. Vrlo sam vam precizno rekao odakle taj novac može da se nađe iz budžeta koji je dokument ove države. Pozicija 147 - 51 milion eura za konsultanske usluge, a vala ćemo se konsultovati u ovo godinu dana za 51 milion eura, plus rashodi za materijal i usluge 37 miliona eura. Samo te dvije stavke su nam 88 miliona plus ostali rashodi za usluge. Tu je potpredsjedniče Simoviću, bilo i te kako prostora, jer ova pomoć o kojoj mi govorimo za penzionere i za nezaposlene je 0,7% važećeg budžeta i 0,4% bruto društvenog proizvoda. To su minimalni iznosi toliko samo duguje jedna poslovna grupacija Vektra Jakić poreza u Crnoj Gori. Vi ste meni odgovarajući na prethodna pitanja, pošto pratim oblast kada krenem da razgovaram sa Vladom, vi ste mi rekli da je jula 2019. godine Poreska uprava podnijela prijedlog za pokretanje stečajnog postupka 22. 04. 2019. godine.

Zamislite, poštovani građani, sami zaključite. Da li činjenica da nakon godinu dana nije otvoren stečaj, da li je to efikasnost institucija ili je to privilegija jednog DPS tajkuna koji ne plaća porez i onda mu se stečaj ne otvara u našim efikasnim institucijama koji su za vladavinu prava punih godinu dana. Ako nađete još jedan ovakav slučaj ili dva da neko može da ovako izigrava državu da joj duguje novac, koristeći zakonske mehanizme ne možemo ništa onda s potpunim pravom i završavam potpredsjedniče Gvozdenuoviću, onda s potpunim pravom može da se zaključi da je vama kad kažem vama ne mislim personalno da je vama važniji interes jednog vašeg tajkuna nego 110.000 građana kojima nećete da izdvojite 20 miliona eura koliko on duguje za poreze. Njima vjerujte, ta 222 eura znače mnogo u ovakvim trenucima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:40:34)

Poslaniče Konjeviću,

Nijesam razumio da li ste po članu 192 postavili dopunsko pitanje? Ja sam razumio da jeste i prepostavio sam da jeste, ali ako kažete da niste, niste, a prepostavio sam iz dva razloga, jer su tako bila koncipirana pitanja i vrijeme koje vam je bilo na raspolaganju. Tri minuta imate pravo na pitanje i jedan za dopunski i onda sam to razumio, al' ako nije tako, ja prihvatam, jer je to ipak vaša volja, vi morate posebno to da naglasite.

Zamoliću poslanika Šabovića da ne dobacuje, ali nijesmo dugo čuli njegov glas tako da ga pozdravljam u ime drugih poslanika. Pa i on mi je tako djelovao da nije saglasan sa vašim tim stvarima, ali možda nijesam u pravu. Hvala vam. Idemo dalje.

Imamo sledeće pitanje koje takođe postavlja poslanik Raško Konjević.

Izvolite poslaniče Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (02.06.20 11:42:53)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani građani, uvažene kolege, potpredsjedniče Simoviću,

Vlada vrlo često šalje javne poruke i kaže da zakon treba jednako da važi za sve. Malo prije smo videli kako zakon jednako važi za sve i da se Vlada zalaže za dosljednu primjenu propisa. Vrlo je dosljedno kad ne otvarate stečaj godinu dana.

Da li vi potpredsjedniče Simoviću smatrate da zakon treba jednako da važi za sve, posebno u dijelu primjene plaćanja poreza, kao i u dijelu jednake primjene Zakona o zaradama u javnom sektoru? Da li Vlada jednako i dosljedno naglašavam jednako i dosljedno primjenjuje i prati, što je njena nadležnost primjenu propisa nadležnost ministarstava u Vladi, primjenu propisa u dijelu naplate poreza i zarada u kompanijama čiji je država većinski vlasnik? Da li u resoru poljoprivrede koji vodite ima primjera nepoštovanja Zakona o zaradama u javnom sektoru, odnosno nepoštovanja zakona u dijelu naplate poreskih prihoda. Ukoliko ima nepoštovanja u ovom dijelu zarada nepoštovanje Zakona o zaradama o javnom sektoru šta ste kao resorni ministar poljoprivrede, odnosno kao potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku preduzeli u tom dijelu? Ono na šta bih vas ja, ako poslanik Rakočević završi konsultacije, ono na što bih vas podsjetio, kada se to tiče Zakona o zaradama u javnom sektoru jeste da je taj zakon usvojen 2016. godine, da smo imali jedno osam ili devet izmjena u protekle tri odnosno četiri godine da u članu 2 tog zakona se zaposlenima u javnom sektoru smatraju i zaposleni u privrednom društvu koje je u većinskom državnom vlasništvu. Takođe ću vas podsjetiti da smo članom 41 napravili određena izuzeća, ali da su ta izuzeća vezana za one kompanije koje su u većinskom državnom vlasništvu samo u dva slučaja. Jedan ako to preduzeće, odnosno kompanija ostvaruje dobit u poslovanju i ako uredno izmiruje sve svoje obaveze pod ovim obaveze definitivno se podrazumijevaju poreske obaveze. Dakle, u tom segmentu me interesuje, poštovanje zakonskih propisa. Vidjeli ste da je Poreska uprava negdje u aprilu mjesecu ove godine izdala novu poresku listu. Ono što je zapanjujuće da vi u zadnje tri crne poreske liste imate iste kompanije koje su poreske dužnici. Samo sa jednom razlikom, da se njihov dug tromjesečno samo uvećava, a da Vlada šalje poruku da zakon jednako važi za sve. Ja vam tvrdim potpredsjedniče Simoviću, da zakon za te kompanije ne važi jednako kao za nekog malog preduzetnika, neku prodavnicu, nekog frizera, nekog taksistu i tako dalje. Cilj koji država treba da uspostavi u sistema vladavine prava jeste da taj zakon jednako važi za nekog tajkuna i za ovog običnog građanina, jer ovom običnom građaninu koji je dužan 1.000 ili 1.500 eura nekog poreza, inspekcija mu dođe odmah. A ovi koji su dužni po 10 do 20 miliona ne smiju ni da im priđu, jer da smiju da im priđu oni bi nekako ovaj problem riješili. Pogledajte samo, i završavam, zahvaljujem gospodine Rakočeviću, pogledajte samo posljednje tri crne poreske liste. Sve su iste kompanije, sve su vlasnici koji su bliski Demokratskoj partiji socijalista i u svim tim slučajevima, znate li šta im je zajedničko, da se stečajevi ne otvaraju ili kad se pokrene procedura stečaja, onda, što bi naš narod rekao, nikad u dom, nikad da se stečaj otvori. Da je to neki običan građanin davno bi stečajni postupak bio završen. E to je ta nepravda koja ovaj narod žulja debelo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:46:41)

Hvala poslaniče Konjeviću.
Izvolite potpredsjedniče Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ (02.06.20 11:47:27)

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče Parlamenta. Hvala i poslaniku Konjeviću i na ovom drugom postavljenom pitanju.

Normalno, na početku odgovora, odgovor na vaše početno pitanje i ponoviću ono što ste i sami konstatovali da je opredjeljenje Vlade da su zakoni isti za sve. Dakle, dosledna, jednoobrazna i transparentna primjena zakona u svim oblastima, uključujući oporezivanje i obračun zarada i otvaranje stečajaja i sve ono što prati taj cijeli proces, ali siguran sam da ćete se složiti da po Ustavu tri grane vlasti, svaka nosi svoju odgovornost i moguće da ta neka pitanja bi trebalo adresirati na neko drugu adresu.

Poreska uprava koja mi je inače dala impute za odgovor na vaše pitanje i tome svjedočimo, ja mislim da i vi to možete potvrditi, bez obzira na vaše određene kritičke analize, da ulaže maksimalne napore da obezbijedi naplatu poreza i visok stepen poštovanja poreskih propisa, bez obzira na kategoriju poreskih obveznika, vlasničku strukturu ili sektor u kojima obveznici posluju.

Kada su u pitanju poreski obveznici koji pripadaju javnom sektoru, bez obzira na njihov strateški značaj koji negdje u nekim momentima moramo imati u vidu za funkcionisanje sistema državne uprave, odnosno značaj za ekonomiju Crne Gore, ova preduzeća ni na koji način nijesu abolirani obaveze plaćanja poreza. U sistemu naplate poreza isti su kao i svi ostali poreski obveznici, uredno se evidentira poreska obaveza i to stoji kao obaveza koja se mora ispuniti. U prilog tome govore naponi Poreske uprave da unaprijedi stepen poreske discipline kod navedenih obveznika primjerom svih mjera naplate uključujući predlaganje stečajnog postupka što je rezultiralo smanjenjem poreskog duga kod značajnog broja državnih preduzeća, kao jedinica lokalne samouprave. U prilog ovog konstataciji ide i činjenica da se na listama najvećih poreskih dužnika transparentno objavljuju i imena obveznika čiji je većinski vlasnik država, ništa se ne ukrija nego se prikazuje. Dakle, ne postoji niti jedan poreski obveznik u Crnoj Gori koji je oslobođen obaveze prijavljivanja i plaćanja poreza suprotno zakonskim propisima koji su na snazi. Zato je za četiri godine nivo dospjelog duga smanjen za 210 miliona eura i to sa 588 miliona eura, koliko je iznosio na kraju 2015. godine na 378 miliona koliko je iznosio na 31.12. prošle godine.

Među preduzetim mjerama za smanjenje duga posebno se izdvaja reprogram poreskog potraživanja kojim je obuhvaćeno 6.165 poreskih obveznika, sa iznosom osnovnog duga od 128 miliona eura i kroz reprogram kojim su obaveze odložene na pet godina do sada je naplaćeno preko 70 miliona eura. Dakle, to nije bilo mrtvo slovo na papiru nego Zakon o reprogramu je realizovan i kroz taj zakon je naplaćeno 70 miliona eura. Nijesmo samo evidentirali, nijesmo sabirali, mi smo krenuli u naplatu, mada je i ovo bio važan proces stvaranja osnove informacione.

Kada su u pitanju zarade u javnom sektoru poznato vam je da mnogo puta naznačen a tematika bila je u fokusu pažnje Vlade, pri čemu ću naglasiti da ste i vi lično u svojstvu člana Vlade, pratili realizaciju zaključaka Vlade i davali svoj doprinos u koncipiranju zakonskih rješenja o kojima ste i danas govorili. Javnosti radi izdvojiću dio zaključaka Vlade iz 2013. godine kada ste bili član Vlade, a kojima su zadužene javne ustanove i preduzeća u kojima država ima većinsko učešće u vlasništvu, da svojim opštim aktima utvrde najviši iznos zarade koji za rukovodeće lice, dakle izvršnog direktora, ne može biti veći od dvije prosječne zarade u državi u prethodnoj godini i da zarade zaposlenih u rangu nižem od izvršnog direktora ne mogu biti veće od jedne i po prosječne zarade u državi za prethodnu godinu.

Imajući u vidu praćenje implementacije kako zakona tako i zaključaka Vlade, kao i napore Vlade, definiše ograničenje zarada, usvojena rješenja Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, takođe propisuju smanjenje fonda zarada za zaposlene u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države, odnosno pravnih lica čiji je osnivač država. Tako je Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, članom 10 stav 2 propisano da su pravna lica koja su u prethodnoj godini ostvarila gubitak u poslovanju, dužna da smanje ukupan fond zarada za 10% u

prvoj godini i dodatno 5% u narednoj kalendarskoj godini. Ova norma je direktno vezana ne samo za fond zarada, nego i za primjenu izuzetaka iz člana 41 ovog zakona, budući da ukoliko neko društvo ne ostvaruje dobit ili ne izmiruje redovno obaveze, to je sa ostvarivanjem gubitaka to društvo dužno da strukturu svojih primanja i politike naknada prilagodi odredbama ovog zakona u cjelini. Tokom prošle godine Vlada je dala značaj ovoj temi i kroz niz materijala i tematskih sjednica vodila raspravu i donijela konkretne zaključke. Dodatno, podsjećam da je Skupština na nedavnoj sjednici raspravljala o Predlogu zakona o privrednim društvima kojim će se u određenom dijelu dati odgovor na bolju koordinaciju, kontrolu privrednih društava preko organa upravljanja. I danas Vlada razmatra potrebu dodatnih izmjena i dopuna u postojećoj normativi, konkretno Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ili uređenja statusa privrednih društava u većinskom vlasništvu države ili privrednim društvima u kojima je država osnivač. Cilj je zakonsko rješenje kojim će se bolje definisati osnivanje, status, funkcionisanje, položaj organa upravljanja i rukovođenja, kao i direktnija, očigledno potrebna uloga većinskog vlasnika ili osnivača, odnosno države.

I na kraju, želim da još jednom istaknem da propisi i jesu i moraju biti isti za sve. A za dosljednu primjenu propisa veliku odgovornost snose nadležni inspekcijski organi pored onih koji su dužni da primjenjuju zakon. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 11:55:23)

Hvala vam potpredsjedniče Simoviću.
Izvolite poslaniče Konjeviću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (02.06.20 11:55:27)

Potpredsjedniče Simoviću, ja pomalo nešto znam o proceduri. Znam da ste vi vješti ovako da pokušavate stvar da politički zamaglitate. Hoćete li mi objasniti kako zakon jednako važi za sve, vi ste citirali odredbu člana 10 Zakona gdje kažete - firma koja je u gubitku treba da smanji fond zarada za 10%. Ja ću vam reći dvije firme koje su po Zakonu o zaradama u javnom sektoru morale da to rade. Jedna je Montenegro airlines, druga su Plantaže. Sticajem okolnosti jedna od tih firmi je u vašem resoru. Bave se inspekcije poštovanjem zakona, ponešto i ministri rade potpredsjedniče Simoviću, a vi predlažete članove upravnog odbora Vladi, potpredsjedniče Simoviću, znam ja tu proceduru, pa Vlada predlaže Skupštini akcionara. Znači, predlažete u onom dijelu kao resorni ministar prolazi sve kroz vas, jer može i Vlada da bude vlasnik, ne mora da bude samo fond, ja pričam kategorijalno.

Prema tome, potpredsjedniče Simoviću, ovdje nema ništa od toga da zakon jednako važi za sve. Dakle, prekršen je eklatantno član 41 zakona u vezi sa članom 2, jer u članu 41 se jasno definiše ko može biti izuzet. Ne može biti iz ovog zakona kad su zarade u pitanju izuzet niko ko ima neku vrstu neizmirene obaveze, a poreski dug je neizmirena obaveza i to prve vrste. Vi ste tačno rekli potpredsjedniče Simoviću, da je 2013. godine bio zaključak da izvršnom direktoru ne može zarada da bude veća od dvije prosječne zarade, ali Vi tada niste bili u Vladi, potpredsjedniče Simoviću. Kad ste se Vi vratili u Vladu očigledno da tog zaključka nema. Zašto nema tog zaključka? Zato što pogledate imovinske kartone direktora državnih preduzeća, ne svih, neki su u dobrom plusu, neke su dobre firme i trebaju da imaju dobre zarade. Ja ovdje govorim o nekoliko državnih kompanija koje su ili poreski dužnici ili ogromni gubitaši. Plate tim izvršnim direktorima su neprimjereno iritantne. Ne može, potpredsjedniče Simoviću, plata pa da je suvi genije, nekome biti četiri i po hiljade eura, a firma mu biti u gubitku od sedam, osam miliona. Ne može potpredsjedniče Simoviću, nekome biti plata sedam hiljada eura a dugovati u oktobru prošle godine dva miliona eura poreza.

Recimo, mi smo Vas nekoliko puta prozivali, potpredsjedniče Simoviću, javno da pokrenete proceduru ono što je do Vas. Vi niste politički nemoćan čovjek, naprotiv, em ste ministar poljoprivrede, em ste predsjednik Komisije za ekonomsku politiku. Ne može ništa doći na Vladu što ne prođe kroz Vaše ruke. Prema tome, sad Vam govorim... (prekid)....

Hvala na dekoncentraciji i uspjeli ste u tome, moram vam priznati.

Pozivali smo Vas nekoliko puta, uradite ono što vam je zakonska obaveza, otvorite tematsku sjednicu, tačku dnevnog reda na Vladi, pokrenite proceduru na Vladi da se razriješe svi oni koji ne poštuju Zakon o zaradama u javnom sektoru. Kakva je to Vlada, potpredsjedniče Simoviću, u kojoj poneki izvršni direktori može da ih ne interesuje zakon i može da ih ne interesuje mišljenje Vlade, jer političku odgovornost za ove plate ne snose ti ljudi, snosite ih vi, potpredsjedniče Simoviću. Zato vas i pozivam, kad kažem vas mislim na Vladu da ne mislite da nešto imam lično protiv Vas. Zato Vas, kao potpredsjednika Vlade, pozivamo, ajte danas na sjednici Vlade otvorite tematsku sjednicu, pa nakon te sjednice Vlade izađite i recite, je li ovaj zakon poštovan od strane tih kompanija ili je ovaj zakon kršen. Ja vam tvrdim da je ovaj zakon kršen, jer ovdje ne treba biti pravnik, a evo može nam tumačiti potpredsjednik Pažin da pogleda član 41, pogleda član 2 i uradite jednu stvar koja bi potpredsjedniče Simoviću, bila dragocijena za crnogorsko društvo. Znaite koja je to stvar? Da u ovoj državi neko ko radi u ime države, barem jednom može da bude smijenjen i da obrazložite i kažete, ubraćete i vi političke poen ako to uradite, kršili ste gospodo zakon, bez obzira što ste naš član glavnog odbora, bez obzira što pripadate DPS-u zakon, ovo što Vi kažete, treba jednako da važi za sve, Vlada nalaže da budete smijenjeni, jer je Vlada, mislim država, vlasnik toga. Ovako sve dok to ne uradite, sve dok traje ova sjednica, čitaću vam ove članove zakona i smatrati Vas politički odgovornim zašto tolerišete da neko tamo prima platu sedam hiljada eura i prima platu od četiri hiljade eura.

Potpredsjedniče Simoviću, primati platu od sedam hiljada eura znači da dnevno zarađujete 250 eura. Znaite li kako to građani primaju kada to čuju, i građani treba politički vama da pošalju poruku, jer vi to tolerišete. Kad kažem Vi mislim na Vladu, na Ministarstvo poljoprivrede. Uradite danas, možete kao potpredsjednik Vlade da zatražite pod tačkom razno, raspravu na Vladi, imate Vi već tu informaciju, znate da je zakon prekršen, izvolite lijepo povucite dva poteza, smijenite to dvoje, troje direktora, pobraćete politički poen i ja Vam unaprijed čestitam ako to uradite. Ako to ne uradite nego dozvolite da se zakon krši na ovakav način, građani treba da znaju da nije tih nekoliko ljudi krivo, njima je dobro po sedam hiljada u džep svaki mjesec to je mnogo lijepo, firma duguje građanima poreze ili sa druge strane i duguje poreze i ima gubitak u milionskim iznosima, po četiri, pet hiljada u džep i sve je super. Građani očekuju od Vas da danas otvorite na sjednici Vlade tu priču, da povučete poteze, ako to uradite ja Vam javno čestitam, ako to ne uradite direktno ste odgovorni. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:01:55)

Hvala. Na ovaj način smo završili dva pitanja koja je postavio Raško Konjević. Poslanik Konjević je bio u Vladi pa zna da utorkom nije sjednica Vlade.

Dajem riječ Neli Savković.

NELA SAVKOVIĆ VUKČEVIĆ (02.06.20 12:03:14)

Hvala vam potpredsjedniče.

Poštovani gospodine ministre, moje pitanje se odnosi na aktivnosti koje je preuzela Vlada Crne Gore kada je u pitanju izgradnja vodovoda za Gornju i Donju Lješansku nahiju.

Kada se planira završetak ovog vodovodnog sistema i da li će Vlada Crne Gore imati aktivnu participaciju u budućim fazama ovog projekta?

Dozvolite da u kratkom obrazloženju podsjedim da se pitanje vodosnadbijevanja počelo rješavati 80-ih godina prošlog vijeka i da je od samog početka to pitanje pratilo mnogo teškoća i dilema. Glavni grad zajedno sa Ministarstvom poljoprivrede u prethodne dvije godine uložio je oko milion eura u kreiranju preduslova za vodosnadbijevanje Gornje i Donje Lješanske nahije i sanacije postojećeg sistema. Aktivno učešće kada su u pitanju nova izvorišta i infrastruktura preuzela je Vlada Crne Gore preko Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja obezbijedivši u ovom trenutku oko 500 hiljada eura za istražne radove na izvorištu Kaluđerovo oko, izgradnji primarnih cjevovoda i rezervoarskog prostora. Bilo koja dalja aktivnost na ovom polju teško će biti

ostvariva bez pomoći resornog ministarstva, odnosno Vlade Crne Gore. Neophodno je u narednom periodu obezbijediti kontinuitet ulaganja kako bi u Lješanskoj nahiji započeti projekat bio uspješno realizovan u cilju poboljšanja uslova stanovanja građana na ovom području. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:04:55)

Hvala, poslaniče Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (02.06.20 12:05:01)

Hvala uvaženi potpredsjedniče Parlamenta, hvala uvažena poslanice Savković na postavljenom pitanju,

Hvala što se interesujete za upravo ovaj projekat. I sam sam bio vrlo zainteresovan da nađem odgovor u odnosu na ono što ste i kazali decenijski problem tog područja. Znajući da je to bezvodno područje, znajući da tu žive i rade i privređuju odgovorni i vrijedni domaćini i oni koji žive trenutno na tom prostoru i oni koji sve rađe i sve češće vraćaju svojim imanijima, ja mislim da svi zajedno moramo biti zadovoljni sa ovim iskoracima koje smo napravili vezano za taj jedan vrlo zahtjevan vodovod i u finansijskom i u tehničkom smislu. Posebno nas sve zajedno raduje što smo te ključne iskorake napravili upravo u ovoj godini, zahtjevnoj godini, godini koja je bila opterećena sa problemima epidemije, ali se i u ovoj godini radilo i to kao i na svim drugim projektima kada je u pitanju ruralna infrastruktura zajedno. Dakle, Vlada, resorno ministarstvo, Glavni grad u ovom slučaju veoma odgovorno, veoma posvećeno i ono što je bilo veoma važno, što nam je davalo snagu i obavezivalo sve nas zajedno to je bilo to lokalno stanovništvo. I zahvaljujući takvom pristupu negdje čini mi se da smo na dobrom putu, i podsjetiću vas da je Ministarstvo poljoprivrede kontinuirano podržavalo realizaciju ovog projekta u periodu od '17 do '20-te godine u navedenom periodu za izgradnju ovoga vodovoda u saradnji sa Glavnim gradom uloženo je preko milion eura u ovoj godini će biti još dodatnih 500-600 hiljada od čega je Ministarstvo izdvojilo preko pola miliona eura. Zbog kompleksnosti ovoga projekta Ministarstvo je 2017. godine obezbijedilo sredstva u iznosu od 70.000 eura koja su bila potrebna da se naprave hidrogeološki istražni radovi na Kaluđerovom oku gdje smo bili svi zadovoljni, jer smo zahvaljujući tim vodoistražnim radovima došli do jednog veoma značajnog kapaciteta, preko 35 litara sekundi koji nam daje garanciju da ćemo čitavo to područje uključujući i donju i Lješansku nahiju snabdjeti sa dovoljnim količinama kvalitetne vode.

Svjedoci smo da uspješna implementacija prve dvije faze izgradnje vodovoda, a možemo reći i najkompleksnijeg vodovoda do sada što je uslovljeno specifičnim geografskim karakteristikama područja i orografskim znamo svi goli krš i orografija vrlo, ali se radi i to se dobro napreduje.

U prošloj godini Ministarstvo je izdvojilo 200.000 eura za izgradnju četiri i po kilometra glavnog cjelovoda prečnika 250 mililitara sa pratećom infrastrukturom i nedavno smo bili svjedoci da je označen kraj realizacije te faze. Tim cjelovodom biće povezano glavno izvorište tog Kaluđerovog oka sa rezervarskim prostorom koji je planiran na Kamenici, što predstavlja osnovu vodosnadbijevanja Gornje i Donje Lješanske nahije. Dakle, sa tog rezervoara na Kamenici koji će biti isprojektovan i izgrađen sa dovoljnim kapacitetom imaćemo dva kraka i prema Donjoj i Gornjoj Lješanskoj nahiji.

U ovoj godini planirali smo program od 150.000 i kazali smo da nećemo ni u ovoj godini dati manje u odnosu na prošlu godinu, tako da ćemo iz agrobudžeta sa stavke glavne infrastrukture dopuniti 50.000 eura, tako da će Ministarstvo u ovoj godini takođe participirati sa novih 200.000 eura, a Glavni grad i podgorički Vodovod koji je veoma posvećeno radio na realizaciji ovoga projekta ulažući svoje kapacitete i stručne, radne i profesionalne tako da mislim da idemo ka konačnoj održivosti ovoga projekta.

Važno je napomenuti da je Ministarstvo za projekte vodosnadbijevanja u periodu '17-'20-sta opredijelilo četiri miliona eura i ukupno je ovakvih sličnih projekata na nivou Crne Gore

podržano 135 projekata od čega su do sada završena 104, a u toku su radovi na preostalim projektima izgrađeno je ukupno 220 km primarne i 115 km sekundarne vodovodne mreže.

Preko 15.000 stanovnika je pokriveno novoizgrađenim vodovodnim sistemima. To je nešto što je nasljeđe prošlosti decenijskog odnosa prema ruralnim područjima, ali, kao što vidite Vlada u kontinuitetu već dugi niz godina se veoma odgovorno odnosi prema potrebi izgradnje te osnovne seoske infrastrukture vodosnadbijevanje - put. Vidite da je CEDIS ušao u jedan značajan projekat koji je vrijedan preko 76 miliona eura da rehabilituje kompletnu niskonaponsku mrežu, jer smo svjedočili da jednako i mojoj Katunskoj nahiji i vašoj Lješanskoj nahiji ili u Petnjici, ili u Crmnici da imamo često ovu situaciju nedovoljnog napona elektrosnadbijevanja da bi mogli da rade osnovni kućni uređaj, da bi mogli da rade sistemi za navodnjavanje da bi mogli da rade uređaji u radionicama. Znači ova investicija koja podrazumijeva i stubna mjesta i dalekovode i trafostanice da će ona omogućiti da imamo uredno i kvalitetno i elektrosnadbijevanje i u ruralnim prostorima širom Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:11:47)

Potpredsjedniče hvala.
Nela izvolite.

NELA SAVKOVIĆ VUKČEVIĆ (02.06.20 12:11:57)

Hvala.

Potpuno je jasno da je riječ o zaista velikom projektu čiji dobrobit će biti višestрани uz vodovod, električnu energiju imam na umu i put koji se počeo graditi od Bera. Ovo područje će dobiti uslove za kvalitetniji život, moći će da se gaje kulture po kojima je i ranije Lješanska nahija bila poznata, dakle kvalitetna vinova loza u starim defterima imamo zabilježeno da su još Crnojevići imali ovđe vinograde, doprinos poljoprivredi, ali u tom smislu i turizmu, jer ako imamo na umu projekte kulturnog turizma, putevi, vinove loze, vina i tako dalje na ovaj način turistički moći će da se realizuje Lješanska nahija, a pritom dodati da je riječ o veoma istorijski značajnom području znamenite bitke, ostaci crnogoskih dinastija, sakralnih objekata, starih gradova, puteva i još mnogo toga u ovakvim uslovima moći će da se istražuje i na pravi način da se upoznamo sa prošlošću Crne Gore. Zahvaljujem na odgovor.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:13:03)

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili pitanja.

Odgovori - komentar na treće poslaničko pitanje koje smo imali danas za potpredsjednika Simovića imamo još jedno koje postavlja poslanik Mirsad Murić. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (02.06.20 12:13:24)

Poštovani potpredsjedniče Vlade i ministre poljoprivrede, gospodine Milutine Simoviću, drage kolegice i kolege,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutinu Simoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje.

Pored pune realizacije svih mjera predviđenim ovogodišnjim Agrobudžetom poljoprivredna proizvodnja je dodatno podržana posebnim programom vrijednim preko 17 miliona eura. Taj program znamo zbog čega je, zbog koronske krize, a konkretno me interesuje koje su mjere

podrške predviđene ovim programom s posebnim osvrtom na opštine sjeveroistoka naše države, a ako imate nekih novih podataka normalno i saopštenje koje je do vas.

Obrazloženje:

Poljoprivreda je zajedno sa turizmom i energetikom jedna od strateških grana Crne Gore i zbog toga predstavlja veoma važan izvor prihoda u Crnoj Gori posebno sa ruralnih mjesta odakle i ja dolazim. Ako pođemo od toga da u sjeveroistočnom dijelu Crne Gore ima registrovanih negdje oko dvije i po hiljade poljoprivrednih proizvođača onda možemo lako da uvidimo da je izvor prihoda stvarno znači vezan sa poljoprivredom u ovom području gdje znatno znači broj gazdinstava ostvaruje svoje prihode pomoću poljoprivredne proizvodnje.

Konkretno ću navesti primjer za Rožaje gdje je u Rožajama poljoprivreda razvijena u obliku pretežno stočarstva gdje se gazdinstvom bave znači sa uzgojem goveda, proizvodnjom mlijeka i mliječnih proizvoda i mesa gdje stočni fond čini negdje blizu 6.000 goveda.

Kod sitne stoke negdje blizu 9.000, što se tiče ovaca i koza negdje blizu 8.000. Imamo i živine, ali isto tako i svinja, i poljoprivrednici ostvaruju značajne prihode i zbog toga sam i postavio ovo poslaničko pitanje da vidimo koliko je od ovih sredstava koji su namijenjeni preko Agrobudžeta koji je za ovu godinu iznosio preko 61 milion. Znači, koliko je dodatno opredijeljeno radi ove krize koja je izazvana novim korona virusom poremetila donekle i poljoprivrednu proizvodnju. Tih 17 miliona eura mislim da predstavljaju značajna sredstva i da će u mnogome uticati na poljoprivredne proizvođače da prebrode svoju proizvodnju i da poboljšaju zahvaljujući čemu ćemo na domaćem tržištu dobiti veoma značajne poljoprivredne proizvode čime ćemo se i osloniti na domaće proizvode. To je ono što bi bilo veoma važno.

Međutim, dodatno može ukazati da poljoprivredna proizvodnja u sjevernom dijelu je znatna i po biljnoj proizvodnji, a posebno jedan dio biljne proizvodnje koji se tiče samoniklih biljaka i gljiva. Rožaje je konkretno poznato po tome, da vršimo otkup i preradu ljekovitog bilja šumskih plodova i gljiva, gdje značajna sredstva u obliku novčanih sredstava ruralno stanovništvo prihoduje i od ovog veoma značajnog resursa kojim raspolaže Crna Gora.

Kompletan otkup proizvodnja i prerada ljekovitog bilja šumskih plodova i gljiva gdje je namijenjena izvozu tako da i sama Crna Gora ima veoma značajne prihode u vrijednosti od nekoliko miliona eura se ostvaruju prihodi povodom ove proizvodnje.

Smatram da u kontaktu sa poljoprivrednim proizvođačima da su mjere koje su preduzete za prevazilaženje ove krize veoma dobre, poljoprivredni proizvođači su veoma zahvalni posebno u onom dijelu gdje postoje subvencije za otkup i preradu mlijeka i mliječnih proizvoda gdje se unaprijed subvencije daju gdje su poljoprivredni proizvođači iskazali veoma veliko poštovanje prema Ministarstvu poljoprivrede i prema našoj Vladi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:18:59)

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (02.06.20 12:19:01)

Hvala vam uvaženi potpredsjedniče Parlamenta, hvala i uvaženom poslaniku Muriću na postavljenom pitanju i prilici da se još jednom svi zajedno podsjetimo posebnog Vladinog programa koji se odnosio na sektor poljoprivrede, kao dio socioekonomskog odgovora na posljedice COVID-19.

Podsjetiću i ovaj put da smo tokom cijelog trajanja ove krizne situacije pandemije da smo bili u komunikaciji i to dnevnoj sa brojnim poljoprivrednim proizvođačima, preduzetnicima i pratili smo stanje na terenu u svim bitnim elementima koji su opredjeljivali i kvalitet i dinamiku realizacije proizvodnje.

Takođe, prilikom donošenja svih mjera za suzbijanje epidemije iskazivali smo puno razumijevanje za potrebe sektora poljoprivrede, kako bi se omogućilo odvijanje poljoprivrednih radova u realno mogućim rokovima i u skladu sa epidemiološkom situacijom i definisanjem

epidemioloških mjera. Neću da kažem da je bilo tolerantno, nego su se propisivale posebne mjere koje su značile izuzeće u odnosu na ono što je bila potreba poljoprivrednih proizvođača da odu do svog imanja, da obiđu svoje voćnjake, vinograde, ponavljam u granicama realno mogućeg smo obezbijedili i taj vid komunikacije koji bi značio održavanje poljoprivredne proizvodnje u ovoj godini.

Tokom cijelog perioda pratili smo snadbjevenost tržišta sa osnovnim elektro materijalima i kazali smo kao što je generalna slika bila u Crnoj Gori dobra snadbjevenost sa ključnim osnovnim životnim namirnicama nijesmo imali slike praznih rafova ni magacina. Tako smo pratili stanje snadbjevenosti i sa osnovnim repromaterijalima u sektoru poljoprivrede. Možemo da kažemo nije manjkavalo ničega, bilo je dovoljno i sjemena, zaštitnih sredstava i mineralnih đubriva. Tako da taj efekat deficita tih ključnih imputa nijesu osjetili naši poljoprivredni proizvođači.

Takođe smo se bavili i trećom važnom temom, to je situacija na tržištu poljoprivrednih proizvoda gdje je u otežanim uslovima trebalo plasirati dospjele poljoprivredne proizvode i tu smo u posebnim nekim sredinama koji su bili pod posebnim mjerama epidemiološkim, kao što je jedno vrijeme na kratko bila Opština Tuzi, reagovali smo sa intervencijama na tržištu u saradnji sa odgovornom lokalnom samoupravom, komunikaciji sa poljoprivrednim proizvođačima i u granicama mogućeg spašavali smo dospjele poljoprivredne proizvode da ne propadnu.

Pored ovoga Vlada je, vidjeli ste, u sklopu drugog paketa iskreirala poseban program podrške za poljoprivredu, kazali smo ukupne vrijednosti oko 17 miliona eura u tih 17 miliona eura je jedna odlična kreditna linija koja je pokrenuta ovih dana od strane investicionog razvojnog fonda, sa procjenom da će se u ovoj godini plasirati najmanje 10 miliona eura povoljnih kreditnih sredstava sa grejs periodom u kome će Vlada platiti cijenu kamate iznos do 20.000 eura kako bi se proizvođači spremili za jesenju proizvodnju ili nadomjestili dio troškova koji su imali za proljećnu sezonu.

Vidimo da je veliko interesovanje, napravili smo dogovor sa IRF službe Ministarstva poljoprivrede su na raspolaganju, da ubrzaju taj proces, da ubrzaju obradu zahtjeva konačne odluke će donostiti IRF. Ali Ministarstvo je tu iskazalo spremnost da im da tu logističku podršku i proizvođačima i investiciono razvojnom fondu.

Vidjeli ste da je taj dio paketa podrazumijevao listu avansa premija i za stočarsku i za biljnu proizvodnju i tih 80% već isplaćenog avansa on je jednak koliko i 100% iznos premija za prošlu godinu, jer smo kroz ovogodišnji izvještaj povećali iznos premija.

Takođe, vidjeli ste da taj paket podrazumijeva da smo platili poljoprivredno osiguranje za sve one 529 takvih osiguranika koji plaćaju svoje doprinose da im Vlada plati šest mjeseci cijeli iznos doprinosa za osiguranje i vidjeli ste da smo korisnicima staračkih naknada obezbijedili vanrednu staračku naknadu. Što je takođe bilo za te korisnike jedan, rekao bih više nego gest pažnje. Odnos poštovanja prema svim tim ljudima koji su, a njih je oko 3.400 korisnika na nivou Crne Gore koji su cijeli svoj život proveli na selu bavili se teškim poslom, očuvali život na selu i mi mislimo da uvijek ih se treba sjetiti, obratiti, dati podršku i odnos razumijevanja i prema tim korisnicima.

Što se tiče sjevera u svemu ovome najviše korisnika podrške za avansne premije u stočarstvu je bilo upravo sa sjevera 67% i centralnog 27% i iz primorskog regiona 5,4%. Slično je bilo i kod biljne proizvodnje 58% isplaćenih avansnih premija se odnosilo na sjever Crne Gore 37% za centralni region, 37% i 6% za primorski. Od ovih ukupnih korisnika staračkih naknada 3.419 72,5% je sa sjevera Crne Gore, što je jedan dobar pokazatelj i kod korisnika doprinosa takođe značajan dio se nalazi sa sjevera Crne Gore.

Slijedi realizacija još jedne mjere koja je u ovom paketu finansijski iznosi tri miliona eura. To je stabilizacija tržišta, pratit ćemo stanje poljoprivrednih proizvoda, vidjet ćemo šta će značiti pokretanje turističke sezone, vidjet ćemo koliko će se tu otvoriti to najbolje tržište za plasman poljoprivrednih proizvoda. Ako se tu pojave određeni viškovi i otežani plasman mi moramo reagovati, moramo sačuvati dohodak poljoprivrednih proizvođača koji su ušli u proizvodnju, sada imaju problem to da plasiraju ili bi mogli da imaju problem sa plasmanom, pokrenut ćemo mjeru otkupa, skladištenja, a dio tih namirnica ako bude trebalo obezbijedit ćemo besplatno za javne ustanove, škole, vrtiće, bolnice jer to je mjera koja je inače dozvoljena mjera u Evropskoj poljoprivrednoj politici i za tu aktivnost imamo tri miliona eura i plus 500.000 eura iz okvira Agrobudžeta.

Tako da mislimo sa tih tri i po milione eura da možemo negdje uticati na stabilizaciju tržišta, ako se pojavi problem.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:26:53)

Hvala potpredsjedniče Simoviću.

Poslanik Murić.

MIRSAD MURIĆ (02.06.20 12:27:02)

Veoma iscrpno odgovoru čime ste ukazali da Vlada i Ministarstvo poljoprivrede vode računa o poljoprivrednim proizvođačima o sjevernom regionu. Da se kroz ove mjere koje su preduzete i preko budžeta koji je veoma zavidan i svake godine sve veći i veći ste opredijelili izvjestan broj miliona koji nije mali iznos to je preko 17 miliona eura, da pomognete poljoprivredni razvoj da ne bi poljoprivreda na sjeveru stagnirala. Jer smo vidjeli da poljoprivredna proizvodnja predstavlja za mnoge građane sjevera veoma značajan izvor prihoda, kako bi obezbijedili svoj ekonomski standard u toku godine.

To je ono što je veoma imponzantno i pored ove pandemije koja nas je zadesila gdje mnoge zemlje, najrazvijenije zemlje doživljavaju neki ekonomski slom, gdje mnogi radnici ostaju bez posla, gdje mnogi ljudi rade skraćeno radno vrijeme. Korona virus nije zaobišao Crnu Goru, ali sa adekvatnim mjerama, sa institucijama koje su pokazale svoju snagu smo spriječili širenje tog virusa i zaustavili, ali i omogućili da proizvodnja, posebno poljoprivredna teče svojim tokom čak dodatno uložili finansijska sredstva da omogućimo da naši proizvođači što bolje prođu ovaj period koji je veoma težak.

Ono što mene još dodatno interesuje, što bih mogao kao još jedno dodatno pitanje da postavim jeste i to da li mislite i ako imamo ovu pandemiju da li možemo neku korist da izvučemo da bi možda promijenili svijest našim građanima da se opredijele prema domaćim proizvodima, da povežemo više taj sjeverni region, da poljoprivredne proizvođače povežemo sa turizmom, posebno recimo moje Rožaje koje raspolaže, maloprije sam pričao o tom ljekovitom bilju o tim gljivama, o tim šumskim plodovima koji su proizvodi veoma prirodni, plasirati i biti turistička ponuda Crne Gore, recimo, na primorju ili nekom drugom dijelu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:29:40)

Hvala.

Imate dopunsko pitanje.

MILUTIN SIMOVIĆ (02.06.20 12:29:48)

Uvaženi poslaniče Muriću, na dopunskom pitanju ne bih rekao da izvučemo korist. Nego bih kazao da je teško izvući korist iz ovakvog globalnog izazova kakva je pandemija i epidemija. Ali definitivno je ovo prilika kada treba to sve dobro analizirati i izvući određene naučne lekcije, a mnogo ih je u ovom periodu koje smo kroz satno praćenje ove situacije, svi oni koji su se odgovorno odnosili prema ovoj temi naučili zapamtili i početak ćemo svi zajedno da realizujemo te naučne lekcije.

Jedna od tih naučenih lekcija, svakako mora da bude potreba diverzifikacije naše ekonomije. Potreba da uvažavajući sve ono što je važnost turizma u Crnoj Gori i opredjeljenje da u narednom periodu turizam i dalje treba unapređivati, ali povesti računa da u tih milion i 140 miliona eura koliko je turizam ostvario prihoda u prošloj godini. Da zvanično, slažem se da to bude što

veće učešće neto prihoda. Dakle, da ono što je turistička potrošnja u Crnoj Gori da to bude potrošnja ne samo pansiona smještaja nego i ono što je potrošnja hrane, pića, svega ostalog da bude produkcija naše domaće proizvodnje.

Zašto bi taj posebni, da kažem kolač na tom tržištu posebno vrijedan, a on je na godišnjem nivou 580 miliona eura poljoprivrednih proizvoda koji se uvezu. Pri čemu, 40% toga uvoza se odnosi na tri ljetnja mjeseca.

Zašto bi taj dio tog tržišnog kolača prepuštali drugome. Zašto ne bi taj izvoz na kućnom pragu ovaj koji posebno valorizuje poljoprivrednu proizvodnju, zašto ne bi to uzeli kao našu posebnu komparativnu tržišnu poziciju i to su teme kojima se u Vladi ovih dana ozbiljno bavimo i kroz taj treći paket ekonomskih mjera koji Vlada priprema će između ostalog biti definisani odgovori na temu brzih tih prodora, da ih tako označim brzih projekata na izrade nekih strategija gdje treba ponovo godine da potrošimo na strategije, pa sve to da ostane u fiokama. Nego brzi prodori, brzi projekti koji trebaju da daju odgovor na ono što su naši ključni deficiti u raznim sektorima.

Govorim sada o poljoprivredi jer vi ste tu temu otvorili, uključujući jednako tako da napravimo brze prodore i u sektoru energetike, krenulo se veoma, veoma dobro. Da se održi turistička privreda, da sve ovo bude osnovano na znanju, da u svim ovim projektima znanje i inovativnost imaju svoju važnu ulogu, a sve ovo da bude podržano sa povoljnim kreditima jednako od strane investiciono razvojnog fonda. Ali, ćemo pozvati i bankarski sistem koji treba da pridruže svoja kreditna sredstva i da na bazi toga damo te odgovore.

Zašto moramo uvoziti pet miliona i 700.000 godišnje paradajza, zašto Crna Gora troši 52 miliona eura na uvoz svinjskoga mesa. Znači, tu moramo davati odgovore, mislim da mi imamo uslova da zatvaramo značajan dio toga doprinosa. Mi imamo odgovorne preduzetnike, mi imamo vrijedne domaćine, mi imamo institucije, mi imamo kapitalnu infrastrukturu koja može da ide u prilog ovim projektima. Kad kažem kapitalna infrastruktura, znate na što mislim, mislim na luku Bar i uvijek sam govorio, luka Bar je Crnoj Gori vrednija nego nepregledna polja Vojvođanske ravnice, znam tu ravnicu dobro. Znam, ali imati tu komparativnu stratešku prednost i komunikaciju sa svjetskim tržištima berzanskih roba koje su i cjenovno i kvalitetne konkurente tu stratešku prednost Crna Gora mora da iskoristi.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:35:03)

Zahvaljujem ministru Simoviću.

Zahvaljujem se ministre i potpredsjedniče na sva pitanja koja ste odgovorili i na to što poslanici iz opozicije nijesu uspjeli da vas dekocentrišu što ukazuje o vašim ukupnim kapacitetima i znanju i o političkom iskustvu.

Zahvaljujemo se.

Na ovaj način smo završili pitanja koja su vezana za potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ukupno, kao što sam rekao, bilo je 18 pitanja, dio tih pitanja završen je u četvrtak a dio završen danas.

Hvala vam lijepa.

Sada nastavljamo sa pitanjima koja su vezana za resor političkog sistema unutrašnje i vanjske politike i pitanje resora ministra pravde.

Sa nama je ministar Zoran Pažin, ja ga pozdravljam, za potpredsjednika Pažina takođe imamo značajan broj pitanja, imamo 12 pitanja, imamo jednog koji je odustao i predlažem da idemo po sljedećem dnevnom redu.

Imamo Branka Radulovića, da imamo Strahinju Bulajića, da imamo Predraga Bulatovića, a onda drugi, izvolite.

Dajem riječ da postavi pitanje Branko Radulović, izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (02.06.20 12:36:38)

Hvala potpredsjedniče.

Ministre Pažin, ja vama postavljam fundamentalno pitanje, s vama sam u nekom razgovoru i polemici evo već pola godine, uviđajući da je to osnova budućnosti Crne Gore. Formalno sam postavio to pitanje u jednom obliku.

Zašto tokom svog mandata nijeste preduzeli gotovo ništa po pitanju borbe protiv visoke korupcije, već brojne krivične prijave sa neoborivim dokazima desetljećima su u tzv. stanju izviđaja ili čak nijesu zaslužile ni taj status od zatočenih pravosudnih organa?

Ministre Pažin, vi ste prvi pravnik ovoga režima. Po meni i prvi pravni autoritet ovog režima, što znači prvi strateg i izvršitelj na globalnom nivou faktički.

Međutim, formalno to je šef režima Milo Đukanović, on je prvi autokrata, prvi partitokratskog sistema gore na vrhu koji određuje sudbinu i sve ostalo.

Gospodine Pažin, nemojte se smijati, ovo su moja mišljenja ne samo koja sam osjetio ja i moje kolege debelo na koži, nego su to sad i mišljenja onih kojima ste služili u prethodnih deset ljeća. Gdje ste bili u saglasnosti sa određenom politikom. To je stav Američke ambasade, to je stav Njemačke Ambasade i Njemačkih vodećih institucija. To sam davno ja čuo kao potpredsjednik Skupštine i vodeći nevladinih organizacija asocijacije kao što je ovako Friden Haus.

Ja sa velikim bolom iskreno, sa sržbom, sa bijesom, ne sa dignutim rukama se predao mogu da konstatujem da ova Crna Gora nije država. Jer, svaka država je ona država, a vi to dobro znate ministre gdje postoji vladavina prava, pa iz te vladavine prava imamo kontrolisanu vlast, a onda imamo i nezavisno sudstvo.

Ono što je strategija Crne Gore, da je danas ona, kao partitokratski sistem, kao autokratski sistem koji je već obznanjen i potvrđen on diskriminiše osnovna ljudska prava, to je tragedija. Ono što se dešava u Budvi, osnovno ljudsko pravo, pravo izbora, to je politička korupcija toga nema nigde više u svijetu. Ona determiniše ne samo ljudska prava nego i egzistenciju. Zato što Crna Gora nije država gdje postoji vladavina prava, mi smo najgora zemlja koju je pogodila ekonomska pandemija. Pola Crne Gore je gladno, jedni za drugim, ako vi daleko bilo, ostanete na vlasti će biti gladno, ostat će te 1, 2% onih koji su nastali na korupciji.

Ono što je nova tragedija Crne Gore, bez obzira kakva je ova Evropska unija. Ona se sama za sebe na jedan egoistički način snašla o tome ću pričati sa ministrom Radunovićem kroz onih 750 milijardi eura. Koji će se preeliti i mi ćemo kao Crnogorci platiti od toga ništa ili vrlo malo dobiti. Mi sa ovom novom metodom integracija smo sve dalje i dalje od Evropske unije.

Ja ću kroz konkretna pitanja reći oko dva slučaja, oko ubistva Duška Jovanovića i da smo vi i ja bili i oko krivičnih prijava.

Prije toga želim da čujem vaš odgovor. Da danas u Crnoj Gori postoji podjela vlasti. Da ovo mislite da je ovo zakonodavni vodeći organ, mislite da je ono onamo sudstvo Medenica i ostala Stanković ni ime ne želim da im pominjem, da su to profesionalci. Mislite da ova Vlada ovdje donose račun, mislite da ona zgrada ondje ...

Nastavit ću.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:41:55)

Potpredsjednik Pažin.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 12:41:57)

Poštovani predsjedavajući, uvažene dame i gospodo poslanici, poštovani profesore Raduloviću, vi i ja smo već više puta bili u prilici bili u prilici da polemishemo na ovu temu. Namjerno ne kažem da raspravljamo na ovu temu iz prostog razloga jer sam se ja svaki put do sada složio sa vašim konstatacijama kada kažete da je neprimjereno da krivične prijave koje su podnešene toliko vremena čekaju svoje pravno razrješenje. Nemam dilemu da svaka krivična prijava, dolazila ona od građanina ili nekoga drugoga pravnog subjekta treba da nađe blagovremeno odgovor od strane nadležnog Tužilaštva.

Odgovor koji je potreban jeste da li se u držanju nekoga od subjekata na koje ukazujete kroz svoju krivičnu prijavu stižu elementi bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti.

Prošli put kada ste mi dostavili određenu dokumentaciju ja sam je prontno proslijedio nadležnom državnom Tužilaštvu i dobio odgovor, s kojim sam vas upoznao, a to je upravo ovo što ste vi i rekli kroz svoje pitanje da se neke od tih krivičnih prijava još uvijek nalaze u fazi izviđaja.

Kao što vama nije prihvatljiv taj odgovor državnog Tužilaštva nije ni meni prihvatljiv taj odgovor. Ali, da vidimo kome državno Tužilaštvo polaže račune za svoj rad. Vlada nema baš nikakvu nadležnost da nadzire rad Tužilaštva. Naprotiv, Tužilaštvo odnosno tužilački savjet podnosi izvještaj o svom radu u ovom visokom domu i to je prilika da raspravite ta pitanja.

Imamo člana u tužilačkom savjetu to je tačno, ali to je samo jedan od članova i ne predstavlja ni približno većinu. Član Tužilačkog savjeta veoma odgovorno obavlja tu svoju dužnost ispred Ministarstva pravde, ali sistemski da bi se neke stvari rješavale potrebna je sinergija političkih volja. Ne samo nas na vlasti nego i vlast u opoziciji.

Da vas ne podsjećam koliko vremena čekamo odgovor na to pitanje koje se tiče izbora Vrhovnog državnog tužioca, koji se tiče izbora članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Dakle, mislim da u značajnoj mjeri odgovornost za buduće rješenje vezano za problem na koji s pravom ukazujete leži i na predstavnicima opozicije. Imajući u vidu kvalifikovane većine koje ste jednom vrstom pravnog avanturizma unijeli ustavno-pravna rješenja, zbog čega se sada nalazimo u toj vrsti blokade. Kako se izlazi iz te blokade, dijalogom, više puta sam rekao, da sam spreman na taj dijalog, uključujući i personalna kadrovska rješenja koja bi bila prihvatljiva najvećem broju građana, jer, građane reprezentujemo u Parlamentu i vi i mi. Dajte da pokažemo taj vid odgovornosti prema građanima i da izlazimo iz ove situacije, koja ne donosi nikom ništa dobro, a ne vidim ni neki politički benefit ni za samu opoziciju zbog te situacije. Jer, je svim međunarodno-pravnim partnerima jasno da izbora novih članova i Sudskog savjeta i Vrhovnog državnog tužioca nema bez aktivnog učešća opozicije u jednoj takvoj djelatnosti. Hvala vam.

Spreman sam naravno, da čujem vaše dodatno obrazloženje i eventualno ako imate još neko pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:46:27)

Poslanik Radulović.

BRANKO RADULOVIĆ (02.06.20 12:46:36)

Ministre Pažin, imaću dopunsko pitanje.

Kada nekome rečem da je pravni autoritet, to od mene teško se može čuti i taj treba strašno da zasluži i po onome što su mu reference i po moralu.

Vi ste mogli naći uhjebljenje barem da budete advokat. Zašto tu stojite u takvoj jednoj Vladi korumpiranoj koja je u sprezi s kriminalom, postoje čvrsti dokazi. Zašto ne date ostavku. Prije toga kažete ovo je model, tužilaštvo može biti dio Vlade. I ja sam isto pročitao mnoge stvari i mnoga rješenja, ali osnovna stvar je demokratski ambijent i smjenljivost vlasti u odnosu na volju građana Crne Gore.

Ja sam se frapirao, zgrozio, da ne rečem nešto na podgorički, starovaroški način što bi bilo adekvatno odgovoru premijera Markovića na ono kad su pitali - zna li i kako se osjeća. Samo ću dva slučaja reći za ubistvo Duška Jovanovića prije 16 godina. Vi i ja smo prisustvovali tom otvorenom sastanku gdje se tačno evidentiralo da je Duško Marković znao sve o opasnostima Duška Jovanovića, što je znači, znao ko bi ga mogao ubiti i ko će to uraditi ako Đurović, kao ministar ne reaguje. Vi i ja smo znali. I onda se pravi nemušt da ništa ne zna ili kao da je došao iz Mojkovca juče ili prekjuče, a ne bio tada akter, je za mene, nije crnogorski. Kaži istinu, budi dosljedan, to je crnogorski u pravom smislu.

Ove tri gospođe koje su sada predsjednica sudstva, tužilaštva jednog, tužilaštva drugog trebaju da idu u Spuž jer one zbog svog nečinjenja ... uradili da se ne zna nalogodavac. Pa zar Duško Marković koji zna o najtežem ubistvu u Crnoj Gori ne zna, i o mnogim drugim ubistvima, ne

zna o prijetnji Milanu Kneževiću. Ne zna i pokušaj atentata na mene prije godinu i po dana kada sam svaki dan išao Podgorica - Budva i kada sam pošao u policiju i više mi se nisu javili. Ja prezirem to, prezirem strah. Kad ću poći na Čepurke kod Vasa i Ljubice, samo mi je problem dugo da ne bolujem, da ne maltretiram porodicu. Ovo, Pažin, što mi odgovaraju petorazredni nivoi jer sam ja kao poslanik i svi vi suvereni, iza nas stoji četiri hiljade, vi ste prvoizabrani, vi birate indirektno ili direktno drugoizabrane. Neka tamo tužiteljka da mi odgovara - viđećemo, pa ćemo viđeti kad će biti.

A istovremeno kako da nazovem čovjeka iza kojeg očitno stoji utovar u onoj luci Bar 110 hiljada crvenih boksita koji su potencijal od jedne milijarde i ovaj čovjek ovdje mi priča za.... minut sam rekao da ću još. Dopunsko je, rekao sam pratite me, kao budućeg premijera.

Gospodine Pažin, hoću za mjesec dana ponovo da vas pitam, hoću da mi date model. Poslao sam sam, kroz intervju, otvoreni poziv prije četiri pet mjeseci glavnom oligaru, prvom čovjeku iza kojeg stoji moć Milu Đukanoviću da ako voli Crnu Goru nek sazove Znete li što je problem? Problem je oni ko je naš osnovni temelj, revizija tridesetogodišnje prošlosti. Ko je ubio da odgovara. Ko je opljačkao da vrati i da ide u zatvor. I znate li koja je razlika, gospodine Pažin, vi što pozivate građane, građanske nekakve tamo. Što mi nemamo mrlje, što je to naš jedan božiji zavjet. A njima ne jer su učestvovali zajedno s vama i sigurno imaju određene ili nemaju petlju. Pa evo, gospodine Pažin, pogledajte me, jesam li ja veći građanin od njih i po pameti i fizički i od porodice i od svega. Ili ovi ljudi ovdje. Oni su, imaju problem, a vi imate super problem. Ako nemate ni jednu mrlju, mrlja bila što ste bili zajedno s njima kojima mnoge hipoteke nad njima, za mjesec dana očekuje vas i da kažete - ovo je model, ukoliko se ne prihvati ja podnosim ostavku. To je časno, gospodine Pažin. Ja sam promijenio mnoge stvari, mnogim iskušenjima sam odolio. Ljudski život prođe, ostane trag ili ga ne ostane. Vjerujte meni, doći će dan kada ćete se sjećati ovih riječi. Vidimo se za mjesec dana.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:52:38)

Poslaniče Raduloviću, završili ste.

Dopunsko pitanje ima poslanik Pažin.

Znete po Poslovniku nemate pravo na odgovor poslije toga.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 12:52:48)

Da počnem sa tim, uvaženi poslaniče Kneževiću, izvinite što vas ovako pominjem, pošto ste ukazali na jednu činjenicu koja može biti od značaja i uvaženom profesoru Raduloviću.

Dakle, ja sam u politici zadnjih pet i po godina, vi pominjete zadnjih 30 godina. Ja sam se u tom periodu isključivo bavio pravnom strukom, sve dok nijesam 2015. godine u martu mjesecu izabran od ovog visokog doma za ministra pravde, a nakon izbora 2016. iako nijesam bio na poslaničkim listama, sam izabran za potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde. Čisto da se držimo činjenica.

Tako sa mnom polemisati o tridesetogodišnjem periodu, koji je iza nas, je legitimo, u redu je. Ja sam potpredsjednik ove vlade, ali vam ne mogu eksplicitno odgovarati na bilo šta što je starije od pet i po godina. A za ovih pet i po godina odgovaram za sve ono što sam radio i kao ministar pravde i kao potpredsjednik Vlade. Nemam čega zaista da se stidim, svoj posao obavljam profesionalno i odgovorno, kao što sada se trudim da vama odgovorim na poslaničko pitanje. Rekao sam, u pravu ste kada izražavate nezadovoljstvo što se po vašim krivičnim prijavama ne postupa ili su one u fazi izviđaja. Javni interes nalaže da ta pitanja dobiju odgovor. To je ne samo u interesu javnosti, uvaženi profesore, nego i interesu lica na koje se te krivične prijave odnose. Nikome to stanje neizvjesnosti ne može donijeti ništa dobro. Prema tome potrebno je saznanje, odnosno stav Tužilaštva koja pravna posljedica proizilazi ili ne proizilazi iz činjenica na koje vi ukazujete.

Dakle, da li su aktivnim ili pasivnim držanjem ostvareni elementi nekog od bića krivičnih djela za koje se goni po službenoj dužnosti i od toga se odgovora ne može pobjeći, samo što se

Tužilaštvo na taj način diskredituje u očima i poslanika i javnosti ukoliko do tog odgovora se dođe nakon dugog niza godina. Postoji jedna izreka koja kaže: "Spora pravda gotova nepravda". Dakle, potrebno je blagovremeno postupati. U krajnjoj liniji standardi Evropskog suda za ljudska prava u okviru člana 6 Evropske konvencije ukazuju da se blagovremenost postupanja u krivičnom postupku podrazumijeva i ovaj dio koji se odnosi na postupanje ili nepostupanje Tužilaštva, što znači potencijalnu međunarodno pravnu odgovornost zbog dugog trajanja postupaka.

Imali smo jedan broj presuda koje su ukazivale upravo na to, na dugo trajanje postupka. Pa čak i ako se taj postupak na kraju završi ili osuđujućom presudom ili oslobađajućom.... prekid.....
... država jednako može da bude odgovorna ukoliko je taj razuman rok suđenja bio zaista prekovremen, odnosno ukoliko je taj rok probijen. Prema tome, uvaženi profesore, nema ovdje pitanja makar ih ja ne registrujem u kojima se mi ne slažemo, ali što bi rekao Marks, izvinjavam se zbog ove misli koja mi je u ovom trenutku naišla u 11. tezi o Fojerbahu, svijet su filozofi samo različito tumače, a radi se o potrebi da se on izmijeni. Prema tome, mi možemo da tumačimo stanje o Tužilaštvu na ovaj ili onaj način, ali suštinska potreba je građana da se tamo stanje mijenja, a da bi se mijenjalo potrebna je ili politička volja ili sinergija političkih volja što je bliže istini. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:57:18)

Hvala.

Gospodine Pažin, siguran sam da je ovo bilo jako korisno za sve.

Sada po prozivci dajem Strahinji Bulajić, nek se pripremi Predrag Bulatović.

STRAHINJA BULAJIĆ (02.06.20 12:57:36)

Gospodine Gvozdenoviću, gospodine Pažin, prije nekih 10-15 dana pojavila se informacija prema kojoj će se u Crnoj Gori u Podgorici preciznije u ovoj našoj Skupštini formirati tzv. informaciono dokumentacioni centar gdje bi trebalo kako tamo stoji da budu dokumentovani ratni zločini počinjeni 90-tih godina u Crnoj Gori. Upada u oči da su skoro istovremeno tzv. administracija u južnoj srpskoj pokrajini Kosovo i Metohija u Prištini naravno pod patronatom NATO okupacionih vlasti da su dakle pokrenuli osnivanje tzv. Instituta za istraživanje ratnih zločina u Prištini. Želim da dobijem odgovor na pitanje koliko se odmaklo u radu na odluci o formiranju informaciono dokumentacionog centra koji bi trebalo da dokumentuje ratne zločine počinjenih 90-tih u Crnoj Gori dakle, kakav je smisao tog centra, kakva je veza, sa istovremenim formiranjem sličnog centra u Prištini, ako postoji neka vaza volio bih da čujem da javno saopštite kakva i zbog čega. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 12:59:09)

Hvala.

Dajem riječ potpredsjedniku Pažinu.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 12:59:16)

Poslaniče Bulajiću, koliko god ja bio koncentrisan na vaše pitanje i prije u pisanoj formi i sada polazeći od vašeg obrazloženja još uvijek nijesam u stanju da razumijem zašto meni postavljate to pitanje. Dakle, znam da je u fokusu interesovanja Parlamenta još 90-tih godina bilo formiranje ovog informaciono dokumentacionog centra. Sjećam se da je uvaženi potpredsjednik Skupštine Rifat Rastoder, snažno insistirao na tom pitanju dakle, samo vam intepretiram svoje sjećanje, a znam takođe to sam provjerio da je ovaj visoki dom prije nekih 10-15 dana čini mi se 15. maja zapravo zaključio taj Sporazum, ukoliko je riječ o Sporazumu o formiranju ovoga centra.

Zato zaista ne znam kako nalazite moju nadležnost uopšte za ovo pitanje, ja ću vas učtivo saslušati da čujem šta imate dodatno da kažete na tu temu, ali zaista ne znam niti sam učestvovao u formiranju ovoga centra. Čuo sam prateći ono što se događa na međunarodnoj sceni da postoji jedna vrsta interesovanja i van granica Crne Gore u potrebi da se na pravičan ne jednostran način tretira ono što se događalo 90-tih godina na području bivše Jugoslavije, ne mogu ni tome da oponiram. Slažem se da treba biti objektivan i nepristrasan da treba isti aršini važe prema svim zločinima posebno, da treba insistirati na zaštiti ljudskog dostojanstva, takođe se slažem sa tim, ali zaista ne vidim kako ste prepoznali moju nadležnost bilo kao potpredsjednik Vlade za politički sistem ili ministra pravde da vam dam odgovor na ovo pitanje, jer je to kao što znate u nadležnosti upravo Skupštine.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:01:24)

Hvala, potpredsjedniče.

Poslanik Bulajić ima pravo na komentar odgovora, čuli ste stav potpredsjednika.

STRAHINJA BULAJIĆ (02.06.20 13:01:32)

Zašto vama. Pa najlogičnije mi je bilo da ministar pravde zna oko istraživanja za ratne zločine na prostoru recimo Andrijevice 2008.-2009. godine za šta se dešavalo sa jednom brigadom našom koja je '98.-'99. godine imala dejstvo na Kosovu i Metohiji, pa sve je vezano za centar za ratne zločine je li tako. E pa to je to, znam da ne možete nagađati, ali to vam je to. Ništa drugo ne može biti. Nijesam vas pitao za Tužilaštvo naravno, jer kad govorimo Rugovska klisura i Čakor i Bogićevica ja razumijem da vi to izbjegavate, jer to strašno opterećuje neke aktivne oficire Vojske Crne Gore, vrlo ih opterećuje i razumijem da vi izbjegavate odgovor na to. Dalje, da li to možda ima neke veze i sa litijama, upravo ta brigada gore. Možda nema, ali dozvolite, imam pravo da sumnjam.

Sljedeće, sjetimo se samo Kaluđerskog laza, svi su oslobođeni, Rugovsku klisuru niko ne spominje. Ko je Begim Beganaj? Ko je taj, a član je Savjeta, ovoga treba da bude ili je već imenovan ovoga Savjeta u Crnoj Gori zato pitam za vezu između Prištine i Podgorice, a vi kao ministar pravde bi trebali da znate bar ja tako mislim sve te veze sa zločinima, sa istragama, sa pretragama itd. isto kao što na primjer da li će u tome centru da bude prostora vezano za surovu likvidaciju civila u srpskim selima oko Čajniča kada su muslimanske formacije preko Crne Gore prišle srpskim civilima s leđa i napravili stravičan pokolj da li će to da bude u tome centru, to se vas izgleda ništa ne tiče. Vi ste ministar pravde, gospodine Pažin. Po prirodi stvari to vama pripada. Mogu da pitam Brana Gvozdenovića za to. Brano će reći imaš Ministarstvo pravde. Tako da to su neke stvari koje ja razumijem da se izbjegavaju odgovori isto i zbog toga da li to znači da će taj centar da formira dokumentaciju vezano za NATO ratne zločine u Murinu, za bacanje osiromašenog uranijuma u Luštici itd. ako je to to ja vam javno obećavam da ću glasati za taj, ako to dođe na dnevni red Skupštine ću podržati taj centar, ako ovo znači to. Vi ne znate, opet ću postaviti to pitanje nekome, Brajoviću ili Gvozdenoviću, nekom ću postaviti.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:04:58)

Hvala.

...prekid... da tako kažem informacija i ostalih stvari. Malo je ovo pitanje izlazilo iz konteksta postavljenog pitanja i pravilnika o Poslovniku i zato molim sljedeće poslanike da ipak se drže pravila koje smo ovdje dogovorili.

Sljedeća dva pitanja postavlja poslanik Predrag Bulatović. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:05:28)

Dame i gospodo,

Gospodine Pažin, ja sam vama postavio dva pitanja i pošto ste maloprije rekli da preuzimate odgovornost za pet i po godina u Vladi one se tiču taman tih pet i po godina, a i možda bliže. Prije postavljanja pitanja moram da vam kažem da u Crnoj Gori vlada ustavno pravni haos i zato su ova dva pitanja, vidjećemo kako će odgovoriti na njih da od institucije imamo ljušturu ili da ne postoje i to one ključne koje treba da se bave vladavinom prava i da su zarobljene od strane vlasti, vrha vlasti i personalno ključnih ljudi u vlasti. Sad imamo dileme, to se na dnevnom nivou mijenja. Da li je veći uticaj da su zarobljene od strane Markovića i Đukanovića.

Ovo je pitanje, gospodine Gvozdenoviću ministru pravde i on će u dijalogu sa mnom opovrgnuti ove teze, ako bude imao argumenata. Neće ih imati.

U Crnoj Gori nema podjele vlasti, vlast je jedinstvena, ali postoje istureni centri i pojedinci koji zloupotrebljavaju opozicije u Crnoj Gori, i jedno i drugo pitanje se toga tiče.

Vi ste malo prije pomenuli pravni avanturizam. Mislim da nećete moći izaći sa tezom o pravnom avanturizmu na pitanja koja sam ja postavio, jer taj pravni avanturizam je podržala Venecijanska komisija, ako mislite na poziciju Tužilaštva. Ja sam to pročitao kao poslanik.

Evo pitanje prvo.

Vi ste predsjednik Savjeta za vladavinu prava i član Kolegijuma za pregovore i zbog toga tražim odgovor na pitanje. Kakav uticaj na odnos Evropske komisije prema Crnoj Gori ima takozvano v.d. stanje, a to v.d. stanje je u Tužilaštvu, Sudskom savjetu sada i u Ustavnom sudu, jer je predsjednik izabran kako je izabran i treći neustavni mandat predsjednika Vrhovnog suda, te da li nespremnost Vlade da to riješi znači odustajanje od evropskog puta i opredijeljenost za nezakonito vladanje bez legalnih i legitimnih institucija? Takođe me interesuje zašto ste odustali od najavljenih promjena vezanih za Tužilaštvo i Specijalno tužilaštvo. Vi ste malo prije rekli da nemate nikakvu nadležnost nad Tužilaštvom iako imate člana Tužilačkog savjeta i kako ocjenjujete, i ovo je veoma važno da vrhovni državni tužilac predloži izbor glavnog specijalnog tužioca, posebno ako to bude reizbor aktuelnog Milivoja Katnića koji je pravno zatvorio optužbe izrečene na račun vrhovnog državnog tužioca koji je u v.d. stanju, te da li izbor ma kog glavnog specijalnog tužioca možemo tumačiti kao v.d. stanje i ovdje.

Da li imate volju i metod da se ovo stanje riješi?

Poći ću od ovoga poslednjeg. Ističe mandat Milivoju Katniću, vi treba da birate glavnog specijalnog državnog tužioca i ličnost koja vedri i oblači u Crnoj Gori poslednjih četiri, pet godina. Da li ima kapacitet Ivica Stanković da predloži ma koga kad je u v.d. stanju? On formalno možda ima, suštinski nema, jer vrhovni državni tužilac, aktuelni koji je u v.d. stanju, nije imao smjelosti da se kandiduje za ponovni izbor ovdje, jer je očigledno procjenjivao da nema dvotrećinsku podršku, ali ima podršku u Tužilaškom savjetu. Ako može da sva ova pitanja saberemo u vrijeme pa ...prekid...u onome drugome ...prekid.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:09:18)

Vi ste prije nego što se pošli na pitanje koje ste postavili potrošili dva minuta, taj uvod ovdje nema u ovim pravilima našim. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:09:30)

Tu su dva pitanja pošto imamo cjelinu. Imaću i dopunska pitanja da bi mogao da imamo dijalog.

Znači shvatitli ste šta sam pitao. I još da bih vam dao mogućnost da odgovorite u kontekstu čitave ove priče. Vi znate, da recimo Milan Knežević je održao jednu zatvorsku kaznu. Sada ima nanogicu za drugu kaznu koju je dobio i jednu i drugu iz političkih razloga, da se očekuje apelacija 23-eg da otpočne po prvostepenoj presudi od pet godina za njega i Andriju Mandića da iza toga stoji Milivoje Katnić, čovjek koji radi na osnovu gole sile, montaže i podmetanja. U međuvremenu, vi gospodine Pažin ste javno pratili da je DF dao niz novih elemenata i dokumenata vezano prije

svega za status Saše Sindelića koji je u zatvoru u Hrvatskoj.

I na kraju, gospodine Pažin da vas podsjetim da je Apelacioni sud čija je ključna ličnost Migo Međedović donio odluku o stavljanju u pritvor, to je neustavna, nezakonita odluka za Milana Kneževića i za Nebojšu Medojevića. U tom kontekstu nas ne interesuje samo opozicija DF-a i ovih procesa, nego nas interesuje evropski put Crne Gore. U dopunskom pitanju ću se baviti incidentom koji je bio u Skupštini i zloupotrebi Ustava od strane policijskih snaga i predsjednika Skupštine kad mi odgovorite na ovo pitanje, a imam pravo na komentar. Imaću na dopunsko pitanje na to da dobijete još tri minuta. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:11:12)

Nijesam samo shvatio imali ste intervenciju kluba. Da li ste vi sad postavili dva pitanja ili ste samo postavili jedno pitanje?

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:11:19)

Samo jedno, a kasnije će dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:11:21)

Važi, važi. Hvala.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 13:11:27)

Poštovani poslaniče Bulatoviću,

Vi ste, rekao bih na već uvrijeđen način postavljajući meni poslaničko pitanje postavili čitav niz poslaničkih pitanja. Ne zamjeram, samo konstatujem, jer će to biti od značaja da li smo mi u prilici da na tako složena pitanja u ovom veoma ograničenom roku damo adekvatne odgovore. Čitav niz složenih pitanja. Svako od njih ima konferencijski značaj ili mogao bi se održati simpozijum na tu temu.

Da krenem od vašega izraženog stava da nedorečenost kadrovskih rješenja u pravosuđu ima svoju refleksiju na evropske integracije Crne Gore odnosno na ispunjavanje obaveza iz Poglavlja 23 i 24 i uopšte značaj za vladavinu prava u Crnoj Gori.

Slažem se, naravno, naravno, ali zaista je klasična zamjena teza odgovornost za to plasirati Vladi koja niti bira vrhovnog državnog tužioca, niti Državno tužilaštvo podnosi izvještaj o svom radu Vladi, nego podnosi Parlamentu, kao što i Parlament i bira vrhovnog državnog tužioca kvalifikovanom većinom.

Ustavni sud kojeg ste takođe pomenuli je biran od ovog visokog doma, mislim u prošlom sazivu ne u ovom sazivu bez nadležnosti Ministarstva pravde niti Vlade u tom dijelu, ako nijeste zadovoljni sa pojedinim kadrovskim rješenjima. Odgovor treba tražiti u načinu na koji je biran Ustavni sud. Vi ste iskusan poslanik, bili ste i tada poslanik. Odlično se sjećate tih partijskih dogovora na koji način treba da se izabere Ustavni sud u jednoj takođe važnoj situaciji kada su u pitanju evropske integracije.

Naravno, nedorečenost kadrovskih rješenja ima svoje posljedice u ocjeni o ispunjenosti uslova Crne Gore u oblasti vladavine prava, ali nije Vlada adresa koja treba da bude odgovorna za to, jer naprosto usljed podjele vlasti koju ste pomenuli Vlada nema nadležnost za ta pitanja. Ja ću se osloniti na to da princip podjele vlasti treba da bude praćen jednim drugim takođe veoma značajnim ustavno-pravnim institutom, a to je uzajamna kontrola i ravnoteža. Mi to nijesmo postigli, jer smo od Tužilaštva napravili, već sam više puta na tu temu govorio i u ovom visokom domu četvrtu granu vlasti što je depasirana pozicija, što nije rješenje iz uporedne pravne prakse posebno razvijenih demokratskih država. Zašto smo to dozvolili nemojte pitat mene. Na toj sjednici

Venecijanske komisije na kojoj sam bio, ja sam bio veoma rezervisan prema tom rješenju, smatrajući da ćemo ući u ovu vrstu problema što se nažalost pokazalo potpuno opravdanom procjenom. I nije Venecijanska komisija rekla da je to uporedno pravno rješenje koje je prisutno u drugim demokratskim državama, ali je rekla sledeće: "Ako vi mislite da u okviru svog pravnog sistema možete da iziđete na kraj sa tim pravnim rješenjem naravno, demokratsko je rješenje da se biraju visoki nosioci pravosudnih funkcija sa tako visokom kvalifikovanom većinom". Ja se pridružujem tom stavu pa kažem još bi bolje bilo da sve biramo konsenzusom, ali pravo svoju vrijednost ostvaruje tek u dodiru sa životom, a život nam ukazuje da je društvo podijeljeno, da je dezintegrisano, da političke partije imaju svoje viđenje ovoga problema i da smo sada u jednoj vrsti zaista blokade.

U odnosu na vaše posljednje pitanje - izbor glavnog specijalnog tužioca i da li vršilac dužnosti vrhovnog državnog tužioca može da predloži odgovarajuće rješenje Tužilačkom savjetu, sami ste rekli formalno pravno može, politički treba, opet vi možete da date odgovor na to pitanje, jer već tokom zasijedanja, prolječnog zasijedanja, ove Skupštine ste u prilici da birate novo vrhovnog državnog tužioca, odnosno da zauzmete svoj stav o predloženom kandidatu, pa u koliko taj predloženi kandidat ne odgovara onda da birate jednog od dva kandidata koji su se prijavili na oglas za izbor vrhovnog državnog tužioca. Hvala.

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:16:59)

Gospodine Pažin,

Slažem se sa Vama da bi trebao Simpozijum u ovom trenutku da se odgovori na ova pitanja, da se radi o jednoj zemljoradničkoj zadruzi, da se radi o jednoj neozbiljnoj državi, a Vi kažete da je država ozbiljna. Mi se nalazimo sada, 2020. je godina i ovo traje od 2015. godine, ovo traje dvije godine i vaša nadležnost i nadležnost Vlade je da se to riješi.

Sad ću da vam kažem, ako je društvo podijeljeno, a priznali ste da jeste, mi vam o tome govorimo jedini način da se podjele prevaziđu i između onoga šta čini podjele i relevantnih političkih faktora koji predstavljaju jednu ili drugu stranu. Vi ste jedan pol podjela, drugi pol podjela se nalazi na drugoj strani. Vi ne želite taj drugi pol da vidite, vi ga vidite jedino u sudskim procesima i u procesima koje montira Milivoje Katnić. Vi, govorim vlast...(upadica)... suština je prije personalnih rješenja, gospodine Pažin, suština je u eliminisanju onoga što su konstrukcione greške. E sad da vi kažete, problem je VD stanje u Tužilaštvu u Skupštini, nije tačno. Vi ste to pitanje mogli da riješite na način da, Tužilački savjet je omogućio onom tužiocu čiji je slučaj riješio Milivoje Katnić, dakle, bili su napadi na vrhovnog državnog tužioca. Vrhovni državni tužilac je imao napade od izvjesnih osoba koje su bile u zatvoru, taj slučaj je zatvorio Milivoje Katnić. Evo, pošto će biti dopunsko pitanje u okviru toga recite, da li je konflikt interesa, pošto je zatvorio Milivoje Katnić taj slučaj, da sadašnji VD vrhovnog državnog tužioca predloži Tužilačkom savjetu Milivoja Katnića ponovo za izbor glavnog specijalnog tužioca bez VD stanja. Vi ste mogli promjenom nadležnosti Tužilačkog savjeta da predložite ovom Parlamentu prije pola godine i više i statusa VD koji je neograničeno, doživotno Ivica Stanković može da bude VD doživotno, jedino ako ode u penziju.

Sada, gospodine Pažin, da Vas pitam, koji je to model koji vi predlažete da se to riješi? Dajte vi model, ne da mi prihvatimo kandidate, koji je model i za Sudski savjet. Pazite još nešto, treći neustavni mandat Vesne Medenice direktno se veže za Vas, jer ste Vi obezbijedili status neustavni Sudskog savjeta upravo preko Venecijanske komisije, generalno. Ja o Venecijanskoj komisiji mislim sve najgore, da je to jedno političko tijelo za zadovoljavanje interesa velikih sila. Od referendum, gospodine Pažin, i mogu da sa Vama relevantno o tome razgovaram, od 2001. godine i njihovih stavova, preko referendum, preko Sudskog savjeta, pitanja tužilaštva do Zakona o slobodi vjeroispovijesti. Čitava lepeza je bila mjera, pa vi uzmete kao iz samoposluge, ovo mi odgovara, ovo mi ne odgovara takva je pozicija.

Dopunsko pitanje Vama sada ide na sljedeći način:

Ovdje je nakon usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti došlo do incidenta i moram da Vam odam priznanje, pažljivo sam posmatrao kako članovi Vlade bježe, a kako Vi mirno gledate razvoj događaja. To meni znači mnogo, zašto Vi to tako gledate, a drugi su pobjegli i ako su rekli da krenemo svi na njih, premijer je rekao da se krene, da će on da nas sačeka, on je zbrisao, a vi ste ostali. Pa ste fino gledali šta se dešava tu. Desilo se hapšenje u ovoj sali 17 poslanika DF-a, 17. Izbačeni smo pa smo uhapšeni. Sad uzimam samo jedan slučaj i to je dopunsko pitanje uz ovo da je li u konfliktu interesa Ivica Stanković. Gospodin Milun Zogović je u pauzi koja je određena istog trenutka na njega je nasrnulo NN lice, jer je bilo sa maskom i ako nije bilo COVID-19, ovoga virusa, nasrnulo je na njega, šćepalo je Miluna Zogovića, sa kojim ovlašćenjem? Milun Zogović dobija krivičnu prijavu da je prijetio tim službenim licima i tako dalje, a da nadležan i pretpostavljeni tom službeniku, meni je žao, jer on nije kriv, njemu je to neko rekao da uradi, ali ga pominjem sada jer ste predaleko otišli, pored hapšenja vam je malo to bilo nego idete sa krivičnom prijavom, evo uzimam primjer kao Miluna Zogovića, dobija u predlogu krivičnih djela jedno krivično djelo da je prijetio, ugrožavao život i tijelo službenom licu. To službeno lice bez ovlašćenja u pauzi bez mjera koje su izrečene, nasrnulo na Miluna Zogovića. Umjesto da taj bude suspendovan, da znamo ko je izdao nalog on dobija krivičnu prijavu. U kakvoj mi to državi živimo.

Nema veze šta vi mislite o poslanicima DF-a ali iza nas stoji ogroman broj birača. Mi smo faktor i dijaloga i rješavanja krize. Možda, neko misli da to ponašanje nije dobro. Mi smo ga uradili na najbolji mogući način, da takvog ponašanja nije bilo oko zakona i u Skupštini ne bi se ustala Crna Gora koja je nezadovoljna tim zakonom, gospodine Pažin. Ja vas pitam, je li u redu? Ostavimo na stranu hapšenje nezakonito 17 poslanika, evo vam jedan primjer, je li suspendovan taj policijski službenik, ja se ne zalažem za to, niti Milun Zogović, niti poslanici, jer on nije kriv, ali njegov nalogodavac. Je li logično da imamo zamjenu teza, Milunu Zogoviću krivično djelo, a ovaj ne odgovara za nešto što je potpuno prljanje Parlamenta i nečega što se zove institucija Parlamenta.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (02.06.20 13:23:34)

Poslaniče Bulatoviću,

Vidim da tu nije šef poslaničkog kluba vaš, pa bi njega zamolio po dogovoru ipak se moramo pridržavati mjera distance, kao što vidite zadnjih desetak minuta zbog toga što vjerovatno ste i vi bili tu kao poslanik, ja vas molim da organizujete kao neko ko je postavio ovo pitanje mjere distance dok govori gospodin Pažin. Izvolite. Hvala.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 13:24:21)

Poslaniče Bulatoviću, naravno, pažljivo sam saslušao i Vaše dopunsko pitanje, kao i ostatak onog prethodnog pitanja, osnovnog pitanja u dijelu koji se tiče izbora glavnog specijalnog tužioca. Bilo bi jako neprofesionalno kad bih ja sada prejudicirao pravni stav o kome tek treba da odlučuje Tužilački savjet. Da li je kandidat koji će biti predložen, a nije niko do sada predložen koliko ja znam, niko nije predložen, ja makar ne znam da je predložen. Kandidovao se Katnić, ali ne znam hoće li on biti predložen ili neće, da ja sada vršim nedostojan uticaj na Tužilački savjet sugerišući da treba ili da ne treba da bude izabran, to bi bilo vrlo neprofesionalno sa moje strane i ja ću to izbjeći.

Takođe, pomenuli ste navodni treći neustavni mandat predsjednice Vrhovnog suda. Da Vam kažem iskreno i politički i pravno što mislim o tome. Dakle, ne samo ove godine nego prije pet godina kada su pojedini predsjednici sudova birani na svoje pozicije ja sam politički zastupao stav da je potrebno osvježavanje u pravosudnim institucijama i da nije dobro da se biraju isti ljudi u dugom vremenskom periodu za čelinike tih institucija. Dakle, to je bio moj stav koji je bio poznat i ostalim članovima Sudskog savjeta. To je politički stav. Pravno, ne slažem se sa svima onima koji tvrde da je neustavan mandat i predsjednika sudova i predsjednika Vrhovnog suda. S tim što nije ista pozicija i izbora predsjednika sudova i predsjednika Vrhovnog suda, jer je jedno ustavna kategorija a drugo uređeno zakonom zakonom. Međutim, princip zabrane retroaktivne primjene

propisa je obavezujući princip. Najveći pravni autoriteti iz oblasti vladavine prava tvrde da je princip zabrane retroaktivnosti sama srž vladavine prava. Lon Fuller u svojoj knjizi "Moralnost prava" upravo to tvrdi. Ovdje je problem posljedica činjenice da se samo jedna ustavna odredba uzima i tumači se izolovano u odnosu na sve druge odredbe koje, takođe, treba sistemski tumačiti da bi se došlo do valjanog odgovora.

Dakle, ustavni amandmani koji kažu da niko ne može biti biran više od dva puta za predsjednika Vrhovnog suda moraju biti tumačeni sa svim drugim odredbama tih istih ustavnih amandmana, a ti ustavni amandmani uvode nadležnost Sudskog savjeta prvi put za izbor predsjednika Vrhovnog suda. Ranije rješenje je podrazumijevalo izbor na prijedlog tri predsjednika, države, Parlamenta i Vlade, i taj model se ne može pridruživati ovom modelu kojeg uvode ustavni amandmani nego se trebaju tumačiti svi kao jedna cjelina. U tom smislu, pravna teorija relevantnih autora pravi razliku da li se radi o svršenim ili nesvršenim činjenicama. Taj model izbora predsjednika Vrhovnog suda na prijedlog tri predsjednika je svršena činjenica. Njena više nema u pravnom poretku. Postoji samo model izbora od strane Sudskog savjeta. Stoga je ovo drugi mandat predsjednice Vrhovnog suda, a ne treći mandat, koliko god vi sabiranjem broja izbora od strane Parlamenta, odnosno Sudskog savjeta došli do zaključka da je to treći i da je zbog toga neustavan. To je moj pravni stav, a politički stav o potrebi osvježavanja institucija pravosuđa, već sam rekao ne sada nego prije pet godina kada ovo pitanje nije bilo otvoreno.

U pravu ste, bio sam ovdje kada se događalo to što smatram da bi bilo bolje da se nikada nije desilo. Nikome nije prijatno bilo gledati te scene. Osjećao sam se veoma loše posle toga, ne loše u smislu zdravlja nego naprosto smatrao sam da mi svi zajedno kao protagonisti političke scene u Crnoj Gori nijesmo smjeli dozvoliti da se to desi. Nimalo mi se nije dopalo, posebno nisam nikakvo zadovoljstvo niti političko likovanje osjećao kada je vas policija izvodila iz ove sale. Vidio sam scenu kada policajac drži gospodina Zogovića. Ne znam šta je ko kome izgovarao da bih sada mogao da tumačim da li je tu bilo prijatni ili nije bilo prijatni, taj dio nijesam čuo. Kako mogu biti svjedok kada nijesam čuo. Vidio sam ono što je vidjela čitava crnogorska javnost i putem malih ekrana. Vidio sam to kako policajac drži gospodina Zogovića i ništa više. To je opšte poznata činjenica, ona se ne dokazuje, zna je čitava crnogorska javnost, a ne sporite je ni vi. To ne znam, poznato, nepoznato, niti identitet toga čovjeka ne znam. Kako da vam odgovorim na to pitanje.

Dakle, kada se dešava nešto takvo u Parlamentu, a to je izraz nasilja, bez obzira što vi smatrate da je to nasilje bilo opravdano, nasilje je bilo prisutno, kako drugačije spriječiti to nasilje osim da se blokira onaj koji pokušava da izvede to nasilje. Ne želim da presuđujem, tu su institucije sistema. Taj činjenični supstrat koji treba da bude podloga nečije odluke, do kraja ne znam osim ono što sam vidio. Vidio sam ono što je vidjela čitava crnogorska javnost.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 13:31:09)

Hvala.

Mogu konstatovati da smo odgovorom gospodina Pažina završili prvo pitanje poslanika Bulatovića.

Dajem mu riječ za postavljanje drugog pitanja. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:31:22)

Pošto ćete imati prilike, vrlo sam nezadovoljan. Očekivao sam od vas da tu jednu situaciju koja nije sama od sebe bila, ta situacija je trajala i trajala više mjeseci oko Zakona o slobodi vjeroispovijesti. Bilo je i dijaloga između vas i Duška Markovića i naših predsjednika, odnosno lidera stranaka i došlo je do te konfliktne situacije, gospodine Pažin, koja se rešava u skladu s Poslovníkom. Uzeo sam ovaj primjer, mi ne znamo koje je to lice, mi ne znamo zašto je to lice odabralo pod maskom Miluna Zogovića u trenutku kada nije izrečena nijedna mjera.

Pitam zašto nadležni u Skupštini Crne Gore nisu to lice identifikovali, zašto ga nisu saslušali zašto je nasrnuo na Miluna Zogovića nego raspravljamo o tome da će sudske instance da riješe šta su njih dvojica razgovarali. Milun Zogović je tražio, svi su čuli, da ga pusti. Njemu nije

jasno ko ga drži i zbog čega ga drži. Na koga je nasrnuo Milun Zogović? To je veliko pitanje i prosto pitanje. To je, gospodine Pažin, vi ste inteligentan čovjek i do 2015. godine ste prošli mnogo toga na međunarodnom planu u pravu itd. i vi znate da je tu unižen Parlament. Ako smo mi uradili nešto što nije dobro, našli bi način da kazne. Prema istraživanjima javnog mnjenja ne ispada da smo uradili kako ne treba. Nego, naprotiv, porasla je podrška Demokratskog fronta upravo nakon svega toga jer smo se borili na pošten način da zaustavimo nešto što je nasilje, oduzimanje imovine Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Taj proces traje. Vi morate da vodite sada dijalog s crkvom. Nije to završeno to veče. Ali, sugerišem vama, a preko vas čitavoj javnosti da nećemo tek tako pustiti da se mijenjaju teze na način da se skine imunitet gospodinu Zogoviću, da mu se sudi za nešto što nije uradio, odnosno zbog nasilja koje je njemu napravljeno. To se desilo jedan put. Razbijeni su neustavno i nezakonito naši mirni protesti, a u zatvoru je završio odabrano Milan Knežević. Vi znate kao pravnik da se mora vidjeti da li je neki događaj nezakonit. Ovo NN lice, možda je neko privatno lice, učinilo je krivično djelo i ušlo je tamo gdje mu ne pripada, nije ga narod izabrao.

Pitanje br. 2. Slažem se s vama da treba gledati sve u cjelini. Nadam se, onda, da ste pročitali ovo moje pitanje i da ste povezali sve propise od Ustava, zakona itd. da bi mi odgovorili na nešto što se dešava u Crnoj Gori što nećemo, takođe, pustiti.

"Koliko je lica procesuirano tokom trajanja epidemije, te za koja krivična djela i koliko je bilo do sada pravosnažno osuđujućih presuda, kako novčanih tako i zatvorskih, zatvor, kućni pritvor itd. sporazumi, da ne nabrajam šta je sve moguće, te koliko je sredstava uplaćeno u budžet i koliko je kumulativno pravosnažno presuđeno vremenski? Takođe, tražim odgovor za koliko lica i djela se očekuje sudski proces? Mi imamo informaciju iz javnosti da je blizu dvije hiljade ljudi procesuirano. Posebno tražim odgovor na pitanje da li su odluke i mjere Nacionalno koordinacionog tijela ustavno pravno validne da tužilaštvo i svi sudovi podižu krivične prijave i sude, imajući pravno neregularnu poziciju tog tijela, te članovi 25, 46 i 52 Ustava Crne Gore, kao i članove 130 i 133 Ustava Crne Gore i član 26 Zakona o spašavanju koji govori o vanrednom stanju, kao i odredbe Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Zakona o zaštiti i spašavanju"?

Pošto sam prekoračio malo, da vam kažem. Nacionalno koordinaciono tijelo je formirano, to ću u odgovoru da definišem, na osnovu Uredbe o organizaciji državne uprave gdje se definiše pitanje formiranja radnih timova, a ne tijela na osnovu kojih sudovi treba da donose odluke. Naravno, nijesmo bili lijeni pa smo pogledali šta piše u Službenom listu. Tamo Kenan Hrapović kaže nepostupanje po mjeri iz člana 1 ove naredbe podliježe krivičnoj odgovornosti u skladu s članom 302 Krivičnog zakonika Crne Gore. Da li je neophodno da ministar zdravlja propisuje tužiocu i sudovima na koje odredbe Krivičnog zakonika treba da se pozovu i da li je u redu da Vrhovni državni tužioc nakon onoga što je bilo u Nikšiću na Svetog Vasilija Ostroškog, slava mu i milost, prijeti građanima da nepoštovanje tih mjera može da bude kazna zatvora do 12 godina. Imam sve to tu. I za to vam govorim radi se o pravnom haosu. Mi smo tražili vanredno stanje, do vanrednog stanja se zna ko ima koju odredbu i da sudovi sude po zakonu, a ne po naredbama ministra zdravlja, koga mi nijesmo vidjeli na televiziji nego smo vidjeli Milutina Simovića, Senada Begića i Bobana Mugošu koji su nam govorili gdje je prekršen zakon. Ovo je takva erozija pravnog sistema sa jednim jedinim ciljem, gospodine Pažin, da se zloupotrijebi strah koji je opravdano za život i zdravlje ljudi, da bi se napravila predizborna kampanja Demokratske partije socijalista.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 13:37:36)

Hvala poslaniče Bulatović.

Potpredsjedniče Pažin, izvolite vaš odgovor da čujemo.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 13:37:45)

Poštovani poslaniče, kada mi postavite pitanje koje počinje "sa koliko" to podrazumijeva numerički izraz, pa ću vam pročitati odgovor.

Prethodno, samo da vas podsjetim da ja nijesam član Nacionalnog koordinacionog tijela i ne učestvujem u radu Nacionalnog koordinacionog tijela.

Kako mislite gospodine Radunović da aminujem.

(Radunović - govor bez mikrofona, ne čuje se)

Za to što znam ko je za što nadležan u Vladi.

Poštovani poslanice Bulatoviću, prema podacima koje sam dobio od Sudskog savjeta, zbog kršenja člana 287 Krivičnog zakonika, kršenja propisa, naredbi ili naloga kojima se određuju mjere za suzbijanje ili sprečavanje opasne zarazne bolesti, u radu sudova je bilo 519 predmeta. Ovdje govorimo o periodu od 16. 03. 2020. godine do 26. maja 2020. za koji period ja imam trenutno podatke. Od tog broja donijeto je 139 osuđujućih pravosnažnih presuda i 228 osuđujućih prvostepenih presuda.

Kroz pisani odgovor ću vam dostaviti detaljne podatke po vrsti presude a ističe se podatak da je na kaznu kućnog zatvora donijeto 185 presuda, a za 83 presude je izrečena novčana kazna.

Imajući u vidu da sam pitanje dobio 26. maja, razumjećete da nijesam trenutno u mogućnosti da vam odgovorim koliko je do današnjeg dana ukupno uplaćeno sredstava u budžet po osnovu novčanih kazni, već raspolazem podatkom zaključno sa 13. majem ove godine i taj iznos je u tom trenutku bio 117.400 eura u budžet države ili u korist humanitarne organizacije fonda ili javne ustanove. Uputio sam vaš upit Vrhovnom sudu i kada dobijem ažurirane podatke proslijediću vam ih u pisanoj formi.

U odnosu na drugi set vaših pitanja, pravni položaj Nacionalnog koordinacionog tijela izazvao visok stepen pažnje. Tada je javnost jasno upoznata o načinu donošenja preporuka, odluka i u krajnjem naredbi nadležnih institucija. Kada govorimo o pravnoj snazi naredbi, cijenim korisnim da vas podsjetim da naredbe donosi Ministarstvo zdravlja na osnovu preporuka Nacionalnog koordinacionog tijela. Kao i za svaki drugi pravni akt, svako ima pravo da pokrene inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti bilo koje naredbe Ministarstva zdravlja. Za ocjenu je zadužen Ustavni sud koji, kako smo upoznati iz medija, već ima u radu predmete takve vrste.

Da li ja kao ministar pravde smatram da je nešto ustavno pravno validno ili nije, niti funkcija niti lični integritet mi dozvoljava da presuđujem o tome, jer Crna Gora za takve postupke ima uspostavljen jasan pravni i institucionalni okvir. Jedino što mogu jeste da izrazim očekivanje da će svaka odluka biti donijeta u skladu sa Ustavom i važećim pravnim okvirom, poštujući međunarodne pravne standarde.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 13:41:21)

Zahvaljujem se potpredsjedniče.

Poslanice Bulatović da čujemo vaš komentar.

PREDRAG BULATOVIĆ (02.06.20 13:41:26)

Gospodine Pažin,

Vi veoma rijetko čitate napisani tekst. Veoma rijetko čitate napisani tekst, ne, ne, nijesam mislio na brojke, nego sam mislio na ovaj drugi dio gdje ste morali da izbalansirate između vašeg ličnog stava i pravnog haosa koji se desio, jer vi niste slučajno rekli da vi niste član Nacionalnog koordinacionog tijela. Niste slučajno rekli jer vi znate bolje nego ja da se ovdje pravi jedan galimatijas sa ciljem da se promovišu politički kadrovi Demokratske partije socijalista, da se napravi pravno nasilje u državi sa ciljem torture nad građanima, da se zloupotrijebi ono što je opravdan strah za njihovo zdravlje. Odmah da budemo načisto Demokratski front niti bilo ko od nas ne smatra da treba pogaziti bilo koju mjeru koja je normalna, racionalna za zaštitu zdravlja stanovništva.

Dobro sam pročitao Zakon o borbi protiv zaraznih bolesti. Gospodine Pažin, tamo nema Nacionalnog koordinacionog tijela. Tamo ima u članovima 9, 56, 57, 58 komisije koju treba, koja je trebala da se formira 15. marta 2019. godine, komisija u domovima zdravlja. Preko koordinacionog tijela od člana 10 do obaveza koje treba da preuzme Vlada vezano za mjere Svjetske zdravstvene

organizacije, itd. Ali ima jedna odredba u tom zakonu o zaraznim bolestima, borbi protiv zaraznih bolesti, gdje govori o vanrednoj situaciji u članu 53. To je pravna kategorija nejasna. Ali, pošto vi kažete da treba da se poveže više zakona, pošto je Zakon o borbi protiv zaraznih bolesti upućujući na Zakon o zaštiti i spašavanju, ima odredba u Zakonu o zaštiti i spašavanju koji definiše vanredno stanje. Idemo logikom da je trebalo da se proglašava vanredno stanje ili za čitavu teritoriju ili za dio teritorije Crne Gore. Ja znam da ministar zdravlja ima određena ovlaštenja jasno definisana zakonom. Ali, ministar zdravlja zbog afere koja se pojavila vezano za njega, na samom početku, koja asocira na moguće zloupotrebe da je on izvršio, itd. ne ulazim u to nije tema, je sklonjen i nigdje se nije ispršio da kaže - Ja Kenan Hrapović, ministar zdravljam, naređujem da se zabrane litije. Pa ako ćemo da dođemo do litija doći ćemo doći ćemo do Zakona o javnim okupljanjima. Vi znate da u Zakonu postoji jasno definisano sloboda javnog okupljanja, kako se ograničava sloboda javnog okupljanja, pa sloboda vjeroispovjesti, pa jesu li litije javno okupljanje, javno okupljanje u pokretu i milion stvari.

Da vam pročitam šta je napisao u naredbi tužiocu kako se vjerski skupovi ograničavaju. Vrlo je selektivno, čak i uslovima vanrednog stanja, ograničiti vjerska prava i slobode, čak i u uslovima epidemije. Što dovodi do toga da je Nacionalno koordinaciono tijelo koje je formirano na osnovu uredbe. E sad ću da vam pročitam, gospodine Pažin, to se zove posebna pravna ...

Kaže član 56: "Za vršenje poslova u okviru kojih je ...", znači nije Zakon o zaraznim bolestima nego uredba. "Za vršenje poslova u okviru kojih se zahtijeva stručna saradnja državnih službenika iz različitih unutrašnjih organizacionih jedinica mogu se obrazovati projektne grupe, timovi i drugi odgovarajući oblici rada." Projektnu grupu, tim, drugi oblik rada obrazuje potpredsjednik Vlade, mogli ste i vi da ga obrazujete, ali ne NKT, nego neki radni tim. Zatim, određuje se sastav, poslovi itd. A onda u toj pravnoj sprdnji dolazimo do toga da nije potpredsjednik to formirao, nego je formirao ministar Kenan Hrapović i stavio potpredsjednika Vlade za predsjednika tog nacionalnog koordinacionog tijela. Toliko su razmišljali u tom trenutku, to je sprdnja. Na osnovu te sprdnje je uhapšen Joanikije vladika. Tri puta hapšen Amfilohije, mitropolit. Progon poslanika Demokratskog fronta i velikog broja građana i podignute krivične prijave. 117 hiljada evra je do sada ušlo u budžet od strane građana koji su sklopili sporazum o priznanju krivice, a vidjećemo, očekujem taj odgovor od vas. Ja hoću da vam kažem jednu stvar. To je trenutak bio, ako je ugrožena nacija, Milutin Simović je izašao i rekao: "Danas počinje borba za Tuzi, danas počinje borba za Crnu Goru..." tako dramatično, svi smo to ozbiljno shvatili. Znači da nije bio ni jedan poziv Demokratskom frontu da sjednemo za stolom da vidimo kako možemo da se dogovoramo o realizaciji mjera, nijesmo pozvani. To je trenutak, gospodine Pažin, kada je život građana u pitanju, kad je opstanak supstance, dakle građanin u pitanju, da se sjedne za sto i da se pregovara, ne pregovara nego dogovara. Niko normalan ne bi bio protiv nečega što se zove poštovanje mjera shodno epidemiološkim uslovima.

Dakle, nemam vremena, a vi dobro znate, pobrojao sam vam sve članove, kad sve to dovedete u kontradikciji je sve ovo što je NKT radio, što rade sudovi, što radi Tužilaštvo, vi veoma dobro znate. Poslije pravosnažnih presuda biće ljudi koji će da traže svoju zaštitu kod međunarodnih sudova uključujući i Srbe i svi će dobiti. Ali, nije suština u tome. Suština je da je ovo pravno ustavni poraz Crne Gore i nije humano, nije politički opravdano, nije ljudski opravdano da se izbacuju u prvi plan političari iz DPS-a ispred NKT, da se skloni Hrapović, da se skloni opozicija i da se na tu temu ne razgovara. I za to, sad smo mi već počeli ovdje, svaki od tih zdravstvenih radnika koje ste mislili da stavite na listu za izbore, građani će saznati da iza njihovog direktorovanja i ostalih fotelja koje imaju stoje i određene velike materijalne koristi, a da postoje vrlo konkretni hrabri ljudi koji nijesu istureni u prvi plan, koji su nosili one skafandere i koji porodicu nisu gledali po dva mjeseca dana, gospodine Pažin. Budite ubijedeni mi to ne pričamo zato što ne želimo da nekoga dezavuišemo da to ponavljamo iz jednog prostog razloga jer Crnoj Gori to nije potrebno. Imaćemo ekonomske probleme zbog kovida, imaćemo moguće drugi talas, niko živi u svijetu ne zna šta će da bude i kako će da bude. Hvala vam.

PREDSJENIK GENCI NIMANBEGU (02.06.20 13:49:04)

Poslaniče Bulatoviću, molim vas da pogledate dobro na monitor. Zapamtite vrijeme, tako

zahvaljujem vam na ovako dugom dugom pojašnjenju.

Poslaniče Radunović vi ste sljedeći, nek se pripremi poslanica Jočić.

SLAVEN RADUNOVIĆ (02.06.20 13:49:25)

Hvala potpredsjedniče Nimanbegu.

Ja ću odmah da pročitam pitanje pa ću da ga obrazložim.

Ko po vama treba da snosi profesionalnu i političku odgovornost zbog selektivnog odnosa Policije i Tužilaštva prilikom hapšenja prekršilaca mjera NKT-a, a čuli smo što mislimo o tim mjerama, posebno imajući u vidu duple aršine u odnosu na vladiku Joanikija, sveštenike i građane koji su učestvovali na litiji u Nikšiću na dan Svetog Vasilija, s jedne strane i sve one koji su slavili Dan nezavisnosti s druge strane.

Baš mi je lijepo palo ovo izlaganje poslanika Bulatovića prije mene, jer je on pojasnio sve što treba oko NKT-a, pa mogu da se pozabavim samo ovim selektivnim odnosom. Znači nema, ministre Pažin ili potpredsjedniče Pažin, zemlje u Evropi koja se na ovako grub način obračunava sa svojom dominantnom crkvom kao što je Crna Gora, baš ni jedne zemlje. Ima za to jedan razlog. Crna Gora je jedina zemlja, to sam više puta u ovom parlamentu govorio, bivšeg istočnog bloka u kojem nije pao Berlinski zid. Naime, ne samo zbog činjenice da i dalje komunistička partija presvučena u odoru Demokratske partije socijalista je glavni činilac vlasti i isti ljudi dominantni koji su bili tada činioци vlasti su i danas, već iz razloga što je zadržala ono najnegativnije što nam je socijalizam donio. Znači one dobre stvari socijalizma koje su se ticale socijalne i medicinske zaštite, penzionog sistema, sigurnosti, to je nestalo u okviru ovih 30 godina kad vlada DPS, nakon promjene imena. Šta ste zadržali? Kažem ste, jer vi ste ukrcavanjem na taj brod u zadnjoj fazi prihvatili sve što su oni radili prije toga, da da, prihvatili ste, vi ste se ukrcali na brod sa Milom Đukanovićem, Duškom Markovićem i svima ostalima u jednom momentu kad ste bili potpuno svjesni ko su ti ljudi. Prema tome, nema tu nikakvog opravdanja. Ja razumijem da ne možemo da vam postavljamo pitanja vezano za nešto prije 15 godina, toga vi nijeste bili svjesni sa kim ste došli tikve da sadite, to, znači svjesni ste potpuno. Zadržano je. Znači šta je zadržano iz socijalističkog sistema? Zloupotreba moći u partijske svrhe, kontrola Policije, Tužilaštva, pravosuđe i Agencije za nacionalnu bezbjednost i iz toga proizilazi, ministre Pažin, ovaj selektivni odnos. Znači postoje naši i vaši. Ne postoji država i institucije sistema koliko god da smo svi na njih upućivali, postoje naši i vaši kad im se sudi i kad se hapsi i to svako dijete u Crnoj Gori zna osim državna televizija koja priča što joj vi kažete, kao javni servis građana.

Tako smo došli u situaciju da vladike i sveštenici budu uhapšeni iako, dobro znate nijesu pozivali na litiju, lijepo su ljudi objasnili da su bili na neki način natjerani brojnosti ljudi koji su se okupili, naši ljudi su dobili ovdje krivične prijave za to što smo mi pozivali da se dođe na tu litiju, to nije sporno, a ovdje pričamo o vladiki. Pod sporno je naravno, drugo što su dobili za govor u Parlamentu, a to je druga vrsta predmeta, ali zbog čega vladika Joanikije i sveštenici ne znam. Ili makar ovako, ako su oni dobili te prijave zašto nisu dobili oni što su slavili na Cetinju sa organizovanom binom i ozvučenjem Dan nezavisnosti i u Nikšiću. Ja se sjećam odlično, ja sam bio u Nikšiću. Vladika Joanikije mora da koristi megafon, nije bilo ništa organizovano. Ovdje je bila državna organizacija, preskočićemo one što su se vozili kolima na račun državnih sipali gorivo, to preskačemo. Nego pričamo o onima recimo u Cetinju i Nikšiću oni su imali ozvučenje, imali su binu. Kako oni nisu hapšeni. To je, ministre Pažin, odnos ove države prema svom narodu s jedne i na drugom i na prvom polju. I onda nemojte da se čudite kako postoje podjele, nemojte da se čudite što mi ovdje se bavimo, sami ste rekli, ja prihvatam, ono je bila neka vrsta nasilja. Moramo, drugo nam ne ostavljate. Nema institucija sistema, to je laž, to je prevara i to niko bolje od vas ne zna.

PREDSJEDAVALA GENI NIMANBEGU (02.06.20 13:54:11)

Potpredsjedniče Pažin, da čujemo odgovor. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 13:54:16)

Poslaniče Radunoviću, vi jednako znate da je ono bilo ozbiljno nasilje u Parlamentu i da smo to svi zajedno trebali izbjeći. Nemojte molim vas, ne može biti opravdanja za nasilje u Parlamentu što god da je bio povod toga. I to je tačno, ali ne treba tražiti uzor onima koji su takođe se našli u toj poziciji nego treba sva pitanja rješavati dijalogom.

Ako želite, uvaženi poslaniče, da kroz svoje pitanje sugerirate odgovor, da svi građani treba da budu jednaki pred zakon, odmah ćete dobiti takav odgovor. Jednaki pred zakonom i prilikom primjene zakona i prilikom kršenja zakona, jednako postupanje u bitno sličnoj situaciji je nešto što je imperativ pravnog poretka. Nemam ja nikakvu dilemu oko toga, uvaženi poslaniče. Jednakost pred zakonom je atribut pravne sigurnosti, a bez pravne sigurnosti je nezamisliva vladavina prava. Vladavina prava je jedna metappravna ideja, to znači koliko pravna toliko i politička. U valjanom pravnom poretku koji detaljnim i postojećim ograničenjem državne vlasti odgovarajućim svojstvima zakona, to znači zakonima koji imaju određeni kvalitet i pouzdanim institucionalnim jamstvima u najvećoj mjeri garantuje ljudska prava i slobode. Nemam baš nikakav problem da se složim sa konstatacijom da zakon treba da važi jednako za sve, da treba da bude primijenjen jednako na sve i da posljedice kršenja zakona trebaju biti bitnom jednake prema svima, s tim što tu treba uvažiti olakšavajuće i otežavajuće okolnosti što nije stvar pravne teorije nego konkretne primjene u svakom pojedinačnom slučaju.

Ono što mene raduje jeste izjava samog vladike Joanikija koji je rekao da se prema njemu prilikom zadržavanja veoma korektno postupalo, da je sa potrebnim uvažavanjem njegovoga dostojanstva kao vladike postupano prema njemu. Ja bih volio da vi takođe to pohvalite, jer su to takođe bile stvari koje su u nadležnosti policije. Ja to doživljam kao pozitivan primjer, a reći ću vam što još takođe smatram da je pozitivan primjer u vremenu borbe protiv korona virusa, a ima veze sa svim onim što ste vi dali kao uvod, posebno sa onim što je dao kao uvod uvaženi poslanik Bulatović, a to je jako dobar primjer Islamske vjerske zajednice koja je slaveći svoj najveći vjerski praznik Bajram, pokazala najviši stepen odgovornosti u pogledu poštovanja mjera Ministarstva zdravlja i taj praznik je prošao bez jednog jedinog incidenta. Ja, osim da im čestitam sa ove pozicije i da to ističem kao jedan pozitivan primjer društvene odgovornosti, nemam više šta tome da dodam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (02.06.20 13:58:11)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poslaniče Radunović da čujemo vaš komentar odgovora.

SLAVEN RADUNOVIĆ (02.06.20 13:58:16)

Potpredsjedniče Vlade, neću da komentarišem ovaj zadnji dio koji ste pomenuli vezano za proslavu iz prostog razloga što imamo i drugih informacija ali neću da polemizujem o tome kako Islamska zajednica, molim vas, ima snimaka i svega, mogu poslije da vam pokažem da nije bilo baš tako, ali u redu. Ja neću zaista da špijam nikoga, to mi ne pada na pamet pa ni drage prijatelje koji su slavili Bajram.

Ovdje se radi o drugoj stvari. Vi ste rekli nešto što je, kako bih rekao, alarmantno. Rekli ste mi da treba da pohvalim policajce jer nijesu maltretirali vladiku Joanikija. Znači, očekivano je u ovoj zemlji da velikodostojnik Srpske pravoslavne crkve, sveštenici ili poslanici Demokratskog fronta ili neko koga ova država proglašava neprijateljem, bude maltretiran, pa ako se to ne desi onda ja treba kao poslanik da pohvalim policiju što nije pretukla vladiku ili što ga nije, ne znam, morila glađu i tako nešto. Vladika je rekao, ne ne, polemizujem sa njim, nije on od mene tražio da pohvalim policiju nego vi. A on je to rekao, znate zbog čega, jer je iznenađen da je tako bilo i rekao je pošteno da ne bude da neko od njegovih sljedbenika misli da je on tamo bio maltretiran, rekao je - ne, ne bili su ljudi korektni prema meni. Ali, to je valjda normalno i ne treba da insistirate

na tome.

Što se tiče nasilja, kako vi to kažete, u Skupštini, to je nasilje, momenat kulminacije višegodišnjih pregovora između vas, crkve i na kraju i sa nama zadnjih par mjeseci razgovora, gdje niste poštovali jednostavno osnovne regule u odnosu države prema crkvi i prema vjerskim organizacijama, gdje ste donijeli odluku siledžijsku da se obračunate sa Srpskom pravoslavnom crkvom i mi više nismo imali načina da se branimo osim takvog. I vjerujte, kad god nekog pritjerate uza zid onakav ćete dobiti odgovor i gori od onoga i nemojte da se iščuđujete zbog toga nego razmišljajte, gospodine Pažin, razmišljajte o tome dok donosite takve odluke. Ni prva ni posljednja. Nemojte da zaboravite da je država u kojoj ste vi potpredsjednik Vlade, organizovala, dovela sa strane lažnog svjedoka saradnika i organizovala suđenje za državni udar, a državni udar je sama napravila time što je organizovala lažno suđenje sa lažnim svjedocima i bez i jednog jedinog materijalnog dokaza, ste osudili dva lidera opozicije, da ne pominjem sve ostale, izvinjavam im se ovoga momenta. Bez i jednog jedinog materijalnog dokaza, ponavljam bez i jednog jedinog vi koji predstavljate ovu državu koja upravlja sudovima i nemojte, gospodine Pažin, da imate ideju da možete da me ubijedite ili da razgovarate sa mnom na temu da je ovo pravna država. Vi ste održali jedno predavanje malo prije kako treba, kako je vladavina prava bitna i kako treba da smo svi jednaki, a problem je u tome što nijesu.

Ja od vas tražim odgovor na pitanje - Zašto se ne primjenjuje pravda jednako prema svima, a ne da mi vi držite predavanje o tome kako je to potrebno. Pa to znam i ja, to zna svaki građanin Crne Gore. Tako nije, u tome je problem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:01:59)

Hvala.

Izvolite poslaniče, proceduru.

MILAN KNEŽEVIĆ (02.06.20 14:02:04)

Gospodine Nimanbegu,

Obraćam se vama, vjerovatno niste pratili čitavu polemiku na relaciji kolega Radunović i ministar Pažin i želim da vas informišem da su u toku istražne radnje Osnovnog državnog tužilaštva vezano za dešavanje 27. decembra, kada je uhapšen čitav poslanički klub, gdje osnovni državni tužilac treba da odluči da li će podići krivične prijave protiv Miluna Zogovića, Andrije Mandića i mene. 29. maja kao svjedoci saslušavani su potpredsjednik Skupštine Brano Gvozdenović i predsjednik Skupštine Ivan Brajović.

Sada je ministar Pažin jasno saopštio da ono što se desilo 27. decembra je kršenje zakona sa svim elementima nasilja, što znači da će biti podignute krivične prijave protiv Andrije Mandića, Miluna Zogovića i mene i on i sad zna da će biti podignute krivične prijave iako je, govoreći o Tužilaštvu, saopštavao da on ne želi da se miješa u tu neku paralelnu četvrtu granu i smatrao sam vrlo upitnim da, ovo što je saopštio ministar Pažin, sad pojasni na način da nam kaže gdje je to prekršen zakon i na osnovu čega on sad zna da će biti podignute krivične prijave protiv nas jer, podsjetiću vas, gospodine Nimanbegu, 6. maja Andrija Mandić, Predrag Bulatović i ja 6. i 7. maja, zbog riječi izgovorenih u Skupštini, bez ikakvih istražnih radnji, dobili smo krivične prijave nedjelju dana poslije toga. Znači, ovdje je jasno gospodin Pažin stavio do znanja čitavoj crnogorskoj javnosti da će biti podignute krivične prijave protiv trojice poslanika zbog dešavanja od 27. decembra.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:03:59)

Hvala poslaniče Knežević.

Ja sam slušao pažljivo potpredsjednika Pažina, saslušao sam ga pažljivo, čak i vi se morate složiti sa mnom da njegova razmišljanja puno puta nisu u našem pravnom sistemu

kompatibilna, tako da

I vi želite proceduru. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 14:04:30)

Vi poslaniče Kneževiću, možete da zaključujete rukodoveći se onim što je tok vaših misli, ali ja nešto tako nisam rekao. Izvolite, uzmite zapisnik, pogledajte. Na pitanje koje mi je postavljeno, koje nije bilo poslaničko pitanje nego dijaloga koji smo uspostavili, gospodin Bulatović i ja, ili je to bilo dopunsko pitanje, dozvoljavam da ste u pravu, ja uopšte nijesam sugerisao treba li ili ne treba pokrenuti krivični postupak protiv vas, nijesam ni pomenuo Osnovno državno tužilaštvo, a kamo li da sam rekao kakva će njihova odluka da bude. Isključivo ono što sam rekao jeste na pitanje da li sam vidio da neko lice sa maskom drži gospodina Zogovića, ja sam rekao da je to vidjela čitava crnogorska javnost, a ja sam dio te javnosti i ja sam to vidio, bio sam tada u Skupštini, nijesam napustio Skupštinu. Tek sam kasnije, zaista kad mi se sve to smučilo, izašao, a tu scenu držanja vidjela je čitava crnogorska javnost. To je ono što sam ja rekao. A nijesam niti sugerisao niti pokušao da utičem na odluku Tužilaštva vezano za sam taj predmet.

PREDSJEDAVALAČI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:05:56)

Hvala potpredsjedniče Pažin.

Poslaniče Kneževiću, izvolite da čujemo.

MILAN KNEŽEVIĆ (02.06.20 14:06:01)

Ja uopšte nisam mislio na vašu polemiku sa gospodinom Bulatovićem, nego na polemiku sa kolegom Radunovićem gdje ste vi u nekoliko navrata saopštili da se radilo o elementima brutalnog ili klasičnog nasilja u Skupštini. Znači za nasilje se odgovara u skladu sa Krivičnim zakonikom. I ne možete vi gospodine prekid...

...Gospodin Radunović je smatrao da se radi o nasilju sa vaše strane prema nama donoseći Zakon o slobodi i vjeroispovijesti, a vi ne možete se sad praviti da ne znate da su u toku istražne radnje koje traju 27. decembra. Evo, ja vas sad obavještavam da su već saslušani gospodin Gvozdenović i gospodin Ivan Brajović na okolnosti od 27. decembra i ja sad poslije ovoga što ste vi rekli zaključujem da ćemo mi da dobijemo krivične prijave. Znači zašto? Zato što sam već zbog izgovorene riječi u Skupštini dobio krivičnu prijavu zajedno sa Predragom Bulatovićem i Andrijom Mandićem sad u maju 2020.godine, pa sam zbog izgovorene riječi u Skupštini dobio dva mjeseca stavljanja u zatvor bez skidanja imuniteta zbog verbalnog incidenta u holu Skupštine dobio četiri mjeseca kućnoga pritvora, pa sam zbog toga što sam branio Ustav i Zakon suprotstavljajući se komunalnoj policiji dobio četiri mjeseca zatvora, pa sam u montiranom postučkom postupku protiv Andrija Mandića dobio pet godina zatvora i ja gospodine Pažin imam bogato iskustvo i znam da će uporedna praksa pokazati da ćemo mi da dobijemo krivičnu prijavu i vama hvala što ste pokazali da će poslije ovog vašeg izlaganja sve rezultirati sa krivičnom prijavom protiv još trojice poslanika Demokratskog fronta.

PREDSJEDAVALAČI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:07:36)

Hvala vam.

Ovim smo završili i proceduralno reagovanje inicirano od poslanika Kneževića i da čujemo poslanicu Jočić kako postavlja svoje pitanje, a poslije nje mislim da je kolega Aleksić.

Poslanice Jočić, vaše je vrijeme. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (02.06.20 14:07:59)

Poštovani građani,

Ministru Pažinu sam postavila jedno kratko i jasno pitanje koje glasi.

Zašto dozvoljavate diskriminaciji po vjerskom i etničkom principu u postupanju pravosudnih organa? Slušajući današnje izlaganje u više navrata ministra Pažina, čovjek bi rekao da mi živimo u pravnoj državi i da se on apsolutno ni za šta drugo ne zalaže i ništa drugo ne brani osim pravnu državu. Međutim, situacija je potpuno drugačija.

Gospodine Pažin,

Ovom narodu, gore od siromaštva, gore od pandemije, gore od svih nevolja koje su ga snašle, gore i teže pada nepravda, a nepravda je ime pravnog sistema u Crnoj Gori, takozvanog pravnog sistema, a vaša funkcija je ministar nepravde a ne pravde, a sad ću da to na neki način oslikam.

Privođenje mitropolita Amfilohija i Andrije Mandića zbog prisustva na sahrani Vladimira Jovičevića. U isto vrijeme, istih dana u Pljevljima je bila sahrana na kojoj su prisustvovali oko 200 ljudi. Sahrana nekog pripadnika islamske zajednice i meni je drago što je taj čovjek ispraćen na tradicionalan i način kako i dolikuje, a ovamo ste ponižavali, pokušavali da ponizite i Andriju Mandića i mitroplita, mitropolita čak u tri navrata. Vladiku Joanikija, kao što svi znamo 72 sata ste utamničili zbog litija. U isto vrijeme ili tih dana na Vrelima ribničkim masovno slavije početka Ramazana i samo nekoliko dana takođe masovno slavije uz vatromete uz pečeno jagnje slavije Đurđevdana na Vrelima ribničkim. Tamo niko nije procesuiran, naš vladika 72 sata u zatvoru.

Na stotinu objava, na društvenim mrežama pune mržnje, poruka da nas čekaju traktori, kao Srbe iz Hrvatske, a vi znate odlično šta to znači, da nema drugog rješenja nego da nas poubijaju i mnoge slične objave niko nije procesuirao. Na desetine slučajeva mimo naroda, mimo evropskog i uopšte savremenog svijeta vi privodite i sudite ljude zbog objava na društvenim mrežama, ali samo Srbima i samo onima koji brane crkvu i koji su protiv ovog režima. Sveštenik iz Ulcinja platio kaznu zbog kršenja mjera 4.500, a Soraja za isto krivično djelo 500 i mnogi po 100, 200 i tako dalje. Linč momka ispred Delte u vrijeme trajanja litija, tuča 21. maja u Nikšiću vaših pristalica ovih koji su slavili Dan nezavisnosti, nema ni jednog procesuiranog niko nije procesuiran, ali zato već juče je dan poslije događaja procesuirano 21 građanin koji se našao ispred onog šatora u Budvi da brani vlast, da brani volju građana Crne Gore. To je ova država sjutradan procesuirala. Skidanje krsta sa spomenika nastradalim Rumunima, skidanje krsta iznad Risna i skrnavljenje to može bez problema, ali ste odmah našli "dječaka koga ste optužili da je oskrnavio, slomio mermernu ploču 10 cm debelu". Ja imam nekakva iskustva sa građevinskim radovima pa znam koja sila treba tu da bude da bi se to slomilo. Vi ste dozvolili, vaš sudija je dozvolio da se mlađem punoljetniku koji je prije dva mjeseca ušao u punoljetstvo, da ga ispituju bez advokata, je li to pravna država i da na svim medijima prodržavnim, prorežimskim medijima da se odmah etiketa tom momku, toj porodica stavi. Izabran je za žrtvu, jer se znalo da učestvuje na litijama i da je oslikavao trobojke. Bio je idealna meta za naš sistem da se obračuna sa osamnaestogšnjakom. To je pravna država je li tako?

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:13:00)

Hvala.

Potpredsjednik Pažin. Imate li odgovor na ovo pitanje?

ZORAN PAŽIN (02.06.20 14:13:10)

Čudi me, poštovana poslanice Jočić da mi vi kao pravница postavite pitanje koje u sebi sadrži namjernu logičku grešku. U logici poznatoj kao plurium interrogationum jer u vašem pitanju je sadržana pretpostavka koja je neistinita, pa kao takva ne može biti ni dokazivana. Vi meni u pitanju sugerirate nešto što ne može biti na pravilan način i odgovoreno, kao da pitate nekoga znaju li vam kući da ste lopov. Pa šta god da odgovorite pogrešno je, tako vi mene pitate o

diskriminaciji, a ja niti diskriminaciju sprovodim, niti je iz vašeg pitanja uopšte bilo jasno našto mislite. Sada ste kroz obrazloženje jednim dijelom dali na to odgovor, ali ponovo po jednom maniru koji je već prepoznatljiv sve to imputirate meni i sve to imputirate Vladi i ako stavljate na teret drugim granama vlasti da su po vašoj ocjeni, po vašem viđenju te situacije pogriješili. Vi želite da mene tretirate kao neku vrstu personifikacije prava u Crnoj Gori ili mi želite dati taj državotvorni značaj kao što ima jedan od Lujeva u francuskoj istoriji, pa želite sva pitanja pravnog sistema, bez obzira koje za njih nadležan sa mnom da polemišete. Meni to ne smeta, ali kada pitate zašto dozvoljavate diskriminaciju onda se obraćate meni, a onda komentarišete postupanje nekih drugih organa koji niti sam ja personalno, niti su čak dio izvršne vlasti kojoj ja pripadam.

Prema tome, očigledno je da vama treba šlagort da vi izgovorite ono što su vaše političke poruke, meni to ne smeta, ali zaista pitanje ovakvo kakvo je plasirano u javnost ne odgovara onome što je pravnički dio dijaloga kojeg ja od vas očekujem, jer ste vi pravnica, u procesnom pravu bi to pitanje bilo sugestivno ili kaptiozno pitanje koje je eksplicitno zabranjeno. Nije zabranjeno u parlamentarnom dijalogu, ali se ne može na njega smisljeno odgovoriti. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:15:58)

Hvala potpredsjedniče.

Poslanice Jočić, da čujemo vaš komentar. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (02.06.20 14:16:05)

Ja sam pravnica naravno i time se ponosim, ali po malo čitam istorije pa da vam kažem kako je jedna francuska dinastija završila.

Kralj je otišao na giljotinu, kao i njegova kraljica koja je rekla neka jedu kolače kad već nemaju ... prekid... Marija Antoneta. Dakle, vi se iščuđavate, ja sam vam konkretne stvari postavila. Ja da sam ministarka pravde šta god, ne samo šta god nego to i piše u opisu vašeg posla, vi kao član Sudskog savjeta morate da razmišljate kako rade sudovi, vi ste odgovorni za sudove. Ja ne znam koga drugog da pitam za ovakvo nejednaki pravni status u Crnoj Gori njenih građana i tu se naravno radi o nepravdi.

Ja ne znam, možda treba odgovor potražiti u tome da vi kao ministar pravde da mirno prođe krađa na polaganju sudskog ispita, ispita za sudije. Vama se drugi put dešava da sudije koje treba da sude i da sprovedu pravdu krađu na ispitima. I niko neće da objelodani ko je to. Odmah ste malog Ivana Vojvodića imenovali da je on srušio ploču ali neće ovaj sistem, neće vaše ministarstvo na čijem ste čelu, da objelodani ko je krao ispite, ko je krao ispite. Ima li šta sramnije za jednu državu nego sudija da krade ispit, ima da bude još korumpiran da dobija pare za to i da dobija stanove od druge grane vlasti da bi bio korumpiran i da druga grana vlasti može da upravlja sudijama. To se sve dešava u vašem resoru. Ja ne znam kako vi od toga možete da perete ruke. Ne, ne, uopšte nije dopunsko pitanje u vezi pranja ruku, to nam Senad Begić govori.

Vi odlično znate, kao i vaša Vlada, da gubite vlast u Crnoj Gori i u tom saznanju ste u panici i vršite ovakvu segregaciju ljudi. Više se ne plaši ni sudstvo, ni tužilaštvo, ni policija da će narod da vidi da je to nepravda. Vi samo pomoću nepravde možete da pokušate da širite strah. A nećete ga širiti, narod je osjetio da je ovdje nepravda i da to treba da se mijenja.

Ja ću današnje izlaganje završiti izrekom jednog revolucionara. "Ako nema pravde za narod neka ne bude mira za vlast". To čeka Crnu Goru jer ste ušli u nepravdu koja se više trpjeti ne može a da čovjek zadrži ljudsko dostojanstvo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:19:11)

Hvala poslanice Jočić na poštovanom vremenu.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Postaviće poslanik Budimir Aleksić, nek se pripremi poslanik Medojević.

Izvolite poslaniče Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (02.06.20 14:19:27)

Hvala.

Moje pitanje glasi: Kada će nadležne državne institucije otpočeti ekshumaciju posmrtnih ostataka žrtava komunističkog terora iz jame Kotor kod Nikšića?

Poznato je naravno iz istorije da je aktivnost komunističkih glavešina ovdje na ovim prostorima tokom II Svjetskog rata bila u znaku zločina na političkim neistomišljenicima. Oni su pretpostavljali ko mogu biti potencijali njihovi politički protivnici u izvođenju revolucije, to su uglavnom bili ugledni ljudi, oficir bivše Jugoslovenske vojske, sveštenici, političari, ugledni domaćini, učitelji, prosvjetni radnici itd. i njih su bacali u jame masovno i puno je takvih jama na prostoru Crne Gore. Sve ih je opjevao veliki epski pjesnik Radovan Bećirović u pjesmi Jame u Crnoj Gori baš te 1942. godine i zanimljivo je da je ta njegova pjesma došla do Ivana Gorana Kovačića, koji je kao što znamo u Livnu, spjevao onu čuvenu pjesmu Jama, koju smo svi mi učili u srednjoj školi, a koju je vaša vlast izbacila iz školskih nastavnih planova i programa, kao i Plavu grobnicu Milutina Bojića, kao i Krvavu bajku Desanke Maksimović, i tako redom.

Dakle, jedna od tih jama je bila, evo pomenuću samo dvije, Mačkova jama na Štitovu, to je iznad Župe nikšićke, gdje prema mnogobrojnim svjedočanstvima i istorijskim izvorima Jovo Kapičić, čuveni upravnik koncentracionog logora na Golom otoku, je bacio 200 italijanskih zarobljenika i oko 400 mještana Nikšićana i drugih građana Crne Gore za koje je procijenio da mogu biti potencijalni politički protivnici. Zatim, jama Radovče gdje je po nekim podacima ubačeno 3.500 ljudi, a jedna od tih jama je i ova jama Kotor kod Nikšića u vezi koje sam vam postavio ovo poslaničko pitanje. Dakle, blizu Vidrovana, gdje je u periodu od 42. godine pa do početka 43. dakle za nešto manje od godinu dana, surovo stradalo više od 300 lica, uglavnom mještana koji se nijesu slagali sa komunističkim idejama, novinari su i fotoreporterji to dokumentovali. Dakle, dokumnetovali su postojanje ljudskih kostiju u unutrašnjosti toga bezdana na dubini od 31 metar.

U martu ove godine Savjet za kontrolu rada Policije pozvao je Institut za javno zdravlje da Višem državnom tužilaštvu u Podgorici, bez daljeg odlaganja, dostavi izvještaj o mikrobiološkoj analizi vazduha u toj jami, ali to nije učinjeno ni nakon pola godine, to je bilo u martu ove godine i o tome piše predsjednik tog tijela Aleksandar Saša Zeković koji navodi da je sanitarno ekološki inženjer Instituta Dušan Kostić, 16. septembra prošle godine sa zida jame na dubini od 2,5 metra izuzeo uzorak vazduha zbog mikrobiološke analize, ali o tome nije dostavljen odgovarajući izvještaj.

Savjet je provjeravao zašto su službenici Centra bezbjednosti u Nikšiću, tek početkom marta ove godine Višem državnom tužilaštvu dostavili službenu zabilješku o aktivnostima sanitarno ekološkog inženjera Instituta za javno zdravlje od prije pola godine. Dakle, nadležne državne institucije još nijesu započele ekshumaciju posmrtnih ostataka iz jame Kotor kod Nikšića, iako su istražne radnje u ovom slučaju započete još u februaru 2018. godine, pa je moje pitanje - kad će nadležne državne institucije otpočeti sa ekshumacijom?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:23:29)

Hvala poslaniče.

Potpredsjedniče Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 14:23:34)

Poštovani poslaniče Aleksiću,

Tragom vašeg pitanja, s obzirom da nemam neposredna saznanja o činjenicama koje su vam važne za odgovor na ovo pitanje, ja sam se obratio Višem državnom tužilaštvu u Podgorici i od njih dobio sljedeću informaciju koju ću vam pročitati: "U Višem državnom tužilaštvu u Podgorici

formiran je predmet povodom novinskog članka objavljenog u dnevnim novinama Dan od 26. 02. 2018. godine, pod naslovom "Ubijeno 300 civila i bačeno u jamu", autora Brašnja Biljane iz kojeg članka proizilazi da se na lokalitetu Kuline, opština Nikšić, nalazi jama Kotor, sa posmrtnim ostacima NN ljudskim kostima u većem broju".

S obzirom na to da je u toku postupka bilo neophodno izvaditi kosti iz jame, kako bi se izvršio njihov pregled i utvrdio način i uzrok smrti lica kojima ti posmrtni ostaci pripadaju, kao i identifikacija istih putem DNK analize, ovo tužilaštvo je Institutu za javno zdravlje Crne Gore naložilo da, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, preduzme mjere i radnje u cilju provjere ispitivanja sanitarno zdravstvenih uslova u navedenoj jami, a takođe od Centra za ekotoksikološka ispitivanja zatraženo je uzorkovanje vazduha iz jame iz istih razloga.

Od strane Centra za ekotoksikološka ispitivanja, kao i od Instituta za javno zdravlje Crne Gore, ovom tužilaštvu dana 19. 05. 2020. godine, dostavljen je Izvještaj o ispitivanju iz kojeg proizilazi da izolovane bakterije ne predstavljaju značajan zdravstveni rizik, te da je u ispitivanom uzorku identifikovan visok broj kolonija bakterija i plijesni, što odgovara veoma visokom stepenu mikrobiološke kontaminacije vazduha, prvenstveno zbog prisustva plijesni i da je potrebno, prilikom preduzimanja radnje u cilju izuzimanja kostiju, sprovoditi mjere zaštite i koristi propisana zaštitna sredstva, tako da će se nakon dogovora sa nadležnim organima, Policijom i Institutom za javno zdravlje Crne Gore, organizovati i preduzeti navedene mjere i radnje u cilju iskopavanja kostiju i daljeg vršenja analize istih.

Poštovani poslaniče Aleksiću,

Ja sam čvrstog uvjerenja da ljudsko dostojanstvo mora biti neprikosnoveno i da posmrtni ostaci svakog ljudskog bića zaslužuju poštovanje prema tim posmrtnim ostacima jer je to mjerilo humanosti ovoga društva.

Dakle, vašu inicijativu podržavam. Jer, ljudsko dostojanstvo kao neprikosnovena kategorija mora biti smjernica i orjentir svakog organa javne vlasti, bez obzira kakvu nadležnost vrši, odnosno kakva mu je nadležnost povjerena.

Prema tome, očekujem da će ovaj postupak biti doveden do kraja. Želio bih da vi kao i ja osuđujete sve jame i sve stradale, bez obzira kakve su njihove bile tada namjere, kakva su bila njihova politička opredjeljenja, a odlično znamo i vi i ja da su stradali i neki nedužnici tokom drugog svjetskog rata koji nijesu imali nikakvo ili makar ga nijesu ispoljavali političko uvjerenje. Sve ljudske duše zaslužuju da nađu svoj mir, a prema svim posmrtnim ostacima treba se odnositi s potrebnim dostojanstvom. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:27:34)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poslanice Aleksiću, da čujemo vaš komentar.

BUDIMIR ALEKSIĆ (02.06.20 14:27:40)

Dakle, shvatio sam da je u Višem državnom tužilaštvu formiran predmet. Iz novina sam, takođe, saznao da je, nakon ovih informacija koje je dao gospodin Zeković, Savjet za građansku kontrolu policije, tužilaštvo najavilo reakciju, ali dosad nikakvih pomaka nije bilo.

Zato sam vas pitao i vi kažete da se vi nadate. Očekujem i ja ovo 30 godina. Dakle, 1990. godine sam se, kada je pao komunistički režim, kada je uspostavljen višestranački poredak, kada je uspostavljena demokratija svuda u zemljama Istočne Evrope i na prostorima bivšeg Sovjetskog saveza, u svojoj zabludi nadao da će se to desiti u Crnoj Gori, ali to se, na žalost, još nije desilo. Potvrda toga da se to nije desilo jeste upravo ovo o čemu mi danas govorimo.

Dakle, mi mi danas nakon 30 godina ovdje nemamo taj civilizacijski iskorak, tu mjeru humanosti o kojoj vi govorite. Nemamo to što se desilo u svim zemljama na prostorima bivše Jugoslavije. O tome je kolega Medojević, vrlo lijepo, argumentovano i temeljno govorio u jednoj svojoj diskusiji prije dva mjeseca. I u Sloveniji, gdje je bilo najviše zločina od strane komunističkih glavešina krajem Drugog svjetskog rata, koji su ubijali političke neistomišljenike, zarobljenike, bez

suda i presude, masovno, u pitanju su stotine hiljada ljudi nakon samog završetka rata. Posle 9. maja i na prostoru Austrije, evo sada je aktuelan bio Blajburg i Misa zadušnica zarobljenim i pobijenim vojnicima nezavisne države Hrvatske i pripadnicima drugih formacija koje su odstupale s prostora bivše Jugoslavije na Zapad. Slovenci su te jame davno otkopali, napravili obilježja, u Hrvatskoj takođe, u Bosni i Hercegovini takođe, u Srbiji takođe. Izašle su knjige. Kolega Medojević ima knjigu o zločinima komunista nad civilima na prostoru Srbije posle drugog svjetskog rata. Samo mi ovdje ne možemo da napravimo, odnosno vi, vaša vlast ne želite da napravite taj civilizacijski iskorak ni nakon 30 godina od uspotavljanja demokratije.

Dakle, to je nešto što zabrinjava i što je vrlo indikativno i simtomatično za ovu vlast. Znači, nije ovo jedina jama. Ovdje su u u pitanju desetine koje se ne istražuju. Za razliku od toga, vi ste preuzeli obavezu, a pitanju su bili civili, bili su zarobljeni ljudi, vezani, bez suda i presude od strane raznih Sava Kovačevića, Radoja Dakića kojima i danas stoje spomenici u Nikšiću. Kada uđete u Nikšić, na skveru su njihovi spomenici, tih ljudi koji su naređivali, presuđivali i izvršavali, čak bili su mnogi egzekutori tih stravičnih zločina.

Preuzeli ste obavezu da podignete, otkopate grobnice pripadnika Trećeg rajha njemačkih nacističkih okupacionih vojnika i da ih dostojanstveno sahranite. Neka ste, ali ako se već sahranjuju, ako radite na tome da ova vlast sahrani pripadnike Trećeg rajha zašto to ne urade i s građanima ove zemlje koji niti su bili četnici, niti su bili politički angažovani, niti su proglašeni krivima, niti im je suđeno nego je neko procijenio u štabu KP Jota da su potencijalni politički protivnici i da ih treba samo zbog toga likvidirati jer mogu biti protivnici Komunističke partije i njene ideologije i koncepcije revolucije. Znači, 30 godina ovdje čekamo tu pravdu, čekamo da ova vlast napravi civilizacijski iskorak i da uradi ono što su uradile sve zemlje u okruženju i sve zemlje u Evropi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:31:54)

Zahvaljujem, poslaniku Aleksiću.

Sada dajem riječ poslaniku Medojeviću da postavi svoje prvo pitanje.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 14:32:04)

Poštovani građani Crne Gore, postavio sam dva pitanja potpredsjedniku Vlade, a tiču se odnosa Vlade prema najnovijim stavovima Vlade Sjedinjenih Američkih Država i uglednih tink tenkova kao što je Freedom House koje u najznačajnijoj mjeri finansira Vlada Sjedinjenih Američkih Država koji su ocijenili ovu vlast u Crnoj Gori nedemokratskom, zasnovanom na autoritarizmu.

Poštovani građani, ovdje je sada trenutak da čujemo koji je stav Vlade, pošto mi ovdje u Parlamentu iz Demokratskog fronta, posebno ja, već godinama optužujemo ovu Vladu da je dio duboke države globalnih struktura koje su nametnule neki novi sistem vrijednosti u svijetu i taj globalizam ovih dana svoje poslednje dane broji upravo u Sjedinjenim Američkim Državama, jasno je da je ova Vlada u više navrata pokazala negativan stav prema administraciji predsjednika Sjedinjenih Američkih Država Donalda Trampa, zajedno sa svim strukturama protiv kojih se sada predsjednik Sjedinjenih Američkih Država i vlast u Sjedinjenim Američkim Državama bori i ovih dana pokušava da ih, nadam se da će uspjeti, okarakterise kao domaći terorizam, kao terorističke organizacije, govorim o mreži Soroševoj koja je vrlo razgranata u Crnoj Gori. Dakle, Soroš je vlasnik kompanije Vijesti koja je preko Vijesti preuzela i list Dan. Soroš je finansijer velikog broja nevladinih organizacija u Crnoj Gori koji, takođe, vrlo bitno utiču na politiku ove Vlade. Ovaj Savjet za Evropu koji sada premijer pokušava da nametne upravo je potekao iz toga konzorcijuma Vijesti sorošaida u Crnoj Gori. Mi sada već imamo najave da bi to mogla biti neka nova predizborna koalicija koja bi, u stvari, predstavljala duboku državu u Crnoj Gori i koja bi bila suprotna zvaničnoj politici Sjedinjenih Američkih Država.

Ako je Freedom House okarakterisao ovu državu kao autoritarnu, kakav je stav Vlade prema tome. Nije lako biti ministar pravde u Vladi koja je od strane jedne od najuticajnijih tink tenk

organizacija u svijetu ocijenjena kao nedemokratska. Čini mi se, a dobro pamtim, pošto sam manje više bio vrlo blizak s tim strukturama svih ovih dvadesetak godina, evo prvi put od 1998. godine da jedna tako ugledna organizacija kaže da Crna Gora nije demokratska država. Znam koliki uticaj politika Sjedinjenih Američkih Država ima i za albanske političke partije i za bošnjačke političke partije koji vezuju, potpredsjednik Skupštine je vrlo često govorio da oni prate politiku Sjedinjenih Američkih Država. Sada je vrlo zanimljiva situacija u Crnoj Gori. Dakle, da li Vlada Crne Gore i dalje nastavlja kontinuitet politike podrške Demokratskoj stranci koja je bila u prethodnom mandatu, dubokoj državi i svim ovim strukturama koje sada izazivaju građanski rat u Sjedinjenim Američkim Državama i kakav je odgovor Vlade Crne Gore u ovom trenutku jer je Vlada prećutala Izvještaj Freedom House, niste se izjasnili. Ovdje se govori o skandalima u pravosuđu i tužilaštvu. Pošto je meta tih skandala Demokratski front, dakle direktna politička zloupotreba pravosuđa i tužilaštva u političke i partijske svrhe u odbrani vlasti na dan izbora gdje niko nije odgovarao, mene interesuje da čujem, ako je potpredsjednik ovlašćen od Vlade, od premijera, kakav je stav Vlade Crne Gore prema stavovima Freedom House i šta ćete vi kao Vlada Crne Gore uraditi, da li ćete uputiti neki protest prema Freedom House, da li ćete koristiti vaše logističke strukture u Sjedinjenim Američkim Državama koje su sve vezane za Demokratsku stranku i za prethodnu administraciju i da li ćete vi kao Vlada Crne Gore i vi lično kao potpredsjednik Vlade biti dio ove antitrampovske kampanje koju vode Vijesti, nevladine organizacije iz dana u dan i koliko će se to odraziti na političke prioritete i položaj Crne Gore, imajući u vidu da je ovo, da građani Crne Gore znaju, malo paradoksalna situacija da mi iz Demokratskog fronta podržavamo predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, Donalda Trampa i njegovu patriotsku namjeru da odbrani čovječanstvo od satanista globalne države. On se juče slikao s Biblijom ispred crkve Svetog Ivana koja je napadnuta. Vrlo važno da znamo od Vlade da li Vlada Crne Gore baštini hrišćanske vrijednosti, ne mislim u religioznom smislu nego hrišćanske vrijednosti, da li ste vi za to da se podrže ljudi koji vjeruju u dobro, koji vjeruju u svjetlost, koji vjeruju u Isusa Hrista ili ste za to da se podrže oni koji vjeruju u tamu, u zlo i u satanu. Vrlo mi je važan i vaš politički stav i vaš lični stav jer doživljavam da smo svi ovdje u Crnoj Gori 80% hrišćani, ne govorim o religiji, govorim o sistemu vrijednosti. Vrlo mi je važno da sada od vas čujem i stav Vlade i vaš lični stav na čijoj ste vi strani, globalnih satanista ili patriota, suverenista ili duboke države.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:37:46)

Potpredsjedniče Pažin, veoma sam zainteresovan za odgovor.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 14:37:54)

Onda, uvaženi potpredsjedniče, pažljivo slušajte dijaloge između poslanika Medojevića i mene.

Poslaniče Medojeviću, vaša dva pitanja su na neki način po malo bila pomiješana u vašem sadašnjem prvom pitanju jer se na neki način tiče i vašeg drugog pitanja. Ne zamjeram, samo konstatujem. Takođe, konstatujem, ne zamjerajući, jednu tehničku grešku vezano za Izvještaj Freedom House jer vi u svom pitanju ne citirate Izvještaj Freedom House nego izjavu koju je jedan od istraživača, gospodin Majkl Smelcer dao Glasu Amerike u svom medijskom nastupu. To nije sasvim isto i nije svejedno šta ja komentarišem u tom vašem pitanju. Reći ću zašto mislim da mijenja suštinu. Zato što se u tom medijskom nastupu gospodina Smelcera govori o isteku mandata pravosudnog savjeta. Dakle, mi u Crnoj Gori uopšte nemamo pravosudni savjet, čak i nemamo visoki savjet sudsko tužilački kao što imaju neke druge države nego imamo Sudski savjet kome, međutim, ne ističe mandat jer je ovaj visoki dom donio zakon koji omogućava da ugledni pravници kao članovi Sudskog savjeta nastave da vrše dužnost do izbora novih članova Sudskog savjeta, što je, kako smo to više puta danas imali priliku čuti, u isključivoj nadležnosti ovoga visoka doma.

Sve ovakve izvještaje kao što je Izvještaj Freedom House, u pravu ste, on se finansira u

značajnoj mjeri iz sredstava Vlade Sjedinjenih Američkih Država. To je nevladina organizacija koja uživa ogroman uticaj u svijetu. Mi sa svom pažnjom i koncentracijom čitamo te izvještaje, posebno one djelove koji su kritički odraz stvarnosti onako kako je vidi ta nevladina organizacija. Naravno da smo bili u prilici da i sami damo doprinos tom izvještaju, neke bi stvari drugačije izgledale u tom izvještaju. Nijesmo bili u prilici jer je metodologija nastanka takvih izvještaja drugačija. Ranijih godina su bili značajno bolji po Crnu Goru. Ove godine je izvještaj takav kakav jeste. Mi nemamo namjeru u Vladi da se raspravljamo niti da oponiramo u direktnoj komunikaciji Freedom Housu, uvažavajući civilno društvo i u Crnoj Gori i van Crne Gore. Naravno, imamo svoje viđenje svakog pojedinačno tretiranog pitanja koje se odnosi na Izvještaj Freedom House, primamo ga s uvažavanjem i nadamo se da ćemo biti u prilici da prvi naredni izvještaj ima sasvim drugačije konstatacije, mnogo povoljnije po stanje demokratije u Crnoj Gori jer za to ima mnogo argumenata.

Dakle, žao nam je što nismo bili u prilici da i sami damo stav o pojedinim temama. Ono što nam se čini problematičnim jeste, kao što sam naveo primjer maloprije, određene činjenične nepreciznosti koje po prirodi stvari nužno vode upitnim zaključcima, s njima ne želimo da polemishemo. S pažnjom i odgovornošću smo analizirali taj izvještaj i imamo stav o svim otvorenim pitanjima vezano za ovaj izvještaj.

Pitali ste me, nisam odgovorio na pitanje. Dakle, nikakvu vrstu satanizma niti lično ja podržavam, nemam uopšte dobro mišljenje o takvom pristupu stvarnosti. Pravo je svakoga da misli i da ima svoja uvjerenja u skladu sa sopstvenom savješću. Vi ćete se svakako, gospodine Medojeviću, sjetiti kada je u evropski Ustav koji je neslavno prošao zato što je na referendumima u dvije značajne evropske zemlje odbijen, odnosno nije prošao, da je u preambuli tog Ustava bilo planirano da se kaže da se Evropa zasniva na hrišćanskoj tradiciji, to iz određenih razloga nije prošlo. Odgovore za ta pitanja treba tražiti, prije svega u ove dvije države. Vlada Crne Gore se zasniva na građanskom konceptu države. Građanski koncept države je i ono što je politička ideja koju zastupamo, a ta politička ideja je već našla svoj odraz kroz Ustav Crne Gore koji je tako koncipiran da je Crna Gora nenacionalna država, nenacionalna država ni jedne nacije pa ni najbrojnije nacije u Crnoj Gori nego svakoga građanina koji je izvorni nosilac suvereniteta u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:43:28)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.
Da čujemo komentar poslanika Medojevića.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 14:43:36)

Poštovani građani, imali ste priliku da čujete. Uvijek sam pitao vrlo konkretno.

Mi živimo u istorijskim vremenima, gospodine Pažin. Posle pada Berlinskog zida ovo su najvažniji periodi u svijetu. Dakle, kraj je globalizma, neslavni kraj neoliberalizma koji je vaša Vlada podržavala 30 godina, 20 direktno, bio sam protiv toga od 1998. godine, upozoravao sam do čega će dovesti neoliberalizam. Ne likujem na to što sam tada vidio nešto što vi možda niste vidjeli ili je predsjedniku vaše partije bilo draže da promoviše neoliberalizam i da prihvati ove ideologije i ovu zaštitu duboke države da bi ovdje organizovao neokriminalizam i neomafijizam ili neokurpicionizam, o tome ću u drugom pitanju da pričam.

Od vas sam očekivao da kažete da je Vlada Crne Gore Vlada Crne Gore, a država Crna Gora je nastala i nadam se da će i opstati na hrišćanskim vrijednostima. To ni u kom smislu ne ugrožava građanski princip. Ovo isto će vam reći i francuski premijer i engleski premijer, isto će vam reći i njemački kancelar. Bio sam u prilici da slušam na kongresu CDU-a upravo ovo što vam sada pričam. Dakle, to nema nikakve veze s tim da ćemo mi da ugrozimo Albance u Crnoj Gori ili Bošnjake u Crnoj Gori ili bilo koga. Ovdje govorimo da je Crna Gora zasnovana na hrišćanskim vrijednostima, nisam rekao religiji nego na hrišćanskim civilizacijskim vrijednostima koje su ugrožene od strane duboke države, koja je u Crnoj Gori prodrila kroz kontakte predsjednika vaše

partije s Deripaskom, Rotšildom, da ne nabrajam dalje, Piterom Mankom i ostalim predstavnicima koji ovdje ozbiljno ugrožavaju temelje ove države Crne Gore. Činjenica da smo mi zabrinuti u Demokratskom frontu je vaš pokušaj s Zakonom o tzv. vjerskim slobodama da nacionalizujete imovinu jedine kanonske Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori, da promijenite identitet građana Crne Gore, da poumijatite pravoslavne Crnogorce, da napravite kontakte s Katoličkom crkvom i da od pravoslavnih Crnogoraca napravite nešto kao u Ukrajini hibrid prema katolicizmu.

Demokratski front se, poštovani građani, snažno odupire toj namjeri Mila Đukanovića i duboke države i za sada imamo podršku, vjerovali ili ne, predsjednika Sjedinjenih Američkih Država. Po prvi put, građani Crne Gore, predsjednik Sjedinjenih Američkih Država je na istoj ideološkoj liniji s Demokratskim frontom i ne samo sa Demokratskim frontom, sa čitavim čovječanstvom koje više ne želi da trpi teror male grupe ljudi, ja ih zovem satanistima, globalnim satanistima, pedofilima "duboke države", koji žele da naprave od svijeta jednu koncentraciju moći i mi se tome suprostavljamo. Ja sam očekivao od Vas barem lično da kažete da ste protiv toga, da baštinite hrišćanske vrijednosti jer dolazite, uslovno rečeno, iz kraja koji je bio poznat po tom srpskom nacionalnom identitetu, pravoslavnom hrišćanskom indetitetu, kraja koji je preživio i u pamćenju ima zločine ustaške NDH-a i očekivao sam da ćete Vi kao građanin, danas nas svi gledaju, ovo nije nikakva, naravno politika je sve i svaka komunikacija je politika, ali očekivao sam od Vas da ćete reći da Vlada Crne Gore podržava predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, Vi to niste rekli. Koga onda podržavate? "Duboku državu", podržavate li vi Bajdena, da li Vlada Crne Gore podržava opoziciju u Sjedinjenim Američkim Državama i da li će Vaš nastup danas u Sjedinjenim Američkim Državama biti ocijenjen kao uticaj Vlade Crne Gore koja podržava opoziciju i finansira opoziciju u Sjedinjenim Američkim Državama. Ja ću to tako da prenesem. Da je danas potpredsjednik Vlade rekao da ne podržava predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, Republikansku stranku ni ovaj princip ..(upadica) ... molim vas, ali Vi niste rekli ni da podržavate. Ja sam Vas direktno pitao potpredsjedniče, podržavate li Vi politiku predsjednika Sjedinjenih Američkih Država koja se zasniva na suverenizmu, na hrišćanskim vrijednostima, poštovanju religije, porodice, države. Vi pričate da ste patriota, da podržavate suverenost, pa zašto ne podržavate onda Donalda Trampa, on podržava suverenost, ali je protiv globalizma, protiv je nadnacionalnih institucija koje su u funkciji privatnog kapitala.

Ja sam ovdje rekao da je corona vještački proizvedena, da je proizvedena i da je cilj bio predsjednički izbori u Sjedinjenim Američkim Državama. Vidite li da je to tako. Vidite li da ove organizacije Antifa i ove organizacije koje sprovode teror, zašto niste osudili teror Antife u Sjedinjenim Američkim Državama? Zato što su to partneri vašeg ... (prekid)...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:48:48)

Hvala Vam poslaniče.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 14:49:06)

Zašto nijeste osudili nasilje u Sjedinjenim Američkim Državama od Soroševih orglanizacija, a osuđujete proteste Demokratskog fronta? Zašto osuđujete proteste koji traže da se pusti iz zatvora uhapšeni vladika, a ne osuđujete nasilje u Sjedinjenim Američkim Državama? Zašto?

Ja nemam drugi odgovor nego da ste vi marionetska vlada "duboke dražve" Džordža Soroša zajedno sa Vijestima, sa nevladinim organizacijama sa kojima pravite Savez za Evropu. To nije Savez za Evropu, to je faustovska pogodba, savez sa đavolom. Izadite potpredsjedniče iz te priče, jer ste, ja računam, da ste vi pored političkog bekgrounda čovjek koji se zalaže za dobro, za svjetlost i za Isusa Hrista.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:49:43)

Potpredsjedniče Pažin, poslanik Medojević ima još jedno pitanje.

Poslaniče Nebojša, samo momenat.

Poslaniče Ivanović, nije bilo, da vam pomognem, izvolite, ako hoćete proceduru da ispoštujem, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (02.06.20 14:50:50)

... shodno Poslovníku koje van toga tretira se kao dopunsko pitanje. Predstavnik Vlade ima pravo da odgovori na dopunsko postavljeno pitanje. Dakle, Vi meni sad kažite, jer ja Vas pitam, da li je pitanje koje je postavio kolega Medojević bilo sastavni dio njegovog pitanja ili ne. Ako jeste sve je u redu, ako nije, a ja mislim da nije, onda potpredsjednik Pažin ima pravo na dopunski odgovor.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:51:15)

Poslaniče Ivanoviću,

Da ja ne bih pomogao poslaniku Medojeviću, ja mogu pitanja poslanika Medojevića shvatiti na svakakav način, ali ću iskomentarisati samo da smo stigli do jednog po meni vrhunca evolutivnog sazrijevanja poslanika Medojevića. Sad zbilja ne znam procijeniti da li se to pitanje, da li će možda za 10 - 15 godina ispostaviti da je on u pravu, ja to zbilja ne znam, ali izvolite, recite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 14:51:58)

Uvijek volim polemiku u Parlamentu i komentare. Ja nisam postavio dodatno pitanje, nego sam konstatovao da potpredsjednik nije odgovorio na moje prvo pitanje. Ja sam u prvom pitanju pitao vrlo eksplicitno, da li Vlada podržava politiku Donalda Trampa ili ne. Vi niste odgovorili. Ja sam u mom komentaru konstatovao da Vi niste odgovorili. Vi ste imali da dodatno odgovorite, ja mislim da je to komentar i nemam nikakav problem da ja odgovorim, nikakav problem, čak i podržavam, ali nije dodatno pitanje u smislu kako je kolega rekao da Vi imate zadnje. Nemojte, znači, slobodno ja sam vrlo raspoložen, nikakav problem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:52:34)

Poštovani poslanici, evo vidite da se moja intencija pokazala da je bila u principu pravilna, da damo mogućnost postavljanja drugog pitanja. Nastavljamo sa radom.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 14:53:10)

Ja se zahvaljujem.

Moje drugo pitanje je ocjena ambasadorke Sjedinjenih Američkih Država da je u Crnoj Gori endemska korupcija. To je vrlo važno pitanje. Poštovani građani, ja se ovim fenomenom bavim od 2000. godine. Mislim da nije dobro građanima Crne Gore objašnjeno šta je endemska korupcija.

Poštovani građani, kada se za jednu zemlju kaže da ima problem sa endemskom korupcijom to znači da ima problem sa ozbiljnom političkom psihopatologijom, sa kulturnim modelom. To znači da je ambasadorka Sjedinjenih Američkih Država ili Stejt Departmenta ocijenila da je korupcija u Crnoj Gori trajni problem. Da vam približim najjednostavnije, kao što je recimo AIDS ili sida u zemljama Centralne Afrike, za sidu se kaže da je endemska bolest u Centralnoj Africi. Ili malariju, recimo, evo da građani čuju, malariju je prošle godine 250 miliona ljudi zaražano i mislim preko 500 - 600 hiljada ljudi urla od malarije, pa nije proglašena pandemija, niti je pravljen ovaj cirkus kao oko korone, koji je potpuno, rekao sam vještački izazvan da bi se

srušio predsjednik Sjedinjenih Američkih Država prvi patriota posle predsjednika Kenedija koji je javno rekao ne Masonima, tajnim društvima, satanistima, globalnim bankarima i to je nešto što je važno građani da čuju. Znači, građani Crne Gore, Stejt Department smatra da je crnogorsko društvo od vrha do dna oboljelo bolešću koja se zove korupcija i koja je trajna. Endemski znači trajna. Epidemija znači zarazna bolest koja traje izvjesni period pa prođe, ali endemija znači trajno oboljenje crnogorskog društva.

Poštovani građani, ako Stejt Department kaže da je u Crnoj Gori endemska korupcija to znači da se protiv te bolesti morate boriti sa više mehanizama iz više pravaca, jedno su lijekovi, terapija, ali drugo je isušivanje močvare. Znači, ne možete se boriti protiv korupcije bez promjene vlasti. U Crnoj Gori izvor korupcije je u vrhu Demokratske partije socijalista.

Poštovani građani, ja ću pitati potpredsjednika Vlade, kako je moguće i da mi otkrije metod, kako to da su svi, skoro svi, članovi predsjedništva Demokratske partije socijalista milioneri, a čitav svoj život su primali platu iz budžeta 800-1.000, 1.500 eura, kako je moguće da sin premijera zakupljuje tri lokala i kupuje u Crnoj Gori čije su vrijednosti milionske, a radi u Vojnoj obavještajnoj službi koji ima platu 800 eura. Kako sin ministra policije zakupljuje deset lokala u Podgorici, a isto ima platu 700 - 800 eura a njegov otac je čitavo vrijeme vršio javnu funkciju. Poštovani građani, nema drugog odgovora nego da su malo uzimali od države.

Znači, gospodine potpredsjedniče, ja Vas pitam, mislim da vi ovo znate šta je endemska korupcija. Ja vam ovdje govorim kao neko ko ima referentne radove na tu oblast. Ne govorim kao političar, predsjednik parlamentarne stranke, nego kao neko ko možda u Crnoj Gori ima najveći broj radova iz te oblasti i to iz 2000. 2001., 2002. koji vrlo dobro zna što priča. Molim lijepo, ali da znamo da građani znaju da ovo nije nikakva politizacija niti partijski pristup, nego jedan patriotski građanski pristup, kako je moguće da su svi članovi predsjedništva, evo žao mi je što ovdje nije potpredsjednik Skupštine Gvozdenović, milioneri. Kako je moguće da sin visokog državnog funkcionera ima restoran u centru Milana. Kako je moguće da šef operative ANB-a ima stan u Rimu, stan u Beču, kako. Vi znate o kome ja pričam. Kako je moguće ako nije korupcija. Kako je moguće da tužiocu budu milioneri, da sudije budu milioneri ako nije korupcija.

Evo, sad ste dobili stav od Stejt dipartmenta. Da vas pitam sad vrlo konkretno gospodine potpredsjedniče, ako je na vojnom brodu Jadran na kojem sam ja sticajem okolnosti plovio i bio, ako je vojni brod Jadran u vlasništvu države Crne Gore, Vojske Crne Gore, Vojske NATO saveza, korišćen za šverc kokaina, ako je diplomatska pošta u Bavarskoj, znate da govorim istinu, korišćena za šverc kokaina, zamislite vi, ja kao Crnogorac, suverenista, patriot, kako se osjećam u Minhenu na sastanku kad mi kolega iz Bundesaga kaže - pa čekajte, Nebojša u vašoj diplomatskoj pošti vaše države švercovan je kokain sa pečatom Vlade Crne Gore države Crne Gore. I na kraju, u državnom brodu, vlasništvu moje države Crne Gore, švercovano je 500 kilograma kokaina u Njemačkoj.

Da li ja mogu izvući zaključak isti, kao što ga izvlače analitičari raznih obavještajnih službi, ministarstava, da država Crna Gora švercuje kokain. Pazite, vojni brod, diplomatska pošta, izvinjavam se završiću. Vojni brod, diplomatska pošta i državni brod. Vojni brod, šef koji je radio, koji je osuđen pravosnažno u Srbiji 10,5 godina nije uhapšen u Crnoj Gori, pobjegao je. Ko ga je pustio ministre. Diplomatska pošta 200 kila kokaina, niko nije krivično odgovarao niti završio na robiju. Ko ih je pustio ministre? Državni brod 500 kila kokaina u Njemačkoj odgovarao jedan čovjek tamo. Svi znamo da iza toga stoji država Crna Gora, obavještaje službe, tačno znate koji klan, to su i danas državni funkcioneri.

Molim vas, da mi odgovorite sada da li sa vama na vlasti, sa Demokratskom partijom socijalista, koji ste izvor problema, ova država može da se suoči i da se izbori protiv endemske korupcije.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 14:59:19)

Hvala poslaniče Medojeviću.

Puno dugo postavljanje pitanja, zbilja ste morali biti konkretniji malo.

Potpredsjedniče, da čujemo vaš odgovor.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 14:59:27)

Uvaženi poslaniče, Da ne bismo ostali nedorečeni vratiću se na ona dva aspekta vašega prethodnog pitanja, ali ovdje moram da ukažem na jednu nekorektnost.

Vi ste ovdje iznijeli kao činjenicu da sinovi premijera i sin ministra unutrašnjih poslova imaju nekakvo bogatstvo za koje vi znate a imali ste priliku od premijera da čujete, tokom premijerskog sata da to jednostavno nije tačno. Rekao je da se radi o jednom omanjem objektu na kojem postoji zakup, pravo zakupa da bi se vršila djelatnost. I mislim da nije korektno da sada u pitanju meni to postavljate, a imali ste priliku da dobijete jasan odgovor od premijera vezano za to pitanje.

Dakle, uvaženi poslaniče, evo imaćete priliku i da komentarišete. Za tri ste rekli, tako je. Ali, kako to postavljate meni a imali ste priliku da dobijete odgovor eksplicitan odgovor od samoga premijera. Samo da konstatujemo tu činjenicu.

Dakle, uvaženi poslaniče, ne znam baš ni jednog predstavnika vlasti u Crnoj Gori koji se zalaže za unijaćenje kao novi pristup crkvenoj stvarnosti u Crnoj Gori, baš ni jednog ne znam. Ne znam čak ni jednog da je po svom slobodnom opredjeljenju unijati ni u Vladi ni u vlasti, iako vi kažete da je namjera ove vlasti da unijati Crnu Goru. Ja takva saznanja nemam, odgovorno vam tvrdim da to nikakva agenda nije ove vlade, niti kome pada na pamet da na taj način tretira uopšte stvarnost, iako se sjećam upravo u Vijestima, koje vi sada dovodite u kontekst Soroša, da je to bila naslovna strana u jednom trenutku da navodno Vlada želi da pokatoliči i unijati Crnu Goru, što je apsolutna neistina, apsolutna. To vam sada tvrdo i odgovorno s ove strane poručujem.

Dakle, Sjedinjene Američke Države i Vlada Sjedinjenih Američkih Država su jedna od najbližih partnerskih država Crnoj Gori i jedan od najvažnijih spoljopolitičkih partnera ove vlade. To vam je odgovor vezano za stav o Vladi gospodina Trampa.

Takođe, ne pada nam na pamet, uvaženi poslaniče, da se mi miješamo u unutrašnja politička pitanja Sjedinjenih Američkih Država, niti da na bilo koji način arbitramo o doživljaju političke stvarnosti unutar Sjedinjenih Američkih Država od strane demokrata ili od strane republikanaca. Mi svaku vladu Sjedinjenih Američkih Država, ko god došao na osnovu slobodno izabranih i slobodno sprovedenih izbora Sjedinjenih Američkih Država poštujemo. To je odgovor na ona prethodna pitanja.

Naravno, sve stavove koji kritički odražavaju stvarnost, rekao sam to i u odgovoru na prethodno pitanje, posebno kada dolaze od tako uglednih diplomatskih predstavnika kao što je to ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država, mi čitamo i analiziramo sa koncentracijom i sa punom pažnjom. To ne znači, uvaženi poslaniče da se slažemo sa svakom konstatacijom koju smo imali priliku da pročitamo u intervjuu ambasadorske Sjedinjenih Američkih Država. Dakle, ne prihvatamo stav da je Crna Gora endemske korupcije. Naravno, poznata mi je ta razlika na koju vi ukazujete. Endemska korupcija bi značila da je korupcija ukorijenjena i da je prodrla u sve strukture društva, da je prodrla i u zakonodavnu vlasti, i u izvršnu vlast, i u sudsku vlast. Dakle, ne prihvatamo tu vrstu generalizacije. Za to neprihvatanje spremni smo da damo argumente u komunikaciji sa bilo kim, uvažavajući i naše partnere. A za ono što su stavovi drugih očekujemo takođe argumente. Ja nijesam čuo niti sam pročitao u tom intervjuu što su zapravo argumenti da se Crna Gora ocijeni zemljom endemske korupcije. To, uvaženi poslaniče, ne znači da mi poričemo problem korupcije u Crnoj Gori. Naprotiv, smatramo da korupcija kao izuzetno negativan fenomen ugrožava strukturu društva po dubini, ugrožava vitalne vrijednosti ovoga društva i baš za to visoko na agendi svakog organa javne vlasti u Crnoj Gori mora biti suzbijanje korupcije. Naravno, svako u okviru svojih nadležnosti.

U prethodnom periodu Vlada Crne Gore je ovom visokom domu predložila, ovaj visoki dom usvojio, čitav niz zakona čime je zaokružen normativni pravni okvir u ovoj oblasti. Vlada Crne Gore je uspostavila institucije i to na preventivnoj ravni Agenciju za sprečavanje korupcije, a na represivnoj ravni Specijalno državno tužilaštvo. Samo za vlade ove, dakle za mandata ove vlade, oko 260 javnih funkcionera je ili smijenjeno ili je dalo ostavku. To su podaci Agencije za sprečavanje korupcije.

Takođe, na desetine miliona eura kroz represiju korupcije od strane Specijalnog državnog tužilaštva je ostalo sačuvano u budžetu. To je dakle neki početni bilans rezultata koji kao takav konstatuju upravo i naši partneri uključujući i Sjedinjenje Američke Države, jednako tako i drugi

vrlo važan spoljno politički partner, a to je Evropska unija. Na žalost taj negativni fenomen korupcije je u svojoj negativnosti komplementaran sa kriminalom i najčešće idu zajedno. Glavni motiv organizovanog kriminala je po pravilu sticanje finansijske dobiti. Ta se finansijska dobit jednim dijelom koristi za poboljšanje opreme kriminalaca, tehničke opreme koja zna nekada biti i naprednija nego što je to oprema države. Drugi dio se usmjerava ka legalnim tokovima kroz pranje novca, a treći dio toga novca vrlo često se pokušava koristiti za korupciju, jer korupcija organizovanom kriminalu omogućava prohodnost kroz institucije sistema. Prema tome, zašto ovo vama govorim? Ono što je potrebno u narednoj fazi što je veoma važno jeste jačanje profesionalnih vještina pripadnika policije i Tužilaštva prije svega, kada je u pitanju oduzimanje imovinske koristi pribavljanje kriminalnom djelatnošću. Na žalost, taj bilans rezultata još uvijek nije ni približno na zadovoljavajućem nivou. Zato prije svega treba raditi na profesionalnim vještinama policije i Tužilaštva i sudova, ali sudovi nemaju dovoljan broj predmeta da bi pokazali da li imaju potrebno profesionalno znanje ili ne.

Dakle, to je ono što će biti odlučujuće u narednom periodu za poboljšanje rezultata kada je u pitanju borba protiv korupcije. Hvala vam i izvinite na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:08:04)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.

Prije nego što dam riječ kolegi Medojeviću, predložio bih da danas završimo još dva pitanja ako smo ... radili do 15 časova, imamo još dvojicu kolega koji postavljaju pitanje potpredsjedniku Pažinu, pa bi s tim završili i onda sutra od 11 časova krenuli sa kolegom Darmanovićem i Nuhodžićem. Poslije njega ako se slažete zato bih zamolio i kolegu Medojevića u tri minuta. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 15:08:41)

Dakle, meni je žao što nemamo mogućnosti za još veću komunikaciju, ali važna su pitanja.

Dakle, potpredsjedniče Vlade, kad sam rekao da postoje tendencije da se u Crnoj Gori eliminiše pravoslavno hrišćanstvo, mislim na odluku vašeg Kongresa političke partije DPS-a da osnuje crkvu. To je u savremenoj Evropi neviđeno, razumijete. Vi ste prva partija u Evropi posle pada Berlinskog zida koja hoće da osniva crkvu i vaš predsjednik daje i elemente te crkve. Iz toga zaključujemo da to neće biti Pravoslavna crkva, jer da je Pravoslavna crkva postoje kanoni i metodi, unutrašnji poredak crkve kako se to radi. Pošto vidimo da partija hoće da osniva crkvu, a to neće biti Pravoslavna hrićanska crkva nemamo drugog zaključka osim da to treba da ide kao u prvoj fazi, a druga faza je da Crnogorci postanu Katolici. To nije novi projekat, to je projekat NDH i istoričari znaju da to nije novo u Crnoj Gori da se sukobljavaju u Crnoj Gori dvije struje da li su Crnogorci Pravoslavci bliže vezani za Srbiju i za pravoslavlje ili su Crnogorci Hrvati bliže vezani za Vatikan, nije to ništa novo. Očekivao sam da imate taj senzibilitet, jer ste vi s kraja gdje je taj projekat rezultirao genocid krvavim zločinima ustaške države koja je pobila i sveštenike i djecu i napravila genocid prema Pravoslavicima upravo po tom konceptu trećinu protjerati, a trećinu pobiti, a trećinu pounijati. Pa dobro evo da upotrijebim najblaži izraz da ne budem do kraja. Znači, namjera Mila Đukanovića ateiste, komuniste da pravi crkvu mi doživljavamo kao namjeru da se eliminiše pravoslavno hrišćanstvo iz Crne Gore i pozivamo dakle sve naše mitropolite i Episkopsi savjet da vode računa o tome.

Druga stvar, ne govorim da vi se opredjeljujete prema bilo kojoj političkoj opciji u Sjedinjenim Američkim Državama, ali činjenica da vaši svi lobistički tragovi vode ka Demokratama, ka dubokoj državi. Klintonovi i ostala struktura je, Mekejn pokojni, sve je to ova linija duboke države. Zato sam vas pitao vrlo strukturno i vrlo precizno, vi mi niste odgovorili da vi podržavate Donalda Trampa, a podržavali ste prethodno sve predsjednike Sjedinjenih Američkih država, finansirali ste njihovu kampanju. Dakle, da vas podsjetim Milo Đukanović i ovaj režim je finansirao kampanju Hilari Klinton sa najmanje dva miliona dolara, Džon Podesta sa svojim bratom je bio glavni strateg kampanje Hilari Klinton, a primao je pare iz Vlade Crne Gore, iz moga budžeta,

budžeta građana Crne Gore koji je lobirao za razne projekte Vlade Crne Gore i da ne idemo dalje. Vi znate da ja nisam neinformisan poslanik, a sticajem okolnosti i Pokret za promjene je partnerska partija republikanaca. Sa velikim zadovoljstvom danas mogu da kažem da u potpunosti podržavam politiku predsjednika Sjedinjenih Američkih država Donalda Trampa koji je danas sa Biblijom poručio sotonistima i antihristima da će on kao predsjednik Sjedinjenih Američkih Država odbraniti hrišćanstvo i odbraniti demokratiju i odbraniti američki narod, a vi vidite koga vi podržavate.

Ako se ne slažete sa stavovima američke ambasadorke, a suverena ste država što bih ja volio da jeste, a niste, zašto niste uručili diplomatsku notu ambasadorci Sjedinjenih Američkih država kao što uručujete kad god treba Ministarstvu spoljnih poslova. Zašto niste pozvali ambasadora Sjedinjenih Američkih država kod našeg ministra Spoljnih poslova koji je takođe sluga duboke države nažalost i saradnik službe Državne bezbjednosti (prekid) izvinjavam se potpredsjedniče, vrlo precizno govorim.

Ministar Spoljnih poslova Vlade Crne Gore je bijedni saradnik službe Državne bezbjednosti iz studentskih dana. On neka me tuži, vas ne poznajem iz tog vremena. Ovo je moj lični odnos prema čovjeku s kojim sam dijelio jedan dio političke karijere kada je govorio sve najgore o Mili Đukanoviću, o DPS-u i onda je prešao da bude najžešći zagovornik ove anticnogorske politike DPS-a. Dakle, zašto niste uručili diplomatsku notu Ambasadi Sjedinjenih Američkih Država. Zato što ste marionetska Vlada. Ne smijete ni da pomislite da možete da uručite kao suverena država. Da sam na vašem mjestu uručio bih diplomatsku notu Ambasadi Sjedinjenih Američkih država ili bi podnio ostavku. Predsjednik Vlade je trebao da uruči diplomatsku notu ili da traži reakciju Stejt Dipartmenta ili da podnese ostavku. Ne možete da prećutate da vam ambasadorka najjače zemlje svijeta kaže da ste endemski korumpirani, praktično da ste lopov,i što vam govorimo mi iz DF-a. To je ozbiljan problem. Vi niste suverena država. Mi se zalažemo da Crna Gora bude suverena država i da to kažemo i ambasadoru Rusije i ambasadoru Srbije i ambasadoru Njemačke i ambasadoru Amerike ako mislimo da je njihov stav suprotan nacionalnim interesima moje države Crne Gore. Tu se mi razlikujemo.

Drugo, strukturna korupcija, (prekid) dakle, vi znate da ja govorim godinama o švercu cigareta preko Luke Bar. Vi znate da ja vrlo precizno znam koji bračni par u Luci Bar u carinskom skladištu odobrava to za klan iz Granda. Vi znate tačno da znam kod koga u Nikšiću je magacin, kod koga u Rožaje je magacin. Vi znate tačno da ja znam kako taj posao funkcionise, koliko miliona eura se mjesečno prebacuje, ali vi ste potpredsjednik Vlade, vi na to ćutate. Zašto, zašto ćutate. Zato što morate, jer je to modus operandi ove vlasti i Demokratske partije socijalista. Organizovani kriminal u Crnoj Gori nije nastao odozdo prema gore, organizovani kriminal je politički projekat, to je politički fenomen. Službe državne bezbjednosti su napravile jedan klan kotorski, pa onda škaljarski, pa kavački, koje je to zlo u Crnoj Gori danas, koliko je ljudi mladih poginulo, koliko je porodica zavijeno u crno.

Papa Franja poglavar Katoličke crkve je izopštio pripadnike mafije iz hrišćanstva. Pozivam Episkopski savjet moje crkve, Srpske pravoslavne crkve da donese odluku da izopšti sve članove organizovanog kriminala iz Crne Gore iz Pravoslavne crkve ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:16:02)

Hvala, poslaniče Medojeviću.

Mislim da posle ovoga niste imali potrebe. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.06.20 15:16:12)

Kao što mislim da Episkopski savjet treba da donese odluku i da pošalje poruku da niko ko podržava organizovani kriminal i ko podržava otimačinu crkve ne smije da se za Demokratku partiju socijalista kao političko krilo mafije.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:16:28)

Hvala poslaniče Medojević.

Sljedeći je poslanik Vučurović i neka se pripremi poslanik Mandić i time bi završili rad za danas.

Poslaniče, izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (02.06.20 15:16:39)

Samo pitanje jedno na brzinu da li ima prenosa i dalje i do koliko sati će biti prenosa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:20:26)

Još ova dva pitanja.

Izvolite bez problema.

JOVAN VUČUROVIĆ (02.06.20 15:21:00)

Pitanje da li su procesuirani, suspendovani ili na bilo koji drugi način sankcionisane starješine i pripadnici Policije koji su naredili i sprovodili primjenu sile, prebijali i trovali narod koji je zbog bezrazlognog hapšenja vladike Joanikija i Srpske pravoslavne crkve mirno protestovao u Pljevljima, Nikšiću, Andrijevi i drugim gradovima Crne Gore.

Dakle, prošlo je više od evo 20 dana od kada ili tačno 20 dana od kada su vladika Joanikija i Nikšićki sveštenici i ljudi koji su mirno protestovali, hapšeni, maltretirani, prebijani i uhapšeno rekao sam na desetine ljudi i protiv njih su pokrenuti postupci najčešće na osnovu lažnih dojava ili na osnovu lažnih svjedočenja da li Policajaca, da li špijuna, da li drugih udbaša u ovim gradovima koje sam pomenuo, a mnogima su već stigle i kazne od korumpiranog sudstva.

Međutim, mi nemamo ovdje informaciju već danima, da li je bilo ko procesuiran od policajaca ili starješina koji su naredili prebijanje i trovanje ljudi među kojima su bile i žene, djeca i starije osobe. Ja želim da izdvojim slučaj u Pljevljima.

Evo imamo sliku svi smo vidjeli i ovo prebijanje momka Mijatovića od strane skoro 10 policajaca. Ovdje se radi ja bih rekao o pokušaju ubistva, jer kad vas prebija 10 ljudi tako utreniranih, jednog čovjeka to je pokušaj ubistva. Naravno u Pljevljima je toga dana takođe trovano na stotine ljudi.

Takođe, u Nikšiću istoga dana imamo slične slučajeve ljudi, mirna kolona građana Nikšića, koja je protestovala zbog hapšenja vladike i nikšićkog sveštenstva negdje je presretnuta kod parka i na potezu kod stare pošte.

Takođe, Policija je izazvala taj sukob prebijala i trovala ljude takođe među njima su bile žene i djeca i stariji ljudi. Što se tiče Nikšića, da izdvojim ovaj primjer, vjerovatno vama poznat. Ovo je gospodin Veliša Kadić, jedan časni i mirni čovjek, novinar Večernjih novosti ima i oznaku Press ovdje oko vrata, ali to ga nije spasilo od zločinačkog režima i od Đukanovićevih batinaša da ga poprskaju biber sprejom ili kako se već zove to sredstvo za utjerivanje pravde u ovoj privatnoj državi. Čovjek je izmaltretiran, šikaniran i otrovan i uhapšen novinar na zadaku i natjerali su ga da izbriše snimke iz svoga telefona, kako ne bi svjedočio tim snimcima. Ono što se desilo prilikom brutalne intervencije Policije i ono što se takođe desilo to je maltretiranje, napad Policije na mirne demonstrante na mirne ljude koji su mirno protestovali u Andrijevi i danas smo imali suđenje tih ljudi koji su šikanirani od Policije: Goran Marsenić, Ivan Radojević, Ljubiša Radojević i koji ima takođe na osnovu lažnih svjedočenja, stavlja se nešto na teret. Dakle, pustite te ljude na miru, a odgovorite ovdje pred crnogorskom javnošću, ko su, ako imate imena i prezimena, da li je bilo ko procesuiran od policajaca koji su prebijali i trovali ljude koji su mirno protestovali zbog hapšenja svoga vladike i našeg sveštenstva.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:21:02)

Hvala.

Potpredsjedniče Pažin, da čujemo odgovor.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 15:21:05)

Poštovani poslaniče, moram reći da mi je zaista simpatično ovo šetanje pitanja ovoga od ministra do ministra, da bi na kraju završila kod nenadležnoga ministra. Ako je to izraz empatije prema drugom ministru, to mi je zaista simpatično i nemam ništa protiv toga niti imam što da učtivo saslušam što imate da kažete na ovu temu. Ali, moram konstatovati da je pitanje disciplinske odgovornosti eventualne policajaca, kao i pitanje eventualne unutrašnje kontrole u isključivoj nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.

Dakle, simpatično mi je kako se to pitanje prošetalalo od jednog ministra do drugog, da bi završilo kod ne nadležnog ministra.

Zato vam ja ne mogu govoriti o disciplini, vi ste ovo postavili kao pitanje ministru pravde. Nijeste nego ministru pravde.

Dakle, ovim pitanjima je nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova, a što ja mislim o samom predmetnom događaju već sam imao priliku odgovarajući na pitanje poslanika Radunovića da odgovorim iz domena moje nadležnosti. U tom smislu, bi bilo deplasirano da sada ponavljam sve te stavove koje sam tada izrekao.

Ali, naravno spreman sam da učtivo saslušam šta vi dodatno imate da kažete u obrazloženju svoga pitanja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:22:46)

Hvala potpredsjedniče.

Poslaniče Vučuroviću, da čujemo komentar.

JOVAN VUČUROVIĆ (02.06.20 15:22:51)

Ja sam svoje pitanje obrazložio, a vi nijeste htjeli da odgovorite, a iz vaše nadležnosti svakako ćemo da posmatramo vaše nadležnosti i ovo je vaša nadležnost. Može kao potpredsjednika Vlade. Tako ne znam zašto se sklanjate od ovoga vrlo konkretnog pitanja mogli ste iz domena ministra pravde takođe ovo da vidite o čemu se radi. Zašto niko nije, a dali ste mi odgovor, meni je odgovor potpuno jasan.

Dakle, niko od ovih batinaša od ovih huligana u uniformama nije sankcionisano krivično, nije procesuiran i ja nijesam ni očekivao od vas neki smisleni odgovor pravo da vam kažem ipak mora se reći da je ono batinanje i da je hapšenje vladine Joanikija i da je hapšenje sveštenstva u Nikšiću naredio vrh režima. Milo Đukanović, Duško Marković, Veljović, Lazović i ta osovina zla koja funkcionišu u Crnoj Gori. Meni je jasno da vi ne smijete da odgovorite na to pitanje.

Tajna Policija, Policija je korumpirana u sudstvu i Tužilaštvu, su u svakoj diktaturi pa i u ovoj sredstvo kako se čuva jedan režim i meni je potpuno očekivano da vi ne želite da pokušate da date odgovor jer znate da bi sa druge strane mogli da očekujete nešto što bi vas razobličilo. Ali ovako će te dakle i ovako ste se dakle ofirali meni nije jasno zbog čega, osim da ste goli sluga Đukanovića, Markovića, Veljovića i Lazovića.

Ali vjerujte, sve će vam se ovo vratiti kao buremang ja ne sumnjam u to, pravda će zakucati i na vaša vrata i na vrata Đukanovića i Markovića i svih tih iz reda zločinačkog režima i budite sigurni i sjetite se ovih riječi kad dođe vrijeme za to i pravda će doći za sve progonjene i za sve diskriminisane i za sve one koji su prebijani, koji su maltretirani, šikanirani. Pravda će doći za svu onu našu braću koja više nijesu sa nama, a koja su odlučno i hrabro stala protiv jednog

zlikovačkog korumpiranog kriminalnog režima. Vjerujte da će pravda doći po svoje kad tad, i ako vi mislite da ste sada nešto mnogo moćni, vjerujte brzo se promijeni ta volja i onda se zapitate što mi je trebalo ono, što mi je trebalo da maltretiram taj narod.

Dakle, ono što se dešavalo 12. i 13. maja ono je bio napad na Srpski narod, na Srpsku pravoslavnu crkvu, na pravoslavne vjernike. Ali, vjerujte ona zakletva koju smo dali na Trojčindan prije tačno skoro evo godinu dana biće ispunjena i biće odbranjeno sve ono što je najsvetije i našem narodu i Crnoj Gori, a ja vam još jednom kažem nijeste uspjeli da nas slomite za ovih 14 godina ludila rekao bih separatističkog, a mi ćemo spriječiti da od Crne Gore napravite nezavisnu državu Hrvatsku.

Izvinjavam se imam dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:26:11)

Izvolite samo postavite, imate minut.

...Da li je u poznatom krivičnom postupku koji se vodi protiv pukovnika Vojno-bezbjedonosne agencije Srbije Radovana Aleksića, međunarodna pravna pomoć sa Republikom Srbijom realizovana preko Ministarstva pravde Crne Gore ili preko drugog organa koje je konkretno i zašto pukovniku Aleksiću i njegovoj odbrani nije omogućen uvid u sadržaj iste?

Dakle, radi se o jednom poznatom slučaju koji najbolje čini mi se pokazuje spremnost državnih organa Crne Gore, da se raznim podvalama, podmetanjima, montažama obračunavaju sa ljudima i da ih kasnije dovode u neravnopravan položaj u postupku, a potom vrše konstrukcije i montiraju cijeli proces i na kraju se godinama kao što je slučaj sa pukovnikom Aleksićem izivljavate nad njim i nad njegovom familijom. Podsjećam da on četiri godine on nije mogao da napušta Podgoricu.

To je jedan slučaj brutalnog izivljavanja nad jednim čovjekom i njegovom familijom koji je svojstven u ovom zločinačkom režimu.

U postupku koji se vodi protiv pukovnika Aleksića, za navodni pokušaj ubistva Predraga Šukovića nakon četiri godine istrage podignuta je optužnica koja je prije nekoliko dana razmatrana u podgoričkom Višem sudu i pukovnika Aleksića naravno sa indignacijom po ko zna koji put ponovio tvrdnju da je 11. jula 2016. godine u vrijeme kada je u Podgorici ranjen Predrag Šuković, gospodin Aleksić se nalazio u Beogradu, ali to očigledno nikoga ne interesuje u korumpiranom crnogorskom sudstvu i tužilaštvu oni su namijenili gospodinu Aleksiću. Očigledno i presudu, pretpostavljam, jer znam kako funkcionise crnogorski režim i samo eto da završim jasno je da je u pitanju namještaljka.

Ali gospodine Pažin, samo da napomenem pukovnik Aleksić nije šef pozorišta, on nije šef biblioteke on je čovjek dakle pukovnik Vojno-bezbjedonosne službe, pukovnik KOS-a, dakle kod njega su se slivale brojne informacije i biće vrlo zanimljivo na tom suđenju kada gospodin Aleksić kaže saznanja koja ima o mnogim da kažem djelima, nedjelima koja je radio crnogorski režim bilo od šverca cigara, od šverca nafte o njihovim unutrašnjim odnosima, da li bilo u odnosima među familijama nekim kriminalnim u šverc čega još ono imamo, šverc droge.

Dakle, sve će biti to zanimljivo da čujemo o ubistvima naravno, kada pukovnik Aleksić dođe na suđenje. Nadam se da ćete sada odgovoriti pošto je ovo upućeno Ministarstvu pravde.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:29:18)

Potpredsjednik Pažin.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 15:29:22)

Uvaženi poslaniče, hvala vam na dopunskom pitanju. Međutim, sa sadržajem nijesam bio upoznat.

Odgovor na to pitanje podrazumijeva prikupljanje odgovarajućih informacija ja ću vam dostaviti odgovor u pisanoj formi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:29:38)

Hvala.

Nastavljamo sa zadnjim poslanikom koji je postavio pitanje danas potpredsjedniku Pažinu. Poslaniče Mandić, izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (02.06.20 15:29:49)

Imam potrebu prije nego što postavim pitanje da se u ime Nove srpske demokratije u ime Demokratskog fronta, oprostim od člana našeg glavnog odbora Velimira Erakovića i u ime stranke i u ime DF-a jednog čovjeka koji je svojim životom svjedočio borbu za srpske nacionalne interese koji je svjedočio opozicionu borbu kolumniste koji je napisao na stotine kolumni, saopštavajući ne samo vlastiti stav nego i ideju naše političke borbe koji je tragično nastradao u Beogradu i koji zaslužuje jedno veliko poštovanje i ovdje pred čitavom Crnom Gorom želim da kažem da smo danas ostali bez jednog velikog borca, jednog časnog i čestitog čovjeka i koliko mi želimo da sačuvamo svakoga koji je bio dio naše velike priče i 2008. godine, kada je prebijan ovdje ispred ovog Parlamenta. Kada je Vlada Crne Gore priznala lažnu državu Kosovo i 2015. godine 24. oktobra i 17. oktobra ovdje kada su rušili naše šatorsko naselje, ono naselje slobode da znamo da se poštujemo, da se uvažavamo i da pamtimo jedni drugima zasluge, a svi svjesni da smo smrtni i da postoji samo jedan redosljed koji zna svevišnji ko će kojeg trenutka otići na onaj svijet i ko će se suočiti sa sudom božjim.

Moj kolega, Nebojša Medojević, danas je govorio o tome i o tim hrišćanskim vrijednostima, o Sjedinjenim Američkim Državama, o suverenizmu, o predsjedniku Trampu, o spaljenim crkvama u Vašingtonu i ja želim da nastavim u tom pravcu prosto vodeći računa da mi ovdje na prostoru Crne Gore nekadašnje teokratske države imamo i mi neki naš način života, imamo neka pravila koja su jača možda i od onih pisanih pravila, zato što svaka porodica ima svoje sjećanje i svaka porodica ima neko pamćenje koje možda nije u skladu sa onim što je samo istorija zabilježila.

Naš poslanik, Budimir Aleksić, danas je govorio o onim žrtvama koje se nalaze u nekim jamama pored Nikšića, ja znam pouzdano da postoje takve jame na Sinjajevini, tu se nalaze moji preci koji ni danas nijesu izvađeni, u Mojkovcu se nalazi ispod asfalta nasprem crkve sedam oficira koje je neko poubijao bez ikakvog razloga. Na svakom mjestu u Crnoj Gori možete naći nekoga koga je ubila bratska ruka i koji se i dan danas od strane i ovog režima kao i onih prethodnih naziva izdajnikom. Ali, vjerujem da će neka bolja i pametnija generacija od nas uspjeti da pronađe način života koji će omogućiti da svi imaju zajedničke poglede kako na prošlost. Tako što će poštovati svoje pretke i na budućnost što će pronalaziti zajedničke interese u onome svemu što bi moglo da znači boljitak za svakog građanina Crne Gore.

Gospodine potpredsjedniče Vlade, ja želim vama da postavim jedno pitanje.

Mitropolit crnogorsko-primorski Srpske pravoslavne crkve, gospodin Amfilohije uputio je 11. maja pismo premijeru Dušku Markoviću u kojem je zatražio da se nastave pregovori predstavnika crkve i Vlade oko Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja o pravnom položaju vjerskih zajednica. Od tog pisma, prošle su dvije sedmice, a odgovore ne mitropolita na upit koliko nam je poznato još uvijek nema. Iza njegovog pitanja interesovanja stoji čitav Pravoslavni narod u Crnoj Gori, Srpska pravoslavna crkve i sve druge pravoslavne crkve u vasseljenju. Svako izbjegavanje odgovora na ovu temu daje za pravo svima koji su tvrdili da je Vladin poziv na pregovore bio pokušaj fingiranja i osporavanja velike narodne energije iskazane na litijama, ali i zaustavljanja pada podrške DPS-a u narodu. Posljednji sastanak ekspertskih timova zahtjeva i očekivanja relevantnih međunarodnih adresa, kao i volja i očekivanja demokratske javnosti naroda u Crnoj Gori, traže odgovor na vrlo jasno pitanje koje definiše ovu krizu. Mijenjamo li zakon ili ga ne mijenjamo? Vraćamo li se na početo ravnotežno stanje gdje nije ugrožena imovina ni jedne

vjerske zajednice pa ni Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori ili ne. To je onaj odgovor koji mi očekujemo da je neophodan da dobijemo od strane Vlade, uzimajući u kontekst sve ovo, da su počeli pregovori, uslijedila pandemija COVID-19 i nakon toga sve je zamrlo, vi ste se posvetili prvenstveno sticanju popularnosti u borbi protiv COVID-19, a potpuno ste po strani postavili ovo pitanje koje po meni znači mir i stabilnost u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:35:27)

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče da čujemo odgovor.

ZORAN PAŽIN (02.06.20 15:35:32)

Poštovani poslanici Demokratskog fronta, žao mi je zbog smrti vašeg kolege, izražavam saučešće njegovoj porodici i vama takođe kao klubu.

Uvaženi poslaniče Mandiću, drago mi je što smo nakon dužeg vremena u prilici da ponovo vodimo otvoreni argumentovani dijalog o svim pitanjima društvene stvarnosti koje su u fokusu vašeg interesovanja, a koja su u nadležnosti potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde. Naravno, na način koji znači uzajmno uvažavanje i kulturu dijaloga jer samo takav dijalog je dostojan građana, i vi i mi smo u ovom visokom domu, prije svega predstavnici građana.

Uvaženi poslaniče, razgovor ili dijalog između Srpske pravoslavne crkve i Vlade Crne Gore biće nastavljen kad se za to ispune uslovi. A konačan uspjeh toga dijaloga ponajviše zavisi od toga da li će obje strane u obnovljeni dijalog ući iskreno u dobroj vjeri uvažavajući argumente druge strane i bez političkih ultimatumata. Vlada Crne Gore sasvim izvjesno neće pristati na bilo kakve ultimatumate, ali sa druge strane neće ni postavljati bilo kakve ultimatumate sagovornicima sa druge strane.

Takođe, treba povesti računa da učestalo vrijeđanje, omalovažavanje ili nipodaštavanje institucija sistema ni malo ne doprinosi uspjehu toga dijaloga. Vjerujem da može drugačije da se o svim pitanjima može raspravljati na jedan način koji je dostojan sagovornika i sa jedne i sa druge strane. Takođe, moram jasno da poručim, uvaženi poslaniče Mandiću, da svaki stav koji vodi zaključku da Vlada vodi ovaj dijalog sa Srpskom pravoslavnom crkvom da bi na neki način relativizovala ili minimalizovala energiju litija jedna obična insinuacija, kao što je jedna vrsta eufemizma nazivati političke procese povodom donošenja Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica litijama. Imamo i termine krsni hod, a imamo internet litije. Da se odmah razumijemo. Potpuno je legitimno u demokratskom društvu izražavati protest po bilo kom društvenom pitanju, ali na tu vrstu političkog pritiska možete da dobijete jedino politički odgovor, a nama je potreban pravni dijalog uz međusobno uvažavanje i uz uvažavanje argumenata druge strane. Za takav dijalog Vlada je bila spremna i prije donošenja zakona, spremna je i danas. Najbolji trenutak po mojoj ocjeni za to je bilo nakon što je Venecijanska komisija donijela mišljenje o Prijedlogu zakona. Tada je Vlada vrlo iskreno ponudila Srpskoj pravoslavnoj crkvi prije svih Mitropoliji crnogorsko-primorskoj, ali drugim eparhijama da povede dijalog o svakoj preporuci Venecijanske komisije da bi se došlo do zajedničkog teksta koji bi bio obostrano prihvatljiv o svakom otvorenom pitanju. Iz meni nerazumljivih i neprihvatljivih razloga i dan danas nije mi jasno zašto taj dijalog tada nije prihvaćen. Dva puta sam lično ja pokušao da uspostavim taj dijalog i nakon što je odbijen ja sam ponovo zvao mitropolita, ukazivao na sve prednosti zajedničkog rješenja koje bi se našlo u tom zakonu, prije usvajanja zakona u samom Parlamentu, ali tada je donošenje zakona uslovljeno donošenjem Zakona o restituciji crkvene imovine, što je u tom trenutku bilo apsurdno, jer je postojeći problem imovine trebalo dodatno opteretiti sa novom imovinom koja bi se pojavila sada kao predmet ovoga novoga zakona. To je bilo neracionalno i samom tom činjenicom neprihvatljivo, postavljeno je kao ultimatum, rekao sam Vlada ne pristaje na ultimatum, i propuštena je jedna zaista ozbiljna šansa da se dođe do rješenja koje bi bilo sigurno prihvatljivo.

Kada vi, uvaženi poslaniče Mandiću govorite o potrebi ravnotežnog stanja? Meni je to veoma blisko. Ja sa zadovoljstvom slušam takve stavove sa vaše strane, samo da vidimo šta tu uravnoteženo stanje zapravo znači? Iz ugla Vlade to pitanje svakako traži i odgovor na koji način je izvršeno knjiženje u Katastar sakralnih objekata i vrijedne pripadajuće imovine zemljišta. Je li to urađeno uz punovažni pravni osnov ili nije? I ranije važeći propisi i danas važeći propisi, ja vas uvjeravam i u buduće važeći propisi tražiće punovažni pravni osnov za knjiženje bilo koga pravnog subjekta u Katastar nepokretnosti. Uvidom u Katastar uvjerićete se ne samo da nema punovažnog pravnog osnova nego nema nikakvog pravnog osnova koji bi bio upisan. Takođe, to uravnoteženo stanje podrazumijeva pitanje na koji način je Srpska pravoslavna crkva dobila rješenje o klasifikaciji djelatnosti i da li je moguće da u savremenoj Crnoj Gori Ustav Srpske pravoslavne crkve iz 1931. godine bude osnov za postupanje organa uprave u upravnom postupku. Odlično znamo i vi i ja da nije i moramo to pitati. Nema toga organa javne vlasti koja može da okrene glavu od ovakvih pitanja.

Ono što je važno reći, gospodine Mandiću, izvinjavam se ako prekoračim vrijeme, mislim da je važan odgovor na ovakvo pitanje, jeste da kako bi to Britanci rekli dje ima volje ima i načina. Dakle, ako postoji volja slobodna izraženost s obe strane da se dođe do obostranog prihvatljivog rješenja do takvog rješenja će se i doći. Ako neko ima drugačije mišljenje, ako neko ima skrivenu agendu u čitavoj ovoj priči onda se teško može doći do toga odgovora. I konačno, jedna više politička nego pravna opservacija ovoga problema, veliki problem na dostizanju tog obostrano prihvatljivog rješenja jeste problem etnofiletizma koji je kao takav, kao izraz jedne vrste nacionalnog podvajanja neprihvatljiv i u društvu. A u crkvi, posebno Srpskoj pravoslavnoj crkvi to predstavlja i jerez i grijeh. Vi svakako znate, a znam i ja da je apostol Pavle obraćajući se i Galaćanima i Kološanima u svojim poslanicama rekao "Nema više ni ni Jevrejina ni Grka, nema više ni roba ni gospodara, ni muško ni žensko, ni skita ni divljaka, svi smo u jednom Hristu".

Ja mislim, uvaženi gospodine Mandić, da niko u crkvu ne ide da bi ga nacionalno prebrojavali, a to je problem s etnofiletizmom. Ako postoji dobra volja da se spoznaje i ova dimenzija problema, bez obzira što znam da će se reći da je Srpska pravoslavna crkva dovoljno široka za sve građane pravoslavne vjeroispovjesti u praksi postoji jedna vrsta problema sa kojim jedan broj građana ne može da izađe na kraj i traži odgovor na to pitanje. Ako postoji dobra volja, veoma smo blizu toga rješenja, vjerujte. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:44:37)

Zahvaljujem se potpredsjedniče.
Poslaniče Mandić, izvolite, vrijeme za odgovor.

ANDRIJA MANDIĆ (02.06.20 15:44:44)

Evo gospodin Bulajić saopštava onu ključnu rečenicu koju sam i sam želio da kažem, samo crkva određuje šta je crkva. Kako ljudi koji ne pripadaju crkvi hoće da uređuju crkvu. Ljudi koji su isključeni iz crkve hoće da uređuju crkvu. Crkva odvojena od države, vi ste pravnik, ne vidim razloga zašto ulazite u ovu priču, jer mislim da upravo vi hoćete da promijenite postojeće stanje i da dovedete crkvu u jedan nezgodan položaj, bar onu pravoslavnu ovdje i Srpska pravoslavna crkva kao pomjesna crkva osjeća tu opasnost. Danas pravoslavna crkva u Crnoj Gori, sutra pravoslavna crkva na Kosovu i Metohiji, preksutra pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini, naksutra pravoslavna crkva u Hrvatskoj. Ova naksutra crkva tu je već pokušao Ante Paveljić da je uspostavi u nezavisnoj državi Hrvatskoj. I mislite li da u pravoslavnoj crkvi u Srpskoj pravoslavnoj crkvi i svim drugim pomjesnim crkvama se nalaze neobrazovani ljudi koji ne mogu ovo da procijene. Naravno da mogu, i razmišljaju da je najveći udarac na Srpsku pravoslavnu crkvu i na pravoslavlje upravo tamo gdje je ona bila najutemeljenija u Crnoj Gori.

A da vam kažem, evo ovdje prethodnih dana raspravljam s mojim kolegama iz kluba, raspravljamo oko jedne veoma važne teze da najveći čovjek Srpskog naroda kome svi priznaju onaj koji ste vi sam za sebe i prije njega nema neko ko ga nasljeđuje, to je govorimo o Petru Petroviću II Njegošu, on je prosto čovjek za koga su tvrdili ovi dukljanski separatisti, kaže nije on

mislio ni o srpstvu ni o Kosovu, nikad nije bio u Srbiji. Da vam kažem, gospodin, pošto ste vi došli ovdje i možda nijeste sve običaje naše shvatili, on nikad nije bio u ovom gradu, u Podgorici, ovaj grad do 1878. je bio Turska. On nikad nije bio u Nikšiću, do 1878. je bila Turska. On nikad nije bio u Beranama, on nikad nije bio u Kolašinu, on nikad nije bio u Danilovgradu, on nikad nije bio u Danilovgradu, on nikad nije bio u Kolašinu, on nikad nije bio na Žabljaku, on nije bio u Šavniku, on nije bio u Plavu, on nije bio u Rožajama. A onda neko se sjeti od crnogorskih Dukljana da kaže on nikad nije bio u Srbiju. Pa on nije bio u 90% Crne Gore, jer ovaj grad, meni je žao što ovo moram da kažem, možda to mnoge zaboli moje sunarodnike ili moje rođake Crnogorce s kojima ja nijesam sunarodnik, da je ovo bila Turska do 1878. Vi možete gospodo Bošnjaci, to da pozdravite aplauzom ili kako god želite ili gospodo Albanci. Znači, Njegoš ovdje nije smio doći jer bi ga ubili, ne bi preživio da je došao u Podgoricu ili Nikšić. A onda kažete nije bio u Srbiji. Ovo je jedna složena priča u kojoj morate da imate veoma istančan osjećaj i ako ga ne razumijete, i ako ga ne osjećate, nego mislite da sa jednom nacijom koja je nastala 45. godine, koja se prvi put pojavljuje na istorijskoj sceni da sa njom možete da preklopite sve istorijske istine, grdno se varate.

U vašem zakonu, ima jedna gospođa, advokatica američka, ja vam predlažem, ja ću vam poslati taj film da pogledate njenu analizu zakona kojeg ste vi predložili, zove se Ilijana Todorović, vrlo poznate američki advokat Srpskog porijekla. To morate da vidite kako ona analizira ovaj vaš zakon. Koliko vi nijeste donijeli zakon u skladu sa Ustavom važećim u Crnoj Gori. Vi nijeste donijeli zakon u skladu sa preporukama Venecijanske komisije, Vi nijeste donijeli zakon u skladu sa svim važećim normama sa drugim zakonima. Morate to da pogledate i ja vam predlažem da vidite kako to jedan obrazovani pravnički svijet posmatra ovo nasilje iza kojeg postoji samo jedna politička i nacionalna želja da se razori Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori kao pomjesna crkva. To morate da vidite jer niste uvažili, kažem te preporuke Venecijanske komisije na koju se sada ovdje pozivate pred svima nama. Pozivali ste vi na dijalog našu crkvu i da znate, mislite li vi da našem visokopreosvećenom mitropolitu Amfilohiju ili vladiki Joanikiju, da oni mogu sada da sjednu za sto sa vama i da se dogovore nešto na štetu svojih episkopija. Ne mogu. Ja bih volio, ja sam pozivao, kao što je Nebojša Medojević pozivao, ja sam pozivao našeg mitropolita i episkopski savjet da prokunu sve te ljude koji nasrću na našu crkvu. Ali, kako oni imaju dovoljno pažnje i brige za sve vas, vjerujte da ću ja u narednom periodu to tražiti od našeg Svetog sinoda i od patrijarha Irineja. Ne može ovo ovako da se završi, ne možete vi tako da izađete u ovoj jednoj bici koja je istorijska, ovo je bitka da li mi opstajemo kao identitet naših predaka na ovom prostoru ili ne opstajemo. Da li ćemo mi da se promijenimo i da postanemo neko drugi. Mi to ne želimo. Ko hoće da se mijenja meni ne smeta, ovi koji su se odrekli svojih đedova, koji su bili Srbi, meni ne smeta, oni imaju pravo da rade što god hoće. Ali, mi koji toga ne želimo da se odrekemo i crkva koja toga ne želi da se odrekne svojeg nasljeđa nemamo pravo tako da postupimo. I u tom kontekstu, evo želim da završim sa ovim, u tom kontekstu ovi što nas sačekuje ovih dana ispred Skupštine Crne Gore, ovi iz raznih pokreta koji više ne postoje, samo da im kažemo da je vododjelnica za nas kao opoziciju, a posebno za nas kao Demokratski front koji svim svojim bićem stoji za pomjesne Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori, onaj odnos prema zakonu 26. decembra naveče u ovom parlamentu kada su nas hapsili, kada ste nas hapsili ovdje i kada su nas progonili i kada su nas vozili maricama i stavljali tamo po zatvora, to je taj odnos. Svi oni koji su glasali tada, tu mislim na SDP zajedno sa vama, a koji su sa nama prethodno prije toga nešto potpisivali, navodno u borbi protiv režima, to više nisu naši partneri. Svi oni iz onog pokreta Odupri se, za koga više ne znamo ko ga predstavlja, a koji nas sačekuju ovdje da nam ponude neke papire, a koji te večeri nijesu stali uz nas, neka nam se ne javljaju, neka nam se ne javljaju ni oni ni njihovi nalagodavci iz Vijesti, neka se nama ne javljaju.

To je ono što je važno da vam saopštim, kao što je važno da vam kažem, ja sam toliko siguran da ćemo mi da pobijedimo, gospodine Pažin, a vi ste čovjek koji pripada nacionalnom biću kojem pripadam i ja. Možete vi vlastito za vas da mislite što god hoćete, ali znate da je vaš otac, vaš djed, vaš pradjed pripadao istom nacionalnom biću kojem pripadam i ja. Ja sam uvjeren da nas ovdje niko ne može da pobijedi, ja sam u to toliko siguran. Samo je pitanje kako će ta naša pobjeda da bude, da li će ona da bude sa otporom u kome će neki da odu iz te bitke ili će biti bez otpora gdje ćemo svi naći zajednički jezik i ko braća se zagrliti i ono što pominje Njegoš u svom Gorskom vijencu, ona kola, i otpjevati neko zajedničko kolo koje će biti na radost i veselje čitavog naroda.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.20 15:52:38)

Hvala vam.

Ovim smo završili pitanja koja su bila postavljena potpredsjedniku Vlade za politički sistem unutrašnju i vanjsku politiku, ministru pravde. On je imao ukupno 20 pitanja.

Sa pitanjima koja su upućena ministru i potpredsjedniku Vlade Simoviću, ukupno od 130 pitanja postavljenih na ovoj sjednici već smo odradili 30.

Sjutra nastavljamo sa postavljanjem jednog pitanja koje je upućeno ministru vanjskih poslova Darmanoviću, pa ministru unutrašnjih poslova Pažinu i nastavljamo po redosljedu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:25:31)

Poštovane kolege poslanici, počinjemo sa radom.

Prije prelaska na postavljanje pitanja, želim samo da podsjetim i poslanike i građane Crne Gore da smo na današnji dan 3. juna 2006. godine u ovom Parlamentu izglasali Deklaraciju nezavisne Republike Crne Gore. Ovim podsjećanjem zaista na tu istorijsku odluku želim da izrazim poštovanje za sve ono što je urađeno u ovih 14 godina.

A sada prelazimo na pitanja postavljena ministru Srđanu Darmanoviću, koji je bio aktivni sudionik priče o nezavisnosti.

Pitanje će postaviti Milun Zogović.

Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (03.06.20 11:26:26)

Poštovani građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru inostranih poslova Crne Gore Darmanoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Izjavili ste da postoji miješanje od strane Republike Srbije u naše unutrašnje stvari. Obavezni ste da saopštite javnosti da li je u pitanju politička manipulacija, ili argumentovana optužba. Ako nije manipulacija, odgovorite kojim činjenicama i dokazima potkrepljujete tako ozbiljne optužbe.

Obrazloženje: Nije prvi put da sa adrese ministra inostranih poslova Crne Gore stižu tvrdnje o miješanju Srbije u unutrašnja pitanja države Crne Gore. Koordinirano takvi aberi stižu i iz Zagreba, Skoplja, Sarajeva, Tirane i Prištine i to obično na nivou političkih pamfleta bez ijednog jedinog dokaza. Neko je to dobro definisao i nazvao "tempiranim slučajnostima". Najnovija serija takvih tempiranih slučajnosti počela je emitovanjem pjesme deklarisanog i osvjedočenog ustaše Marka Perkovića Tompsona na Radioteleviziji Crne Gore, i to baš na Dan pobjede nad fašizmom. Zatim je u Makedoniji štampana poštanska marka u znak zahvalnosti Hrvatskoj koju prikazuje u granicama bivše NDH. U Bosni se, takođe, dogodila slučajnost da se služi misa ustaškim zločincima, dok je Priština ponovo uvela takse, a Montenegro uhapsio vladiku Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori. Nešto mi sve ovo, gospodine ministre, ne upućuje na velikosrpski hegemonizam.

I Sekula Drljević, čiju ideologiju baštini režim kome pripadate, je nakon završetka studija u Zagrebu i saradnje sa Pavelićem, počeo da lansira tezu o agresivnoj politici Beograda koja je prijetnja cijelom Balkanu. Tada on, danas režim kojem i Vi pripadate. Kompletna zajednička operacija takozvanih tempiranih slučajnosti koordinisana je od ekspozitura Džordža Soroša, koji ima neprikosnoveni uticaj na režime pomenutih država, a udarne pesnice su dugogodišnji stipendisti i korisnici sinekura prljavih Soroševih fondova.

Gospodine ministre, da li je, po Vašem mišljenju, priznanje okupiranog dijela teritorije države Srbije za nezavisnu državu koju je učinila Vlada Crne Gore miješanje Srbije u unutrašnje stvari Crne Gore? Da li je, po Vašem mišljenju, gospodine ministre, podrška takozvanoj državi Kosovo za ulazak u UNESCO miješanje Srbije u unutrašnje stvari Crne Gore? Da li je, po Vašem mišljenju, podrška takozvanoj državi Kosovo da postane članica Interpola miješanje Srbije u unutrašnje stvari Crne Gore? I na kraju, ministre Darmanoviću, odgovorite da li je brutalni napad

na organizaciju i ustrojstvo Srpske pravoslavne crkve i najava otimanja njene imovine u Crnoj Gori od strane Vlade Crne Gore miješanje Srbije u unutrašnje stvari Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:30:25)

Hvala.

Riječ ima ministar vanjskih poslova Srđan Darmanović.

Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (03.06.20 11:30:32)

Poštovani poslanice Zogoviću,

Tačno je da sam izjavio da se Srbija miješa u unutrašnje stvari Crne Gore i sad Vam to ponavljam. Srpski državni vrh, zajedno sa medijima koje kontroliše a potpomognut svojim političkim saveznicima u Crnoj Gori, već duže vrijeme koristi svaku priliku da u Crnoj Gori stvara ili podiže tenzije, kako bi pod izgovorom navodno ugroženih srpskih interesa izazvao političku nestabilnost u Crnoj Gori, ali i skretao pažnju sopstvene javnosti sa svojih unutrašnjih problema, afera i neriješenih pitanja. Posebnu ulogu u tome imaju režimski mediji u Srbiji, čiji su otrovni natpisi i bombastične naslovnice protiv Crne Gore vjerovatno prevazišli sve do sada viđeno. Rekao bih da čak ni u Miloševićevo vrijeme nije bilo ovoliko mržnje, razularenosti i prostote u medijskoj kampanji protiv Crne Gore.

Vi ste tražili činjenice. Pa dobro, da se okrenemo činjenicama, samo nekima od mnogih. Na dvogodišnjicu svoga mandata predsjednik Đukanović održao je press konferenciju na Cetinju i tu govorio o raznim pitanjima i dešavanjima, naravno u našoj zemlji ili onima koja su vezana za nju. Samo dan nakon toga sastali su se predsjednik Srbije i patrijarh srpski, dakle šef države i crkveni poglavar druge zemlje da razgovaraju, a zatim se takođe obrate novinarima, o čemu, o svojoj zemlji, o Srbiji. Ne, o Crnoj Gori i da o toj susjednoj zemlji kažu štošta što ne bi nikako trebao biti njihov posao. Kako mi ovo treba da shvatimo? Kao nemiješanje u naše unutrašnje stvari? Koja suverena država bi ostala na to ravnodušna?

Istom prilikom patrijarh srpski optužujući izjavljuje da se u Crnoj Gori stvara nova crnogorska nacija. Stvara nova crnogorska nacija. Prvi čovjek crkve koju smatrate svojim duhovnim, a u posljednje vrijeme i političkim predvodnikom, u 20. godini 21. vijeka pored živih Crnogoraca koji čine relativnu većinu stanovnika ove zemlje i dalje odbija da prihvati da postoji nego kaže da se upravo sad stvara crnogorska nacija. Kako vi to treba da shvatite? Jedino onako kako zvuči i kako jeste - da Srpska crkva o crnogorskoj naciji, relativnoj većini stanovnika jedne suverene zemlje, misli ono što je uvijek mislila i govorila, da je ta nacija izmišljenja, nepostojeća i vještačka. Da sad ovdje ne koristimo one druge mnogo nezdognije termine kojima nacionalne Crnogorce u kontinuitetu čašćava mitropolit crnogorsko-primorski.

Zatim, tu je naš Zakon o slobodi vjeroispovijesti i politička dešavanja koja su nakon toga uslijedila. Kao što vidimo, mi u Crnoj Gori oko toga zakona imamo neslaganja i vodimo rasprave, ali i dijalog između Vlade i Mitropolije crnogorsko-primorske. Ipak, uprkos tome što je ovaj zakon dobio pozitivno mišljenje Venecijanske komisije i Savjeta Evrope, što on nije dio Evropske agende niti spada u korpus pregovora za članstvo u Evropsku uniju, već je isključivo dio nacionalnog zakonodavstva, zakon i sve u vezi sa njim su standardna tema u izjavama srpskih zvaničnika. Kako mi to treba da shvatimo? Kako, osim kao miješanja u unutrašnje stvari treba da tumačimo na primjer brojne izjave mog kolege ministra vanjskih poslova Ivica Dačića o našoj zemlji, od kojih je jedna na primjer da su tenzije u Crnoj Gori skoro dovele do bratoubilačkog rata. Ili izjavu opet jednu od mnogih ministra odbrane Vulina da je Crna Gora izvor nestabilnosti u regionu. Konstatacija da se radi o miješanju u naše unutrašnje stvari je zapravo najblaža reakcija na ovu zloradu i opasnu retoriku o susjednoj zemlji za koju se kaže da je navodno prijateljska i /prekid/. Ovakva retorika ne priliči dobrim susjedima, već jedino može biti ono što jeste - nastojanje da se izazivanjem podjela i tenzija utiče na dešavanja u Crnoj Gori, posebno u susret izborima u obje države. U istom kontekstu imamo vrlo jasnu i glasnu podršku najviših državnih zvaničnika

Republike Srbije protestima koje je Srpska pravoslavna crkva organizovala u Crnoj Gori nakon usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti. Kako mi to treba da shvatimo? Kao prijateljski čin i dobrosusjedsku politiku? Da li treba da se pravimo naivni, pa da ne vidimo da naši susjedi pitanje Zakona o vjerskim slobodama ne tumače kroz prizmu vjerskih sloboda, već kao temu u borbi za političku prevlast u Crnoj Gori?

Imamo, takođe, čitav politički teatar u vezi otvaranja granica. Na predlog epidemiološke struke, nadležni organi Crne Gore su donijeli opreznu i odgovornu odluku o postepenom otvaranju granica naše zemlje u prvom talasu sa onim državama koje imaju sličnu epidemiološku situaciju kao i mi, a zasnovanu na jasnom kriterijumu - Crna Gora će otvoriti granice sa onim zemljama u kojima broj i dalje aktivnih slučajeva Kovida - 19 ne prelazili 25 oboljelih na 100.000 stanovnika. Granice će se sukcesivno otvarati prema svakoj zemlji koja u predstojećem periodu dostigne ovu proporciju. Prema svima dostupnim podacima broj aktivnih slučajeva u Srbiji bi mogao pasti na ovaj nivo u narednih dvije do tri nedelje, pa samim tim će i pitanje otvaranja granice biti riješeno. Međutim, na odluku susjedne suverene zemlje koja želi da zaštiti postignute rezultate u očuvanju zdravlja svojih građana i činjenicu da je postala prva korona free zemlja u Evropi, državni vrh Srbije i režimski mediji u toj zemlji odgovorili su lavinom nekontrolisanih i neodgovornih optužbi i vokabularom dobro pamtljivim iz 90-ih godina kada su takođe sa poznatim rezultatom "štitili srpski narod".

Premijerka Srbije na primjer kazala je da broj zaraženih u Srbiji nije razlog za ovakvu odluku Crne Gore, jer oni tj. vlast u Srbiji svojim građanima "govore istinu". Da li je ovom izjavom premijerka Srbije željela nešto da insinuira? O epidemiji Kovid - 19 u Crnoj Gori nikada nije bilo skrivenih činjenica i to u ovoj zemlji svi dobro znaju. Zatim potez koji treba da impresionira - zabrana slijetanja aviona Montenegro Airlines-a na beogradski aerodrom. Zbog čega? Zbog odluke suverene zemlje donijete po epidemiološkim standardima. Da nije tužno, bilo bi zaista smiješno. Evo Crna Gora nije u prvom talasu otvorila granice ni za svoje saveznice iz NATO-a: Italiju, Španiju, Belgiju, Holandiju, Francusku, Veliku Britaniju. Zato što ih mrzimo? Što ne želimo njihove turiste? Ne, nego na osnovu jednakog kriterijuma - 25 aktivnih slučajeva na 100.000 stanovnika. Da neće koja od ovih zemalja zbog toga zatvarati svoje aerodrome za naše avione? Neće naravno, jer u tim zemljama znaju da ne možete baš sve u politici pretvarati u permanentnu izbornu kampanju. Konačno, Kipar je na primjer na osnovu identičnih kriterijuma postupio isto kao i mi. Da neće Srbija zbog toga zabraniti slijetanje aviona sa Kipra? Neće, jer Kipar nije u političkom fokusu našeg sjevernog susjeda, a Crna Gora i te kako jeste. Umjesto besmislenih optužbi da smo fašistička i rasistička, ovakva i onakva zemlja, vlasti u Srbiji dobro znaju da smo mi, prije svega, turistička zemlja i da niko više od nas ne može željeti što skoriji povratak u normalu i zarade od turističke sezone, te da su pri tome građani svih zemalja, a naravno i naših susjeda iz regiona, podjednako dobrodošli, ali u ovoj situaciji na način i po redu kako to odlučuju zdravstvene i epidemiološke vlasti u našoj zemlji - što je jedini razuman izbor. Šta tu može biti sporno, osim ako ne želite namjerno proizvođenje političke svađe?

Sve što sam ovdje samo ovlaš pomenuo i još mnogo toga dešava se uz obavezne izjave najviših zvaničnika Srbije da ne žele da se miješaju u naše unutrašnje stvari iako to zapravo sve vrijeme rade. Za razliku od ovakve prakse, međunarodni sistem baziran je na ključnim stubovima suverenosti država i principu nemiješanja i neintervenisanja. U tom smislu govore brojne međunarodne konvencije i praksa utemeljena striktno na višedecenijskim međunarodnim postulatima i vrijednostima, kao na primjer član Povelje 2.7. Ujedinjenih nacija. Stvari u našim odnosima sa Srbijom ne moraju da stoje ovako i niko razuman u Crnoj Gori to ne želi. Naprotiv, ali današnja Crna Gora nema mitomanski odnos ni prema kome. Srbija tu nije izuzetak. Srbija je za današnju Crnu Goru samo ono što sama želi da bude i kako želi da se ponaša prema nama. Iskreni prijatelj, koji će biti uvijek dočekan raširenih ruku, dobar susjed, veliki ekonomski partner, zemlja sa kojom nas povezuju ljudske i kulturne veze ako se prema Crnoj Gori bude jednako tako odnosila. Latentna opasnost i protivnik ako se bude ponašala kao regionalni hegemon i miješala u naše unutrašnje stvari.

Crna Gora nije 2006. godine povratila svoju državnost i nezavisnost, niti 2017. godine postala članica NATO-a je po drugi put u 100 godina dopustila da nestane ili postane nečiji satelit. Upravo suprotno, ova zemlja sama i zajedno sa svojim saveznicima ima dovoljno snage i kapaciteta da se odupre svim atacima sa strane, da nastavi da se razvija i ide naprijed vodeći

računa prije svega o svojim nacionalin interesima. Ponavljanja Podgoričke skupštine neće biti. Što se prije to shvati, i naši odnosi sa Srbijom biće mnogo bolji nego što su sada. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:38:42)

Hvala Vam, ministre Darmanoviću.
Pravo na komentar ima poslanik Zogović.
Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (03.06.20 11:38:51)

Najobičniji politički pamflet bez ijednog dokaza i bilo kakvog činjeničnog uporišta. Gospodine ministre Darmanoviću, Srbija nije naš navodni prijatelj, nego bratska i prijateljska država, a o sprovođenju mjera NKT-a i uspješnosti politike i proglašenja Crne Gore za korona free destinaciju najbolja vam je potvrda koliko je to svijet ozbiljno doživio od države sa kojom vi imate, odnosno aktuelna crnogorska vlast najbolje odnose - sa Hrvatskom, koja je samo pet dana nakon proglašenja vaše Crne Gore za korona free destinaciju donijela uredbu u koje zemlje mogu da putuju građani Hrvatske, a tamo nema, gospodine ministre, Crne Gore. Postoji mantra da nisu stavili Crnu Goru u spisak od tih deset država znate iz kog razloga? Zato što ste ih prevazišli u antisrpskoj histeriji. I zbog toga Hrvati kao jedan ponosan narod ne mogu da vam dozvole da vi preuzmete baklju antisrpske histerije na Balkanu iako se svakodnevno upirete i vanserijski trudite.

Pročitacu Vam, gospodine ministre, jedan navod. Poznati hrvatski lingvisti Dalibor Brozović, jedan od osnivača HDZ-a, a bio je i na funkciji zamjenika predsjednika Hrvatske svojevremeno, na pitanje zašto prosječnjaci iz Crne Gore dobijaju priliku da brane doktorate u Zagrebu, odgovorio je - Da, to je istina. U pitanju su diletanti, ali su nam potrebni kao naša ekspoziura u Crnoj Gori, jer treba da rade na dokazivanju različitosti crnogorskog identiteta u odnosu na srpstvo i približavanju Crne Gore Hrvatskoj, pa im dajemo naučna zvanja kako bi njihove teze dobile privid naučnog istraživanja. Toliko o udruženom zajedničkom poduhvatu, ili, kako je to neko nazvao, kako sam prije rekao, tempiranim slučajnostima i zajedničkim aktivnostima Skoplja, Prištine, Tirane i Sarajeva i na koncu Montenegra, a ne Crne Gore, jer se takve strijele nikada iz Crne Gore nisu odapinjale put zvaničnog Beograda.

Gospodine Darmanoviću, otvorili ste priču o Srpskoj pravoslavnoj crkvi, kako su se sastali predsjednik Srbije gospodin Aleksandar Vučić i njegovo visokopreosveštenstvo, njegova svetost patrijarh srpski Irinej. Gle čuda, sastali se predsjednik Srbije i patrijarh srpski da razgovaraju o Srpskoj pravoslavnoj crkvi koja je brutalno napadnuta u Crnoj Gori i kojoj ne samo da hoćete da otimate imovinu, nego se miješate u njenu organizaciju i ustrojstvo, a na koncu planirate i da pravite vašu pravoslavnu partijsku crkvu. I sada brutalnom zamjenom teza hoćete to da predstavite svjetskoj javnosti kako je neko napao Crnu Goru, a ne da je u pitanju brutalni napad Vlade Crne Gore i aktuelnog režima na Srpsku pravoslavnu crkvu u Crnoj Gori. Što se tiče miješanja Srbije unutrašnje stvari Crne Gore, vjerovatno mislite na onaj period poslije zemljotresa od 15. aprila 1979. godine, kada je 15 godina nakon toga svaki građanin Srbije odvajao 0,5% svoje zarade, to je na mjesečnom nivou otprilike današnjih dva evra i za 15 godina taj iznos je iznosio oko milijardu dolara, koji su građani Srbije uložili u obnovu Crne Gore. Na takav način se u istorijskoj genezi Srbija miješala u unutrašnje stvari Crne Gore .

Na kraju, gospodine Darmanoviću, Vama je dobro poznat slučaj Bitići, kako se se jedna odgovorna država interesuje za sudbinu tri svoja državljanina i kompletna američka administracija na Balkanu se bavi tim slučajem 20 godina. A vi hoćete da zabranite legitimno pravo predsjedniku Srbije da vodi brigu o ljudima koji se izjašnjavaju Srbima ma u kojoj državi da oni žive. Zbog čega to vama smeta? Pa je li premijer Marković išao u Lovćenac da obiđe Crnogorce? Ne, gospodine Darmanoviću. Vi pripadate režimu koji je trenutno udarna pesnica antisrpske histerije na Balkanu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:43:42)

Hvala.
Proceduralno.
Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (03.06.20 11:43:59)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Primoran sam da Vam se obratim, jer sam doživio određenu neprijatnost ako se to može tako nazvati. Juče smo sačekani od grupe nekadašnjeg pokreta "Odupri se" ovdje ispred Skupštine, čini mi se oko desetak njih. Koordinisao ih je gospodin Kurgaš i bile su kamere, bile su još i neka druga snimanja i ja sam ih kontaktirao i razgovarao sa njima i dao izjavu, da bi danas neki izvjesni gospodin Šarkić u jednom obimnom tekstu u Vijestima iznio gnusne neistine o Demokratskom frontu, Andriji Mandiću i mojoj malenkosti. Naveo je da nije ni bilo susreta juče. Želim samo zbog javnosti da kažem da ovaj gospodin, ako se može tako nazvati, sa svim ovim što je rekao ovdje, sva mu je istina kao istina u tome da nismo kontaktirali sa nekadašnjim članovima raspale grupe "Odupri se". Mi imamo svoj politički stav, imamo svoje činjenice i svoje istine, a gnusne insinacije odbijamo u svakom pogledu, posebno od ovakvih ličnosti.

Građani Crne Gore, vjerujte istini. Nemojte vjerovati podmetačinama kojima danas obiluje Crna Gora i politički milje. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:45:11)

Poslaniče Raduloviću, zato je Parlament nešto što niko ne može da krivotvori, nego građani Crne Gore čuju ono što kažete. Ovo nije bilo proceduralno reagovanje, ali sam Vas pustio da iskažete neprijatnost koju ste doživjeli juče u susretu i danas.

Zahvaljujem ministru Darmanoviću.

Ko je želio da čuje, mogao je čuti i odgovor i pitanje i, naravno, praviće zaključak na osnovu toga.

Sada prelazimo na pitanja upućena Predragu Boškoviću, ministru odbrane.

Prvo poslaničko pitanje postaviće Nikola Rakočević. /Upadice/

Molim vas, u ovom rasporedu jeste bio najavljen ministar Nuhodžić koji je trenutno na putu ka Skupštini, nije tu. Tu je ministar Bošković, imamo poslanika koji će da postavi pitanje. Imaćemo razumijevanje ako ne stigne sada odmah da postavi drugi poslanik koji je pripremio pitanje, mada je ovo vrijeme kada se inače očekivalo da će to pitanje stići na dnevni red. Prema tome, pokušajte da ga obezbijedite odmah.

Poslanik Rakočević.

Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (03.06.20 11:46:45)

Hvala, predsjedniče.

Želim dobar dan građanima Crne Gore i kolegama, kao i ministru gospodinu Boškoviću.

Moje poslaničko pitanje je sljedeće:

Svjedoci smo da je Vojska Crne Gore u vremenu pandemije vršila jednu od svoje tri ključne misije, a to je pomoć civilnim institucijama. Čini se da su svi građani Crne Gore, bez obzira na društvene, političke i ostale razlike, saglasni u tome da dugujemo svi zahvalnost onome što je Vojska Crne Gore uradila u periodu borbe naše države i našeg društva sa pandemijom koronavirusa. Međutim, kao što znamo i svjedoci smo toga da Crna Gora nije pošteđena određenih nasrtaja, odnosno sajber i hibridnih prijetnji, ali i otvorenog rata, rekao bih, čak i u doba pandemije koronavirusa. Zato je moje pitanje:

U kojoj mjeri je Vojska Crne Gore spremna da u vremenu hibridnih prijetnji, prije svega, kampanje dezinformacija i sajber napada odbrani državu Crnu Goru od sve većih i učestalijih ovakvih i sličnih nasrtaja na našu državu?

Ovom pitanju nema puno obrazloženja. Međutim, dopustite da ipak kažem koju riječ prije nego što zamolim za odgovor. Nije Crna Gora usamljena u nasrtajima na njen suverenitet od neevropskih centara moći. Postoje za to čak i legitimni interesi iz centara moći van vrednosnog sistema evropskih država. Međutim, svaka odgovorna i ozbiljna država, odnosno ozbiljno i odgovorno društvo treba tim nasrtajima da se odupre. Kao što znate, posljednjih desetak godina permanentno se iz centara moći van evropske zone pokušava uticati na društva u Evropi da promijene svoje sisteme uređenja, da ojačaju desne struje u tim državama ne bi li na koncu došlo i do samog preispitivanja smislenosti postojanja evropskih vrijednosti, Evropske unije i eventualno NATO saveza. Crna Gora je 2006. godine odlukom na referendumu i u preambuli Ustava odredila svoj spoljnopolitički interes i cilj i time odredila svoj nacionalni i državni interes, a to je da pripada evropskom sistemu vrijednosti i da pripada NATO savezu. Ovaj drugi cilj smo ostvarili i blizu smo, rekao bih, prvog cilja od dva navedena, a to je članstvo u Evropskoj uniji.

Međutim, u toj namjeri su vrlo odlučni oni koji ne pripadaju tom sistemu vrijednosti, koji nas žele vidjeti u onim stranputicama kojima smo tamarali često u prethodnim vjekovima. Dakle, odlučni su u tome da nas u toj namjeri spriječe. Ipak, u 21. vijeku, kao što sam kazao, ne samo u Crnoj Gori i povodom Crne Gore, nego i šire od toga, ti centri moći koriste hibridni rat ne bi li se obračunali sa onim sistemima koji se bore za takvu Evropu, bore se za takav svijet. Vrlo kratko ću kazati da hibridne prijetnje podrazumijevaju nekonvencionalna sredstva borbe.

U tom smislu, kada je Crna Gora u pitanju i građani Crne Gore, mislim da je ovo vrlo važno za njih, da nam objasnite kroz odgovor na pitanje koje su to sve dezinformacije kojima se bore centri moći van Crne Gore za tuđe interese, ne interese Crne Gore i da li postoji spremnost Vojske Crne Gore i da li postoji kapacitet u Vojsci Crne Gore da se odupre tim takvim dezinformacijama. Samo još jednu rečenicu u korist ovog što sam kazao - dezinformacije, lažne vijesti i medijski nasrtaji na Crnu Goru su velika prijetnja i zapravo su postojani. Čini mi se da ne treba puno objašnjavati, građani to vide svakodnevno, međutim, dopustite da samo iznesem jedan podatak koji je gospodin Nikolaidis u jednom intervjuu ovih dana citirao. To je analiza tima Evropske unije za strateške komunikacije koji je objavio da je samo u prvih mjesec i po dana od početka protesta povodom Zakona o slobodi vjeroispovijesti od ukupno 35.000 medijskih izvještaja o Zakonu o slobodi vjeroispovijesti i političkoj krizi nastaloj nakon njegovog usvajanja - 20.000 medijskih natpisa je došlo iz Srbije, 9.000 iz Republike Srpske, odnosno iz medija u Srbiji i Republici Srpskoj, a svega 6.000 iz Crne Gore o čijoj se sudbini i političkoj situaciji radi. Dakle, ako ovo nije flagrantan primjer miješanja preko hibridnih napada na suverenitet druge države, onda ne znam šta jeste.

Molim da nam kažete da li je Vojska, a samim tim država Crna Gora spremna da se odupre ovakvim napadima. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:52:17)

Hvala Vam.

Odgovor ministar Bošković.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (03.06.20 11:52:25)

Poštovani gospodine Rakočeviću,

Vojska je, kao što i sami znate, Ustavom predviđena obrambena snaga koja brani nezavisnost, suverenitet, državnu teritoriju Crne Gore, izvršava druge dodijeljene misije i zadatke u skladu sa Ustavom Crne Gore, zakonom i međunarodnim pravom. Strategijom odbrane koju je Skupština donijela u 2019. godini definisano je da je jedna od tri misije Vojske Crne Gore misija podrške drugim institucijama. To znači da će Vojska Crne Gore svim svojim kapacitetima i

sposobnostima kada god to zatreba pružiti podršku drugim državnim institucijama i stanovništvu prilikom suprotstavljanja različitim vrstama izazova, rizika i prijetnji nevojne prirode.

Vojska je institucija koja postoji da bi pomogla svim građanima i državi u teškim momentima. Borba protiv koronavirusa je upravo takav trenutak. Iako je ta prijetnja bila nova i nepoznata, zahvaljujući dobroj organizaciji, obučenom ljudstvu odgovorili smo usješno svim izazovima koji su bili u našoj nadležnosti. Upravo u ovakvim kritičnim situacijama kapaciteti Vojske dolaze do izražaja i opravdavaju svoje postojanje. Pripadnici Vojske Crne Gore, u skladu sa odlukama Savjeta za odbranu i bezbjednost i Nacionalnog koordinacionog tijela, u punom kapacitetu su angažovani u borbi protiv ove pandemije prevashodno kroz angažovanje na obezbjeđenju karantina, dekontaminacije javnih bolničkih površina i medicinskim transportom vazдушnim putem. Na ovim zadacima je bilo svakodnevno upošljeno preko 200 pripadnika Vojske Crne Gore. Recimo, pripadnici vazduhoplovstva ostvarili su 44 naleta za potrebe medicinskog transporta, pa su transportovali unesrećene do Austrije, Slovenije, Srbije, Hrvatske, Kosova itd.

Period borbe protiv koronavirusa obilježila je i bliska saradnja sa zdravstvenim institucijama i Crvenim krstom u cilju dopremanja neophodne pomoći ugroženom stanovništvu i do najudaljenijih mjesta u našoj zemlji, a činjenica da su pripadnici Vojske bili na prvoj liniji odbrane u borbi protiv koronavirusa i da pri tome nijedan pripadnik u našoj zemlji nije zaražen dokaz je njihovog profesionalizma, odgovornog ponašanja i poštovanja propisanih mjera. Do sada je testirano 75 pripadnika Vojske na Covid - 19 i svi nalazi su bili negativni. Takođe, testirani su i novoprimiti vojnici po ugovoru i vojnici na dobrovoljnom služenju vojnog roka, njih 115, čija je obuka počela 11. marta i svi nalazi su, takođe, bili negativni. Pripadnicima Vojske bila je čast da pomognu civilnim institucijama, prije svega zdravstvenim radnicima i policiji, a reakcija građana sa kojima su pripadnici vojske dolazili u kontakt bila su najbolja ocjena njihovog rada.

Međutim, očigledno je da se sa pojedinih adresa svaka prilika, uključujući pandemiju izazvanu koronavirusom koristi za razračunavanje sa Crnom Gorom i pri tome se primjenom dinamičkih metoda hibridnog djelovanja želi uticati na političke, društvene, bezbjednosne i ekonomske prilike u Crnoj Gori. Pojedini centri moći, autonomno ili preko posrednika u Crnoj Gori, sprovode intenzivne informacione operacije koje najčešće uključuju propagandu, dezinformacije i plasiranje osjetljivih informacija, kojima se primarno želi stvoriti uznemirenost, strah i panika kod građana, uticati na javno mnjenje i izbornu volju građana. Sve ove aktivnosti imaju za cilj skretanje Crne Gore sa njenog evroatlantskog puta, diskreditaciju njenih institucija, a u krajnjem poništenje nezavisnosti izglasane na referendumu 2006. godine i ponovno stavljanje Crne Gore u okvire nekih drugih velikodržavnih projekata.

Česta meta aktera hibridnih sajber napada su Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore, kao institucije koje uživaju visoko povjerenje svih građana i građanki Crne Gore. Međutim, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore su godinama unazad radili na razvoju i sposobnosti, obuci kadrova i na taj način dostigli nivo odbrambenih sposobnosti koje nam omogućavaju da se uspješno suprotstavimo svim ovim prijetnjama koje imaju za cilj ugrožavanje bezbjednosti Crne Gore i njenih građana, bilo da imaju konvencionalni ili hibridni karakter.

U domenu sajber odbrane, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore u kontinuitetu razvija sajber kapacitete u skladu sa ciljevima definisanim strateškim dokumentima i NATO ciljevima sposobnosti. Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore opremljeni su savremenim tehnologijama za monitoring, prevenciju i odgovor na sajber prijetnje. Sa druge strane, sprovodi se kontinuirani program obučavanja sajber eksperata, kao i redovan program podizanja nivoa svijesti o sajber prijetnjama kod krajnjih korisnika sa ciljem preventivnog djelovanja. Kroz saradnju sa Nacionalnim timom za odgovore na kompjuterske incidente i drugim institucijama odgovornim za sajber bezbjednost, kao i kroz intenzivnu saradnju u okviru NATO-a, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore su sposobni da prepoznaju, pravovremeno reaguju i odbrane nacionalni sajber prostor.

Kada je u pitanju odbrana od hibridnih napada, koja je danas možda čak izraženija nego što su to sajber napadi koji se realizuju u vidu plasiranja dezinformacija i lažnih vijesti, koje imaju za cilj diskreditaciju Vojske Crne Gore i narušavanje ugleda njenih pripadnika, Vojska Crne Gore se brani na najbolji mogući način dosljednom i kvalitetnom realizacijom svojih namjenskih misija i zadataka u zemlji i inostranstvu. Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore su tokom pandemije još jednom na najbolji mogući način dokazali građanima Crne Gore da postoje radi njihove bezbjednosti i da građani Crne Gore mogu da računaju na pripadnike Vojske Crne Gore u svakoj

situaciji. Siguran sam da smo opravdali njihovo povjerenje.

Takođe, pozivam Vas, kao predsjednika najjače poslaničke grupe u Parlamentu, da posjetite Ministarstvo odbrane, da vidite kapacitete kojima raspolažemo i da vam predstavimo i dokumenta koja su klasifikovana, koja ovdje ne mogu biti objavljena, ali Vama mogu biti stavljena na uvid. /Upadica/ Možete i Vi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 11:57:55)

Sigurno da ovaj poziv od strane ministra važi za poslanike koji iskažu želju da posjete Ministarstvo odbrane. Nema potrebu za komentaram poslanik Rakočević i prihvata poziv. Nema nikakve dileme. Vidimo da ima u Parlamentu još zainteresovanih.

Sada će pitanje ministru odbrane postaviti poslanik Milan Knežević.
Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 11:58:27)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, ministru Boškoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je istina da ste započeli proces čišćenja Vojske Crne Gore od pripadnika srpske nacionalnosti? Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Postoji li ide na svijetu, gospodine Boškoviću, država koja se odrekla svoje istorije, svog duhovnog, kulturnog, istorijskog nasljeđa, svog pisma, svog mita, svog epa, svoje lirike kao što je to uradila Crna Gora i poslije one slavne istorije od Nemanjića, Balšića, Crnojevića, Petrovića iz Crne Gore prešla u nekakav bezlični Montenegro? Postoji li ide na svijetu majka, gospodine Boškoviću, koja jednom od svojih sinova može da kaže - ti nisi moj sin, ti si kopile jer si Srbin? Postoji, jer je to ovaj režimski Montenegro koncipirao kroz formiranje privatne države, koju ste proglasili na današnji dan 2006. godine, u polupraznom Parlamentu, stvarajući jednu despotovinu na izraženom antisrpskom narativu. Malo vam je bilo što ste, pljujući na sopstveni identitet, istoriju, duhovno i kulturno nasljeđe, gradili neku vašu Crnu Goru, nego ste od decembra 2019. godine i Vojsku i Policiju, i to malo jado naoružanja koje imamo, okrenuli ne samo na sopstveni narod, nego i prema Bogu, prema našim svecima, prema našoj crkvi, sprovodeći brutalnu čistku prema Srbima koji se nalaze u Vojsci i koji se nalaze u državnoj upravi, a ne podržavaju ovaj i ovakav Zakon o slobodi vjeroispovijesti.

Tu čistku ste sproveli, gospodine Boškoviću, i kada ste penzionisali prisilno 22 oficira i podoficira zato što ste u kooperaciji sa Vojnom obavještajnom agencijom zaključili da oni ugrožavaju odbrambeni sistem Crne Gore samo zato što su Srbi. Vojna obavještajna agencija je ispostava mojkovačkog klana preko koje špijuniraju klan iz Granda. ANB je ispostava klana iz Granda preko koje špijuniraju klan iz Mojkovca. Znači, ANB i VOA špijuniraju jedni druge, tj. špijunirate se između sebe, gospodine Boškoviću, uzimajući sve one Mosad aparate i sada strahujući da li je možda i prof. Duško Knežević kupio jedan sličan Mosadov aparat prisluškujući jedno 2.000 funkcionera i tajkuna Demokratske partije socijalista. Ali, da biste zamaskirali čitave te obavještajne ratove, idealno vam je sada da okrenete puške prema Srbima, da ih istjerate iz Vojske i po mogućnosti da pucate u Svetog Petra i Svetog Vasilija, jer to nije u skladu sa tekovinama privatne države koju ste zaokružili na pokradenom referendumu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:02:20)

Hvala.

Sada ima pravo na odgovor ministar Bošković.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (03.06.20 12:02:27)

Hvala, predsjedniče.

Gospodine Kneževiću, kao i sve što saopštavate u posljednje vrijeme, i ovo je neistina, i to tvrda neistina. Imam ovdje pripremljen odgovor, ali pošto ste me isprovocirali s ovim oko pušaka okrenutih prema Srbima, moram reći da puška Vojske Crne Gore nijednog vojnika ili oficira nije okrenuta ni prema kome.

Za vašu informaciju, u Vojsci Crne Gore su pripadnici svih nacija. Čak Srba ima, zbog ovog pitanja danas interesovao sam se oko toga, preko 20%.

Druga stvar, pošto sam dobio saglasnost da ovo mogu da kažem, načelnik, kako ga mi zovemo, u Vojsci, u Generalštabu, glavni koji je odgovoran za kadrovanje je Srbin iz Trebinja. Bivši komendant Vazduhoplovska koji ide na misiju u Brisel je Srbin iz Kragujevca. Komandant najvećeg broda je Srbin iz Vojvodine itd. Znaju se oni, da ne pominjem imena ovdje. Mogu Vam dati imena ako hoćete slobodno. To je činjenica, a još je važnije što ti ljudi ovu zemlju doživljavaju kao svoju, zemlju koju su spremni da brane i da poginu za nju. Rekao sam to i u odgovoru kada su se pojavili oni medijski natpisi, pretpostavljam, vjerovatno i sa vaše strane instruirani, u određenim tabloidima iz Srbije o kojima smo gospodin Rakočević i ja sada ovdje govorili, da je apsolutno netačna informacija upravo shodno i ovim brojevima o kojima sam govorio. Na kraju krajeva, nikad nije bila osnova za prijem u Službu Vojske Crne Gore ko je koje nacionalnosti već, prije svega iskren i patriotski odnos prema državi Crnoj Gori.

Ono čime sam začuđen jeste da Vi postavljate ovo pitanje ispred vašeg poslaničkog kluba, znajući, izjašnjavate sada kao Srbin ili Crnogorac, potpuno nebitno, ali ste ovdje u razgovoru sa premijerom Markovićem rekli da ste zakleti antifašista, koji ima i u svojoj porodičnoj tradiciji neke koji su nosili spomenice itd. Da Vas podsjetim jednim citatom jednog možda i najvećeg srpskog antifašiste šta je govorio o onima koje vi danas zastupate, o načinu te velikosrpske politike koja se baštini od 90-ih godina na ovamo. Konstantin Koča Popović, rođeni Beograđanin, kaže: "Bašibozuk, bagra i brabonjci ustali da obnove Dušanovo carstvo. Srbi su samo protiv onoga ko bi hteo da ih makar malo opameti, a oduševljeno kliču svakome koji ih još više zaglupljuje, unazađuje i unesrećuje. Žalosno je što su Srbi u civilizacijskom i kulturnom pogledu ostali na nivou na kome su bili pre 100 godina. Oni nisu u sukobu sa svetom već sa samim sobom, vraćajući se na šajkaču i opanak iz kojih su jedva izašli. Bio sam i ostao Srbin, ali nisam bolesna zadribanda i Srbenda. Takvi su izdali i osramotili srpski narod i narugali se njegovoj slavnoj istoriji."

Meni je to primjer srpskog čojstva i junaštva, đe nacionalizam nije iskra vodilja i đe se ne prebrojavamo po nacionalnim krvnim zrcima - upravo ono što Vi danas pokušavate da spočitate meni, Ministarstvu i instituciji kojoj predstavljam. Opet Vam ponavljam, nikad u Vojsci Crne Gore neće biti prebrojavanja po nacionalnosti ili po vjeri, već isključivo prema odnosu države čiju uniformu nose.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:06:41)

Hvala Vam.

Da dam i ja na neki način podstrek tome da nema nikakvog prebrojavanja. Pripadnici Vojske koje ste pominjali, ministre, prije svega su državljani Crne Gore koji odgovorno i časno obavljaju svoj posao i koji su zaslužili te svoje položaje. Zato vas molim da o tome ne pričamo.

Komentar ima poslanik Milan Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 12:07:05)

Gospodine Boškoviću, recite Vi meni jedan primjer Srbina iz Crne Gore koji je na rukovodećim položajima. Nemojte mi nabrajati Srbe iz Srbije, ili Srbe iz Hrvatske, ili Bosne i Hercegovine, strane državljane koje ste za platu od 2.000 do 3.000 evra doveli ovdje da vam osvježavaju rukovodeći kadar. Vaš načelnik Generalštaba izvjesni Dakić je saopštio da su litije usmjerene protiv nezavisnosti Crne Gore, napadnuvši, između ostalog, jednog od lidera

Demokratskog fronta. Šta je to nego jasna poruka da ste spremni da sutra okrenete puške prema srpskom narodu i liderima srpskog naroda u Crnoj Gori? Da li je to profesionalna vojska i profesionalni načelnik Generalštaba koji saopštava da su litije, gdje je 75% građana Crne Gore protiv Zakona o slobodi vjeroispovijesti, usmjerene protiv nezavisnosti i da vi to nećete dozvoliti.

Dalje, šta se desilo sa Darkom Mrvaljevićem, podoficirom Vojske Crne Gore, koji je udaljen zbog učešća na litijama? Šta se desilo sa vojnikom po ugovoru Vojske Crne Gore Radosavom Kneževićem, nekim mojim rođakom, koji je, takođe, udaljen zbog litija? Šta se desilo sa gospodinom Kasalicom koji je nakon intervencije vašeg načelnika Generalštaba saopštio - Narode moj, vidimo se na litijama? Šta se desilo, gospodine Boškoviću, da Vam uhvatim muštuluk, sa vojnicima koji sada u kasarni u Vučju štrajkuju glađu, pomorci u kasarni Vučju koji štrajkuju glađu? Saslušajte, molim Vas. Uprava i oficiri palube štrajkuju glađu u karantinu Vučje u Nikšiću. Ugroženi su nam životi, nisu htjeli da nas testiraju. Sada Vas pitam, bez obzira jesu li civili ili nijesu civili, nalaze se u karantinu u Vučju, da li ćete se Vi oglasiti na ovo što je saopštio drugi oficir palube Aleksa Todorović i treći oficir navigacije Radoje Đurišić? Saopštili su da su stigli iz Italije i da su smješteni u karantinu koji ne zadovoljava osnovne životne potrebe. Da li Vi imate ikakav osjećaj kao član Nacionalnog koordinacionog tima i Nacionalnog koordinacionog tijela da se ovi ljudi nalaze u nehumanim uslovima, a proglasili ste državu za free corona destinaciju?

Takođe me interesuje, gospodine Boškoviću, da li ste vratili onaj orden koji ste dobili od Srpske pravoslavne crkve od strane Mileševske eparhije. Rekli ste da ćete ga Vi vratiti, da Vam ga oni ne oduzimaju. To mi je veoma važno, imajući u vidu sve ovo što ste saopštili. Takođe mi je važno da mi objasnite o kakvom Vi to srpstvu pričate i crnogorstvu. Vi, gospodine Boškoviću, po svim parametrima pripadate Srbiji i srpskom narodu. Vi ste rođeni u Šulama, Pljevlja su sastavni dio stare Srbije i samo su igrom istorijskih događaja pripala Crnoj Gori. Ako neko ovdje može da se poziva na crnogorstvo, mogu i ja jer sam rođen i ja i svi moji u Zeti, koja je izvorište crnogorske nezavisnosti, crnogorske državnosti. Mogu da budem Crnogorac, ali ne kao vi što ste dizel Crnogorci sa 15 eura i pet za pivo nikšićko 21. maja. Vi možete da bude samo Srbi. Isto kao što je ovaj Papović ovdje postavljao pitanja. On može da bude samo Srbin iz Hercegovine. Jedini ja mogu da budem Crnogorac. Vi ne možete da mi držite pridike, ni Vi niti bilo ko citirajući Koču Popovića. Pošto ste citirali Koču Popovića, da Vas podsjetim da isti taj Koča Popović 1943. godine zajedno sa Vladimirom Velebitom i Milovanom Đilasom bio u centru Zagreba, dogovarajući sa Njemcima akciju na Neretvi i akciju na Sutjesci. Znao, dok su moji, Milan, čije ime nosim, 1945. godine ginuli na Karlovcu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ:

Vrijeme, kolega.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Dozvolite, ovo je vrlo važno pošto ste pozivate ovdje na antifašizam, a Mirko je prvi Podgoričanin, prvi Zećanin koji je poginuo u Narodnooslobodilačkom ratu 17. aprila. Da su oni znali da će Koča Popović da pregovara sa Njemcima koji su ubili Mirka, sigurni budite da se Koča Popović ne bi dobro proveo. Ni Koča Popović, ni Vladimir Velebić, niti Milovan Đilas.

Tako da tu vašu crvenu buržoaziju iz kruga dvojke koju citirate, slobodno o mom trošku, ja ću da platim eskumaciju njihovih posmrtnih ostataka, pa ih ponesite ispred zgrade Ministarstva odbrane. Sahranite ih i na posmrtnoj ploči im citirajte ovo što su rekli za srpski narod. Sram ih bilo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:12:00)

Hvala.

Da li je ovo bio dio dopunskog pitanja, pa da dam pravo ministru Boškoviću da odgovori.

/Upadice/ Ako je dopunsko pitanje, ministar Bošković može sada odgovoriti ili pismeno da odgovori naknadno.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 12:12:29)

Da li je gospodin Bošković vratio orden dobijen od Mileševske eparhije?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:12:35)

Vi ste, kolega, postavili ovdje mnogo pitanja, ali ovo je dopunsko pitanje.

Malo ću da vam pomognem u toj vašoj raspravi, imaćete vrijeme za odgovor za to dopunsko pitanje, da vam kažem da ovdje tumačimo istoriju svi na svoj način. Pominjemo neke ljude koji su apsolutni antifasiisti i čast je što ih pominjemo u ovom Parlamentu. S druge strane, tvrdite da ministar Bošković ništa ne može biti nego Srbin. Eto, vidite on je ministar odbrane u Vladi Crne Gore ili poslanik ili kako god. Ovdje smo slobodni svi da se izjašnjavamo kako se osjećamo. Molim vas da tome ne poklanjamo previše nepotrebne pažnje.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 12:13:27)

Gospodine Brajoviću, Vi ste sada i sa mnom polemisali.

Jesam li dobro čuo, mada imam velike uši, vjerujem da sam dobro čuo, on je u stvari po nacionalnosti ministar. On ne može da bude ništa drugo bez Srbin. Dozvolite, zaključio sam da je on po nacionalnosti što i jeste, nema đe nije bio ministar. Jedino nije bio ministar za vanredne situacije, sva ostala ministarstva je pokrio.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:13:59)

Podsjetiću Vas da je u zajednici, koju ste podržavali, Srbija i Crna Gora bio zamjenik ministra.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 12:14:06)

Podsjetiću i ja Vas da postoje telefonski razgovori između njega i ministra Roćena, odnosno tadašnjeg ambasadora Roćena, gdje se dogovaraju kako da se iskoristi vojna obavještajna služba za prisluškivanje novinara. To ću ja Vas da podsjetim.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:14:25)

Da čujemo odgovor na dopunsko pitanje.

Izvolite, ministre Boškoviću.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (03.06.20 12:14:28)

Što se tiče ordena, moram Vam reći da sam ga vratio još sredinom februara. Imam i dokaz

DHL-a za to, tako da sam i više nego ponosan na to.

Ono što mene stvarno /prekid/ kao nekoga ko je rođeni antifašista, jeste da ste Vi, kao neko ko baštini antifašističke ideje, toliki nacionalista da je to prosto nevjerovatno.

Sad ću Vam reći šta je rekao isti ovaj na koga smo se danas pozivali. /Upadica/ I Vi ste ga pomenuli. To što ste ga Vi negativno pomenuli ne znači da je tačno. Ja sam protiv svakog nacionalizma, jer je nacionalizam najniži oblik društvene svijesti ili nečija jednonacionalna nacionalna istina - samim tim što je takva, ne može biti istina. Ona suzbija razboritost slobodnih građana. To je ono što vi radite. Da li voljom ili nevoljom to je vać drugo pitanje, ali ste se svrstali u red onih koji žele da utru sve ono što je građansko u ovoj državi, sve ono što je antifašističko u ovoj državi i sve ono što je progresivno u ovoj državi. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:15:52)

Hvala.

Nemate, kolega. Vrlo precizno je odgovorio na Vaše pitanje.

Pa, ako želite neku proceduralnu intervenciju, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.06.20 12:16:04)

Gospodine Brajoviću, i Vi isto promovirate antifašističke vrijednosti.

Možete li Vi meni, koji imam tri partizanske spomenice u kući, da objasnite kako je moguće da Konstantin Koča Popović, koga je citirao ministar Bošković, Vladimir Velebit i Milovan Đilas 1943. u srcu endehazije razgovaraju sa Njemcima, Milovan Đilas čak ide u bioskop, razgovaraju i sa ustašama, dok moj đed Mirko je već dvije godine mrtav, boreći se protiv istih tih Njemaca ili đed Milan, koji će tri dana pred oslobođenje da pogine. Objasnite mi koja je to mjera patriotizma o kojoj govori ministar Bošković.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:16:50)

Hvala Vam.

Poslaniče Kneževiću, to nije proceduralna intervencija upućena prema meni. Zaista poštovanje prema članovima Vaše porodice. Ono što ja znam jeste da su drugovi iz tog perioda i Popović, i Velebit, i Đilas, apsolutno antifašisti - apsolutno antifašisti.

Sada prelazimo na pitanja upućena ministru finansija Darku Radunoviću.

Prvo pitanje postaviće poslanik Branko Radulović.

Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (03.06.20 12:17:35)

Hvala, predsjedniče.

Ministre Radunoviću, kao uvijek u polemici, razgovoru, razmjeni mišljenja između Vas i mene tražim od Vas, a ja ću se truditi krajnjom ozbiljnošću i principijelnošću zbog momenta u kojem se nalazi Crna Gora i neizvjesne budućnosti velikih izazova kada je u pitanju ekonomski, a i biološki opstanak, a projektujući svoje i naše viđenje, plan i program - tražio sam od Vas jedne opsežne informacije. Ukoliko ih niste pripremili, nema problema. Učinite to u sljedećih mjesec i dostavite ih pisano.

Ja sam Vas pitao koliko danas Crna Gora ima finansijskih rezervi. Da li i koja akcionarska društva u kojima je država većinski vlasnik imaju neraspoređenu dobit i druge finansijske rezerve? Kolike su kreditne obaveze države i opština po osnovici, kamatama do kraja tekuće godine pojedinačno i kumulativno? Kolike su kreditne obaveze države i opština po osnovici, kamatama, po godinama pojedinačno i kumulativno? Da li ste razgovarali i uputili zahtjev kreditorima

povjeriocima u reprogramu i smanjenju duga? Da li ste razgovarali i uputili zahtjev Evropskoj komisiji i finansijskim institucijama za dodjelu obimnijih bespovratnih i povoljnih finansijskih sredstava? Da li ste razgovarali sa komercijalnim bankama koje posluju u Crnoj Gori o kreditnom potencijalu ove i sljedećih godina? Da li ste analizirali unapređenje izmjene zakonske regulative finansijskog tržišta u cilju obimnije kreditne aktivnosti i povoljnosti olakšica za klijente i dužnike?

Ministre Radunoviću, osvrnuću se samo na nekoliko izjava koje su dali Vaši, a i moji, na određeni način, čelnici. Premijer je rekao da nas čeka neizvjesna, teška i ne znam još kakve epitete 50-godišnja budućnost, da se vratimo radnim mjestima i da se vratimo motici. Radnim mjestima ne znam ko će se vratiti i na koja, a oko motike davno su prošla ta vremena pa bih premijeru, pošto on, po mom mišljenju, nije dostojan da Crnu Goru izvede iz ove spirale, iz ovih iskušenja, nek se on vrati u Mojkovac i neka primjer pokaže. Neka drži ovce ili nešto drugo i pokaže kako se ponovo rađa poljoprivreda.

Predsjednik države je rekao da treba izvršiti novu raspodjelu ekonomije. On je uništio to, ja bih mu samo poručio kao što sam poručivao po trgova kada sam bio jedan od tih glasnogovornika Narodne sloge - Vрати pare, Milo, sada bih mu rekao - Vрати ti prvo milijarde, pa ćemo vidjeti. Poručio bih onim ekonomistima čuvenim na čelu sa Vukotićem, sa Mihajlovićem, sa ovom ministarkom što je tu bila, sa nekim Kostićem, sa nekim dekanom, da li imaju imalo, da ne rečem što, da se više ne javljaju u vezi bilo čega kada je u pitanju ekonomija i sve ostalo.

Ministre, ja ću ponuditi prave odgovore i cifre na ovo što ćete Vi meni sada dati.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:21:39)

Hvala Vam.

Ministre Radunoviću, odgovor.

Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 12:21:48)

Hvala, predsjedniče.

Hvala, poslaniče Radunoviću. Vi ste u Vašem pitanju postavili više pitanja i ja sam se trudio da konkretnim podacima dam odgovor. A što se tiče analize i ovih komentara koje ste Vi dali, mislim da ćemo biti u prilici kad budemo razgovarali o rebalansu da analitično sve izanaliziramo i razgovaramo. Za ovo što ste postavili kao pitanje i komentar za izjave koje su dali premijer i predsjednik države smatram da oni sami mogu sebe odbraniti na najbolji način i izanalizirati i ne smatram da to meni pripada.

Na Vaše prvo pitanje, u sklopu ovog pitanja, koliko danas Crna Gora ima finansijskih rezervi, odgovor bi bio sljedeći:

Depoziti Ministarstva finansija na dan 20. maj 2020. godine uključujući i 38,447 unci zlata iznosili su 334,6 miliona eura, dok je procjena tog zlata 56,4 miliona. Dakle, u finansijskim sredstvima depoziti bez zlata iznosili su 278,2 miliona eura.

Na sljedeće Vaše pitanje - da li i koje akcionarska društva u kojima je država većinski vlasnik imaju neraspoređenu dobit i druge finansijske rezerve, mogu Vam dostaviti i dostaviću poslije izrečenog odgovora pisano. Ovdje je pregled akcionarskih društava koja su u većinskom vlasništvu države sa iznosom neraspoređene dobiti i finansijskih rezervi na dan 31.12.2019. godine. Podaci su preuzeti iz bilansa stanja za 2019. godinu kojima mi raspolažemo. Na spisku je 21 kompanija, počev od Elektroprivrede Crne Gore koja ima neraspoređenu dobit knjiženu na 2019. godinu iz ranijeg perioda 41,1 milion, rezervi 57,4. Zatim, Aerodromi Crne Gore koji imaju neraspoređenu dobit 16,6 miliona; Plantaže koje imaju neraspoređenu dobit 10,4 rezervi 6,8; Luka Bar koja ima neraspoređenu dobit 1,9 miliona. Pokušavam da izvučem one koji su najznačajniji, Crnogorski /prekid/ ima neraspoređenu dobit 22,2 miliona; Marina Bar 2,4 miliona, Rudnik uglja Pljevlja 13,9 miliona. Ono što smatram da je interesantno i za komentar jeste da ukupna neraspoređena dobit po finansijskim iskazima u 21 pravno lice, gdje smo mi ili većinski akcionar ili osnivač, iznose 117,5 miliona, a rezerve pomenutih firma iznose 72,6 miliona.

Pitanje kolike su kreditne obaveze države i opština po osnovici i kamatama do kraja tekuće godine je potpuno umjesno i značajno pitanje. Do kraja 2020. godine preostale obaveze države prema kreditorima iznose 191,5 miliona, od čega po osnovu glavnice treba da vratimo 146,04 miliona eura, po osnovu kamate 45,52 miliona. U toku prethodne godine došlo je do značajnog smanjenja obaveza opština. Naime, obaveze opština na kraju 2018. godine iznosile su 115,21 milion, dok su na kraju 2019. godine iznosile 80,59 miliona. Mogu kratko da dam komentar zašto je došlo do ovolikog pada sa 115,2 na 80,59. To je izmirenje jednokratno protestom garancije po onoj VTA, po onom kreditu za otpadne vode u Budvi. Dakle, tim protestom je došlo do naglog pada obaveza jer su jednokratno naplaćene protestu. Na Vaše pitanje kolike su kreditne obaveze države i opštine po osnovici kamatama po godinama pojedinačno i kumulativno, od 2021. do 2023, odgovor je sljedeći. U 2021. godini obaveze prema povjeriocima su 502,22 miliona, a od toga je glavnica 409,91 (ova razlika je kamata). U 2022. godini imamo povoljniju situaciju, obaveze su 326,30 miliona, od čega je glavnica 252,52 miliona. U 2023. godini obaveze su 253,63 miliona, a po osnovu glavnice je 185,47 miliona.

Na Vaše sljedeće pitanje da li ste razgovarali i uputili zahtjev kreditorima i povjeriocima o repogramu i smanjenju duga - mogu Vam odgovoriti da je Ministarstvo finansija u stalnoj komunikaciji sa kreditorima i povjeriocima u vezi novonastale situacije. Ono što želim istaći je da su do sada sve obaveze uredno servisirane prema svim povjeriocima. Mogućnost reprograma ili odlaganje izmirenja obaveze ostavljaju se kao krajnja opcija, imajući u vidu da država svoje obaveze za sada servisira uredno. Na Vaše pitanje da li smo uputili zahtjev Evropskoj komisiji i finansijskim institucijama za dobijanje povoljnih bespovratnih i drugih finansijskih sredstava, u toku su razgovori između Ministarstva finansija i prestavnika Evropske komisije u pogledu odobrenja mikrofinansijske pomoći zemljama iz procesa proširenja i susjednim državama u kontekstu pandemijske krize, koja bi bila odobrena u formi zajma. Konačan iznos i uslovi pod kojima će navedeni zajam biti odobren biće definisani u narednom periodu. Pored komunikacije sa Evropskom komisijom, Ministarstvo finansija je pokrenulo razgovore sa većim brojem međunarodnih finansijskih institucija, kao što su Svetska banka i MMF u vezi sa obezbjeđenjem kreditnih sredstava za finansiranje povećane budžetske potrošnje usljed sanacije posljedica pandemije Kovid-19. Osim toga, u toku su razgovori i sa IBRD-om, EB-om, /prekid/, kao i KFW-om u vezi sa obezbjeđivanjem kreditne linije za podršku privredi, modeli podrške privrede se još uvijek razmatraju i vidjećemo u trećem paketu mjera na koji način i koji model će biti najviše zastupljen.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:29:33)

Vrijeme, ministre. Završite.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 12:29:40)

Izvinite.

Dakle, razgovaramo sa Komercijalnim bankama, to je pitanje broj sedam. Pitanje broj osam, vezano za finansijsko tržište i cilj i obim - tu je nosilac posla, Vama je to poznato, Centralna banka. Savjet Centralne banke donio je set mjera. Prvi generalni moratorijum je prvi set mjera kojem je data obaveza za sve poslovne banke da na zahtjev klijenata odobre devedesetodnevni moratorijum u otplati obaveza. Produženje moratorijuma je takođe mjera koja je koncipirana i ima obavezu dokazivanja ugroženosti kreditne sposobnosti. To će se raditi selektivno. I najznačajnija mjera iz domena Centralne banke je odluka Centralne banke da dugoročne efekte pandemije i klijenti mogu neutralisati i ublažiti na način što će ugovoriti reprogram kreditnih obaveza na način što će se takav aranžman tretirati kao novi kredit, što banci daje mogućnost da ne povećava troškove za potencijalne kreditne gubitke. Takođe, mjere koje povećavaju kreditni potencijal banaka, jer je smanjenje stope obavezne rezerve za dva procentna poena, što je direktno povećalo kreditni potencijal komercijalnih banaka u Crnoj Gori za skoro 70 miliona eura. Takođe podrška obezbjeđivanju kreditnih linija međunarodnih finansijskih institucija u obimu do 150 miliona eura, koja je u ovom trenutku u postupu pregovaranja između međunarodnih finansijskih

institucija i poslovnih banaka.

Dosta je bilo pitanja u skopu jednog pitanja, ali mislim da sam u tačnim iznosima odgovorio na Vaše pitanje. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:31:48)

Hvala, ministre Radunoviću. Zato sam dao i ovoliko prekoračenje jer ste konkretno odgovarali.

Izvolite.

Poslanik Radulović, komentar.

BRANKO RADULOVIĆ (03.06.20 12:32:00)

Ministre Raduloviću, ja Vas molim da mi dostavite to napisмено. Ja imam neke informacije da smo na kraju prošle godine imali sasvim drugu veličinu tih rezervi. Međutim, Vi ste rekli to što ste rekli i hoću da pođem od te činjenice. Ministre, Vi dobro znate, posebno u izazovima, u jesen i ono što će se desiti iduće godine i idućih godina, revakcine možda nikada neće biti adekvatne ovome soju. Danas je Crna Gora već u dubokoj recesiji i mi smo faktički bankrotirali. Zahvaljujući samo vašoj praktičnosti, sa jedne strane, trpeljivosti građana Crne Gore, navikavanju na glad, jednostavno ne dolazi do neke adekvatnije reakcije. Strašno me nerviraju i vrijeđaju neke kvalifikacije od prepisivača, koji prepisuju naše programe, a sebe svrstavaju u mnogo finu gospodu. Mi smo pripremili cio paket zakona, paket mjera i molim Vas, ministre, da to proučite, prićitate. Vidim da ste neke prihvatili i da to na Vladi kroz Vaša usta ne drugih, jer druga usta, povezana sa mozgom, vijugama i mravljom kiselinom nijesam baš toliko ubijeđen da mogu da shvate neke stvari.

Ministre, sigurno da postoji pet odrednica. Ova država mora biti pravna država da bi bila ekonomski prosperitetna. U ovoj državi se mora izvršiti revizija - ko je pljačkao, mora da vrati pare; onaj ko je zatočio resurse, mora kroz pravni sistem da vrati državi. Moramo poći, ministre, sa novom ekonomskom politikom. Ministre, moramo sa jakim reformama, moramo krenuti sa velikim javnim investicionim ciklusom koji će imati direktne i indirekne, sadašnje i buduće održive i pozitivne projekcije. Ministre, mi smo ostali sami. Igra se svako zahvaljujući nama sam sa sobom. Pogledajte samo infomracije koje ću Vam sada dati. Zato ću dopunsko pitanje da Vam postavim, a Vi ih potvrdite ili ne potvrdite, kako hoćete.

Evropska unija ovakva kakva je, što jeste, kroz novi paket, novu generaciju Evropske unije je već odredila i usvojila 750 milijardi eura, od kojih je 500 milijardi eura, ministre, bespovratno, 250 milijardi, ministre, su povoljni krediti. Zavisno od posljedica pandemije i nivoa konkurentnosti, pojedine države su dobile različito. Ja sam izračunao da imajući u vidu 500 miliona stanovnika, to je negdje oko 1.480 eura po stanovniku, od toga Španija dobila najviše 77 milijardi, bespovratnih 63, 3.074 po stanovniku. Sad ću govoriti po stanovniku. Grćka je dobila 2.985 po stanovniku; Italija 2.878 eura po stanovniku; Hrvatska 2.453. Crna Gora, kao kandidat, ministre, po izjavama ćelnika Evropske komisije, ima isti status kao i ćlanice koje su u Evropskoj uniji. Ima i po drugome. Odakle ove pare? Štampa ih Evropska centralna banka. Ako se nešto mnogo štampa, a ako to nije proizvod konkurentne privrede, onda je to inflacija. Euro pada i već je pao u odnosu na dolar negdje ćini mi se u posljednjih mjesec dana za 6%. Je li tako, ministre? Ne samo zato što pada euro, nego i zbog onog prokletog aneksa ugovora sa Kinezima, koliko će nas koštati. Ministre, u novom višegodišnjem srednjoroćnom planu Evropska komisija ... završno kroz Evropsko vijeće koje će biti, ćini mi se, za 15 dana, će ići sa hiljadu i sto milijardi eura. Daće Bog sa novom nekom politikom da ćemo postati ćlanica Evropske unije. Ko će davati pare za ovo? Crna Gora? Doće mi neki aparaćik iz Brisela, kao neki što sam ga vidio prije neki dan pa sam zafrljaćio po televizoru, i kaće - dali smo vam 60 miliona eura sa malim kamatama. Gospodine, dao si ti od naših dvije milijarde koje nam pripadaju, ministre, i milijardu i po bespovratnih, dao si 53 miliona, dao si po stanovniku 89 miliona.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ:

Vrijeme, kolega Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ:

Dopunsko, molim Vas. Neću više ni jedno poslaničko pitanje do kraja ove sjednice imati. Evo odustajem od ostalih.

Ministre, 37 zemalja, slušajte me, ministre, ovo zborim zbog dobra Crne Gore, jer jedino u Vas vjerujem tamo u toj Vladi, od 37 najbogatijih zemalja sada, ministre, zadužuju se, porasti javni dug, od 109 na 137% bruto-društvenog proizvoda, a oni imaju 80% od bruto-društvenog proizvoda, a samo su 15% stanovnika u svijetu. To su oni koji ratuju zbog para, ne zbog demokratije i ostalih rabota. Ministre, Japan ide na 240, a Italija na 160. To je samo dio para koji ulažu. Amerika ukupno u budžetu ulaže negdje oko 3.112 milijardi dolara, ministre; Nemačka 750; Rusija sinoć sam čuo, čini mi se, 65 milijardi. Ministre, objasnite Vi meni, ako vi dobijete 10.000, a ja dobijem, po ovome što ste vi napravili, 500 - 600 eura, hoćete li mi Vi reći, kako ću, iako sam možda pametniji od vas ili nisam pametniji od vas, da napravim našu zaostalu kolonijalnu ekonomiju. Ono što Milo Đukanović kaže - vraćamo se ponovo industriji koju sam ubio. Kako da oživimo selo? Kako da napravim infrastrukturu? Sa kojim parama, ministre? Nas vuče za nos Evropska unija. Ministre, moramo formirati fond za Crnu Goru, za spasenje Crne Gore, razvojnu banku. Ministre, idemo da kucamo u Brisel da kažemo - gospodo, mi smo Evropa, dajte naš dio. Ministre, krećemo u reforme, krećemo u velike investicije, ali ne kao Komarnica. Zašto sam Vas pitao za Elektroprivredu?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ:

Morate završiti, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ:

Ko je onaj, da ne rečem što, što je rekao da košta Komarnica 270 miliona? Ministre, ja sam prvi, evo Srđan Milić kaže, i oni su, nije ni važno ko je bio prvi, ali smo saglasjem, ja dok sam bio u Liberalima sam rekao da to mora napraviti, 134 miliona. Ko će da uzme, hoće li ponovo Blažo Đukanović ili ostali da stave 120 miliona? Pa ovo je ludilo, ministre.

Ministre, zamjeram Vam nešto, ja hoću da barem budemo solidarni, hoću da mi skinete platu, ali hoću da i svi članovi porodice žive. Ovo je demagogija, ministre, skidajući nekome platu 50%. Metnite, kao što sam ja predložio, maksimum Đukanović kao trenutni predsjednik da ima 1.500 eura, da minimalna plata bude 700 eura i neka to bude sljedećih dvije, tri, četiri godine. Mi ćemo imati oko 1.000 - 1.100 eura kao poslanici.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:41:38)

Hvala Vam, poslaniče Raduloviću.

Završili ste, poslaniče. Isključeni ste, nemojte, već ste šest minuta prekoračili. Molim Vas.

Iako, nažalost, do kraja poslaničkih pitanja nećemo više slušati profesora Radulovića, dovoljno je bilo prekoračenja.

Pošto ste postavili više nekih pitanja, evo da dam minut vremena ako želi nešto sad da saopšti ministar finansija. Pisano će odgovoriti.

Sada pitanje postavlja poslanik Milutin Đukanović.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (03.06.20 12:42:35)

Poštovani građani,

Postavio sam pitanje ministru finansija:

Koliko je iznosio spoljno - trgovinski deficit Crne Gore u 2019. godini, odnos uvoza - izvoza, koliko javni dug na kraju 2019. godine i koliko je iznosila prosječna zarada po mjesecima i za koliko zaposlenih, počev od 01. januara 2019. godine zaključno sa 30. aprilom 2020. godine, po podacima Poreske uprave?

Moram odmah da iskažem svoje nezadovoljstvo. Očekivao sam da prije sjednice dobijem odgovor u pisanoj formi. To je 20 brojeva i mislim da bi onda i moje obrazloženje bilo mnogo konstruktivnije.

Svi ćemo se složiti da su ovo osnovni parametri i pokazatelji javnih finansija i ekonomije u ovom društvu, ali u Crnoj Gori se iskazuju počev negdje od 2007 - 2008. strahovito negativni trendovi. Evo da Vas podsjetim za spoljno-trgovinski deficit. Mi smo 2005. godine imali spoljno-trgovinski deficit 640 miliona evra; 2006. godine 966 miliona evra; slušajte sad dobro, 2017. godine milijardu 860 miliona evra; 2018. godine dvije milijarde i 49 miliona evra. Po podacima koje sam našao na sajtovima 2019. godine spoljno-trgovinski deficit iznosio je dvije milijarde i 200 miliona. Katastrofa - jednostavno opisano. Što se javnog duga tiče, javni dug je 2007. godine bio 700 miliona evra. Po preliminarnim podacima, zato od Vas očekujem zvanične, javni dug na 31.12.2019. godine iznosio je tri milijarde sedamsto /prekid/ 88 miliona evra. Znači, javni dug je povećan gotovo šest puta. Da se osvrnem i na zarade, na tu manipulaciju koja traje godinama i godinama. Posljednja informacija koju smo dobili od Poreske uprave jeste da je prosječna zarada u 2018. godini iznosila u Crnoj Gori 430 evra. Građani, mi ne možemo se sjetiti da je došlo do nekog povećanja. Prema tome, možemo pretpostaviti da je i u 2019. godini bila približno na tom nivou. Ali, MONSTAT, uporno i uporno, ponavlja da je prosječna zarada 2018. godine bila 511 evra, 2019. godine 515 i sad spominju neku cifru od 520 evra. Mislim da je konačno red, ministre, da utičete na vaše službe, to su vaše službe - Poreska uprava, MONSTAT, da usaglase podatke. Radi građana, MONSTAT saopštava prosječnu zaradu na osnovu ankete, a ovo što saopštava Poreska uprava su jednostavno eksplicitni brojevi.

Očekujem, ministre, da date odgovor. Kažem još jednom, bilo je korektno da prije ove sjednice, nije bio nikakav problem da dobijem tih 20 brojeva kako bih mogao na osnovu Vaših podataka da komentarišem stanje ekonomije i finansija u Crnoj Gori, ali to ću, u svakom slučaju, iskoristiti posle Vašeg odgovora na moje pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:46:34)

Hvala Vam.

Ministre Radunoviću, izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 12:46:42)

Ja se izvinjavam. Kako mi se to desilo ne znam, ali mi se jeste desilo - odgovor na pitanje koje sam spremio nisam ponio sa sobom. Sad sam zamolio, nismo daleko, da mi se donese. Ja se stvarno izvinjavam i htio bih ako mogu gospođi Pavićević da odgovorim dok mi donesu te podatke.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:47:07)

Hvala Vam, ministre.

Nećemo davati pauzu, nema potrebe.

Poslanik koji je pitao je izrazio saglasnost da se sad odgovori na sljedeće pitanje dok mu

stigne odgovor. Nema nikakvih problema.

Sada pitanje treba da postavi Danijela Pavićević. Ja sam u podsjetniku dobio zabilježbu da bi umjesto nje to uradio Srđan Milić.

Izvolite, poslaniče Miliću.

SRĐAN MILIĆ (03.06.20 12:47:38)

Gospodine predsjedniče Skupštine, postoji jedan problem koji smo evidentirali vezano za pitanje koje sam poslao gospodinu Radunoviću. Moja greška je, ali smo se razumjeli čini mi se, ministre, da ću dobiti odgovor i na to pitanje kasnije.

Dakle, ja sam postavio malo tih pitanja, zapravo gospođa Pavićević. Dijelom se tiču toga šta je Ministarstvo finansija preuzelo po osnovu obezbjeđenja zaštite imovine, koja akta ste prosljedili Upravi za nekretnine, šta je konkretno urađeno vezano za Katastar i za sve i koliko su iznosi prihoda po koncesijama za 2016, 2017, 2018. i 2019. godinu.

Gospodine ministre, mi ovu tematiku vezano za državnu imovinu pratimo duži niz godina. Moram priznati da je na osnovu onoga što smo mi tražili 2015, 2017. i 2018. godine, imate nalaze DRI, imate preporuke DRI, imate pitanja koja su odgovorena. Kao što znate, pominje se Hrvatska ođe. Hrvatska ima posebno Ministarstvo koje se bavi državnom imovinom. U situaciji u kojoj se nalazi danas Crna Gora, pitanje državne imovine je pitanje svih pitanja, jer način raspolaganja državnom imovinom, način valorizacije državne imovine koja nije sada valorizovana na način kako treba da bude valorizovana - tu postoje i pitanja koliko se dugovalo i koliko duguju oni koji koriste državnu imovinu pod zakup ili su kupili pa nisu isplatili kompletan iznos. Ovdje postoje odgovori kod nas, gospodine ministre, kad god bude trebalo i koje su opštine, uz saglasnosti Ministarstva finansija, prodavale državnu imovinu i šta se desilo sa tom imovinom, tako da imamo jednu dobru dokumentacionu osnovu o svemu onome koga bude što interesovalo, a naročito Tužilaštvo u Crnoj Gori kad bude bilo slobodno da vide na koji se način rasparsčavao od državne imovine.

Gospodine ministre, Vi ste meni odgovorili krajem decembra i na pitanje oko državnih preduzeća. Ja želim Vas da sada upoznam da smo konačno dobili pobjednika ne dana, ne godine, ne decenije, nego stoljeća u Crnoj Gori. Imamo državno preduzeće koje je stoprocentno vlasništvo Vlade Crne Gore, koleginica Maja Bakrač zna o kojem preduzeću govorim, koje ima dvoje zaposlenih i tri člana borda direktora, a u posljednjih sedam godina su akumulirali gubitak od 14 miliona evra. Dakle, dok se Vi mučite na tom mjestu da obezbijedite novac za ovu državu, mi imamo državno preduzeće koje gazduje sa 57.000 kvadrata najkvalitetnijeg zemljišta u Crnoj Gori, sa 6.000 kvadrata stambenoga prostora. Zvao sam ljude koji se razumiju u knjigovodstvo. Sinoć sam radio, takli su me malo sa nekim informacijama, otišao na sajt Poreske uprave gdje možete da nađete finansijske izvještaje, pa sam vidio da su 2018. godine, malo sam zapisivao, pa zvao, pa vjerujte mi, ministre, ne mogu da vjerujem što se dešava. Vi ste bili u bankarskom sektoru. Da Vam se neko pojavi i traži kredit, a da ima ovakve reference, što biste Vi uradili? Da mu u finansijskom izvještaju imovina bude 2018. godine u vrijednosti četiri miliona evra, a u 2019. godini 10.000 evra, što biste Vi napravili? Samo što je ovdje problem što je ovo imovina države Crne Gore. Ne znam ko vodi od ovo dvoje knjige, ne znam koju su agenciju angažovali za sve to, ali ovdje se radi o projektu koji je vrijedan desetine i desetine miliona evra. Vrlo korektno smo juče na Odboru razgovarali oko svega ovoga i poslali poruke koje želimo da pošaljemo. Ali, zaista reći da svake godine imate po godinama - 2018. godine gubitak je bio 4.665.090 evra; dvoje ljudi i tri člana Upravnog odbora, neko će mi reći da za sve to postoji nekakav odgovor. Znam. Čini mi se od 2007. do 2011. godine smo imali tamo prihod godišnji 150.000 evra. Juče nam je rečeno da će biti za 2019. godinu, čini mi se, prihod od zakupa 450.000 evra. Kako je moguće? S tim što ovdje normalno postoji onaj drugi dio koji se tiče investicione imovine. Investiciona imovina umjesto da se povećava, valjda ako se ulaže u nešto, povećava se ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:52:48)

Vrijeme, kolega Miliću. Imate komentar kasnije.
Ministar Radunović, odgovor. Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 12:53:02)

Prvo da odgovorim gospodinu Miliću, pa ću Vam kasnije odgovoriti, jer mi je u međuvremenu stigao odgovor.

Dakle, odgovor poštovanom poslaniku na prvo pitanje šta je konkretno Ministarstvo finansija preduzelo po osnovu obezbjeđenja zaštite državne imovine u skladu sa ocjenama Državne revizorske institucije, posebno naglašavam problematiku vezanu za komunikaciju unutar same Vlade i razmjenu informacije. Odgovor na prvo pitanje ukazuje da je Državna revizorska institucija izvršila reviziju uspješnost uspostavljanja vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa i dostavila Ministarstvu finansija isti izvještaj 25. juna 2019. godine. Nakon izvršene revizije i prijema predmetnog izvještaja, Ministarstvo finansija je u julu 2019. godine informisalo Vladu o realizaciji prekoruka DRI u vezi sa svim naprijed navedenim. Vlada Crne Gore je na sjednici 1. avgusta 2019. godine razmotrila informaciju o realizaciji preporuka, datum izvještaja revizije uspjeha, uspješnost uspostavljanja vođenja i kontrolne evidencije državne imovine kod državnih organa, kao i o preduzetim aktivnostima i statusu realizacije akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine i donijela zaključke od 12. septembra, da vas ne opterećujem brojem, koji dostavljamo u prilog ovog dokumenta.

U skladu sa navedenim zaključcima, a ujedno i dijelom izvještaja koji obuhvata preporuke koje se odnose na realizaciju mjera predviđene akcionim planom, za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, kao i okončanjem postupka razgraničavanja državne i opštinske imovine, obavještavamo vas da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma na dan 23. januar 2020. godine Ministarstvu finansija dostavilo kompletirane tražene podatke. U toku je postupak koji se vodi pred Upravom za nekretnine kojim će se odrediti i definisati koja je nepokretna imovina bila unutar, a koja van zahvata planskih dokumenata. Realizacijom obaveze iz tačke 7 navedenih zaključaka, kojom je zadužena Uprava za imovinu da pokrene postupak razgraničenja imovine pred nadležnim područnim jedinicama Uprave za nekretninu će se pristupiti nakon pribavljanja informacija od Uprave za nekretnine Crne Gore. U vezi sa preporukama datim u izvještaju, koji se odnose na analizu preduzetih aktivnosti, na realizaciju sap sistema i na uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, ukazujemo da je Uprava za imovinu Crne Gore Ministarstvu finansija dostavila izvještaj po intenziviranim i realizovanim aktivnostima iz akcionog plana za uspostavljanje jedinstvene evidencije državne imovine, koju, takođe, dostavljamo u prilog ovog akta.

U dijelu izvještaja koji se odnosi na preporuke vezane za inspekcijski nadzor, odnosno na neophodnost obezbjeđivanja odgovorajućih kadrovskih, organizacionih i tehničkih uslova, u cilju postizanja veće efikasnosti vršenja inspekcijskog nadzora, kao i na donošenju internih pravila i upustava za rad direkcije, ukazujemo je da je u Direkciji za inspekcijski nadzor nad raspolaganjem državnom imovinom u prethodnoj godini radno angažovan još jedan inspektor, a takođe imenovano i rukovodeće lice navedene Direkcije, odnosno glavni inspektor za državnu imovinu.

Nakon kadrovskih izmjena koje su prethodno navedene u Direkciji za inspekcijski nadzor, nad raspolaganjem državnom imovinom su sada pored glavnog inspektora angažovana još tri inspektora i tri samostalna savjetnika. U cilju poboljšanja tehničkih uslova za rad zaposlenih u Direkciji za inspekcijski nadzor nad raspolaganjem državnom imovinom, a u skladu sa povećanim brojem službenika, izvršeno je opremanje prostorija u kojima je navedena Direkcija obavljala poslove iz svojih nadležnosti. Usvojen je plan inspekcijskih nadzora za 2020. godinu, u kojem su osim dinamike rada inspekcijskog nadzora definisani zakonski i podzakonski okvir za obavljanje poslova iz nadležnosti direkcije, definisan je predmet inspekcijskog nadzora za tekuću godinu, kao i subjekti inspekcijskog nadzora.

U vezi sa pitanjem broj 4, dostavljam Vam tražene podatke sa aspekta nadležnosti Ministarstva finansija koje se odnose na prihode po osnovu koncesionih naknada za period 1.01.2016. godine do 31.12.2019. godine. Dakle, ostvarena naplata koncesije u 2016. godini bila je 29,7 miliona eura, zaokružujem Ostvarena naplata u 2017. godini je bila 32,026 miliona. U

2018. godini 37,049 miliona, u 2019. godini 39,168 miliona. Ukupna naplata za pomenute četiri godine je bila 137 miliona 942. Stanje duga po osnovu koncesionih naknada na dan 25.05. sa kamatama iznosi 24,684 miliona, bez kamate je to 16,605 miliona. Po osnovu navedenog duga, preduzete su sve mjere prinudne naplate. Kontrola ukupnih količina koje su predmet koncesija nijesu u nadležnosti Poreske uprave, odnosno Ministarstva finansija. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, Ministarstvo finansija Vam u prilogu ovog odgovora dostavlja kompletnu dokumentaciju koju je ovom Ministarstvu dostavila Uprava za nekretnine, a vezana je za Vaše pitanje.

Da pomenem i ostala pitanja koja su nekim doista nesporazumom, spremili smo da Vam pošaljemo - i vezano za akcize i ostalo. To ćemo Vam sve dostaviti. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 12:59:30)

Hvala Vam.

Poslanik Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (03.06.20 12:59:38)

...jer sam neka od tih pitanja, gospodine ministre, namjerno postavio da bi javnost čula. Ovo sve što mi sad pričamo ovdje sigurno imate na Portalu Radio Televizije Crne Gore, na portalu Analitika i na CDM-u. To oni odmah prenesu, naročito za ono što je vezano za one koji su im osnivači, ali ovdje je suština ovo o čemu ste pričali sada vezano za prihode oko koncesija. Znam da to nije nadležnost Poreske uprave, ali, gospodine ministre, nijesam čuo ni za jednoga koncesionara koji je propao. Jedini koji propada je onaj koji daje koncesije, a to je država Crna Gora. Zato ja Vama tražim, jednostavno predlažem nešto što god hoćete da napravite s njim srećno vam bilo. Samo Vam predlažem, napravite kontrolu onoga šta je koncesiona materija koja izlazi sa toga prostora, jer mi imamo koncesionare koji su dobrotvori sa milion evra, a ničim se drugo ne bave nego se bave samo tom koncesijom, a njihova naknada koju plaćaju ovoj državi je na nivou 10.000 eura. Zašto ne kažemo da je država taj dobrotvor, a na da je ovaj koncesionar dobrotvor, jer smo mi mu dali mogućnost da zaradi. Nezavisno od toga, vraćamo se na ove pobjednike. Gospodine ministre, nijesam siguran, ne mogu da nađem onaj odgovor Vaš iz decembra - bojim se da mi ovu firmu niste dali među svim onim državnim firmama koje sam tražio. Imam perfektnu saradnju sa Vama i još jednom javno Vam zahvaljujem na ozbiljnom i na odgovornom odnosu koji radite. Gospodine Šehoviću, Vi ste konstanta, tako da ja ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:01:21)

Nemojte previše da hvalite ljude iz Vlade.

SRĐAN MILIĆ:

Ja mislim da je gospodin Mugoša pokazao kako treba da bude budući poslanik i u sljedećem mandatu ovdje, ali ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:01:21)

On će konstantno biti poslanik u više mandata.

Izvolite, još malo i kao bivši liberal.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (03.06.20 13:01:50)

Ja ostadoh idejom još tamo, a neki pobjegoše na druge strane.

/Upadice/ Mogu li da nastavim dalje? Gospodine Raduloviću, slušajte me.

Dakle, dvoje zaposlenih i tri člana upravnog odbora, jadni Živko pošao je prije vremena, kakav je film mogao o tome da snimi, koji su uspjeli 14 miliona evra da zaduže ovu državu. A ovo što je vezano za, poslali ste mi one odgovore i hvala vam još jedannom vezano za potrošnju sredstava u ovom periodu i pokazali su se podaci da ono što ste govorili je bilo tačno da je u prva tri mjeseca bilo koliko toliko da možemo biti zadovoljni sa prihodima budžeta. Vidio sam da je jedna od stavki koja je najznačajnija da je potrošeno za turizam četiri miliona i 700. To ćemo nas dvojica, samo da vidimo zašto je tačno i zašto se to vodi baš pod turizmom - da je četiri miliona i 700 hiljada evra potrošeno. Slušao sam Vas dobro, vidim da ste pričali o imovini, volio bih da dobijem podatke vezano za drugo pitanje koje smo postavili gospođa Pavićević i ja. To je ono pitanje koje se tiče Uprave za nekretnine, informacija koje su kružile zato što /prekid/, gospodine ministre finansija. Imam upustvo o primjeni zakona, u ovom slučaju je bilo o svojinsko-pravnim odnosima i želim da uporedim to upustvo tadašnje sa upustvom koje je vaše ministarstvo uputilo Upravi za nekretnine. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:03:35)

Biće vremena i za to kada postavljate pitanja, pa ćete iskoristiti u razgovoru sa ministrom Radunovićem.

Sada će ministar Radunović da odgovori na pitanje poslanika Đukanovića.

Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 13:03:51)

Opet se izvinjavam zbog nesporazuma, doista ne znam kako sam to zaboravio. Poštovani poslanice Đukanoviću, Vaše pitanje u stvari ima tri pitanja: spoljno-trgovinski deficit, javni dug i prosječna zarada, odnosno prosječna zarada po mjesecima po podacima Poreske uprave i javni dug. Počecemo od spoljno-trgovinskog deficita. On je u 2019. godini iznosio 2,1 milijardu, odnosno 42,1% bruto domaćeg proizvoda, sa rastom od 0,8% i može se reći da je ostao na nivou od prethodne godine. Deficit robne razmjene pratila je usporenija dinamika rasta uvoza i izvoza roba. Ukupna robna razmjena u 2019. godini iznosila je tri milijarde i povećana je za 2,6% u odnosu na 2018. godinu. Kad pogledate izvoz, on je bio u vrijednosti od 465,5 miliona i bilježi rast od 6,7, koji je značajno niži u odnosu na prethodnu godinu, skoro 14%. Izvoz je usporio rast uglavnom zbog pada potražnje trgovinskih partnera EU i pada cijena aluminijuma i sirove nafte na svjetskom tržištu. Glavni crnogorski izvozni proizvod su bili: aluminijum, električna energija, ruda boksita i plute koje čine čak 50% ukupnog izvoza. Kada je u pitanju uvoz, on je bio u iznosu od dvije i po milijarde, povećan je za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu; niža stopa rasta uvoza u odnosu na prethodnu godinu je za 10,8% i uglavnom je generisana završetkom određenog ciklusa investicione aktivnosti, u najvećoj mjeri vezano za izgradnju auto-puta (nekih 12,5%). U strukturi uvoza vodeći proizvodi su mašine i transportni uređaji, nafte i naftni derivati itd. Crna Gora sa zemljama CEFT-e i EU ostvarila je približno isti nivo izvoza, dok je najviše robe uvezla iz Evropske unije. Najveći spoljno-trgovinski partneri u izvozu su bili: Srbija, sa 108 miliona, Mađarska 45, Bosna i Hercegovina 29, dok u uvozu takođe imamo Srbiju gdje je ona sa 500,4 miliona, Njemačka sa 244, Kina 221 milion.

Prelazim na odgovore vezane za javni dug. Javni dug u 2019. godini iznosio je tri milijarde 779,26 miliona, odnosno 77,21% bruto domaćeg proizvoda procijenjen za 2019. godinu. Naglašavam da su depoziti na kraju 2019. godine iznosili 579,96 miliona, pa je shodno tome neto javni dug iznosio tri milijarde 192,14, odnosno 65,04 bruto domaćeg proizvoda.

Sada prelazimo na prosječnu bruto zaradu u Crnoj Gori. Po podacima Uprave za statistiku, kao proizvođaču zvanične statistike shodno važećoj metodologiji, za tri mjeseca 2020. godine iznosila je 786 eura i veća je za 2,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Najveća prosječna neto zarada, prema istom izvoru podataka, u periodu januar - mart iznosila je 524 eura i

veća je za 2,3 u odnosu na uporedni period 2019. godine. Najveći prosječni rast neto zarada u ovom kvartalu zabilježen je u sektorima obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštita. Rast zarade u naročito važnim sektorima prosvjete i zdravstva opredijeljen je godišnjim budžetskim okvirom, koji je orijentisan ka povećanju kvaliteta života i kupovne moći zaposlenih u pomenutim sektorima.

Prosječan broj zaposlenih za prva tri mjeseca 2020. godine, prema Monstatu, je bio 90.202 i niži je za 2,9% na godišnjem nivou usljed baze iz prethodnog perioda i dobrih rezultata u 2019. godini. Podaci o broju zaposlenih i podaci o bruto zaradi iskazani u tabeli koju ćemo vam dostaviti, a koju je dostavila Poreska uprava, sačinjeni su na osnovu predatih IOPPD prijave zaključno sa 28.05. Broj manje prijavljenih zaposlenih i iskazane bruto zarade u posljednja četiri mjeseca, a prema podacima iz tabele, je posljedica toga što jedan broj obveznika vjerovatno nije isplatio plate zaposlenima, a isto tako nije u roku podnio IOPPD prijave.

Takođe, jedan broj državnih institucija ministarstava i Uprave neredovno su podnijeli prijave iako su u obavezi po osnovu poreza i doprinosa na zarade da izmire i da obavijeste o tome Poresku upravu. Ovdje je u prilogu tabela koju ste Vi tražili. Ja ću pročitati samo podatke koje smo dobili od Poreske uprave za mjesec tekuće godine: januar, februar, mart i april. U januaru broj zaposlenih, po podacima Poreske uprave, bio je 149.498 a prosječna bruto zarada je bila 684,33; u februaru 144.646 a prosječna zarada bruto je 677,63; u martu 133.02 a prosječna 674 i u aprilu 116.630 sa prosječnom zaradom 642.

Moram da napomenem da prosječnu bruto zaradu izračunava i objavljuje Uprava za statistiku na osnovu određene metodologije, tako da se ovi podaci dobijeni od strane Poreske uprave ne mogu smatrati kao upotrebljivi za izračunavanje prosječne zarade u Crnoj Gori.

Toliko i hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:11:03)

Hvala Vam.

Komentar ima poslanik Đukanović.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (03.06.20 13:11:10)

Pa otprilike ministar je ponovio podatke koje sam saopštio. Ja sam samo pokazao da su ti trendovi negativni, ministar to javno nije želio da saopšti. Saopštio je još jedan poražavajući podatak - da je u 2019. godini izvoz u Crnoj Gori bio manji za 14%. Ako znamo sve što se dešavalo i oko korone i oko svega, da ne možemo očekivati turističku sezonu ni primaći onoj iz 2019. godine, jasno je šta nam je priredila vladajuća struktura. Ona je kreirala neodrživu privredu i kad vi kažete da treba da mijenjamo strukturu privrede, vi u suštini priznajete da ste vodili lošu ekonomsku politiku. Meni je žao što Crna Gora ne može da napravi jači ekonomski iskorak, ali očigledno zato postoji potreba da se vodi bezočna kampanja protiv Srbije i nepostojeće velikosrpske hegemonije. Zna li iz kojega razloga to radite? Iz razloga što su danas, ja kažem, živim u Crnoj Gori žao mi je, ali su danas ekonomski pokazatelji Srbije u odnosu na Crnu Goru neuporedivo bolji. Da uporedimo spoljno-trgovinski deficit, ako gledamo kroz pokrivenost uvoza izvozom. Zna li, gospodo, koliki je u Crnoj Gori? 16%, pamтите dobro, a pokrivenost uvoza izvozom u Srbiji je 77% nažalost Crne Gore. Javni dug u Srbiji na kraju 2019. godine iznosio je 48,2% BDP-a, a u Crnoj Gori 77,2%. Vi se pravdate depozitima, ali vi ste već 300 miliona tih depozita potrošili za ovih nekoliko mjeseci. Znači, depoziti su fiktivna kategorija, a u Crnoj Gori je zbog teške ekonomske krize koja slijedi, složit ćete se, ministre, za očekivati zbog pada BDP-a a rasta zaduživanja, da na kraju 2020. godine bude preko 100% javni dug u odnosu na BDP. Ako pane BDP 10%, ministre, a zadužite se dodatno, vi ste rekli da treba 500 miliona, to je to, ministre. To je preko 100%.

Na kraju, ovu vašu bajku o platama vi ste najbolje sad razobličili. Vi ste javno priznali da je prosječna zarada u januaru o.g, po podacima Poreske uprave, iznosila 454 evra neto. Mi smo ovaj bruto ovako preračunali, podijelili sa 1,5 i dobili 454 evra. Zna li kolika je prosječna zarada bila u

Srbiji, po podacima Poreske uprave, u januaru 2020. godine? 511 evra. Kako to, ministre? Kako tigar u regionu? I onda bajke slušamo Monstatove i onda uzimate neke podatke gdje Monstat javno saopštava da je to anketa. Ministre, možete podatke Monstata slobodno baciti u koš, a još nepovoljnije za Crnu Goru, ponovo kažem nažalost, su perspektive i budućnost. Procjene da će ove godine BDP da padne u Crnoj Gori za 10% su užasne, a neki ekonomski analitičari saopštavaju ako bude turistička sezona prepolovljena u odnosu na prošlu godinu, da taj pad BDP-a može da dođe i do 20%. Znate li koliko prognoziraju u Srbiji? Pad BDP-a 1%, a vlast srpska kaže da će oni biti pozitivni. Zbog toga ste vi, vaši mediji, političari, analitičari, pokrenuli takvu kampanju protiv Srbije. Očigledno je da Srbija postaje lokomotiva ekonomije na Balkanu i umjesto da otvaramo granice sa Srbijom, da pravimo zajedničke projekte u oblasti Elektroprivrede, Luka Bar da se adekvatno iskoristi, Željeznica Crne Gore, da ne govorimo o turističkoj sezoni, da veliku korist od te saradnje imaju građani - vi nećete. Vi zatvarate brutalno granicu, je li 10 više ili nije ispod norme koju je propisalo Nacionalno koordinaciono tijelo o broju trenutno zaraženih.

Crna Gora je ogoljena i ekonomski i politički i sad vam samo ostaje to da vaši, moram ih nazvati tako, kerberi pričaju toliko negativno o Srbiji. Umjesto da ispostavimo saradnju sa jedinim iskrenim prijateljem, mi je rušimo. Nemam ja ništa protiv Albanaca, albanskog naroda, daleko bilo, sva prava im treba dati. Ili Bošnjacima. Ali ne možemo mi nikad imati ni primaći saradnju sa Albanijom, kao što možemo imati sa Srbijom. To je realna politika, od te politike će korist imati građani Crne Gore, gospodine ministre. Treba za to da se borite u vašoj Vladi, a ne da budete dio jedne antisrpske histerije.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:17:16)

Hvala.

Sad ćemo /upadica/ bio bi sjajan poslanik u Parlamentu Republike Srbije Milutin Đukanović.

Dobro, šalio sam se.

Izvolite.

Proceduralno želi Milutin Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (03.06.20 13:17:51)

Replika.

Gospodine Brajoviću, tražim repliku kaznenu prema ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:18:00)

Ja sam Vas pohvalio.

Ali možete samo da dobijete proceduralno reagovanje.

Izvolite, poslaniče.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (03.06.20 13:18:05)

Ja bih volio da budem poslanik u zajedničkom parlamentu Srbije i Crne Gore.

To neću da krijem, ali ne možete spočitavati nekome ko želi dobro građanima Crne Gore i znamo da je ostvarivanje saradnje između Crne Gore i Srbije suština i ekonomskog razvoja Crne Gore, a naravno od toga bi i ekonomsku korist imala Srbija. A vi sve radite da to srušite i malo vam je to nego podstičete, moram i ovo da kažem, divljačku histeriju protiv Srbije, i srpskog naroda, i Srpske pravoslavne crkve. Još jednom ponavljam - volio bih da budem poslanik u zajedničkom parlamentu Srbije i Crne Gore.

Gospodine Brajoviću, i Vaši su preci gravitirali toj opciji. Što ste Vi odustali od toga, izdali Vaše pretke, to je Vaš problem. Ja moje nijesam i ja sam zadovoljan i srećan s tim, a obojica smo Starocrnogorci.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (03.06.20 13:19:11)

Hvala Vam, poslaniče Đukanoviću. Ja sam vrlo zadovoljan što se ja i Vi ne slažemo. Ja sam bio u Parlamentu Državne zajednice i iskreno sam se zalagao da dođemo do samostalne, nezavisne, međunarodno priznate Crne Gore, koju smo srećom i ostvarili. Veoma sam ponosan što imamo Parlament nezavisne države Crne Gore.

Sad posljedenje pitanje ministru Radunoviću postavlja poslanik Andrija Mandić.
Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (03.06.20 13:19:45)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Ovdje je naš šef Kluba poslanika Milutin Đukanović otvorio i teme koje nadmašuju ovo pitanje i odgovor koji smo dobili. A šta je prirodnije nego onaj ko je Srbin, ko govori srpskim jezikom ili pripada Srpskoj pravoslavnoj crkvi da živi pod nekim krovom koji bi okupio one slične njemu i nacionalno, i vjerski, i jezički. Tu ne treba tražiti nikakve zamjerke, tu ne treba nikoga osuđivati, kao što mi imamo potpuno razumijevanje i za naše komšije koji bi željeli da žive pod nekim državnim krovom zajedno tamo gdje živi i najveći broj njihovih sunarodnika. To su prirodne normalne ljudske političke i svake druge želje, a demokratija i samo volja građana će odlučivati o tome kako će u konačnom izgledati ono što je budućnost i ovih prostora i ovog naroda. Do sada smo vidjeli šta se dešavalo, pažljivo analiziramo te procese, pa će i vrijeme koje je pred nama otvoriti i neke druge procese, a mi nemamo nikakve dileme da su istina i pravda na našoj strani.

Prije nego što postavim pitanje gospodinu Radunoviću, ministru finansija, želio bih samo da skrenem pažnju na jednu dramatičnu situaciju koja se ovog trenutka odigrava u Opštini Budva. Naime, za nešto više od pola sata početak će sjednica lokalnog parlamenta u Budvi. Tamo je doveden ogroman broj policije iz Podgorice i iz drugih krajeva koje gravitiraju prema opštini Budva. Spremaju se da nasilnim putem preuzmu vlast i ja želim da Vladu Crne Gore, da Ministarstvo unutrašnjih poslova, direktora Policije upozorim da ne primjenjuju nikakvu silu, da se poštuju procedure koje su propisane aktima Opštine Budva. Počinje sjednica, svak može da se javi za riječ, svak može da saopšti što god želi, svak može da iskaže svoj odnos prema lokalnoj vlasti, ali niko nema pravo da ruši Skupštinu i niko nema pravo da napuštajući taj prostor na nekoj drugoj destinaciji, recimo, u policijskoj stanici, prekraja volju građana Budve.

Mislim, da je važno da iz republičkog parlamenta prije eventualnih loših događaja koji mogu da budu u Budvi upozorimo Vladu Crne Gore, da upozorimo Policiju, da upozorimo sve one važne subjekte da ne unose razdor i da se ne igraju vatrom u toj opštini, jer ste vidjeli kako to izgleda i koliko su ti ljudi odlučni da brane istinu u njihovoj opštini, da ne pristaju na prekrajanje volje, da ne pristaju na krađu izborne volje većine građana.

Ministru finansija gospodinu Darku Radunoviću, pošto mi vrijeme ističe, samo ću pročitati:

Kakve su procjene BDP-a u odnosu na prethodnu godinu i da li ćete se odlučiti na prodaju Elektroprivrede Crne Gore i još nekoliko atraktivnih preduzeća u vlasništvu Crne Gore? Ja ovo govorim iz prostog razloga, kolega Đukanović je obrazložio kakve nas dubioze očekuju i mi nemamo nikakve dileme, gledali smo to jednom 2008. godine, da oni koji nemaju obzira prema porodičnom srebru, pa nemaju obzira ni prema najvrednijoj imovini sa kojom raspolaže Crna Gora, da će zbog svog opstanka na vlasti biti spremni da potegnu i da urade bilo šta kako bi samo ostali na vlasti i kako bi zadovoljili taj jedan od poriva koji prosto kod nekih ljudi nije samo normalno osjećanje, nego polako prerasta i u bolest.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:23:42)

Zahvaljujem poslaniku Mandiću.
Ministre Radunoviću, izvolite da čujemo odgovor.

DARKO RADUNOVIĆ (03.06.20 13:23:50)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani poslaniče, zahvaljujem na pitanju i u odgovoru na Vaše pitanje mogu da saopštim da Ministarstvo finansija u kontinuitetu analizira ekonomsku situaciju u državi i na eksternoj sceni i u skladu sa tim razvija potencijalne scenarije kretanja najvažnijih makroekonomskih pokazatelja. Ove godine, pad ekonomskih aktivnosti je neminovan usljed simetričnog šoka na globalnom nivou, pri čemu će sve ekonomije EU bez izuzetka zabilježiti značajne stope pada. Zbog socio-ekonomskog konteksta, biće mnogo važnije kretanje indikatora na tržištu rada. Stoga je i prioritetno važno očuvati radna mjesta u što većoj mjeri. Sa ciljem očuvanja radnih mjesta i održavanja likvidnosti privrede, Vlada Crne Gore usvojila je i razvojne mjere i pakete podrške kako bi građani u privredi što lakše podnijeli teret krize. Uticaj na indikatore tržišta rada će biti znatno ublažen mjerama Vlade Crne Gore, koje se odnose na subvencije dijela zarada velikom broju poslodavaca koji je direktno ili indirektno pogođen mjerama obustave poslovanja.

Ja bih ovdje za trenutak stao. Vama ću dostaviti ovo što su stručne službe pripremile. U pravu ste, očekujemo pad. Taj pad u projekcijama raznih finansijskih institucija kreće se od nekih 6 do 9%, najveća projekcija pada bruto domaćeg proizvoda je od strane MMF-a. Mi procjenjujemo i stvaramo pretpostavke za rebalans koji će brzo biti ovdje na odlučivanje, mislimo da poslije onih početnih procjena koje su bile do 4,9 da sada prema našim projekcijama to će biti negdje više od šest procentnih poena. Različiti su modeli, ubacuju se podaci. Normalno da sve to u najvećem procentu zavisi od sezone koja nam slijedi kakva će biti u kojem obimu će pasti i da li je to pad od 30%, da li je 40%. To su neki elementi koji će odlučivati. Dakle, mogu da Vam potvrdim da predano svakodnevno se bavimo ovim analizama i pratimo koje će biti posljedice pandemije.

Kada je u pitanju Elektroprivreda, moram Vas podsjetiti, a vjerujem da Vi to i znate, da je za mandata ove vlade povećan vlasnički udio države u ovom preduzeću sa 51 na približno, odnosno faktički 98%. Samo u prošloj godini Elektroprivreda je kroz isplatu dividende i poreskih obaveza generalisala oko 100 miliona eura budžetskih prihoda. Snažan investicioni ciklus, čija je realizacija započeta i koja se odvija po planu, za sada ne stavlja u prvi plan potrebu za njenom prodajom. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama omogućena je direktna dodjela koncesija za gradnju hidroelektrane Komarnica. Vlada je, takođe, 28.05. uvrstila Predlog detaljnog prostornog plana za ovu svrhu i o tome će biti prilike da se raspravlja i u ovom domu.

Ugovor za gradnju solarne elektrane, zatim vjetroelektrana u naredne četiri godine od Elektroprivrede i ostalog energetskog sektora očekuje investicioni ciklus vrijedan preko 700 miliona eura. Da li će to podrazumijevati prisustvo po pojedinim projektima strateških partnera, utvrđivaće se od slučaja do slučaja i kroz oglašavanje tendera. U tom smislu, Vlada ne razmatra prodaju Elektroprivrede ili bilo kog drugog preduzeća u državnom vlasništvu.

Strateška partnerstva, kada to bude procijenjeno potrebnim, sklapaće se u konkretnim i transparentnim postupcima, uvažavajući ovaj strateški pristup. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:28:18)

Hvala, ministre Radunoviću.
Poslaniče Mandiću, da čujemo Vaš komentar.

ANDRIJA MANDIĆ (03.06.20 13:28:22)

Ja sam dobio odgovor da će pad BDP-a u ovoj godini biti u svakom slučaju manji od 10%,

ali da je po vašim procjenama između 4 i 6% i da prodaja Elektroprivrede nije u prvom planu. To je ono što mogu od Vašeg odgovora da koristim kao /prekid/. Taj pad BDP-a zavisi od turističke sezone, to ste saopštili. U suštini, da zavisi kakva će da bude turistička sezona, jer turizam učestvuje u našem BDP-u veoma značajno za razliku od nekih drugih zemalja koje su bile pogođene Kovidom - 19.

Da li je ova politika Vlade koju vi vodite, posebno odnos prema zemljama odakle dolazi najveći broj turista i koji direktno utiču na taj iznos BDP-a, u skladu sa tim da bude što manji pad BDP-a? Da li možda postoje neka druga alternativna sredstva? Evo svakog dana nas sve više i više prozivaju i pozivaju, vezano za nedozvoljene radnje - šverc narkotika, šverc cigareta, šverc drugih akciznih roba i neki čudni povraćaj kroz neke velike lance u platni promet, jedna vrsta pranje para i vraćanje u legalne tokove.

Da li će možda te dvije akcije, ova politika kojom se ne ohrabruje turistička privreda, nego se vodi jedna isključiva politika, vrlo neprijatna i neprijateljska prema Srbiji i Rusiji odakle, dolazi veliki broj turista, vidimo to kroz odluke ovog NKT-a, a na drugoj strani sve veći i veći broj ubistava u obračunima ovih klanova koji su nekada jedinstveno funkcionisali sa službom državne bezbjednosti Crne Gore - da li tu negdje Vi prepoznajete, kao član Vlade i koji je realan čovjek, ne govorim da me samo pozivate na paragrafe jer niko od nas nije paragraflija, što je govorio pokojni Božo Kovač, čuveni crnogorski ekonomista: "Ove gore ne trpe regule". Tako da to pozivanje samo na paragrafe nije, jer realni život teče i mimo paragrafa, i mimo Ustava, i mimo zakona. Negdje u rezultanti, smijem se kladiti i prihvatiti opkladu, u našoj vladi i kod predsjednika više se vremena troši na razgovore o ovome što je mimo regula, nego o ovome što je u okviru Centralne banke, u okviru propisa i sl.

Dakle, ja ne mislim da je ovo što ste Vi rekli tačno. Mislim da će pad biti mnogo veći i to želim da čuju građani Crne Gore i mislim da je ova zlatna koka koja se zove Elektroprivreda Crne Gore već sada osuđena na prodaju, ali se to neće govoriti dok se ne završe izbori, računajući da ćete kroz odnos prema Elektroprivredi Crne Gore, kako ćete čuvati sve naše državne resurse, da pokušate da pobijedite na izborima, kao što ćete i u ovim pregovorima vezano za crkvu, a to želim da Vas pitam dodatno, to će biti moje dodatno pitanje, kako želite tu da nekako namaknete mogućnost da pobijedite na izborima.

Ja sam siguran, građani Crne Gore, da se mi nalazimo u veoma dramatičnoj ekonomskoj situaciji i da iz te ekonomske situacije Vlada želi da izađe što prije tako što će održati nekakve izbore, na kojima će pokušati da obezbijedi većinu, obezbjeđujući novac iz veoma sumnjivih izvora, a da nakon toga krene u urnisanje onoga što se zove vlasništvo ove zemlje. Ako ne budemo to sada procijenili i prihvatili na pravi način, to će nam se vratiti kao bumerang. Jedino što možemo da konstatujemo da na ovim litijama vidimo veliki broj ljudi i apsolutnu većinu građana Crne Gore, što znači da je stanje u Crnoj Gori zrelo za promjene.

Želim da Vam postavim dodatno pitanje:

Vi važite jednog od ozbiljnijih ljudi u kabinetu Duška Markovića, ozbiljan ste čovjek, zašto Vlada, i da li ste vi na Vladi razgovarali, ne odgovori onim zahtjevima koje je dostavio episkopski savjet već na prvom sastanku eksperstskog tima i gdje su vam na sto stavili, kao što smo mi 26. naveče ovdje Dušku Markoviću i članovima Vlade predočili one zahtjeve Mitropolije crnogorsko-primorske i episkopskog savjeta, i koji ne bi doveli do ove dramatičnosti da ste ih vi te večeri prihvatili?

Da li na Vladi postoji razgovor, rasprava, interesovanja kako će se odgovoriti na konkretne zahtjeve koje vam je naša crkva dostavila već na prvom sastanku vezano za promjenu Zakona, odnosno stavljanju van snage onih članova koji tako duboko dijele Crnu Goru? Ja sam u saznanju da je to crkva uradila, kao što mogu i da pretpostavim da vi sada iz najnižih političkih poriva, iz konkretne koristi vezano za predstojeće izbore, ne želite da odgovorite nego mislite da možete zavlačiti, voditi lijevo, voditi desno.

Interesuje me da mi Vi, kao ozbiljan ministar u ovom kabinetu, date taj odgovor, da se to ne svodi samo - ima jedan koji je zadužen za to, a nas kao Vladu ne interesuje. Ne, ne, ovo treba da interesuje čitav kabinet, ovo treba da interesuje svakoga ministra. Vi ćete se na kraju izjašnjavati o ovome. Proteklo je mnogo vremena od kako ste dobili taj zahtjev, a da crkva nije dobila nikakav odgovor. Interesuje me da li se razgovaralo, da li ćete vi uzeti učešća i da li ćete pomoći da se odgovori na ovaj ili onaj način. Vaše je pravo da kažete mi ovo ne prihvatamo, ili, mi ovo

prihvatamo, ali da se dobije odgovor i da se prestane više sa ovom igrom koja je vrlo nekorektna i nepoštena.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:34:48)

Hvala, poslaniče Mandiću.

Sa komentarom poslanika Mandića i dopunskim pitanjem imamo mogućnost možda da ako ministar cijeni da odgovori na ovo dopunsko pitanje u skladu sa Poslovníkom. Takođe, možemo tumačiti da ministar zadržava pravo da odgovara na kraju sjednice, u skladu sa Poslovníkom. /Upadice/

Ministru Radunoviću zahvaljujem na učešću i odgovorima koje je dao, kao i poslanicima koji su postavili pitanja. Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru prosvjete.

Sa nama je Damir Šehović, koga prozdravljamo. Prelazimo na postavljanje pitanja.

Imamo 12 pitanja. Poštovane kolege, zamolio bih da budemo racionalni u postavljanju, u vremenu, da bismo možda stigli da završimo danas sa ministrom Šehovićem.

Poslanik Boris Mugoša je prvi. Vaša je riječ, izvolite. Neka se pripremi poslanik Goran Radonjić.

BORIS MUGOŠA (03.06.20 13:36:02)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani ministri,

Ja ću samo prije postavljanja pitanja da iskoristim priliku da kažem svoj stav vezano za određenu situaciju koja se dešava u Budvi, jer je kolega prije mene pričao o tome. Naime, želim javno da osudim i da izrazim zgražavanje zbog prozivanja predsjednika našeg odbora na raznim društvenim platformama samo zbog toga što nekome ne odgovara njegova nacionalna pripadnost.

Petar Ivković, predsjednik Odbora Socijaldemokrata, je čovjek koji svojim ličnim i profesionalnim integritetom služi na ponos Budve. To je čovjek koji od svojih 56 godina 52 godine živi u Budvi i to je čovjek koji je iz jedne antifašističke porodice u pravom smislu riječi. Prema tome, zaista kao neko ko rijetko komentariše stvari vezano za ideološke teme, zbog toga što za mene postoji razlika između civilizacijskih i anticivilizacijskih tekovina, smatram da u 2020. godini je zastiđe dijeliti ljude po nacionalnoj pripadnosti. A isto tako sam više nego zadovoljan što se u partiji kojoj pripadam nikad o tome nije pričalo. Jedino je važno da svaki član, simpatizer partije kojoj pripadam je do kraja posvećen temeljnim programskim odrednicama, a to su tekovine nezavisne, građanske, multietničke, evropske, evroatlantske, sekularne i antifašističke Crne Gore.

Što se tiče pitanja ministru Šehoviću, ja se, uz ovo izvinjenje što sam zaista imao potrebu da kažem nešto i povodom ove za mene zabrinjavajuće pojave koja se desila u Budvi, vezano za predsjednika našeg odbora, trudim da otvaram teme koje, po mom mišljenju, u suštinskom smislu znače poboljšanje kvaliteta društveno-ekonomskog ambijenta - a to je svakako potreba, nužnost kontinuiranog unapređenja procesa obrazovanja. Zbog toga sam i ministru Šehoviću postavio pitanje:

Koja je dinamika realizacije projekta digitalizacije obrazovanja?

Pročitao sam izjavu jednog predstavnika, čini mi se OECD-a, koji je rekao da digitalizacija obrazovanja nije opcija, to je neophodnost. I ako se stvarni svijet digitalizuje, obrazovanje nema opciju da to izbjegne. I gledajući neka uporedna iskustva, pronašao sam i podatak da je Norveška još 2006. godine integrisala digitalnu pismenost u nastavni plan svoje zemlje. I ako gledamo takođe ta iskustva, vidjećemo da na primjeru u Ujedinjenom kraljevstvu ili u skandinavskim zemljama se daleko odmaklo kad je u pitanju upotreba novih tehnologija i negdje se u suštinskom smislu fokus prebacuje na učenike. Čini mi se da ste 19. maja saopštili da Crna Gora zvanično ulazi u fazu digitalizacije obrazovanja potpisivanjem memoranduma sa jednim telekomunikacionim operatorom, gdje je predviđena realizacija projekta Digitalna učionica, gdje će se digitalizovani udžbenici za prvi razred osnovne škole. Ali, to nije zamjena za štampane udžbenike, nego je dopuna u pravcu boljeg razumijevanja znanja koje se plasira našoj omladini. Takođe ste najavili

da će svaka učionica u svakoj osnovnoj školi u Crnoj Gori imati internet pristup i da će biti kompletno zamijenjena u svim školama računarska oprema. Tako da poenta mogla pitanja je bila - koja je dinamika, koji su rokovi za realizaciju ovoga veoma značajnog, u određenim segmentima kažem, jednog od ključnih projekata kada je u pitanju sistem obrazovanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:41:05)

Hvala, poslaniče Mugoša.
Ministre Šehoviću, Vaše vrijeme za odgovor.
Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 13:41:12)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu.

Poštovani kolega Mugoša, kolegice i kolege,

Drago mi je što sam u prilici da dam svoj osvrt na poslaničko pitanje koje je uvaženi kolega Mugoša postavio, a koje se tiče projekta digitalizacije u obrazovanju koji smo na jedan jako kvalitetan i ozbiljan način, vjerujem, pripremili.

Prije nego što Vas upoznam sa detaljima vezanim za taj projekat, vjerujem da ćete mi dozvoliti da ustvrdim ono što je rezultat našeg zajedničkog rada, a to je da smo za ove nepune četiri godine uspjeli da zaokružimo čitav niz projekata u oblasti obrazovanja, na osnovu čega mislim da bez ikakvog ustezanja možemo da saopštimo da je danas sistem obrazovanja u Crnoj Gori bolji sigurno bolji nego što je bio unazad nekoliko godina. Ne moram uvaženu javnost podsjećati da smo za mandata ove vlade uspjeli da povećamo stopu obuhvata u predškolske ustanove sa nešto preko 50 na 73%; što smo uspjeli da modernizujemo predmetne programe u osnovnim školama; što smo uspjeli da pokrenemo iznova projekat dualnog obrazovanja sa kojim postižemo sjajne rezultate; što smo uspjeli da uvedemo besplatne osnovne i master studije, zahvaljujući čemu benefite od svega toga uživa nekoliko hiljada naših studenata; što smo uspjeli da započnemo jedan od najvećih investicionih ciklusa u oblasti obrazovne infrastrukture u prethodnih nekoliko decenija.

Međutim, sve to kad imamo u vidu i kad znam da je pred nama projekat Digitalne učionice, moram da vam kažem da prema ovom posljednjem projektu koji je predmet interesovanja poslanika Mugoše, svi imamo jedan odnos entuzijazma koji je nevjerovatan, zato što smo svjesni koliki on zapravo potencijal ima kada je riječ o transformaciji obrazovnog sistema. Naime, mi smo nedavno potpisali sporazum sa kompanijom Mtel, koja je na taj način pokazala jedan zavidan nivo društvene odgovornosti i koja je jednako kao i mi prepoznala potrebu da digitalizujemo obrazovni sistem. Zahvaljujući tom sporazumu, država Crna Gora će već od naredne školske godine imati priliku da započne sa implementacijom projekta Digitalna učionica, koji prodrumijeva izradu digitalnih obrazovnih sadržaja koji će biti ne zamjena, nego dopuna za štampane udžbenike i koji imaju za cilj da modernizuju obrazovni sistem, odnosno da olakšaju sticanje znanja našim učenicima. Projekat se odnosi na sve učenike prvog razreda osnovne škole. Ono što je u tom kontekstu važno da saopštimo jeste da smo stvorili pretpostavke da kroz sporazum koji je potpisan između Ministarstva prosvjete i Mtel-a za posao /prekid/ digitalnih udžbenika, odnosno digitalnih obrazovnih sadržaja angažujemo jednu od najrenomiranijih evropskih izdavačkih kuća. Riječ je o Klett kompaniji, koja će taj posao da odradi sa dobavljačima poput giganata kakvi su Nacional geographic, BBC i svi ti digitalni sadržaji će zapravo imati njihov potpis. Ideja je da štampane udžbenike iz svih predmeta koji se izvode u prvom razredu osnovne škole dopunimo sa digitalnim udžbenicima koji će djeci biti apsolutno besplatni, koje će djeca moći da koriste u školi, ali i van škole i da to neće ni na koji način opteretiti njihov budžet.

Ono što je u tom kontekstu važno da pomenem, a vezano je za drugi dio Vašeg pitanja koji se tiče rokova za implementaciju ovog projekta, jeste i to da je preduslov da bismo mogli da startujemo sa implementacijom projekta Digitalne učionice, da uradimo dvije stvari. Jedna je da svaku učionicu u Crnoj Gori opremimo kvalitetnijim wireless signalom i da sve škole u Crnoj Gori

opremimo neophodnom računarskom i drugom pratećom opremom, jer je to infrastrukturni preduslov da bismo mogli da govorimo o kvalitetnoj implementaciji ovih rješenja. U tom smislu, želim da Vam kažem da se privodi kraju tenderski postupak koji se odnosi na opremanje svih učionica wireless signalom. Želim da saopštim da je ova Vlada, prepoznajući značaj tog posla, odlučila ne samo da sve učionice prvog razreda opremi tim signalom, nego da svaku učionicu u svakoj školi u Crnoj Gori snadbije kvalitetnim internetom signalom.

Takođe, želim da vam kažem da hoćemo da vjerujemo da ćemo do kraja uspjeti da dovedemo jedan, takođe, neophodan preduslov za implementaciju ovog projekta, a to je nabavka računarske i druge potrebne opreme. To znači da ćemo sa nekih četiri, pet miliona koje smo izdvojili zahvaljujući saradnji sa Evropskom investicionom bankom mi konačno u Crnoj Gori biti u prilici da svaki računar u svakoj računarskoj sali u osnovnoj i srednjoj školi zamijenimo, da sve učionice u prvih nekoliko razreda u osnovnim školama snadbijemo ili velikim preglednim smart televizorima ili pametnim tablama, koje će biti osnova i za ovaj projekat, ali će biti i instrument koji će značajno olakšati rad našim nastavnicima.

Pogrešno bi bilo da razumijemo da mi ovim projektom želimo da odbacimo knjigu, da odbacimo udžbenik. Nije to suština priče. Tablu i kedu, odnosno knjigu niti može, niti treba da bilo šta zamijeni. Ali, knjigu treba dopuniti sa digitalnim materijalom koji će biti dostupan djeci u formi u kojoj oni to očekuju. Naša djeca su generacije takozvana cet generacija, koja je odrasla u eri digitalnih tehnologija, koja razmišlja u kladu, koja je okružena društvenim mrežama i za njih je potpuno prirodno da i nastavni sadržaj po važećem planu i programu dobijaju na taj način. Mi moramo da znamo da 60% učenika koji su danas na nižim razredima u osnovnoj školi će se u budućnosti baviti zanimanjima koja danas ne postoje, a 90% tih zanimanja će biti vezano za digitalnu tehnologiju i za internet.

Ja sam apsolutno ubijeđen da ovim projektom mi zapravo školujemo našu djecu za budućnost koja nas očekuje i da ovim projektom mi hvatamo korak sa razvijenim evropskim obrazovnim sistemima od kojih smo još uvijek daleko, ali sam uvjeren da smo svake godine sve bliže i bliže.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:46:25)

Hvala, ministre Šehoviću.

U digitalnom svijetu postoji jedno dugme što kaže forward dva puta, tako da bismo možda mogli uštedjeti malo vremena. Pridružujem se inicijativi da digitalizujemo i rad Skupštine.

Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (03.06.20 13:49:34)

Zahvaljujem, potpredsjedniče, i na ovoj lekciji kada je u pitanju efikasnost svih procesa.

Hvala Vam na detaljnom odgovoru. Zaista je važno da u cijelom ovom projektu ne postoji razlika između škola u gradskim i seoskim sredinama, odnosno da svaki učenik u svakoj školi u svakom dijelu Crne Gore ima jednake uslove za rad i za iskazivanje svoga potencijala. Negdje čini mi se da će ove reforme dovesti do toga da se i sama uloga profesora polako mijenja u sistemu obrazovanja. Zašto? Zato što je do sada i u tom tradicionalnom sistemu obrazovanja profesor bio praktično jedini izvor znanja kada su u pitanju učenici. Sada su učenicima su dostupni putem onlajn platformi na druge načine i drugi izvori znanja. Uloga profesora će biti da bude medijator u procesu obrazovanja zbog toga što više nije jedini izvor znanja. Odnosno, njegova funkcija će biti da prepoznat talenat kod svakog učenika, da ih motiviše i da im ukazuje na važnost sticanja novih znanja i vještina i da ih priprema za ono što ih čeka u životu.

Vezano za ovaj proces digitalizacije, htio bih da se osvrnem na projekat Uči doma. Zaista je nevjerojatno kako se u kratkom vremenskom periodu postigao takav rezultat i mi pričamo s punim pravom i o doktorima, predstavnicima Uprave policije, vojske, lokalnim komunalnim službama, ali, podjednako su bili važni u cijeloj ovoj priči i prosvjetni radnici, koji su zahvaljujući nevjerojatnom

trudu i naporu uspjeli da obezbijede kontinuitet procesa obrazovanja tokom cijelog trajanja epidemije.

U tom smislu, htio bih od Vas da čujem, dopunski Vas pitam, par određenih statističkih podataka kada je u pitanju projekat Uči doma, kakvi su utisci krovne institucije u cijelom tom procesu, a to je Ministarstvo prosvjete. Nadam se da će svi ti prosvjetni radnici koji su uložili trud, napor i često bili izloženi sudu, 'ajde biću grub, nevaspitane javnosti da komentariše nešto što veze nema sa njihovim poslom - da li će ti ljudi biti adekvatno nagrađeni jer ja smatram da su zaslužili i da moraju biti adekvatno nagrađeni za ono što su uradili vezano za projekat Uči doma.

Na kraju, i to je negdje interesovanje javnosti, što se dešava sa svim materijalima koji su snimljeni tokom ovog projekta? Koja je njihova sudbina kada je u pitanju sistem obrazovanja?

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:52:34)

Hvala, poslaniče Mugoša.

Pretpostavljam da će ministar iskoristiti da da odgovor na dopunsko pitanje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 13:52:40)

Hvala, potpredsjedniče.

Evo koristim priliku da pokušam odmah da odgovorim na dopunsko pitanje poslanika Mugoše.

Prije nego što to učinim na konkretan način, samo da se na momenat osvrnemo na prethodno pomenuti projekat Digitalne učionice. Zaboravio sam da kažem da je to projekat koji se odnosi na sedam i po hiljada učenika koji će pohađati prvi razred osnovne škole, da će biti implementiran u oko 500 učionica širom Crne Gore, a da će ga implementirati 500 učitelja koji izvode nastavu toj djeci. Ovaj projekat, takođe, podrazumijeva i potrebu ozbiljne i kvalitetne edukacije, odnosno komunikacije sa svih 500 nastavnika koji će nadamo se od početka naredne školske godine imati mogućnost više da pomenute digitalne sadržaje na kvalitetan način primijene u nastavnom procesu i da mi na ovaj način modernizujemo sistem. Mi se na ovaj način oslobađamo tradicionalizma u nastavi i hvatamo korak sa razvijenim svijetom. Kada je riječ o projektu Uči doma, ja ću imati priliku da u odgovoru na poslaničko pitanje kolegice Vuković, čini mi se, dam detaljne podatke u odnosu na sam projekat. Ali, želim da kažem da je taj projekat veliki kapital ne samo za obrazovni sistem u Crnoj Gori, nego i veliki kapital za čitavo društvo. Entuzijazam i posvećenost koji je u okviru tog projekta pokazan od strane kompletne prosvjetne zajednice, svih 13.000 zaposlenih u prosvjeti, je za svako poštovanje. To je nešto o čemu i u ovom visokom domu treba da se priča, što iz punih usta treba da se pohvali kao projekat koji je još jednom sve nas skupa posjetio, a nažalost ima nas koji smo počeli da zaboravljamo da je prosvjeta, odnosno nastavnik temelj jednog ozbiljnog i savremenog društva. Najveća nagrada tim nastavnicima koji su učestvovali u projektu Uči doma je upravo to što je javnost ponovo na kvalitetan način počela da percipira njihovu ulogu u sistemu i što je na jedan ozbiljan i odgovoran način pokazala poštovanje prema radu koji je pokazan i u okviru ovog Uči doma projekta, ali i generalno kad je riječ o obrazovnom sistemu. Naravno, svi oni, kako sam i najavio, koji su učestvovali u ovom projektu, na način što su pored svojih svakodnevnih obaveza imali obavezu da snime nevjerovatnih 1.700 predavanja koja su emitovana na tri načina, će na kvalitetan način biti nagrađeni od strane Vlade Crne Gore nekim prigodnim iznosom. Ali, još jednom ponavljam - nije poenta u tome. Vlada će pokazati odgovoran odnos i kada je riječ o toj populaciji kao i o svima drugima, ali je poenta u tome da svi mi skupa, nezavisno od tih simboličnih ili manje simboličnih nagrada, pokažemo poštovanje ljudima koji to poštovanje svakako zaslužuje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 13:56:18)

Hvala, ministre Šekoviću.

Poslanik Goran Radonjić je sljedeći, a neka se pripremi poslanica Vuković.

GORAN RADONJIĆ (03.06.20 13:56:28)

Zahvaljujem.

Da kažem samo uzgred, obrazovanje prije svega mora imati i tu osnovnu komponentu koja u nazivu stoji, a to je obraz, dakle, moral vrijednosti. Sokrat je imao prilično slabe tehničke mogućnosti, pa je stvorio neke od učenika koji su ostali kao najveći mislioci čovječanstva. Jedan od njegovih učenika Platon je imao dosta slabe, skoro nikakve mogućnosti tehničke. Učenik mu je bio Aristotel. Sa druge strane, može čovjek da ima velike tehničke mogućnosti a da prepisuje na ispitu za sudiju. Hoću da kažem - tehničke mogućnosti su jedno, ali je ključna stvar u obrazovanju vrijednosti. U tom smislu moje pitanje glasi:

Mediji su objavili da je 21. maja 2020. godine direktorica cetinjske gimnazije javno preko jedne društvene mreže saopštila, između ostalog: "Posebna je čast i emocija slaviti nezavisnost svoje države, a onima koji tu emociju nemaju danas, najiskrenije želim da se spakuju i produže neđe će će im sunce ljepše sijati". Kao građanin, kao profesor i kao član Vlade koji vodi resor prosvjete, kako ocjenjujete navedenu poruku? Da li ćete tim povodom pokrenuti neki postupak?

Obrazloženje, koje sam dao pisano. U našem društvu nažalost gotovo svakodnevno javljaju se istupi koji postiču na netrpeljivost, pa čak i nasilje, a sve je manje glasova koji se tome protivi sve su tiši. Smatram da prosvjeta ima važnu ulogu ne samo u obrazovanju, nego prije svega u afirmisanju humanističkih vrijednosti i u stvaranju društva u kome će tolerancija, razumijevanje, uvažavanje različitosti svih vrsta, dijalog i odbrana individualnih kolektivnih sloboda i prava biti neprekosnovena pravila. Budući da sam i sam profesor i roditelj, da dodam i da sam u ovom periodu virusa nekoliko desetina predavanja održao preko interneta, nikad ne gubeći iz vida koja je osnovna moja uloga, a to je humanizam. Dakle, posebno me kao profesora, kao roditelja, pogodilo što je poziv sasvim drugačije i opasne vrste, opasne i užasne vrste, došao iz sistema prosvjete. Posebno je za osudu aludiranje na pjesmu Alekse Šantića "Ostajte ovdje". Kao što je poznato, u toj pjesmi se upravo pozivaju ljudi različitih opredjeljenja, drugačijih od samog pjesnika, da se ne iseljavaju, nego da ostanu u svojoj zemlji, pa se ističe "ovdje vas svako poznaje i voli", takođe "ovdje vam svako bratski ruku steže". Zbog takve poruke, prije svega, ta pjesma je uvijek i bila dio našeg školskog programa.

Nedopustivo je da se poziva na iseljenje bilo koga, pogotovo zbog pretpostavljenih emocija, pa kakve god one bile. To ne smije niko da čini, naročito ne sa odgovornog i simbolički praktično važnog i uticajnog mjesta. Tek je vrhunski cinizam ako se to čini aludiranjem na pjesmu koja nosi sasvim drugačiju poruku - humanističku, i pozivanjem na pjesnika čije je život bio obilježen djelovanjem na strani dobra. Zbog tog djelovanja je bio i cijenjen nekad i u suprotstavljenim zajednicama.

Ovo pitam tražeći, dakle, i u pisanom obliku, zato što ova zlokobna poruka nije jedinstvena. Ona nije u sukobu sa onim što se često radi, što je nekad element državne politike, u kome se govori o fašizmu, osuđuje se, poziva na antifašizam, a zapravo imamo ovo - poziv na iseljenje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:00:00)

Hvala, poslaniče Radonjiću.

Ministre Šehović.

Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:00:03)

Uvaženi kolega Radonjiću, privatne objave na privatnim fejsbuk profilima, koje nemaju

nikakve veze sa obrazovnim sistemom, ne želim da komentarišem, niti mislim da te objave zaslužuju preveliku parlamentarnu pažnju. Oni koji svoj privatni stav u odnosu na neko pitanje na privatni način saopštavaju prepostavljam da će biti u prilici da kažu šta tačno pod određenim rečenicama koje su napisali na privatni profilima misle. Ono što Vam ja mogu reći o radu koleginice Bokan, radu vezanom za sistem obrazovanja, jer je ona direktorica jedne važne obrazovne ustanove u Crnoj Gori, jeste da ona svoj posao radi odgovorno i profesionalno i da daje doprinos kvalitetu obrazovnog sistema. Nemam namjeru da ulazim u tumačenja onoga što je saopšteno na privatnom fejsbuk profilu.

Ali, kad već otvarate ovo pitanje, mislim da ste u pravu kada kažete da treba da budemo vrlo oprezni kada govorimo o obrazovanju i o tome ko nam i na koji način vaspitava djecu, onda mi dozvolite da ustvrdim da ste kada ste, već to imali namjeru da radite, trebali da osudite jedan drugi slučaj. Slučaj koji se tiče klasične zloupotrebe djece u školama, koju ni ja, niti Ministarstvo prosvjete na čijem sam čelu ne žele da tolerišu. E to je tema za Parlament. Vjerujem da bi to bila mnogo prijemčivija tema za naš današnji dijalog, nego ova koju ste Vi otvorili, a ja ću objasniti konkretno na koji slučaj mislim.

Dakle, ovom prilikom želim da Vas i građane Crne Gore da podsjetim na jedan opasan slučaj koji je zabilježen u Osnovnoj školi "Sutjeska". Riječ je o tome da je na času fizičkog vaspitanja mimo ovlašćenja, mimo nastavnog plana i programa sa prstom na čelu nastavnica fizičkog vaspitanja usred Crne Gore vršila klasičnu zloupotrebu i indoktrinaciju djece, na nagrublji mogući način, tako što je, ponavljam, usred nezavisne Crne Gore, našla za shodno da kaže da, recimo, crnogorski narod ne postoji, da crnogorska crkva ne postoji, da muslimani nijesu Bošnjaci i tome slično. Malo šta može biti uporedivo sa sumanutom potrebom nekoga ko za sebe pledira da bude dio obrazovnog sistema, da daleko od očiju javnosti perfidno i sistematski djecu doji umjesto znanjem i obrazovanjem mržnjom. E to je nešto što apsolutno neću dozvoliti. Zato sam se sa dužnom pažnjom lično bavio tim slučajem, zato sam bio puna podrška nastojanju rukovodstva te škole da iskoriste sva zakonska ovlašćenja koja imaju da ovaj posao dovedu do kraja. Pokrenut je disciplinski postupak, koji je rezultirao raskidom radnog odnosa i ja iza te odluke stojim. Odmah da Vam kažem - isto bih uradio kao kada bi neko u klupi mimo ovlašćenja bez ikakvog povoda upirao prstom na bilo koji drugi narod, pa i na srpski narod i na svaki drugi u Crnoj Gori. Šovinizmu nije mjesto u školama, a ja mislim da ovo jeste šovinizam. Želim da vam kažem da se djeca u školama ne smiju zloupotrebljavati po bilo kojem osnovu i da dok sam ja na ovoj poziciji na kojoj jesam i dok se nešto pitam u resoru, budite sigurni da ću se detaljno baviti i ovim i svakim drugim slučajem koji ovo ima za cilj da proizvede. Vjerujem da sam Vam pogao da na temu zloupotrebe djece osvijetlimo jedan predmet, koji je takođe dio našeg obrazovnog sistema, a koji jeste primjer klasične zloupotrebe i, ponavljam još jednom, šovinizma. Takvih primjera više ne smije biti u našem obrazovnom sistemu, a ako ih bude, što se ove Vlade tiče i što se ovog ministra tiče, završiće se ovako kako se završio i ovaj. U odnosu na ovo pitanje koje ste postavili, vjerujem da me razumijete i vjerujem da ni na koji način ne može biti povezan sa ovom temom koju sam ja dodatno proširio, a Vi otvorili. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:05:23)

Zahvaljujem ministru Šehoviću.

Poslaniče Radonjiću, da čujemo Vaš komentar odgovora.

GORAN RADONJIĆ (03.06.20 14:05:32)

Zahvaljujem.

Za mene je zaista nedopustivo to objašnjenje da je neko na privatnom profilu. Nije na privatnom profilu nego javno na društvenoj mreži. Dakle, to je stvar zbog koje ovdje policija hapsi. Mi smo imali slučajeve gdje neko prenese vijest sa nekog medija, policija dođe i uhapsi ga. Ja sam vaspitan, nadam se i Vi se sjećate toga, da je direktor jedne gimnazije u Kragujevcu, kad mu je ponuđeno da izađe iz svojih đaka kojima je spremno strijeljanje, rekao da on i dalje drži čas i

ostao sa njima da ga strijeljaju. Dakle, mi kao profesori uvijek držimo čas u smislu da smo uzori, da smo, ono što Englezi kažu, role models. Dakle, nikako ne može biti dopustivo, to je objašnjenje koje sam čuo od gradonačelnika bivšeg poslanika Katora, može znači poslije radnog vremena čovjek svašta da radi. Pa neće biti. Neće biti da može da poziva da se neko iseli mimo radnog vremena. Kako to, u toku radnog vremena kaže - vi ste svi naša djeca i svi imate prava, a popodne kaže ko ne misli ovako, neka se iseli. Samo nam nije rekla da li će u drvene vagone stočne da nas potrpa i da li treba djeca sama možda da otkrivaju ko je među njima to, ko nema te emocije. Vidite, je li za vas fašizam kad neko kaže da mrzi zbog šahovnice šah. To je šovinizam i fašizam, jer on toliko mrzi jedan narod i njegove simbole da čak i ono što ga podsjeća na taj narod, a to je šahovnica, mrzi. Sad vidite, on mrzi trobojku iako je većinu i Vašeg i mog života zvanična zastava bila trobojka. Čak se ljudi proganjaju i hapse zbog toga. E kad se jednom inauguriše princip da mimo radnog vremena možeš da mrziš i pozivaš na progon, onda se ide u rat. To smo doživjeli.

Ja sam zaista razočaran. Očekivao sam od Vas da osudite svaki šovinizam i pogotovo onaj koji dolazi od visokog funkcionera, direktora neke gimnazije. Kako može direktor gimnazije da poziva da se proganjaju njegovi đaci? Njegova je valjda dužnost da bude sa svojim đacima. Ako neki đaci nemaju neku emociju koju on misli da bi trebalo, zašto ne pita zašto? Možda ti đaci trpe neku nepravdu. Kako god bilo, on mora biti uz svoje đake, a ne da poziva da se sele odavde. Je li to država u kojoj treba da budemo ponosni i srećni što živimo? Ja sam vrlo nesrećan ako je to tako. Nesrećan sam što ovdje imaju nevladine organizacije, nezavisni intelektualci, mediji koji su potpuno prećutali ovaj slučaj. On je javan i važno je da se žigoše takvo ponašanje. Ono nije jedino. Evo Vam još jedan citat: "Ukoliko želite da budete beskonačno nezavisni, nemojte da radite u tim državnim organima i, najbolje, nemojte da živite u ovoj državi". Znate li ko je ovo rekao? Predsjednik države. Ako želite da budete nezavisni, a misli na sudije, onda nemojte da živite ovdje. To je poruka koja dolazi sa najvišeg mjesta, Vi biste rekli mimo radnog vremena. Zaista bio je na televiziji državnoj i ovo rekao, a smješkala mu se novinarka dok je ovo rekao. Pa je li ovo za smijeh ili za užas? Je li za užas kad šef kluba poslanika kaže - državni službenici ne smiju ovakve odluke da donose kao sudije. Srećom, imali smo sudijsku organizaciju koja je reagovala, osudila. Da li mi to osuđujemo? Da li su to službenici ili funkcioneri? Da li su nezavisni? Da li se smije komentarisati odluka suda? Evo vidite, Vi kažete tako. Ja ne znam zaista taj slučaj, vjerujem da će on imati sudski epilog. Pretpostavljam da ta osoba ima pravo da se žali sudu i vjerovatno da bi trebalo utvrditi.

Nisam siguran kako Vi znate baš da je to govorila, ali ako jeste, evo imamo da osudimo svi šovinizam. Ali je li šovinizam i kad je i sa vaše, uslovno rečeno, strane, sa strane vlasti? Je li šovinizam kad se mrze simboli nečiji? Je li to šovinizam? Pa ne mogu da vjerujem tu osjetljivost. Zamislite u nekom odjeljenju pa ste toliko osjetljivi. Treba li neko da dobije otkaz kad mrzi nečiju zastavu? Hoću da kažem, završavam time, kao profesor, nikada ne gubim iz vida da sam uvijek profesor pa i sada. Želim da svi kojima sam predavao ikada, a to radim 25 godina, budu ponosni na moje držanje. Mogu da se ne slažu sa mojim stavovima, ali da vide ono što se ja zaista trudim, da budem oličenje onoga što prosvjeta i obrazovanje treba da budu - da imam nekakav moral da se njime vodim i da ne pozivam na progon. A ovo što ovdje čujemo je zaista užasna i opasna poruka. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:10:02)

Hvala Vam, poslaniče Radonjiću.
Poslanica Vuković ima riječ.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.06.20 14:10:12)

...prokomentarisati, pošto vidim da se u medijima više dana govori o ovoj reakciji šefa kuba poslanika Demokratske partije socijalista, koji trenutno nije u sali, da je upravo Demokratska partija socijalista sve ovo vrijeme svojim djelovanjem u Parlamentu Crne Gore insistirala na

međusobnoj nezavisnosti i sudova, s jedne strane, zakonodavne izvršne vlasti, s druge strane, a kako je ovaj parlament od početka zasijedanja i povratka opozicije pretvoren u sudilište i verbalno gubilište, trebalo bi da se opozicioni poslanici ponašaju ravnomjerno i čini mi se u svakoj situaciji reaguju ovako kako sada reaguju. Takođe, da prozovu svoje kolege kada se miješaju ne samo u odluke sudova, nego u njihove privatne živote, skrnaveći i na skaredan način se odnoseći prema sudijama i sudskoj vlasti koju oni personifikuju. Mislim da bi zaista trebalo zbog ove reakcije koja je postojala, a povodom nastupa poslanika Rakočevića, imati jedinstven stav, a ne ovakve veoma probirljive i uvijek stavove koji se odnose na ono što personifikuje politika Demokratske partije socijalista.

Dakle, upravo smo mi oni koji nikada nijesu komentarisali sudske odluke, bilo da su se one ticale naših funkcionera ili funkcionera iz opozicionih redova, i mislim da je stav poslanika Rakočevića koji se odnosio ne toliko na sudsku odluku koliko na odnos prema fašizmu u našoj državi, koji je, kao što smo čuli i od ministra Šehovića, a dolazio je od jedne profesorke, odnosno nastavnice u osnovnoj školi, postao neka vrsta zavike. Mi smo samo pružili otpor takvom odnosu prema fašizmu i svojim antifašističkim djelovanjem pružamo, čini mi se, dovoljan razlog građanima i građankama Crne Gore da za nas glasaju na svim prethodnim i nadam se budućim izborima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:12:20)

Poslanice Vuković, u članu 188 stav 5 kaže: "Poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentara odgovora drugog poslanika." Nastavljamo sa pitanjem. Izvolite.

GORAN RADONJIĆ (03.06.20 14:12:47)

Ne želeći da ulazim u polemiku, mislim da je naša dužnost ovdje da smirujemo strasti, previše ima mržnje u našem društvu. Gotovo većinu života osim što smo bili pod zastavom trobojkom, imamo to da čekamo uveče kakva će biti vijest koja će nas šokirati, šta ima, više još mržnje, još sukoba itd. Naša je uloga sa u svakom trenutku sve se može reći na različite načine. Može i psovkom, a može i ljepše. Dakle, nemojmo, kad smo svi čuli šta se govorilo. Naše je da skrenemo pažnju i da ličnim primjerom, ako već osuđujemo verbalno fašizam, da ga mi sami ne činimo i da ga osudimo u svojim redovima. U mojim redovima niko ne širi fašizam. Naprotiv, uvijek se zalažem za humanističke ideje, pa evo i sada. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:13:32)

Hvala, poslaniče Radonjiću.
Poslanice Vuković, izvolite postavite pitanja.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.06.20 14:13:44)

Naravno da se želim izviniti ukoliko sam Vas kao predšedavajućeg dovela u nezgodan položaj time što sam prekršila Poslovnik, ali imala sam potrebu zbog onoga što u javnosti traje pet, šest dana, a sve zbog toga što sam saglasna sa kolegom Radonjićem da treba da sudimo jednakim aršinima.

Uvaženi ministre Šehoviću, postavila sam Vam dva pitanja. Prvo pitanje je, čini mi se, onako vrlo aktuelno, a odnosi se upravo na to da smo mi digitalno društvo i to smo pokazali u pandemiji koronavirusa kada ste kao ministar prosvjete sa svojim saradnicima, a to su prije svega prosvjetni radnici, radnici u Crnoj Gori napravili jedan izuzetan program, a to je program Uči doma. S obzirom na to da je postojala distanca među nastavnicima i učenicima, nije postojala mogućnost

susreta u školama, čini mi se da je i odabir slogana Uči doma, a ne Uči kod kuće bilo na neki način jedno odomaćivanje i zbližavanje i način da se pokaže da su i učenik i nastavnik u ovom trenutku, bez obzira na to što su prostorno distancirani, bliži. Pratila sam na koji način je tekla ta nastava ne samo putem televizijskoga prijenosa, nego i aktivno učestvujući u radu dece koja su bila u tom procesu. Moram reći da su neke stvari prilježnije rađene tokom Uči doma procesa, da su učenici bili koncentrisaniji i da su odgovornije radili zadatke koje su dobijali. Baš zbog toga sam Vam postavila prvo pitanje, a upravo i vodeći računa o onome što je Stiv Džobs 1987. rekao da je njegov san da svaki čovjek na svijetu ima Apple-ov kompjuter. Samo 20 godina kasnije, 2007. godine, je rekao da je iPhone pet godina ispred svih u svojoj tehnologiji, tako da mogu biti mirni i ništa ne raditi, a ipak će biti ispred drugi. Ali, taj isti Stiv Džobs je rekao i nešto što korespondira onome što ste govorili o knjigama, važnosti knjige i neisključivanju knjiga iz nastavnog procesa, a to je da bi trampio svu svoju tehnologiju i sve što je postigao za jedno popodne sa Sokratom, u razgovoru sa Sokratom. I mi isto dijelimo, pretpostavljam, jednake vrijednosti i ova situacija neće navesti bilo koga da isključi knjigu iz nastavnog procesa. Ali, jeste važno pitanje koje Vam postavljam, a to je:

Postoji li mogućnost da se učenicima koji su u, da kažemo tako, slabijem materijalnom statusu, stanju, obezbijedi neki broj pametnih telefona i besplatni internet? Zašto? Zato što su mi nastavnici konkretno iz nikšićkih škola kazali da su u toku ovoga procesa imali probleme sa nekima od njih s obzirom na to da nijesu imali takve instrumente kako bi pratili na cjelishodan način nastavu, niti im odgovoriti optimalno na zadatke koje su nastavnici postavljali zbog toga, ponavljam, što neki od učenika nijesu imali ni telefone, niti kompjutere, a ni internet - što je onemogućilo jedan broj njih da na solidan način prate nastavu.

Mislim da ste u svim ovim dosadašnjim rezultatima koje postižete, a posebno ovim koje je Vlada Crne Gore u cjelini, naravno i vaš resor u posljednja tri mjeseca pokazali, da biste i ovim pokazali ne samo empatiju, nego i jedan kontinuitet dosadašnjeg svoga rada. Jer, mislim da posebno treba imati u fokusu ljude koji u ovom trenutku iz nekog razloga ipak nijesu u materijalnoj prilici da se snadbiju telefonima, kompjuterima i internetom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:17:50)

Zahvaljujem, poslanice Vuković.
Ministre, izvolite. Vaših pet minuta počinje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:17:58)

Poslanice Vuković, hvala Vam na prilici da dodatno pojasnimo efekte, odnosno benefite od projekta koji je realizovan pod sloganom Uči doma i da unaprijed najavimo šta bi moglo biti predmet naše pažnje u narednom periodu.

I sami ste rekli da smo se kao društvo suočili sa jednom nezapamćenom situacijom, da smo bili izloženi novom virusu Kovida - 19 i da smo kao Vlada prvo vodili računa o jednoj stvari, a to je da sačuvamo zdravlje naših građana. Ja mislim da iz ove perspektive kad gledamo na sve odluke koje su donošene, a koje su u momentu donošenja komentarisane i na ovaj i na onaj način, ali sad kad se podvuče crta i kada se može konstatovati da smo mi prva korona free slobodna država u Evropi i da smo prošli sa vrlo malim brojem slučajeva u odnosu na rizik u kojem smo bili izloženi, pokazuje da smo imali jedan odgovoran odnos prema situaciji koja se vjerovatno, nadamo se, neće dešavati ni u narednih 100 godina.

Međutim, jednako važno ili gotovo jednako važno kao i zaštita zdravlja naših građana jeste bila potreba obezbjeđivanja kontinuiteta u nastavnom procesu, koji je zbog ovog prvog, s pravom, bio prekinut jer nijesmo imali nikakvu dilemu da li ispoštovati Institut za javno zdravlje, koji je predložio da zavorimo sve vaspitno-obrazovne ustanove i da na taj način i mi u prosvjetnom resoru damo doprinos zaštiti zdravlja, što je svima apsolutni prioritet. To smo uradili, ali smo, takođe, i na osnovu inicijative i samog predsjednika Vlade i na osnovu zajedničke potrebe koja je bila prisutna, ustanovili da u najkraćem mogućem roku moramo stvoriti uslove za kontinuiran

proces nastave. I kada iz ove perspektive na tu temu razmišljam, moram Vam reći da sam zaista ponosan na to što smo za svega šest dana, pazite za svega šest dana, uspjeli da kreiramo jedan sistem koji nije idealan, za koji smo svjesni da nije idealan, ali smo, takođe, svjesni da je najbolji mogući u datim okolnostima. U rekordno kratkom roku smo se organizovali, što znači da je kriza očigledno izvukla ono najbolje iz sistema, ono najbolje iz prosvjetnog sistema, ono najbolje iz nastavnika koji su prepoznali sopstvenu ulogu u jednoj nedaći koja nas je sve zadesila. Uspjeli su ono što vjerovatno ne bi uspjeli u regularnim okolnostima. Uspjeli su da, recimo za period implementacije ovog projekta, to je dva mjeseca, snime 1.700 video materijala, da snime 1.700 predavanja iz čak 17 predmeta, da na ovom projektu bude angažovano oko 240 nastavnika iz 35 škola, pri čemu govorim samo o nastavnicima koji su imali priliku da se pored svog posla bave i dodatnim poslom, a to je kreiranje nastavnog materijala koji će biti distribuiran na različite načine. Vrlo smo vodili računa o tome da nastavni materijal mora biti dostupan svima, ali apsolutno svima, nezavisno od materijalnog, imovnog ili bilo kakvog drugog stanja. Zbog toga smo u najkraćem mogućem roku, zahvaljujući pomoći brojnih kompanija i pojedinaca, uspjeli da obezbijedimo tri kanala sa nacionalnom pokrivenošću - Uči doma 1, 2 i 3. Zato smo uspjeli da kreiramo poseban veb-sajt, odnosno platformu preko koje smo slali pomenute video materijale do djece. Uspjeli smo da otvorimo poseban you tube kanal i na kraju, u finalu da čak kreiramo mobilnu aplikaciju kako bismo i na taj način olakšali pristup tom nastavnom sadržaju.

Kakvi su bili efekti takvog našeg rada najbolje možda svjedoče sljedeći podaci: imali smo preko tri miliona pregleda na you tube kanalu Uči doma za ovo vrijeme; imali smo 95 hiljada korisnika posebnog veb-sajta Uči doma i 400 hiljada posjeta pomenutom sajtu; imali smo preko 80% građana, zvaničan podatak, koji je gledalo taj program koji je kreiran od strane ovog broja nastavnika. Važno je da naglasimo da smo, recimo, stvorili pretpostavke da se ovaj vid nastave kreira i na albanskom jeziku, tako da smo i na taj način, rekao bih, pokazali odgovoran odnos prema i toj našoj potrebi.

U svakom slučaju, mislim da iza sebe imamo jedan kvalitetan projekat iz koga i te kako možemo da izvučemo pouke. Naravno, nikad nismo imali ambiciju da mi projektom Uči doma mijenjamo ono što je regularni sistem nastave, jer je on nezamjenjiv, ali iz ovog projekta možemo da izvučemo poruke, od kojih je najvažnija sljedeća - to je da smo spremniji za digitalizaciju nego što smo to prije suočavanja sa epidemijom izazvanom novim korona virusom bili svjesni. I kao rezultat te činjenice, smo bili dodatno ohrabreni da uđemo u ovaj jedan od važnijih projekata koji se dešavao u obrazovnom sistemu, koji smo kolokvijalno nazvali /prekid/ sam imao priliku da detaljno govorim u odnosu na poslaničko pitanje koje je poslanik Mugoša postavio.

I da budem konkretan i time završavam, izvinjavam se uvaženom potpredsjedniku, nadamo se da neće biti potrebe da na onaj način više ikad implementiramo Uči doma projekat. To znači da se nadamo da nećemo biti suočeni sa recimo novim talasom suočavanja sa pomenutim virusom, ali ako bude potrebe, budite sigurni da ćemo jednako kao i do sada uraditi sve što je u našoj moći da nastavni sadržaj učinimo dostupnim svima, ali baš svima, svakom djetetu u Crnoj Gori i da ćemo zbog tog cilja uraditi sve što je neophodno, a zajedno ćemo procjenjivati u zavisnosti od razvoja događaja šta je to što je neophodno. Dali ste nam ovim poslaničkim pitanjem neke ideje koje ćemo svakako imati u vidu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:25:02)

Hvala, ministre.
Poslanice Vuković, izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.06.20 14:25:13)

... rečenicom ću se osvrnuti. Neka to bude možda instrukcija, ministre, školama da naprave popis učenika i učenica koji nijesu mogli da prate nastavu da ukoliko se, ne daj Bože, ponovi epidemija Kovida - 19, budemo jednostavno spremni da zaista nikome ne ostane nedostupan materijal neophodan za dalje obrazovanje. Ja sam Vama postavila dva pitanja u stvari. Postavila

sam Vam pitanje koje se odnosi na Nikšić, grad iz kojeg dolazim. To je drugo pitanje, a vrlo je konkretno i glasi ovako:

Hoće li Ministarstvo uraditi pripremu parcele za izgradnju stambenog objekta za potrebe prosvjetnih radnika i radnica Opštine Nikšić?

Školski odbor Osnovne škole "Braća Ribar" je donio odluku kojom je saglasan da Stambena zadruga "Solidarno" pripremi parcelu za izgradnju pomenutog objekta. Stambena zadruga "Solidarno" je sprovedla anketu putem koje se prijavilo oko 100 zainteresovanih prosvjetnih radnika i radnica za rješavanje stambenih pitanja po povoljnim uslovima. Sva potrebna dokumentacija poslata je Vladi Crne Gore na odlučivanje.

Povodom Vašega prethodnoga odgovora, ministre, imam potrebu da kažem, a takođe i povodom projekta Uči doma, da su oni nastavnici i nastavnice, profesori i profesorke, koji su skupili hrabrosti da izađu iz naviknutog okvira predavanja u učionicama, đe mogu na potpuno samostalan način, uz instrukcije iz Ministarstva prosvjete, sprovoditi nastavni plan i program, koji su pristali da transparentno, otvoreno sa, naravno, izazovom da se napravi neka omaška, omaške su sastavni dio svakog javnog djelovanja, hrabro istupe u odnosu na druge koji možda neću reći nisu imali hrabrosti, ali možda nisu imali dovoljno spremnosti da na taj način predaju učenicima i učenicama - zaslužuju naš naklon. Ako ništa drugo, ako ne neku materijalnu podršku, a ono naklon zato što su zaista za 15 dana reagovali tako brzo, tako priklonjeno, tako rodoljubivo i pokazali spremnost da odgovore najvećim izazovima sa kojima se naša država suočila, a u vezi sa tim opet, a mi smo više puta u ovom Parlamentu i Vi i ja naglašavali značaj statusa prosvjetnoga radnika, ovo pitanje, a povodom, naravno, "Vlastite sobe" Virginije Vulf, koja kaže, govoreći naravno o ženama, da nema nezavisnosti bez ekonomske nezavisnosti, ukoliko nemamo sopstvena primanja i sopstvenu sobu. Ovo pitanje se odnosi upravo na sopstvenu sobu, dakle, na rješenje stambenoga pitanja. Mislim da je zaista vrijeme da se na jedan solidaran, s jedne strane, a, s druge strane, odgovoran način ta pitanja korak po korak, jer ona se preko noći ne mogu riješiti, počnu rešavati od opštine do opštine, u ovom konkretnom slučaju opštine Nikšić.

Moje pitanje je: Postoji li neka, za ovoga mandata, makar neka instrukcija, neki početak izrade projekta ili sl, da se naziru, realizuju kako bi prosvjetni radnici, radnici u Nikšiću, a njih je oko 100 zaista imali neku nadu da će riješiti svoje do sada neriješeno stambeno pitanje? Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:28:55)

Hvala, poslanice Vuković.
Ministre, odgovarate na dopunsko pitanje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:29:06)

...pitanje, a iskoristio bih priliku da zapravo ujedno odgovorim i na ovo dopunsko pitanje, ako ga tako možemo shvatiti, koje je vezano za Uči doma projekat i na novo pitanje koje se tiče prosvjetnih radnika.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.06.20 14:29:31)

/Prekid/ pravo s obzirom na Poslovnik, a onda sam Vam, pošto sam komentar imala samo jednu rečenicu, postavila pitanje ne sačekavši potpredsjednika Nimanbegua da najavi drugo pitanje, a Vi znate da je ovo u stvari drugo pitanje. Da.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:29:50)

Izvolite, ministre.
Samo da najavim da sljedeća postavlja pitanje kolegistica Jočić.

Izvolite, ministre.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:29:54)

Koleginica Vuković je, očigledno iz krajnje dobre namjere i potrebe da uštedi vrijeme u ovom Parlamentu, možda unijela malo zabune, ali je bitno da smo razjasnili.

Prije nego što odgovorim na ovo drugo pitanje koje je uvažena koleginica Vuković postavila, a tiče se novog projekta koji se odnosi na rješavanje stambenih pitanja za dio zaposlenih prosvjetara sa teritorije opštine Nikšić, da se još jednom samo kratko vratimo na pređašnju priču koja se odnosi na Uči doma projekat, jer sam ispustio da saopštim jednu stvar za koju procjenjujem da je jako važna. To je da smo, takođe, za sve učenike u Crnoj Gori kojima nije bio dostupan niti jedan od ponuđenih kanala komunikacije, to znači za one učenike ako ih ima, a shvatili smo da ih je bilo, kojima nije bio dostupan ni nastavni sadržaj koji je emitovan preko tri kanala sa nacionalnom pokrivenošću, niti im je bio dostupan veb-sajt, niti im je bio dostupan you tube kanal - za sve njih smo bili u obavezi i to je bila obaveza škole da, u skladu sa preporukama Instituta, u fizičkom smislu svake nedjelje dostavljaju sav neophodan nastavni materijal direktno samom učeniku. Vjerujem da se to poštovalo. Ako nije, onda vjerujem da bismo trebali vidjeti, a u kojim to konkretnim slučajevima nije. Ovo pominjem samo zbog toga što želim da Vam saopštim da smo i na tu temu razmišljali i da smo imali nepodijeljen stav da i u odnosu na te učenike treba da pokažemo odgovornost. Vjerujem da je najveći broj i tih učenika koji su bili u toj situaciji uredno snadbijevan nastavnim materijalom.

U odnosu na Vaše drugo pitanje, želim da saopštim sljedeće. U posljednjih pola godine jeste aktuelizovana ideja oko realizacije novog projekta izgradnje stanova za prosvjetne radnike u opštini Nikšić, oko čega je već započeta komunikacija sa nadležnim službama ove opštine. Naknadno je školski odbor Osnovne škole "Braća Ribar" u odnosu na pomenuti projekat zauzeo pozitivan stav, na način što se pozitivno izjasnio u vezi ideje da se na školskoj parceli gradi novi objekat kojim bi se riješilo pitanje krova nad glavom za jedan broj prosvjetnih radnika koji funkcionišu na području opštine Nikšić. Čak je sprovedena i anketa tim povodom među zaposlenima, koja je pokazala da je 120 zainteresovanih kandidata za ovaj projekat, čime je on već dobio jednu ozbiljnu dimenziju. U tom smislu, želim da kažem da će, imajući u vidu dokazanu opredijeljenost Vlade da putem rješavanja stambenih pitanja zaposlenih u prosvjeti daje potreban doprinos podizanju njihovog standarda, Ministarstvo prosvjete i Stambena zadruga "Solidarno" detaljno razmotriti ovu, kao i sve slične inicijative koje smo u međuvremenu dobili iz različitih opština i da ćemo pokušati da u granicama realnih mogućnosti u saradnji sa svim zainteresovanim stranama stvorimo neophodne pretpostavke za njihovu što skoriju realizaciju. Nije na odmet da kažemo da je do sada Stambena zadruga "Solidarno", zahvaljujući posvećenom, odgovornom i predanom radu od svog osnivanja, uspjela da izgradi ili preda na korišćenje oko 700 stambenih jedinica za prosvjetne radnike koji dolaze iz 12 opština u Crnoj Gori. Samo u posljednje tri godine, za mandata ove vlade je predato na korišćenje oko 200 jedinica u Herceg Novom, u Danilovgradu i Podgorici, a za ove tri godine je dodatno kroz kredit za izgradnju ili kupovinu stana stambeno pitanje riješilo i oko dodatnih 100 prosvjetara. Dakle, u posljednje tri godine na jedan od ova načina je riješilo stambeno pitanje oko 300 porodica. Takođe, želim da kažem da je ukupan doprinos Vlade ovoj važnoj problematici Stambenoj zadruzi "Solidarno" do sada bio na nivou od oko 6,3 miliona eura. Takođe, mislim da nije na odmet i da ustvrdim da je u decembru 2019. godine potpisan novi trogodišnji sporazum kojim su obezbijedena dodatna sredstva za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih u prosvjeti, kojim se Vlada obavezala da u poseban fond Sindikata prosvjete uplaćuje godišnji iznos od 700 hiljada eura. Time je uvećan godišnji iznos namijenjen rješavanju stambenih pitanja zaposlenih u prosvjeti, koji je, prema prethodnom sporazumu, iznosio 600 hiljada eura godišnje. Što znači da smo prepoznali potrebu da i na ovaj način u granicama datih mogućnosti izlazimo u susret opravdanim zahtjevima koje dobijamo iz Stambene zadruge "Solidarno", da smo imali kvalitetan rezultat u smislu konkretnog doprinosa koji se do sada mjeri sa preko šest miliona eura, da će sa tim opredjeljenjem Vlada, bez sumnje, i dalje nastaviti i da ćemo na taj, kao i na svaki drugi način, pokušavati da crpimo maksimum iz postojeće ekonomske situacije i da činimo ono što možemo da i u finansijskom, i u ovom stambenom dijelu, i u svakom

drugom dijelu pokazujemo jedan odgovoran i posvećen odnos prema prosvjetnim radnicima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:36:14)

Hvala Vam, ministre.
Poslanice Vuković, izvolite. Vaš komentar odgovora.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.06.20 14:36:23)

Ja bih iskoristila i priliku za dopunsko pitanje koje mi je veoma veoma važno.

Drago mi je, ministre Šehoviću, što će nikšički prosvjetni radnici i radnice očekivati, moći da očekuju, da se nadaju da će za njih 120 biti riješeno stamabeno pitanje. To mislim da je par eksekutivno važno pitanje i konačno dođemo do onoga rest non verba. Dakle, da zaista na djelu pokazujemo kako djeluje ova vlada i koliko ozbiljno shvata ono što je bilo u njenom programu i što je bilo primarno u ekspoziciji premijera Duška Markovića, a to je da se status prosvjetnog radnika u svakom pogledu u Crnoj Gori treba poboljšati.

Moje pitanje, ministre Šehoviću, Vama nije nepoznato. Ono je postavljeno više puta iz ovih klupa i šćam se Vašeg striktnog, jasnog i direktnog odgovora na to pitanje. Neke, nažalost, zaposlene u našim školama direktore i direktorke taj Vaš striktni direktni odgovor ili nije zanimao, ili ga nijesu čuli, ili ga nijesu dobro shvatili. Zbog toga ću Vam postaviti konkretno pitanje koje se odnosi na raspodjelu časova u odnosu na normu koja je predviđena, a u tri varijante ću Vam postaviti to pitanje, sa jednim jednim zaključkom. Naravno, ne očekujem da mi Vi danas odgovorite na to pitanje. S obzirom na ozbiljnost toga pitanja, sačekala bih i da ga dobijem u pisanoj formi, a i iskoristila ako treba i pravo koje kao poslanica članom 50 Poslovnika imam, a to je da Vam dostavim ovo pitanje i da Vaši službenici odgovore na njega.

Ima li, ministre Šehoviću, stalno zaposleni nastavnik sa nepunom normom pravo, prema zakonu, na dopunu norme aneksom na određeno u matičnoj školi ukoliko postoji dovoljno slobodnih neraspoređenih časova za tu školsku godinu?

Druga varijanta: Može li nastavnik sa rješenjem na neodređeno na nepunu normu dobiti još jedno rješenje na neodređeno na časove u drugoj školi u kojoj vrši dopunu, te da ima dva rješenja na neodređeno?

I treće: Može li škola istovremeno da traži dopunu za nekog nastavnika a da iz istog predmeta prijavi višak časova?

Zašto Vas ovo pitam? Šćam se dobro kada ste mi odgovorili da nastavnici koji imaju ugovor na neodređeno, a nemaju optimalnu normu časova, imaju primat u odnosu na druge u toj školi. Zbog toga, da pojednostavim, ima li ijedan direktor osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori pravo na slobodno tumačenje Vaših ministarskih instrukcija? Ako nema, savjetujem da se svim direktorima i direktorkama pošalje dopis o obaveznoj pravednoj raspodjeli časova i precizno uputstvima kako se ona vrši. Mislim da je Ministarstvo prosvjete i u ranijim mandatima imalo taj običaj da se sa nivoa ministra prosvjete pošalje jasno uputstvo direktorima kako ne bi kod njih postojala zabuna i kako neki nastavnici i nastavnice u osnovnim i srednjim školama ne bi trpjeli nepravdu. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:39:45)

Zahvaljujem, poslanice Vuković.

Moram Vam priznati da nisam bio baš oduševljen Vašim dopunskim pitanjem, čisto iz tehničkih razloga zato što nećemo uspjeti, koliko vidim, da završimo sa ministrom Šehovićem danas, koji će samo iskoristiti čistih pet minuta. Nadam se da neće prekoračiti.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:40:12)

Razumijem potrebu uvažene poslanice Vuković da otvori ovih dodatnih nekoliko pitanja, jer vjerujem da je i ona sama u prilici da pruži dodatno objašnjenje jednom broju zaposlenih u sistemu obrazovanja oko toga na koji način se vrši raspodjela slobodnih časova.

Kako ste i sami predložili, ne želim da do detalja odgovaram na svako od ta tri postavljena pitanja, ali želim da dam sljedeći komentar. Ne znam da li direktori obrazovnih ustanova imaju potrebu i mogućnost da na različit način tumače stavove ministra prosvjete, ko god to bio, ali jedno znam - da niko nema pravo ko je u obrazovnom sistemu da na različit, podvlačim, pogrešan način tumači ono što je sadržano u propisima i u ostalim podzakonskim aktima koji prate te propise. Tako da u odnosu na ovo prvo i nije nužno da neko slijedi stav saopšten na neku temu, pa makar i ako je to stav, recimo, resornog ministra, ali jeste nužno da svako poštuje zakon. A moja je obaveza da u odnosu na svako nepostupanje po zakonu, i oko toga nemojte da imate nikakve dileme, postupam na jedan odgovoran način i da u postupku koji je jasan a koji podrazumijeva uključivanje inspeksijskih organa, kao i uključivanje samih zaposlenih u Ministarstvu prosvjete, dokaže eventualno kršenje. Ukoliko se od strane bilo koga ispostavi da je bilo koji direktor na kreativan način tumačio zakon i da se ogriješio o bilo koji propis koji je obavezan da poštuje, nemojte da imate nikakve dileme, što se mene tiče, da ću ja ovoga puta iskoristiti, kao što sam to radio dosad, svoja zakonska ovlašćenja koja imam i da ću bez ikakve dileme koristiti jedan od razloga za razrješenje direktora. U svakom takvom slučaju ću postupati nezavisno od toga o kome se radi, koliko je dugo na toj poziciji i koliko je davao doprinosa obrazovnom sistemu sa te pozicije, jer makar oko jednog ne smijemo imati različita tumačenja - a to je oko obaveze poštovanja zakona.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:42:48)

Zahvaljujem Vam.

Poslanice Vuković, po Poslovniku, pitanje je završeno odgovorom ministra.

Poslanice Jočić, izvolite. Neka se pripremi poslanica Nenezić.

MARINA JOČIĆ (03.06.20 14:43:08)

Ja sam postavila pitanje koje je gotovo identično sa pitanjem jednog od mojih prethodnika. Odnosi se na gospođu direktorku Danijelu Bokan. Pitanje glasi:

Hoće li v.d. direktorica Gimnazije Cetinje Danijela Bokan snositi sankcije za govor mržnje povodom 21. maja ne samo profesionalno, nego i krivično?

Na ovakvo pitanje maloprije smo dobili najblaže rečeno skandalozan odgovor. Ne samo što je skandalozan, nego sa toliko je strasti ministar odgovarao na ovo da ja u njegovom govoru takođe prepoznajem govor mržnje. A sad ću reći zašto. Ta je direktorica je već jednom citirana, ja ću samo ovaj dio koji se striktno odnosi na moje pitanje: "Posebna je čast i emocija slaviti nezavisnost svoje države, a oni koji danas tu emociju nemaju, najiskrenije želim da se spakuju i produže neđe", vrlo pismeno od direktorke, "đe ima sunce ljepše sjati. Ova omladina to zaslužuje". Koja omladina? Kako će ona da ispituje emocije u gimnaziji, koja joj je povjerena na upravljanje? Gdje je ovdje sloboda mišljenja?

Vi se, ministre, maloprije hvalite sa svim tim tehničkim dostignućima koje namjeravate i koje ste već sprovedi u našim školama. Posao škole je da obrazuje i da stvori čovjeka. Ljudi su se na ovim prostorima stvarali pomoću table i krede i to nije suština. Suština je u školi da ih nauče slobodi, da ih nauče slobodnom promišljanju, dovođenju u pitanje onih vrijednosti koje im se serviraju, koja god da je to vrijednost. Kažete na svom privatnom fejsbuk profilu ima pravo da radi šta hoće. Neću sada da karikiram sve to, ali pravda za Mirnu Nikčević, ona je kažnjena na sudu zbog svog govora na svom privatnom profilu. I ovdje dvostruki aršini zato što vama može biti tako, zato što se ovdje govori protiv onih koji ne priznaju nezavisnost na pokradenom referendumu. Pa znate li da svako srpsko dijete u Crnoj Gori zna da je taj referendum pokraden? I vi ćete da

pomilujete vašu direktoricu Bokan zato što je to rekla? S druge strane, kakve ljude vi vaspitavate i kakav je sistem vrijednosti u školama kojima ste vi krovna institucija. Kažnjavate, automatski ste dali otkaz gospođi Ivani Bulatović sa obrazloženjem, brutalna indoktrinacija. Danas ste to malo pojačali, pa ste rekli ima sumanutu ideju da ne postoje crnogorska nacija i crnogorska crkva. Ja stojim pred Vama i kažem da ne postoji crnogorska crkva. Crnogorska crkva aplicira kao nevladina organizacija za grantove. Je li to crkva? Na kraju krajeva, krunski dokaz da postoji ta crkva, ne bi Milo Đukanović pravio sada novu, najavljivao pravljenje nove crkve. Znači, to ne postoji.

Ono što je za mene ključna stvar, neka ova gospođa odgovara ili ne odgovara, ja sam samo saopštenja čitala. Ja nju ne poznajem, jer svako poznanstvo sa nekim iz Demokratskog fronta u ovoj vlasti može samo nekome da šteti. Ona tvrdi da je snimak nastao tako što su je đaci snimali, a da je neko isjekao snimak. Koga vi vaspitavate u školama? Špijune je li? Zna li Vi da je ovo dokaz pribavljen na nezakonit način od maloljetnika? Vi se smijete tome. Smijete se. Zato što se Vi smijete, mi kao regularne objave kojima vlast ne udara na trag imamo sledeću objavu Vašeg jednog sunarodnika. Alen Osmanagić: "Zašto se ta gamad (posrbice) primaju u zdravstvene ustanove, ukazuju zdravstvenu pomoć bitangama koje ne poštuju državu, koji napadaju policiju i koji gaze sav trud tih zdravstvenih ustanova, ovo se može riješiti samo na jedan način." Na koji? Na koji, ministre? Vi ste u Vladi koja toleriše ove stvari. Vi ste u Vladi koja hapsi ljude koji prenose tuđe tekstove, ali ovo ne hapsite. Ne pada vam na pamet. Govor mržnje prema Srbima, to je potpuno legitimno. To njegovanje antisrpstva, ja sam uspjela da doživim na najbrutalniji način prošlog ljeta kada je grupa navijača napala auto Andrije Mandića, bila sam na deset metara. Navijači su bili sa Cetinja. Znači, ova direktorica i ovakvi direktorim ovi što dobijaju vaše stanove moraju da pokazuju taj stepen antisrpstva da bi mogli da prosperiraju u službi. A Vi ste pokrovitelj vaspitavanja špijuna, žao mi je to, i zombija. Kod Vas djeca ne smiju da imaju drugačije mišljenje. Ako imaju drugačije mišljenje, ne znaju koju će ocjenu, a da ne govorim o profesorima koji ne smiju da imaju drugačije mišljenje. Za Vas je sumanuta ideja da neko priča o tome da postoji crkva. Mi vaspitavamo našu djecu, pa ponudite im nešto drugo i drugi sadržaj. Oni kroz sve školske sadržaje potpuno suprotno uče. Vi ste iz školskih programa istjerali sve što liči na srpstvo. Naše čitanke su pune nekakvih autora za koje ne znaju ni u kući da postoje. To su vrijednosti na kojima vaspitavate nove generacije. Ne vaspitavate to samo zbog gole mržnje, nego zbog lakšeg načina budućeg vladanja tim ljudima. Kad im uzmete znanje, uzeli ste im budućnost.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:49:21)

Hvala, poslanice Jočić.
Ministre, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 14:49:29)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Nimanbegu.

Poslanice Jočić, mudriji od Vas i od mene su rekli da je obrazovanje zlatni ključ slobode. Ja vjerujem da ćete se Vi složiti sa mnom, a da bismo došli do tog zlatnog ključa slobode, mora obrazovanje biti zasnovano na zdravim temeljima, a da bi bilo zasnovano na zdravim temeljima, moramo voditi računa o kvalifikacijama koje dajemo u odnosu na taj obrazovni sistem.

Postavili ste pitanje koga naši prosvjetni radnici vaspitavaju. Vaspitavaju preko stotinu hiljada naše djece, za koju cijenim da su naše zajedničko najveće bogatstvo kojeg moramo biti svjesni. To Vam je odgovor na to prvo pitanje. Ja mislim da sam pozvaniji da Vam odgovorim na drugo pitanje koje nije postavljeno, a koje se vezuje za prvo, a to je ko vaspitava našu djecu. E u odnosu na to pitanje ko vaspitava našu djecu sam kao prvi čovjek u sistemu prosvjete bio dužan da, kad me već pitate na te teme, ukažem na jedan slučaj koji se desio u jednoj podgoričkoj osnovnoj školi, koji sam pomenuo ne zbog imena, jer ja ime i prezime pomenuo nijesam, jer me ime ne interesuje, ali me interesuje pojava i koji sam okarakterisao tačno je, kao skandalozan, a na kraju sam dodao i kao slučaj koji ima elemente šovinizma. Kada neko na času fizičkog

vaspitanja, kolegkinice Jočić, iz čista mira umjesto da se bavi nastavnim planom i programom koji se tiče predmeta fizičko vaspitanje, nađe za shodno da ustvrdi, kolegkinice Jočić, a ja Vam mogu proslijediti taj snimak, da se Crna Gora odvojila kao ravnopravna država, da niko ne voli i da u jednom momentu kaže da crnogorska nacija ne postoji. Dakle, usred Crne Gore neko ko je nastavnik fizičkog vaspitanja se drzne da kaže da crnogorska nacija ne postoji, pa se još drzne da tumači da li su muslimani i Bošnjaci ili nijesu Bošnjaci, da li crkva ova ili ona ne postoji. Ja ne želim da ulazim u motive nekoga kome je pala takva, moram reći, sumanuta ideja na pamet, ali želim i Vama i čitavoj crnogorskoj javnosti da kažem da će na način na koji je prošla kolegkinica koja je predavala u toj osnovnoj školi proći svi oni koji upru prstom u bilo koji narod u Crnoj Gori - nezavisno je li on crnogorski, bošnjački, srpski, hrvatski ili bilo koji drugi. Moja je dužnost, naša je dužnost, dužnost ove Vlade je da ukažemo na te slučajeve. Naša zajednička dužnost je da ohrabrimo sve one koji su po zakonu bili dužni da preduzmu sve mjere iz njihove nadležnosti zasnovane na zakonu i da ovaj slučaj dovedu do kraja, a on je doveden do kraja na način što je pomenuta nastavnica dobila otkaz.

Nijesam želio da ulazim u tumačenja privatnih stavova, na privatnim fejsbuk profilima, jer da sam to uradio, onda bi smo ovdje na stotinu tih stavova mogli čuti. Onda bi nas to odvelo u potpuno drugi kontekst. Na kraju, budite poštteni pa priznajte da to što je uvažena kolegkinica Bokan saopštila, da je posebna čast i emocija slaviti nezavisnost svoje države, pa čak i to što je kazala "a onima koji tu emociju prema sopstvenoj državi danas nemaju najiskrenije želim da se spakuju i produže neđe će im sunce ljepše sjati". Dakle, ja vjerujem da ovo, pa čak iako je saopšteno na ovaj način, možda malo nespretno, znam da namjera nije bila loša, apsolutno, pa čak i ako je na ovaj način saopšteno, ne može da se povuče između ovog slučaja paralela ni na koji način sa ovim slučajem na koji sam ja s pravom ovdje ukazao i povodom kojeg šaljem poruku da država Crna Gora, nezavisna država Crna Gora neće tolerisati da u toj državi neko tvrdi da većinski, manjinski ili bilo koji drugi narod ne postoji. To je suština ove priče i zbog toga ja ne želim da sa Vama uđem u dijalog političke prirode, a mogao bih i to da radim, već želim da stvari posmatramo samo na nivou principa. Ako stvari posmatramo na nivou principa, onda ovo prvo moramo da okarakterišemo i Vi ste dužni da to okarakterišete kao šovinizam, a ovo drugo kao moguću nespretnost u saopštavanju stava, iza kojeg se krije samo emocija prema sopstvenoj državi, a ne ništa drugo od toga. Siguran sam da će kolegkinica Bokan, kao neko ko radi svoj posao na jedan ozbiljan i odgovoran način, naći način da na ovu temu dodatno iskomunicira. Koliko ja imam informacija, ona će zaštititi svoj integritet na način što će, u skladu sa zakonom u postupcima koji su definisani zakonom, svoju nevinost i pokazati ako uopšte možemo da razgovaramo i da osuđujemo ono što je suština ove izjave, a ne ono što se pokušava politizovati i istrzati iz konteksta. Od Vas sam, kao od uvažene poslanice u ovom Parlamentu, očekivao da ćete jasno da osudite ovaj prvi slučaj prije nego bilo koji drugi, a nažalost bilo ih je još nekoliko. Zbog toga je bilo bitno da u ovom Parlamentu pomenemo taj jedan najnoviji i da kažemo da takvo skandalozno ponašanje, pogotovo kad je riječ o radu sa djecom, nećemo tolerisati.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 14:56:06)

Hvala, ministre.

Žao mi je što niste poštovali vrijeme od pet minuta.

Poslanice Jočić, da čujemo Vaš komentar.

MARINA JOČIĆ (03.06.20 14:56:14)

Skupštinska sala nije mjesto gdje ćete Vi da prijetiti bilo kome, pa ni prosvjetnim radnicima. To je nedopustivo. Vi da prijetite nekome ako bude nešto rekao što se Vama ne dopada i što nije u skladu sa emocijama Vašim i Danijele Bokan. Vi govorite da dva slučaja nemaju istu težinu, ne mogu se spojiti. Ja se slažem sa Vama. Ovo što je kazala Danijela Bokan je govor mržnje, a ovo što je kazala profesorica, koju hoćete da potcijenite, pa naglašavate da je profesorica fizičkog, a Vi znate da se na tom fakultetu i anatomija uči. Pa ne bih je baš tako potcijenivala kao što ste Vi

pokušali u više navrata podvlačeći to, jer mi uopšte ne znamo šta predaje Danijela Bokan. Uopšte me ne interesuje. Kad ovo može da napiše, potpuno je nebitno šta ona predaje. Vi kod Danijele Bokan imate pretpostavku nevinosti, a kod ove druge gospođe nemate pretpostavku nevinosti, kod Ivane Bulatović nemate pretpostavku nevinosti. Vi ste odlučili da nju pokažete kao primjer svakome ko ne misli kao Vi i ova vlast. E pa neće moći. Dolaze dani kada će to biti potpuno drugačije. Ali, kako ste Vi tako dobrog srca i imate razumijevanja za određeni broj ljudi kojima ministrujete, da Vas priupitnem. Ovo nije dopunsko pitanje, nego u sklopu odgovora. Savjetnik u Ministarstvu prosvjete Marko Šćepanović snimio je pjesmu Mantija. Jel' on Vas savjetuje? Koga on savjetuje? /Upadica/ E neću Vam postaviti dopunsko da Vam ne bih dala mogućnost za posljednju riječ.

Građani Crne Gore, ovaj zaposlenik i ovaj savjetnik u Ministarstvu prosvjete kod ovog ministra prosvjete, koji progona Srbe i svakoga ko drugačije misli, pjeva ovih dana sa ekrana pjesmu Mantija, u kojoj ima stihova: "Niko nas ne dira, svak se blesav pravi, zbog mantije ja mogu kriminalom da se bavim. Mantija mi daje moć da nekažnjeno mogu proć i sa ikone sav novac u džepu stavljam". Ovaj zadnji tih sam stavila zbog toga da još jednom podvučem pismenost ljudi koje vi upošljavate. Ne umije ni padež da potrefi. Ovdje postoje još i stihovi koje zbog digniteta ovog doma, zbog ličnog vaspitanja ne mogu da izreknem, koji su ispod svakog nivoa. Nismo čuli da ste ekspresni otkaz dali tom čovjeku. Neću da Vas pitam uopšte zato što ste dozvolili da Vam ovo biće radi. Ovo nije čovjek nego biće. /Upadica/ Mogu, naravno da mogu. Da je vrijeđao Vaš narod na tako brutalan način i Vaše sveštenike, i Vi biste tako rekli. Vi ste rekli da su djeca zajedničko bogatstvo. Odakle moja briga za djecu? Ona jesu zajedničko bogatstvo i želim da stvorimo u Crnoj Gori normalne mlade ljude koji će imati i svoje i nacionalno i vjersko osjećanje potpuno izdefinisano, koji zbog toga neće biti progonjeni. Koji će imati hrabrosti da kažu nastavniku da se ne slažu sa onim što on govori, ali ne. Kod Vas su na cijeni oni koji proganjaju Srbe, pa tako imamo jednu profesoricu Kovačević iz Tehničke škole koja se svađala sa roditeljima, koja nije dozvoljavala djeci da izađu na litije. To je ono što Vi njegujete kao posebnu vrijednost u vašem ministarstvu. Ja ne mogu da vjerujem. Vi ste iz građanske stranke, a da ste tako nacionalno ostrašćeni za mene je to poražavajuće, moram da Vam kažem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:00:31)

Ministre, izvolite.

Prvi ste se javili. Procedura.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 15:00:47)

Ja razumijem, koleginice Jočić, odnosno kolega uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, da teme koje se otvaraju u ovom visokom domu mogu biti osjetljive, ali to ni na koji način ne opravdava olako iznošenje i kvalifikovanje ljudi i korišćenje nekih epiteta koji nisu svojstveni Skupštini, kao vrhovnom zakonodavnom domu. Mislim da je poštenije, hajde taj izraz da upotrijebim, da ako uvažene kolege poslanike interesuje odgovor na pitanje, da iskoriste poslovničku mogućnost i da ministrima koji dođu u ovoj visoki dom da odgovaraju na njihova ta pitanja i postave, a ne da zloupotrebjavaju, odnosno da eskiviraju Poslovnik da mi koji se sa ove strane vrijeđamo, 'ajde tako da kažem, za koje se lijepe etikete koje ni u privatnom ni u bilo kojem smislu ne bi smjele da se lijepe za bilo koga, ne možemo da damo odgovor.

Dakle, ja nisam ni nacionalno ni na bilo koji drugi način ostrašćen čovjek. Ja sam utemeljen u ovoj državi ovih 39 godina i svi znaju ko sam i što sam. Ja sam se podigao u jednoj multinacionalnoj sredini. Ja sam izradio kumovske relacije sa ljudima drugih vjera i nacija i na te relacije sam više nego ponosan. Ako me pitate politički, mogao bih, kolega Nimanbegu, da kažem da u onim sredinama u kojima živi većinski srpski narod sam u sredini u kojoj ja potičem napravio ja i partija kojoj pripadam najbolji rezultat, bolji rezultat nego koleginica koja predstavlja taj narod u nacionalnom smislu. Dakle, mene u ovoj državi i u sredini u kojoj sam se podigao svi poznaju i zato Vas molim da ne dozvolite da se na bilo koji način ni ja ni bilo ko drugi brutalno ovdje vrijeđa.

Ovo je važna činjenica u odnosu na slučaj nekoga ko je bio zaposlen u Ministarstvu prosvjete, važno je da kažem da ja osuđujem takav način izražavanja umjetničkog, da osuđujem te riječi, da mislim da to nije prikladan način, da mislim da niko nema pravo da na takav način govori o društvenim temama. Ja to osuđujem. To lice je u skladu sa zakonom zasnovalo radni odnos u Ministarstvu, jer je bio jedini kandidat koji je ispunjavao zakonske uslove, a koji se pojavio na usmenom intervjuu. Bio je zaposlen na određeno vrijeme i želim da Vam kažem da više nije zaposlen u Ministarstvu prosvjete.

To je odgovor poslaniče, odnosno potpredsjedniče Nimanbegu, u odnosu na ovo pitanje, a sve drugo je politikantstvo. Ovdje ne smije biti otvoren prostor za govor mržnje. Ja ga ne dozvoljavam u sistemu na čijem sam čelu. Očekujem i od Vas da ga ne dozvoljavate u sali u kojoj Vi predsjedavate. Mislim da pojedine riječi koje je ovdje koleginica Jočić upotrijebila zaista ne stoje i moramo svi da se prisjetimo jedne maksime da nikad ne zažalimo zbog onoga što nijesmo rekli, a često zažalimo zbog onoga što smo rekli. Povedite računa, koleginice Jočić, jer ja mislim da kada se ugase ove kamere i kada ostanete sami sa sobom, da ćete shvatiti da ste ipak ovdje pretjerali, a da ničim nijeste izazvani, jer Vas lično ni na koji način nijesam uvrijedio. Naprotiv, samo sam komentarisao pojave i nijesam pominjao imena.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:05:10)

Hvala Vam, ministre.

Molim vas da se skoncentrišem, pa da odgovorim na dio procedure koju je tražio ministar Šehović. Vi ste u toku diskusije, koleginice Jočić, prvo uzviknuli riječ replika. Vjerovatno ste smatrali da je poslanica Jočić u svom izlaganju nešto uvredljivo rekla i onda u proceduralnom reagovanju rekli da je to dio da ste nacionalno ostrašćeni. To sam razumio kao dio proceduralne reakcije. Za to što je rekla poslanica Jočić ja sam reagovao, ne u mikrofon. Po mom mišljenju, da se osoba koja nije ovdje naziva nekim bićem nije u redu. Nije u redu takvo oslovljavanje sugrađana, građana koji ne mogu ništa demantirati. Zato sam Vam dao riječ i ovo shvatam kao proceduralnu Vašu reakciju upućenu meni. Ja zbilja ono što je govorila koleginica Jočić, jer nije samo izgovarala, je njeno pravo kao poslanice s kojim se ja lično duboko ne slažem, sa puno njenih stavova, ali ona je na taj način koncipirala komentar na Vaš odgovor.

Poslanice Jočić, samo momenat, jer se i poslanica Laličić javila proceduralno.

JOVANKA LALIČIĆ (03.06.20 15:06:33)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Pa evo, upravo proceduralno. Mislim da ste kao predsjedavajući bili u obavezi da koleginici Jočić skrenete pažnju da krši član 105 našeg Poslovnika i da je opomenete ne da ona samo čuje, nego prosto opomenu zbog riječi i uvredljivih izraza koje je upotrijebila na račun našeg gosta uvaženog ministra.

Član 105 - Nije dozvoljeno korišćenje uvredljivih izraza...

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:07:00)

Hvala, poslanice Laličić. Uzimam to, ali nijesam ocijenio da je potrebno da izrečem opomenu. Ja sam joj rekao da mislim da se u takvom dijelu nije trebala izraziti.

Poslanice Jočić, da čujemo Vašu proceduralnu reakciju.

MARINA JOČIĆ (03.06.20 15:07:19)

Ja se stvarno kao osoba trudim da nikoga ne uvrijedim. I nadam se da nije bilo ni jedne uvrede. Ne znam gdje ste Vi pronašli uvredu. Možda ste Vi osjetljivi više od ove Danijele Bokan, te

emocije kod Vas možda više rade. Ja se stvarno vrlo pazim od toga da ružne riječi ne koristim, da nikoga ne uvrijedim. Iskazivala sam svoje političke stavove i mislim da tu nema ničeg spornog i žao mi je ako ste se Vi osjetili uvrijeđenim. Stvarno ne želim nikoga da uvrijedim.

Vi ste u ovoj proceduralnoj replici rekli da ste utemeljeni u Crnoj Gori. Pa ja mislim da niko od nas ovdje u Parlamentu i u Vladi ne može da nije utemeljen u Crnoj Gori. Mora da ima crnogorsko državljanstvo. Moji su svi preci odavde. Ja sam slučajno rođena u Srbiji, vaspitavana sam u duhu da volim i poštujem svakog dobrog čovjeka, jer sam ja kćerka oficira i to komunističkog oficira. Naravno, kada sam sazrela, malo su se moja gledanja razlikovala od mog oca u tom nacionalnom smislu. Ja smatram da je njegova generacija propustila da zaštiti svoj narod koji je i te kako propatio u prethodnom periodu. Izvinite, jel' boli nekoga nešto pa da pomognem? Neki jauk čuh ovdje. Tako da i ja imam kumove i ja imam drage prijatelje raznih vjera i raznih nacija. Ja znam da je zgodno meni nalijepiti etiketu, jer se borim za svoj narod i ovdje ko se god bori vjerujte, sutra, a to će biti, na jesen mi ćemo uzeti vlast.

Prvi put kad budem čula da je neko diskriminisan od bošnjačkog naroda Albanaca, Hrvata, bilo koga, ja ću biti prva koja će dići glas protiv diskriminacije. Vjerujte. Ja jesam nacionalista, ali nijesam šovinista i zato me bole svi ovi napadi. Ja vidim sve vas koji imate visoke škole i visoke položaje, kako se niko ne nađe da kaže, jednom ste Vi i hvala Vam, gospodine Nimanbegu, rekli nešto u vezi ugroženosti srpskog naroda u Crnoj Gori nejednakog statusa, kako se niko od vas ne nađe da kaže - ljudi, ugroženi su. Nema ih u upravi. Koliko imate Srba direktora u školama i vrtićima, uopšte u obrazovnim ustanovama? Koliko? Gdje su Srbi? Od 30% Srba niko ne bi dovoljno pametan da bude direktor škole. Eto tako. I ovo što ste pomenuli da je ovaj čovjek primljen na usmenom intervjuu, svi znamo i kod vas i kod svih državnih organa usmeni intervju im služe da se ostvari protekcija. Svi dobro završe pismene, a onda kada je intervju, odluče, e to je taj. To je onaj ko ima protekciju.

Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:10:27)

Poslanice Jočić,

Samo na Vaš proceduralni dio, a u stvari to je više bio komentar, ja se moram zbilja složiti sa Vama da ja tako i cijenim. Ako vi cijenite da ste predstavnici srpskog naroda, da ako vi zbilja cijenite, ja vidim da Vi to vjerujete da ste ugroženi u Crnoj Gori, to je tema o kojoj moramo sjesti i razgovarati. Ja sam bio predsjednik Nacionalnog vijeća Albanaca /upadica/, bili ste iako vi smatrate da je tako. Tema za ovaj Parlament i za ministra bi bila koliko ima, recimo, Srba zaposlenih ili koliko Srba ima direktora škola, ali, morate se složiti, čitanje sa profila fejsbuka nekih osoba možda nije tema i ne bi trebala biti tema. Na taj način mi možemo i kod naših sunarodnika stvoriti osjećaj da su ugroženi, ali to su pojedinci. Ako institucija to radi, to je problem. Ako rade pojedinci, /upadica/ čitali ste na fejsbuku što nijesam siguran da je dio, a što se tiče socijalnih profila ili socijalnih medija, svi smo svjesni, građani Crne Gore da to pitanje nije regulisano dovoljno ne samo kod nas, nego u cijelom svijetu. Neregulisano. /Upadica/ Znači, jezici pojavni oblici mržnje, šovinizma oni su nedozvoljeni, ali su toliko česti da ja čak mislim da tu službe, strane, domaće agenture rade na podgrižavanju atmosfera, a to nije nikome u interesu.

Ja bih samo molio da, pošto je sad tri i deset, damo priliku i poslanici Nenezić. Ona ima dva pitanja i nastavljamo sutra sa ministrom Šehovićem. Hvala.

Poslanice Nenezić, Vaše vrijeme. Izvolite.

NADA NENEZIĆ (03.06.20 15:12:29)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Pitanje postavljam ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću:

Da li je moguće organizovati upis učenika u srednje škole lično, a ne samo elektronskim putem? Znamo da je svaki jun upravo mjesec kada sve škole, a u ovom slučaju srednje škole, primaju nove učenike.

Odlazak u srednju školu znači i neku orijentaciju profesionalnu, tako da je to vrlo često vrlo važni životni izbor. Budući da je ovim projektom Uči doma omogućeno da se na posredan način učenici prijavljuju za srednje škole, odnosno upisuju, ipak pitala bih ministra, a nadajući se da će se do kraja juna ublažiti mjere - Da li je moguće da učenici i lično donesu svoja dokumenta, razgovaraju s profesorima, jer vrlo često taj razgovor i odluči da prelomi nešto da li je taj učenik za tu školu, da li misli da može da uspješno završili ili ne? Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:13:58)

Hvala, poslanice Nenezić.
Ministre, izvolite.

DAMIR ŠHOVIĆ (03.06.20 15:14:03)

Uvažena kolegice Nenezić,

Mi smo tokom dana imali priliku da razgovaramo na dvije teme koje su na neki način povezane. Jedna je tema koja se odnosi na projekat izvođenja nastave na daljinu, koju smo nazvali Uči doma, a druga je strateški važna ne za obrazovni sistem, nego za cjelokupni društveni ambijent u Crnoj Gori, a to je proces digitalizacije u koji krećemo, a projekat smo nazvali Projekat digitalne učionice.

Vi ste u svom poslaničkom pitanju pažnju usmjerili na treće dostignuće na koje smo jednako ponosni kao i na ova dva prethodna o kojima je bilo riječi, a koje se tiče samog elektronskog upisa. Ja sam veoma zadovoljan što smo opet u vanrednim ograničenim okolnostima uspeli da dovedemo do kraja jedan projekat o kojem smo govorili prethodnih godina i to da ga dovedemo do kraja za svega nekoliko nedjelja. Govorim o projektu elektronskog upisa u vrtiće, osnovne i srednje škole.

Dakle, mislim da smo na taj način napravili i jedan ogroman korak naprijed. Mislim da smo značajno olakšali te procedure i vjerujem da građani Crne Gore to primjećuju i da to pozdravljaju, jer su već do sada imali priliku da koriste elektronsku platformu upisi.edu.me, pomoću koje su dobili mehanizam koji im je na raspolaganju 24 časa dnevno, koji je vrlo jednostavan za korišćenje koje ih lišava potrebe prilaganja dokumentacije, zato što je kompletna platforma postavljena na bazu podataka koju je izradilo Ministarstvo javne uprave, te samim tim sve neophodne podatke crpimo iz sistema Ministarstva javne uprave. Naravno, ovaj projekat ne bismo realizovali i bez kvalitetne podrške koju smo imali iz UNDP kancelarije. U svakom slučaju, ponovo se potvrdilo da kriza uvijek izvlači ili često izvlači ono najbolje iz ljudi. Ja sam siguran da je ova kriza izazvana ovom epidemijom izvukla dosta toga dobrog iz obrazovnog sistema i kao rezultat te činjenice mi govorimo i o elektronskom upisu na sve nivoe obrazovanja do univerzitetskog. Naravno, ovo je projekat koji ima za cilj da olakša upis a ne da ga oteža, ne da zakomplikuje situaciju. Shodno tome, svi oni koji na bilo koji način budu suočeni sa problemima bilo koje vrste, te u tom smislu ne budu u prilici da elektronskim putem obave upis, apsolutno im na raspolaganju stoje nadležne službe Ministarstva. Siguran sam da im na raspolaganju stoje škole, rukovodstva škola, zaposleni u tim školama i mogu da garantujem da niko neće ostati neupisan. Naprotiv, na ovaj način ćemo da sprovedemo bez greške proceduru koja se bez ikakvih problema već sprovela kada je riječ o vrtićima i školama. Za svega nekoliko dana smo mi završili ogroman posao - roditelje i djecu nijesmo izložili nikakvom epidemiološkom riziku, a pokazali smo maksimalan nivo efikasnosti. Isto tako sam siguran da će biti sa upisima u srednje škole. Vjerujem da tu nikakvih problema neće biti, a ako ih bude, zajedno ćemo ih otkloniti što znači da niko neće biti neupisan.

Kada već govorimo o upisima u srednje škole, kako smo mi pokrenuli kampanju koja ima za cilj da vrši promociju elektronskih upisa, ali koja ima za cilj i da vrši promociju važnosti upisa u predškolske ustanove, pa i važnosti pravog odabira srednje škole koja jeste adekvatan izbor za svršene osnovce, želim da kažem da će ovoga puta imati priliku svršeni osnovci da biraju i između 11 novih modernizovanih, modularizovanih programa koje smo u međuvremenu izradili. Što znači da je ova Vlada, odnosno ovo Ministarstvo za period od ovih nekoliko godina, u saradnji sa

Centrom za stručno obrazovanje i sa svim drugim nadležnim institucijama, uspjela da izradi nevjerovatnih 53 nova modernizovana modularizovana programa, koja su rađena u saradnji sa privredom i koja znače ponudu više i kvalitet više za naše svršene osnovce.

Shodno tome, vjerujem da će im ova olakšavajuća okolnost koju imaju u odnosu na elektronski upis pomoći da možda na još na konkretniji način budu svjesni potencijala koji imaju u srednjim stručnim školama, govorim o onima koji su verzirani za srednje stručne škole. Ukoliko ih ta vrsta ponude ne interesuje, svakako da uvijek imaju na raspolaganju i gimnazije. Ovoga puta je u tim gimnazijama otvoren prostor i za specijalistička odjeljenja, jer smo željeli da na taj način stvorimo preduslove da dijete koje ima afiniteta ka jezičkoj gimnaziji, ka matematičkoj gimnaziji to na konkretan način i pokaže.

Siguran sam da će krajem ovog mjeseca, kada zvanično i krene procedura elektronskog upisa u srednje škole, djeca imati široku ponudu i vjerujem da neće pogriješiti kada je riječ o odabiru buduće škole, u okviru koje će pokušavati da zaokružuju svoju mladu ličnost.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:20:03)

Hvala, ministre.

Poslanice Nenezić, izvolite. Vaš komentar odgovora.

NADA NENEZIĆ (03.06.20 15:20:09)

Uzimajući u obzir sve što je gospodin ministar danas rekao, prateći rezultate ovog sjajnog projekta Uči doma, moram reći, kao dugogodišnja profesorica nikšićke gimnazije, da sam malo kad u svom profesionalnom životu bila tako ponosna na rezultate svojih kolega i uopšte Ministarstva, na čelu sa gospodinom ministrom, kao ovih dana, odnosno ovih mjeseci.

Dakle, prosvjetni radnici od kojih neki nemaju krov nad glavom još uvijek, prosvjetni radnici koji nijesu zadovoljni načinom kako ih vrednuje društvo, kad god zatreba su tu. On je učitelj, on je neko ko ima odgovornost kao i onaj ljekar što ima odgovornost prema svom pacijentu. Svaki prosvjetni radnik je učitelj svojem učeniku. Želim i ja da se duboko naklonim svim mojim kolegama i da zaista kažem da sam izuzetno ponosna na njih, na njihovo znanje, na njihov vitalizam, na njihovu okretnost, na njihovu sposobnost. Želim ovom našem društvu da malo okrenu pogled prema nama.

Nijesam sigurna da li sam dobro razumjela gospodina ministra, /upadica/ to sam htjela da postavim kao pitanje. Da li treba nešto osobito da se učenik nekom molbom? Samo da se javi. Eto to sam htjela kao dopunsko pitanje da Vam postavim - da li učenik može i na neki drugačiji način, da li mu je potrebno nešto drugo od dokumenata ili molba da se prijavi da lično izvrši taj upis. Znao kako se učenik osjeća srećno, makar su ove moje duge godine to nekako pokazale kad izlazi iz škole kako se osjeća. To je sreća što je postao dijelom neke tako željene srednje škole.

Hvala gospodinu ministru.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:22:36)

Hvala, poslanice Nenezić.

Postavite drugo pitanje.

NADA NENEZIĆ (03.06.20 15:22:48)

Moje drugo pitanje gospodinu ministru prosvjete bi glasilo:

Kada će početi izgradnja vrtića u bivšem restoranu "Društveni standard" u naselju Budo Tomović u Nikšiću?

Obrazloženje: Koliko je bitno ulaganje u ovaj projekat, govori velika zainteresovanost roditelja, jer se u anketi pokazalo da bi u navedeni vrtić u i potencijalni vrtić bilo upisano preko 200 dece. S obzirom da se radi o slabije situiranom dijelu grada, otvaranje vrtića smanjilo bi troškove prevoza dece ka udaljenijim ustanovama te vrste. Veliki broj stanovnika ovog dijela grada je u stanju socijalne potrebe i žive u barakama koje su izgrađene 50-ih godina prošlog vijeka. Stanovništvo je inače multikonfesionalno i multietničko, pa bi i to bio razlog da ovaj projekat ugleda svjetlost dana. Mislimo da je važno napomenuti da se radi o prostoru koji ne iziskuje spoljašnju adaptaciju jer je prilično očuvan objekat, pa smatramo da ova inicijativa ne zahtijeva velike troškove.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:24:07)

Hvala, poslanice.

Ministre, da čujemo Vaš odgovor.

DAMIR ŠHOVIĆ (03.06.20 15:24:16)

Uvažena kolegice Nenezić, zahvalan sam Vam na ovom pitanju i povodom istog smo imali komunikaciju sa rukovodstvom Javne predškolske ustanove "Dragan Kovačević", iz koje smo saznali da postoji raspoloženje da se veći dio objekta, koji ste pomenuli u svom poslaničkom pitanju, koji je inače u vlasništvu opštine Nikšić stavi na raspolaganje i bude ustupljen pomenutoj ustanovi za novu vaspitnu jedinicu koja bi se mogla izgraditi u tom dijelu grada. Svjesni smo da bi izgradnja nove vaspitne jedinice značajno olakšala život i funkcionisanje brojnim porodicama koje gravitiraju u tom području koji su zbog nemanja vaspitne jedinice tamo u prilici i u obavezi da djecu odvoze u udaljenije vaspitne jedinice i da im na taj način omogućavaju predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

Naravno, i sami ste svjesni da je važno to što postoji spremnost opštine da pomenuti objekat ustupi i to je nešto što i u Parlamentu, a ja to činim na svakom mjestu, treba posebno istaći i izraziti zahvalnost. Jer, ja cijenim da nezavisno od formalnih nadležnosti svi mi imamo obavezu da se brinemo o najmlađima. Opština Nikšić svojom spremnošću pokazuje tu svoju brigu. Međutim, to je samo potreban uslov da bismo mi mogli da taj objekat stavimo u funkciju. Dovoljan uslov bi bio da izvršimo neophodnu adaptaciju prvenstveno enterijera samog objekta, zašto sam od nadležnih službi u Ministarstvu prosvjete dobio procjenu da bi to otprilike iznosilo nekoliko stotina hiljada eura. U tom smislu, želim da Vam kažem da bez obzira na to što ne govorim o simboličnom iznosu nego o ipak nešto značajnijem iznosu, da ćemo ovim pitanjem koje ste Vi s pravom otvorili u Skupštini se ozbiljno i odgovorno baviti, da ćemo imati u narednom periodu intenzivnu komunikaciju sa Javnom predškolskom ustanovom "Dragan Kovačević" i da ćemo pokušati da u granicama datih mogućnosti nađemo adekvatan način za zaokruživanje ovog projekta. O konačnoj odluci ćemo naravno informisati i Vas, i zahvaljujem Vam na otvaranju ove važne teme pogotovo stanovnike tog dijela Nikšića, ali i cjelokupnu nikšićku javnost.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:26:56)

Zahvaljujem.

Poslanice Nenezić, da čujemo Vaš komentar odgovora.

NADA NENEZIĆ (03.06.20 15:27:04)

Naravno, ulagati u decu to je ulagati u budućnost, pa bih se opet vratila onoj krilatici Uči doma, Uči kući - kuća je objekat, a dom je kuća u kojoj stanuju deca.

Svaku kuću će ima dece zovemo domom, zovemo vrtićem, odnosno obdaništem. Obdanište nije samo način da se sačuvaju deca da budu zbrinuta za nekoliko sati. To je iskorak u taj novi svijet, prvi korak u neki novi svijet, prvi korak ka razvijanju socijalne inteligencije. To je svijet iz koga se taj mali-veliki čovjek sprema za neka velika djela, sprema se da bude dio društva, sprema se da voli svoju domovinu. Kako kaže jedan pjesnik - Dete je čovek veoma važan.

Zato bih postavila gospodinu ministru jedno pitanje u vezi sa ovim: Kad bi mogli da počnu radovi na ovom projektu; da li bi makar onako ugrubo tokom naredne školske godine, ili nešto približno da se obraduju i roditelji i njihova deca?

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:28:30)

Zahvaljujem, poslanice Nenezić.

Na dopunsko pitanje ministar želi sada odgovoriti.

DAMIR ŠEHOVIĆ (03.06.20 15:28:37)

Žao mi je što ne mogu do kraja precizno odgovoriti na Vaše pitanje, Vi ćete razumjeti zbog čega, jer cjelokupan posao podrazumijeva prolaženje kroz čitav niz koraka koji su definisani zakonom. Prvo je važno, a nemam informacije da li je taj dio posla zaokružen, da formalno Skupština opštine Nikšić ustupi taj objekat za potrebe obrazovnog sistema. Za to je potrebno određeno vrijeme da bi se ta procedura dovela do kraja. Nakon toga je potrebno da u okviru naših nadležnih službi, a u saradnji sa javnom predškolskom ustanovom u Nikšiću izradimo idejni projekat, da zadovoljimo one standarde koji su definisani odgovarajućim zakonima i da sprovedemo opet drugu vrstu procedure izbora izvođača radova. Sve to može da traje određeni vremenski period. Različita je situacija u slučaju do slučaja, negdje se ta procedura brže završi, negdje nam je potrebno malo više vremena, ali, u svakom slučaju, ono što Vam definitivno mogu na precizan način saopštiti jeste da narednih nekoliko mjeseci mi makar možemo donijeti konačnu odluku o tome da li će se ići u tom pravcu ili neće. A kad se donese konačna odluka o tome i kada se zvanično krene u postupak, onda vjerujem da nam neće trebati mnogo vremena da taj projekat dovedemo do kraja.

Ne želim da prejudiciram stvari, ne želim da bez dodatnih konsultacija ovako u Parlamentu na tu temu donosim odluku. Ali, želim da Vam kažem da ćemo se ovom temom baviti na način na koji ona to zaslužuje. Jer, ste i Vi pokazali interesovanje za tim i otvorili ste jedno pitanje koje je vjerujem i Vama kao narodnom poslaniku postavljano od strane mještana koji žive na tom području. Time ćemo se ozbiljno baviti i vrlo brzo i Vas i građane Nikšića, kako sam maloprije rekao, informisati o konačnim odlukama, a ako budu pozitivne, nadam se da neće proći mnogo vremena do kada će djeca, ako sve bude u redu, biti u prilici da koriste benefite tog objekta i da u jednom bezbjednom, sigurnom i lijepom ambijentu zaokružuju svoju ličnost i da stiču ta prva znanja i vještine koje jednako kao i ja znate da je važno da stiču predškolskoj ustanovi, da je važno da ističu pogotovo u periodu od treće do pete godine života. Jer, sva teorijska i imperijska istraživanja govore o tome da se kompletan psihofizički razvoj nečije ličnosti upravo zaokružuje u tom periodu. Zato je bitno da i odavde pošaljemo poruku da vrtić nije ustanova u kojoj se čuvaju djeca, već da je vrtić ustanova u kojoj se zaokružuje psihofizički razvoj nečije ličnosti, da je to ustanova od čijeg povratnog uticaja na to dijete zavisi čitav niz faktora. Istraživanja su, recimo, pokazala da dijete koje pohađa predškolsku ustanovu u ovom periodu od treće do pete godine života postiže mnogo bolje rezultate iz čitalačke pismenosti na PISA testiranjima, koja se mjere sa godinu i po dana formalnog obrazovanja. Znači, dijete koje pohađa vrtić je godinu i po dana kasnije u prednosti u odnosu na ono koje to nije.

Zbog toga je bitno to što je ova Vlada i Ministarstvo prosvjete pokazala da je toga svjesna, što je pokazala da zna da je naisplativija investicija u predškolsko obrazovanje. Zahvaljujući takvoj našoj politici, mi smo za svega nekoliko godina, a tome nikome u regionu nije pošlo za rukom, uspjeli da procenat obuhvata djece ranim vaspitanje i obrazovanjem podignemo

sa nešto preko 50 na sjajnih 73%. To nije naš konačan cilj, naš konačan cilj je 95%, koliko jeste opredjeljenje i razvijenijim državama od naše. Ali siguran sam da smo na dobrom putu i za svega nekoliko godina, zahvaljujući kampanji koju vodimo i otvaranju novih mjesta za naše mališane, mi svjedočimo ovom porastu i time, čini mi se, radimo najbolju moguću stvar za ovo društvo i za sve nas koji egzistiramo u njemu.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (03.06.20 15:33:29)

Zahvaljujem Vam, ministre Šehoviću i poslanici Nenezić koja je postavila dva pitanja.

Za ovo Ministarstvo ostalo je još četiri pitanja sa kojima ćemo krenuti sutra u 11 časova. Zahvaljujem vam na današnjem radu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:22:12)

Poštovane kolege poslanici, nastavljamo Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini. Nastavljamo sa pitanjima koja su upućena ministru prosvjete Damiru Šehoviću.

Prvo pitanje postaviće poslanica Branka Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (04.06.20 11:22:31)

Ja ću na početku, pošto vi znate da ja nemam problem da pohvalim kad je nešto dobro, da kažem da su me zaista prijatno iznenadili profesori koji su držali nastavu "Ostani doma", da mi je to bilo vrlo interesantno, da sam čak i ja gledala da vidim kako oni to rade i žao mi je što je ta profesija ponižena, stavljena na marginu. Vidi se da tu ima zaista kvalitetnog kadra i da su to entuzijasti koje je ovo društvo marginalizovalo, ali vjerovatno se ta profesija voli i zato su oni to radili na pravi način. Većina njih koje sam gledala baš su me oduševili.

Konkretno da pređem na ovo pitanje koje sam vama postavila.

Zašto dozvoljavate da 32 profesora predaju italijanski jezik u obrazovnim institucijama u Crnoj Gori iako za to nemaju kvalifikacije, već posjeduju diplomu profesora engleskog jezika, a sa druge strane na evidenciji Zavoda za zapošljavanje imate kvalifikovane ljude, profesore italijanskog jezika?

Ministre, podatak je da imate skoro 30%, to je zvanični podatak dobijen od vašeg ministarstva, da imate skoro 30% profesora engleskog jezika koji predaju italijanski jezik u školama u Crnoj Gori. Ja znam da je nekada na Filozofskom fakultetu postojao studijski program za engleski jezik, a da je kao drugi jezik bio italijanski jezik, ali tu se ne stiče diploma profesora italijanskog jezika. Bila sam ažurna da pribavim i planove nastave, odnosno plan nastave i vidjela sam da je to neuporediva razlika, što može da se vidi, neuporediva razlika u tome koliko se izučava italijanski jezik, italijanska književnost, italijanska kultra, ali očigledno da pošto je bilo poželjno da ima više profesora engleskog jezika koji se nisu mogli zaposliti pa ste pozapošljavali te profesore, pretpostavljam da su imali dobru vezu po školama i sad nekog ko nije kvalifikovan u mjeri u kojoj treba da bude kvalifikovan za italijanski jezik vi zapošljavate u školama. To je išlo i na inspekcije, postojala je jedna primjedba i za nevjerovati je, a provjerila sam to u Rektoratu, vi

znate da sam to sigurno ažurno uradila, inspektori su rekli da oni imaju zvanje i profesori italijanskog. Vi znate da se s jednom diplomom ne mogu dobiti dva zvanja i to što su ova dva inspektora rekla, da ih ne prozivam pred javnošću, nije tačno. Oni mogu dobiti neke licence ili nešto, ali ne može se u jednoj diplomi dobiti dva zvanja. Ja sam provjerila, nikada njima u diplomama nije pisalo da su oni profesori italijanskog jezika, nego je postojalo kao primarno profesor engleskog jezika.

To vas pitam zbog toga što imate ogroman broj ljudi koji čekaju zaposlenje a koji su profesori italijanskog jezika, čak oni koji su po starom sistemu učili četiri godine italijanski jezik i čekaju još od 2005, 2006.godine, rade na zamjene. Čak su mi neki od njih rekli da kada mijenjaju profesore engleskog jezika da je neuporedivo koliko su planovi po kojima oni rade, odnosno nastava koliko je lošija od one koju predaju profesori italijanskog jezika.

Ja hoću da kažem da to treba da upodobite i da treba jedino tamo gdje nema kadra, ako nema niko da se javi ko je profesor italijanskog jezika pa da vam je nužda da nekoga primite, da onda primite te kojima je drugi jezik italijanski. Ovako, vi kršite sve i to nije u redu. Ne znam zašto inspekcija na ovakav način reaguje, osim da se uhljebi neko nečiji pa sad treba da ostane na tim mjestima. To morate regulisati jer to nije dobro ni za ovu djecu kojima oni predaju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:27:07)

Hvala i vama.

Prije nego što dam ministru riječ da odgovori na vaše pitanje, da afirmišemo ovakav pristup. To je ono za što se sve vrijeme zalažemo, da se pohvali što je za pohvalu i da se naravno uputi jedno oštro pitanje sa kritikama. Upravo zbog toga što ste na početku rekli, ja zaista mislim da je Ministarstvo prosvjete u rekordnom roku organizovalo nastavu na način kako je organizovalo. Zahvalnost naravno ide prije svega nastavnicima koji su to realizovali. Veoma je dobro, tako brza reakcija, tako kvalitetna reakcija koja je zaista dovela do simpatija svih nas. Naravno, bilo je nekih kritika, ali to nijesu televizijski voditelji nego su profesori koji su se školovali za jedan potpuno drugi sistem rada i zaista im odajem veliko priznanje.

Za ovo pitanje koje je sadržalo mnogo kritika čućemo odgovor ministra prosvjete. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 11:28:07)

Predsjedniče Brajoviću, uvažena kolegice Bošnjak, dozvolite mi da se na samom početku zahvalim što ste pokazali još jednom demokratski kapacitet da neke stvari koje su i kvalitetno odrađene u sistemu obrazovanja pohvalite. Vjerujem da je nedostatak vremena kriv zbog toga što nijeste nastavili dalje, jer sam siguran da se i vi i ja slažemo da je bilo još projekata koji zaslužuju afirmaciju i ovog visokog doma. Sa druge strane sam zahvalan zbog toga što ste otvorili jednu temu koja zaslužuje da se još jednom iskomunicira u Parlamentu i da nakon ove komunikacije stvari budu do kraja jasne.

Dakle, lica koja su završila dvopredmeti program studija na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i stekla stručni naziv profesora engleskog jezika i književnosti pod a) i profesora italijanskog jezika pod b), po tada važećem programu - ovo je jako važno da razumijemo - imala su pravo da izvode nastavu iz oba nastavna predmeta. Tada kada su završili taj studijski program po tadašnjem zakonodavstvu su oni imali pravo da izvode nastavu i iz jednog i iz drugog nastavnog predmeta. Takođe, treba imati u vidu da su profesori tada polagali pedagoško-psihološke ili diktatičko-metodičke predmete što im daje naravno dovoljno kompetencija da mogu nesmetano da izvode nastavu iz ovih predmeta.

Kako je ovo bio predmet interesovanja jednog broja kolega koji procjenjuju nakon izmijenjenih okolnosti da oni više nemaju zakonskoga osnova da budu u nastavnom procesu u odnosu na nastavni predmet koji ste i sami pominjali, mi smo postupili odgovorno u odnosu na te inicijative koje smo dobili i obratili smo se jedinom nadležnom državnom organu, Upravi za inspekcijske poslove, s obzirom da je prosvjetna inspekcija sastavni dio te uprave, i zatražili da izvrše uvid u svih 22 personalna dosijea u 15 osnovnih škola u kojima ta lica izvode nastavu iz ovih nastavnih predmeta. Sami ste rekli da ste imali uvid u ono što su bili konačni stavovi Uprave za inspekcijske poslove, sve se ovo dešavalo u februaru 2020.godine i nakon nadzora koji je izvršen od strane inspektora, jasno je utvrđeno da svi profesori koji imaju završen italijanski jezik pod b), imaju položen stručni ispit i licencu za rad u obrazovno-vaspitnim ustanovama, imaju stručni naziv profesor, visoko obrazovanje i zaposleni su na neodređeno vrijeme i opet ponavljam, ovo je važno, prije stupanja na snagu opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju koji je, podsjećam, stupio na snagu 2002.godine. Dakle, ta lica su zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme po tada važećem zakonu i postali su sastavni dio obrazovnog sistema. Kako je u međuvremenu propis promijenjen, nakon neposrednog nadzora koji je učinjen od strane prosvjetnih inspektora konstatovano je da ne postoje nepravilnosti.

Dakle, kako nijesmo danas u prilici da retroaktivno obuhvatamo i lica koja u momentu zasnivanja radnog odnosa su ispunjavala sva zakonska prava, nijesmo u mogućnosti da reagujemo u odnosu na inicijative slične prirode koji je i mi u Ministarstvu dobijamo od strane lica koja smatraju da ovi nastavnici koji su završili ovaj studijski program tada kada su završili, a to nije bilo skoro već je to bilo poodavno, da oni nemaju pravo da to rade. Ispostavilo se nakon kontrole da je sve u skladu sa zakonom i mi smo prosto dužni da ispoštujemo ono što je stav nadležnih inspekcijskih organa. Tako da je to konačan odgovor na ovo vaše pitanje. Tačno je da postoji jedan broj ljudi koji očekuje zaposlenje u sistemu obrazovanja, ali je isto tako tačno da ukoliko je ovo nesporno, a čini se nakon ove završene priče da jeste, da prostor za to se može nalaziti u tome što ste i sami svjesni da mi trenutno realizujemo jedan od najvećih investicionih ciklusa u obrazovnu infrastrukturu u posljednjih nekoliko decenija, da se kao nikad grade nove škole, novi vrtići. Samim tim se otvara prostor i za angažman novih lica u tim obrazovnim objektima i vjerujem da će tu biti prostor da nastavnici koji su u međuvremenu završili fakultet po novim programima nađu prostor za sebe. U odnosu na ovo pitanje, potpuno razumijem potrebu da ga otvorite, ali vjerujem da nakon ovih informacija koje sam vam dao, nakon nesporno utvrđenih činjenica da su sva ta lica zasnovala radni odnos svojevremeno u skladu sa tada važećim propisima i dobila ugovore na neodređeno

vrijeme, da sada nakon što su se pojedini propisi promijenili oni ne mogu biti žrtva promijenjenih propisa.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:34:07)

Hvala i vama.

Komentar na odgovor poslanica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (04.06.20 11:34:13)

Tu postoji jedna greška koju ste vi iznijeli, a to je da njima nigdje u diplomi ne pominje se ovaj jezik. Ja sam provjerila u Rektoratu diplome sve od početka, od kada postoji taj studijski program, tako da se u diplomi ne pominje italijanski jezik pod b). U stvari u tome i jeste caka, možda je bio tada deficit profesora italijanskog jezika, pa su se onda zapošljavali ljudi koji su tokom studija engleskog slušali italijanski kao drugi jezik. Evo mi je sad kolega Budo Aleksić rekao da je i na svjetskoj književnosti on tri semestra slušao Italijanski jezik. Tri godine sam mislila i četiri godine, pomiješala sam semestre i godine. Što znači da su i oni bili kvalifikovani, čak možda i kvalifikovaniji od ovih. Evo, ovo je taj nekakav njihov plan po kome su oni radili, tu nema mnogo, nije veliki obim koji su oni imali što se tiče italijanskog jezika. Ja prosto ne mogu da vjerujem, a voljela bih da mi dostavite taj spisak i kad su ti ljudi zaposleni, pošto vidim da je ta inspekcija bila, a ja ću da provjerim, jer prosto ne mogu da vjerujem da je svih njih 30... U stvari vi ste provjerili za osnovne škole, pretpostavljam da ima i u srednjim školama, dakle da mi kažete kad su ti ljudi zaposleni i onda očekujem makar da na svim budućim konkursima će biti zaposleni ljudi koji su završili i zaista slušali italijanski jezik u punom kapacitetu, dakle tri, odnosno tri plus jednu godinu. Vidjela sam da su neki od njih na masteru pošli na italijanski jezik i možda su kvalifikovaniji, jer u ovom spisku koji ste vi dostavili ima i tih koji su posle završenog engleskog, master odradili za italijanski jezik, pretpostavljam da predaju italijanski jezik. Moramo stvarno voditi računa, bez u slučaju kada je zaista nemoguće drugačije riješiti, da kvalifikovane ljude stavimo da predaju djeci. Očekujemo od vas da mi dostavite spisak svih tih, da ja ne pišem je li ovo u našoj komunikaciji ovako da mi date obećanje, znači i kad su oni zaposleni da bih ja mogla da provjerim da li je zaista to tako kako vi pričate, da su oni svi do 2002. godine zaposleni kada je važio prethodni Zakon o opštem obrazovanju. Onda razumijemo ako je to tako da ljudi su zaposleni za stalno po tom starom zakonu i ne možemo da ih mi kasnije oštetimo za to.

Htjela bih još, ministre, nije vezano za ovo, ali evo neka bude kao dodatno pitanje. Čula sam, informisali su me neki da je rekonstrukciju fiskulturnih sala u školama počelo da radi Ministarstvo sporta, a ne Ministarstvo prosvete. Da li je ta informacija tačna? Da se ministar Janović nešto oko toga bavi, a ne vi. Mislim da ipak da sve što je u skopu škola pa i fiskulturna sala je u stvari nadležnosti Ministarstva prosvete. Interesuje me samo je li ovo dezinformacija neka koja kruži ili je to informacija. Pretpostavljam da možete sada da kažete, pa da zbog toga sam i

pitala. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:38:08)

Hvala vam.

Možemo tretirati kao dopunsko pitanje, ako želite možete sad, možete i pismeno da odgovorite.

Ministre Šehoviću, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 11:38:17)

Ja se sa kolegicom Bošnjak odlično razumijem, tako da možemo odmah da damo odgovore na svako pitanje koje ona postavi.

Prije nego što odgovorim na ovo suštinsko pitanje, želim da kažem da ne postoji nikakav problem da vi dobijete svu dokumentaciju koja je ostala nakon nadzora nadležnih inspekcijskih organa. Samo nijesam siguran da li mi imamo u Ministarstvu, a zasigurno je ima Uprava za inspekcijske poslove. S obzirom da je ona samostalni organ, predlažem da se direktno njima obratite, oni će vam to dostaviti. Ako mi budemo u posjedu te dokumentacije, s obzirom da je ona javna, da tu nema ništa tajno, dostavićemo. Vjerujem da ćemo nakon što steknete uvid u istu konstatovati ovo što sam ja saopštio, da su ta lica završila studijski program, da su po tada važećim zakonima imali pravo da zasnivaju radni odnos na neodređeno vrijeme, da se u međuvremenu promijenio zakon i da sada je njihov status jasan. Naravno, podrazumijeva se da svi oni koji su završili nakon promjene Opšteg zakona obrazovanju i vaspitanju, koji ulaze u sistem, moraju poštovati taj zakon i tu nema ništa sporono. Siguran sam da ćete mi pomoći nakon što steknete uvid u dokumentaciju sa tumačenjem od strane zainteresovane javnosti koja vas je pretpostavljam kontaktirala i da prosto stavimo tačku na dileme ako uopšte postoje povodom ovog pitanja.

U odnosu na pitanje dopunsko koje ste postavili, tačno je da je nadležnost Ministarstva prosvete između ostalog i rokonstrukcija školskih sportskih sala. Kao što vršimo rekonstrukciju obrazovnih ustanova tako vršimo i rekonstrukciju školskih sportskih sala. Rekao sam vam da sam ponosan zbog toga što smo u okviru ove vlade uspješni da stvorimo pretpostavke i da obezbijedimo novac koji, mogu reći, nikad nije bio na tolikom nivou kada je riječ o rekonstrukciji objekata, da smo za svega tri godine uspješni da rekonstruišemo oko 200 od ukupno 600 objekata koji postoje u Crnoj Gori, da smo kroz tri kreditna aranžmana uspješni da obezbijedimo blizu 100 miliona eura, da ćemo zahvaljujući tim aranžmanima praviti 14 novih vrtića, četiri škole, zanoviti kompletnu računarsku i drugu opremu, zanoviti kompletan školski namještaj, da ćemo kupiti novu opremu u srednjim i stručnim školama. Isto tako tačno je da značajan dio novca smo iskoristili i za unapređenje školske infrastrukture. E sad dolazim do ovoga što ste me pitali. Mi smo negdje početkom mandata sa kolegama iz Ministarstva sprota, s obzirom da su i oni jako posvećeni tom pitanju, potpisali neki memorandum kojim smo se obavezali zapravo da jedan dio sredstava koje Ministarstvo sporta ima na raspolaganju za ove

namjene, a u želji da promoviše bavljenje školskim sportom od malih nogu, može da investira u neke školske sportske sale, shodno odluci samog Ministarstva, odnosno shodno odluci Vlade. Tako da smo svjedočili prethodnih godina da je kolega Janović zajedno sa svojim timom uspio da iznađe rješenje i da obezbijedi novac i da stvori kvalitetnije uslove za bavljenje sportom u pojedinim školskim sportskim salama. Tamo gdje Ministarstvo sporta izvodi radove i gdje u konačnom kontroliše proces ono i odgovara za kvalitet tih radova. Tamo gdje mi sprovodim svoj dio posla, mi preuzimamo odgovornost. Ja mislim da je to dobra praksa, mislim da je treba afirmisati jer i Ministarstvo prosvete i Ministarstvo sporta imaju potrebu da ukažu na važnost bavljenja sportom još od malih nogu. A što nam uslovi u školskim sportskim salama budu veći time će i motivacija djece za bavljenje sportom biti veća i zbog toga sam zadovoljan dosadašnjom saradnjom i vjerujem da će se ona i u narednom periodu nastaviti.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:42:43)

Hvala.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja poslanice Jovanke Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (04.06.20 11:42:51)

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvete Damiru Šehovoću postavljam sljedeće pitanje:

Kada Tivat može očekivati izgradnju nove osnovne škole?

Kratko obrazloženje.

Javna ustanova Osnovna škola "Drago Milović" raspolaže sa tri objekta, zgrada matične škole ukupne površine četiri hiljade 314 metara kvadratnih, zgrada područne jedinice u Gradiošnici 513 metara kvadratnih i područne jedinice u Donjoj Lastvi sa 427 metara kvadratnih. Školsku 2019.godinu i 2020.godinu završava 1618 učenika raspoređenih u 63 odjeljenja. U područnoj jedinici Gradiošnice je 106 učenika raspoređenih u pet odeljenja, dok je u područnoj jedinici Donja Lastva 118 učenika raspoređenih u pet odeljenja. U prvi razred školske 2019/2020.godina upisano je 199 učenika koji su raspoređeni u sedam odjeljenja. Za školsku 2020/2021.godinu procjena će biti najmanje osam odjeljenja prvog razreda, jer je sa 27.05.2020.godine već upisano 222 učenika. Na osnovu toga procjena je da je već izvjesna organizacija dva odjeljenja prvog razreda u područnoj jedinici Donja Lastva, a vrlo moguće u područnoj jedinici Gradiošnica. Ovi podaci govore da je i sada teško organizovati kvalitetno odvijanje nastave.

Poštovani ministre, svjedoci smo ubrzanog razvoja Tivta, niču velike stambene zgrade, mnogi građani iz drugih opština sve češće biraju Tivat kao poželjno mjesto svog prebivališta. Sve to u konačnom povećava i broj djece u vrtićima i školama. Stoga roditelji i prosvjetni radnici sa pravom aktivizuju potrebu izgradnje nove osnovne škole. Cijeneći upravo njihove potrebe, postavila sam vam ovo pitanje, a odgovor tražim i u pisanoj formi. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:44:43)

Hvala i vama.

Ministre Šehoviću, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 11:44:48)

Poštovana poslanice Lalilčić, kao što vam je poznato na teritoriji Opštine Tivat postoje četiri obrazovne ustanove čija infrastruktura je u prethodnom periodu bila predmet pažnje kako Ministarstva prosvjete tako i same Opštine Tivat sa kojom partnerski nastojimo da unapređujemo uslove za boravak i rad i djece i zaposlenih. U tom smislu je po modelu sufinansiranja, na osnovu prethodno potpisanih sporazuma o saradnji, već realizovano nekoliko projekata dok su drugi planirani za ovu godinu na zadovoljstvo svih uključenih strana. Stoga vjerujemo da ovo može biti dobar model za efikasnu i uspješnu realizaciju i za druge opštine, jer svi imamo jednaku obavezu prema najmlađima nezavisno od formalnih nadležnosti koje postoje u tom dijelu.

U prethodnom periodu znate da smo imali ulaganja u Srednjoj mješovitoj školi Mladost, da smo vršili opremanje informatičkih kabineta u saradnji sa Agencijom TIKA, da smo završili rekonstrukciju termotehničkih instalacija u Srednjoj mješovitoj školi Mladost i Osnovnoj školi "Drago Milović" 2017. godine, da smo za taj projekat izdvojili nekih 185 hiljada zajedno sa opštinom Tivat, da smo 2019. godine takođe u Srednjoj mješovitoj školi Mladost završili radove na zamjeni fasadne bravarije, da smo za to izdvojili nekih stotinu hiljada eura, takođe po modelu sufinansiranja sa opštinom Tivat, a da smo za 2020. godinu takođe kroz saradnju sa Opštinom dogovorili realizaciju nekoliko projekata u skladu sa prioritetima i zahtjevima koji su proizašli iz samih škola čija će ukupna vrijednost biti na nivou 400 hiljada eura. Dakle, tokom 2020. godine završićemo radove na nekoliko objekata čija će ukupna vrijednost biti 400 hiljada eura, neki od njih su već završeni početkom ove godine poput rekonstrukcije kotlarnice Srednje mješovite škole Mladost i Osnovne škole "Drago Milović", a vrijednost ovih radova je bila nešto preko 20 hiljada eura. Zatim je pripremljena i završena projektna dokumentacija i u toku je priprema tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova za projekat izrade termoizolacione fasade na objektu Srednje mješovite škole Mladost. Za ove namjene je izdvojeno nekih 200 hiljada eura. Predvidjeli smo i zamjenu preostalog dijela fasadne bravarije čija vrijednost je oko tridesetak hiljada eura u osnovnoj školi "Drago Milović", kao i rekonstrukciju krova u cjelosti u pomenutoj školi za što je izdvojeno nekih 165 hiljada eura.

Moram da vam kažem da nijesmo zaboravili ni područne ustanove ovih škola za koje smo svjesni da su sve opterećenije brojem učenika koji prati ubrzani razvoj Opštine Tivat. Tu prije svega mislimo na područne ustanove u Gradiošnici, Donjoj Lastvi za koje je izrada projektna dokumentacije u toku, tako da je realno za očekivati da ćemo po sličnom modelu realizovati rekonstrukciju i ovih objekata, a po mogućnosti u skladu sa zakonskom regulativom proširiti ove područne ustanove, odnosno dograditi postojeće objekte i na taj način uvećati kapacitete. Ukoliko to

bude opredjeljenje to će nam riješiti problem na srednji rok, ali sam potpuno saglasan sa vama da na duži rok moramo razmišljati o gradnji potpuno novih objekata i to je nešto čime ćemo se, siguran sam, zajedno sa opštinom Tivat i zajedno sa ostalim nadležnim državnim institucijama baviti. Ovdje ne smijemo zaboraviti ni Osnovnu školu "Branko Brinić", područnu ustanovu Osnovne škole "Branko Brinić" u Radovićima. Riječ je o objektu montažnog tipa u vezi kojeg je poznato da je potrebno uraditi temeljnu rekonstrukciju koja će svakako biti predmet naše pažnje. Dakle, sve što smo radili na teritoriji ove opštine radili smo u punoj koordinaciji sa Opštinom Tivat. Stoga ja želim da iskoristim priliku da se javno zahvalim predsjedniku Opštine Siniši Kusovcu i potpredsjedniku Dejanu Maslovaru sa kojima smo dnevno u komunikaciji ovim povodom. Ta saradnja je kvalitetna, vjerujem na obostrano zadovoljstvo, vjerujem da su oni svojim primjerom pokazali da Opština Tivat je jednako kao i Ministarstvo prosvjete svjesna da je potrebno stvarati kvalitetnije uslove za boravak najmlađih i da je spremna da i za te namjene izdvoji određena finansijska sredstva iako nije obavezna da to radi po zakonu, ali pokazuje zavidan nivo društvene odgovornosti na čemu smo mi zahvalni i to je jedan od modela koji postoji i sa nekim drugim opštinama, a koji zapravo govori o tome da smo svi dužni da ujediniamo svoje kapacitete i da usmjerimo novac tamo gdje nam je najpametnije, u znanje i u najmlađe.

Kad je riječ o Opštini Tivat vidite da to nijesu mala ulaganja koja su predviđena za 2020. godinu, ali sam svakako kao i vi svjestan da tamo ozbiljno moramo razmišljati o gradnji novih objekata, da je to jedini način da na dugi rok riješimo pitanje kapaciteta u obrazovno vaspitnim ustanovama i ja sam siguran da ćemo, zahvaljujući opredijeljenosti Vlade da izdvaja novac za obrazovanje, rekao bih kao nikada do sada, uspjeti da zaokružimo potrebne finansijske konstrukcije, da ispoštujemo kompletnu zakonsku proceduru, da ćemo izdefinisati prioritete i da ćemo u vrlo brzom roku svjedočiti konačnim odlukama na kojima ćemo početi nadam se brzo i da radimo. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:50:53)

Hvala.

Poslanica Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (04.06.20 11:50:58)

Zadovoljna sam vašim odgovorom, ali ste kroz taj vaš odgovor potvrdili ono što sam ja željela da istaknem, da je Opština Tivat zaista primjer dobre prakse kada je u pitanju saradnja sa Ministarstvom prosvjete i da Opština Tivat, bez obzira što to nije njena izvorna nadležnost, pokazuje punu senzibilnost za najvredniju našu populaciju, odnosno djecu i da pomaže ne samo kroz infrastrukturu u obrazovnim ustanovama nego i kroz razne vidove pomoći kada je u pitanju i organizovanje raznih aktivnosti i opremanje itd.

Poznato mi je dobro da ste nedavno potpisali memorandum o saradnji, da se planira izdvajanje 400 hiljada eura u ovoj godini. Zaista želim da ovom prilikom i ja

dam punu podršku daljnim aktivnostima na tom planu i potpuno sam svjesna da je potrebno, bez obzira ko se nalazio na kom mjestu, svi zajedno da uložimo napore da zaista Tivat dobije jednu modernu zgradu osnovne škole.

I na kraju, jedna mudra izreka američkog naučnika, političara i borca za slobodu čovjeka Bendžamina Frenklina - Investicija u znanje plaća najbolje kamate. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:52:18)

Hvala i vama.

Sada pitanje postavlja poslanica Aleksandra Vujičić. Izvolite.

ALEKSANDRA VUJIČIĆ (04.06.20 11:52:38)

Ministre Šehoviću, moje pitanje je:

Kada se planira završetak radova i useljenje prosvjetnih radnika iz Budve u zgradu koju u saradnji sa vama i Opštinom gradi Stambena zadruga Solidarno? Koliko će prosvjetne radnike koštati kvadratni metar stana i koliko je do sada uloženo sredstava za izgradnju i opremanje ovog objekta?

Kao što je poznato, vjerovatno većini, ugovor o izgradnji ovog objekta je potpisan daleke 2012. godine, potpisnici su Opština Budva, Stambena zadruga prosvjetnih radnika Solidarno i Cijevna komerc D.O.O Podgorica. Kamen temeljac je položio nekad davno tadašnji ministar prosvjete Bošković. Međutim, od tada do danas se ništa nije desilo zvanično. Tada je obećao da će ključevi stanova biti uručeni 2016. godine. Međutim, od toga se nije ništa desilo. Rok za izgradnju je bio 18 mjeseci od dana sprovođenja radova. Opština Budva je tada ustupila parcelu od nekih preko 3.300 kvadrata i oslobodila prosvetare plaćanja komunalija, ja mislim da je to iznosilo negdje oko četiri miliona.

Ono što je važno to je da, s obzirom da je u pitanju socijalni program, cijena kvadrata za ove radnike nije smjela preći cifru od 650 eura po metru kvadratnom. Međutim, prema informacijama koje smo čuli, ta cifra je povećana i s obzirom na neke dodatne troškove. Veliko pitanje je kako jedan prosvjetni radnik koji ima platu od 550 eura može se upustiti u otplaćivanje stana na nepoznatu ratu, na nepoznatu kamatu i nepoznate bankarske uslove, jer to je jedino poznato o čemu su obaviješteni prosvjetni radnici Budve i to je veoma bitno pitanje.

I još jedno veoma bitno pitanje je to da prosvjetni radnici sada više nisu u mogućnosti da otplaćuju kredit na 20 godina, kao što su bili u mogućnosti da su se ovi rokovi ispoštovali. Mislim da je to dovoljno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 11:56:04)

Hvala vam.

Ministre Šehoviću, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 11:56:10)

Poštovana poslanice Vujičić,

Kad govorimo o izgradnji stambenih jedinica za prosvjetne radnike u Budvi, Stambena zadruga Solidarno se obratila resornom Ministarstvu prosvjete zahtjevom u maju mjesecu 200... za izdavanje državne garancije na kreditno zaduženje kod Societe generale banke u visini od 6,6 miliona eura. U skladu sa tim Ministarstvo prosvjete je tada Komisija za kontrolu državne pomoći dostavilo na ocjenu usklađenosti s pravilima državne pomoći prijavu za izdavanje garancije države za izdavanje kapitalnog projekta izgradnje stambenih jedinica za prosvjetne radnike Opštine Budva kako bi se navedena garancija realizovala.

Komisija za kontrolu državne pomoći, u skladu sa donesenim obavještenjem o promjeni člana 87 i 88 Ugovora o Evropskoj zajednici na području državnih pomoći u obliku garancija je ustanovila da izdavanje garancije za kreditno zaduženje Stambene zadruge Solidarno ne predstavlja državnu pomoć.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno Ministarstvo prosvjete se, shodno proceduri, obratilo Ministarstvu finansija zahtjevom za pokretanje procedure za izdavanje pomenute garancije pred nadležnim Vladinim tijelima. Nakon dobijene dokumentacije od resornog ministarstva, Ministarstvo finansija je sa Societe generale banke AD Podgorica i Stambenom zadrugom Solidarno usaglasilo odredbe Ugovora o dugoročnom kreditu i garancije i utvrđeni su konačni uslovi navedenog aranžmana, te dostavilo Vladi Crne Gore predlog za izdavanje predmetne garancije, što je Vlada prihvatila na sjednici od 25. juna 2015. godine. Ugovor o kreditu između Banke i Stambene zadruge Solidarno potpisan je kao što i sami znate 20.jula 2015. godine, sa rokom dospjeća 20. jul 2017. godine. Garancija je takođe izdata 20.jula 2015. godine, a nakon toga i produžena 31. decembra 2018. godine, odnosno 30. juna 2020. godine, rok važenja garancije je do 30.juna 2020. godine. Ukupna vrijednost radova ugovorena s uračunatim PDV-om iznosi osam miliona i 600 hiljada eura, a obaveza Stambene zadruge Solidarno, po istom ugovoru je bila u iznosu od šest miliona eura, dok je Opština Budva trebala da izmiri iznos od 2,4 miliona eura.

Sad dolazimo do suštine zašto mi zapravo govorimo o kašnjenju. Ja vjerujem da je to budvanskoj javnosti sigurno poznato, a moguće da može biti interesantno i crnogorskoj javnosti. Dakle, nakon uvođenja u posao izvođača na osnovu navedenog ugovora, desile su se dvije grupe problema. Jedan je administrativni koji je izazvan izmjenama projektne dokumentacije, promjene DUP-a, što je uticalo na dinamiku izvođenja radova. Desila su se određena kašnjenja koja su ometala izvođača radova u sprovođenju planiranih aktivnosti.

Druga grupa izazova je vezana za činjenicu da se desila vanredna okolnost, da je srušeno brdo na dotičnoj parceli koje je uzrokovano podzemnim vodama na koje investitor i izvođač nijesu mogli uticati, pa samim tim tu činjenicu nijesu mogli ni spriječiti. Tako da su upravo te dvije grupe izazova dovele izvođača i investitora u problem i uticale na činjenicu da se sa završetkom ovog objekta kasni. Sve ove okolnosti prouzrokovale su otežanu realizaciju izgradnje navedenih objekta, svakako i uticale na povećanje finansijskih izdataka, te ugovorena vrijednost projekta po predračunu nadležnih institucija uz izradu odgovarajućih elaborata na osnovu kojih

je konstatovana količina naknadnih radova, njihova vrijednost iznosi gotovo 10,5 miliona eura. Kako je izvjesno da zbog dodatnih radova i novonastale situacije izazvane korona virusom navedeni projekat neće biti završen u skladu sa prethodnim rokovima, pa samim tim ni kredit neće biti otplaćen u navedenom roku, pokrenuta je procedura za produženje važenja grancije za dodatnih 12 mjeseci, tačnije do sredine juna 2021. godine. Navedeni datum je procijenjen kao najkraće mogući datum spremnosti objekta za usljenje, jer su završni radovi, koliko sam ja dobio informaciju, u toku.

U skladu sa prethodno iznijetim, kao i očiglednim i mjerljivim kriterijumima za formiranje cijene kvadrata po metru kvadratnom stana ista će biti u svakom slučaju u značajnoj mjeri niža nego što je to tržišna vrijednost stana u Opštini Budva.

Dakle, na osnovu ovoga ste mogli primijetiti da bez obzira na jako dobru saradnju koja postoji između Vlade i Stambene zadruge Solidarno, bez obzira na činjenicu da je do sada uspješno oko 700 porodica prosvjetnih radnika u Crnoj Gori riješilo pitanje krova nad glavom upravo preko Stambene zadruge Solidarno, zahvaljujući podršci Vlade koja je do sada iznosila oko 6,2 miliona eura, dakle bez obzira na tu saradnju, kažem, koja je na jako kvalitetnom i visokom nivou, dešavaju se određene vanredne okolnosti na koje se ne može uticati. Igrom slučaja te vanredne okolnosti su se desile kada je riječ o ovom projektu i kao posljedicu tih činjenica imamo situaciju koja jeste, a to znači da se javila potreba za prolongiranjem radova. To prolongiranje radova i vanredne okolnosti su izazvale i potrebu iznalaženja novih izvora finansiranja tih radova, tako da sve to poskupljuje ukupnu investiciju. Želim da vam kažem da, bez obzira na to, konačne odluke o cijenama nijesu donešene, ali kakve god one bile, kolika god vrijednost stambene jedinice bila, biće značajno niža nego što je tržišna vrijednost stana na teritoriji Opštine Budva.

U svakom slučaju nas na tu temu tek očekuje dijalog i ja sam siguran da ćemo iznaći adekvatno rješenje na zadovoljstvo svih zainteresovanih strana. Najvažnije je da se u najkraćem mogućem roku ovaj objekat stavi u funkciju, da prosvjetni radnici sa teritorije Opštine Budva konačno dođu u situaciju da se mogu useliti u svoje stanove, a u hodu ćemo riješiti i ovo pitanje na koje ste vi s pravom ukazali, a tiče se cijene po kvadratnom metru. Već sam saopštio da oko toga nas očekuju razgovori, ali sam apsolutno ubijeđen da će dogovor biti na zadovoljstvo svih i da oni koji budu u prilici da se usele u ovaj objekat koji je, kako ste i maloprije čuli, u završnoj fazi, da će dobiti mogućnost da to učine po znatno povoljnijim uslovima nego što su trenutno uslovi na tržištu. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:03:23)

Hvala.

Pravo na komentar, poslanica Vujičić. Izvolite.

ALEKSANDRA VUJIČIĆ (04.06.20 12:03:39)

Prosvjetni radnici, svakako kao što su i mnogi, vjerovatno će penziju dočekati

kao podstanari što je veoma tužno. Koje će cijene biti to je veoma diskutabilno i da li će ti ljudi moći otplaćivati te stanove i to je veoma diskutabilno, a vi ste juče toliko puta ponovili - naša djeca, naša djeca, naša djeca. Tu našu djecu neko vaspitava, to su prosvetari. Zašto su toliko marginalizovani, to je strašno da ne mogu dobiti osnovne stvari, krov nad glavom. Potrešena sam, nemam riječi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:04:35)

Hvala vam.

Sada će pitanje da postavi poslanik Mirsad Murić. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (04.06.20 12:04:50)

Da pozdravim građane i građanke Crne Gore, uvažene ministre Vlade, poštovane kolegice i kolege.

Prije nego što postavim uvaženom ministru poslaničko pitanje moram kao čovjek i poslanik i građanin Crne Gore koji dolazi iz Rožaja da pohvalim građane Crne Gore koji su pokazali odgovornost u borbi protiv epidemije novog korona virusa, gdje su pokazali odgovornost prema sebi, prema svojim najbližim i prema državi Crnoj Gori gdje smo se uspješno izborili protiv ove opake bolesti. Isto tako da pohvalim institucije sistema koje su pravovremeno i na veoma kvalitetan način isto doprinijele da se mi građani osjećamo zadovoljni i da možemo da kažemo da smo dobili prvo poluvrijeme protiv ove bolesti, odnosno ovog novog korona virusa. Isto tako treba da se zahvalim i prosvjetnim radnicima, pošto ja dolazim iz prosvjete, nastavnik sam u jednoj osnovnoj školi u Rožajama "25. maj" i da se zahvalim prosvjetnim radnicima da su veoma odgovorno na veoma kvalitetan način odgovorili novim izazovima i kroz projekat Uči doma pokazali svoju snagu i volju i spremnost da odgovore procesima vaspitanja i obrazovanja naših najmlađih građana. Ovom prilikom još jednom im čestitam na uspješno sprovedenoj akciji.

Sada koristim priliku, na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, da ministru Šehoviću postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Ministarstvo prosvjete je prošle godine najavilo nabavku određenog broja kombi vozila za prevoz učenika kako bi se djelimično riješio problem prevoza u ruralnim područjima. Moje konkretno pitanje glasi: Dokle se stiglo sa ovom namjerom i koliko škola iz Rožaja je predviđeno ovim programom da se obezbijede sa vozilima?

Poznato je da lokalne samouprave tj. opštine organizuju javni prevoz i da u tom javnom prevozu učestvuju i učenici prevozeći se od kuće do škole i od škole do kuće i da cijenu njihove karte participira Vlada kroz budžet Ministarstva prosvjete u zavisnosti od materijalnog stanja roditelja ili staratelja ove djece u iznosu od 20 ili 40%, a roditelji ili staratelji, odnosno njihova djeca koja se prevoze javnim prevozom čiji su roditelji korisnici raznih socijalnih davanja, participacija u cijeni troška karte iznosi 50%. Prevoz je organizovan za osnovce, srednjoškolce ali i za studente. Tu bih, ministre, imao jednu zamjerku. Čini mi se, ja ne znam da li je to regulisano zakonom ili pravilnikom škole ili nekim drugim propisom, da pravo na prevoz

učenika imaju učenici čija je kuća udaljena od škole više od pet kilometara. Znam da se direktori škola i Ministarstvo prosvjete baš ne pridržavaju tog propisa jer uvijek vode računa o djeci pa je ta distanca i manja, ali bi dobro bilo da se, ako postoji negdje u nekom propisu, izmijeni taj propis i zakon i da ipak to rastojanje za sve bude mnogo manje i da oni svi imaju pravo na taj prevoz i na participaciju.

Tamo gdje javnog prevoza nema, znam da savjeti roditelja škola potpisuju posebno ugovore sa preduzetnicima koji konkurišu za prevoz učenika od kuće do škole i obratno i da i na taj način se omogućava učenicima da dođu do škola i da se vaspitavaju i obrazuju. Međutim, pošto je Crna Gora geografski, odnosno reljefom brdovita, planinska skoro u cijeloj svojoj površini, postoje i mjesta koja su dosta zabačena u tom ruralnom području gdje je Vlada, kroz Ministarstvo, tim školama u tim ruralnim područjima omogućila prevoz učenika sopstvenim kombi vozilima, gdje kompletno Ministarstvo prosvjete obezbjeđuje trošak za održavanje tih kombija, obezbjeđuje registraciju, dodatna osiguranja i normalno plaća i vozače tih kombija, što je veoma poznato. Međutim, ako pogledamo u tim ruralnim područjima stanje današnjih kombi prevoza je dosta u lošem stanju, mnogi su dotrajali, a neki kombiji ili ta vozila su jako... ipak je njihova proizvodnja ukinuta tako da je vrlo teško doći do novih djelova, trošak se uvećava iz godine u godinu. Mislim da je ovaj projekat Vlade kroz Ministarstvo prosvjete veoma pozitivan i da će omogućiti da se dotrajala vozila zamijene i da se omogući kvalitetan i bezbjedan prevoz učenika od kuće do škole. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:11:31)

Hvala.

Ministar Šehović. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 12:11:36)

Hvala vam, kolega Muriću, što ste svojim poslaničkim pitanjem otvorili jedno važno pitanje koje se odnosi na značajan broj djece koja zavise od same organizacije prevoza. Vama je poznato, a to ste saopštili kroz obrazloženje ovog poslaničkog pitanja, da Ministarstvo prosvjete ne organizuje prevoz, ali participira shodno Opštem zakonu o obrazovanju, shodno Zakonu o visokom obrazovanju i shodno odgovarajućim podzakonskim aktima u troškovima prevoza. Pravo na participaciju prevoza u prigradskom i međugradskom saobraćaju ostvaruju učenici osnovnih i srednjih škola i studenti koji putuju pet i više kilometara do škole. Učenici osnovne škole ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 40% cijene karte, dok učenici srednje škole i studenti u iznosu od 20% cijene karte, dok učenici i studenti čiji roditelji odnosno staratelji ostvaruju pravo na materijalno obezbjeđenje, ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 50% cijene karte.

Nadležna tijela škola zajedno sa opštinama su dužna da organizuju ovu vrstu prevoza i da sklope odgovarajuća akta sa prevoznicima, a Ministarstvo u tom dijelu učestvuje samo na način što u odnosu na cijenu karte, zavisno od kategorije učenika, participira u troškovima prevoza. Međutim, ukazali ste da zbog

konfiguracije terena u Crnoj Gori često nije moguće naći prevoznika koji ima ekonomski interes da vrši ovu djelatnost, zbog čega smo bili prinuđeni da u prethodnom periodu škole snabdijemo sa jednim brojem školskih vozila, tačnije trenutno ih u sistemu imamo 106 kojima raspolaže 88 škola širom Crne Gore.

Važno je da naglasimo da oko 4.800 djece koristi ovu formu prevoza i razumijevajući potrebu obezbjeđivanja određenog konfora tokom obavljanja ove djelatnosti, a imajući u vidu činjenicu da ipak govorimo o vozilima koja su prilično dotrajala, uprkos složenim finansijskim uslovima, zadovoljan sam što je Ministarstvo prosvjete, odnosno Vlada iznašla način da izdvoji čitava dva miliona eura za kupovinu 30 novih školskih autobusa. Moram reći da s ne sjećam kad je zadnji put država na organizovan način obnavljala vozni park škola, vozni park u smislu školskih autobusa, da budem do kraja precizan. Dakle, ne sjećam se kad je to bilo. Ova vlada je pokazala senzibilitet i izdvojila potrebna finansijska sredstva kojima će uspjeti da trećinu voznog parka kojim raspolažu škole zamijeni novim savremenim i specijalno prilagođenim školskim autobusima. Naravno, naše opredeljenje je da kada ovaj posao završimo do kraja, da nastavimo sa tom aktivnošću i da u nekom srednjem roku mi svjedočimo znatno boljim uslovima za prevoz učenika nego što su to danas.

Međutim, usljed složenih tenderskih procedura u dva navrata je raspisivan tender za nabavku. Prvi put je to učinjeno još u julu 2019. godine, a drugi put u decemru 2019. godine. Oba puta je iz nekog razloga nadležna komisija donijela odluku o obustavljanju postupka, odnosno kolokvijalno rečeno oboren je taj tender, tako da je treći put tender raspisan 20. maja 2020. godine. Moram da vas podsjetim da Uprava za imovinu uz punu koordinaciju sa Ministarstvom prosvjete učestvuje u svim aktivnostima koje prethode raspisivanju samih tendera i ja se nadam da smo konačno stvorili uslove da se ovaj postupak dovede do kraja, a ako to tako bude, a vjerujemo da hoće mi ćemo imati priliku da vidimo vrlo brzo narednih mjeseci ukoliko ne bude nekih nepredviđenih okolnosti da će u Crnu Goru biti uvezeno 30 školskih autobusa koja ćemo po nekom ključu rasporediti.

Kako je vaše interesovanje bilo u odnosu na Opštinu Rožaje, želim da vam kažem da mi još uvijek konačnu odluku na temu raspodjele tih vozila nijesmo donijeli, da ćemo to vrlo brzo uraditi, ali da je opredeljenje sljedeće - da snabdijevamo škole po prioritetima tamo gdje imamo najstarija vozila, tamo gdje imamo zbog konfiguracije terena najveću potrebu za prevoznim sredstvima, tamo ćemo i opredijeliti ista. To će vjerovatno biti u najvećem procentu sjeverne opštine, jer ja cijenim da one kada je riječ o prevozu moraju imati prioritet te u tom slučaju je sasvim realno za očekivati da i Opština Rožaje bude tretirana tom raspodjelom i da u odnosu na zahtjeve koje je Ministarstvo prosvjete već dobilo, a tiče se ovih očekivanih novih školskih autobusa, da ćemo biti u prilici da jednom broju zahtjeva izađemo u susret i da samim tim riješimo jedno od gorućih pitanja koje postoji na teritoriji ove opštine, a tiče se ove problematike koju ste vi u svom poslaničkom pitanju otvorili. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:17:51)

Hvala vam.

Pravo na komentar, poslanik Murić. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (04.06.20 12:17:58)

Zahvaljujem na korektnom odgovoru u nadi da će se što skorije realizovati ova namjera, u to sam ubijeđen da će i biti, ali ono što je meni još važno u obrazloženju da kažem jeste da mislim da će ta sredstva koja su opredijeljena vrlo brzo se maltene vratiti. Na koji način? Zato što na sadašnja prevozna sredstva sa kojim raspolažu škole svake godine se za njih izdvaja sve više i više novca na održavanje, na registraciju i samim tim ulaganje u prevoz učenika novim vozilima neće biti skuplji nego što je sad.

Drugo što bih htio da kažem jeste to da adekvatan, kvalitetan i udoban prevoz učenika posebno u ruralnim područjima od kuće do škole i nazad relaksira njihove roditelje ili staratelje, to je jedan cilj koji se postiže ovim. Drugi je da smanjuje donekle migraciju stanovništva iz ruralnog dijela u gradski dio. Treće, vjerovatno, po mom razmišljanju, smanjila bi se investicija u infrastrukturne školske objekte u naseljenim područjima tj. gradovima, jer takvi objekti već postoje u ruralnim područjima, na žalost zbog migracije stanovništva svake godine su sa sve manjim i manjem brojem učenika, dok gradovi su opterećeniji i prinuđeni su da izgrađuju nove objekte, a mi već imamo takve objekte na ruralnom području. Znači, ako bi bio kvalitetan taj prevoz i ako bi obuhvatio sve učenike nezavisno od stanja njihovih roditelja, mislim da bi se postigao jedan veoma značajan napredak u opstanku samog sela u Crnoj Gori. Samim opstankom bi se i povećala vjerovatno i poljoprivredna proizvodnja, po mom skromnom mišljenju mislim da bi efekat bio višestruk. Zahvaljujem.

Izvinjavam se, samo još jedno potpitanje.

Da li razmišljate kao ministar i da li možete da predložite Vladi da prevoz učenika nezavisno od distance kuća - škola obuhvati sve naše učenike u Crnoj Gori i da taj prevoz recimo bude uniformisan po ugledu recimo na neke zapadne zemlje gdje bi škola bila pristupačna za sve naše najmlađe? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:21:04)

Hvala vam.

Ministre, da li ćete sad odgovoriti?

Izvolite na dopunsko pitanje odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 12:21:14)

Kolega Muriću, vama je poznato da sam naslijedio pomenuti pravilnik kojim je regulisano da pravo na participaciju prevoza imaju učenici koji se nalaze na udaljenosti većoj od 5 km od škole. Takođe sam saglasan sa ovim što ste rekli da moguće postoji prostor da se razmišlja i u pravcu korigovanja samog Pravilnika, odnosno otvaranja prostora za razmišljanje na temu skraćivanja te distance i

olakšavanje djeci da dođu do škole. Međutim, ja mislim da u tom pravcu trebamo razmišljati u dva koraka. Prvi korak je da mi prvo modernizujemo i osavremenimo vozni park i učinimo prevoz djece bezbjednijim, a da onda kada već dobijemo mogućnost da obnovimo taj vozni park i da povećamo broj prevoznih sredstava koja se koriste za prevoz učenika idemo u drugi korak, a to je širenje kruga djece koja imaju pravo na prevoz. Naravno, uvijek izlazimo u susret opravdanim potrebama djece i njihovih roditelja pa ponekad kada je to jednostavno uraditi i mimo ovog pravilnika djeca koriste prevoz iako formalno možda ne bi imala na to pravo, ali u svakom slučaju radimo onoliko koliko možemo na terenu. Ovo je jedna važna oblast. Dugo vremena vozni park za prevoz djece nije obnavljan. Cijenim da je ovo jako koristan i jako mudar potez Vlade koja je procijenila da dva miliona eura treba da izdvoji za ove namjene. Mi ćemo na ovaj način, kako sam maloprije rekao, trećinu voznog parka zanoviti, ako nastavimo dalje mi vrlo brzo u narednih nekoliko godina moguće možemo zanoviti kompletan vozni park. Samim tim imaćemo mogućnost da raspolažemo većim brojem vozila i tada je sasvim legitimno da vidimo da li možemo ići u pravcu izmjene Pravilnika, smanjiti tu distancu i samim tim povećati broj djece koja imaju pravo na participaciju, odnosno na školski prevoz. Mi ćemo učiniti sve da to tako bude, ali da idemo korak po korak. Sada smo posvećeni ovom prvom cilju. Nadam se da ćemo vrlo brzo, narednih nedelja, uspješno završiti ovaj postupak do kraja, a ako se on ispostavi kvalitetnim, a riječ je o lizing aranžmanu, onda ću ja sasvim sigurno predložiti Vladi da nastavimo dalje sa tim opredeljenjem i računam da u srednjem roku će situacija kada govorimo o prevoznim sredstvima koja se koriste od strane škola biti znatno povoljnija nego što je to danas. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (04.06.20 12:24:32)

Hvala vam.

Prelazimo na poslednje pitanje postavljeno ministru Šehoviću.

Poslanik Zvonko Vuković. Izvolite.

ZVONKO VUKOVIĆ (04.06.20 12:24:42)

Zahvaljujem, predsjedniče Brajoviću.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Šehoviću, moje poslaničko pitanje glasi:

Da li je Ministarstvo prosvjete saglasno zaključku Vlade Crne Gore od 23.05.2019. godine preduzelo radnje po pitanju stvaranja preduslova za izgradnju dječjeg vrtića i jaslica u Baru tj. da li je odabrana lokacija? Da li su pokrenute aktivnosti na izradi projektno-tehničke dokumentacije, kao i da li je finansiranje izgradnje predmetnog objekta uvršteno u postojeći kreditni aranžman sa Razvojnou bankom Savjeta Evrope?

Obrazloženje:

Iz dobro poznatih razloga nakon građanskih protesta i pokrenute inicijative da se zabrani izgradnja dječjeg vrtića i jaslica u Baru na lokaciji koja je važećim

planskim dokumentom opredijeljena za izgradnju predmetnog objekta, Vlada Crne Gore je u februaru 2019.godine donijela Odluku o obustavi izgradnje i zatražila od Uprave javnih radova da raskine ugovor sa izvođačem radova o gradnji vrtića. U skladu sa novonastalom situacijom, a prepoznavajući potrebu da se problem smještaja djece u predškolskim ustanovama u Baru što prije riješi, Opština Bar je analizirala postojeću plansku dokumentaciju i utvrdila da se u zahvatu DUP-a Topolica Bjeliši nalaze dvije urbanističke parcele koje bi mogle odgovoriti potrebama izgradnje dječjeg vrtića i jaslica, prvenstveno zbog parametara iz važeće planske dokumentacije, komunalne opremljenosti predmetne lokacije, te činjenice da se ista nalazi u vlasništvu države Crne Gore na koji način bi se znatno pojednostavila administrativna procedura koju je saglasno Zakonu o planiranju i uređenju prostora i izgradnji objekata u ovom slučaju neophodno sprovesti.

O predloženoj lokaciji Opština Bar je obavijestila Vladu Crne Gore kojom prilikom je izrazila spremnost da u skladu sa svojim mogućnostima učestvuje u izgradnji saobraćajnica planiranih DUP-om sa ciljem poboljšanja saobraćaja na tom prostoru. Tom prilikom dostavljen je i Nacrt urbanističko-tehničkih uslova predmetne lokacije pripremljen od strane nadležnih organa lokalne uprave. Ovim povodom Opština Bar se obratila i Ministarstvu prosvjete, a sve saglasno Zaključku Vlade Crne Gore kojim je između ostalog u tački 6 zaduženo Ministarstvo prosvjete da u saradnji sa Opštinom Bar odabere novu lokaciju za izgradnju objekta vrtića i jaslica u Baru pribavi urbanističko-tehničke uslove, pokrene aktivnosti na izradi projektno-tehničke dokumentacije i finansiranje i izgradnju predmetnog objekta uvrsti u postojeći kreditni aranžman sa Razvojnou bankom Savjeta Evrope.

Imajući u vidu navedeno, kao i podatke da je u Baru iz godine u godinu zabilježen porast broja djece u predškolskim ustanovama zbog čega je opština sa najvećim prosječnim brojem djece u grupi što rezultira činjenicom da je u ovom gradu izražena potreba za dodatnim kapacitetima za smještaj djece predškolskog uzrasta, smatram da bi intenziviranje aktivnosti na izgradnji jednog ovakvog objekta u Baru, posebno iz razloga očiglednih demografskih kretanja, imalo značajne pozitivne efekte i unaprijedilo uslove za život i rad njegovih građana. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:27:55)

Hvala.

Dajem riječ ministru Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (04.06.20 12:28:02)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Kolega Vukoviću, vama je poznato da je Vlada Crne Gore prepoznajući potrebu širenja kapaciteta za predškolske ustanove još 2014. godine potpisala Ugovor o kreditnom aranžmanu sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope koji je rezultirao sa nekih 17 miliona eura koji su stavljeni na raspolaganje za gradnju sedam novih predškolskih ustanova od kojih su četiri bile vezane za teritoriju Glavnog grada, a po jedan se odnosio na opštine Bar, Ulcinj i Pljevlja. Nakon toga

su pokrenute odgovarajuće procedure i mi smo samo u mandatu ove vlade uspjeli da privedemo kraju radove na tri objekta. Dakle, završen je vrtić u Zagoriču, završen je vrtić na Starom aerodromu, završen je vrtić u Tuzima. Svi ti vrtići su moderni i reprezentativni i svakako pružaju sve neophodne uslove za prijatan boravak djece u njima. Takođe, želim da vas informišem da su stvorene pretpostavke da vrlo brzo već narednih dana zvanično počnu radovi na vrtiću u Bloku 6 i na vrtiću u Pljevljima, dok se užurbano priprema tenderska dokumentacija za izgradnju vrtića u Ulcinju koji će se raditi najvjerovatnije po modelu "ključ u ruke" tako da na osnovu toga možemo zaključiti da u vrlo skorom roku i građani Ulcinja mogu očekivati završetak ovog objekta.

Naravno, jedan od vrtića koji je planiran iz ovog prvog aranžmana sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope jeste bio i vrtić u Baru. U međuvremenu je sklopljen novi aranžman sa pomenutom finansijskom institucijom, novi ugovor kojim je obezbijeđeno novih 17 miliona eura za novih sedam vrtića od kojih su četiri vezani za teritoriju Glavnog grada, a po jedan vrtić je planiran na području opština Bijelo Polje, Berane i Plav.

Sad se vraćamo na priču o vrtiću u Baru. Kada je riječ o ovom vrtiću valja se podsjetiti da je lokacija na kojoj je planirana gradnja objekta određena prije dvije decenije, da lokaciju nije biralo Ministarstvo prosvjete jer za to nije imalo nadležnosti, da niti jednom tokom tog perioda ta lokacija ni na koji način nije bila dovedena u pitanje od strane bilo koga, da je Opština Bar prije gotovo 10 godina izgradila projektnu dokumentaciju koja takođe za nikog nikad nije bila sporna, da bi se sve promijenilo kada je obezbijeđen ne mali novac za gradnju, kada je raspisan tender, kada smo dobili izvođača radova i kada su konačno krenuli radovi. Dakle, za svo ovo vrijeme dvije decenije niko nije našao za shodno da problematizuje gradnju vrtića u Baru na toj lokaciji, niko nije našao za shodno da to čini nakon što je tender raspisan, niko to nije pomenuo nakon što smo dobili izvođača radova. E, kad su krenuli radovi pojavilo se nezadovoljstvo jednog broja građana i došli smo u situaciji u koju smo došli. Šta su motivi opstrukcije ovog projekta i u konačnom šta je Opština Bar na kraju dobila iz sve ove priče ostavljam građanima da sude. Stav Ministarstva prosvjete i moj lično vam je poznat i u nekoliko navrata sam ga na vrlo jasan i transparentan način iznosio. Vlada je procijenila da ne želi da gradi objekte pod pritiskom, da ne želi da gradi objekte tamo gdje ih građani neće i donijela je odluku kako ste i sami rekli o raskidu ugovora sa pomenutim izvođačem. Sad smo u situaciju da moramo iz početka da obnavljamo sve neophodne procedure nezavisno od ove opstrukcije koja je bila prisutna i vrlo intezivno sprovedena. Uspjeli smo da se u komunikaciji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope ipak dogovorimo da vrtić u Baru bude dio ovog prvog projekta što znači da je novac koji je opredijeljen za vrtić u Baru i dalje operativan tako da je taj finansijski preduslov ispunjen. Međutim, znate da to što je novac obezbijeđen ne znači da odmah možemo da krenemo da radimo jer nova lokacija zahtijeva potrebno analize i poštovanje svih zakonom predviđenih procedura. Na vrijeme smo upozoravali barsku javnost da nije moguće u tako kratkom roku dobiti novi vrtić na novoj lokaciji uz svu dobru volju upornost, znanje i posvećenost realizaciji projekta i upravo se to i dešava. Tačno je da je Opština Bar predložila lokaciju za novi vrtić, ta lokacija se čini prihvatljiva i u skladu sa propisima Ministarstvo prosvjete je pokrenulo procedure ili će pokrenuti procedure za izradu projektne dokumentacije za potrebe izgradnje novog vrtića u vezi čega su već

urađeni određeni elaborati i analize koje smo morali uraditi prije nego što zvanično krenemo u postupak. Nezavisno od toga želim da vas informišem da će u samoj Opštini Bar vrlo brzo biti investirano u infrastrukturu obrazovnih objekata oko milion eura. Izvršena će biti temeljna rekonstrukcija doma učenika za šta smo izdvojili oko 400 hiljada eura, renoviraćemo školsku sportsku salu Gimnazije i Srednje ekonomske škole u saradnji sa Opštinom Bar. Za te namjene smo izdvojili nekih 200 hiljada eura. Biće rekonstruisana u cjelosti područna ustanova Zupci koja pripada Osnovnoj školi "Jugoslavija", kao i bravarija na Osnovnoj školi "Blažo Jokov Orlandić" i Osnovnoj školi "Đerđ Kastroti Skenderbeg". Dakle, Opština Bar jeste mjesto gdje se ulaže u obrazovnu infrastrukturu, kao što i sami vidite jer će vrlo brzo oko milion eura za te namjene biti utrošeno ovdje. Međutim, ostaje žal zbog toga što nijesmo uspjeli da novac koji opredijeljen, a koji nije bio mali, potrošimo kako je planirano, ali šta je tu je. Jedan broj građana Bara je procijenio da je to ispravan put, a šta je u konačnom Opština Bar dobila iz svega toga, sasvim sam siguran da javnost sama može procijeniti.

Što se tiče Ministarstva prosvjete, uradićemo sve što je u našoj moći da u najkraćem mogućem roku stvorimo pretpostavke za gradnju novog objekta, na novoj lokaciji, ali jednako kao i ja znate da je za to potrebno određeno vrijeme jer postoji čitav niz zakonom definisanih procedura koje se moraju ispoštovati. Najvažnije od svega je da sada konstatujemo da novac i dalje imamo za pomenuti vrtić, ali kada će on početi da se radi zavisi od čitavog niza faktora. Ministarstvo prosvjete će uraditi sve što je u našoj nadležnosti da to bude što prije. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:35:40)

Hvala.

ZVONKO VUKOVIĆ (04.06.20 12:35:46)

Vaša zadnja konstatacija daje razloga za određeni optimizam. Da napomenem da sve ono što se tokom prošle godine dešavalo vezano za izgradnju vrtića u Baru, svakako nije dobro i trebalo je da se na neki način izbjegne, ne ulazim u to ko je odgovoran, vjerovatno ne bih mogao ni da nađem neku pravu adresu. Želim na ovaj način da pohvalim i to što ste predvidjeli tako značajna ulaganja u infrastrukturu obrazovnih ustanova u Baru, takođe i optimizam što ta sredstva postoje, što su operativna i, naravno, da iskažem spoznaju da je to put koji se mora obaviti shodno svim propisima koji regulišu tu materiju.

Takođe, želim i jednu poruku za građane, da se ovakve stvari ne bi dešavale, a svjedoci smo da se to dosta često i dešava. Građani imaju dovoljno prostora da učestvuju u donošenju svih vitalnih odluka od javnog interesa i od značaja za njihov život. Nisam siguran da u dobroj mjeri građani to koriste. Naime, vođene su javne rasprave i povodom ovog dokumenta i projekta i povodom mnogih drugih. Svjedoci smo tokom javnih raspravi građani to svoje pravo ne koriste na adekvatan način ili skoro uopšte ne koriste i onda budu zatečeni određenim odlukama koje se tiču njih direktno.

Ohrabrujem građane da povodom svih projekata koji se u njihovoj sredini namjeravaju realizovati uzmu učešće u javnim raspravama, da utiču na donošenje odluka kako ne bi posle dolazili i mi i država i institucije i građani u situacije koje nikome ne koriste. Nadam se da će Ministarstvo obrazovanja zajedno s lokalnom samoupravom u Baru koja je, kao što vidimo, vrlo motivisana za to naći najbolje moguće rješenje. Vidjeli smo da je u Baru pozitivna demografija. Moram da kažem da mi je drago da ste obuhvat s 50% generalno Crne Gore digli na 73%, to ste juče rekli i da je to trend porasta. Imam potrebu još jednu činjenicu osim pozitivne demografije u Crnoj Gori koja se iskazuje kroz ovaj procenat i pozitivnog nastojanja Ministarstva prosvjete da riješi te probleme, jedna činjenica se, takođe, nameće, a to je da sve više mladih bračnih parova zasniva radni odnos, znači povećano je zaposlenje u Crnoj Gori, tako da moraju brigu o svojoj djeci prepustiti specijalizovanim institucijama i na taj način ta briga svakako postaje manja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:38:32)

Zahvaljujem poslaniku Vukoviću. Zahvaljujem ministru Šehoviću koji je odgovarao na pet pitanja poslanika.

Sada prelazimo na resor ministra unutrašnjih poslova. S nama je ministar Mevludin Nuhodžić, čovjek velikog iskustva i ovdje u parlamentu, mi ga pozdravljamo. Dobrodošli.

Prvo pitanje postavlja Nikola Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (04.06.20 12:39:00)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani građani, uvaženi ministre, postavio sam vam pitanje iz domena vaših nadležnosti. Prije nego što pročitam pitanje treba obrazložiti najprije razlog postavljanja ovog pitanja.

Svjesni smo svi i građani to znaju da je pandemija koronavirusa zatekla Crnu Goru u možda poslednjoj deceniji najvećoj političkoj polarizaciji. Društvo u političkom smislu u Crnoj Gori se u značajnoj mjeri podijelilo nakon usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti. To je u društvenom smislu i političkom, ali prije svega društvenom bila velika kriza u Crnoj Gori i veliki izazov pred kojim smo se našli. U takvoj jednoj situaciji nije ni Crnu Goru izbjegla globalna pandemija koronavirusa. Međutim, ono što je uslijedilo, zaista je za ponos svima u Crnoj Gori od institucija, od ljudi koji ovdje sjede, ali ključno građanima može da služi na ponos. Govorimo o novim vrijednostima koje su sada, možemo reći, emanentne crnogorskim građanima. To je, čini mi se, solidarnost, humanost i odgovornost. Upravo su te karakteristike i vrijednosti iznjedrile novu snagu u društvu koja je ključno doprinijela da se izborimo s epidemijom koronavirusa.

Vaš resor je umnogome pomogao da to tako bude. Mislim da ove tri nove vrijednosti, karakteristike crnogorskog društva se mogu očitati u onome što ste uradili vi kao resorni ministar i vaš operativni štab koji ste formirali 16. marta ove

godine. Zbog toga sam postavio pitanje:

Kakvi su rezultati tog operativnog štaba, preciznije rezultati rada operativnog štaba? U tom smislu, koliko je državljana Crne Gore vraćeno u domovinu iz svih krajeva svijeta u posljednjih nešto više od dva mjeseca? Kakva je situacija s avio, a kakva s kopnenim saobraćajem i dovođenjem naših ljudi, ali i stranaca koji su željeli povratak u domovinu? Koliko je državljana Evropske unije vraćeno u svoju domovinu iz Crne Gore? Kako teku aktivnosti na vraćanju preostalog broja naših pomoraca u Crnu Goru?

Da podsjetim građane, operativni štab koji ste formirali je upravo imao za cilj da sve naše građane vrati u svoju domovinu koja se uspješno borila s koronavirusom, ali i da onima koji nijesu državljani Crne Gore obezbijedi siguran i bezbjedan povratak u svoje države i na taj način pokaže humanost i odgovornost prema svim građanima. To je stvorilo novu reputaciju Crne Gore ne samo na domaćem terenu nego i van granica Crne Gore. Otuda i ne čude ocjene s relevantnih međunarodnih adresa povodom uspješne borbe Crne Gore vezano za koronavirus, ali i konkretno vezano za rad vašeg operativnog štaba. Tako smo imali priliku da vidimo u medijima i zahvalnost Pompea za naporan rad i organizaciju povratka američkih i britanskih državljana iz Crne Gore. Dakle, državni sekretar SAD-a Majk Pompeo je pohvalio rad ovog štaba i mnogi drugi, a čini mi se da u ovom kratkom obrazloženju nemam vremena da o tome detaljnije govorim.

Dakle, pitanje jeste obimno. Međutim, cijenim da je vrlo korisno budući da se radi o nešto više od deset hiljada ljudi crnogorskih državljana koji su pronašli zahvaljujući vama i vašem operativnom štabu siguran put do Crne Gore u trenutku i ličnog i kolektivnog izazova borbe protiv koronavirusa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:43:27)

Hvala, šefe Poslaničkog kluba DPS-a gospodine Rakočeviću.
Izvolite, ministre.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (04.06.20 12:43:35)

Poštovani potpredsjedniče Gvozdenoviću, hvala na toploj dobrodošlici.

Uvažene poslanice i poslanici, uvaženi poslanice Rakočeviću, zahvaljujem za postavljeno pitanje.

Kao što ste i konstatovali u vašem obrazloženju, po dogovoru s predsjednikom Vlade formirali smo operativni štab za povratak crnogorskih državljana iz inostranstva kojim rukovodi državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a članovi su predstavnici Ministarstva ekonomije, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva vanjskih poslova, Instituta za javno zdravlje, Montenegro airlinesa, Aerodroma Crne Gore, Uprave policije i Vojske Crne Gore. Dakle, Crna Gora nije zatvarala granice za svoje državljane već smo intenzivno i neumorno radili na tome da im obezbijedimo siguran povratak u domovinu. Saopštiću i konkretne podatke za koje ste me vi pitali.

Do 1. juna 2020. godine na graničnim prelazima, na ulaz u Crnu Goru

doputovala su 20.372 državljanina Crne Gore od čega je 14.795 vozača teretnih motornih vozila. Na graničnom prelazu Aerodrom Podgorica na ulazu u Crnu Goru doputovalo je 2.594 putnika od čega 2.313 crnogorskih državljana. Na graničnim prelazima na izlazu iz Crne Gore otputovalo je 33.213 stranih državljana od kojih je 2.959 državljana zemalja članica Evropske unije. Samo za dva dana u periodu od 1. do 3. juna 2020. godine nakon otvaranja graničnih prelaza na državnoj granici Crne Gore registrovan je promet od 20.987 putnika, na ulazu u Crnu Goru 10.806, a na izlazu iz Crne Gore 10.181 putnik. Od ukupnog broja putnika 6.000 je državljana Crne Gore, a 14.000 su strani državljanini.

Preko Aerodroma Podgorica realizovana su ukupno 103 leta. Naša nacionalna avio kompanija je obavila 24 čarter rotacije prema Beogradu, Budimpešti, Rimu, Madridu, Cirihu, Berlinu, Briselu, Ljubljani, Frankfurtu, Beču, Parizu, Stokholmu, Lisabonu, Istanbulu, Tel Avivu, Londonu i Luksemburgu. Želim da naglasim da su zahvaljujući crnogorskoj Vladi svi letovi za crnogorske i strane državljanine bili besplatni. Takođe, iskoordiniran je i povratak u Crnu Goru 667 od ukupno 740 crnogorskih pomoraca i članova posada kruzera koji plove u svijetu. Do 8. juna doputovaće još 56 što čini ukupno 723 pomorca koji su se vratili u domovinu. Operativni štab je realizovao i povratak 428 crnogorskih studenata u zemlje regiona zbog obaveza na univerzitetskim jedinicima. Posebno želim da podsjetim da su aktivnosti štaba koji sam formirao izazvale pozitivne reakcije u međunarodnoj javnosti i vi ste o tome govorili ističući primjer Majka Pompea državnog sekretara Sjedinjenih Američkih Država.

Poštovani poslanice Rakočeviću, teške situacije poput epidemija koronavirusa iskušavaju solidarnost naših građana i odgovornost države. Raduje me da mogu istaći da je taj ispit Crna Gora položila savjesno, razborito, građanski i profesionalno. Nije ovaj proces bio lak, jer se veliki broj naših državljanina nalazio iznad naše zemlje, ali oni su u ovoj složenoj i zahtjevnoj situaciji ukazali povjerenje Crnoj Gori upravo zato što su u njenim institucijama prepoznali stabilnost, sigurnost i stručnost. Svi su oni dobrodošli u svoju zemlju, u svoju domovinu Crnu Goru i svi bez obzira na etničku, vjersku i bilo koju drugu pripadnost. Sve ono što smo učinili u proteklom periodu služi na ponos svim građanima Crne Gore.

Poteškoće rađaju nove vrijednosti. Crna Gora je svim vojim državljanima omogućila povratak u svoju domovinu pokazujući da smo svi jedno i u volji i u nevolji. Ponosan sam na taj čin kao što građani Crne Gore mogu biti ponosni na djelovanje svoje države u ovoj situaciji koja nije bila ni malo laka, naprotiv bila je izuzetno složena. Nakon što smo uspješno u ovom vremenu se izborili sa nevidljivim protivnikom (prekid) koronavirus vjerujem da ćemo zajednički osmišljavati modele budućeg prosperiteta naše države. Hvala svim građankama i građanima Crne Gore na odgovornom ponašanju, na zrelosti i disciplini dok je bila epidemija koronavirusa u Crnoj Gori. Naravno, svi smo sve radili za dobro svih nas u Crnoj Gori. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:49:03)

Hvala vam, ministre Nuhodžiću.

Pravo na komentar vašeg odgovora ima šef poslaničkog kluba gospodin

Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (04.06.20 12:49:33)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Zahvaljujem, uvaženi ministre, za odgovor.

Mislim da ove podatke možda građani nisu znali, ali odgovoran odnos i uspjeh koji je država postigla i institucije i svi građani na koncu su najvažniji, dobro je poznata činjenica poslednjih mjeseci. Ono što valja napomenuti takođe kada govorimo o povratku naših državljana u Crnu Goru i ukupno kada govorimo o odnosu crnogorskog društva i svih onih koji pripadaju Crnoj Gori povodom borbe sa koronavirusom, ne valja izbjeci ili izostaviti, bolje reći ne pomenuti dijasporu Crne Gore koja je pokazala po ko zna koji put kako se voli Crna Gora, pokazala po ko zna koji put kako joj se i na koji način istinskim patriotizmom pripada i zbog toga svima nama i u političkom miljeu, ali svima nama u crnogorskom društvu to treba da služi kao ideja vodilja, kao staza kojom treba da dođemo do saglasja da sve naše nesuglasice i u političkom i u društvenom i u svakom drugom smislu zanemarimo na dobro društva u cjelini. Zbog toga valja pomenuti neke od heroja iz dijaspore koji su zaista nesebičnom podrškom, materijalnom ali i nematerijalnom, pomogli da se naši građani osjećaju bezbjednije i da budu na koncu bezbjedniji, a sve u veoma dobroj komunikaciji sa državnim institucijama.

Prisjetimo se samo Hajriza Brčvaka koji je nebrojenim donacijama i gestovima dobre volje i humanosti pomogao ljude u Crnoj Gori, takođe Veselina Mijača iz Švedske, takođe brojna udruženja iz Sjedinjenih Američkih Država kao što je udruženje Euro Gusinje, fondacija Gusinje iz Njujorka. Neke ću izostaviti, zbog toga neka mi se ne naljute, dakle pomenuću samo neke: Islamska zajednica Plav - Gusinje iz Njujorka, Rumija iz Čikada, takođe brojna udruženja naše dijaspore iz Luksemburga. Imao sam privilegiju da prilikom jedne posjete sa predsjednikom Parlamenta posjetim našu dijasporu u Luksemburgu. To su ljudi zaista na koje treba cijela država da bude ponosna i tamo stanuje jedan ozbiljan kvalitet. Ako sudbina i ako Bog, kako god hoćete, da sreće da se ti ljudi vrate u Crnu Goru i učine je kvalitetnijom, makar nove generacije koje su iznjedrile te porodice koje su nekad pošle za potrebom za boljim životom van Crne Gore.

Dakle, dijaspora iz Luksemburga kazao sam, iz Francuske takođe fondacija Petrović Njegoš, iz Švajcarske brojna udruženja uključujući Bratsku ruku koja je Opštini Rožaje donirala novac i ostala nematerijalna sredstva, dijaspora iz Bihora, iz Kanade, iz Slovenije, iz Holandije, naravno udruženje Luksemburg, kazao sam iz Luksemburga vezano za Opštinu Rožaje, dakle mnogo toga što smo mogli da naučimo iz ovih nekoliko mjeseci borbe sa koronavirusom, a povodom odgovora koji je naša dijaspora dala svim građanima jednim humanim gestom bez ikakve potrebe da im se to uzvрати. Ono što je za njih uzvraćanje i ono što je za njih rezultat svih njihovih napora jeste bolja evropska i stabilna Crna Gora. Zbog toga i zahvaljujem i evo vidim ministar sa mjesta se usaglašava sa ovom zahvalnošću. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:53:07)

Hvala, gospodine Rakočeviću.

Hvala ministru Nuhodžiću. Vi ste imali još jedno pitanje, ali iz opravdanih razloga naša koleginja je odustala od tog pitanja i pretpostavljam da će možda ostvariti drugi vid komunikacije sa vama.

Prelazimo na sljedeća pitanja. To su pitanja koja su vezana za resor Ministarstva kulture. Pozdravljamo takođe ministra kulture Aleksandra Bogdanovića koji je dugo bio član ovog parlamenta i davao doprinos na taj način, ne samo kao ministar. Kod njega imamo pet pitanja. Pitanja su postavili: Maja Ćatović dva pitanja, Veljko Vasiljević jedno pitanje, Maja Bakrač jedno pitanje i poslanik Budimir Aleksić.

Predlažem da damo riječ Maji Ćatović koja ima dva pitanja.

Izvolite, poslanice Ćatović.

MARIJA ĆATOVIĆ (04.06.20 12:54:34)

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege, uvaženi ministre, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine, ministru kulture Aleksandru Bogdanoviću postavila sledeće poslaničko pitanje:

Postovani ministre, da li će Ministarstvo kulture podržati inicijativu Opštine Kotor da se za potrebe Istorijskog muzeja, koji postoji formalno u okviru OJU Muzeji Kotor - Perast, ustupi reprezentativna Palata Drago u kojoj su trenutno smještene dvije ustanove i to: Područno odjeljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara i Područno odjeljenje Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, za čiji rad bi se obezbjedio drugi adekvatan prostor"?

Obrazloženje:

OJU Muzej Kotor u čijem sastavu djeluje Muzej grada Perasta, Istorijski muzej Lapidarijum, Crkva Svetog Mihaila, Konferencijska sala, Crkva Svetog Pavla, Galerija solidarnosti i od skoro Rimski mozaici u Risnu, predstavlja veoma značajnu ustanovu kulture. Zbog nedostatka adekvatnog prostora mnogi značajni eksponati, naročito dijelovi lapidarijumske kolekcije nalaze se rasuti na mnoga druga mjesta neadekvatno smješteni i pohranjeni. Vrijednost i značaj ovakvih zbirki je nemjerljiva, naročito ako se uzme u obzir da arheološko blago datira u vremenskom okviru od antike do kasnog baroka. Bogatstvo nalaza neophodno je sakupiti na jednom mjestu ili podijeliti na nekojko grupacija i lokaliteta, te na osnovama muzejske djelatnosti sprovesti adekvatnu zaštitu, brigu, izučavanje, izlaganje i učiniti ih distupnim javnosti. Zbog navedenog je hitno potreban adekvatan prostor koji bi na pravi način poslužio predstavljanju kulture kroz vjekove Kotora, Boke Kotorske i Crne Gore. Smatramo da nas na to pored zakonske obaveze čuvanja kulturne baštine obavezuje i činjenica da se radi o Kotoru, gradu koji je pod zaštitom UNESCO-a. Ukoliko se omogući ustupanje reprezentativne palate Drago i pristupi formiranju Muzeja grada Kotora, dobrotka porodica Radimir pa i drugi spremni su Opštini Kotor donirati vrlo vrijedne eksponate, 525 predmeta koji su stekli status kulturnog dobra samo bi donirala porodica Radimir. Time bi Kotor dobio adekvatne uslove za muzejsku djelatnost i samim tim obogatio kulturnu ponudu Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:57:14)

... i vi i gospodin ministar, tako da sam siguran da je to korisno i za jednog i za drugog, a prije svega za građane da mogu da objedine vaša razmišljanja. Izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (04.06.20 12:57:27)

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru kulture Aleksandru Bogdanoviću postavijam sljedece poslaničko pitanje:

Da li u budućnosti planirate izradu strategije nastavaka radova na arheološkom lokalitetu Carine u Risnu, kao i sanaciju Palate Ivelića koja je namjenski bila određena za arheološki institut? Risan sa svojim nalazištima pripada svjetskom kulturnom naslijeđu univerzalnih vrijednosti i naša obaveza bi bila nastavak istraživanja, očuvanja i valorizacija neprocjenjivog kulturnog bogatstva koja bi se morala sačuvati od raznih devastacija, a u budućnosti prerasla u arheološki park sa institutom za arheologiju.

Obrazloženje:

U arheologiji Risan je apostrofirani kao veoma značajno arheološko nalazište i lokalitet sa kontinuiranim historijskim i civilizacijskim trajanjem. Od praistorije do savremenog doba, smjenjivala su se razdoblja koja svjedoče o burnoj i značajnoj historiji ovog dijela Mediterana. Od praistorijskog perioda i pronađenih crteža u pećini Lipci, u neposrednoj blizini Risna, preko antičkog vremena, gdje se Risan spominje u djelima rimskih i grčkih pisaca, zatim značajnog rimskog perioda, srednjovjekovnog, slovenskog, turskog, mletačkog, pa sve do današnjih dana. Krajem XIX vijeka istraživač Artur Evans skrenuo je pažnju inostrane javnosti na arheološka nalazišta u Risnu, kao i austrijski arheolog Richli iz 1898. člankom Arheološki materijal iz Boke Kotorske. Tridesetih godina prošlog vijeka došlo je do otkrića Rimske vile i mozaika boga sna Hipnosa koje je posljednjih godina probudilo ogromnu pažnju turista i postalo jedano od najposjećenijih lokaliteta ovog tipa. Zvanična istraživanja Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture sa Cetinja započela su šezdesetih godina prošlog vijeka, gdje su arheolozi na istom lokalitetu u blizini današnjeg hotela Teuta, otkrili ostatke velikih građevina, mermerne stubove i statue kao i brojne ulomke keramike, značajan numizmatički materijal i mnogo toga vrijednog. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 12:59:56)

Zahvaljujem poslanici Maji Čatvić koja je postavila dva pitanja i dajemo riječ Aleksandru Bogdanoviću. Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (04.06.20 13:00:06)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Skupštine.

Dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Čatović,

Vežano za palatu Drago, u širem kontekstu ona pripada univerzalnim vrijednostima prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotoru koje se nalazi na Listi svjetske bastine UNESCO-a. Zbog očuvanih gotičko - renesansnih karakteristika predstavlja jednu od najreprezentativnijih profanih građevina u Kotoru, koja je zakonom zaštićena kao pojedinačno kulturno dobro u okviru kulturno-istorijske cjeline Stari grad Kotor, koja takođe ima status kulturnog dobra. Prepoznata svojstva i značaj predmetnog objekta uticala su na nekadašnju odluku države Crne Gore i Opštine Kotor da shodno propisima iz oblasti zaštite kulturne bastine definišu namjenu istog za potrebe funkcionisanja ustanova iz oblasti zaštite i očuvanja kulturne baštine, koja je tokom vremena mijenjala naziv, ali ne i djelatnost. U odnosu na navedeno, podsjetiću da je nakon katastrofalnog zemljotresa 1979. godine, za potrebe revitalizacije ugroženog i teško oštećenog područja Kotoru, Opština Kotor 1980. godine osnovala Opštinski zavod za zaštitu spomenika kulture, koji je, zbog značaja kulturne baštine u opštinama Kotor, Herceg Novi i Tivat, nakon toga dobio status nacionalne ustanove koju je osnovala Skupština Republike Crne Gore u skladu sa Zakonom o zaštiti spomenika kulture.

Dakle, od 1990. godine ova opštinska ustanova djelatnost zaštite i očuvanja kulturne baštine na području navedenih opština obavlja kao Javna ustanova Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture. Važno je istaći da je palata Drago u zemljotresu teže oštećena, te je nakon restauracije i revitalizacije, a radi daljeg održivog korišćenja i održavanja, 1986. godine data na korišćenje Opštinskom, odnosno Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture. Danas su u ovom objektu, a nakon zakonodavnih reformi sprovedenih tokom 2010. do 2012. godine, smještena područna odjeljenja Uprave za zaštitu kulturnih dobara i Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore.

Kada je u pitanju inicijativa da se za potrebe obavljanja muzejske djelatnosti Istorijskog muzeja OJU Muzeji Kotor, ustupi Palata Drago, dozvolite mi da ukažem na činjenicu da Ministarstvo kulture podržava sve aktivnosti na zaštiti pokretnog kulturnog nasleđa, kao i na stvaranju adekvatnih uslova za zaštitu kako muzejskih predmeta tako i svih kulturnih dobara i obavljanje poslova iz okvira djelatnosti zaštite i očuvanja kulturne baštine. U tom smislu ističem da će Ministarstvo kulture, kao i do sada, podržavati i ohrabrivati aktivnosti i napore Opštine Kotor da zajedničkim naporima obezbijedimo adekvatne uslove za zaštitu, prezentaciju i valorizaciju svih onih segmenata koji pripadaju univerzalnim vrijednostima prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotoru, posebno onih koje se nalazi na UNESCO listi svjetske baštine. Ministarstvo kulture je u postupku po zahtjevu OJU Muzeji Kotor radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje muzejske djelatnosti i dobijanja odobrenja za rad, donijelo rješenje od 4. marta ove godine, kojim se izdaje odobrenje za rad ove ustanove. Istim rješenjem obavezuje se navedena ustanova da u roku od tri godine od dana donošenja ovog rješenja obezbijedi uslove u pogledu vođenja muzejske dokumentacije i obezbjeđivanja propisanog stručnog osoblja.

Shodno navedenim ovlaštenjima Ministarstvo kulture je, pored ostalog, utvrdilo da ova opštinska ustanova obavlja u bitnom muzejsku djelatnost od javnog interesa. Prema vrsti muzejskih zbirki ovaj muzej je kompleksan, jer ima najmanje dvije različite zbirke muzejskih predmeta koje predstavljaju određene karakteristike

područja za koje je osnovan. Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo kulture će kroz saradnju sa Opštinom Kotor nastaviti sa realizacijom aktivnosti na stvaranju adekvatnih prostornih uslova za funkcionisanje Opštinske javne ustanove Muzeji Kotor, cijeneći da objekat Palate Drago, u srcu Starog grada Kotora zapravo to i jeste.

Što se tiče vašeg drugog pitanja, poznato je da arheološki lokaliteti Carine u Risnu i Palata Ivelić pripadaju univerzalnim vrijednostima prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora koje se nalazi na listi Svjetske baštine UNESCO, ali i da zbog izuzetnih kulturno-istorijskih vrijednosti od 1950. godine imaju status pojedinačnog kulturnog dobra. Kada je u pitanju arheološki lokalitet Carine u Risnu dosadašnji rezultati arheoloških i konzervatorskih istraživanja, a nakon otkrića ostataka više građevina javnog karaktera, palata kao i arheološkog materijala izuzetnih kulturnih vrijednosti, potvrđuju postojanje naselja iz perioda od četvrtog do prvog vijeka prije nove ere. Svjesni činjenice o značaju ovog arheološkog lokaliteta kako sa aspekta arheologije kao nauke, tako i sa aspekta njegove valorizacije, prezentacije i stavljanja u funkciju održivog korišćenja, Ministarstvo kulture u kontinuitetu podržava projekte koji se odnose na arheološka i konzervatorska istraživanja ovog lokaliteta. To potvrđuje i Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara koji na predlog Ministarstva kulture usvaja Vlada Crne Gore, a kroz koji je od 2012.godine do danas za višegodišnji projekat pod nazivom arheološka istraživanja u Risnu, dakle, ova dva lokaliteta Carine i Gradina, izdvojeno oko 160 hiljada eura, što složićete se nije mala suma, naročito imajući u vidu kompleksnost ovog istraživanja, kao i to da su za realizaciju ove vrste istraživanja neophodna značajna finansijska ulaganja koja predstavljaju izazov i za mnogo razvijenije zemlje od Crne Gore. Takođe, podsjetiću da je lokalitet Carine u Risnu od 2001.godine i predmet interesovanja samih međunarodnih eksperata. U tom smislu potpisan je Sporazum o saradnji između Univerziteta u Varšavi i Centra za konzervaciju arheologije Crne Gore o vršenju sistematskih arheoloških istraživanja koja se sprovode u kontinuitetu. U tom smislu Univerzitet u Varšavi osim ekspertske pomoći pruža i određenu finansijsku podršku za svoje eksperte.

Iz navedenog jasno je zaključiti da je Ministarstvo kulture opredijeljeno za kontinuitet ulaganja u višegodišnje projekte, čiji su realizatori reprezentativne nacionalne ustanove iz oblasti kulturne baštine, koje su sa aspekta struke i nauke prepoznali ulogu i značaj ne samo lokaliteta Carine u Risnu već i druge arheološke lokalitete u Crnoj Gori, među kojima ću izdvojiti Crvenu stijenu, Duklju, Municipijum S u Pljevljima.

Kada je u pitanju Palata Ivelić, koja se nalazi u centralnoj zoni Risna sa istočne strane glavne ulice Gabela i čini dio jedinstvene urbane cjeline starog jezgra Risna, podsjetiću da je ista znatno oštećena u zemljotresu 1979.godine kada su srušeni krov i unutrašnjost, tako da su ostali samo spoljni zidovi ove palate. Cijeneći značaj njene revitalizacije i stavljanje u funkciju održivog korišćenja, u prethodnom periodu vršene su brojne aktivnosti od kojih ću izdvojiti višegodišnje interesovanje Varšavskog univerziteta za ustupanje same Palate na korišćenje. U tom smislu tadašnje Ministarstvo vanjskih poslova i Evropskih integracija se obratilo Ministarstvu finansija kao nadležnom organu za poslove raspolaganja državnom imovinom kako bi prema Opštini Kotor uputila zahtjev da se pravo vlasništva nad palatom Ivelić ustupi Crnoj Gori bez naknade. Povod ovog obraćanja

je dugogodišnje interesovanje Varšavskog univerziteta za osnivanje međunarodnog arheološko - istraživačkog centra u Risnu u Palati Ivelić, koja je bila vlasništvo Opštine Kotor, a u cilju realizacije sporazuma između Vlade Republike Poljske i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke.

S obzirom na to da je Palata Ivelić kulturno dobro, Ministarstvo finansija se obratilo Ministarstvu kulture za mišljenje koji je u smislu člana 42 Zakona o zaštiti kulturnih dobara dalo saglasnost za ustupanje Palate radi njene revitalizacije i osnivanja značajne međunarodne institucije. U tom smislu Opština Kotor ustupila je Palatu Ivelić državi odnosno Ministarstvu finansija, a Ministarstvo kulture se saglasilo da se ista u skladu sa odredbama propisa iz oblasti zaštite kulturnih dobara ustupi na korišćenje Varšavskom univerzitetu radi obnove i osnivanja međunarodnog arheološko-istraživačkog centra. Takođe, bitno je pomenuti da je neophodno konačno obezbijediti prostor za konzervatorski tretman i stalnu postavku bogate kolekcije predmeta otkrivenih na lokalitetu Risinijum od kojih su neki poput novčića kralja Balajosa po značaju svetskih razmjera, te doprinijeli da Risan dobije na značaju kao kao svjetski naučno-istraživački centar sa turističkog aspekta i u konačnom da se unaprijedi ekonomska valorizacija grada. Značajno je pomenuti da sredstva za revitalizaciju Palate u iznosu od 750 hiljada eura treba da obezbijedi Varšavski univerzitet.

Na kraju, sve ovo navedeno ukazuje na posvećenost i opredijeljenost Ministarstva kulture u oblasti valorizacije, prezentacije i unapređenja stanja crnogorske kulturne baštine kroz podršku konzervatorske djelatnosti, njene zaštite i očuvanja, a posebno projekata vezanih za same arheološke lokalitete, koji su od značaja za istorijski i društveni indentitet i kontinuitet države Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:10:18)

Zahvaljujem gospodinu Bogdanoviću.

Pravo na komentar ima poslanica Čatović. Izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (04.06.20 13:10:26)

Zahvaljujem ministru Bogdanoviću na obuhvatnom odgovoru. Ja sam dobila i u pisanoj formi odgovor i vjerujem da će Ministarstvo kulture sve uraditi zato što ste vi, koliko znam, prilikom posjete Opštini Kotor i sami zajedno sa predsjednikom Opštine incirali da se Palata Drago pretvori u muzej grada Kotora i da se nađe adekvatan prostor. Mislim da će to biti pravo rješenje da se sakupe svi oni vrijedni elementi koji su na razne strane. Ono što moram napomenuti i naglasiti jeste da Pomorski muzej je ustanova od državnog značaja i to je najbolji reprezent čuvanja, izlaganja muzejskih predmeta vezanih za slavnu pomorsku prošlost Boke Kotorske i Crne Gore. Posebno me raduje što su predviđena značajna sredstva u budžetu Ministarstva za sanaciju bivšeg zatvora u Kotoru i njegovo privođenje namjeni kulture. Prema tome, ne sumnjam da će Ministarstvo u okviru budžetski planiranih aktivnosti značajno učestvovati u unapređenju i očuvanju kulturno-istorijskog blaga

Kotora. Pored navedenog to ste pokazali kroz značajnu podršku kulturnih manifestacija koje su od posebnih značaja - Dječiji festival, zatim Don Brankovi dani, Kotor Art i da ne nabrajam sve dalje.

Po ovom drugom pitanju bih takođe rekla da sam zadovoljna odgovorom i mislim zaista da to treba što prije da se uradi jer je jedno izuzetno kvalitetno i značajno arheološko nalazište i mislim da ga treba sačuvati što prije od razne devastacije s obzriom da pojedini neogovorni građani i ljudi neki koji možda i bolje poznaju neke stvari gledaju na neki način da otuđe te predmete. Mislim da je odgovor koji ste dali vezano za Palatu Ivelić takođe značajan, zato što mislim da bi se time stvorili uslovi da se taj arheološki institut bavi istorijom grada Risna, gradića Risna, moram tako da kažem, to je nekad bio grad, i da na pravi način obučava naše mlade ljude kako da rade na arheološkim istraživanjima. Hvala još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:13:12)

Hvala poslanici Čatović.

Sada prelazimo na sljedeće pitanje. Veljko Vasiljević, posle toga Maja Bakrač pa Budimir Aleksić.

Izvolite, poslaniče Vasiljević.

VELJKO VASILJEVIĆ (04.06.20 13:13:38)

Hvala, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovani građani, kolegice i kolege, ministre, zahvaljujem se na odgovoru koji ste poslali u pisanoj formi. Međutim, naši stavovi se dijametralno razlikuju po pitanju cnogorske tradicije, crnogorskih tradicionalnih vrijednosti, pa u sklopu poslednjih napada koje režim preduzima prema mitropolitu i prema episkopu Joanikiju su direktno u vezi sa tim što vi jedan narod, etnos, koji čini i spaja jedinstveni etnički identitet koji je zasnovan na religiji, na kulturi na jeziku, pismu, istorijskoj baštini, etničkim principima, poništavate i želite da prevedete u jedan prozapadni kocept koji veze nema sa crnogorskom istorijom i tradicijom u pravom smislu. Znači, vi imate jednu ekipu lažnih povjesničara koji žele da promijene kompletnu crnogorsku istoriju, a politika Vlade Crne Gore uključujući satelite iz manjinskih zajednica upravo ide na poništavanje tih tradicionalnih vrijednosti, pa iz toga razloga i direktnom nipodaštavanju i marginaizaciji Petra II Petrovića Njegoša. Dakle, u tradicionalne crnogorske vrijednosti koje su strane drugocnogorcima spadaju epske, etičke, religijske i kulturne vrijednosti koje su objedinjene u Crnoj Gori Petrovića, Svetog Petra i Petra II. Kultura, gospodine ministre, ima duhovne i materijalne vrijednosti. Obije te vrijednosti su narodne i one zajedno čine narod i to je trajna vrijednost. Ovom prilikom nećemo diskutovati o onome što vas interesuje, a to je tumačenje kulture kroz tzv. elitna dobra, muziku, muzejsku umjetnost, pozorište ili teatar, visoku modu itd, to su promjenljive, relativne vrijednosti. Nas interesuje duhovni korijen, i to je ono što je strano vama drugocnogorcima. Zašto je Njegoš utamničen, gospodine ministre, u hodnicima politike i zašto se vrši selekcija njegovih

djela, zašto se vrši selekcija istorije, zašto se vrši parcelisanje Njegoševog najvećeg djela Gorskog vijenca i njegova parcijalna prezentacija u vidu "Sna Vuka Mandušića" i u vidu nekoga humora vojvode Draška po povratku iz Kotora, odnosno iz Mletaka? Zato što je Njegoš dio tradicionalnog crnogorskog bića koje politika klerofašizma uporno uništava od Prvog svjetskog rata i zato što je sadašnja vlast preuzela vrijednosti Musolinijevog Montenegra iz 1941. godine.

Kombinujući i manipulišući, koristeći propagandu režimskih medija, DPS objedinjava nespojivo, a to su fašizam i komunizam, ateizam i religiju, ubice i ubijene, kriminal i pravosuđe, crnogorstvo i antisrpstvo, crnogorstvo bez crnogorske tradicije. Tradicionalna crnogorska kultura sačuvana je u duhovnim i materijalnim oblicima koje montenegrinska kultura ne priznaje. Gdje vam je , gospodine ministre, jedan državni mediji koji ima ćirilicu? Da li je ćirilica Njegoševo pismo? Gdje je državna zastava iz vremena Petrovića, rodonačelnika Crne Gore, stvaralaca Crne Gore, gdje je bijeli orao Petrovića? Sada imamo nekog žutog ili zlatnožutog orla. Zato se mijenja narod, zato se mijenja crkva, zato se mijenja Njegoš, zato se mijenja jezik, pismo, narodna nošnja, zato se sada i najveće crnogorske nagrade Oktoih i Trinaestojulska nagrada potkrepljuju izjavom o toj nagradi koja je napisana latinicom. Da li će Oktoih da se zove za koju godinu Oktoiks, da li je i on pisan latinicom? Kako je Grčka usjela da sačuva svoje pismo koje nije ni ćirilica ni latinica nego izvorno grčko pismo, a Grčka je članica i NATO-a i Evropske unije od prvog dana.

Zbog čega se, gospodine ministre, Njegoš ne spominje kao pravoslavni mitropolit? Će je njegova grobna i zavjetna crkva Svetog Petra I u kojoj je bio sahranjen? Zašto se uporno nastavlja s komunističkom ideologijom rušenja Njegoša i rušenja njegovog groba? Zašto je Njegoš zatrapljen u bezbožnom i beskrskom podrumu onoga mauzoleja, zašto nema ispunjenu svoju želju da se sahrani u svojoj crkvi? To je pitanje i za naše kolege iz manjinskih naroda. Nikad ne bih podržao da se neki crkveni velikodostojnik, odnosno vjerski velikodostojnik manjinskih naroda ekshumira i zakopa mimo kanonskih pravila njegove vjere. Zato ne razumijem zašto oni podržavaju Vladu i zašto podržavaju ovakav stav da Njegoš ostane u onom trapu, da mu se ne napravi crkva koja mu dolikuje i koju kao mitropolit zaslužuje. Nakon vašeg odgovora daću dopunski komentar.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:17:32)

Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (04.06.20 13:18:56)

Zahvaljujem, gospodine Vasiljeviću.

Vlada Crne Gore kao i sve institucije kulture odnose se prema Njegošu s dužnom brigom i poštovanjem kakvo zaslužuje jedan crnogorski vladar, filozof, pjesnik i duhovnik. Vjerujem da ne treba u ovom domu bilo koga podsjećati koliko je Njegoševa misao živa i afirmisana, a naročito ako govorimo o umjetnosti. Pogledajte samo repertoare naših pozorišta iz novijeg vremena, razmislite malo o tome koliko

je Njegošev lik i rad naglašen i u muzejskom i u savremenom stvaralačkom sektoru. Informišite se malo i o aktivnostima Vlade na uređenju Njegoševe rodne kuće. Uostalom, ukoliko ste pratili šta je Vlada pripremila za auditorijum tokom epidemije koronavirusa, vidjećete da je i u edukativnim i u kulturnim segmentima Njegoš bio predstavljen na poseban način. Stoga, o marginalizaciji Njegoša od strane Vlade Crne Gore i institucija ove države apsolutno nema govora. Takođe, u svako doba vam stojim na raspolaganju da podsjetite Ministarstvo kulture i uvjerite se koliko projekata iz godinu u godinu podržavamo, a koji su inspirisani upravo Njegoševim likom i djelom.

Pored svega što sam naveo, a tiče se afirmacije i očuvanja univerzalne vrijednosti Njegoševog djela i njegove ostavštine uopšte, Ministarstvo predano radi na revalorizaciji toga u jednom širem kontekstu. Poznato je i to da najveće i najznačajnije državno priznanje koje se dodjeljuje u Crnoj Gori za oblast književnosti nosi upravo Njegoševo ime. Pri tome, Njegoševa nagrada za književno stvaralaštvo nema samo kod nas takav status već je istovjetno tretirano i kada je u pitanju južnoslovenski stvaralački prostor na koji se i odnosi.

Takođe, podstaknuti još većom potrebom afirmacije Njegoša i njegovog djela, prije nekoliko godina predložili smo zakon kojim bi se dan Njegoševog rođenja uspostavio kao državni praznik posvećen crnogorskoj kulturi. Vlada Crne Gore je tu inicijativu Ministarstva kulture prihvatila u cjelini i utvrdila Predlog zakona koji je upućen Skupštini. Na žalost, u Parlamentu nije bilo razumijevanja za takvu inicijativu da bi se nekoliko godina kasnije Poslanički klub Demokratskog fronta pojavio s istovjetnim zakonskim tekstom. To za nas nije bilo prihvatljivo jer smo cijenili da je potrebno da se Skupština prethodno izjasni o utvrđenom Vladinom prijedlogu. Pri tome smo imali u vidu i činjenicu da, u inicijativi Demokratskog fronta, nije bilo nikakve razlike ili promjene u odnosu na sam Vladin prijedlog. Zapravo je i to bila samo jedna od brojnih pojava koje se dešavaju u našoj zajednici, a to je da su naponi Vlade na polju valorizacije najznačajnijih dostignuća crnogorskog stvaralaštva veoma često izloženi negiranju i osporavanju, a pri tome motivisani najbizarnijim dnevno političkim interesima. Od toga nije pošteđen ni sam Njegoš. Svjedoci smo da su njegove misli i poetski iskazi u našoj bliskoj prošlosti zloupotrebljavani, tumačeni izvan vremena u kojem su nastali i čupani iz konteksta različitim povodima i prilikama i to na jedan improvizovan, neutemeljen i anticivilizacijski način, a u namjeri da se isprovocira konflikt ili naruše odnosi u jednoj državi koja hiljadama godina dostojno baštini multietnički sklad i kulturnu različitost.

Na kraju, Njegoš ima svoje zaslužno i potvrđeno mjesto i u istoriji i u književnosti Crne Gore. Tako je već duže od dva vijeka i tako će i ostati. Čak ni tumačenje njegovog djela po potrebi neće osporiti takav status. Ministarstvo će nastaviti da u skladu sa svojim nadležnostima afirmiše i Njegoševo djelo i njegov značaj u crnogorskom kulturno istorijskom kontekstu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČICA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:22:55)

Hvala, ministre.

Pravo na komentar ima poslanik Vasiljević.

VELJKO VASILJEVIĆ (04.06.20 13:23:17)

Hvala, predsjedavajući.

Ministre, odmah da vam kažem, četiri puta vi odbijate, da ja pamtim, predlog da se 13. novembar uvede kao Njegošev dan ili praznik crnogorske kulture. Ako vi niste mogli kao Vlada da preko svog poslaničkog kluba izglasate taj zakon u Skupštini, mogli su ga izglasati poslanici zajedno s nama. Imali ste četvoropetinsku većinu da ga usvojimo evo već deset godina u ovom Parlamentu. Prema tome, to je jedno obično foliranje. Isto kao što je foliranje da Crna Gora ima tisućljetnu povijest multietničkog sklada, više tisuća čak. Ovdje su na 700 - 800 metara visile glave do prije 150 godina, i na Nikšićkom bedemu, i na Tabiji na Cetinju.

Njegoš je pisao o borbi za krst časni i slobodu zlatnu. To je poenta čitavog Gorskog vijenca. Sve ostalo su prateće vrijednosti, prateće filozofske misli. San Mandušića Vuka i Draško iz Mletaka, tu samo pjesnik pokazuje da smo mi normalni ljudi čak i u toj krvavoj borbi će su svakome ruke krvave do lakata. To je bila borba za slobodu. Ovo je bila naša zemlja, Osmansko carstvo je bilo okupatora tada. Sada živimo s mirom, sada smo svi građani. To je istorija. Nemojte da izmišljamo lažnu istoriju. O tome pričamo. Sada su to naše komšije, prijatelji, završen je rat između Njemačke i Francuske će su se krvili godinama mnogo više nego mi, ali nemojte da se lažemo. Nema toga sklada, mi ga sada gradimo. Ne možemo ga graditi na lažima. Njegoš je crnogorski mitropolit, sahranjen je bez krsta. Tome ste vi krivi. To je klerofašizam, a ne ovo što nama spočitavate. Nije Njegoš Feštađun, kako vi kažete, niti karneval, niti mažoretka. Njegoš je crnogorski mitropolit. Maknite ga vi iz folkloru, vratite se ovoj pravoj istoriji. Još nešto. Odluka o dodjeli Njegoševe nagrade piše se latinicom i povelje Njegoševe nagrade piše se latinicom u vašoj Vladi i u vašem ministarstvu. Dakle, o tome koliko vi poštujete Njegoša i koliko uvažavate Njegoša. Ja razumijem da vi možda ne znate pravi smisao Gorskog vijenca, Ogdalala srpskog, Luče mikrokozme. Ja sam imao najboljeg profesora Slobodana Boškovića, pa mi je to on malo bolje približio i malo jasnije. Ali evo, nadam se da će vam sada biti malo jasnije, a i građanima Crne Gore.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (04.06.20 13:25:22)

Hvala.

Prelazimo na sljedeće...

Nije uobičajeno, osim ako se složi poslanik Vasiljević.

Da li se slažete da on dobije još minut?

Izvolite po minut jedan i drugi.

ALEKSANDAR BOGDANOVIC (04.06.20 13:25:58)

Gospodine Vasiljeviću, Vlada ne stoji za marginalizacije Njegoša niti podržava bilo kakav vid otklona od Njegoševog lika i djela. Koliko se sjećam, 2013.godine

Vlada Crne Gore je podržala najveću državnu proslavu u povodu 200 godina od rođenja Njegoša i gotovo svaka državna institucija uzela je učešća u toj proslavi čime je Crna Gora pokazala da nije zaboravila ni Njegoša ni njegovo grandiozno djelo. Tada je pored više značajnih kulturno-umjetničkih projekata podržano i štampanje višetomne bibliografije Njegoš sa preko 40.000 hiljada bibliografskih jedinica kao i sama rekonstrukcija Njegoševog mauzoleja. Svjesna je, dakle, značaja svog vladara i kroz sve ono što je učinio za državu Crnu Goru u periodu od 1830. do 1851.godine. Dakle, ne samo što je uspostavio prve čvrste temelje državne institucije i načeo plemensku samovolju, već je Crnu Goru dodatno promovisao i afirmisao i institucionalizovao. Zato će Vlada Crne Gore a naročito Ministarstvo kulture nastaviti i u narednom periodu da afirmiše ono što je vid promocije Njegoševog djela.

Pitanje je šta vi smatrate pod zatiranjem nacionalnih, tradicionalnih crnogorskih vrijednosti. Ako promociju multikonfensionalnosti i multietičnosti u sklopu evropske agende, koju ova vlada promoviše, smatrate zatiranjem tradicionalnih crnogorskih vrijednosti onda se naša polemika svodi na vaš bezuspješan pokušaj da ubirate određene političke poene. Jer upravo i Petar drugi Petrović Njegoš i nastavljači njegovog djela najbolji su garant tih vrijednosti. Njegoš je između ostalog promovisao ideju "brat je mio koje vjere bio" i smatrao da se sve ove različitosti moraju okupljati. Ako mislite da je Njegoš samo što promoviše vaš politički savez onda vaše tumačenje Njegoša nije ništa drugo do obična politička instrumentalizacija jednog pjesničkog velikana, a takvih smo se instrumentalizacija nagledali 90-tih godina 20. vijeka što je zapazio i slovenački filozof Slavoj Žižek u svome tekstu Poetik militari kompleks u kojem je dekonstruisao pansrpsko tumačenje Njegoša ključu Radovana Karadžića.

Poznati crnogorski historičar književnosti Radoslav Rotković zapisao je jednom da mnogi od Njegoša hoće samo njegovu bradu, međutim Njegoš je mnogo više od toga jer njegovo djelo i njegova vrijednost je nešto što prevazilazi i crnogorske temelje i on je najznačajniji pjesnik naše književnosti, jedan od najznačajnijih velikana književnosti južnoslovenskih naroda. Dakle, to mu niko ne može osporiti.

Završiću time što je poznati srpski naučnik Mirko Đorđević isticao da Njegoš ne pripada samo Srbima ili samo Crnogorcima, već Njegoš svojim vrijednostima pripada evropskoj kulturi.

Ono što mi smatramo crnogorskim vrijednostima to su svakako posvećenost i multikonfensionalnosti i multietičnosti i to je posvećenost evroatlantskoj agendi širenju demokratije. Jer Crna Gora je još od vremena Petrovića promovisala ono što je suživot na ovim prostorima, bila jedan od primjera balkanskih zemalja na koji način se čuva unutrašnji sklad, promoviše različitost i čuva nešto što su manjinska prava.

Završiću jednim citatom Stanka Cerovića, koji je prije više od 20 godina primijetio da je prvi i najveći nesporazum upravo ime Njegoševo, "umrljano crnogorskim i srpskim velikim idejama, nemaštovitim čitanjem tupoga pogleda koji je uvijek išao za tim da iscijedi sok i uguši dah života u stihovima, slavopojkama i napumpanim osjećanjima koja se vuku oko Njegoša kao presude njegovoj nedarovitosti, umjetničkoj beznačajnosti, socijalnoj i političkoj štetnosti. Pomislite li na njega, već ste odvojeni od zemlje u bezvazдушnom prostoru crnogorske retorike, izgovorite li njegovo ime ugazili ste usred najgoreg nacionalnog i folklornog kiča, ako ga citirate a ne pocrvenite od sramote nema boljeg dokaza da ste sa sobom u

društvu tvrdokorne budale."

Zahvaljujem.

VELJKO VASILJEVIĆ (04.06.20 13:31:29)

Potpredsjedniče Skupštine, ministar je odgovarao nekih pet minuta, kao da je premijer. Očekujem da ćete makar reciprocitet uspostaviti da i ja odgovorim na ovo što je završio nekakvom poluuvedom ili insinucijom. Mada nadam se da ćete biti korektni. Dobro.

Ministre, ja se u 90% toga što vi pričate slažem sa vama, da je to tačno, samo što vi to ne realizujete, nego radite upravo suprotno od toga. Njegoševu nagradu dajete na latinici, Njegoševe objavljujete knjige i djela bez krsta na naslovnoj strani, sahranili ste ga bez krsta. Austrija je okupatorska srušila 1916. godine crkvu i komunistička vlast 1974. i to stoji i danas tako, vi to nećete da napravite.

Ja vas pozivam da već na sljedećoj sjednici, kad ste vi tako tvrdo zažeti, izglasamo Njegošev dan 13.novembar. Evo, neka čuju građani Crne Gore, evo ima nas dosta da izglasamo to. Recite vašim koalicionim partnerima i da oni čuju. Nije Njegoš mrzitelj i progonitelj Muslimana, Njegoš je borac za slobodu i Crnogorci koji su tada bili branili su svoju zemlju. Nemojte da izvrćete činjenice. Nije Njegoš slao trupe u Avganistan da školuju avganistanske, srednjeazijske Muslimane, da ih uče redi i načinu. Nije Njegoš isporučivao muslimanske izbjeglice iz Crne Gore vojsci toga Radovana Karadžića kojega vi spominjete, nego vaša vlada. I crnogorske državljane su isporučivali, nemojte da se lažemo i da izmišljamo. Znete koliko me interesuje Slavuj Žižak i Andrej Nikolaidis i te budalaštine što oni pričaju.

Svak zna da je ovo tačno što ja pričam. Ja vas pozivam da napravimo, to ćemo u Ministarstvu da porazgovaramo, pozvali ste me da popričamo o valorizaciji Njegoša. Dajte da mu vratimo krst, to je vladika, to je mitropolit, nemojte to da izbjegavate. Odlično znaju Muslimani da je ovdje bila borba za slobodu i da o tome piše Gorski vijenac i tačno je da je brat mio koje vjere bio. Mi ne bježimo od toga, naprotiv. Mi to tvrdo podržavamo, ali hoćemo da se naša prava istorija poštuje, a ne da se izmišlja lažna satanistička istorija koju forsira DPS.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:33:11)

Dosta teških riječi.

Prelazimo na sljedeće pitanje koje postavlja Maja Bakrač i vas zbilja molim da govorite u skladu sa našim Poslovnikom i da birate riječi. Hvala.

MAJA BAKRAČ (04.06.20 13:33:27)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege, uvažni ministre, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru

Aleksandru Bogdanoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će početi valorizacija Tvrđave Španjola u Herceg Novom, kao i drugih tvrđava koje za Novljane imaju posebnu vrijednost?

Zašto sam postavila ovo pitanje? Upravo iz razloga što dolazim iz Herceg Novog, a Herceg Novi je poznat kao grad tvrđava. Veoma je bremenit svojim prirodnim i umjetničkim ljepotama, predstavlja jedan turistički primorski centar. Znamo kroz istoriju da su se u njemu smenjivale različite civilizacijske odnosno kulturne tekovine i da je sve to ostavilo dubok trag na današnji izgled Herceg Novog. U istoriji svog postojanja preživio je i promijenio mnoge vlasnike. Znamo da u Herceg Novom postoji veliki broj tvrđava koje nas podsjećaju na ta prošla vremena, a jedna od tih tvrđava je i tvrđava Španjola koja predstavlja jedan istorijski spomenik Crne Gore. Sagrađena je tokom turske vladavine i predstavlja jedan neizostavni dio ovog našeg grada. Imala je važnu ulogu kako u odbrani Boke, tako i u odbrani grada i njena uloga je tada ostala zapisana u istoriju kao važna uloga u odbrani grada od Napoleonovih trupa. Ono što je važno da kažem jeste da se nalazi na jednom predivnom mjestu u Herceg Novom i da se sa nje pruža predivan vidik, kako na grad tako i na kompletan zaliv.

Iako je njena kulturološka i istorijska uloga nesporna, ona nije valorizovana i adekvatno očuvana. Kulturni turistički potencijal tvrđave Španjola je veoma značajan, kako nje, tako i drugih tvrđava, ali je negdje prepuštena zubu vremena. Većina tvrđava u Herceg Novom predstavljaju kulturne spomenike, ali moramo da budemo svjesni i da budemo iskreni da kažemo da su većinom prepuštene na brigu prirodi.

Ono što je važno da kažem a i da pohvalim Ministarstvo kulture koje je u saradnji sa UNDP sprovelo tj. realizovalo konkurs u okviru programa Kreativna Crna Gora - ekonomska valorizacija i kreativne industrije u saradnji, kako sam i rekla, sa UNDP i da je dao odlične rezultate. Cilj programa bio je jasan, a to je uspostavljanje mreža kreativnih centara Crne Gore, a jedan od tih centara je i tvrđava Španjola. Konkurs za inovativno rješenje i idejno rješenje revitalizacije kulturne baštine je uspješno završen i mislim da su nagrađena tri rada. Ovo je dobar iskorak i u ovom pravcu Ministarstvo treba da nastavi i ovo daje podstrek i nadu svim građanima Herceg Novog da će Ministarstvo nastaviti da djeluje u pravcu unapređenja i očuvanja kako ove tvrđave, tako i svih drugih tvrđava u Herceg Novom.

Na kraju moram da kažem da se mora zaustaviti propadanje ove značajne građevine, mora se sačuvati za sve nas koji živimo u tom gradu, a naravno i za sve buduće generacije koje dolaze, jer samo su one svjedoci i mogu da govore o onim vremenima koja su prošla, koja su za nama, a za koja moraju da znaju i buduće generacije.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:37:00)

Hvala vam.

Izvolite, ministre Bogdanoviću.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (04.06.20 13:37:17)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Bakrač, kao što znate Ministarstvo kulture u kontinuitetu sprovodi aktivnosti na zaštiti i valorizaciji kulturnih dobara Crne Gore kroz realizaciju brojnih programa i projekata, kako samostalno, tako i u saradnji sa relevantnim subjektima i institucijama. Cijeneći značaj fortifikacionih objekata sa teritorije Herceg Novog i uopšte Crne Gore kao segment kulturne baštine države, Ministarstvo kulture sprovodi više aktivnosti u saradnji sa Opštinom Herceg Novi i kancelarijom UNDP-a radi obezbjeđivanja adekvatne zaštite, odnosno unapređenja stanja tvrđava, njihove valorizacije i same prezentacije.

U tom smislu, a u okviru projekta Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima, upravo se realizuju sanacioni radovi na ugroženim segmentima tvrđave Forte Mare, na osnovu prethodno pripremljenog konzervatorskog projekta i tehničke dokumentacije. Riječ je o aktivnostima koje se realizuju shodno preporukama UNESCO-a, a u cilju stvaranja uslova za kandidovanje ovog lokaliteta za ekstenziju nominacije Venecijanskih utvrđenja XVI-XVII vijeka za upis na UNESCO listu svjetske baštine. Prepoznajući potencijale, ali i važnost tvrđave Španjola, a ujedno i stanje u kojem se nalazi, Ministarstvo kulture je započelo aktivnosti na unapređenju njenog stanja i valorizacije same tvrđave.

U tom kontekstu, u saradnji sa UNDP i Opštinom Herceg Novi sproveden je međunarodni javni konkurs za idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje prenamjene tvrđave Španjola u Herceg Novom sa ciljem uspostavljanja kreativnog haba. Analizom nepokretnih kulturnih dobara lociranih na crnogorskoj obali, prepoznata je tvrđava Španjola u Herceg Novom kao pogodna za uspostavljanje međunarodnog umjetničkog haba sa rezidencijalnim centrom. Istovremeno, imajući u vidu potrebu obezbjeđivanja adekvatnog tretmana ovog nepokretnog kulturnog dobra, kroz revitalizaciju i zaštitu od daljeg propadanja, privođenjem novoj namjeni ovog fortifikacionog kompleksa obezbjeđuje se njegovo dalje funkcionisanje na principima održivog razvoja.

Ministarstvo kulture je snažno opredijeljeno na valorizaciji kulturne baštine Crne Gore, kroz savremeni model njenog upravljanja. Takođe, u tom cilju orijentisali smo se na kreiranje sinergije između kulturne baštine i stvaralaštva obezbjeđujući i objedinjujući kreativni potencijal i kreirajući jednu potpuno novu komplementarnu ponudu. U tom kontekstu Ministarstvo kulture je iniciralo i sprovodi aktivnosti u pogledu osnivanja širokog spektra kreativnih habova u Crnoj Gori, i to na jugu, sjeveru i u centralnom dijelu, koji kao glavni cilj imaju umjetničke rezidencije i proizvodnju u oblasti kreativnog i umjetničkog sektora. Upravo to je bila preporuka da se na jednoj, tako važnoj lokaciji, a ujedno i kulturnom dobru, predloži kreiranje međunarodnog kreativnog haba sa rezidencijama. Imajući to u vidu, Ministarstvo kulture iniciralo je osnivanje 17+1 kreativnog haba u Crnoj Gori, radi intenziviranja međunarodne saradnje u okviru politika koje se odnose na sam kreativni sektor. Ideja 17+1 kreativnog haba pokrenuta je iz potrebe udruživanja raspoloživih kapaciteta i kao podrška razmjeni kreativnog potencijala umjetnika među zemljama u okviru Mehanizma 17+1. Riječ je o habu koji ima sadržaje poput radnih i izložbenih prostora, ali i rezidencijalne sadržaje za umjetnike. Ovaj koncept je zasnovan na modelu "people to people" i to na praktičnom nivou. Shodno navedenom, Ministarstvo kulture prepoznalo je značaj sprovođenja međunarodnog

konkursa u cilju pribavljanja što većeg broja ideja i promišljanja na temu valorizacije ovog nepokretnog kulturnog dobra od strane kako domaćih, tako i stranih pojedinaca iz oblasti arhitekture i konzervacije. Isti je okončan 15.maja ove godine, objavijivanjem zvaničnih rezultata u konkurenciji od čak 18 idejnih rješenja.

Na samom kraju, Ministarstvo kulture namjerava da u saradnji sa Opštinom Herceg Novi i drugim međunarodnim partnerima nastavi sa aktivnostima na valorizaciji ove tvrđave, koja zahtijeva i posebnu pažnju i vrijeme, naročito imajući u vidu da je tvrđava Španjola od 1957.godine zakonom zaštićena i ima status kulturnog dobra. To zahtijeva poštovanje zakonom propisanih procedura i veoma složen proces sprovođenja kompleksnih konzervatorskih mjera, koje se definišu kroz izradu samog konzervatorskog projekta i tehničke dokumentacije, a na osnovu rezultata arheoloških i konzervatorskih istraživanja. Ipak, vjerujemo da ćemo na ovaj način stvoriti sve neophodne preduslove za adekvatnu zaštitu, ali i valorizaciju ovog lokaliteta, sa posebnim akcentom na međunarodni segment ovog projekta.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:42:19)

Hvala.

Izvolite komentar.

MAJA BAKRAČ (04.06.20 13:42:23)

Zahvaljujem, ministre, na odgovoru i hvala vam što ste mi odgovor poslali i u pisanoj formi. Jedan ste od rijetkih ministara koji dostave u kratkom vremenskom periodu odgovor na postavljeno pitanje.

Drago mi je takođe da Ministarstvo u kontinuitetu sprovodi aktivnosti na zaštiti i valorizaciji kulturnih dobara. Ono što moram da pohvalim a vezano je za tvrđavu Forte Mare, na nekoj od prošlih sjednica mislim da smo razgovarali o tvrđavi Forte Mare i planovima koje ima Ministarstvo vezano za tu tvrđavu i sada ste pomenuli da se kroz program jačanja sistema upravljanja kulturnim dobrima realizuju sanacioni radovi na ugroženim segmentima tvrđave i da se to radi na osnovu pripremljenog konzervatorskog projekta i tehničke dokumentacije. Vjerujem da ćete sve ono što ste zamislili a vezano je za tvrđavu Forte Mare i realizovati kako bi ista bila kako ste i sami rekli upisana na UNESCO listu svjetske baštine. Takođe mi je drago što ste pomenuli kroz odgovor da ste prepoznali potencijale tvrđave Španjola i važnost koju ona svakako ima, jer ste pomenuli da je od 1957.godine ona prepoznata kao kulturno dobro i naravno ono stanje u kojem se ista ta tvrđava nalazi. Sve pohvale na započetim aktivnostima i svemu onome što planirate da radite na unapređenju njenog stanja i valorizaciji.

Kroz odgovor sam primijetila da ste nekoliko puta pomenuli da u saradnji sa Opštinom Herceg Novi sprovodili različite aktivnosti, pa bih htjela da vas pitam, odnosno postavim kao dodatno pitanje. Ako možete da mi odgovorite šta je konkretno Opština Herceg Novi uradila kada je u pitanju tvrđava Španjola.

Zašto vam ovo postavljam? Zato što znamo svi mi koji živimo u Herceg

Novom koliko je ta tvrđava bila zapuštena i koliko se o toj tvrđavi nije brinulo ja mislim do unazad možda godinu ili dvije, ne mogu se tačno sjetiti, kada je jedna NVO organizacija, mislim da se zove Sinergija, pokrenula jedan projekat gdje je pozvala građane i sama organizovala čišćenje te tvrđave koja je bila obrasla u korov i maltene se pretvorila u deponiju smeća. Iz tog razloga mi je vrlo važno da znam, šta je Opština Herceg Novi inicirala i tražila od Ministarstva, predložila, a vezano je za valorizaciju tvrđave Španjola. Znamo da je zakonom regulisano i definisano da bilo koja opština, između ostalih i Opština Herceg Novi, mora da se brine i stara o tvrđavama koje se nalaze na njenoj teritoriji.

Važno mi je da čujem taj odgovor ako možete da mi date i da naravno ovo što smo govorili, a vezano je za valorizaciju tvrđave Španjola, ide u kontinuitetu i da ćemo se ugledati možda i na zemlje koje nas okružuju, kao što je recimo Hrvatska sa kojom se graniči Herceg Novi, gdje su oni na jedan dobar i efikasan način iskoristili sve potencijale koje imaju i napravili tako da oni budu i ekonomski isplativi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:45:37)

Ministre, izvolite, imali ste dopunsko pitanje. Imate pravo pet minuta.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (04.06.20 13:45:47)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Bakrač,

Sa Opštinom Herceg Novi i mammo jednu korektnu saradnju, saradivali smo i na ovom projektu i na nekim projektima koji su opštinskog karaktera koji zahtijevaju primjenu i onih zakonskih odredbi koja se odnose na kulturna dobra. Znamo da kulturna dobra kao valorizovani dio kulturne baštine od javnog interesa štite se u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara i međunarodnim propisima. Ono što je posebno važno sa aspekta Ministarstva kulture jeste da vlasnici i držaoci kulturnih dobara dužni su da čuvaju, poštuju, održavaju i pravilno koriste kulturna dobra koja posjeduju. Upravo je članom 117 Zakona o zaštiti kulturnih dobara definisana obaveza vlasnika kulturnih dobara da kulturno dobro čuva, pravilno koristi, redovno održava i da blagovremeno sprovodi druge propisane i utvrđene mjere zaštite. Ja sam siguran da ovo neće biti jedini projekat na kojem ćemo saradivati.

Pomenuli ste i tvrđavu Forte Mare. Mislim da je izuzetno bitno da i u okviru te inicijative Venecijanskih utvrđenja napravimo ono što je zajednički rezultat i da i ovu ekstenziju u narednom periodu upišemo kao nešto što je kulturno dobro i nešto što će sutra biti sastavni dio svjetske kulturne baštine UNESCO-a.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:47:28)

Hvala.

Na ovaj način smo završili odgovore, komentare i odgovor na dopunsko pitanje koje je postavila poslanica Maja Bakrač.

Sljedeće pitanje odnosi se takođe na ministra Bogdanovića, a postavlja ga poslanik Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (04.06.20 13:47:47)

Ja sam pitanje postavio Vladi Crne Gore i pravo da vam kažem mislio sam da će govoriti gospođa ministarka nauke Damjanovića. Zato sam intonirao ovako:

Da li će Vlada konačno početi da finansira naučne i kulturne institucije - dakle naučne i kulturne, pa sam zato nju očekivao - Srpskog naroda u Crnoj Gori što bi bilo u skladu sa proklamovanom politikom Vlade o izgradnji Crne Gore kao multikulturalnog društva?

Evo sad smo ovdje čuli da je Crna Gora kao država multikulturalna država više hiljada godina i država ravnopravnih građana u kojoj nema diskriminacije.

Odgovor sam očekivao prije svega od ministarke, ali nema veze, ovo je napisao neki činovnik. Od 2006. sam poslanik, više puta sam ovaj isti rukopis dobio i pozdravite toga činovnika koji ovo piše i recite mu da ništa licemjernije u životu nijesam pročitao od ovoga. Više netačnosti na stranicu i po, znači kad se ova stranica i po fraza i floskula prevede na jedan konkretan i indirektan jezik odgovor glasi - ne pada nam na pamet da srpskim kulturnim i naučnim ustanovama opredijelimo jedan jedini cent, nego vodimo politiku asimilacije Srpskog naroda i njegovog prevođenja u nacionalne Crnogorce dukljansko-rimokatoličke provenijencije. To je trebalo da napiše, samo jednu rečenicu, da se ne muči da piše ovoliki tekst.

Poznato je i zato sam ja i postavio ovo pitanje zasnovano na realnosti. Realnost je da ovdje postoje srpske kulturne, naučne i umjetničke ustanove. Pomenuću Maticu srpsku koja se bavi i naukom i kulturom u najširem smislu riječi, Institut za srpsku kulturu koji je naučna institucija osnovana po Zakonu o naučno-istraživačkoj djelatnosti, Društvo srpskih književnika koje ovdje postoji decenijama, razvili su višestruku djelatnost izdavačku i svaku drugu. Društvo srpskih književnika izdaje časopis Srpski jug koji je prepoznat kao kvalitetan u regionu, Srpski institut izdaje časopis Srpska baština, naučni časopis takođe referentan u regionu i šire sa međunarodnom redakcijom, redakcija je iz više evropskih i azijskih zemalja od Jermenije pa do Francuske, i za cijelo to vrijeme ni jedan jedini cent niko nije dobio od ovih institucija. Javljali su se na konkurse i kao pojedinci i kao institucije i nikad jedan jedini cent nijesu dobili.

Dakle, ja pitam da li je to normalno u državi koja se predstavlja kao više hiljada godina multikulturalna zajednica, pa me samo čudi otkud plemena. Valjda plemenska organizacija prethodi državnoj organizaciji. Ne znam odakle onda ovdje plemenska svijest, još uvijek Crmničani, Drobnjaci, Bjelice, Cuce itd. Kad smo već više hiljada godina, valjda bi trebalo da smo neutralisali tu plemensku svijest, ali nema veze. Više hiljada godina multikulturalno društvo, evo u XXI vijeku to ova Vlada ne svjedoči, nego ignoriše postojanje tih kulturnih aktivnosti Srpskoga naroda koje su, kažem, registrovane u ovoj državi, koje su referentne, koje imaju šta da pokažu, To nijesu obične nevladine organizacije kojih ima pet - šest hiljada, pa se registruje,

ima predsjednika, pečat i žiro račun i ko mu šta uplati. O tome nije riječ, nego je riječ o u regionu prepoznatljivim institucijama koje nijesu zavrijedile kod svoje države Crne Gore, kod svojih ministarstava, za 20 godina svoga postojanja nikakvu materijalnu podršku.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:51:31)

Ministre, izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (04.06.20 13:51:47)

Poslaniče Aleksiću, želim da vas upoznam, a mislim da vi to dobro znate, da Crna Gora razvija nekoliko linija podrške kulturnom, stvaralačkom i naučnom sektoru u cjelini, u skladu sa specifičnostima pojedinih grana djelatnosti, dok je primarni model podrške javni konkurs.

Na državnom nivou, vid podrške kulturnim i naučnim djelatnostima ostvaruje se kroz resor kulture, nauke, ali i resor za ljudska i manjinska prava. Vrijedno je napomenuti ovom prilikom da je za razvoj kulture manjina Crna Gora osnovala i posebnu javnu ustanovu koja se finansira iz državnog budžeta, a to je Centar za razvoj kulture manjina i jedna je među malobrojnim državama u svijetu koja je i na ovaj način pokazala pozitivan stav prema kreativnom i stvaralačkom potencijalu manjinskih naroda i zajednica. Ipak, podatak da neka naučna ili kulturna institucija pripada jednom narodu, nacionalnoj ili etničkoj zajednici nije i ne može biti jedini i isključivo osnov za podršku iz državnog budžeta. Razlozi za to su brojni. Prije svega, Crna Gora je građanska država sa multikulturalnim kontekstom koji joj daje posebnu vrijednost. Multikulturalnost se posmatra kao faktor koegzistencije i brige za očuvanje zajedničkih milenijumskih tekovina, a ne kao faktor dezintegracije i favorizovanja pojedinih institucionalnih modela koji imaju nacionalni prefiks.

Crnogorska multikulturalnost, kao suživot i zajedničko nasleđe, uslovljava i vođenje politike zasnovane na principima ravnopravnosti i jednakosti svih njenih građana, bez obzira kojem narodu, nacionalnosti ili manjinskoj zajednici pripadali. Takođe, prilikom podrške realizaciji pojedinih djelatnosti ili aktivnosti, primjenjuju se opštepoznati i priznati stručni i umjetnički standardi i to nije pravilo koje važi samo kod nas u Crnoj Gori, već je univerzalni standard.

Primjera radi, u oblasti kulture, polazeći od Zakona o kulturi i načela slobode stvaralaštva i poštovanja prava na kulturu, ali i ravnopravnog očuvanja svih kulturnih identiteta i poštovanju kulturne različitosti, razvija se i sprovodi transparentan model kulturne politike po kojem je podrška iz državnog budžeta obezbijeđena pod jednakim uslovima za sve aktere kulturne scene u Crnoj Gori ukoliko njihovi programi i projekti posjeduju komponentu razvoja crnogorske kulture i zadovoljavaju standarde umjetničkog i produkcionog kvaliteta, bez obzira kako se realizatori ili kandidati za podršku nacionalno izjašnjavali. Uostalom, takav podatak se nijednim dokumentom, obrascem ili aplikacionim paketom ne traži, niti je on relevantan kod donošenja bilo kakvih odluka. Naučno-istraživačka djelatnost temelji se na Zakonu o naučno-istraživačkoj djelatnosti, a njeno obavljanje je slobodno i dostupno svim

domaćim i stranim fizičkim i pravnim licima, uz poštovanje načela slobode i autonomije naučnog stvaralaštva, koje treba da bude moralno, intelektualno, nezavisno od svakog političkog autoriteta i ekonomske moći i koje se obavlja uz poštovanje etičkih standarda, naučne istine i kritičnosti.

Crna Gora daje veliki značaj unapređenju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. O tome najbolje govore zakonska rješenja kojima je dodatno unaprijeđen zakonodavni okvir i ojačan institucionalni sistem za unapređenje i zaštitu tih prava, a koji ima za cilj punu integraciju u crnogorsko društvo, uz očuvanje i razvijanje svih posebnosti o kojima danas govorimo. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ne pravi razlike prema bilo kojem manjinskom narodu ili manjinskoj nacionalnoj zajednici, već jednak tretman imaju svi koji učestvuju na ovim konkursima.

Iz navedenih razloga podrška iz državnog budžeta za rad naučnih i kulturnih institucija obezbjeđuje se svima pod jednakim uslovima, uz princip ravnopravnosti i transparentnosti, stručnih kompetencija i referenci te doprinosa afirmaciji multikulturalnih vrijednosti Crne Gore. Sve to je definisano važećim domaćim normativnim okvirom, koji je usklađen sa evropskom pravnom tekovinom.

Još ovo da kažem, da po utvrđenim principima ubuduće će se sprovoditi mjere podrške kulturnom i naučnom sektoru, odnosno sprovodiće se ona politika koja se ne zasniva na nacionalnoj opredijeljenosti i specijalnom tretmanu bilo koje institucije sa nacionalnim prefiksom, i njegovati i razvijati zajedničke tekovine svih naših naroda i štiti potrebe i javni interes u kulturi i nauci svih građana Crne Gore bez obzira na to kako se oni nacionalno izjašnjavaju.

Dozvolite mi samo još jednom da kažem da za podršku Ministarstva kulture nikakav značaj nema to što neka organizacija ili pojedinac pripadaju srpskom, bošnjačkom, hrvatskom, albanskom, pa ni crnogorskom nacionalnom korpusu. Vrednovanju kulture vrši se na osnovu kriterijuma umjetničkog i produkcionog kvaliteta i uz poštovanje slobode stvaralaštva i multikulturalnog konteksta Crne Gore, a uz utvrđeni institut javni konkurs koji se raspisuje za sve oblike kulturno-umjetničkog stvaralaštva na kojem mogu učestvovati i opštinske ustanove kulture i pojedinci.

Takođe, za nevladine organizacije postoji posebna konkursna linija podrške i gotovo da tu ne možemo da utičemo, jer znate da imaju nezavisni procijenitelji od kojih imamo i one koji dolaze ne samo iz Crne Gore nego iz drugih zemalja regiona, pa imamo nezavisne procjenjivače i iz Srbije i iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine. Dakle, umjetnici i stvaraoci koji nam se obraćaju za određenu finansijsku pomoć poštuju te standarde, tako da mi nijesmo u posjedu informacije kako se ko od naših korisnika nacionalno izjašnjava niti to tražimo bilo kojim dokumentom koji se dostavlja uz različita i svakodnevna obraćanja.

Dozvolite još samo na kraju kažem i da odgovorno ustvrdim da djelovanje nije bila smetnja bilo koga uz poštovanje navedenih kriterijuma da obezbijedimo podršku države za svoje umjetničko i stvaralačko djelo. Dakle i letimičan uvid u odluke koje donosi i javno objavljuje Ministarstvo kulture mogu potvrditi ove moje navode i vi to odlično znate.

Ne želim, godine Aleksiću, da licitiram imenima, jer se radi o ličnoj percepciji, ali pod jednakim uslovima Ministarstvo kulture podržava stvaraocima i iz vašeg nacionalnog i političkog bloka, za štampanje knjiga, organizovanje izložbi, učešća na

međunarodnim festivalima, filmsku produkciju i slično i razne druge oblike umjetničkog i stvaralačkog oblikovanja. Pripadnika vašeg političkog i nacionalnog bloka ima među istaknutim kulturnim stvaraocima i među samostalnim umjetnicima i stručnjacima u kulturi i među glumcima i drugim profesijama koji zaradu primaju iz budžeta Crne Gore. Međutim, ne želeći da licitiram ovim imenima, spreman sam i da zajedno sjednemo sa vama i da vas upoznam sa tim stvaraocima koji dobijaju podršku na redovnim konkursima ne samo Ministarstva kulture nego svih relevantnih institucija kada je Vlada Crne Gore u pitanju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 13:59:49)

Hvala ministre.

Budimir Aleksić je postavio pitanje, odgovarao je ministar Bogdanović.

Pravo na komentar ima poslanik Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (04.06.20 14:04:36)

Kad je to tako, evo jedan dan nas dvojica na kafu pa da se u to uvjerimo i biću obradovan. Otići ćemo i na Cetinje. Međutim, ja sam skeptik, valjda je to u duhu mog antropološkog shvatanja, radikalno ... shvatanja antropološke problematike ... Tako da ja sumnjam i prosto ne mogu da vjerujem da iko od nacionalnih Srba književnika, umjetnika, reditelja itd. je ikad išta dobio od ove države i biću obradovan kad mi dođemo kod vas, a vi nas demantujete. Mislim i tvrdim da nijedan Srbin nije dobio status istaknutog kulturnog stvaraoca, nijedan, i biću srećan ako me demantujete.

U posljednjih 20 godina u Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti primaju se novi članovi svake treće godine. Takođe tvrdim da nijedan Srbin nije primljen u Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti. Ne govorim o nevladinim organizacijama, nego sam kazao relevantnim kulturnim i naučnim institucijama od kojih je jedan Institut za srpsku kulturu i zato je ovo pitanje za ministarku nauke. Dakle, direktor tog instituta koji je registrovan ne po Zakonu o NVO, nego po Zakonu o naučno-istraživačkoj djelatnosti gdje su kriterijumi vrlo precizni, vrlo strogi, obratio se njoj za prijem i sa molbom da pošalje komisiju, što je dužna po zakonu, da provjeri da li ta institucija zadovoljava uslove da bi dobila licencu. Dakle, pravi se opstrukcija, ne izdaju licencu, pa onda tu ustanovu onemogućavaju da recimo kandiduje članove za projekte i za članstvo u razne asocijacije među kojima je i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. To je očigledan bojkot i očigledna opstrukcija od strane Ministarstva nauke. Vidjećemo kako stvar kod vas stoji, ali tvrdim da nema među istaknutim kulturnim stvaraocima nijednog Srbina. Uvjeriću se kad dođemo kod vas na Cetinje. Kad se pojavio neki stvaralac ...

Pa evo tek je dva minuta, ministar je govorio šest minuta. Pravim pauzu, ne mogu ja rafalno. "Čovjek je stil", ja nemam tu snagu, ja sam iz pitomih krajeva Pive i Drobnjaka. Kad se neki kulturni stvaralac pojavio na državnoj televiziji, ja ne pamtim u posljednjih 24 godine, ni jedan jedini. Ali zato slušamo recimo Nikolaidisa koji ima

status istaknutog kulturnog stvaraoca, koji je dobio nagradu Miroslavljevo jevanđelje, nema nagrade u Crnoj Gori književne i umjetničke koju on nije dobio. Čovjek koji satanizuje Njegoša i koji kaže da je Njegoš genocidni pjesnik. Njegoš je kultura, Njegoš je temelj ove kulture. Mi imamo nekoliko knjiga, ove institucije o kojima govorim, nekoliko knjiga o Njegošu od kojih je jedna i objavljena doktorska disertacija, ali autora tih knjiga nema na državnoj televiziji. A zato imaju ovi koji kažu da je Njegoš genocidni pjesnik. Nisam završio, tek je tri minuta.

Vi nama prigovarate da kulturne ustanove i naučne ustanove Srba u Crnoj Gori finansira država Srbija, pa iz DPS-a kažu šta ćete vi kod Vučića, pa to je nešto problematično, pa to je nešto neprirodno iako je po Ustavu Srbije i po Ustavu Hrvatske i svih normalnih država da finansiraju naučne i kulturne ustanove svojih sunarodnika u drugim zemljama. To je normalno i prirodno i hvala Vladi Srbije i predsjedniku Vučiću što su pomogli naše kulturne, naučne i medijske institucije. Ali zašto to ne radi naša vlada čiji smo mi građani? Nas ovdje ima 30% i vi to ignorišete. Zna li vi da u Makedoniji, ... vam je uzor i u Skupštini na Cetinju bio, našoj Skupštini, predsjednik Skupštine Makedonije, onaj ... paravojskih formacija... (Prekid) Ne tražimo ništa drugo, gospodine Gvozdenoviću, nego ono što imaju Albanci u Makedoniji, dakle status konstitutivnog naroda i ta prava koja tamo imaju. Težite li vi Evropi? Članica ste NATO pakta...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:04:43)

Uvaženi poslanici, imali smo pet pitanja koja su vezana za ministra Bogdanovića.

(Govori iz klupe poslanik Aleksić)

Imali ste dosta vremena, četiri i po minuta ste govorili i niste iskoristili. Ako želite dopunsko pitanje, izvolite, ali samo kratko.

BUDIMIR ALEKSIĆ (04.06.20 14:05:10)

Iskreno pitam DPS koji ovdje poziva na dijalog, vi ste jedan od čelnika DPS-a i vi ste mnogo kompetentniji da odgovorite na ova pitanja od ovih činovnika iz Ministarstva koji nam šalju ove fraze i floskule, koje su neiskrene, koje su netačne. Da li vi priznajete postojanje Srpskog naroda, da li sa nama želite dijalog? Zašto vi nas ovdje ignorišete 20 godina?

Mi ćemo doći kod vas, gospodine Bogdanoviću, nas dvojica kontaktiraćemo vas da vidimo da li je tačno to što vi kažete da se finansiraju, koji su pisci koji se finansiraju iz državnog budžeta, ko ima status istaknutog kulturnog stvaraoca i koje su to organizacije, asocijacije iz oblasti kulture i medija da imaju podršku vašeg resora ili bilo kog drugog resora Vlade Crne Gore. Ja sam ovdje govorio da ministarka nauke neće da primi na razgovor predsjednika jedine naučne ustanove Srba u Crnoj Gori Instituta za srpsku kulturu koji je pripremio svu dokumentaciju i koji moli da dođe komisija toga Ministarstva da vidi da li ta institucija zadovoljava sve kriterijume da bi dobila licencu koja je neophodna za njen rad.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:06:17)

Hvala, poslaniče Aleksiću.

Vi ste dali pravo u skladu sa Poslovníkom ministru Bogdanoviću da odgovori na dopunsko pitanje pet minuta na koje vi nemate pravo na komentar.

Da li će da ga iskoristi Bogdanović, ili neće, na njemu je.

Hvala vam.

Pogledajte samo Poslovník precizno prije procedure, recite šta smo prekršili.

MILAN KNEŽEVIĆ (04.06.20 14:07:01)

...znate više napamet, ali kad vi uzmete Poslovník, hoćete da sačekam da ga pročitate?

Gospodin Aleksić je vama postavio pitanje kao visokom funkcioneru DPS-a koje je po nama esencijalno, a tiče se nacionalnog pomirenja u Crnoj Gori i mi očekujemo odgovor od vas.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:07:22)

Hvala vam.

Vi me tjerate da prekršim Poslovník, a ja to ne želim i vi to znate, tako da ja nijesam u mogućnosti da odgovorim, a vi znate naše stavove koji su vrlo precizni i jasni, a vi morate da razmislite o vašim stavovima.

Prelazimo na pitanja koja su vezana za Ministarstvo ekonomije. Prije nego što krenemo dalje, zbilja se zahvaljujem ministru Bogdanoviću na prisustvu i učešću na ovoj sjednici i na konstruktivnim i jasnim odgovorima koje ste dali.

Ministrica Dragica Sekulić i Ministarstvo ekonomije ima 10 pitanja. Danas radimo do 15 časova, inače ministrica ekonomije kao neko ko je zamjenik predsjedavajućeg ... ima obavezu da izvijesti o današnjoj sjednici ... na sjednici Vlade koja je u 15 časova. Tako da je ona tu sa nama do 15 časova, inače mi do tada radimo. Sa njom je i državni sekretar gospodin Vujović.

Ako neko izričito želi da postavi pitanja ministrici Sekulić, ja ću mu dati pravo i dati prioritet, ako želi opozicija da uzme to pravo, da bismo u utorak mi nastavili sa tim. Takav sam dogovor napravio i sa ministricom.

Dajem riječ prvo Anki Vukićević.

ANKA VUKIĆEVIĆ (04.06.20 14:09:00)

Gospođi Sekulić sam postavila sljedeće pitanje:

Ko je odobrio eksploataciju rude sa placa Sindikalne organizacije Rudnika boksita Nikšić?

Poštovani građani, u zadnjih 30 godina ono što najbolje napreduje u Crnoj Gori je rasprodaja svega vrijednog naslijeđenog od one generacije koja je istinski

željela dobro svojoj zemlji i koja je gradila ovu zemlju za sve njene građane. Prodati su Rudnici boksita uz obećanje radnicima da će kroz socijalni program potraživanja biti izmirena. Obećanje slične sadržine su i 2010.godine dobili od tadašnjeg premijera, današnjeg predsjednika gospodina Đukanovića. Međutim, danas smo u 2020.godini, 260 radnika Rudnika boksita čekaju na realizaciju da se dovrši socijalni program i da se isplati za 260 radnika još po šest i po hiljada eura. Naime, tim radnicima je obećano da će prodajom zemljišta u blizini Trebjese, otprilike na pet minuta od centra grada, biti isplaćena njihova potraživanja iz socijalnog programa. Radi se od 18.000 kvadrata koja su, kako radnici tvrde, prodana po veoma sumnjivim okolnostima.

Zemljište o kome govorim je procijenjeno na 1.700.000 eura, prodato je za 170.000 eura, tu su planirane zgrade za radnike Boksita bile, pa je zemljište Opština oslobodila naknade za komunalno opremanje u iznosu procijenjenom 870.000 eura i danas niti ima placa niti ima otpremnina. Radnici traže svoja potraživanja kod raznih institucija, pa su se obraćali sa dvijema krivičnim prijavama 2017.godine, niti su odgovor dobili od Milivoja Katnića, niti od Ivica Stankovića, niti od Sudskog savjeta. Neđe Sudski savjet razumijem, oni se sad bave onim sudijama prepisivačima, pa će nam i pravda sutra biti takva.

Dalje, obraćali su se početkom decembra, gospođo Sekulić, i vama. Iz razloga što je sa spornog zemljišta neko odvezio rudu, na tom zemljištu je kada su Boksiti radili u punom kapacitetu skinut neki sloj zemlje u dubini od dva metra i tu se ruda odlagala, a ta ruda nije ušla u stečajnu masu i oni su očekivali sad da će bar prodajom te rude moći naplatiti svoja potraživanja. Međutim, u decmbru je neko odvezio rudu sa tog zemljišta i u razgovoru sa vama dobili su informaciju da niko nema koncesiju da odvozi tu rudu i da ste vi sa njima bili saglasni. Takođe, inženjer rudarstva je potvrdio da niko nema koncesiju na odvoz rude sa tog zemljišta. Čekajući vaš odgovor od decembra do danas, za vrijeme epidemije korona virusa neko je tu rudu odvezao. Kud, kamo, kome prodao, šta se s tim desilo? To su radnici tražili od vas, te odgovore, a kako im vi nijeste odgovorili oni su dokumentaciju prosljedili meni i ja to činim danas u njihovo ime.

Da čujem odgovor, pošto nijesam imala priliku da vidim u pisanoj formi.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:12:52)

Hvala.

Dajem riječ Dragici Sekulić, ministarki ekonomije, Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (04.06.20 14:13:04)

Odgovor u pisanoj formi ćete dobiti. Pitanje je značajno prošireno u odnosu na ono što ste pisanim putem dostavili tako da me raduje što vam nijesam unaprijed poslala odgovor jer se vaše pitanje značajno razlikuje i mnogo je šire od onog.

Građana radi a posebno ljudi koji su zainteresovani za ovo pitanje, ja sam dužna da vas u dosta toga i ispravim u odnosu na ono što ste vi predstavili u svom pitanju.

Dakle, kad govorite o placu, taj plac se odnosi na nekadašnje vlasništvo Sindikalne organizacije Rudnika boksita i Sindikalna organizacija a ne menadžment Rudnika boksita, ni prošli, ni ovaj, ni država, ni opština, niko nije upravljao tim placem osim Sindikalne organizacije. Taj plac je usljed nenaplaćenih određenih računa po fakturama i ugovorima koje je tadašnja Sindikalna organizacija sklopila oduzet tj. prinudno je naplaćen u odnosu na njihova dugovanja prema određenoj firmi. Predstavnici Sindikalne organizacije se nijesu meni obraćali, nego su imali sastanke sa mnom. Daleko od toga, jer opet sam dužna radi utvrđivanja činjenica u odnosu na ono što ste vi govorili, daleko od toga da su oni čekali moje odgovore ili ih čekaju, oni su sve moje odgovore dobili u direktnoj komunikaciji sa njima, pa se zato čudim odakle vam te informacije. U direktnoj komunikaciji sa njima i ono što sam ja uradila je jedino što sam mogla kao ministarka ekonomije u svojoj nadležnosti, da to pitanje proslijedim onima čija je nadležnost. A vi ste pomenuli da je to nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva i ostalih pravosudnih institucija u Crnoj Gori. Ovo nije ni na koji način pitanje niti Ministarstva ekonomije, niti stečajnog postupka, jer taj plac nije ni ušao u stečajni postupak, njime je upravljala Sindikalna organizacija, izgubila ga zbog neplaćanja računa, neko ga je kupio, ja ne znam na koji način, to je predmet prijave kod Specijalnog državnog tužioca i vjerujte da jednako čekam razrješenje te situacije kao što ga čekaju i predstavnici Sindikalne organizacije.

Što se tiče samog placa, na tom istom sastanku koji sam imala sa predstavnicima Sindikalne organizacije dobila sam tu informaciju, to nije ni iskopavanje, to su bile određene deponije rude koja se tu odlagala i u odnosu na to istog trenutka, a to mogu i dostaviti, podnijela prijavu nadležne inspekcije koja je izvršila inspekcijski nadzor na toj lokaciji i podnijela koliko ja znam krivičnu prijavu prema za odgovorno lice tužilaštvu, sudu i razumijem da je taj proces u toku. Dakle, taj plac nije niti nalazište mineralne sirovine, niti iko može da ima koncesiju nad njim, to sam isto rekla predstavnicima Sindikalne organizacije, niko nema pravo da eksploatiše bilo kakvu mineralnu sirovinu, i na isti način kao što vama govorim sam podnijela ja u ime Ministarstva ekonomije prijavu Upravi za inspekcijske poslove. Koliko ja znam, inspektor je istog ili sutradan izašao na lice mjesta i procesuirao sve ono što je mogao prema zakonu.

Dakle, to je činjenično stanje. Vi ste mi pisanim putem postavili samo pitanje vezano za eksploataciju rude sa tog placa i naravno ovo je informacija. Ja mogu da tražim od ostalih organa, jedino to što mogu, da vidim dokle se stiglo sa tim, ali mislim da sam na osnovu dobijenih informacija od predstavnika Sindikalne organizacije uradila ono što je bilo ne samo službeno nego i građanski u mojoj nadležnosti.

ANKA VUKIĆEVIĆ (04.06.20 14:17:45)

Kažete nije vaše nego drugih institucija. Dobro, ko će onda radnicima kojima je obećano da će kroz stečajni postupak dobiti ta potraživanja, onda ste imali obavezu makar ono kako ste im obećali. Evo imali ste moralnu obavezu, da kažem tako, kao ministrica kojoj su se obratili predstavnici građana, da prosljedite institucijama koje vi mislite da su nadležne i da te iste radnike u pisanoj formi

obavijestite o tome što ste učinili.

Dalje, otkud imate informaciju da na tom zemljištu nema mineralne sirovine, koja insitucija u Crnoj Gori je radila analizu tog zemljišta? S obzirom da je tamo sve odveženo, nema ništa. Da li ste dobili odgovor od gospodina Pažina, pošto ste obećali da ćete se obratiti Ministarstvu pravde, pošto krivične prijave čekaju od 2017.godine?

Poštovani građani, činjenica je da su mnogi stečajni postupci proizveli socijalne slučajeve. Socijalni programi proizveli su socijalne slučajeve tako da su nažalost i mnogi moji Nikšićani, radnici raznih preduzeća, tako i prošli.

Meni je žao što su moje kolege pošle, jer sve ovo što imamo priliku da vidimo zadnjih dana u Crnoj Gori i ovakvi odgovori na pitanja, i mnogi izvještaji koji prolaze ovuda gdje ne znamo ni koliko je radnih sporova ni koliko radnika u Crnoj Gori traži svoja prava, dovoljno pokazuje da nešto u ovom sistemu, ne nešto nego gotovo sve ne valja, a pogotovo izlazak na izbore u ovakvim uslovima nema apsolutno nikakvog smisla. Žao mi je što su kolege izašle, pozivam ih još jednom da dobro razmisle da bez uslova nema izlaska na izbore, a da se poštuje ono što je potpisano pred građanima Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (04.06.20 14:19:42)

Prepostavljam da "će izaći", a ne "izašli", je li tako? Izašli iz sale, ne izašli na izbore, nijesam razumio.

Hvala.

Na ovaj način smo završili prvo pitanje koje je postavila poslanica Anka Vukićević.

Dajem riječ poslanici Draginji Vuksanović-Stanković.

VUKSANVIĆ STANKVIĆ DRAGINJA (04.06.20 14:20:09)

Hvala, predsjedavajući.

Htjela bih da se zahvalim svom uvaženom kolegi Milošu Nikoliću, koji mi je ustupio svoje mjesto.

Uvažena ministarko Sekulić, uvaženi predstavniče Ministarstva ekonomije, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Da li će i kada biti u potpunosti realizovan socijalni program na osnovu sporazuma koji su bivši radnici Željezare Niksić potpisali sa predstavnicima Vlade 20.12.2011.godine?

Obrazloženje:

Grupi bivših radnika Željezare Niksić koji su tokom stečaja otišli u penziju ostao je neuplaćen dio, ili čak cio iznos doprinosa za beneficirani radni staž što je bila obaveza Vlade na osnovu sporazuma koji je potpisan sa predstavnicima sindikata. Naime, retroaktivno priznati staž uplaćen je samo dijelu radnika, što je i razlog zbog kojeg određeni broj njih posjeduje rješenje o penzionisanju privremenog karaktera. Zbog toga su njihove penzije značajno manje i oni su na taj način dovedeni u odnosu na druge u neravnotežan položaj i naravno jer je uplata

izvršena drugima u potpunosti, a njima samo u jednom dijelu. Doprinosi na osnovu sporazuma su uplaćeni samo za radnike Željezare koji su ispunjavali uslove za penzionisanje u tom trenutku, dok i pored niza obraćanja ostalih radnika nije ispunjena obaveza za njih. Zbog nerealizacije ovog sporazuma pogođen je i jedan broj invalidskih penzionera kojima nije uplaćen novac ni poslije čak devet godina. Predstavnici nekoliko desetina radnika bezuspješno su se obraćali Vladi Crne Gore, Ministarstvu finansija, Fondu PIO i brojnim drugim institucijama naše države, a smatramo da je iznos novca potreban za cjelokupnu realizaciju ovog sporazuma značajno manji od, kako su oni naveli, potencijalne štete, mislim ovi predstavnicima institucija, jer ne možemo govoriti o šteti ako nekome nešto pripada po zakonu ove države, ukoliko se radnici opredijele da sudskim putem zatraže svoja prava. Naravno, ne može biti ovo šteta u odnosu na ono što treba da bude u budžetu da se ljudima isplati ono što su zaslužili po osnovu rada. Odgovor očekujem i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:22:28)

Hvala.
Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (04.06.20 14:22:31)

Uvažena poslanice, zahvaljujem na ovom pitanju.

Ja se sjećam da ste vi ovo pitanje kroz neku raspravu o nekom zakonu već pominjali i tada se sjećam da me začudilo vaše pitanje i da sam tražila od svojih kolega informaciju po tom pitanju. Sada vam zahvaljujem što ste to aktuelizovali i da imam priliku da vam odgovorim na to pitanje.

Vlada Crne Gore je u aprilu 2011. godine usvojila program rješavanja problema viška zaposlenih u Željezari, Radventu i Tehnostilu za one koji kroz proces stečaja ostanu bez posla i koji je usaglašen sa sindikatima sva tri društva. Cilj ovog programa je bilo ublažavanje socijal-ekonomskih posledica kod zaposlenih koji su u postupku optimizacije broja zaposlenih ova tri preduzeća ostali bez posla i socijalni program nije predviđao uplatu beneficiranog radnog staža, već se samo odnosio na visinu nadoknade.

Dakle, kriterijumi za određivanje visine otpremnina su bili usaglašeni sa sindikatima ova tri kolektiva i predviđali su otpremnine u rasponu od 4.000 do 25.500 eura u zavisnosti od godina radnog staža, mogućnosti odlaska u penziju i stambenih potreba zaposlenih. Svi zaposleni iz Željezare Nikšić AD Nikšić u stečaju koji su se prijavili za regulisanje radno-pravnog statusa po socijalnom programu su to pravo i ostvarili. Protokolom o saradnji između Vlade Crne Gore i Sindikalne organizacije Željezare Nikšić AD Nikšić nije bilo definisano da se uplaćuje beneficirani radni staž. Ja razumijem da vi dobijate pitanja od bivših zaposlenih vezano za ovu stavku po kojoj bi očekivali određeno priznavanje beneficiranog radnog staža iz prethodnog perioda i plaćanja po tom osnovu. Međutim, prema dokumentima koja su u to vrijeme potpisana između Vlade i Željezare to jeste

predstavnik Sindikata i kolektiva Željezare, beneficirani radni staž nije ulazio kao stavka u taj socijalni program, već je tada navedeno da će se preispitati mogućnost priznavanja beneficiranog radnog staža za period u kojem su zaposleni radili na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem prije stupanja na snagu pravilnika kojim je uvedeno računanje staža osiguranja sa uvećanim trajanjem na tim radnim mjestima. Dakle, Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje obveznik obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno socijalno osiguranje je poslodavac, a Protokolom o saradnji između Vlade Crne Gore i Sindikalne organizacije Željezare garantovala se isplata nadoknada u skladu sa programom rješavanja problema viška zaposlenih u Željezari, Radventu i Tehnostilu za one koji kroz proces stečaja ostanu bez posla i koji je usaglašen sa sindikatima sva tri društva.

Procedura za isplatu nadoknada je podrazumijevala dopis sa propratnom dokumentacijom koja je obrađena od strane stručnih službi Radventa u stečaju. Program rješavanja viška zaposlenih u Željezari, Radventu i Tehno stilu je uspješno realizovana u potpunosti i svima su isplaćene nadoknade definisane programom, a po spiskovima dostavljenim od strane stečajnih upravnika čime se u potpunosti realizovao i Protokol o saradnji između Vlade Crne Gore i Sindikalne organizacije Željezare Nikšić AD Nikšić.

Ono što je samim programom bilo predviđeno kao obaveza je isplaćeno prema spiskovima koje su oni dostavili. Razumijem da se naknadno javio taj problem sa beneficiranim radnim stažom. Ja ću sa svojim kolegama sagledati o čemu se radi i postoji li način da se i to pitanje riješi. Znam da sam se sa tim susrela mislim i u prvoj godini mandata. Međutim, prema dokumentaciji koja je potpisana u to vrijeme oni nisu imali pravo na nadoknadu po tom osnovu u skladu sa ovim programom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:27:02)

Hvala.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (04.06.20 14:27:07)

Hvala na vašem iscrpnom odgovoru, ali očigledno da vi imate onda drugu dokumentaciju, ja drugu. Ja sam kao predstavnik građana ovo pitanje postavila na osnovu dokumentacije koju su meni dostavili obespravljeni radnici. Upravo su to ti radnici koji su potpisali taj socijalni program sa Vladom, a nisu isplaćeni u cjelosti ili u određenom dijelu. Znači, meni su se obratili oni. Vi ste u vašem odgovoru rekli da se pod ovim mojim podvode oni koji nisu bili potpisnici. Ne, to su upravo oni koji su potpisali socijalni program. Druga stvar, kada govorimo o beneficiranom radnom stažu, kada govorimo o socijalnom programu bez obzira na potpise ili nepotpise, a kažem vam ovdje se radi o onima kojima treba da pripadne a nije pripalo, zakon je jasan i uvijek je iznad socijalnog programa. Nema tog socijalnog programa koji potpiše Vlada i predstavnici sindikata da suspenduje zakon i da uzme radnicima ono što im pripada po zakonu, a ovim ljudima za krvavi rad u Željezari nije isplaćeno ono

ne samo što im pripada po socijalnom potpisanom programu nego i ono što im daje zakon ove države.

Što se tiče retroaktivno priznatog staža, mi znamo da u građanskom pravu važi zabrana retroaktivne primjene, ali postoje izuzeci, a to je kada javni interes, opšti interes zahtijeva to da retroaktivno dejstvo važi što znači da onda važi. U ovom dijelu ako imamo u Ustavu Crne Gore zabranu diskriminacije po bilo kom osnovu, ne možemo radnike jedne tretirati na jedan način, a druge radnike na drugi način. Znači, ovi radnici koji su se nama obratili su potpuno obespravljeni i sa pravom čekaju da im se uplati ono što im pripada. Molim vas, ne bih željela da ovdje otvaram priču o pojedinim, čast izuzecima, stečajnim upravicima koji se, po mom mišljenju, bave kriminalnim radnjama. Znamo da ti i takvi stečajni upravnici ne rade u interesu radnika, nego rade u interesu onih kojih rade. Prema tome, neka se bave nadležni sa time. Molim vas najljubavnije što hitnije da pogledate dokumentaciju, vi ste pogledali određeni dio. Radnici su obespravljeni, duguje im se čitav iznos ili dio iznosa, ovi koji su se nama obraćali. Naravno i treba da im se poveća penzija, ne samo po osnovu toga nego i po osnovu ovog zakona koji mi insistiramo da se nađe na klupama. Hvala vam ministarko, hvala vam. SDP poručuje građanima Crne Gore i penzionerima koji čekaju ovaj zakon koji je usaglašen između Vlade i predstavnika sindikata da neće odustati od svoje namjere i da će doći do kraja godine na klupe poslaničke i da ćemo se mi izboriti za to da radnici dobiju ono što im pripada. I to ne samo toliko povećanje, nego to je za početak, idemo polako da se od onih koji su pokrali uzme, a da se radnicima da. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:30:29)

Hvala vam.

Na ovaj način smo završili pitanja dva poslanika. Sada imamo još poslanika. Znači, imamo još osam poslanika. Ja sam pitao ko od opozicionih poslanika dodatno želi da dobije prioritet da bi završili danas do 15:00h sa pitanjima koja su vezana za ministricu ekonomije, a onda nastavili u utorak.

Dajem riječ Luidu Škrelji. Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (04.06.20 14:32:23)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče, uvažena ministrice, nije mi Nada Drobnjak tu da mi kaže jesam li dobro rekao ili ne, uvaženi gospodine iz Vlade, poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Institut poslaničkog pitanja kao mehanizam iz poslovnčkog djelovanja poslanika u Skupštini Crne Gore jeste upravo svrha da se preispita rad izvršnih organa, prevashodno Vlade, računajući na to da ovaj dom je taj koji bira Vladu i zbog toga treba građanima saopštiti ono za šta se mi zalažemo. Ali u ovim vremenima koje smo prošli svi zajedno dva, tri mjeseca, čak sam sklon razmišljanju da bi ovaj set u ovom mesecu poslaničkih pitanja možda bi trebalo da ima naziv poslanička zahvalnost Vladi, NKT-u i građanima Crne Gore, svima zajedno sa

građanima što su na jedan idealan, besprekoran način uradili ono što ni mnoge tradicionalne i jače države u svakom pogledu nijesu mogle i sada je Crna Gora danas država sa tridesetim danom bez ijednog inficiranog u našoj državi. Naravno ne treba nikada zaboraviti da smo prošli mnogo težak period i ja koristim priliku da svima onima koji su usled ove pošasti od bolesti koja je svijet bacila na noge izgubili najbliže iskreno da im izjavim saučešće, a onima koji su imali tu nesreću da budu u kontaktu sa koronom na teži ili blaži oblik da to što prije zaborave i da to bude prošlost i za njih i za njihove najbliže i za sve nas koji živimo u istoj državi.

Evo konačno da prelazim i na poslaničko pitanje koje nije toliko dugo, ali je po meni i za Ulcinj veoma značajno.

Kojom dinamikom se izvode aktivnosti na realizaciji projekta Solarna elektrana u Briskoj gori i planira li se rekonstrukcija puta Zoganj - Darza koji vodi prema budućim solarnim elektranama i zatim da se nastavi preko Ćuraka i do magistrale na štojskom putu prema Adi Bojani?

Jedno kratko obrazloženje, jer odgovor ću dobiti od uvažene ministricе. Solarna elektrana na Briskoj gori biće jedna od najvećih u Evropi. Realizacija projekta izgradnje solarne elektrane predviđa investiciju oko 200 miliona eura koja treba da stalno zaposli 226 ljudi. Cijeneci važnost koju je Vlada dala razvoju sektora energetike u Crnoj Gori i pozicioniranju Ulcinja na evropskoj energetske karti kada su u pitanju obnovljivi izvori energije, napominjući ovdje investiciju na Možuru realizovanu od strane konzorcijuma sa Malte, vidi se da je Vlada u velikoj mjeri okrenuta prema Ulcinju. Ovom investicijom pored toga što se unapređuje energetski sistem Crne Gore valorizuje se po mnogo čemu zapostavljeno područje, takođe i zajednica ima veliki benefit preko zapošljavanja značajnog broja ljudi na ovom projektu. Međutim, kako bi se dodatno valorizovalo ovo područje smatramo da je potrebna i rekonstrukcija puta koji vodi od ovog energetske giganta kako bi se obezbijedila njegova putna povezanost. Realizacija ove investicije bi imala višestruke koristi, prije svega doprinosila bi relaksaciji saobraćajnih gužvi tokom ljetnje sezone na putu koje dolaze od Velike plaže gdje bi se ovaj put koristio kao zaobilaznica, a ne zaboravljajući činjenicu da je ovaj put veoma značajan i za mještane, jer je ovo područje često pogođeno i poplavama. Odgovor sam tražio u pisanoj formi, ali nema nikakve greške da čujemo vaš ... Hvala vam. Izvinjavam se što sam odužio.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:36:55)

Hvala, poslaniče Škrelja. Vi ste uvijek sažeti i optimalno koristite vrijeme. Izvolite, ministricе.

DRAGICA SEKULIĆ (04.06.20 14:37:06)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Prosto da vas informišem, jedan od preduslova za početak izgradnje same solarne elektrane na Briskoj gori, vi ste rekli podatke, to je elektrana koja je planirana da bude instaliranog kapaciteta oko 250 megavati u dvije faze 50+250

megavati i jedan od neophodnih preduslova za kompletno zaokruživanje tog projekta je bilo donošenje izmjena i dopuna prostorno-urbanističkog plana Ulcinj iz razloga kako bi se osim izgradnje samih solarnih polja projektovala i izgradnja pripadajućih dalekovoda, trafostanica, pristupnih puteva i svega onoga što je potrebno da bi elektrana mogla da se izgradi i kasnije funkcioniše u punom kapacitetu. Ja ću vas informisati da je na čini mi se prošloj ili preprošloj sjednici Vlade donešen dokument vezano za prostorno uređenje Opštine Ulcinj i koje nam dalje daje mogućnost da pristupimo tom projektu.

Činjenica je da je ugovor između države i konzorcijuma potpisan sa konzorcijumom koji čine Elektroprivreda Crne Gore, finski Fortum i EPC kompanija Sterling and Wilson iz Indije koja je direktno zadužena kroz njihov konzorcijum za samu izgradnju solarne elektrane. Razvoj svjetske pandemije koronavirusa u nekoj mjeri nam daje malo nesigurnosti o tome kakva će biti planirana dinamika, ali istovremeno očekujemo da Elektroprivreda kao odgovorna kompanija organizuje rad nezavisno od toga šta će se dešavati u narednom periodu vezano za pandemiju i naša je neka procjena da do kraja godine možemo očekivati prve radove solarne elektrane.

Kad govorimo o putu koji ste pomenuli, izmjenama i dopunama PUP-a Ulcinj predviđa se rekonstrukcija puta Zoganj-Darza pa sve do naselja Sveti Đorđe na granici sa Albanijom. Takođe, grafičkim prilogom plan saobraćajne infrastrukture u okviru izmjena i dopuna PUP Ulcinj predviđa se povezivanje ovog lokalnog puta sa štojskim putem prema Adi Bojani koji prolazi pored lokaliteta Ćurci.

Pored toga važno je podsjetiti da realizacija ovako velikih projekata podrazumijeva i koristi za lokalno stanovništvo što će sigurno biti slučaj i prilikom realizacije ovog projekta tako da su naša očekivanja da Elektroprivreda kao društveno odgovorna kompanija osim što će se baviti izgradnjom same elektrane se bavi i rekonstrukcijom i izgradnjom lokalnih puteva koji omogućavaju prilaz samoj lokaciji, a istovremeno i lokalnom stanovništvu poboljšavaju infrastrukturu samog mjesta. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:40:10)

Hvala.

Gospodin Škrelja, izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (04.06.20 14:40:18)

... vrlo zadovoljan odgovorom koji sam dobio, iz dva razloga. Prvo što je to stručan i kompetentan odgovor, a drugo što ja živim na tom području. Dobro, ja sam rekao do Ćuraka, vi ste produžili do Svetoga Đorđa, zahvaljujem se, to je moje rođeno selo. Ono što sam htio da kažem i što stvarno mislim, svaki čovjek koji želi dobro, a mislim da svi želimo dobro državi i ovom društvu, mora da računa da svjetska pandemija mnoge projekte koje bismo mi voljeli da se što prije završi stavila je malo na čekanju i takvog sam razmišljanja i ja bio. U svakom slučaju vaš odgovor je korektan, koncizan i precizan, uliva nadu i nama i građanima koji žive na tom

području, a u interesu je i cijele države. Još jednom vam se zahvaljujem na korektnom i konkretnom odgovoru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:41:15)

Dajem riječ Jovanu Vučuroviću.
(Prekid)

JOVAN VUČUROVIĆ (04.06.20 14:41:31)

Pitam mogu li, želim proceduru, jer važno je pitanje.

Ne možete mi reći ne nikako, jer tražim proceduru i imam to po Poslovniku. Nije prekršaj, ali želim da kažem jednu situaciju koja se dešava trenutno u Crnoj Gori koja je mnogo važna makar za mene i za moj narod, a to ako vas ne interesuje, ni mene ne interesuje što vas ne interesuje.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:41:53)

Evo opet povreda Poslovnika. Član 102 - Poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika predsjednik daje riječ čim je zatraži. Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena, pa vas ja pitam koju smo to povredu Poslovnika uradili.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.06.20 14:42:20)

Vidim da ste dali i ostalima proceduru tako da i ja tražim pola minuta ...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:42:31)

Danas nikom nije data. Ne bi trebalo da vam dam riječ, ali krenite sa pitanjem i to tretirajte kao dio uvoda.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.06.20 14:42:53)

Da iskoristim ovo vezano za pitanje, tu jednu informaciju, da obavijestim da se danas u Kučima dešava klasični prepad na stanovnike ovoga kraja. Dakle, dešava se klasični policijski prepad, desant na Kuče gdje ide policija od kuće do kuće i ne uručuje pozive ljudima za saslušanje nego im govori dođite u policiju pa ćete tamo biti informisani o čemu se radi, a radi se o tome da su ljudi prosto prisustvovali svojoj plemenskoj slavi, dakle Spasovdan. Meni je čast što sam bio i sam gost Kuča

toga dana i oni se jednostavno zbog te organizacije slave svoje plemenske pozivaju u policiju i kako sam sada čuo već im sud izriče i presude zbog toga. Dakle, još jedna sramota na obrazu Crne Gore koju nanosi ovaj zločinački režim. Pružam ... punu podršku ljudima iz Kuča i pozivam policiju da prekinu sa ... (Prekid)

Sad prelazim na pitanje:

Šta je Ministarstvo ekonomije odnosno Vlada Crne Gore preduzela kako bi se riješila teška situacija u preduzeću Metalac iz Nikšića i pomogla radnicima koji od decembra nemaju nikakva primanja? Da li će im biti isplaćene plate i šta će biti sa radnicima koji su imali rješenje za stalno, jer se oni još vode kao radnici?

Slučaj radnika Metalca čini mi se da je poznat većini građana Crne Gore. Ovi ljudi su bukvalno izbačeni iz svoga preduzeća sa svojih radnih mjesta i do kraja prošle godine nemaju bilo kakvih primanja. Poštovani građani, fabrika ne radi od 27. decembra, a velikom broju radnika koji su radili na određeno su uručene nazad i radne knjižice. Uprava je u međuvremenu angažovala firmu za obezbjeđenje imovine kako bi uzela mašine i otpadni materijal te na taj način otplatila dugovanja, ali radnicima nije isplaćeno ništa, nula, 110 familija ostalo je bez bilo kakvog primanja. Od vlasnika kompanije tražili su dozvolu za uzimanje repromaterijala kako bi dio zarada koji im se duguje naplatili. Odgovor je bio takođe negativan, a obraćali su se ovi radnici i Vladi Crne Gore, obraćali su se i takozvanom gradonačelniku Nikšića, dakle nekom ko je na čelu najgore lokalne samouprave, najgore lokalne vlasti u istoriji Crne Gore i taj Grbović im je kazao na sjednici Skupštine opštine, poručio je da postoji interesovanje za Metalac od drugih investitora te da on očekuje da radnici dobiju novčanu pomoć. Oni su novčanu pomoć tražili u trenutku dok se dešavala ova pandemija i kad nas je takozvani NKT zatvorio, zakatančio sve u kuće i stanove, ali pomoći od Vlade nije bilo, evo jun mjesec i taj takozvani gradonačelnik Nikšića se sjetio sad odjednom u junu, u stvari prije pet - šest dana, evo lažem ja, krajem maja se sjetio radnika u susret izborima parlamentarnim kako bi ih još jednom ponizio, kako bi ih još jednom prevario, kako bi im se još jednom nasmijao u lice kao što im se smijao svih ovih mjeseci, nije htio prstom da mrdne za njih. Dakle, radnici Metalca su bili svih ovih mjeseci bez centa primanja, dok se sa druge strane šef kriminalnog kartela diči sa svojom milijardom koju je stekao krađom ... između ostalog zbog čega se bune radnici Metalca, između ostalog i uništavanjem Metalca.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:46:34)

Završili ste.

Dajem riječ ministarki Sekulić.

DRAGICA SEKULIĆ (04.06.20 14:46:49)

Kao što je poznato, sredinom 2016. godine kompanija Termohem iz Praga kupila je imovinu bivše nikšićke fabrike Montevar Metalac. Nakon toga predstavnici Češke kompanije pokrenuli su proizvodnju i izmirili sva potraživanja radnika koja su priznata u stečaju i utvrđena u parničnom postupku. Već početkom 2018. godine

kompanija je uspjela da radi sa punim kapacitetima uz redovno izmirivanje tekućih obaveza i zarada radnicima i preduzeće je rentabilno poslovalo i širilo plasman na tržištu. Od aprila 2019. godine, zbog finansijskih problema u kojima se našla matična firma Termohem iz Češke koja je kasnila sa plaćanjem obaveza prema Metalac termohem iz Nikšića, počele su kasniti i isplate zarada, što je izazvalo prvo obustavljanje proizvodnje od strane radnika 30. oktobra 2019. godine. Nakon brze reakcije vlasnika proizvodnja je nastavljena i obavljala se do 27. decembra, kao što ste vi rekli, prošle godine. Kašnjenje u isplatama zarada je nastavljeno a nastavak proizvodnje je nekoliko puta najavljivan, ali do njega nije došlo jer nijesu obezbijeđena sredstva od matične firme koja se našla u većim finansijskim problemima.

U cilju upoznavanja sa zahtjevima radnika Metalac Termohem d.o. iz Nikšića, odmah nakon prijema zahtjeva u Ministarstvu ekonomije 21. februara 2020. godine organizovan je sastanak na kojem je razgovarano o svim problemima koji su nastali nakon obustavljanja proizvodnje krajem godine. Na sastanku je konstatovano sa tim radnicima da je Vlada Crne Gore u više navrata u prethodnom periodu pomagala radnicima bivše fabrike Montevar Metalac u prevazilaženju poteškoća i da žali što se ova firma sa već dokazanim kvalitetom ponovo našla u finansijskim problemima. Takođe, zbog neizvjesne situacije u kojoj su se našli, a s obzirom da im se duguje trećina zarade za oktobar, kao i zarade za narednih par mjeseci, predstavnici radnika su iznijeli zahtjev za obezbjeđivanje jednokratne novčane pomoći koju smo uputili prema Ministarstvu rada i socijalnog staranja koje je nadležno za tu jednokratnu novčanu pomoć.

U međuvremenu svjesni smo da je nastala pandemija virusom COVID-19 što je uzrokovalo da preduzeća koja su bila i u značajno boljoj situaciji prije same epidemije, zapadnu u poteškoće, a zadesilo je i kompaniju Metalac. Nekoliko puta smo kontaktirali i pokušali da stupimo u kontakt sa bilo kim iz menadžmenta Termohema, tj. Montevara, međutim, mi ni u jednom trenutku nismo dobili ni jedan, kako bih rekla, zahtjev šta su to njihova očekivanja, koje su njihove potrebe, kako bi mi mogli kroz dozvoljena sredstva državne pomoći toj kompaniji da pomognemo. Jedino što smo dobijali su upiti od radnika vezano za njihove plate. Radnicima je pojašnjeno da oni imaju zagarantovano pravo u slučaju pokretanja stečaja, a opet prema zakonu, na isplatu neisplaćenih potraživanja za period od šest mjeseci prije otvaranja stečaja kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, u skladu sa Zakonom o radu. Radnici Metalca to pravo još uvijek nisu iskoristili niti su po njemu podnijeli bilo kakav zahtjev.

U svakom slučaju, za bilo kakvu pomoć posredovanja kod drugih institucija Ministarstvo ekonomije stoji na raspolaganju i za radnike Metalca. Mi smo se sa njima gledali, razgovarali, dali im određene instrukcije i pojašnjenja koja su njihova zakonska prava. Međutim, do realizacije toga nije došlo u prethodnom periodu, pa ih ja pozivam da opet organizujemo sastanak ukoliko misle da im bilo kako možemo pomoći.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (04.06.20 14:51:15)

Hvala.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.06.20 14:51:18)

Ovo je smiješno.

Šta ste vi uradili za te radnike ili pokušavate da mi kažete da nijeste nadležni? I šta ste uradili? Ljudi nijesu došli da iskoriste svoje pravo. Dakle vi, ajde da kažem, ne izvrćem ja, jasno mi je šta radite, pitao sam vas prošli put za radnike Boksita pa ste rekli da nijeste nadležni i vezano za njihove stambene probleme i ovo što ste sad rekli liči mi na to. Organizovali ste sastanak i ništa poslije toga, a od decembra radnici ne primaju plate i oni kad su tražili pomoć, nijesu se oni obratili u nekom trenutku, kao što vi pokušavate da kažete u nekom regularnom trenutku, nego su se obratili za pomoć u trenutku kad je vladala pandemija. A šta ste vi uradili? Ništa, nijeste im uputili nikakvu pomoć.

Po kojem zakonu? Odlično, evo slušajte radnici Metalca, tražili ste pomoć u trenutku kad je vladala pandemija. Dakle, oni vam nijesu pružili tu pomoć kada ste je tražili, kao što vam je nije pružio ni takozvani načelnik Nikšića. Ovo me vraća na onaj naš predlog, Demokratskog fronta, kada smo u vrijeme pandemije predložili 222 eura za sve punoljetne građane, 111 za sve maloljetne građane, pomoć u medicinskim sredstvima, pakete pomoći i ostalo, ali Vlada nije htjela ni to da ispoštuje, nego su oni rekli mi imamo neke naše mjere. Te mjere još niko nije vidio ni kod građana samih ni u poljoprivredi kako je obećavao ministar Simović. Jednostavno jedna magla.

Poštovani radnici Metalca, vi koji ste mi se obratili, evo čuli ste kakav je odgovor od ministarke ekonomije - Vlada vam neće pomoći jer kaže organizovaćemo još jedan sastanak. I to me podsjetilo na onaj sastanak, Milane, kako bješe ono, komunisti kad su se sastajali oko napada Sovjetskog Saveza na Čehoslovačku, pa veli šta da radimo - sastaćemo se za nedjelju dana. E na to mi liči i ova priča iz Ministarstva ekonomije. Neće vam pomoći Vlada Crne Gore, nego pokušavaju da ovo ode u zaborav, da firma ode na doboš i da se vaši problemi potpuno zaborave a vi da odete u siromaštvo kakvo i vlada danas u Crnoj Gori, jer ovoj vladi, ovoj vlasti, zločinačkom režimu ...(Prekid) Njima je bitno da su poperili onu zastavu juče ovdje preko puta ove zgrade da provociraju narod, zastavu u Nemanjinom gradu, a to što građani, to što radnici... Uhći koliko god hoćeš, slobodno, što se mene tiče možeš tu. Radnici što nemaju ljeba da jedu, to njih ne interesuje, ove pri pejd patriote kojima patriotizam zavisi od toga koliko će da pokradu od Crne Gore i ... instancama koliko će da uspu goriva da bi obišli neke mitinge, kao što su obilazili za takozvani praznik 21. maja. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:17:41)

Poštovane kolege poslanici,

Nastavljamo **Četvrtu (posebnu) sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini**. Prelazimo na postavljanje pitanja ministru sporta i mladih Nikoli Janoviću. Pitanje postavlja poslanik Neđeljko Rudović. Izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (09.06.20 11:18:06)

Poštovane građanke i građani Crne Gore, dame i gospodo, ministre Janoviću, postavio

sam Vam pitanje koje ste dobili iz razloga što mislim da je naša zajednička misija, trebalo bi da bude da se pobrinemo da ne bude ugroženo zdravlje mladih, da znamo šta je naš najveći resurs. Mislim da je najveći resurs svake zemlje, pa i naše, ljudi, pogotovo mladi koji žele da se bave sportom, bave se sportom, ali na žalost, vrlo često dolaze u ruke ljudi koji su nestručni. Zašto vam ovo govorim?

Postaviću Vam zbog javnosti konkretno pitanje:

Da li ste razmatrali upozorenja dijela sportskih radnika povodom pravila o licenciranju trenera, da li ćete promijeniti ta pravila jer ona dozvoljavaju nestručnim osobama da se bave trenerskim pozivom, što dovodi do degradacije struke?

Gospodine Janoviću, ne govorim ovo samo ja, ovo Vam govorim posle dvije godine. Vi ste dobijali upozorenja, dopise, mejlove. Imali ste prilike da razgovarate s ljudima koji se bave trenerskim pozivom i svi su oni ukazali na problem. Problem je, po našem mišljenju, u članu 32 Zakona o sportu koji, između ostalog kaže, poslove trenera može da obavlja lice koje ispunjava, prvi stav, posebne uslove za tu vrstu sporta koje propisuje nadležni sportski savez, odnosno ima licencu za obavljanje poslova trenera, pod 2, ispunjava jedan od sljedećih uslova, ima šesti i sedmi nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, odnosno fizičkog vaspitanja, što će reći da je diplomirao na Fakultetu za sport, ima utvrđen status sportiste s vrhunskim reprezentativnim rezultatom u toj vrsti sporta i kao sportista se najmanje deset godina bavio tom vrstom sporta.

Šta je ovdje problem, po meni i po mnogima koji su u sportu, što neko ko nema fakultet ima istu startnu osnovu kao oni sportisti koji su završili fakultet i on može da se bavi trenerskim poslom tako što će dobiti licencu koja se dobija nakon jednodnevnog ili dvodnevnog odslušanog seminara koja košta od 75 eura pa na više, zavisi koji je sport u pitanju, i on ulazi u sistem, on postaje trener i mlađih kategorija, ali i seniorskih kategorija. Ispit se polaže u kabinetu pred tročlanom komisijom, ako se ne varam, transparentnost je tu u magli. Nije jasno kako neko može biti siguran da je onaj kandidat prije njega zadovoljio uslove.

Tako da, gospodine Janoviću, dolazimo do nečega što u sportskim krugovima nazivaju degradacijom struke, degradacijom sporta, degradacijom Fakulteta za sport, obesmišljavanjem rada, truda, marljivog pristupa, što je sve u suštini sporta. Imamo prosto neodrživu situaciju u kojoj neko ko se deset godina bavio sportom, ko za to ima svjedoke kao što sam se ja skoro nepunih deset godina bavio sportom i sada bih ja mogao da se bavim trenerskim pozivom i da podučavam djecu koja žele da treniraju džudo. Mislim da to nije dobar pristup. Zašto nije dobar pristup? Znao dobro koje su sve bile primjedbe Fakulteta za sport, ali mimo toga što se jedna licenca kao dozvola za rad izjednačava s četvorogodišnjim studijama koje se odnose na sport, čini mi se, mislim da tu možemo da se saglasimo, taj čovjek ne može imati ni približno znanja u oblasti anatomije, fiziologije, trenažnog procesa i taj čovjek, ukoliko primjenjuje pogrešnu metodologiju, na kraju utiče na nečije zdravlje.

Gospodine Janoviću, ovo Vam govorim da bismo pokušali, da bih apelovao na Vas, da bih Vas pozvao da nađemo rješenje za ovu situaciju. Ne govorim ovo radi puke kritike. Mislim da je vrijedna tema da dobro razmislite i da pokrenete izmjene Zakona o sportu s ciljem da dođemo do najboljeg modela. Svi oni ljudi koji jesu u sportu, koji jesu vrhunski sportisti bili, svi ti ljudi i oni koji žele da se bave trenerskim pozivom, svi oni mogu biti demonstratori, pomoćnici. Poslije određenog perioda koji bi imali za dokvalifikaciju oni bi mogli da steknu licence, na primjer A kategorije i da se bave trenerskim poslom i za mlađe kategorije i za seniorske kategorije.

Ne tražim niti mi pada na pamet da ti ljudi budu odstranjeni iz sporta, mislim da je ovdje najvažnije da se utvrdi metodologija dolaska do određenih zvanja, a sve u cilju i razvoja sporta i očuvanja i unapređenja zdravlja mladih naše Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:24:48)

Hvala. Ministar Janović odgovor. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (09.06.20 11:24:58)

Poštovani poslanice Rudoviću,

Na kraju ću Vam svakako još neke detalje reći, nijesam znao u obrazloženju teksta, sada praktično vidim konkretnije šta ste pitali, ali u svakom slučaju želim da Vas obavijestim o sljedećem i da se zahvalim na postavljenom pitanju. Smatram izuzetno važnim za unapređenje trenerskog kadra u našoj državi i mislim da je to ključni segment za razvoj sportista.

Iskoristio bih ovu priliku da prethodno podsjetim da je Ministarstvo sporta i mladih još od svog formiranja izuzetno posvećeno unapređenju sportske oblasti o čemu govore konkretni rezultati koje smo ostvarili u prethodnom četvorogodišnjem periodu. Donijet je novi zakon o sportu, nova strategija razvoja sporta koji su omogućili dinamičniji razvoj u ovoj oblasti u Crnoj Gori. Prethodne četiri godine izgrađeno je i renovirano preko 40 sportskih sala i terena, opredijeljeni su rekordni budžeti za nacionalne sportske sale, za Crnogorski olimpijski komitet i paraolimpijski komitet za čije je aktivnosti od osnivanja Ministarstvo izdvojilo preko 16 miliona eura. Briga o sportistima stavljena je u prvi plan pa je tako iz budžeta ovog ministarstva stipendirano preko 800 sportista u iznosu od oko milion eura. Takođe, imamo i najveće premije u regionu, značajne sportske rezultate koji predstavljaju dodatni motiv našim sportistima. Jedini smo u okruženju osmislili i uveli sistem dječjeg sporta koji podrazumijeva pomoć države roditeljima kroz subvencioniranje članarina za djecu koja se bave sportom u okviru sportskih klubova. Na taj način će sport za više hiljada djece u Crnoj Gori biti dostupan.

Kada je konkretno o Vašem pitanju riječ, podsjetiću da je jedan od najvažnijih zadataka koje smo realizovali u prethodnom periodu preregistracija sportskih saveza i klubova. Sigurno ste upoznati sa tom informacijom da su izbrisali preko dvije hiljade fiktivnih klubova iz sistema sporta. Provjerili smo preko 30 hiljada lica u kaznenom je prekršaju evidencije Ministarstva pravde, što ranije nikada nije urađeno. Podsjetiću vas da i po starom zakonu je to bila obaveza, nije urađena, znači ipak je veliki posao uradilo Ministarstvo. 30 hiljada lica u kaznenoj je prekršajnoj evidenciji od čega više hiljadu i pet stotina njih iz administrativnih i stručnih struktura iz saveznih klubova moralo da bude isključeno zbog postojanja krivičnih djela predviđenih Zakonom o sportu.

Samo ovaj podatak dovoljno govori o značaju sprovedenih procesa u kontekstu unapređenja rada u sportskim organizacijama ali to nije sve. Smatrajući jednim od najvažnijih segmenata sportske oblasti Zakon o sportu unaprijedili smo definiciju trenera. S druge strane, želim da vas obavijestim da Ministarstvo ne donosi pravila o licenciranju trenera, već je navedeno pitanje shodno Zakonu o sportu u nadležnosti nacionalnih sportskih saveza što je i praksa, jer navedena pravila moraju biti u skladu s pravilima nadležnih međunarodnih sportskih federacija čiji su članovi naši savezi. Međutim, pojačali smo segment kontrole nad ovim važnim pitanjem gdje su savezi dužni da dostave Ministarstvu pravila o licenciranju trenera na saglasnost, to ranije nije bio slučaj. Prilikom izrade zakonskih rješenja u ovoj oblasti posebna pažnja se vodila i o onim sportovima za koje ne postoji nadležni nacionalni savez, u tim slučajevima licencu trenera izdaje Crnogorski olimpijski komitet, odnosno paraolimpijski komitet, koje su naše sportske asocijacije.

Osim navedenoga, kako bismo unaprijedili administrativne stručne kapacitete u sportskoj oblasti Zakonom je po prvi put u crnogorskom sistemu sporta propisana obaveza polaganja stručnog ispita za rad u oblasti sporta koju imaju sportski treneri. Ministarstvo sporta i mladih u kontinuitetu organizuje polaganje stručnog ispita koje se odvijaju zadovoljavajućom dinamikom. Na osnovu svega navedenog, s pravom mogu reći da je sistem crnogorskog sporta danas uređeniji nego što je bio ikada ranije. Naravno, u stalnoj smo komunikaciji sa nadležnom inspekcijom za sport koja ima važnu ulogu jer se provjere poštovanja zakonskih obaveza moraju u kontinuitetu vršiti kako bismo zloupotrebe sveli na najmanju moguću mjeru. U oblasti inspeksijskog nadzora smatram da ima još prostora za dalje unapređenje iako su se stvari popravile u odnosu na raniji period.

Na kraju, cijeneći da navedene aktivnosti dovoljno govore o našoj namjeri da značajno unaprijedimo stručne kadrove u sportskoj oblasti, želim da istaknem da, kao što sam rekao, nisam imao Vaše obrazloženje ispred sebe, ali ovaj organ ostaje kao i do sada otvoren da razmotri sve mogućnosti koje će voditi ka daljem unapređenju kako segmenata licenciranja, tako i crnogorskog sporta u cjelini. Želio bih da vam kažem da u prošlom zakonu bilo je u članu koji tretira ovu oblast, dakle licenciranje trenera, da može da bude IV nivo stručnog obrazovanja. Ovdje smo mi ti koji upravo štitimo, što ste Vi rekli, ljude koji završe visoko obrazovanje sa VI ili VII stepenom stručne sprema, sa druge strane to nije licenca koju pominjete jedini uslov, nego je kumulativno, dakle

mora da ima i licencu i mora da ima nešto od ovih sulova što smo rekli. Složićete se sa mnom sigurno da neko ko je bio vrhunski sportista, neko ko se bavio sportom, nema razloga da uz određene licence koje svakako trebaju da budu na adekvanom nivou i uz, recimo stručni ispit koji sam pomenuo ovdje, koji po prvi put se sprovodi u Ministarstvu sporta i mladih, jer upravo smo mi vidjeli nedostatke na koje i Vi negdje ukazujete, da negdje ti ljudi mogu da se bave sportom. Tako da je svakako unaprijeđen sistem u toj oblasti, zajedno sa inspekcijom se rade te provjere. Pozivam i Vas ako imate bilo kakvu, ne samo sugestiju nego ako znate za neki konkretni slučaj da se obratite Ministarstvu sporta i mladih, pomoći ćete nam i da zajedno tretiramo ovu oblast koja je veoma značajna, jer upravo je ono što ja negdje forsiram od samog početka da moramo znati ko nam trenira našu djecu i da se naša djece na pravi i adekvatan način bave sportom, tako da u tom segmentu radili smo, kao što sam rekao uporednim iskustvom. Kad kažem kako je bilo ranije i sada, mnogo radimo i dalje. Imali smo slučajeve i za to smo i uveli stručni ispit koji se polaže u Ministarstvu sporta i mladih, vidjeli ste i sami da još uvijek ima pogrešnih prijava sportista koji idu na neka velika takmičenja. Imali smo slučajeve gdje se u određenim savezima pođe na neko takmičenje pa se sjete kad slete da nemaju vizu. Pa recimo imali smo problema, znate kako smo uveli kontrole, što se tiče utroška finansijskih sredstava, to je sve nešto što ovaj stručni ispit pokriva i da ljudi koji dolaze žele da budu treneri, direktori, sekretari u klubovima i u savezima, negdje poboljšaju svoje znanje i da praktično moraju da budu oni ljudi koji su upoznati sa Zakonom o sportu i uopšte sa tom oblasti. Tako da, kao što sam rekao, unaprijeđeno je, radimo i dalje na tome i ovo je vrlo važan segment koji nas sve interesuje. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:31:51)

Hvala Vam.

Pravo na odgovor na komentar, u stvari komentar odgovora, poslanik Neđeljko Rudović, izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (09.06.20 11:31:59)

Priznajem da sam očekivao neki sličan odgovor kao što ste sada saopštili, meni je to najvažnije. Vi ste rekli danas u Skupštini Crne Gore da je ovo vrlo važan segment uopšte Zakona o sportu, odnosno samog sporta u Crnoj Gori. Da ste i vi prepoznali da je ovo tematika i polje koje može dodatno da se poboljša i to je bila moja želja. Ja na tome zahvaljujem očekujući od Vas da ovo što ste danas saopštili pretočite u nešto sasvim konkretno.

Pošto ste saopštili šta je sve Ministarstvo radilo u proteklih tri godine i uspjelo da iz crnogorskog sporta izbacilo preko dvije hiljade fiktivnih klubova koji su na taj način, dakle čiji su osnivači na taj način pokušavali da kontrolišu sportske saveze i da novac namijenjen sportistima koriste, znamo za kako, i znamo za šta, to je nešto što treba pozdraviti. Vi ste htjeli da u Zakonu o sportu uvedete licenciranje za sekretare i direktore klubova na početku i onda ste njima obuhvatili i trenere. U svakom slučaju, činjenica je da je Ministarstvo propisalo, znam da vi ne izdajete licence, licence izdaju sportski savezi. Ministarstvo je propisalo ono što mislim da je veoma problematično, a to je da neko, ne govorim o vrhunskim sportistima, to je da neko ko prikupi dokaze da se deset godina bavio plivanjem ili fudbalom ili košarkom, itd. ima potpuno isti tretman i potpuno ista prava, kada je u pitanju trenerski posao i trenerski poziv sa nekim ko je izučavao na studijama sport. Dakle, ne samo sport nego i pedagogiju i metodiku i fiziologiju, i anatomiju, i sve ostale vrlo važne detalje trenažnog procesa od kojih zavisi da li će se neko od naše djece pravilno razvijati ili neće, ili će mu čak možda biti nanesena šteta koja je ozbiljna. O tome mi ovdje govorimo. Uvažite struku, uvažite ljude koji su marljivi, koji u kontinuitetu rade na sebi i kada su u pitanju seminari i kada su u pitanju razne ostale stručne dokvalifikacije, oni koji su stvarno posvećeni svom trenerskom pozivu, oni koji su stvarno posvećeni sportu, oni koji su u suštini u krajnjem posvećeni zdravlju.

I sad, gledajte kratko, šta oni polažu. Neko ko želi da bude trener mora da zna Zakon o radu, osnove poznavanja obligacionih odnosa, bijela knjiga za sport, Zakon o sportu, itd. To je ista

materija koju polažu oni koji žele da budu treneri i oni koji su sekretari klubova, u suštini administrativci. Mislim da to nije u redu.

Podsjetiću sa još par rečenica što Vam je prije nego što je Zakon usvojen saopštio dekan Fakulteta za sport iz Nikšića, gospodin Stevo Popović, i žao mi je što tada nijeste imali sluha za ove predloge. Ja mislim da je ovo nešto šta bi ipak trebalo uvažiti, evo na kraju Vi ste nagovijestili da hoćete.

Nedopustivo je da osobe koje rade sa djecom i mladima nemaju stručnu kvalifikaciju i osnovna znanja iz anatomije, fiziologije, sportskog treninga, metodike. Na primjer, da li je neko ko je turista deset godina, da li on može biti rukovodilac u turističkoj organizaciji? Dakle, ovo su neki banalni primjeri. Ne smije drugačije biti ni u sportu, jer samo bavljenje sportom, odnosno postizanje zapaženih rezultata ne garantuje i stečena znanja neophodna za pravilno izvođenje radnih zadataka u ovoj oblasti. I to je to. Zadržaću se, gospodine Janoviću na ovome. Hvala Vam i drago mi je što ste danas nagovijestili da ćete se baviti time i da ćemo unaprijediti ovaj sektor. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:37:09)

Hvala Vama.

Nemate pravo više.

Hvala ministru Janoviću, to je bilo jedino pitanje.

Sada prelazimo na pitanja postavljena ministru saobraćaja i pomorstva Osmanu Nurkoviću.

Prvo pitanje postaviće poslanik Adrijan Vuksanović. Izvolite.

Molim poslanike koji postavljaju pitanja, ministre koji odgovaraju, da povedete računa o vremenu jer mi imamo zaista preko 100 pitanja koja su upućena ministrima, da ovo ne ide u nedogled.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.06.20 11:37:46)

Hvala Vam.

Poštovani predsjedniče Brajoviću, uvaženi ministre Nurkoviću, dame i gospodo,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam poštovanom ministru pomorstva i saobraćaja, gospodinu Nurkoviću, po formi jedno kratko pitanje, ali po sadržaju jako bitno.

Naime, zanima me kada će započeti izgradnja bulevara na relaciji Jaz Tivat?

Znam ministre, da pored mene su još dvoje kolega postavila isto pitanje što samo svjedoči činjenici da vlada veliki interes u javnosti za ovo pitanje. Ja sam htio kroz institut poslaničkog pitanja da aktuelizujem ovu temu i da od Vas kao prvog čovjeka Ministarstva dobijemo odgovor. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:38:47)

Izvolite ministre Nurkoviću.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 11:38:53)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovani poslaniče Vuksanoviću, cijenjeni građani,

Na Vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor: Po programu rekonstrukcije magistralnih puteva planirana je rekonstrukcija putnog pravca od Tivta do Jaza u dužini od 16 km. Projektom je predviđeno proširenje i izgradnja bulevara sa četiri trake sa širine 2 m kao i obostranim trotoarom iste širine. Projekat će se finansirati iz sredstava kredita EBRD-a. Zajedno sa ovim projektom realizovaće se i projekat izgradnje regionalnog vodovoda u dužni od 16 km i

ovaj projekat će se takođe finansirati iz sredstava EBRD-a. Na inicijativu EBRD-a a na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore oba projekta su dio zajedničke tenderske procedure za izbor izvođača radova. Tenderska procedura je u toku, a otvaranje ponuda je predviđeno za 22. jun tekuće godine. Po završetku tenderske procedure izbora izvođača radova i nakon rješavanja imovinsko pravnih odnosa otpočeće se sa radovima čiji je rok završetka dvije godine.

Dakle, vjerujem da sam dao odgovor i da ćete biti zadovoljni istim jer će, nadamo se, poslije 22. juna, biti izabran izvođač u ovoj tenderskoj proceduri i da će se poslije, naravno, turističke sezone krenuti sa izvođenjem radova.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:40:15)

Hvala.

Izvolite poslaniče Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.06.20 11:40:23)

Hvala Vam uvaženi ministre, na konkretnom odgovoru na moje konkretno pitanje.

Radi se o jednoj veoma frekventnoj dionici koja nesumnjivo ima ogroman značaj za naš turistički proizvod a ne moram napominjati da kvalitetan turistički proizvod u mnogo čemu ovisi i o putnoj infrastrukturi.

Hvala Vam, i dalje ćemo pratiti realizaciju tog putnog pravca što je u interesu svih građana, ne samo primorja nego cjelokupne Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:41:03)

Hvala.

Sada pitanje postavlja poslanik Milun Zogović. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (09.06.20 11:41:18)

.... ministar, možete upoznati građane kada će biti gotovi radovi i koliko će ukupno koštati izgradnja dijela auto puta Smokovac - Mateševo, a da pri tom to ne bude lastičan rok koji se može razvlačiti na godine i cijena koja će se svako malo uvećavati za nove stotine miliona eura. U javnom je interesu da precizne i finalne podatke saopštite građanima.

Obrazloženje: Cijena radova i rok izgradnje prve dionice auto puta Bar - Beograd, ili Podgorica - Beograd, kako ko voli da kaže u dužini od 42 km od Smokovca do Mateševa od samog početka obavijen je priličnom velikim velom misterije. Na osnovu dostupnih informacija prilično je teško saznati šta je obuhvaćeno projektima i ugovorima, šta je zaboravljeno, šta je naknadno dodato, a šta još treba da se doda i koliko će to sve zapravo da košta građane Crne Gore. Prvi rok za završetak radova na dionici Podgorica - Mateševo bio je 11. maj 2019. godine, zatim je rok pomjeren za 30. septembar 2020. godine, a sada bi, kako tvrde iz Vlade ovaj dio auto puta najranije mogao biti stavljen u funkciju na ljeto 2021. godine, što je takođe prilično nerealna procjena.

Prema dosadašnjoj gruboj računici svi ugovoreni i naknadno ugovoreni radovi i usluge zajedno sa kamatama, kursnim razlikama i drugim troškovima mogli bi dostići čak cijenu od 1,3 milijarde eura za 42 km auto puta, što znači, ako je ovo tačno, da će cijena izgradnje po kilometru koštati nevjerovatnih 31 milion eura. Faza u kojoj se nalaze radovi pruža vam mogućnost da date prilično tačne finalne podatke i o rokovima i o cijeni. S obzirom da dolazite sa sjevera Vama je jasnije da će ovaj put imati veći značaj tek kada bude izašao na dolinu Lima, tj. završetkom druge dionice Mateševo - Andrijevića, a puni kada bude kompletno završen.

Da li možete makar pretpostaviti kada će početi radovi na drugoj dionici kroz Crnu Goru od

Mateševa do Andrijevice ili će se ovaj auto put svesti na auto put Podgorica - Kolašin a iza toga se kriju stvarne namjere o obezbjeđivanju uslova za potapanje rijeke Morače? Poznato Vam je da su migracije sa sjevera najizraženije posebno kada su mladi ljudi u pitanju.

Gospodine ministre, mislite li da sjever može da čeka još deceniju i po do završetka auto puta, koji bi pored drugih trebao imati i ulogu zamajca za razvoj sjevera? Kao neko iz pograničnih predjela Vi možete prepoznati koliki je značaj povezivanja dvije bratske i savezničke države Srbije i Crne Gore auto putem i to ne samo ekonomski. Iskreno vjerujem da ste Vi gospodine ministre Osmane Nurkoviću, od svih članova Vlade, najmanje opterećeni antisrpskom histerijom, što na žalost više govori o drugim Vašim kolegama nego o Vama samima. Stoga očekujem da će Vaš odgovor biti motivisan isključivo potrebom za blagovremenim i tačnim informisanjem građana i odgovorom na pitanje koje sam vam postavio.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:45:12)

Odgovor ministar Nurković, izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 11:45:18)

Uvaženi poslaniče Zogoviću,

Hoću od ove zadnje, možda predzadnje. Zaista nijesam opterećen histerijom. Nikad nikoga nijesam mrzio, ja sam prije svega vjernik, ja ne mrzim nikoga, volim sve ljude, ali pogotovo ljude dobre namjere i sa mnom može svako da komunicira bez obzira na, nemam tu barijeru zaista, nijesam je nikad u životu iimao. Tako da to moj odnos nije ni prema kome, samo potvrđujem ono što ste Vi rekli.

Druga konstatacija da smo jako zainteresovani i ja i Vi da se ovaj auto put nastavi. Meni, kada bi došao taj put do Andrijevice kao da bi došao do Rožaja, ja bih tako bio srećan jer otvara cijeli sjever, a pogotovo kada dođe do granice sa Srbijom i u tom pravcu vodimo intenzivne razgovore, vodili smo, formirali smo komisiju zajedničku sa Ministarstvom saobraćaja Srbije da se odredi kontakt tačka na Boljarima i radili smo u tom pravcu dosta toga. Nadam se da će se ove političke igre prevazići da ćemo mi nastaviti u tom pravcu razgovora da na dobro građana i Crne Gore i Srbije nastavimo razgovore da zajednički oni ugovaraju njihov dio auto puta, mi naš dio auto puta i da se to spoji i da bude prava valorizacija tog objekta.

Evo sad ću konkretno da odgovorim na Vaše ovo pitanje i sa konkretnim podacima sa kojima ja raspolazem. Projekat auto puta Bar - Boljare jeste najkompleksniji, najvredniji projekat koji se realizuje u Crnoj Gori za koji se iz komunikacije sa građanima, koji očekuju i žele rješavanje običnih životnih pitanja koja će unaprijediti kvalitete njihovog života možete da zaključite da ipak većina podržavaju njegovu realizaciju.

Najzahtjevniji projekat koji se realizuje u Crnoj Gori, čija je ideja o potrebi realizacije stara gotovo pola vijeka, trebalo bi da bude ponos Crne Gore, ponos države koja je u 21. vijeku do sada bila jedina zemlja regiona i Evrope bez ijednog izgrađenog kilometra auto puta. Od samog početka izgradnje novih kilometara auto puta u Crnoj Gori isticano je pitanje roka realizacije. Javnosti je poznato da je projekat počeo da se realizuje 11. maja 2015. godine sa ugovorenim rokom realizacije od 48 mjeseci, ali koji je po zaključivanju u maju 2019. godine, tri priloga ugovora o projektovanju izgradnje dionice od Podgorice do Kolašina, koji se odnose na naknadne radove, uz paralelno kašnjenje izvođača radova produžen do 30. septembra 2020. godine. Ovaj rok je sada u skladu sa ugovorom o projektovanoj izgradnji, ugovoreni rok za završetak radova i nije do sada produžavam u ugovornoj proceduri. Međutim, dosadašnji tempo realizacije pokazuje da svi radovi ipak na osnovu procjene nadzornog organa ne mogu biti završeni do pomenutog ugovorenog roka realizacije, tj. do 30. septembra 2020. godine. Ugovoreni rok, međutim u ovom trenutku nije ni izmijenjen niti prekoračen a u toku su i dalje slijede propisane ugovorne procedure u kojima se pitanje kašnjenja opravdano ili neopravdano produžetka roka i sa tim povezanih pitanja rješavaju gdje je o uslovima ugovora, dodijeljena ključna uloga i odgovornost nadzornog organa, u našem slučaju renomiranom međunarodnom konsultantu koji vrši stručni nadzor i fidik ugovora o

projektovanju izgradnje.

Sve navedeno je uobičajena praksa fidik ugovora čije ishode investitor ne može prejudicirati do okončanja ugovorenih procedura koje uključuju i pravo ugovornih strana na pokretanje spora pred komisijom za rješavanje sporova ili u krajnjem i pokretanja arbitražnog postupka pred arbitražnim sudom Trgovinske komore u Cirihi. Imajući u vidu stepen završenosti radova na terenu, a prema stavu nadzornog organa vjerujemo da se ipak radi samo o dodatnim mjesecima za završetak radova i da će prvi kilometri auto puta u Crnoj Gori biti završeni sredinom 2021. godine, odnosno u junu naredne godine.

Kada je riječ o cijeni koštanja svakako je neodmjerena konstatacija da se troškovi svako malo uvećavaju za stotine miliona eura. Javnosti je poznata činjenica da prvobitno ugovorena cijena radova iznosi 809.577.000 eura, dok ukupna vrijednost zaključeni prilog ugovora o projektovanju izgradnje dionice Smokovac - Mateševo iznosi 58.406.000 eura.

Dakle, da samo radi javnosti kažem šta je to od priloga ugovoreno, odnosno dodatnih radova. Privremeno napajanje 8.916.000 to je bila obaveza naša kao investitora da obezbijedimo napajanje strujom da bi mogli da počnu radovi na auto putu. Izgradnja prve faze petlje Smokovac 30.456.569 eura, izgradnja sistema za vodosnabdijevanje 14.203.000 eura i polaganje dvadesetokilovoltnog kabla za trajno napajanje električnom energijom duž otvorene trase 4.803.000, to je 58.406.000. i po Ugovoru koji je potpisan sa izvođačem radova, predviđeno je da se trajno napajanje da obezbijedi investitor, s tim što se izvođač radova odriče prava na takozvanu kliznu skalu. To je dakle, ugovorna obaveza i taj dio postaje urađen preko Monteputa u saradnji sa CEDIS i CGES-om i iz kredita kod Investiciono razvojnog fonda, to je iznos od 37.682.000 eura. Dakle, po Zakonu o energetici CGES i CEDIS su dužni da od investitora preuzmu infrastrukturu koja se izgradi i da taj dio obaveze oni vraćaju. Dakle, ugovor je potpisan, Monteput sa IRF-om, s tim što su CGES i CEDIS garanti i preuzeće vraćanje tog dijela kredita za otplatu investicije koja se radi na napajanju struje. To su zaista podaci sa kojim ja raspolažem bez ikakve namjere da bilo šta obmanjemo ili sakrijemo od javnosti. Ne ulazim u dio koji su kamate ili eventualno kursne negativne razlike, zaista to ..(upadica).. Ja sam rekao i jedno i drugo. Dakle, očekujemo do juna iduće godine da bude sve završeno i stavljeno u funkciju i ovo je ono što konkretno imamo o naknadi radova i ovo što zaista u ovom trenutku vidimo mimo onoga što je ugovorna cijena od 809 miliona i 58. Dakle 58.406.000 su ovi radovi koje sam pobrojao sad, to je ono što ja imam podatke. Dakle, nije u to uračunata kamata niti negativne kursne razlike no ono što zaista u ovom trenutku bilo ko, ne znam koji bi to ekspert mogao da utvrdi koje će to biti. Vidite i sami kakva su ta kretanja, nekad dolar, kurs njegov drastično se povećava, sad pitanje je da li će se taj kurs dolara smanjiti, da li će to ići u prilog nama ili ne zaista to ne znam ko bi, ali u suštini se tim pitanjem bavi Ministarstvo. (upadica)

Intenzivno radimo na tome da se obezbijedi nastavak radova, prioritetno duge dionice. Radimo idejni projekat za tu dionicu i radi je zaštita životne sredine. Oba ta kredita se finansiraju iz donatorskih sredstava Evropske komisije i očekujem brzo završetak tih poslova. Aplicirali smo kod Evropske komisije za garant od 20% od te procijenjene vrijednosti te druge dionice, očekujemo i taj dio, ali evo, vidite i sami kakva je situacija, da li će Evropska komisija naći za shodno da nam pomogne sa grant sredstvima i da dalje idemo traženjem modela za finansiranje. Vidite i sami da situaciju ne treba dodatno da objašnjavam, zaista je komplikovana i kompleksna situacija ali prioritet ove Vlade jeste nastavak izgradnje auto puta, makar ove druge dionice, a naravno dalje ćemo vidjeti šta će i kako će se to sve odvijati. Zahvaljujem se.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:53:29)

Tako je, ministre.

Komentar poslanik Zogović. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (09.06.20 11:53:37)

Gospodine ministre,

Kao što je i očekivano bilo, prilično teško ide ovo naše raspetljavanje vezano za auto put. I Vi i ja odlično znamo da je potpuno nerealno da prva dionica auto puta od Podgorice do Mateševa bude gotova do juna 2021. godine, da će to prije biti kraj 2021. godine ili početak 2022. godine, kao i što znamo da je nemoguće da će troškovi izgradnje biti od početnih 809, sada kada dodate još tih 65 ili 66 miliona, nego da će to biti približno onoj cifri koju sam ja rekao u obrazloženju svog pitanja. Znači da će se raditi o nekoj cifri od milijardu i 300 miliona eura. Ali, da se vratimo na početak odakle ste i Vi krenuli, gospodine ministre Nurkoviću. Vi ste rekli da niste opterećeni nacionalizmom, anatisrpskom histerijom, kako sam ja pretpostavio obrazlažući svoje pitanje i očekujući odgovor od Vas, ako je sve već tako, znate šta me čudi, a rekli ste uz to i da ste vjernik - zašto nijeste ustali i dali podršku mirnim građanskim skupovima vjernika pravoslavne crkve u Crnoj Gori, Srpske pravoslavne crkve u odbrani njenih svetinja? Vjerujte gospodine Nurkoviću, i ja sam vjernik, da je neko krenuo da otima vaše bogomolje, vaše džamije po Crnoj Gori prvi bih ustao i stao rame uz rame sa vama da branim vaše svetinje, a budite sigurni da bi to uradile i sve moje kolege iz Demokratskog fronta. I upravo iz tog razloga sam pomenuo da me čudi od Vas da se niste odvažili da uradite ono što Vam je obaveza i kao vjerniku i kao čovjeku i kao građaninu Crne Gore ako već želite da gradimo dobrosusjedske i prijateljske odnose. Ali da se vratimo na autoput.

Ja sam Vas pitao i složili smo se oko toga da je bez izlaska i spajanja druge dionice auto puta od Mateševa do Andrijevice, taj put prilično neće biti funkcionalan i služiće kao neka saobraćajnica od Podgorice do Kolašina i Vi ste rekli da Vlada ima želju da se nastavi sa radovima. Ja Vama vjerujem da Vi imate želju i da vladate još 30 godina i da nastavite sa radovima, ali bilo bi dobro da građani Crne Gore čuju šta je realno i kada će se nastaviti radovi i kada će auto put stići do Andrijevice, a samim tim i uticati na životni standard i poboljšanje uslova života na sjeveru Crne Gore. Očigledno da to u nekom doglednom periodu neće biti i da će građani morati najmanje da čekaju još deceniju ili deceniju i po da auto put stigne u Andrijevicu. A recite mi, gospodine Nurkoviću, koliko će tada sjever imati stanovnika i koliko će građana ostati da dočeka taj svečani čin otvaranja auto puta Podgorica - Andrijevice?

Ja mislim, gospodine Nurkoviću, da će na sreću već u septembru doći do smjene vlasti u Crnoj Gori, možda ćete i Vi biti dodatak te vladajuće većine ako budete odvažni i pokazali odnos kakav treba da imate prema Crnoj Gori i da će neki odgovorni i patriotski orjentisani ljudi, vodeći se jedino načelom poštenja i onoga što je dobrobit svih građana sjevera Crne Gore, mnogo prije i Vaših i svih očekivanja izraditi taj auto put i da će se za nepunih sat vremena putovati od Podgorice do Andrijevice. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 11:57:37)

Hvala.

Sad imamo pitanje koje će postaviti Jovanka Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (09.06.20 11:57:48)

Poštovani predsjedniče,

S obzirom da sam postavila gotovo istovjetno pitanje kao kolega Vuksanović, ja predlažem da ne slušamo ponovo odgovor uvaženog ministra, niti ću ja obrazlagati, ali mi dozvolite da dam kratak komentar onoga što sam čula kroz odgovor na već postavljeno poslaničko pitanje.

Poštovani ministre, sama činjenica da je ovo pitanje za ovu sjednicu postavljeno od strane tri poslanka, čini mi se da smo ga postavljali uopšte u ovom sazivu, dovoljno govori koliko je važno, ova investicija i kada je u pitanju opština Tivat i opština Budva i gotovo cijela Crna Gora.

Ono što me ponukalo, što je uostalom i kolega Vuksanović rekao, to je što rješavanjem ove dionice, odnosno izgradnjom rješava pitanje gužvi u ljetnjim mjesecima, ali čini mi se i ono što je posebno važno to je da se kroz ovaj projekat realizuje još jedan važan projekat, to je izgradnja regionalnog vodovoda i čime će opština Tivat poboljšati vodosnabdijevanje na način što će, umjesto 330 litara u sekundi, biti obezbijeđeno oko 750 litara u sekundi, a inače opština Tivat je

priključena na regionalni vodovod već davne 2010. godine i do sad je uspjela da osjeti benefite jednog takvog projekta.

Takođe, želim da naglasim da je u proteklim mjesecima u opštini Tivat završeno, da su završena dva kružna toka, da je u završnoj fazi treći kružni tok, da je ukupna vrijednost tih investicija preko milion eura, i da smo time mi započeli praktično izgradnju bulevara kroz Tivat koji će biti logičan i veoma važan nastavak upravo na ovu dionicu od Jaza do Tivta.

Na kraju, želim da ukažem da situacija sa korona virusom, ono što je posebno važno i što treba sve da nas raduje, nije dovela do toga da važni projekti, kada su u pitanju crnogorski putevi, budu zaustavljeni. Prema mojim informacijama, koliko sam čitala, trenutno je u fazi na 18 puteva u Crnoj Gori ulaganje i mislim da je to ono što, posebno, dobronamjernog građanina Crne Gore treba da raduje.

Ja Vam zahvaljujem na odgovoru. Zadovoljni smo sa odgovorom. Pratićemo kao što smo i do sad pratili realizaciju ovog važnog projekta i nadam se da ćemo na kraju dijeliti zadovoljstvo s jednim ovako važnim projektom. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:00:31)

Da li imate potrebu da nešto komentarišete? Nemate. Hvala.

Sada prelazimo na pitanje koje će postaviti Andrija Nikolić. Izvolite, poslaniče Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.06.20 12:00:48)

Hvala, predsjedniče Brajoviću.

Poštovani ministre Nurkoviću, da ne bih oduzimao vrijeme, moje je pitanje na tragu ovih interesovanja koje su imale već kolege prema Vama i evo možda samo da date neki, ako je to dozvoljeno, i politički osvrt na važnost trasiranja i izgradnje ove putne dionice. Toliko.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:01:21)

Izvolite ministre Nurkoviću.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:01:28)

Vrlo je značajna ova dionica, pogotovo ako imamo i ljetnje gužve i opterećenost ove dionice i pogotovo ako se zna da je tamo i aerodrom koji obezbjeđuje dolazak turista, dolazak putnika i zaista njihovo kretanje u svim smjerovima duž crnogorskog primorja i prema Podgorici i centru. Ovdje je jako važno da je ova dionica na budućoj trasi Jadransko-jonskog auto puta i da je to praktično prva dionica koja će biti na toj dionici, a znamo i značaj tog puta koji, evo radi se i projektna dokumentacija vezano za zaobilaznicu oko Budve, to će biti takođe još jedan dio tog budućeg Jadransko-jonskog auto puta i zaista od ogromnog značaja i ako se ima u vidu ovo što je uvažena poslanica rekla da kroz ovaj dio puta, odnosno bulevara radimo i taj regionalni vodovod da se prvi put možda kompleksno i kvalitetno rješava više infrastrukturnih pitanja. Dakle i ta instalacija se radi, mreža drugih instalacija i pogotovo vodovod koji je jako važan za primorje i da to uradimo u ovoj kvalitetnoj saobraćajnici koja se neće, kako smo mi imali nekad običaj da presijecamo da kopamo da bi radili naknadno instalaciju, dakle ovo je jedan kompleksan projekat koji će vrlo funkcionalan i jako važan biti za budući razvoj i primorja i naravno ovih opština pogotovo, a i Crne Gore u cjelini.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:02:57)

Hvala.

Želite li? Izvolite, poslanik Nikolić.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.06.20 12:03:02)

Hvala Vam ministre, na odgovoru. Nijesam htio namjerno da širim priču, jer sam smatrao da je u onome što ste Vi prethodno komentarisali a i što su Vas kolege pitale sadržana esencija ovog našeg interesovanja.

Ja bih stvari pozicionirao na način da, ako sve ovo nije dovoljno, govorim o infrastrukturnom smislu, onda bi makar jedan jedini argument bio dovoljan da nas prozove na odgovornost da što prije i što efikasnije uđemo u realizaciju ovog projekta, a to je efikasan transport životno ugroženih ljudi prema bolnicama koje se nalaze prema bolnicama i u Risnu u vrijeme ljetnje turističke sezone kada su gužve na tim saobraćajnicama ogromne i kada pet ili deset minuta može uticati na to da se spasi jedan ili više ljudskih života. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:04:00)

Hvala Vam.

Sasvim je izvjesno koliko se zadnjih godina, ne zadnjih godina nego par decenija posljednjih uradilo na infrastrukturi, putnoj infrastrukturi i naravno uvijek treba unapređivati više, pogotovo taj pojas kroz crnogorsko primorje je praktično već u dobroj sezoni. Od maja predstavlja jedan i zagušenje koje zaista je značajno poboljšavano do sad, a i ova dionica bi značajno predstavljala. Mislim da će puno rješavanje tog problema donijeti Jadransko-jonski autoput, dionica koja će proći kroz Crnu Goru gdje će postojeća Jadranska magistrala se u stvari svesti na praktično gradske ulice i spoj između gradova dok će se ovaj tranzitni saobraćaj, dominantan saobraćaj, ići Jadransko-jonskim autoputem. To jeste zahtjevna investicija i ministarstva i Vlada su već godinama u tom poslu sa studijama izvodljivosti i zato su se dobijali grantovi isto kao što smo svi svjesni da posebno je važna druga dionica autoputa od Mateševa do Andrijevice jer ona integriše Crnu Goru u tom smislu. Naravno, to se zaista dogovaralo sa kolegama iz Srbije da se zajednički radi na svim dionicama jer njima treba to, od Požege do Boljara je vrlo zahtjevna dionica koja čeka Srbiju i da se nadamo da će u sinhronizovanom djelovanju doći do spoja, u nekoj ipak ne toliko dalekoj perspektivi, spoja da imamo i taj autoput od Bara do Beograda praktično, a naša dionica, naša odgovornost do Boljara, a i da imamo izgrađenu tu primorsku varijantu Jadransko-jonskog autoputa od Debelog brijega do Sukobina koji će ići u zaleđu našeg primorja i omogućiti onda na pravi način funkcionisanje saobraćaja.

Ovo što ste rekli, to su zaista urgentne stvari koje trebaju omogućiti da život na neki način funkcionise jer vi ako ne radite zaobilaznicu Kotora, jer Kotor se ne nalazi na tom putnom pravcu, ako ne uradite zaobilaznicu Kotora neko iz Dobrote ne može doći do Kotorske bolnice. Tako zaista tu je značajan izazov pred svima nama i trebamo uložiti značajna sredstva i najbolje osmisliti taj način projektovanja puteva. Hvala vam.

Sad će pitanje postaviti poslanik Miloš Nikolić.

Izvolite.

MILOŠ NIKOLIĆ (09.06.20 12:06:32)

Hvala, poštovani predsjedniče.

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine, ministru saobraćaja i pomorstva Osmanu Nurkoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre,

Uzevši u obzir ranije najave od strane Glavnog grada i Vlade o planovima za izgradnju Bulevara Veljka Vlahovića na Starom Aerodromu, kao i nastavak izgradnje Bulevara prema Tuzima, možete li nam dati informacije o eventualnom početku realizacije ova dva, kapitalno

važna saobraćajna projekta za Glavni grad i državu?

Obrazloženje:

Svjedoci smo da se saobraćajna infrastruktura u Glavnom gradu razvija ubrzanom dinamikom. Posljednji kapitalni projekat iz oblasti saobraćajne infrastrukture u Glavnom gradu - prva faza Bulevara prema Tuzima, realizovan je nedavno. S obzirom da smo čuli da je u planu i nastavak izgradnje drugog dijela ovog Bulevara - prema Tuzima, mozete li nam dati informacije u kojoj fazi je planiranje ovog projekta, kao i kada se može očekivati početak njegove realizacije? Takođe, saobraćajnica koja je od velikog značaja za Glavni grad i dio institucija koje su na tom prostoru, a koja se priključuje na nedavno završeni Bulevar prema Tuzima jeste i planirani Bulevar Veljka Vlahovića na Starom Aerodromu. Molim Vas da nam date bliže informacije o eventualnim planovima za početak izgradnje ovog bulevara.

Kao što je rekao i predsjednik Brajović, razvoj u oblasti saobraćaja u Crnoj Gori je bio zbilja dinamičan u prethodnim decenijama. Čini mi se da je u tom kontekstu i Glavni grad onako snažno iskoračio kada je u pitanju saobraćajna infrastruktura. Imamo završen prošle godine, Donjogorički bulevar imamo završenu ovu fazu prema Tuzima, imamo prije par godina završenu kompletnu zaobilaznicu oko Zete koja je završena, imamo Bulevar na Zlatici. Dakle, zbilja je stvorena jedna ozbiljna saobraćajna infrastruktura i jedna ozbiljna pretpostavka za funkcionisanje ogromnog broja auta koja postoje na podgoričkim ulicama, a osim, da kažem, te krupne infrastrukture svakodnevno se na nivou Glavnog grada rekonstruišu pojedine saobraćajnice, grade nove, grade određeni putevi u prigradskim naseljima i sve u svemu stvara se jedna kvalitetna situacija da se može na adekvatan način funkiconisati i živjeti u Glavnom gradu, a znamo, svi smo prisutni kolika je to poteškoća i koliko je izazovno pratiti priliv stanovništva u Podgorici samim tim i priliv, odnosno povećanje saobraćaja na podgoričkim ulicama i koliko je potrebno raditi infrastrukture da bi se takva dinamika mogla ispratiti u ovom kontekstu, prije svega, saobraćaja.

Imajući u vidu navedeno, eto interesovalo me - da li znate nešto više o ovim projektima, odnosno da li imate neke preciznije informacije? Znam da znate, budući da su one zbilja od velike važnosti upravo za nesmetani nastavak dinamizacije razvoja Glavnog grada u kontekstu ovih potreba o kojima sam maločas govorio. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:09:22)

Hvala vam.

Ministar, Nurković.

Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:09:30)

Uvaženi poslaniče Nikolić,

Daću kratak pisani odgovor, ali ću malo prokomentarisati.

Bulevar Veljka Vlahovića na Starom Aerodromu je lokalna saobraćajnica čija je izgradnja u nadležnosti Glavnog grada.

Što se tiče nastavka izgradnje Bulevara prema Tuzima isti je uvršten u planove Uprave za saobraćaj za 2020. godinu i realizovaće se u saradnji sa Glavnim gradom čija je obaveza, između ostalog, i izrada projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Nakon završetka projektne dokumentacije Uprava za saobraćaj će pokrenuti tendersku proceduru za izbor izvođača radova. Radovi će otpočeti nakon rješavanja imovinsko pravnih odnosa od strane Glavnog grada.

Dakle, ovo je konkretan odgovor na ovo vaše konkretno pitanje, ali ja zaista želim da podsjetim da je Uprava za saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja u velikom broju projekata u lokalnoj upravi, odnosno u gradu u Podgorici učestvovala da li dijelom, finansiranjem i realizacijom tih projekata i Donjogorički bulevar i zaobilaznica prema Golubovcima i sad nastavak Bulevara i spajanje sa autoputem i to je zajednički projekat između Uprave za saobraćaj i Glavnog grada. Naravno i Bulevar prema Tuzima i u svim infrastrukturnim projektima u gradu, na neki način, participira i ulaže se iz budžeta države i zaista ćemo to nastaviti u narednom periodu jer smatramo

da dobra infrastruktura u Glavnom gradu u Podgorici je značajna ne samo za građane Podgorice nego za građane cijele Crne Gore. Samo da još podsjetim i da radi javnosti kažem da i u ovom vremenu krize i u ovom vremenu rebalansa da nijedan infrastrukturni projekat nije obustavljen i nijesu umanjena sredstva za realizaciju infrastrukturnih projekata. To je odnos države prema potrebi da se infrastruktura unaprijedi i zaista smatram da ova Vlada može da se ponosi time da je uložila ogromna sredstva u infrastrukturu, da je rehabilitovano, održavano, izgradnja novih puteva nikad možda više i da se trenutno rade izuzetno značajni projekti na teritoriji cijele Crne Gore. Ovdje ću da podsjetim i početak radova na Bulevaru od Podgorice do Danilovgrada koji je takođe značajan infrastrukturni projekat i zaista želim da izrazim zadovoljstvo što sam bio na čelu ovog resora u ovom vremenu u kojem je, slobodno možemo da se pohvalimo, uloženi ogromni novac, napor da se infrastruktura popravi i možemo slobodno da kažemo da se ponosimo onim nivoom saobraćajne infrastrukture koji je dostignut, a pogotovu će to biti nakon dvije ili tri godine kada se završe započeti projekti i ovaj put od Berana do Lubnica do Jezerina koji će spojiti Kolašin i spojiće se sa autoputem i time skratiti putovanje građanima sa cijelog sjevera do Podgorice za nekih 70 km. To je ogromni benefit za građane. Radiće se rekonstrukcija puteva, od Mojkovca će se nastaviti rekonstrukcija treće trake do Bijelog Polja, od Bijelog Polja do Berana. Radi se rekonstrukcija puta od Vračanovca do Rožaja to je oko 20 miliona eura. Ostaje nam samo još praktično dvije dionice, obezbijedili smo saglasnost načelnu za dobijanje kreditnih sredstava iz IBRD-a od Dobrakova do granice sa Srbijom. Taj dio će od sad da se rekonstruiše i jedino će ostati saobraćajnica između Berana i Rožaja koja će da se rekonstruiše urađena je projektna dokumentacija i taj dio će se vjerovatno raditi u narednom periodu. Tako da ćemo praktično cijelu Crnu Goru što se tiče rekonstrukcije puteva, ali kvalitetne rekonstrukcije završiti u narednih možda dvije do tri godine. Zahvaljujem se.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:13:25)

Hvala vam.

Poslanik Nikolić, izvolite.

MILOŠ NIKOLIĆ (09.06.20 12:13:33)

Pa, evo kratak komentar budući da je ministar bio onako zbilja detaljan, sadržajan i opširan u svom odgovoru.

Podsjetili ste me naravno dobro je, i na Bulevar prema Danilovgradu i na rekonstrukciju starog puta prema Danilovgradu i izgradnju nove saobraćajnice na tom dijelu. Zbilja možemo konstatovati da Podgorica u dijelu te krupne infrastrukture, prije svega, prilaza gradu, odnosno ulaza u grad ima sada već zbilja gotovo kompletiranu infrastrukturu. Kad kažem gotovu, kompletiranu infrastrukturu mislim na to da je dio projekata već realizovan, a da dio projekata će ili se trenutno realizuje ili će njihova realizacija početi uskoro i da sad već govorimo o godini ili dvije dana perioda kada će sve ovo biti završeno i kada ćemo zbilja moći onako da imamo jednu dobru i ne samo dobru nego, prije svega, potrebnu infrastrukturu u ovom dijelu grada ako uzmemo u obzir sve ono o čemu sam govorio u postavljanju pitanja, priliv stanovništva u Podgoricu, značajan broj porasta stanovnika itd. Vi ste sada govorili o jednom širem kontekstu odgovora mog pitanja, ali bih zbilja želio da pohvalim ono što ste rekli na početku, a to je jedan kvalitetan odnos koji postoji između Glavnog grada i Vlade, jedan partnerski odnos zajedničkim projektima i vjerujem da je upravo takva sinergija i upravo taj zajednički rad onako zbilja značajno doprinio da ovi projekti budu realizovani jednom dobrom dinamikom i da oni budu realizovani kvalitetno, a da za njih bude u nekim situacijama obezbijeđen ili nedostajući novac ili neki drugi način na koji izvršna vlast sadržanog nivoa može da pomogne Glavnom gradu. Na osnovu ovoga što ste rekli, jasno se može zaključiti da takav odnos između Glavnog grada i Vlade nije nešto što je isključivo vezano za Glavni grad i za Podgoricu, već postoji svuda na nivou Crne Gore i meni je jako drago što ste nas još jednom podsjetili na ove projekte na sjeveru Crne Gore budući da oni imaju veliku važnost za dalji život stanovništva na tom području, a u kontekstu završetka autoputa, odnosno prve dionice

koju nadam se, možemo očekivati naredne godine i činjenica je da ćemo realizacijom svih ovih projekata na sjeveru, odnosno svih ovih saobraćajnica na sjeveru koje ste naveli zbilja omogućiti da građani sa tog područja koji gravitiraju makar u ovoj prvoj fazi autoputa koja će biti završena imaju jednostavan i značajno brži pristup nego što što je to bilo do sada i u tom kontekstu se nadamo da znam dobar dio problema koji su tamo postojali da će put preko Lubnice odnosno, između Berana i Kolašina biti završen u nekom najskorijem roku. Kad kažem nadam se, tome nadam se prije svega zbog potrebe građana Berana koji zaslužuju i koji zbilja imaju potrebu da intezivnije mogu da komuniciraju sa centralnim i južnim regionom naše države budući da smo svjesni da taj sad put iako se nalazi u odličnom stanju i dalje ipak suviše zahtjevan tako da se nadam da će svi ovi projekti o kojima ste govorili ići dobrom dinamikom i da ćemo već za dvije ili tri godine moći zajednički konstatovati da Crna Gora iako ima i sad izuzetno kvalitetnu mrežu puteva da će imati još kvalitetniju mrežu puteva uz svi se nadamo započinjanje neke nove dionice autoputa da li ovom o kojem smo govorili Smokovac, odnosno Bar-Boljare ili ovog Jadransko-jonskog o kojem je nešto više govorio predsjednik Parlamenta. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:16:55)

Hvala Vam.

Sada će pitanje postaviti poslanik Mihailo Anđušić. Izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (09.06.20 12:17:05)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče Brajoviću.

Ja sam u skladu sa Poslovníkom ministru saobraćaja pomorstva Osmanu Nurkoviću, postavio poslaničko pitanje vezano za trenutnu fazu realizacije i potencijalne rokove realizacije cjelokupnog projekta jugozapadne zaobilaznice koja se realizuje u Glavnom gradu. Ja sam negdje više puta postavljao ovo pitanje ne iz razloga što mi imamo neko kašnjenje u izvođenju radova nego što zaista postoji realno interesovanje naših sugrađana o realizaciji jednog ovako važnog projekta. Siguran sam da vi to dobro znate i pominjali ste ga u više navrata i evo danas smo imali prilike da govorimo u više navrata o svemu onome što se realizuje u Glavnom gradu i širom države kada je u pitanju saobraćajna infrastruktura. Zaista želim da istaknem da u tom dijelu govoreći o Glavnom gradu, mi imamo jedan zamah razvoja saobraćajne infrastrukture kakav sigurno nijesmo imali odavno. Rekao bih i da u ovom trenutku Glavni grad je dobio već, a tek će kroz narednih par godina siguran sam, jednu ozbiljnu saobraćajnu infrastrukturu sa kojom se mogu pohvaliti metropole Evrope. Moje konkretno pitanje je bilo vezano za jugozapadnu zaobilaznicu. U komentaru na Vaš odgovor ću dodatno dati neka svoja zapažanja, ali građana radi da podsjetim, radi se o saobraćajnici koja treba da poveže Cetinjsku magistralu sa petrovačkom, dakle od kružnog toka na novoizgrađenom Donjogoričkom bulevaru kod Univerziteta UDG da izađe na kombinat Aluminiijuma, odnosno na petrovačku magistralu i spoji se i na takođe svježe urađen bulevar prvu i drugu fazu bulevara u Golubovcima.

Dakle, jedno spajanje dvije saobraćajnice skoro realizovane moderne saobraćajnice i siguran sam da će s obzirom na problem koji imamo u Ulici Vojislavljevića s kojom će se sigurno Glavni grad u narednom periodu pozabaviti koja možda ostaje jedino usko grlo saobraćajno u Glavnom gradu, rasteretiti saobraćaj u ovom dijelu, a takođe mislim da će bitno uticati i na turističku sezonu, odnosno saobraćajne gužve koje se stvaraju u dijelu funkcionisanja i prema cetinjskom i prema nikšićkom bulevaru. Dakle, igrom slučaja sam imao lično da se uvjerim da je maltene 80% radova završeno najviše u dijelu bulevarske saobraćajnice, ono što su preostali radovi imao sam prilike to da vidim jesu radovi kompleksni radovi na mostu i na podvožnjaku i oni su onako malo zahtjevnije prirode te s toga negdje sam i cijenio da bi javnosti trebalo dati neke realne, ukoliko su mogućnosti takve, rokove o potencijalnom završetku ove investicije i o trenutnoj fazi kako tamo stvari stoje. Ono što bih takođe želio da pohvalim jeste ono što je pomenuo i kolega Nikolić, a i Vi da ta saradnja između Glavnog grada i Direkcije za saobraćaj, odnosno resora Ministarstva saobraćaja i pomorstva, odnosno Vlade, zaista funkcioniše na jednom

besprekornom nivou i negdje i kao odbornik u Glavnom gradu bih htio na tome da se zahvalim pristupu koji gaji vaš resor u odnosu prema Glavnog gradu i mislim da u Glavnom gradu svakako i vi imate jednog odgovornog partnera koji nastoji da svoje obaveze realizuje onako kako treba. Dakle, u zavisnosti od Vašeg negdje odgovora biću slobodan da dam još nekoliko komentara vezano za podatke koji mi eventualno date. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:21:09)

Ministre Nurković, izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:21:16)

Zahvaljujem se, uvaženi poslaniče Anđušiću.

Dakle, Vi ste u dobrom dijelu i rekli ono što ja ću da kažem, ali evo ja ću samo pisani odgovor pročitati, a posle ću malo prokomentarisati vezano za Vaše izlaganje.

Shodno Uredbi o organizaciji načinu rada državne uprave, Uprave za saobraćaj vrši poslove koji se odnose na upravni razvoj, gradnju, rekonstrukciju, održavanje, zaštitu državnih puteva Crne Gore, odnosno mrežu magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori koja ne uključuje i pomenutu zaobilaznicu čija je realizacija u nadležnosti Glavnog grada. Razumijući i potrebe privrede i građana za kvalitetnom saobraćajnom infrastrukturom vjerujemo da će i ovaj projekat biti kvalitetno realizovan i stojimo na raspolaganju koliko je potrebna određena pomoć iz domena nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Uprave za saobraćaj, jer je krajnji cilj svih nas poboljšanje kvaliteta života svakog građanina. Dakle, mi konkretno nijesmo imali učešće u izgradnji ove saobraćajnice, ali smo kao što ste i rekli najveći dio saobraćajnice bulevara u Podgorici realizovali zajednički, partnerski. Dakle, mi ulažemo sredstva u izgradnju dok se opština obavezuje da riješi imovinsko pravne odnose i instalacije da uradi u tim saobraćajnicama. Evo sad ćemo realizovati ovaj nastavak produžetka i bulevara i spajanja sa budućim autoputem, to je jako važno, jer će praktično funkcija tog autoputa biti mnogo bolja, potrebno je onaj dio od nekih 500 metara i tu je završena projektna dokumentacija odobren i tender je raspisan i vrlo brzo će vjerovatno početi, slijedi rješavanje imovinsko pravnih odnosa i postavljanje instalacija i nakon toga počće izgradnja tog dijela i nadam se da će to sve biti kompletirano kada bude završen i autoput i puštena saobraćajnica, taj bulevar i autoput zajedno u funkciju i korišćenje.

Ministarstvo saobraćaja i naravno Uprava za saobraćaj ne smatra ovu podjelu između nadležnosti, dakle na državnom nivou i ono što su nadležnosti i lokalni nivo. Mi smatramo da je svaka saobraćajnica važna kako za državu tako i lokalnu upravu i zbog toga ne dijelimo to nego gdje god je to moguće iz budžeta koji je sadržan u budžetu Uprave za saobraćaj dajemo svoj dopinos izgradnji tih saobraćajnica, jer kompletan infrastrukturni, odnosno saobraćajna infastruktura je jako važna nezavisno od toga da li je to nadležnost opštine ili je nadležnost države, jer zaista ovi bulevari su omogućili da se kroz Podgoricu zaobiđe Podgorica, da se ne prolazi kroz grad, jer samo možemo zamisliti šta bi se dešavalo u saobraćaju da nije izgrađen ovaj bulevar i zaobilaznica oko Golubovaca i Donjogorički bulevari i svi ovi bulevari koji su izgrađeni i evo još ovaj naravno bulevar koji će se graditi prema Danilovgradu ne treba da pričam koliki će značaj biti i te saobraćajnice, koliko će to olakšati i povezati naravno smanjiti te gužve i opterećenost pod trenutne saobraćajnice znamo koliko je ona opterećena. Tako da će u opština imati partnera uvijek u Ministarstvu i Upravi za saobraćaj i da ćemo zajednički nadamo se još mnogo tih projekata realizovati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:24:52)

Hvala.

Kolega Anđušić.

Izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (09.06.20 12:24:58)

Na odgovor i na potvrđivanju nekih od konstatacija koje sam ja iznio ovdje i kolega Nikolić, koji takođe prati tu tematiku, nije negdje, znam, zahvalno dati konkretan rok završetka radova na jugozapadnoj zaobilaznici, konkretno iz razloga, da kažem malo specifičnosti, faze izgradnje kada je u pitanju izgradnja mosta. Znam da su tu dosta uticali i vremenski uslovi i vodostaj rijeke kada je u pitanju izgradnja samog mosta nadvožnjaka i to se negdje nameće kao ključni problem. Ali kažem s obzirom na ono što sam tamo vidio nadam se da će građani Podgorice imati vrlo brzo priliku da se voze još jednim novim bulevarom u Glavnom gradu. Ja bih htio da potenciram još jedno pitanje, pomenuti ga ovdje pošto je u javnosti bilo špekulacija o tome i nekih poprečnih mišljenja koliko zapravo jeste opravdan samo idealno rješenje i projekat tog mosta koji se tamo nalazi.

Dakle, u javnosti su bile neke dileme da li je trebalo ići sa projektom koji je toliko zahtjevan i koji je toliko skup? Ja zaista želim da iskažem svoje mišljenje, a to je da Glavni grad koji se razvija ovim intezitetom kojim se razvija u prethodnih nekoliko godina, u ovom momentu o kom god kapitalnom projektu govorili saobraćajnom, a i druge vrste, sebi treba da priušti kvalitetnije idealno rješenje. Naravno, to nužno znači da je ono skuplje, ali posjetiću vas da su upravo mostovi koji su nekad građeni ne nekad nego je to zapravo i skorije vrijeme postali simbol grada Podgorice, odnosno Glavnog grada, posjetiću vas isto tako da je takvih mišljenja bilo i kada se most Milenijum u centru Podgorice gradio, a svi znamo danas da on je zapravo jedan od centralnih simbola ovog grada. Tako da pozdravljam odluku da se onako malo zahtjevnije idealno rješenje mosta koji će ići jugozapadnom zaobilaznicom da realizuje iz razloga što realizacijom Donjogoričkog bulevara smo vidjeli koliko je taj dio grada dobio na značaju i postao atraktivan za život građana. Tako da pozdravljam tu odluku.

Samo bih kratko napomenuo, a Vi ste nabrojali neke od dakle, početak skorije izgradnje Bulevara Vilija Branta, što nije bilo u toj mjeri očekivano da čujemo od strane Glavnog grada je iznenađenje građana nešto što svakako treba pozdraviti uz sve ono što smo istakli. Prvu i drugu fazu zaobilaznice u Golubovcima, Donjogorički bulevar, početak izgradnje Bulevara prema Donjoj Gorici, rekonstrukciji starog puta prema Danilovgradu, svakako je jedan projekat koji treba napomenuti, i projekat koji smo zaboravili pomenuti a koji se direktno naslanja na ovu saobraćajnicu to je projekat zapadne zaobilaznice koji ima za cilj da spoji kružni tok koji vodi od jugozapadne zaobilaznice kroz srce Donje Gorice, da se nastavi na Donjogoričkim bulevar koji treba da se izgradi prema Danilovgradu. Dakle, da spoji taj dio kako bismo rasteretili taj Donjogorički bulevar koji treba da se izgradi prema Danilovgradu, dakle da spoji taj dio kako bismo rasteretili taj prsten gužve koji se stvara na Donjogoričkom bulevaru. Puno je tu projekata govorili smo i o projektu Bulevara Veljka Vlahovića, realizaciji prve faze bulevara prema Tuzima. Dakle, to sam rekao na početku i time završavam. Izvinjavam se zbog prekoračenja.

Saobraćajna infrastruktura Glavnog grada daje nam za pravo da iznesemo konstatacije da se Glavni grad u ovom trenutku, a pogotovo sa završetkom realizacije ovih projekata u narednom periodu može pohvaliti sa ozbiljnom saobraćajnom infrastrukturom kako imaju najozbiljnije Evropske metropole. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:29:11)

Hvala.

Sad prelazimo na pitanje koje će postaviti poslanica Žana Filipović, ona je inače postavila dva pitanja.

Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ (09.06.20 12:29:23)

Predsjedniče, ako se slažete mogla bih oba pitanja odjednom.

Dakle, poštovana Skupštino, poštovani ministre Nurkoviću, poštovani građani i građanke, koristeći poslaničku mogućnost ja sam ministru za saobraćaj i pomorstvo, gospodinu Osmanu Nurkoviću, postavila sljedeće poslaničko pitanje.

Kada će biti završena rekonstrukcija starog puta od Podgorice do Danilovgrada i kada će započeti izgradnja bulevara na novom magistralnom putu koji spaja ova dva grada? Smatram da se radi o značajnim infrastrukturnim projektima koji će u narednom periodu naravno dati neki snažni zamajac razvoja kako Podgorice tako i Danilovgrada. Htjela bih da kažem da sam upoznata da bulevar novi koji će se graditi startuje od Komanskog mosta, da će bulevar imati četiri trake i da je obilaznica koja dijelom prolazi kroz Donju Goricu, ali sam shvatila da će taj dio puta se raditi kada se završi proces eksproprijacije. Dakle, mene interesuje da li je završena potrebna projektna dokumentacija za ovaj bulevar, i ako jeste kad očekujete raspisivanje tendera? Takođe, interesuje me da li će u sklopu ovog novog bulevara biti i biciklističke staze, s obzirom da se radi o nekih dvadesetak kilometara udaljenosti od Podgorice do Danilovgrada? To je bilo prvo pitanje.

Što se tiče drugog pitanja, evo već smo po malo se dotakli tog Bulevara Vilija Branta i interesatno je da od trenutka kada sam ja Vama postavila pitanje pa dok ste Vi došli na red da odgovorite na njega, da je u petak, koliko sam iz medija saznala, petog juna raspisan tender.

Dakle, moje pitanje je glasilo:

Kada će početi nastavak izgradnje Bulevara Vilija Branta na Zlatici u sklopu završetka prve faze autoputa, odnosno petlje koja počinje na Bulevaru Vilija Branta kružnim tokom, nastavlja se nadvožnjakom preko železničke pruge, nekih 500 m ka Kolašinu gdje će ići skretanje za autoput?

Smatram da se radi o značajnom infrastrukturnom projektu koji ne samo da omogućava građanima sa sjevera, da se bolje povežu sa Glavnim gradom, već projektu koji će imati i ekonomsku perspektivu zato što najznačajniji investitor ili već tu vide priliku za širenje svoga posla samim tim valjda i otvaranje novih radnih mjesta. Što se tiče Podgorice, ovaj projekat je značajan zbog toga što će upravo kroz ovaj projekat se riješiti više decenijsko pitanje kvalitetnijeg snabdijevanja električnom energijom na tom dijelu teritorije Podgorice, jer se gradi koliko sam saznala i 110 kilovatna trafostanica koja će omogućiti duplo napajanje svojim karakteristikama za Zlaticu i skoro pola Podgorice. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:32:45)

Hvala i Vama.

Izvolite, ministre Nurkoviću.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:32:50)

Zahvaljujem se.

Uvažena poslanice Filipović, ja ću evo od ovog zadnjeg pitanja vezano za Bulevar Vilija Branta, mi smo u susret završetku radova na autoputu ocijenili potrebnim da se taj dio bulevara spoji do kružnog toka i da uradimo. Zbog toga je urađena projektna dokumentacija izvršene revizija i tender je raspisan za izvođenje radova, tu nam predstoji rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i postavljanje određenih instalacija na tom dijelu da bi se to kvalitetno uradilo. Ja očekujem da se taj dio završi prije završetka autoputa i da bude kompletna saobraćajnica koja će riješiti problem i mještana u tom dijelu i putnika koji će koristiti ovaj budući autoput. Što se tiče infrastrukture, ovo ste pomenuli trafostanicu od 110 kilovata, zaista je to kapacitet ne samo ta nego i u Mateševu, koja će biti povezana dalekovodom i obezbijediće se praktično dvostruko napajanje sjevera, i u slučaju ispada u snabdijevanju električnom energijom postojećim dalekovodom kojim se snabdijeva taj dio odnosno sjever, ovo će biti alternativa. Ovo napajanje struje autoputa nije samo rješavanje pitanja snabdijevanje autoputa, nego praktično i jedan regionalni dalekovod kao što je i vodovod praktično regionalni vodovod nije to taj kapacitet vodovoda za autoput nije u ovom

kapacitetu bio potreban, ali smo ocijenili da će da iskoristimo priliku izgradnje uz snabdijevanje autoputa da snabdijemo i sela i praktično će biti mještani u ovom dijelu koji stanuju biti snabdijevani vodom i biće riješeno njihovo pitanje.

Dakle, to je jedno kompleksno sagledavanje kapaciteta, objekata koji se grade i potrebe građana na tom području. Tako da će to zaista biti jedno dobro rješenje.

Što se tiče Vašeg konkrentog pitanja odgovoriću. Dakle, radovi na rekonstrukciji dionice puta Podgorica Danilovgrad od Rogama do Spuža su započeti u toku 2019. godine radovima na vijaduktu u Rogamima. Radovi na trasu dužine od 5 km otpočeli su nakon završetka poslova eksproprijacije zemljišta, isti će biti završeni do kraja septembra ove godine. I to će biti jedna saobraćajnica koja će zaista, potrebna je, a zaista će biti u funkciji sa rješavanjem ovog dijela vezano za Rogame.

Izgradnja Bulevara od Podgorice do Danilovgrada dužine 16 km planirana je programom rekonstrukcije magistralnih puteva. Ovaj projekat se finansira iz sredstava kredita IBRD-a. Završena je tenderska procedura za izbor izvođača radova i potpisan je ugovor sa izabranim izvođačima. U toku je priprema za početak radova koji se očekuju polovinom jula. Ugovoreni rok završetka radova je dvije godine. To nema potrebe možda šire da obrazlažem koji je značaj tog bulevara. Vezano za ova dodatna pitanja koja ste postavili za biciklističku stazu zaista nijesam detalje tog projekta gledao, ali znam da je razdjelno ostrvo predviđeno, znam da su pješačke staze predviđene u tom dijelu tako da je to jedna kompletna i kompleksna saobraćajnica koja će biti u funkciji građana i u funkciji razvoja tog dijela. Ovo ste rekli za ovaj dio koliko će to biti važno za investitore, smatram da će ovo takođe biti, ovaj bulevar, izuzetno važan za investitore jer će omogućiti da se i postojeći pogoni tamo kvalitetnije koriste biće dostupniji, a naravno biće atraktivnije to zemljište i taj prostor na tom dijelu cijelom dužinom bulevara, to je višestruki značaj ne samo za saobraćaj nego i za razvoj privrede, poljoprivrede, stočarstva i svega toga što su djelatnosti sa kojima se i trenutno građani bave, a nadam se da ćemo stimulisati i podstaknuti mnoge druge. Praktično je to predgrađe Podgorice, to više nije selo, to će praktično se u određenom periodu vjerovatno i spojiti. Tako da će biti da ne prejudiciram, da bude možda, jedan grad.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:37:21)

Izvolite.

Poslanica Filipović.

ŽANA FILIPOVIĆ (09.06.20 12:37:27)

Poštovani gospodine Nurkoviću,

Meni upravo Vaš odgovor potvrđuje da obećanja koja su data u pogledu razvoja infrastrukture idu dobrim tempom, odvijaju se veoma uspješno.

Što se tiče autoputa Bar-Boljare znamo da je to najznačajniji infrastrukturni projekat kad je u pitanju saobraćajna infrastruktura i da se on u svojoj prvoj fazi gotovo isključivo, čini mi se, realizuje na teritoriji Podgorice. Zato smatram da je kontinuirana saradnja na unapređenju saobraćajne infrastrukture neophodna. Dakle, Vlada Crne Gore, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Uprava za saobraćaj i Glavni grad. Pogotovu na onim putevima i na onim rutama koji se koriste za ulazak, odnosno za izlazak iz grada Podgorice, a znam da će Glavni grad učestvovati u izgradnji ove petlje, ovog produžetka ustvari izgradnje Bulevara Vilija Branta koji će nas u stvari povezati sa petljom na Smokovcu.

Što se tiče ovog puta novog Bulevara od Podgorice do Danilovgrada, moram da kažem da između ostalog i nažalost taj postojeći put je odnio veliki broj ljudskih života tako da nije predstavljao put koji za svrhu kojoj je služio i značaj koji ima, nije bio po zadovoljavajućim standardima. Smatram da će zbog te velike frekvencije na putu Podgorica Danilovgrad ovaj novi bulevar omogućiti da bezbjednije i adekvatnije građani koriste bulevar između Podgorice i Danilovgrada. Hvala Vam na odgovoru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (09.06.20 12:39:20)

Hvala i Vama, kolegince.

Sada će pitanje postaviti poslanica Nada Drobnjak.
Izvolite.

NADA DROBNJAK (09.06.20 12:39:27)

Predsjedniče,

U skladu sa Poslovníkom postavljám pitanje za čiji odgovor su najviše zainteresovani stanovnici i stanovnice Bara, a podsjetiću da je prije godinu, dvije, završena rekonstrukcija puta Ulcinj Vladimirske krute, da je rekonstrukcija izvršena iz sredstava Evropske investicione banke i interesuje me - kada se planira početak izgradnje rekonstrukcije putnog pravca Bar Kamenički most Vladimirske krute, koji zajedno sa putnim pravcem Virpazar-Sutorman-Bar čini jedinstvenu trasu i povezuje Virpazar preko Bara do Vladimirskih kruta, te da li je završena projektno tehnička dokumentacija i da li će ovaj projekat biti kandidovan za budžet 2021. godine?

Putni pravac Bar-Vladimirske krute dužine je oko 14 i po kilometara i povezuje magistralni put Bar-Ulcinj od tunela Čafe sa nedavno rekonstruisanim putem od Ulcinja do graničnog prelaza Sukobin kod kružnog toka u Vladimirskim krutima.

Na inicijativu Opštine Bar upućenu Vladi Crne Gore, Ministarstvu saobraćaja i pomorstva 2019. godine, ovaj putni pravac je zajedno sa putem Virpazar-Sutorman-Bar kao jedinstvenom trasom koja povezuje Virpazar i Vladimirske krute, Odlukom Vlade Crne Gore od 7. novembra 2019. godine preategorisan iz puteva od lokalnog u puteve od regionalnog značaja. Za predmetni putni pravac prethodno su od strane Opštine Bar urađena geodetska snimanja, odnosno urađene su geodetske podloge trase saobraćajnice koja su dostavljena Upravi za saobraćaj koja prema nezvaničnim informacijama sprovodi završnu fazu izrade projektno tehničke dokumentacije. Riječ je o izuzetno frekventnom putnom pravcu naročito u periodu turističke sezone koje povezuje Opštinu Bar i primorski centralni dio države sa graničnim prelazom Sukobin prema Albaniji, ali i predstavlja tranzitni put prema drugim državama na jugu Evrope, tu su, prije svega, Republika Sjeverna Makedonija i Grčka. Osim ovih ovaj putni pravac se koristi za svakodnevne potrebe stanovništva Mrkojevića, Vladimira i Ostrosa. Zbog trenutno lošeg stanja u kojem se nalazi, ali i zbog frekvencije saobraćaja, on se nalazi u zoni visoko-rizičnih puteva koji u značajnoj mjeri ugrožavaju bezbjednost saobraćaja sa veoma čestim saobraćajnim nezgodama koje imaju i smrtné ishode.

Ovaj putni pravac u gotovo čitavoj dužini prolazi kroz mjesnu zajednicu Mrkojevići da bi se izgradnjom u značajnoj mjeri unaprijedili uslovi života stanovništva tog područja omogućila bi se bolja povezanost sa gradskim područjem i stvorile pretpostavke za razvoj trgovine i poljoprivrede, ali i za razvoj etno i kanjoning turizma. Realizacijom ovog projekta smanjilo bi se demografsko kretanje i iseljavanja stanovnika područja Mrkojevića i otvorile perspektive razvoja poljoprivredne proizvodnje i stvaranja novih vrijednosti.

Važno je istaći da predmetni putni pravac zajedno sa dionicom Virpazar-Sutorman-Bar čini dio jedinstvene trase od Virpazara do Vladimirskih kruta za koje takođe Opština Bar u prethodnom periodu finansirala geodetsko snimanje, odnosno izradu geodetskih podloga u dužini od 34 km dok su budžetom Opštine Bar za 2020. godinu planirana sredstva u iznosu od 350.000 eura za finansiranje izrade projektno tehničke dokumentacije.

Ovaj putni pravac je značajan prvenstveno kroz stvaranje alternativne saobraćajnice za Jadransku magistralu koja je i u ljetnjim mjesecima za vrijeme turističke sezone preopterećena saobraćajnim gužvama, ali za stvaranje perspektive daljeg razvoja Crmice i područja Sutormana kroz valorizaciju poljoprivrednih i turističkih kapaciteta ovog kraja koji gravitira Skadarskom jezeru. Iz ovih razloga smatramo da je od izuzetnog značaja da Vlada Crne Gore intenzivira aktivnosti i na realizaciji ovog projekta. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:43:33)

Zahvaljujem se poslanici Drobnjak.
Ministre Nurković, odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:43:44)

U Vašem pitanju podržavam i potrebu i zaista je to jedan veliki potencijal za razvoj i potrebe tog stanovništva za izgradnju, odnosno rekonstrukciju tih putnih pravaca. Potreba, naravno, i turističke privrede i države i zaista ogromna je frekvencija. Ja sam bio u prilici nedavno da prođem tim putem i vidio sam jedan veliki potencijal za razvoj poljoprivrede, stočarstva i za život na tom prostoru, ali i potrebu da se tim putnim pravcem praktično omogući prolazak i turista i autobusa jer je u ovim postojećim uslovima to vrlo loše, i zaista treba to raditi na tome da se poboljša taj putni pravac, ali s druge strane moramo shvatiti da su to ogromni zahtjevi, velika sredstva su potrebna za te investicije. Nećemo moći u nekoj brznoj dinamici, ne znam koliko ćemo moći da za sljedeću budžetsku godinu predvidjeti da ulažemo u taj dio. Odgovoriću konkretno na Vaše pitanje.

Putni pravac Bar Kamenički most Vladimirske krute, kao i putni pravac Virpazar Sutorman Bar uvršteni su u mrežu regionalnih puteva Odlukom Vlade Crne Gore u decembru 2019. godine. Prepoznali smo potrebu i na zahtjev opština mi smo ove putne pravce prekategorišali iz lokalnih u regionalne i stvorili smo osnovu da država u narednom periodu planira sredstva za izgradnju i rekonstrukciju ovih putnih pravaca.

Uprava za saobraćaj i prije ove odluke uvidjela značaj putnog pravca od Bara do Vladimirskih kruta i otpočela sa izradom projektne dokumentacije za ovaj putni pravac. Izrada projekte dokumentacije je u toku i biće završena u toku ove godine. Ovaj projekat će biti kandidovan za rekonstrukciju kada se stvore finansijski uslovi u budžetu Crne Gore. U toku ove godine, a na osnovu odobrenih sredstava budžeta Crne Gore za tekuće održavanje novih regionalnih puteva izvršiće se privremena sanacija koja podrazumijeva košenje šiblja uz put, čišćenje od osolina, nasipanje pojedinačnih djelova i presvlačenje asvaltnim kolovoznim kritičnim kolovozom kritičnih lokacija. Ocijenili smo kao potrebno da uđemo u izradu projektne dokumentacije i urgentna neka ulaganja, odnosno intervencije izvršimo na ovim putnim pravcima, ali zaista smatram da je potrebno da se značajnije posveti pažnja i da se pokuša obezbijediti dio sredstava za početak radova na ovim putnim pravcima. Uslov je, prije svega, izrada projektne dokumentacije i procjena potrebnih sredstava i onda da se makar fazno krene u realizaciju i rekonstrukciju ovih putnih pravaca.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:46:43)

Zahvaljujem, ministre Nurković.
Poslanice Drobnjak, izvolite.

NADA DROBNJAK (09.06.20 12:46:46)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala Vam na odgovoru. Raduje što je Vlada prepoznala i što je izašla u susret opštini Bar i izvršila prekategorišaciju ovog putnog pravca. Shvatam poruku da će se na ovome ozbiljno raditi u narednom periodu. Svjesni smo svi mi i vjerujem i ljudi iz Mrkojevića iz opštine Bar da to nijesu mala sredstva jer za rekonstrukciju mnogo kraćeg dijela puta od Ulcinja do Vladimirskim kruta trebalo je nešto oko šest miliona eura. Ovdje treba znatno više sredstava, ali o tome kakav je put svjedočili smo i mi iz Odbora za rodnu ravnopravnost kada smo išli u Ostros upravo preko Mrkojevića smo iz Bara krenuli da u Ostrosu održimo sjednicu Odbora. Vidjeli smo kakva je priroda, koje je to bogatstvo, koji je to potencijal, ali kako je teško tuda proći. To je sigurno razlog

da mnogi građani i građanke Crne Gore ne znaju koje su prirodne ljepote tu, šta sve Crna Gora ima i sasvim sam sigurna da jeste veliko ulaganje koje će višestruko da se isplati. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:47:57)

Zahvaljujem Vam se poslanice Drobnjak.
Sljedeći je kolega Suad Numanović, neka se pripremi poslanik Ivanović.
Poslaniče Numanović, imate riječ, izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (09.06.20 12:48:10)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, poštovani ministre Nurkoviću,

Na osnovu člana Poslovnika, a u vezi sa interesovanjem građana Bihorskog kraja, prije svega, građana Petnjice, želim da Vam postavim pitanje koje glasi:

Da li se očekuje tokom ove godine završetak i podrška izradi projektne dokumentacije na putnom pravcu Bioče Petnjica Savin Bor granica sa Srbijom?

Dozvolite mi da dam i kratko obrazloženje.

Putni pravac Bioče Petnjica je lokalni put koji spaja Petnjicu, jednu od najmlađih opština, sa magistralnim putem Berane Bijelo Polje i krenulo se sa izradom projektne dokumentacije za taj dio puta. Značaj tog puta je veliki jer moramo reći da sa izgradnjom ovog putnog pravca put do magistrale bi bio skraćen 19 km, ali ne samo ta veza sa magistralnim putem nego i Petnjica bi se veoma brzo i kvalitetno povezala i sa željeznicom u Bijelom Polju.

Što se tiče ovog drugog kraka i nastavka da kažem da za ovaj prvo izradu projektne dokumentacije je Uprava javnih radova odobrila 80.000 eura i ta projektna dokumentacija se radi. Očekivanje je da će se brzo ona završiti.

Očekivanje građana Petnjice Bihorskog kraja je da se nastavi projektna dokumentacija prema Savinom Boru i prema granici sa Srbijom da bi se valorizovalo ono što je vrijednost i turistička i poljoprivredna i bihorske visoravni, ali i peštarske visoravni. Na taj način došlo bi do povezivanja dvije susjedne države, odnosno dvije susjedne opštine Tutina i Petnjice, a posebno u prilog tome ide i činjenica da je Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova privremeni granični prelaz planiralo da otvori zajedno sa Republikom Srbijom u tom pojasu i na taj način bi skratili tu vezu između Petnjice i Tutina. Svjesni činjenice da je ovo lokalni put, ali svjesni i onoga što smo i danas čuli od Vas da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva na čelu sa Vama daje veliku podršku lokalnim samoupravama i da tu gdje postoji zajednički rad između lokalnih samouprava, mogućnost prekategoriizacije puteva, stvara prostor i za Ministarstvo saobraćaja da da podršku i kod projektne dokumentacije u ovom momentu, a sutra i kod početka izgradnje moderne saobraćajnice na ovom putnom pravcu Bioče Petnjica Savin Bor i granica sa Srbijom. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:51:46)

Hvala Vam, poslaniče Numanović.
Ministre Nurković, izvolite da čujemo odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 12:51:53)

Potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Numanoviću, govoreći o ovome što ste zadnje rekli da prepoznajemo potrebu i da Ministarstvo za saobraćaj, Uprava za saobraćaj da razumiju potrebe lokalnih uprava, a pogotovu Vlada razumije potrebe nerazvijenih opština i opština na sjeveru. To je, mislim,

opredjeljenje Vlade pokazalo sa mnogim projektima koji se realizuju na sjeveru Crne Gore kako u oblasti putne infrastrukture tako i u oblasti investiranja ulaganja ogromnih sredstava u razvoj turističkih centara, zimskih turističkih sredstava na području opština Kolašin, Mojkovac, Bijelo Polje, Rožaje, tako i ubuduće ako Bog da i Plav i na cijelom sjeveru Crne Gore. Nema dileme da je država opredijeljena, odnosno odlučna da, u dosadašnjem periodu da je to pokazala i u narednom periodu će sigurno biti, opredjeljenje da se omogući normalan i bolji život i bolji uslovi za život na sjeveru Crne Gore. Jedno od opredjeljenja je i ulaganje u putnu infrastrukturu u opštini Petnjica i ja ću kratko dati odgovor na Vaše postavljeno pitanje, ali ću i prokomentarisati.

Putni pravac Bioče Petnjica Savin Bor granica sa Srbijom je lokalni put i njegova rekonstrukcija je u nadležnosti lokalnih uprava i Uprave javnih radova. Ja sam u komunikaciji sa predstavnicima lokalne uprave, oni su imali prvu inicijativu prema nama, odnosno Ministarstvu, uputili prvi korak da se uradi sa Upravom za javne radove da se uradi projektna dokumentacija da nakon toga potekne inicijativa o prekategorijskoj tog puta iz lokalnog u regionalni i da nakon toga se planiraju sredstva u budžetu da se rekonstruiše, odnosno izgradi u skladu sa projektnom dokumentacijom taj putni pravac. Smatram vrlo važnim, kako ste i rekli, potvrđujem Vašu ideju i priču da bi jako važno bilo da se uradi taj putni pravac.

Uprava za saobraćaj trenutno izvodi radove na dionici od Berana do Podvlada u dužini od 12 km. Takođe, u toku je izrada tehničke dokumentacije za dvije dionice od Petnjice do Trpezi Kalača i to dionice od Sjenica do Trpezi u dužini od 7 km i od Trpezi do Kalača u dužini od 18 km. Ovi projekti će biti završeni u toku godine. Dakle, tu gdje je postojala zakonska mogućnost, odnosno na regionalnim putevima evo država je vidite i sami kolko je uložila u to da je izgradnja putnog pravca od Petnjice do Berana zaista je urađena jedna kvalitetna saobraćajnica, ko je imao priliku da putuje tim putem, vidi se da je to ja mislim jedna od najkvalitetnijih saobraćajnica koja je urađena u zadnje vrijeme i to je dokaz posvećenosti Vlade da se u opštinama na sjeveru, odnosno da nerazvijene opštine dobiju stimulans za brži razvoj i da stanovništvo na tom području ostane da živi.

Drugo opredjeljenje da tamo gdje su postojali uslovi mi smo na regionalnom putu od Petnjice do Trpezi ka opštini Rožaje, radi se projektna dokumentacija i vrlo brzo će se stvoriti uslovi da se raspiše tender za početak rekonstrukcije tog putnog pravca smatram vrlo važnim.

Što se tiče veze sa granicom Srbije, odnosno povezivanje Petnjice i Tutina, mislim da bi tu lokalna uprava moguća da sad gledaju ovo Vaše pitanje moj odgovor slušaju i da bi dobro bilo da se inicijativa za izrade prostorno planske dokumentacije na nivou prostornog plana na nivou države da se eventualno predvidi u tom planu prvo izgradnja te saobraćajnice, da bi se stvorile zakonske pretpostavke za mogućnost projektovanja i dalje izgradnja tog putnog pravca.

Smatram da bi jako važno bilo da se taj putni pravac radi na realizaciji tog putnog pravca, ali se moraju stvoriti pretpostavke odnosno plansko-prostorna dokumentacija bi morala da se prije svega uradi, da se stvore ti preduslovi, a onda izrada projektne dokumentacije naravno utvrđivanje ranga tog puta, da se utvrde regionalni put i nakon toga bi se eventualno obezbijedila sredstva i krenulo bi se sa realizacijom izgradnje. Mada, vidite i sami mi planiramo izgradnju auto-puta i taj auto put će dodatni stimulans biti cijelom području, odnosno stanovništvo na tom području da ostane tamo da živi, da se bavi poljoprivredom, da se bavi stočarstvom i drugim djelatnostima, mnoge djelatnosti se na tom području mogu realizovati, samo kad se stvore pretpostavke, zaista država ulaže sredstva da se stvore kroz izgradnju putne infrasturkture. Evo vidjeli smo ovoliki kilometri puteva koji se grade ulaže su mnoge da ne komentarišem koliki bi značaj bio da se izgradi auto-put do Boljara, koliko bi to značilo za cijeli sjever, za cijelu državu i nadam se ako Bog da ići ćemo u pravcu da i to realizujemo.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:57:13)

Hvala ministre Nurkoviću.
Da čujemo Vaš komentar.

SUAD NUMANOVIĆ (09.06.20 12:57:20)

Zahvaljujem ministru Nurkoviću na odgovoru, i prosto podržavam ideju jednog dobrog odnosa između resornih ministarstava, odnosno Vlade i lokalnih samouprava i u tom pravcu građani Bihora očekuju nastavak već dobre saradnje da bi i ovaj, veoma značajan putni pravac dobio mogućnost izgradnje i povezivanja ove dvije opštine.

Što se tiče samog sjevera, znamo da se zaista ulaže posljednjih godina naročito u tu putnu infrastrukturu u periodu od 2016. godine pa do 2019. godine, odnosno 2020. uloženo je na sjeveru računajući auto put nešto preko dvije milijarde eura.

Dakle, ogromna sredstva se ulažu u sjeverne opštine i stvara se pretpostavka da građani kroz putnu infrastrukturu, ali i kroz ostalu infrastrukturu ostanu da žive tamo i da valorizuju ono što je i poljoprivredni i šumski potencijal i turistički i vodni i sav onaj drugi potencijal koji postoji na sjeveru.

Želim da pohvalim i ono što se radi između Petnjice i Berana za taj putni pravac, ali sam rekao da ovaj projekat skraćuje taj put za 19 km, on će biti neka brža veza i za sutra autoput koji će se sigurno završiti druga faza i znam da je Opština Petnjica uradila studiju izvodljivosti za ovaj putni pravac, one ostale obaveze će sigurno u narednom periodu uraditi, i kad se izvrši pre kategorizacija očekivanje je da Ministarstvo saobraćaja preko Direkcija za puteve da mogućnost i izradne projektne dokumentacije i stavljanju u prioritet izgradnje ovog putnog pravca Bioče-Petnjica, Savin-Bor i granica sa Srbijom.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 12:59:40)

Zahvaljujem Vam se poslaniče Numanović.

Ovim smo završili jedanaesto pitanje postavljeno ministru saobraćaja i pomorstva.

Nastavljamo sa poslanikom Ivanovićem.

Poslanik Ivanović je postavio dva pitanja i dajem mu riječ da počne da postavi prvo.

Izvolite poslaniče.

PETAR IVANOVIĆ (09.06.20 13:00:14)

Zahvaljujem.

Uvaženi građani Crne Gore, poštovani predsjedavajući, drage kolege, poštovani ministre, moje prvo pitanje odnosi se na dalju dinamiku razvoja AD Marine Bar.

Mene zanima kako vidite dalji razvoj ove Marine i da li Vlada Crne Gore planira razvoj ove barske marine u pravcu nautičko, turističkog servisnog centra. Zaustavih se ovdje iz dva razloga, najprije da Vama dam mogućnost da odgovorite, a onda i da prokomentarišem nešto što ocjenjujem da će biti svakako od interesa za građane Bara, jednog grada koji se veoma dinamično razvija posljednjih godina, i u kome su evidentne brojne promjene, ali čini mi se da se fokus mora staviti i na ovaj dio da ne bi došli do situacije da Bar zaostaje za nekim drugim gradovima u kojima je očigledno razvoj nautičkog turizma imao prioritet tokom posljednjih godina.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:00:56)

Hvala, poslaniče Ivanović.

Ministre, da čujemo odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 13:01:01)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanice Ivanoviću, na Vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor.

Zahvaljujem se na postavljenom pitanju, za koje sam siguran da su zainteresovani ne samo građani Bara nego i šira crnogorska javnost. Prije nego dam konkretan odgovor na Vaše pitanje, istakao bih da Bar nesporno jeste mogu slobodno reći u fokusu naše pažnje kada govorimo o razvojnim planovima u domenu transporta pomorstva i infrastrukture.

Kao što je vjerujem, poznato prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore definiše način organizacije i režime korišćenja područja primorskog regiona kao i raspored funkcija i zona za pojedine namjene u prostoru.

Prostorni plan posebne namjene za obalno područje daje smjernice i za osnovnu mrežu marina u Crnoj Gori, sa oko 2.000 vezova tipologija marina koja je predložena u nastavku primarno se odnosi na njenu orijentaciju prema tržištu i potrebu udovoljavanja posebnim uslovima lokacija. Podjela marina je shodno tome izvršena na sljedeći način, dvije velike servisne marine kapaciteta od 400 do 800 vezova, šest standardnih marina kapaciteta od 100 do 300 vezova i četiri specijalne marine sa nešto manjim brojem vezova.

Dvije velike servisne marine uz dovoljno velik kapacitet bi trebalo nautičarima da pruže pored mogućnosti korišćenja vezova i sve potrebne sadržaje. Usluge remonta i popravki jahti usluge tankovanja goriva i druge usluge zbog čega moraju imati dovoljno prostora na kopnu i moru. Jedna takva lokacija postojeća marina u Baru koja već planira proširenje i adekvatno opremanje.

Kao što ste i sami istakli uvaženi poslanice Ivanoviću, AD Marina Bar zaista daje doprinos razvoju grada Bara i budite uvjereni da je u Vladi Crne Gore kao većinskom vlasniku ovog uspješnog akcionarskog društva, interes da dalje unapređuje i uređuje lučku infrastrukturu i poboljša tržišnu poziciju Barske Marine ne samo na domaćem nego i na međunarodnom tržištu. U toj namjeri, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva na dnevnoj osnovi ostvaruje kvalitetnu saradnju sa privrednim društvom i ulažemo zajedničke napore da definišemo razvojne planove koji će biti značajni kako za Marinu Bar, tako i za opštinu Bar u cjelosti, a naravno i za širu društvenu zajednicu.

Sami geografski položaj Marine Bar, pruža značajne prednosti u odnosu na ostale luke naročito u turizmu u ovoj regiji te i u ovoj činjenici vidimo dodatni prostor za poboljšanje konkurentnosti barske marine. Kako bi na najbolji način valorizovali potencijale Marine Bar, vjerujemo da je neophodno u narednom periodu zaključiti koncesioni aranžman sa ovim privrednim društvom koji bi upravo predstavljao kvalitetnu osnovu za njen dalji razvoj.

Naime, u okviru koncesionog aranžmana država bi u svojstvu koncedenta definisala zajedno sa koncesionarom investicioni program kog je neophodno realizovati u toku koncesionog perioda.

Upravo navedeni investicioni program predstavljao bi kvalitetnu polaznu osnovu za jasno prepoznavanje investicija koje će dovesti do unapređenja lučke infrastrukture i suprastrukture, podizanje strukture u okviru koncesione djelatnosti i u konačnom postizanje veće konkurentnosti Marine Bar.

Ovdje samo želim da istaknem da informišem i crnogorsku javnost da je izvršena bila privatizacija Marine Bar ali da je taj ugovor raskinut bila je arbitraža i država Crna Gora u tom arbitražnom sporu pobijedila, odnosno dobila spor i Marina je vraćena u vlasništvo države.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (09.06.20 13:04:38)

Hvala ministre.
Poslanice Ivanoviću, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (09.06.20 13:05:03)

Zahvaljujem.

Hvala što ste i nas i crnogorsku javnost podsjetili na skorašnja dešavanja koja se odnose na Marinu Bar i što ste dali i jedan širi osvrt, jedan širi pogled na ovaj veoma značajan infrastrukturni projekat.

Dopustite mi samo radi građana ne samo Bara, nego kako ste i Vi u vašem odgovoru kazali građana Crne Gore, jer mi smo ipak mala država svega 600.000 stanovnika veoma smo mobilni, putujemo po čitavoj Crnoj Gori, poznajemo jedni druge, da napomenem sljedeće. Prvo, važno je da postoji plan kao dobar osnov, jer bez plana se ne može napredovati dalje i prostorni plan posebne namjene dao je planske mogućnosti za ubrzanje dinamike rada na ovom projektu.

Drugo, sami ste kazali da postoje planovi izgradnje više različitih tipova marina i različiti tipovi marina će u svakom slučaju ponuditi i nešto što je konkurentnije u odnosu na marine u našem susjedstvu, a konkurentske prednosti Crne Gore su upravo te prednosti koje treba da privuku ljude sa strane, posebno nautičare.

Ono na čemu bih ja insistirao u svom komentaru jeste vrijeme. Veoma cijenim naše napore, naravno i napore Vlade ali mislim da treba svi da imamo u vidu da vrijeme neumitno prolazi, da moramo mnogo brže reagovati da bismo upravo iskoristili one prednosti koje imamo. Tako planovi već postoje, ako su napravljeni planovi u kom pravcu treba razvijati Marinu, onda Vas ljubazno molim kao ministra da u Vašem kapacitetu učinite sve što je moguće do kraja ovog mandata da se ubrza izrada koncesionog akta da se što prije pokrene ovaj veliki projekat. Jer, za njegovu krajnju realizaciju biće potrebno negdje između sedam do 10 godina. Uostalom, pogledajmo iskustva iz Tivta ili iz Kumbora, ne dešava se ništa preko noći, važno je kvalitetno pripremiti projekat, ali isto tako je važno i držati jednu dobru dinamiku jer mislim da će ta dinamika imati multiplikativne efekte na ekonomiju Crne Gore.

Takođe, u mom komentaru želim da se osvrnem i na nekoliko privrednih subjekata koje ja mislim da zaslužuju jednu posebnu pažnju. Naravno, tu je Luka Bar koja kao što vidite po posljednjim podacima bilježi sve bolje rezultate. Ali, isto tako mislim da je vrijedna pomena jedna strana firma Porto Adria koja za razliku od privatizacije koju ste pomenuli predstavlja po mom mišljenju jedan kvaliteta, dobar primjer uspješne privatizacije, tu takođe se bilježi rast pretovara, rast usluga koje se nude, različitim korisnicima i mislim da mi treba da se svi zajednički pobrinemo. Žao mi je što nema ovdje kolega iz pojedinih partija koje od starta uporno izbjegavaju rad u ovom Parlamentu. Jer, mislim da je potrebno da zajednički razmišljamo o tome kako i na koji način valorizovati jedan prostor koji pripada čitavoj državi Crnoj Gori, jer to je samo ulaz za mnoge proizvode koji će ući u Crnu Goru i sami ste pomenuli u odgovorima na prethodna pitanja i autoput i željezničku mrežu. Ne možemo razmišljati samo usko i pojedinačno po jednom projektu nego je svrha ovog mog pitanja bila da pokrenemo tu mrežu projekata i da upozorim na vrijeme koje neumitno teče, da bi građani bili svjesni da se ipak aktivno radi na realizaciji ovih važnih kapitalnih projekata koji imaju svakako izuzetno veliki uticaj ne samo na ekonomiju, nego i na socijalna kretanja, pa se usuđujem reći i na politička kretanja u samom regionu.

Ja se zahvaljujem na Vašem pitanju, mislim da su građani Bara dobili kvalitetan odgovor i naravno želimo Vam puno sreće da u nastavku preostalog vremena koji imate do kraja mandata izgurate u izvođenju koncesionog akta i svi zajedno doprinesemo da dinamika bude što je moguće brža.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:08:20)

Hvala, poslaniče Ivanović.

Poslaniče Ivanović, imate i drugo pitanje, izvolite postavite ga.

PETAR IVANOVIĆ (09.06.20 13:08:42)

Ja sam zaboravio da imam još jedno pitanje.

Zahvaljujem.

Drugo pitanje se odnosi na grad Herceg Novi. Tu postoji više ideja kako i na koji način obezbijediti lakšu povezanost u jednom gradu koji je prilično dužno postavljen pored obale i nekad je veliki problem naročito kada imamo uspješnu turističku sezonu, da se iz jednog dijela Herceg Novog dođe u drugi dio Herceg Novog i nije pitanje moje u ovom slučaju vezano za putnu

infrastrukturu, nego za jednu ideju o kojoj se sve više i više razgovara u Herceg Novom, a to je izgradnja trajektne linije Rose Zelenika.

Vi znate da se na prostoru Rosa odvijaju takođe značajni kapitalni projekti. Zelenika ima jednu malu specifičnu marinu i ono što interesuje građane Herceg Novog jeste da čuju kakva su promišljanja u resornom Ministarstvu, o tome da li je moguće i ako jeste i u kom roku očekivati uspostavljanje ove trajektne linije koja bi ipak omogućila jednu lakšu komunikaciju građana koja se sada mora odvijati skroz okolnim putem i to zahtijeva ne samo dosta vremena, nego nekad stvara i nepotrebne tenzije i nervoze i svakako da bi ovakva trajektna linija omogućila građanima Herceg Novog da olakšaju sebi život i da ono o čemu često govorimo, a to je kvalitet života poboljšamo sa uvođenjem jedne ovakve linije.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:09:49)

Hvala poslaniče Ivanović.

Ministre Nurkoviću, da čujemo i ovaj odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (09.06.20 13:09:54)

Zahvaljujem se na postavljenom pitanju uvaženom poslaniku Ivanoviću.

Zaista smatram da je potencijal mora nedovoljno iskorišćen što se tiče transporta. Kada znamo kakva je situacija vezano za drumski saobraćaj i gužve koje se dešavaju, tokom posebno ljetnjih mjeseci, a da imamo potencijal mora i luka, nedovoljno smo iskoristili. Smatram da u tom pravcu u narednom periodu treba mnogo više posvetiti pažnju, a pretpostavka za valorizaciju tog dijela jeste upravo ono na čemu sada radimo, a što ću Vas u ovom odgovoru na Vaše pitanje informisati.

Vlada Crne Gore, je na sjednici od 5. marta 2020. godine utvrdila Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe koji je dostavljen radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Naime, pomenutim Prijedlogom zakona po prvi put se pristupilo uređivanju pravnog okvira vezanog za prevoz putnika ili stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju, prevoz putnika ili stvari će se obavljati kao redovni cjelogodišnji, sezonski, slobodni i prevoz trajektom. Redovni cjelogodišnji prevoz i sezonski prevoz putnika ili stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju obavlja se po unaprijed određenim relacijama, redu plovidbe cijeni i drugim uslovima prevoza, a pravnom ili fizičkom licu koje ispunjava uslove utvrdiće se Prijedlogom zakona javnim pozivom i daće se dozvola za prevoz. Organ uprave, nadležan za sprovođenje postupka javnog poziva i izdavanje dozvola za prevoz je Uprava pomorske sigurnosti upravljanja lukama. Ovako definisan pravni akt, stvara osnovu za učešće svih zainteresovanih pravnih i fizičkih lica na budućim javnim pozivima kojima će se pomorskim putem povezati mnoga značajna mjesta u Bokotorskom zalivu ostalim djelovima unutrašnjih morskih voda Crne Gore.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe stvara se osnova za uvođenje različitih oblika plovidbe i povezivanja na moru cijeneći interes svih zainteresovanih strana u procesu.

Dakle, smatram da će se usvajanjem ovog zakona stvoriti zakonske pretpostavke za mnogo bolju valorizaciju ovog potencijala koje nažalost nijesmo do sad iskoristili.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:12:11)

Poslaniče Ivanović, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (09.06.20 13:12:41)

Zahvaljujem se.

Hvala Vam na odgovoru, na direktnom, iskrenom odgovoru i mislim da su i građani Herceg Novog posebno i građani Crne Gore bili u prilici da čuju kako i na koji način u jednoj normalnoj i regularnoj proceduri se razvijaju projekti u svakoj državi.

Dakle, Vi ste pomenuli zakonski osnov, meni je drago da smo svi zajedno ovdje u Parlamentu i predstavnici partija na vlasti i predstavnici partija iz opozicije dali svoj doprinos kroz rad odbora, kroz diskusiju i da ćemo zajednički usvojiti ovaj zakon to sam prilično siguran i to je upravo jedan dobar pokazatelj kako i na koji način svaka institucija i svi mi pojedinačno treba da radimo svoj dio posla, a da ti poslovi budu ipak u jednu jedinstvenu cjelinu.

Razlog mog interesovanja za dalje planove bio je između ostalog i u tome što da bi se napravila jedna kvalitetna linija na žalost nije dovoljno samo donijeti zakon čak i dobar zakon, nego moramo uvažiti i one privrednike koji imaju svoje planove, nabavke pojedinih plovila koja se upodobljavaju u odnosu na puteve ili na rute ili na trajektne linije za koje će konkurisati. Tako da moj komentar bi bio sličan kao i kod prethodnog pitanja, veoma bih cijenio svako ubrzanje dinamike po usvajanju zakona kako bi na taj način poslali jasan signal svima onima koji su zainteresovani, a potpuno ste se slažem sa Vama da ne koristimo dovoljno saobraćajne puteve, da uspostave one trajektne linije koje će biti održive bilo tokom cijele godine, bilo tokom ljetnjeg perioda, kako bi na taj način omogućili lakšu komunikaciju građanima. Čini mi se sve što radimo prije svega treba da ima u fokusu položaj građana Crne Gore, da učinimo sve što možemo u zakonodavnom, normativnom smislu, proceduralnom smislu da olakšamo način života građana Crne Gore.

Nekada dinamika samog razvoja kreira i neke probleme koje ne možemo tako brzo razriješiti.

Još jednom se zahvaljujem na odgovoru i izvinjavam se, uvaženi predsjedavajući što sam dao za sebi pravo za riječ bez Vaše najave.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:14:26)

Hvala poslaniče Ivanoviću, i mogu konstatovati da smo završili još dva pitanja postavljena ministru pomorstva u ovoj situaciji. Ja sam ministru pomorstva više puta nagovijestio da sam veoma nezadovoljan što je Ministarstvo pomorstva radilo što se tiče plovnosti rijeke Bojane, a koji smo, poslaniče Ivanoviću u 2013. godini, utvrdili kao obavezu po Zakonu o sigurnosti pomorske plovidbe, da se izvrši plan plovnosti rijeke Bojane. Nadamo se da će oni do momenta kad zakon dođe za skupštinsku proceduru u plenarnom zasijedanju imati kvalitetniji odgovor prema građanima opštine Ulcinj, a i Podgorice. Plovnost rijeke Bojane vezano za jedan veoma širi region i nije lokalna priča.

Hvala Vam ministre u svakom slučaju na Vašim odgovorima i nastavljamo sa pitanjima koja su upućena ministru Kemal Purišiću, on je danas sa nama pozdravljamo ga i počinjemo sa kolegicom takođe iz Ulcinja, doktorkom Ljiljanom Đurašković, izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (09.06.20 13:15:36)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi građani, gospodine ministre, moje prvo poslaničko pitanje upućeno vašem Ministarstvu glasi.

Da li Vlada u sklopu mjera podrške zbog posljedica epidemije uzrokovane korona virusom planira da pomogne poslodavce koji su zaposlili osobe sa invaliditetom kako bi im se produžio radni odnos na određeno vrijeme, pošto im ugovori ističu u junu i julu mjesecu ove godine? Populacija osoba sa invaliditetom je i te kako pogođena posljedicama korona virusa.

Napominjem, da je država Crna Gora iz fonda za profesionalnu rehabilitaciju osoba sa invaliditetom nenamjenski potrošila do sada preko 53 miliona eura.

Objasnenje.

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanje osoba sa invaliditetom je objavljeno u "Službenom listu Crne Gore" 2008. godine, onda je bilo dopune 2010., 2011., i 2016. godine. U Crnoj Gori još uvijek ne postoji jedinstvena baza podataka koja sadrži tačan broj nezaposlenih osoba sa invaliditetom, procjenu njihovih profesionalnih sposobnosti stečene kvalifikacije kao i vještine koje osobe sa invaliditetom posjeduju.

Član 4. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji kaže da profesionalna rehabilitacija obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju sa ciljem da osoba sa invaliditetom osposobi za rad, zadrži zaposlenje u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru.

Zvanično, na evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan 31. 12. 2019. godine nalazilo se 11.163 lica sa invaliditetom od čega je 60,2% bilo žena. Prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom poslodavac sa više od 50 zaposlenih dužan je da zaposli najmanje 5% osoba sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Ako to ne uradi, plaća doprinos za svaku osobu sa invaliditetom koju bi morao da zaposli.

Od 2009. godine, od kada je osnovan Fond u koji se uplaćuje novac pa do kraja 2018. godine, prihodi po osnovu posebnog doprinosa iznosili su 73,1 milion eura. Namjenski, odnosno za mjere profesionalne rehabilitacije potrošeno ukupno 19 i po miliona eura. Ta suma uključuje i 103.000 eura potrošenih za javne radove i iznos od 53,805 miliona eura je potrošen za svrhe koje nijesu predviđene zakonom odnosno nenamjenski. Ne možemo reći i nezakonito, jer je problem u zakonskom rješenju koje Vladi odnosno Ministarstvu finansija omogućava da preostali novac usmjeri u deficit budžeta. Znači, ovaj novac je preusmjeren u budžetski deficit što mogu biti i zarade zaposlenih u javnom sektoru njihova putovanja, automobili, stanovi, penzije ili slični rashodi.

Nastaviću kasnije, hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:19:11)

Zahvaljujem se koleginiče.
Ministre Purišiću, da čujemo odgovor.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 13:19:18)

Zahvaljujem potpredsjedniče.
Uvažena poslanice Đurašković,

Lica sa invaliditetom jedna su od najranjivijih kategorija društva, koja se suočavaju sa brojnim izazovima u ostvarivanju svojih prava i jednakosti, zbog čega Vlada Crne Gore sa posebnom pažnjom i brigom kreira politiku u cilju unapređenja njihovog položaja u društvu. Kada je u pitanju oblast zapošljavanja lica sa invaliditetom, Vlada Crne Gore je 2008. godine donijela Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, koji je do sada tri puta revidiran, a kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, mjere i podsticaji za njihovo zapošljavanje, način finansiranja i druga pitanja od značaja za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Zakonom su, između ostalog, prepoznate i mjere u vidu određenih subvencija za poslodavce, kao stimulans ili podrška za veće zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Kao jedna od mjera je i subvencija zarade za poslodavce koji zaposle lica sa invaliditetom. Visina subvencije zarade iznosi od 50% do 75% isplaćene bruto zarade, zavisno od visine procenta invaliditeta zaposlenog lica sa invaliditetom. Finansijski podsticaji za zapošljavanje lica sa invaliditetom koje pruža ovaj zakon u mnogome su uticali na održavanje radnih mjesta na kojima su zaposlena ova lica i u periodu epidemije novog korona virusa.

Posebno je važno istaći da su i u periodu epidemije poslodavci upućivali zahtjeve koji se odnose na produžavanje prava na subvencije zarade za zaposlena lica sa invaliditetom. Tako u proteklom periodu, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, posredstvom kojeg se i ostvaruje pravo na subvencije, bilježi konstantan rast broja zahtjeva poslodavaca za ostvarivanje ovog prava. Na dan

26. maj 2020. godine, 940 poslodavaca ostvarivalo je pravo na subvenciju zarade za 1.643 lica sa invaliditetom.

Na kraju, ponovo ističem da subvencije koje su propisane Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom omogućavaju poslodavcima koji žele da zaposle ili produže radni odnos sa licem sa invaliditetom, da to učine uz znatno smanjenje finansijskih davanja s njihove strane. Ovo govori u prilog činjenici da Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom pruža kontinuiranu podršku za očuvanje radnih mjesta lica sa invaliditetom. Vi ste pomenuli dosta podataka oko trošenja namjenskog novca, važno je pomenuti još da se zadnjih nekoliko godina četiri, pet godina u značajnoj mjeri povećao iznos sredstava koji se opredjeljuje za sve mjere profesionalne rehabilitacije zapošljavanja ovih lica i da prije svega zbog takvog odnosa Vlade Crne Gore imamo jedan permanentni povećani broj i poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvenciju, ali i sve veći broj zaposlenih osoba sa invaliditetom što je jako dobar trend. Još uvijek nije potpuno iskorišćena mogućnost, ja sa ovoga mjesta apelujem i na poslodavce, ali i na ove osobe da iskoriste i opredijeljena sredstva i ovu mogućnost da ostvare sebi pravo na posao.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:23:18)

Zahvaljujem se ministre Purišić.

Poslanica Đurašković, da čujemo Vaš komentar.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (09.06.20 13:23:23)

Ministre, zahvaljujem se na obrazloženju i na odgovoru hvala Vam što ste poslali u pisanoj formi. Ja moram da Vas pitam, da li su svi poslodavci koji su zaposlili osobe sa invaliditetom obaviješteni da moraju da dostave novi zahtjev Zavodu za zapošljavanje sa svom papirologijom radi produženja rada osoba sa invaliditetom i da li su te osobe koje su bile zaposlene na određeno, obaviještene da mogu da nastave da rade, da ne bude zloupotreba? To moram da naglasim.

Poslodavci koriste uglavnom projekt grant šeme, pa je zato i došlo do povećanja troškova za subvencije za zarade. Država je poslodavcima isplatila ukupno 11,54 miliona eura po osnovu subvencija za zapošljavanje osoba sa invaliditetom za ove godine od kada je ta mjera na snazi. Grant šeme su pokazale da veliki broj osoba sa invaliditetom ne uspije zadržati zaposlenje za stalno, što znači kad se završi projekat jednostavno kratak rok je prilagođavanje tržištu rada i sticanja konkretnih vještina za radno mjesto u toku trajanja projekta, koji su vremenski ograničeni, na pola godine, na devet mjeseci na 12 mjeseci kako ko. Grant šeme nikako ne smiju biti ključno sistemsko rješenje zapošljavanja osoba sa invaliditetom, pa bi s obzirom na to država morala sprovesti konstatne mjere za trajno rješenje i stalno zaposlenje osoba sa invaliditetom, a u međuvremenu neka se konkursi za grant šeme otvaraju i budu otvoreni tokom cijele godine. Imam dopunsko pitanje, gospodine ministre.

Koliki je broj osoba sa invaliditetom koji do sada dobilo ugovor za stalno, odnosno na neodređeno vrijeme od kada je ovaj zakon na snazi? Hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:25:21)

Ministre, moram da Vas pitam da li želite odgovoriti sada na dopunsko pitanje ili možete iskoristiti na kraju zasijedanja.

Znači, poslanice Đurašković, da bi javnost čula da ćete odgovor dobiti preciznije u pisanom obliku na Vaše dopunsko pitanje.

Zahvaljujem se i prelazimo na drugo pitanje.

Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (09.06.20 13:25:52)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi građani, gospodine ministre, moje drugo poslaničko pitanje glasi:

Kada Vlada i resorno ministarstvo planira da otvori Javne ustanove, Dnevni centri za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, koji su po naredbi NKT-a Nacionalno koordinacionalnog tima prestali sa radom 16. marta 2020. godine?

Obrazloženje:

Konvencija o pravima djeteta Ujedinjenih nacija usvojena je od strane Generalne Skupštine Ujedinjenih nacija 1989. godine je opšte prihvaćena međunarodni dokument koji se sveobuhvatno bavi pravima djeteta. Jedan od ključnih principa konvencije o pravima djeteta je pravo na ne diskriminaciju. Pružanje jednakih šansi i jednakih mogućnosti svoj djeci je polazna tačka za ostvarivanje svih garantovanih prava. U Crnoj Gori postoji 15 dnevnih centara, što znači da svaka opština nema dnevni centar, osnovni cilj dnevnih centara je smanjenja broje djece u institucionalnom smještaju. Osnov boravka u Dnevnom centru je zaštita, promocija i unapređenje prava djece i omladine sa smetnjama u razvoju. Kako bi se povećala njihova socijalizacija i sposobnost za što veću samostalnost u dnevnim aktivnostima zavisno od očuvanih sposobnosti korisnika. Dalje, vaspitno obrazovni rad koji obavljaju vaspitač, nastavnik, stručni saradnik, defektolog, psiholog, pedagog, logoped i medicinsko rehabilitacioni cilj, to rade saradnici fizioterapeuti i medicinski radnici. Takođe, prisutna je radno okopaciona terapija inkluzija kroz sport i podrška savjetovanje roditeljima. Rad sa korisnicima može biti individualni i grupni. Individualan, jer svako dijete je jedinstveno za sebe, ima jedinstvene karakteristike, interesovanja, sposobnosti, emocionalne i socijalne karakteristike. Naradbom Nacionalnog koordinacionalnog tima, djeca su zbog zdravstvene bezbjednosti ostala u svojim kućama i stanovima.

Gospodine ministre, nijesu svi zaposleni roditelji mogli da iskoriste svoje zakonsko pravo da ostanu uz svoju djecu i ne idu na posao do juče kako je bilo po zakonu. Mnogi su zbog prijetnji i otkazom morali natrag na posao, a nažalost ima i slučajeva da su neki samohrani roditelji dobili i otkaz zato što su ostali uz svoju djecu. Nepohađanjem, odnosno neodlaskom u Dnevne centre djeca su bukvalno iščupana iz svoje sredine na koju su naučili, prekinute su im terapije i napredak u radu. Sada sve to mora iz početka jer je prekinut kontinuitet u radu koji je izuzetno značajan za njih. Zbog toga sam Vas pitala, izuzetno važnu stvar, kada će početi sa radom Dnevni centri za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju?

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:29:02)

Zahvaljujem, poslanice Đurašković.

Ministre Purišić, da čujemo odgovor.

Izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 13:29:08)

Uvažena poslanice Đurašković,

Vlada je kroz dobru koordinaciju i postupanje institucija u periodu pandemije Covid-19 posebnu pažnju posvetila osjetljivim kategorijama stanovništva u koje spadaju djeca i omladina sa smetnjama i teškoćama u razvoju. S obzirom na visok nivo rizika od širenja epidemije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u skladu sa naredbom za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanja i sprječavanja prenosa novog korona virusa dala preporuku, potenciram dala preporuku za obustavljanje pružanja usluge dnevnog boravka u periodu dok traju privremene mjere. U saradnji sa UNICEF-om i Institutom za javno zdravlje, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u 15 Dnevnih centara širom Crne Gore u kojima boravi 274 djece i mladih sa smetnjama u razvoju, razvilo procedure postupanja, kako bi preduprijedilo

širenje virusa. U cilju zaštite ove najranjivije kategorije djece, u komunikaciji sa Dnevnim centrima razvili smo online platformu preko koje djeca i mladi sa smetnjama u razvoju i njihovi roditelji mogu dobiti podršku od stručnih radnika i saradnika iz Dnevnih centara. Preko platforme roditelji mogu preuzimati materijale koje postavljaju stručni radnici ili komunicirati direktno sa stručnim radnicima preko video konekcije. Ovaj vid podrške je izuzetno značajan u ovoj situaciji, jer je na ovaj način nastavljeno pružanje podrške korisnicima usluga svih Dnevnih centara u Crnoj Gori, u mjeri u kojoj je to bilo moguće organizovati u ovakvim okolnostima. Djeci i omladini sa smetnjama i teškoćama u razvoju koja su iskazala potrebu, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je pomoglo u vidu jednokratne pomoći. Korisnicima lične invalidnine i dodatka za njegu i pomoć obezbijeđene su određene količine zaštitne opreme. Ministarstvo rada i socijalnog staranja će sa posebnom pažnjom pratiti epidemiološku situaciju u zemlji, preporuke Instituta za javno zdravlje i naredbe Nacionalnog koordinacionog tijela. Kako su osnivači Javnih ustanova Dnevni centri za djecu i omladinu sa smetnjama i teskoćama u razvoju opštine, ovo Ministarstvo ce podržati kako njihove odluke, tako i odluke menadžmenta Dnevnih centara koje se odnose na nastavak pružanja usluga dakle, početak ili ponovno otvaranje i vršenje funkcija Dnevnih centara.

Dakle, da budem još precizniji Nacionalno koordinacionalno tijelo nije svojim mjerama zabranila rad ovih Dnevnih centara. Ministarstvo rada i socijalnog staranja zbog epidemiološkog rizika je preporučilo da razmotre ovu mogućnost, da obustave rad dok traju mjere koje je uvelo, odnosno preporučilo Nacionalno koordinacionalno tijelo. Osnivači ove vrste socijalne usluge su opštine, menadžment Dnevnih centara u saradnji sa opštinskim epidemiološkim resursima odnosno službama treba da procijeni situaciju na lokalnom nivou, ako postoje uslovi, a vjerujem da postoje, da počnu da rade. Nema potrebe da oni čekaju od nas odobrenje to nije državna ustanova, državna institucija, gdje treba ministarstvo da označi početak ili prekid, analogiju pravim sa dječjim vrtićima i školama, ovo je usluga uspostavljena na lokalnom nivou, na tom nivou treba da se donese konačna odluka, a mi smo tu da pružimo svu vrstu podrške i logistike koju možemo da pružimo kao ministarstvo. Nadam se da smo sada iskristalisali poziciju. Zahvaljum.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:33:25)

Hvala Vam, ministre Purišić.
Poslanice Đurašković, izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (09.06.20 13:33:32)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, kažete da je potrebna lokalna samouprava da donese odluku o početku rada Dnevnih centara, a kako je Nacionalni tim donio odluku da se svi centri zatvore i prestanu sa radom, dajte neki impuls. Crna Gora je korona free zemlja, ni jedna stvar na lokalnom nivou se ne može sprovesti bez amina nacionalnog nivoa, bez Vašeg Ministarstva i Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete kada je ovo sve u pitanju, a ovo što kažete da ste razvili online platformu koja djeca i mladi sa smetnjama u razvoju njihovi roditelji mogu dobiti podršku o stručnih radnika i saradnika. Preko platforme roditelji mogu preuzeti materijale koje postavljaju stručni radnici ili komunicirati direktno preko video konekcije. Gospodine ministre, pa nijesu roditelji informacioni inženjeri, nijesu svi informaciono pismeni. Nijesu svi dovoljno situirani da mogu da kupe lap topove i kompjutere, da plate internet da bi sve ovo imali. Suštinsko pitanje svih pitanja je kada će biti otvoreni Dnevni centri i koji je status djece sa smetnjama u razvoju? Da li znate šta znači jedan dan osobu sa autizmom iščupati iz njegove dnevne rutine, a ne dva mjeseca i evo ulazimo u treći mjesec? Mogu svadbe, mogu sahrane, mogu turisti bez korona testova, a ne mogu Dnevni centri da rade. Osim roditelja i porodice o njima niko ne vodi računa i ispada da djeca i omladina sa smetnjama u razvoju nigdje ne pripadaju u sistemu društva, jer da pripadaju država bi i te kako bolje i više vodila računa i ne bi bilo potrebno za ovakvim pitanjima. Imam dopunsko pitanje, gospodine ministre.

Kako planirate da riješite ubuduće problem djece sa sela, odnosno ruralnog područja koja

ispunjavaju uslove da pohađaju Dnevne centre, a zbog daljine ili nekih drugih razloga to ne mogu?
Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:35:49)

Hvala Vam, poslanice Đurašković.

Koleginice Đurašković, na ovo Vaše dopunsko pitanje ministar će Vam u pisanom obliku uputiti odgovor.

Ja se zahvaljujem i prelazimo na sljedećeg poslanika koi postavlja pitanje.

Drago mi je da Vas vidim poslaniče Čavor. Vaše vrijeme počinje. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (09.06.20 13:36:34)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre,

Prije postavljanja poslaničkog pitanja želio bih da dam dvije ocjene koje su značajne za nas u Parlamentu, a jedna je prije svega u cilju afirmacije instituta poslaničkog pitanja. Ono što ovih dana radimo u Parlamentu jeste intenzivna aktivnost između poslanika i predstavnika vlasti što jeste dobro i unapređenje u ovoj oblasti koja je značajno iz više razloga. Jedan od tih ključnih razloga jeste i ono što mi radimo u Parlamentu, a to je nadzorna uloga koju ostvarujemo kroz kontrolu rada izvršne vlasti i drugo ono što jeste značajno da kroz odgovore na ta poslanička pitanja ne dobijamo mi kao poslanici odgovore, dobija javnost i građani što je veoma značajno. Želio bih da kažem i to da upravo mi u Demokratskoj partiji socijalista kao najorganizovanijoj, najbrojnijoj kod građana sa najvećim povjerenjem smo naročito razvili ovaj institut u komunikaciji sa građanima i upravo mi ova pitanja koja postavljamo su proizvod naše komunikacije a ne samo naš lični odnos prema nekom pitanju nego ukupan odnos građanstva prema tim pitanjima i to ćemo i dalje raditi.

Iza nas je vrijeme korona virusa gdje smo ostvarili izvanredne rezultate. Država i građanstvo čitavo je bilo u riziku izazovu testu i mislim da smo taj ispit izuzetno položili i da su rezultati jasni ne samo u Crnoj Gori nego i mnogo šire. Dakle, Crna Gora se pokazala kao zrelo društvo sa jakim institucijama sistema i sa savjesnim građanima. U tom dijelu naravno da uvijek nekom to pripada kao što je to pripadalo Vladi Nacionalno koordinaciono tijelo da upravlja s tim procesom koje je veoma dobro radilo ali kazali smo i do sada u ovom vremenu da su naročito značajan odnos prema tome imali zdravstveni sistem, zdravstveni radnici bezbjedonosni, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije i Vojska Crne Gore koje su i pored ovih obaveza koje su bile veoma značajne i uspješno završene obavljale i obaveze iz svoje redovne djelatnosti. Takođe, obrazovanje je dalo značajan doprinos u borbi protiv korone virusa odnosno, nastavku i obezbjeđivanje nastave u svim uzrastima. Naravno, i ono pitanje koje često nije bilo dovoljno komentarisano, a jeste i pitanje socijalne pravde, odnosno pitanje iz ove oblasti kako smo se u ovom vremenu odnosili prema značajnim kategorijama građanstva koje su u stanju socijalne potrebe. Upravo iz tih razloga i moje pitanje ministru, koje su glavne aktivnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja u toku trajanja pandemije korona virusa u pogledu zaštite korisnika socijalnih zaštitnih prava i da li će u narednom periodu biti obezbijedjena redovna isplata naknada iz socijalne i dječje zaštite?

Već sam kazao da je od posebnog perioda obnove naše nezavisnosti iskazan senzibilitet prema ovim pitanjima, pitanjima građana koji su u socijalnoj potrebi, posebno kada je u pitanju zaštita djece i lica sa invaliditetom i starih lica smo dobili informacije preko javnosti o raznim oblicima podrške, od redovnih isplata socijalnih davanja jednokratne pomoći, drugih vidova pomoći i ono što je posebno negdje značajno, često se zaboravlja posebno doprinos i ministarstva i ustanova iz ove oblasti prema starijim licima u staračkim domovima u zaštiti prije svega njihovog zdravlja po čemu smo da kažem negdje i prepoznati u svijetu, jer smo upravo u kategoriju koja je dosta rizična uspjeli sačuvati njihova zdravlja i onih koji su sa njima radili. Upravo iz tog osnova je i moje pitanje prema ministru da vam kaže koje su to aktivnosti konkretno, ja sam ih ovako naveo načelno i da li

će se u narednom periodu obezbijediti i redovnost ovih isplata. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (09.06.20 13:40:41)

Hvala vam, poslaniče Čavor.
Ministre Purišić, izvolite da čujemo odgovor Vaš.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 13:40:46)

Zahvaljujem, uvaženi poslaniče Čavor, dostavio sam pisani odgovor na Vaše pitanje nešto detaljniji i zamoliću ako mi ponestane malo vremena da mi omogućite da završim. Mislim da je važno da čuju i naši građani ovaj odgovor u potpunosti.

Crna Gora je država u kojoj nema više registrovanih slučajeva zaraze korona virusom jer je crnogorski zdravstveni sistem kvalitetno i pravovremeno reagovao. Sve mjere u vidu preporuka i naredbi Vlade Crne Gore, NKT-a, Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje dale su pozitivne rezultate. Ministarstvo rada i socijalnog staranja u oblasti socijalne i dječije zaštite u kontinuitetu sprovodi mjere zaštite i socijalne inkluzije najugroženije kategorije stanovništva, a posebno djece, lica sa invaliditetom i starih lica u skladu sa strateškim dokumentima i međunarodnim standardima i konvencijama. U tom smislu i u periodu pandemije COVID-19 dat je adekvatan odgovor sprovođenjem privremenih mjera donijetih od strane nadležnih organa uzimajući u obzir okolnost da se radi o građanima koji su po svojim ličnim svojstvima i u zdravstvenom pogledu osjetljiviji na mogućnost pojave korona virusa, a takođe i sprovođenje mjera na zaštiti zaposlenih u sistemu socijalne i dječije zaštite.

Prvi paket pomoći obuhvatio je korisnike najniže penzije u iznosu od 128,82 eura. Fond Penzijsko invalidskog osiguranja je za tu namjenu 25. marta ove godine uplatio ukupni iznos od 601.150 eura za 12.030 korisnika. Prepoznata je takođe i potreba da se vanredno materijalno pomogne 8.583 porodice korisnika materijalnog obezbjeđenja sa jednokratnom novčanom pomoći od po 50 eura što je urađeno 25. maja 2020. godine za šta je opredijeljeno oko 430.000 eura. Pored navedenog Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti uputilo je da se zbog visokog epidemiološkog rizika dostava životnih namirnica i lijekova starijim građanima i ugroženim kategorijama stanovništva organizuje u saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore i uz saglasnost Operativnog štaba Nacionalnog koordinacionog tijela.

Zaposleni u ustanovama socijalne i dječije zaštite kroz svakodnevni rad sa strankama i pružanje pomoći korisnicima usluga nalazili su se u prvoj liniji odbrane od korona virusa. Svjesni činjenice da su upravo oni izloženi opasnosti od virusa od strane NKT-a posredstvom Uprave za imovinu opredijeljena im je pomoć u medicinskoj opremi i odgovarajuća zaštitna sredstva. Ova medicinska oprema opredijeljena je svim centrima za socijalni rad, Zavodu Komanski most, Centru Ljubović, Dječijem domu Mladost u Bijeloj, Domovima za stara lica kao i licenciranom privatnom domu za stara pod nazivom Duga u Danilovgradu. Pored ovih ustanova oprema je dodijeljena i prihvatilištu za žrtve nasilja u Nikšiću i sigurnoj ženskoj kući. Centri za socijalni rad preko kojih se pruža usluga dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom izvršili su reorganizaciju rada dnevnih boravaka za vrijeme trajanja uvedenih mjera u cilju sprečavanja širenja zaraze izazvane virusom COVID-19, u cilju najbolje zaštite korisnika usluga. Korisnici dnevnih boravaka za odrasle i stara lica sa invaliditetom koji su lošeg materijalnog i zdravstvenog stanja, a nemaju podršku porodice imali su pravo na jedan topli obrok dnevno. Njegovateljice zaposlene u dnevnim boravcima uz saglasnost lokalnog operativnog tima vršile su dostavu jednog toplog obroka dnevno svakog radnog dana korisnicima ove usluge koji su za to iskazali potrebu. Njegovateljice jednom sedmično dostavljale su lijekove i druge namirnice ukoliko je korisnicima bio potreban i ovaj vid podrške. Rukovodioci i zaposleni stručni kadar u Ministarstvu rada i socijalnog staranja redovno su posjećivali ustanove za smještaj korisnika u uslovima pandemije koronavirusom u cilju upoznavanja sa načinom njihovog funkcionisanja. Takođe, od strane predstavnika Ministarstva obrazovana je posebna komisija koja je obišla sve ustanove za smještaj korisnika u cilju kontrole primjene privremenih mjera. U tom smislu sve ustanove bile su u obavezi da jednom nedjeljno

dostavljaju izvještaj o sprovođenju privremenih mjera zdravstvenom stanju korisnika i zaposlenim kao i o sprovođenju sanitarno higijenskog tretmana.

Na preporuku Instituta za javno zdravlje u periodu trajanja privremenih mjera u ustanovama socijalne i dječije zaštite primijenjene su i mjere zaštite u vidu izolacije kako zaposlenih tako i korisnika. Za zaposlene u izolaciji obezbijeđen je smještaj u samim ustanovama gdje su za to postojali smještajni kapaciteti ili van ustanova u odgovarajućim hotelskim kapacitetima koji su dati na raspolaganju. Pokazalo se da su navedene mjere dale rezultate da nije bilo slučajeva pojave zaraze virusom ni korisnika, a ni zaposlenih. To je jedan ogromni rezultat koji je ova država uspjela da postigne naporom svih i ja želim ovom prilikom pošto to ne činimo često i dovoljno jasno i glasno želim da se zahvalim svim zaposlenima koji su uložili te dodatne napore, a takođe i da im čestitam na postignutim rezultatima kojima se sada kao društvo ponosimo.

U okviru drugog Vladinog paketa ekonomskih mjera u oblasti socijalnih davanja uvedene su nove mjere u vidu novčane pomoći nezaposlenim licima i još jednoj kategoriji penzionera kojim nijesu bili obuhvaćeni kroz prvi paket mjera pomoći. Dakle, obuhvaćeni su korisnici tzv. srazmjernih penzija koje su ostvarene primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju koje Fond PIO isplaćuje u Crnoj Gori i čiji iznos crnogorske srazmjerne penzije skupa sa penzijom iz inostranstva ne prelazi iznos najniže penzije od 128,8 eura čija isplata je bila dakle, isplata ovog davanja je bila 20. maja 2020. godine. Korisnici srazmjernih penzija koji još uvijek nisu iskoristili ovu mogućnost mogu kada pribave odgovarajuća dokumenta da ostvare to pravo kod Fonda PIO. Drugi paket pomoći je obuhvatio i finansijsku pomoć od 50 eura za nezaposlena lica koja su se 31. marta nalazila na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje a koji ne koriste pravo na materijalno obezbjeđenje ili novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti. Ova mjera obuhvatila je 17.078 nezaposlenih lica i za te namjene opredijeljeno 853.900 eura.

Takođe, Elektroprivreda Crne Gore je dala dodatne subvencije onim korisnicima koji su već prepoznati kao najsiromašniji gdje su se subvencije udvostručile na mjesečnom iznosu. Pored navedenih aktivnosti sprovedene su ili se sprovode i druge aktivnosti kao što su obezbjeđenje zaštitnih sredstava za pojedine kategorije građana, obezbjeđenje psihološke podrške putem besplatne telefonske linije itd. Isplata materijalnih davanja za vrijeme trajanja pandemije COVID-19 je bila redovna i tako će biti i u narednom periodu i za te namjene u martu mjesecu isplaćeno je 6,4 miliona eura, a u aprilu oko 6 miliona eura. Sve navedene aktivnosti ukazuju na maksimalnu posvećenost Vlade Crne Gore i drugih nadležnih organa institucija, organa lokalne samouprave i drugih subjekata kao i građana na zaštiti najugroženijih kategorija stanovništva u vrijeme trajanja virusa COVID-19. Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:49:29)

Hvala, ministre Purišić.

Da čujemo da li ima komentara Vašeg odgovora.

BRANKO ČAVOR (09.06.20 13:49:35)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Zahvaljujem ministru, na detaljnom odgovoru koji sam dobio i u pisanoj formi.

Pristup državnih institucija ovom problemu jeste vrijednost Crne Gore, vrijednost koja se mora održavati, unapređivati na najveći mogući nivo. Ono što jeste negdje i karakteristika koja se pokazala u ovom vremenu i da kažem i kvalitet i proizvod nastale situacije naročito izražena humanost i solidarnost i građana, u ovom dijelu institucijama koje to profesionalno obavljaju sa ovim pitanjima. Generalno zadovoljan sam sadržajem odgovora koji sam dobio od ministra i zadovoljan sam radom ministarstva i ustanova iz ove nadležnosti, ali ključno je zadovoljstvo građana i oni koji su u stanju socijalne potrebe da oni budu zadovoljni. Zbog toga jeste prilika da se napravi jedna analiza kako je realizovana aktivnost na ovom planu koje su neke okolnosti koje su nam se otvorile kao mogućnost unapređenja ove oblasti i da to maksimalno trebamo i koristiti za naredni period. U tom dijelu i moja je vrsta podrške i ministarstvu i ustanovama, ali ujedno i

poruka i prijedlog i preporuka da se i dalje zadrži čak i više proaktivni odnos prema ovoj kategoriji građana koji su u stanju socijalne potrebe. U tom smislu mislim da smo mi kao parlamentarci veoma spremni ukoliko napravite procjenu da negdje u postojećim zakonskim rješenjima treba izvršiti izmjene i dopune unapređenja da ćemo mi u Parlamentu biti veoma kooperativni u donošenju takvih zakonskih rješenja.

Na kraju da kažem zadovoljstvo je negdje kod svih nas sa ostvarenim rezultatima u državi i kod građana i što smo prva korona free država i da je to priznanje i Svjetske zdravstvene organizacije. To jeste dobro i to je za svaku pohvalu, ali obično psihološki se stvara i neki prostor za moguće opuštanje. Zbog toga na kraju, moramo svi zajedno da činimo ono da ne bismo došli u fazu da otvorimo mogućnost povraćaja korona virusa na ovim prostorima, jer bi to bilo pogubno i za zdravlje i za ekonomiju naše države. Zbog toga je potreban i oprez i dalje održavanje stepena odgovornosti svih institucija i građana, jer krajnjem dobro upozorenje kroz onu sintencu bolje spriječiti nego liječiti. Zahvaljujem na pažnji i zahvaljujem ministru na odgovoru.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:52:21)

Hvala i Vama, poslaniče Čavor.

Ovim smo završili treće pitanje upućeno Ministarstvu.

Nastavljamo sa sljedećim, postavila je kolegunica Sanja Pavićević kojoj dajem riječ. Izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (09.06.20 13:52:33)

Hvala vam, potpredsjedniče Nimanbegu.

Moje poslaničko pitanje ministru Purišiću, odnosilo se na Dom starih u Podgorici, budući Dom starih u Podgorici.

Tačnije ineresovalo me je kada će biti završena izgradnja doma starih u Podgorici i kada očekujete da će isti biti u funkciji.

U obrazloženju bih naglasila da se naše institucija i javne službe treba da budu tako opremljene da svaki stariji građanin ima pristup zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj podršci koja mu je potrebna. Ovo stoji u političkom programu moje partije-Demokratske partije socijalista koji je usvojen na nedavno održanom osmom kongresu partije sa čim se ja u potpunosti slažem, ali istovremeno to je upravo i ono na čemu se intezivno radi na cijeloj teritoriji Crne Gore. Moj fokus danas je zato što sam iz Podgorice upravo na Dom starih u Podgorici i što sam upoznata veoma dobro sa značajem Doma starih, odnosno preciznije to je javna ustanova za smještaj odraslih osoba sa invaliditetom i starijih lica. Jednostavno se izašlo u susret iskazanim potrebama i željama velikog broja građana. Potrebno je naglasiti da smještajni kapaciteti ovog doma ne odnose se samo na teritoriju Podgorice nego će oni izaći u susret i zadovoljiti potrebe većine centralnog dijela Crne Gore. Radi se zaista o veoma modernom praktičnom objektu sa jako puno sadržaja koji će zadovoljiti potrebe prijatnosti života starije kategorije stanovništva i one kategorije koja će zadovoljiti uslove da bude smješten u tom domu. Koliko sam upoznata radi se od 270 jedinica smještajnih kapaciteta, znači 270 osoba će biti smješteno. Jako je važno da se zna da je lokacija Doma tako brižljivo odabrana, da je on dovoljno blizu i dovoljno daleko, odnosno da nije izolovan, a da je opet blizu i svim ostalim sadržajima da se može pružiti kompletna usluga. Pohvalila bih Glavni grad i Vladu što su razmišljali i o okolini Doma za stare, a mislim prevashodno na putnu infrastrukturu koja se intezivno gradi, radi se od dva bulevara, jedan bulevar jedan dio modernog bulevara je nedavno završen između Podgorice i Opštine Tuzi, a drugi bulevar će, koliko sam upoznata, u planu je da se brzo gradi i radi se o Bulevaru Veljka Vlahovića. Znači, radi se na sveobuhvatnom pristupu rješavanja upotrebe i namjene ovog Doma i mislim da ćemo izaći velikom broju građana u susret. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 13:55:59)

Hvala, poslanice Pavićević.
Ministre Purišić, izvolite da čujem odgovor.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 13:56:03)

Zahvaljujem, uvažena poslanice Pavićević.

Upravo tako, iz odgovora koji su dati ustvari potvrditi sve Vaše navode i očekivanja naravno.

U cilju poboljšanja socijalno-ekonomskog položaja građana, posebno starijih, Vlada Crne Gore je donijela Strategiju razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine. Vizija ovog strateškog dokumenta je da se stvori ambijent i sistem socijalne zaštite koji omogućava produktivno, zdravo, pozitivno i dostojanstveno starenje, putem institucionalnih i društvenih mehanizama kojima se podržavaju potencijali starijih da vode kvalitetan život i doprinose društvu u mjeri svojih mogućnosti i potreba. Jedan od ciljeva strategije je i unapređenje kvaliteta socijalne zaštite starijih, što podrazumijeva i unapređenje usluge domskog smještaja za starije, kroz osnivanje novih domova i unapređenje postojećih smjestajnih kapaciteta za starije.

U prethodnom periodu radilo se na povećanju kapaciteta za smještaj starih lica u Crnoj Gori, izgradnjom, odnosno rekonstrukcijom objekata u glavnom gradu Podgorici i opštini Nikšić, s obzirom da je povećan je broj zahtjeva za institucionalni smještaj starih lica, čemu postojeći kapaciteti ne mogu da odgovore i nijesu odgovarajući za različite kategorije korisnika, raspoređene po regionima i lokalnim zajednicama. U cilju unapređenja kapaciteta za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica planirano je osnivanje Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica u Podgorici. Ukupna vrijednost izgradnje Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica Podgorica iznosi 12 i po miliona eura, objekat se nalazi u zahvatu DUPA "Konik - Stari aerodrom 3, bruto površine objekta 11.225 m², a korisna površina objekta oko 9.80m². Radovima je obuhvaćena izgradnja objekta sa uređenjem terena, nabavkom i montažom namještaja i opreme, izgradnja infrastrukturnih priključaka. Za izgradnju navedenog objekta doprinos Glavnog grada Podgorica je oko tri i po miliona eura i odnosi se na ustupljenu lokaciju, komunalne priključke i izgradnju lokalne saobraćajnice i priključnog puta. Ugovoreni rok za završetak svih radova na izgradnju objekta je bio 18. 06. 2020. godine. Međutim, zbog novonastale situacije izazvane pojavom epidemije u Crnoj Gori, izvođač nas je obavijestio da su rokovi isporuke opreme produženi tako da je za očekuje da će rok završetka radova produžiti do septembra ove godine. Uskoro se će se donijeti odgovarajuća odluka o osnivanju Javne ustanove u Vladinoj proceduri nakon čega će se izabrati Upravni odbor, izabrati direktor ustanove, donijeti statut, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugi akti za nesmetano funkcionisanje jedne ovakve ustanove. Već ste kazali da je smještajni kapacitet 270 korisnika, ovaj objekat ima višestruki značaj, ne samo da pruži vrlo konforne i rekao bih odlične uslove za smještaj starijih osoba u Crnoj Gori, nego će to biti i dodatna prilika da se zaposle osobe koje su i kvalifikovane, koje su se školovale vršenjem ovakvih poslova. Istakli ste da je objekat smješten blizu zelenih površina, parkovskih površina, dakle, jednom vrlo lijepom ambijentu. Treba reći da značajni broj naših građana čeka u proceduri smještaj u staračke domove, tako da će ovaj budući dom u Nikšiću, budući domovi u Plavu i Rožajama biti prilika za adekvatni smještaj starih osoba i da će se u tom pravcu unaprijediti kvalitet socijalne zaštite. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 14:00:54)

Hvala, ministre Purišić.
Poslanice Pavićević, izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (09.06.20 14:00:59)

Hvala još jednom.

Ministre, jako sam zadovoljna Vašim odgovorom, dobila sam ga i u pisanom obliku i elektronskom što sam tražila.

Upravo bih sad još jednom pohvalila napore Vlade da u skladu sa pomenutom strategijom o brizi o starijim licima rade sve na tome da starije osobe imaju dostojanstven život, onaj kakav zaslužuju i da zasluženno uživaju u penziju koju su zaradili. Svjesni smo da u uslovima kada sve više ljudi koristi penziju da postojeći sistem koji je prenapregnut mora unapređivati, on je sad već funkcionalan, ali se mora poboljšati. Da je funkcionalan pokazuje i to da smo sada u toku korone sprovodili aktivnosti nesmetano. Osim toga, jako je važno da se zna da su starački domovi u Crnoj Gori funkcionisali na zavidnom nivou i da nijesmo imali niti jedan slučaj zaraze korona virusom po informacijama kojim ja raspolažem, ni u jednom staračkom domu u Crnoj Gori, niti korisnika staračkih domova niti zaposlenih u staračkim domovima. Dugujemo zahvalnost kompletnom sistemu, jer to nije bilo moguće sprovesti samo ako su bili uključeni zaposleni i korisnici. Istovremenu bih htjela da napravim jedno poređenje da se u istom periodu u ostatku Evrope da smo se suočili sa poražavajućim brojkama. Imam izvještaj akademika londonske škole ekonomije koji su analizirali više zvaničnih izvora, i koji su pokazali da su u Italiji, Španiji, Francuskoj, Irskoj, Belgiji između 42 i 57 procenata smrtnih slučajeva desio upravo u Domovima za stare. Znači, opravdano pohvaljujemo napore, želimo vam da samo tako nastavite da sprovodite strategiju da se donesu neka druga dokumenta i da se uradi što više institucionalnih kapaciteta za našu najranjiviju populaciju, drage stare osobe. U Crnoj Gori skorije istovremeno bih postavila dopunsko poslaničko pitanje, koje se odnosi na specijalizovane ustanove za starije osobe, to je inače jedan veliki problem u čitavom svijetu, radi se o specijalizovanim ustanovama za smještaj i rehabilitaciju i brigu o starijim licima koja su oboljela od teških bolesti, a riječ je o Alchajmerovoj bolesti, Parkinsonovoj i ostalim teškim bolestima.

Moje poslaničko pitanje bi bilo, da li se sprovode već neke aktivnosti? Zamolila bih Vas pošto se radi o specifičnom pitanju da mi odgovor dostavite u pisanoj formi koji bi posle objavila na mom sajtu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 14:04:11)

Zahvaljujem se, poslanice Pavićević.

Sada prelazimo na poslanicu koja je postavila pitanje koje će biti zadnje koje će danas biti upućeno ministru Purišiću.

Poslanica Branka Tanasijević postavila je dva pitanja, počinjemo sa prvim. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (09.06.20 14:04:31)

Poštovani potpredsjedniče,

poštovani ministre Purišiću, koleginice, ne mogu reći kolege jer nijesu tu, poštovani građani,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ministru rada i socijalnog staranja Kemalu Purišiću, postavila sam sledeće poslaničko pitanje:

Da li se u narednom periodu može očekivati redovna isplata penzija?

Obrazloženje:

Pravovremenom reakcijom države, uspješno je obavljen jedan od najtežih zadataka možda i najteži zadatak sa kojim se naša zemlja suočila, a to je zaštita zdravlja građana i suzbijanje daljeg širenja koronavirusa. Od momenta postavljanja ovog pitanja do danas Crna Gora je postala država bez ijednog oboljelog i bez ijednog registrovanog slučaja, postala je korona free destinacija prva u Evropi, prva i u svijetu, tako da je sigurno da ono što se uradilo u sistemskom smislu vezano za nacionalno koordinaciono tijelo, a i za samu državu Crnu Goru da je zadatak zaštite života i zdravlja građana obavljen na najbolji mogući način.

Jedna od posljedica pandemije ovog virusa, koja se nije mogla izbjeći je svjetska ekonomska kriza koja je pogodila i Crnu Goru. Kao odgovor na takvu situaciju Vlada Crne Gore je donijela niz ekonomskih mjera kojima je omogućeno da se sačuva najveći broj radnih mjesta i

ublaže negativni efekti privremenog, odnosno dvomjesečnog obustavljanja obavljanja pojedinih djelatnosti i značajnog smanjenja poslovne aktivnosti velikog broja preduzeća.

Zbog prethodno navedenih razloga za očekivati je da u periodu koji je pred nama dođe do smanjenja priliva po osnovu poreza, doprinosa i ostalih budžetskih prihoda što bi se odrazilo i na priliv sredstava potrebnih za funkcionisanje Fonda PIO. Kako su penzioneri jedna od najranjivijih kategorija našeg stanovništva na koju smo svi osjetljivi od posebnog značaja je napor i nastojanje države da se bez obzira na postojeću situaciju obezbijedi redovna isplata penzija i socijalnih davanja u narednom periodu. Vi ste pomenuli redovnost socijalnih davanja u narednom periodu smatram da ste poslali jasnu poruku građanima da će se socijalna davanja isplaćivati onom dinamikom u predviđenom roku kako je to bilo i do sada.

Očekujem odgovor na Vaše pitanje, a kategorija penzionera kao posebno ranjiva grupa stanovništva me je opredijelila da postavim ovo poslaničko pitanje i da pošaljemo jasnu poruku penzionerima u Crnoj Gori da li će njihova penzija biti redovna u narednom periodu. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 14:07:15)

Hvala, poslanice Tanasijević.
Ministre, da čujemo odgovor.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 14:07:21)

Poslanice Tanasijević, zahvaljujem se na ovom pitanju. Zaista je važno poslati jednu jasnu poruku oko ovoga, imajući u vidu dubinu krize koja se javlja na ovim prostorima i koja je, rekao bih, svjetskih razmjera.

Prioritet penzionog sistema će i ubuduće, kao što je to bilo i do sada biti redovna isplata penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i održavanje likvidnosti Fonda PIO. Iz ovog fonda, kao što znate, isplaćuje se oko 130.000 korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i za tu vrstu isplata mjesečno je potrebno oko 35,5 miliona eura.

Po ustaljenoj dinamici penzije se isplaćuju svakoga 20-og u mjesecu za prethodni mjesec na čemu će se i ubuduće nastaviti i insistirati, kao što će se nastaviti i na redovnom usklađivanju penzija kako je to zakonom propisano.

Dakle, da još jednom potenciram jednako, kao što smo kazali, socijalna davanja će se isplaćivati redovno i uredno, takođe, kažemo vrlo jasno i penzije će se redovno i na vrijeme isplaćivati onako kako je to predviđeno Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, takođe će se vršiti njihovo redovno usklađivanje u skladu sa zakonom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (09.06.20 14:09:02)

Zahvaljujem se ministre.
Poslanice Tanasijević, izvolite da čujemo Vaš komentar odgovora.

BRANKA TANASIJEVIĆ (09.06.20 14:09:09)

Ministre Purišiću, hvala Vam na odgovoru. Mislim da Vašim odgovorom nijesam zadovoljna samo ja, kao poslanica Skupštine Crne Gore, nego da su zadovoljni i penzioneri u Crnoj Gori.

Poslali ste vrlo jasnu poruku, penzije će se u narednom periodu, kao i do sada isplaćivati redovno i da će biti usklađivane onako kako je to predviđeno zakonom koji se odnosi na tu oblast.

Takođe, pomenuli ste jednu vrlo značajnu činjenicu, a to je da u Crnoj Gori postoji 130.000 ljudi ili građana koji korse prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja među njima je 114.000 penzionera i da je za isplatu penzija potrebno 35,5 miliona mjesečno. To je zaista ogromna suma i moram reći poštovanje za državu koja se nalazi u ekonomskim problemima da će obezbijediti

redovno isplaćivanje penzija u narednom periodu.

Međutim, ono što imam potrebu da kažem je, kad je u pitanju visina penzije i prosječna penzija u Crnoj Gori ona iznosi 288,71 eura i vrlo je bitno da građani čuju da je u stvari prosječna penzija u odnosu na region u Crnoj Gori je među najvećim penzijama, odnosno osim Hrvatske i Slovenije koje pripadaju zemljama Evropske unije. Crna Gora u odnosu na region ima najveće penzije. I to ne malo nego značajno veće penzije, čak mogu da napravim paralelu recimo između zemalja Evropske unije, kakva je Hrvatska, tamo je prosječna penzija 333 eura, a 288,71 euro je penzija u Crnoj Gori što je razlika 40 i nekoliko eura. Troškovi života u zemljama u Evropskoj uniji su na mnogo većem nivou.

Takođe, želim da kažem da briga za poboljšanje materijalnog položaja penzionera se na bazira isključivo na redovnosti penzija i njihovom usklađivanju nego i na kontinuitetu realizacije socijalnog programa Vlade Crne Gore. U poslednjih pet godina za realizaciju ovog programa je izdvojeno oko 13 miliona eura, a od tih sredstava je izdvojeno za subvencije, za izgradnju stanova za penzionere, oko pet miliona, odnosno tačnije 5,16 miliona eura. Ono što moram da kažem je da je isplaćivano otprilike po jedan milion eura godišnje za stambenu izgradnju i vrlo je važno da je 506 penzionera, odnosno 506 porodica penzionera pod povoljnim uslovima riješilo svoje stambeno pitanje.

Takođe je važna činjenica sa kojom se trebaju upoznati i penzioneri koji čekaju rješavanje stambenog pitanja, nalaze se u kategoriji onih sa teškom socijalnom situacijom, da će u narednih pet godina se uplaćivati takođe subvencija za izgradnju stanova za penzionere i da će se problem nedostatka stambenog prostora za najugroženiju kategoriju penzionera riješiti u narednih pet godina. Dakle, prema projekcijama kroz pet godina mi se nećemo suočavati više sa problemom nedostatka stambenog prostora za penzionere, najugroženije penzionere u Crnoj Gori.

Pored obezbjeđivanja stanova po povoljnim uslovima takođe je vrlo važno istaći da se iz Fonda PIO obezbjeđuju subvencije za odmor i oporavak penzionera. Za tu svrhu se godišnje isplaćuje oko 500.000 eura ili pola miliona. Tako da je ogroman broj penzionera koristi ovu uslugu, koristi oko 4.000 penzionera godišnje. Za tu svrhu se koriste odmarališta, odnosno hoteli na Žabljaku i u Ulcinju. Na Žabljaku to je hotel "Gorske oči", a u Ulcinju je hotel "PIO", ali je vrlo bitno ovim povodom istaći i da je za renoviranje, adaptaciju, rekonstrukciju hotela "PIO" obezbijedeno tri miliona eura iz sredstava Fonda PIO.

Takođe, želim da naglasim da se iz Fonda PIO obezbjeđuju subvencije za zimnice za jednokratne pomoći, socijalne pomoći, penzionerima. Za jednokratne socijalne pomoći najugroženijem dijelu penzionera se obezbjeđuje 300.000 eura godišnje. Bilo je godina kada se obezbjeđivalo i mnogo više jedna od njih je i 2019. godina kada je izdvojeno iz Fonda PIO 600.000 eura kao subvencija za socijalne pomoći onih koji su najugroženiji.

Takođe, vrlo je bitno istaći da je Fond PIO potpisao ugovore sa velikim brojem banaka i poslovnih subjekata da bi se obezbijedilo povoljno kreditiranje, odnosno da bi se obezbijedili krediti sa niskom kamatnom stopom za penzionere, a takođe želim da naglasim da se iz Fonda PIO obezbjeđuju subvencije za podršku klubovima i udruženjima penzionera. Ne samo ono što je obezbijedeno programom, socijalnim programom Vlade Crne Gore nego su obezbijedeni mnogi servisi i usluge da bi se poboljšao kvalitet života penzionera, a to su smještaj u domove za stare o kojima ste odgovorili poslanici Pavićević na njeno postavljeno pitanje. Takođe, ja sam Vam postavljala pitanje vezano za domove i za stare i to više puta do sada, zato što to smatram vrlo bitnim servisom koji se sve više koristi u Crnoj Gori. Takođe, kao što znamo i kao što ste pomenuli to i u ranijim odgovorima na moje poslaničko pitanje da se smještaj boravka u domovima za smještaj starih lica, to su dnevni boravci, imamo 12 takvih boravaka u Crnoj Gori. Sa ponosom ću da kažem da postoje tri takva boravka u Nikšiću i da sva tri funkcionišu na najbolji mogući način, a bila sam i neko ko je obišao jedan od tih domova, odnosno dnevnih boravaka za stare, vidjela sam u kojim uslovima borave stara lica. Takođe, želim da pomenem još jedan servis, a to su geronto domaćice koje obezbjeđuju starim licima pomoć u kući i to je jedan od bitnih servisa da bi se olakšao život penzionerima.

U svakom slučaju želim da zaključim da je poboljšanje kvaliteta života penzionera jedan od strateških ciljeva Vlade Crne Gore, odnosno države Crne Gore i da je ona vrlo istrajna na putu da taj svoj cilj dostigne, odnosno da ga realizuje u kontinuitetu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (09.06.20 14:15:53)

Zahvaljujem se, poslanici Branki Tanasijević koja je dala komentar na odgovor ministra Purišića.

Kao što vidite poslanica Tanasijević je onako jako duboko ušla u materiju u skladu sa nekim aktivnostima kojima se trenutno sada bavi. Ja joj se zahvaljujem na ovako opsežnom komentaru za koji sam siguran da je bio jako interesantan za sve građane Crne Gore i sada imamo posljednje pitanje koje se odnosi na resor Ministarstva rada i socijalnog staranja kojim rukovodi ministar Kemal Purišić.

Dajem riječ Branki Tanasijević. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (09.06.20 14:16:50)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre Purišiću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore ministru rada i socijalnog staranja, Kemalu Purišiću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje.

Kada se očekuje otvaranje Doma za stare u Nikšiću, koliko će biti zaposlenih u toj ustanovi i kojih obrazovnih profila?

Obrazloženje.

Osobe starije dobi predstavljaju specifičnu i osetljivu društvenu grupu čiji se udio u ukupnom stanovništvu stalno povećava. Da bi se doprinijelo poboljšanju kvaliteta života ovog dijela populacije neophodna je kontinuirana briga zajednice na ostvarenju uslova na kojima će se ova starosna grupa osjećati prihvaćeno, sigurno, zadovoljno i dostojanstveno.

Jedan od načina za unapređenje njihovog položaja je izgradnja ustanova za smještaj starih lica. Iz tog razloga realizacija projekta Doma za stare je od značaja ne samo za Nikšić nego i za Crnu Goru. Otvaranje ove ustanove imaće multiplikativne efekte koji podrazumijevaju komforniji život naših najstarijih građana, ali nema, manje važno je i to da će posao u toj ustanovi naći značajan broj lica sa evidencije nezaposlenih. U susret danu otvaranja Doma za stare u prelijepom ambijentu Trebjese sve je veće interesovanje nezaposlenih za ovaj radni angažman. Pitanje koje Vam postavljam uputili su nezaposleni sa evidencije Biroa rada Nikšić, vrlo sam ponosna da u njihovo ime postavljam jedno ovakvo pitanje, a onda to je jedna komunikacija između poslanika i građana Crne Gore o kojoj je govorio poslanik Branko Čavor. Smatram da je jako važno da ne samo poslanici postavljaju ona pitanja koja oni smatraju da je neophodno da razmijene sa izvršnom vlasti odnosno sa nadležnim ministrima nego da trebam da postavljam upravo pitanja koja interesuju građane, jer ovo je participativna demokratija. Mi smo predstavnici tih građana u Parlamentu Crne Gore i naš zadatak je da ono što interesuje građane Crne Gore procesuiramo, dobijemo odgovore i pošaljemo ih na ovakav način kroz forum poslaničkih pitanja.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (09.06.20 14:18:51)

Hvala vam, poslanice Tanasijević.
Ministre, izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 14:18:58)

U cilju unapređenja smještajnih kapaciteta za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starijih lica Vlada Crne Gore je dana 14. maja 2020. godine donijela odluku o osnivanju Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starijih lica u Nikšiću. U prethodnom periodu povećan je broj zahtjeva za institucionalnim smještajem starijih lica čemu postojeći kapaciteti ne mogu da odgovore. Takođe, postojeći kapaciteti nijesu odgovarajući za različite kategorije korisnika

raspoređene po regionima i lokalnim zajednicama. Vlada Crne Gore je u aprilu 2015. godine dala saglasnost da Ministarstvu rada i socijalnog staranja budu ustupljeni bivši vojni objekti pod Trebjesom u Nikšiću za izgradnju ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starijih lica.

Ukupna vrijednost rekonstrukcije postojećih vojnih objekata, odnosno vojnog kompleksa Trebjesa za potrebe Doma za odrasla lica sa invaliditetom i stara lica u Nikšiću iznosi oko 5,18 miliona eura od čega su donatorska sredstva iz regionalnog stambenog programa 2,32 miliona eura. Gradnja objekta se odvija u dvije faze. Prva faza podrazumijeva rekonstrukciju dva objekta i jednog pomoćnog objekta, a sredstva su obezbijeđena kroz regionalni stambeni program kako sam kazao u iznosu od oko 2,32 miliona eura. U okviru druge faze rekonstruisaće se dva objekta i urediće se dvorište, a sredstva su obezbijeđena u budžetu Crne Gore. Radovi na objektu se izvode planiranom dinamikom, a ugovoreni rok za završetak svih radova na izgradnji ovog objekta je prvi kvartal 2021. godine. Planirano je da u javnoj ustanovi bude zaposleno oko 90 izvršilaca čiji će broj biti preciziran donešnjem akata unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta. Sredstva za zarade za 30 izvršilaca planirana su budžetom Crne Gore za tekuću godinu. Dakle, može se očekivati da dinamika prijema bude primjerena onome što su planirani rokovi.

U skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti stručne poslove u Javnoj ustanovi za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starijih lica Nikšić će obavljati stručni radnici, stručni saradnici i saradnici. Stručni radnici su socijalni radnik, psiholog, pedagog, specijalni pedagog, pravnik, sociolog, defektolog, socijalni edukator, rehabilitator i doktor medicine. Stručni saradnici su lica druge struke sa visokim obrazovanjem, a saradnici su lica sa srednjim nivoom obrazovanja. Smještajni kapacitet Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica Nikšić je 208 mjesta. Do izbora direktora Doma određen je vršilac dužnosti direktora Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starijih lica Nikšić nakon čega će biti raspisan konkurs i biti izabran rukovodilac, odnosno direktor Javne ustanove. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENVIĆ (09.06.20 14:22:39)

Zahvaljujem na odgovoru na pitanje koje je postavila poslanica Tanasijević u skladu sa našim Poslovnikom. Poslanica Tanasijević ima pravo da da komentar i ja joj dajem riječ. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (09.06.20 14:23:05)

Poštovani ministre Purišiću, Vi ste i u ovom odgovoru na moje poslaničko pitanje bili vrlo jasni. Dakle, odgovorili ste upravo ono što očekuje nezaposlene sa Biroa rada Nikšić, to je ono što je bilo predmet njihovog interesovanja, ali takođe ste jako bili korektni u saopštavanju svog stava koliko su ustvari domovi za stara lica neophodni Crnoj Gori. Činjenica je da crnogorsko stanovništvo stari, da je potreba za staračkim domovima ili domovima za smještaj starih lica vrlo izražena, jer postojeći kapaciteti domova u Pljevljima, Bijelom Polju i Risnu nijesu dovoljni da bi mogli sve one koji su zainteresovani za ovu vrstu smještaja obezbijede. Prema tome, izgradnja doma u Nikšiću jeste potreba Crne Gore i posebno mi je važno to što to neće biti klasični dom za smještaj starih lica nego će to biti prije neki gerontološki centar koji će imati u sebe mnoge sadržaje koji će odgovarati ne samo starim licima nego i odraslim osobama sa invaliditetom i mislim da je vrlo bitno poslati i toj kategoriji građana poruku da će u tom gerontološkom centru, odnosno Domu za stare u Nikšiću biti mjesta i za odrasle osobe sa invaliditetom. Odraslim osobama sa invaliditetom smo posvećivali pažnju i kroz formu poslaničkih pitanja i kroz diskusije u Parlamentu često postavljajući pitanje šta sa odraslim osobama, jer uglavnom djeca koja imaju smetnje u razvoju oni borave u tom ambijentu. Međutim, kad se uđe u životno doba odrasle osobe onda se postavlja problem i taj problem je neophodno riješiti. Jedan od načina za rješavanje takvog problema su i ova dva centra koji će imati ja mislim, slične sadržaje u Podgorici i u Nikšiću.

Ono što imam potrebu da kažem je da nekada se na Domove za smještaj starih lica gledalo kao na nuždu i nije se imao pozitivan odnos pogotovo u kulturnim modelima kao što je

naš. Međutim, posljednjih godina sve više se to gleda kao na izbor odnosno stari ljudi biraju da budu smješteni u Dom za stare, smatrajući da uslovi u kojima tamo mogu boraviti su uslovi koji ih čine sigurnim i dostojanstvenim, zaštićenim gdje oni mogu da zadovolje svoja određena interesovanja. Glavni razlozi koji motivišu stare ljude da borave u Domu, odnosno da budu smješteni u Domu za stara lica je pod broj jedan bijeg od samoće. Najčešće ljudi u određenim godinama života se suočavaju i sa viškom slobodnog vremena i sa samoćom i neki sa nepovoljnom materijalnom situacijom, a nijesu ni sve porodice funkcionalne u kojima bi stari ljudi mogli da borave onako kako to starost zaslužuje.

Prema tome, ne samo ti razlozi nego i osjećaj pripadnosti grupi, zatim želja da se pomogne drugima, jer stariji ljudi pomažu jedni drugima pa se ta humana komponenta koja je sastavni dio njihove ličnosti i starosne strukture i tamo dolazi do izražaja. Dakle, grade se i određene prijateljske relacije, prijateljske veze između ljudi. Ja ću završiti sa tim da u Domovima kako oni funkcionišu u Crnoj Gori, može se obezbijediti miran i siguran i organizovan život, to je ono što je glavni motiv zbog čega je sada u Crnoj Gori pozitivan stav prema ovakvoj vrsti smještaja odnosno prema ovakvim ustanovama. Ono što je iniciralo postavljanje ovog pitanja jeste ono što ste Vi dali jasan odgovor, ko će, koliko raditi u ovoj ustanovi, Vi ste jasno saopštili da će to biti 90 službenika koji će raditi iz različitih profila, od toga su dvije kategorije lica sa visokom spremom, to su stručni radnici i stručni saradnici, a zaposliće se i jedan broj onih koji imaju srednju stručnu spremu. Ovo je vrlo bitno za Nikšićane jer rekla sam kad sam postavljala pitanja da su oni ustvari postavili ovo pitanje i oni sa nestrpljenjem očekuju otvorenje Doma za stare u Nikšiću, zato što će sigurno jedan broj njih u odnosu na profil koji imaju biti zaposleno u tom centru. Vi ste vrlo jasno saopštili koji su to stručni radnici koji će raditi i koji su to profili da se andragozi, gerontolozi, sociolozi, psiholozi itd. Znači, to su usmjerenja koja postoje na Biro rada u Nikšiću mislim da nema andragoga, andragozi su inače deficitarna struka u Crnoj Gori i na pitanje o tome kada će se problem andragoga riješiti u Crnoj Gori postavljala sam i ministru Šehoviću.

Uglavnom sada postoje određene obuke za andragoge koji su u neko prelazno rješenje do onog nivoa dok postignemo nivo da dovoljni broj školovanih andragoga bude na biroima rada oni su možda jedna od najdeficitarnijih struka, makar kada je u pitanju obrazovni sistem uvijek će naći svoje mjesto i kada je u pitanju socijalna politika Crne Gore. Ovo bi bio i neki moj poziv mladima ljudima, da se usmjeravaju na studiranje za zvanje andragoga, jer će sigurno naći posao, ne samo u Crnoj Gori nego tamo gdje žele. U svakom slučaju je vrlo bitno da je i Nikšić procijenio da izgradnja Doma za stare jedan od prioriteta. Gradonačelnik Nikšića je jasno saopštio da je to jedan od prioriteta u Nikšiću, tako da sa nestrpljenjem očekujemo kada će Dom biti otvoren, a planirano vrijeme je prvi kvartal 2021. godine. Znači, iza svega nekoliko narednih mjeseci imaćemo dva nova doma u Podgorici i Nikšiću. Međutim, ja imam informaciju da će se graditi i domovi za stare na sjeveru, da jedan od njih će biti u Rožajama, je li tako? Možda bi to bilo i neko poslaničko pitanje dopunsko na koje biste Vi mogli sad da date odgovor, da li će se i kada graditi na sjeveru Crne Gore domovi za smještaj starih lica? Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (09.06.20 14:29:13)

Zahvaljujem poslanici Tanasijević.

Poslanica Tanasijević je iskoristila svoje poslaničko pravo da postavi i dopunsko pitanje, na koje ima pravo da odgovori ministar sada ili naknadno. On je razumijem izabrao ovu mogućnost da sada odgovori na dopunsko pitanje.

Izvolite, ministre Purišiću.

KEMAL PURIŠIĆ (09.06.20 14:29:38)

U ovom trenutku značajni broj naših starijih sugrađana čeka na smještaj u staračkim domovima i imajući u vidu trend starenja stanovništva i sve što ste Vi kazali, potrebu, pa i pitanje jednog drugog tradicijskog, kulturološkog odnosa naših starih građana prema ovoj vrsti socijalne usluge, u Vladi smo procijenili na vrijeme da treba unapređivati kapacitete i ići u susret

očekivanim potrebama. Već ste kazali da početkom naredne godine mi ćemo gotovo imati duplirane kapacitete smještajnih jedinica za starije osobe u staračkim domovima, ali smo išli i korak dalje u perspektivi. Planirana je izgradnja na sjeveru još dva staračka doma u Plavu i Rožajama, kapaciteta po 68 smještajnih jedinica i oba su već uključena u kapitalni budžet ove godine. Očekuje se da, s obzirom da je za Starački dom u Plavu uređena projektna dokumentacija i da se ovih dana očekuje dobijanje odobrenja za gradnju, moguće je da ćemo ove godine uspjeti da počnemo izgradnju ovog doma. Što se tiče staračkog doma u Rožajama u ovoj godini ćemo raditi projektnu dokumentaciju i u perspektivi nastaviti da radimo i na tom projektu. Na taj način ćemo i na sjeveru Crne Gore, obezbijediti dodatne kapacitete, ono što ste jednom prilikom ranije Vi pomenuli, ja želim da ponovim jer sam dijelom u odgovorima kazao to. Veoma je važno da u lokalnim sredinama, dakle što bliže mjestu življenja, obezbijedimo ovu vrstu kapaciteta u staračkim domovima, jer je to i potreba. To je u skladu sa standardima smještaja u staračkim domovima, jer je vrlo važna komponenta i aspekt socijalizacija. Ljudi žele da ostanu u jednoj sredini u kojoj su do tada živjeli ili vrlo blizu te sredine da mogu da zadrže interakciju, međuljudske odnose, da mogu brzo da se pojave tamo gdje su inače živjeli, da imaju kontakt sa svojom rodbinom i sl. Tako da je važno da na cijeloj teritoriji Crne Gore imamo mrežu socijalnih ustanova ovoga tipa kako bi bili i u skladu sa modernim standardima u ovoj oblasti i u tom pravcu država kroz budžetska ulaganja čini sve da obezbijedi te potrebne uslove. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (09.06.20 14:32:33)

Hvala.

Izvolite.

U skladu sa Poslovníkom imate pravo na komentar.

Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (09.06.20 14:32:47)

Odnosi se na odgovor na moje dopunsko pitanje.

Izuzetno sam zadovoljna što će se u Plavu i Rožajama u narednom periodu graditi domovi za smještaj starih lica.

Međutim, želim da istaknem i to da mi je čast, da mi je izuzetno drago da ste se prisjetili jednog mog komentara, da u lokalnim sredinama treba graditi Domove za smještaj starih lica i da je adaptacija na nove uslove olakšana na taj način. Svi oni koji dolaze i predstavljaju korisnike Domova za smještaj starih lica oni imaju određene navike, oni imaju određene običaje, imaju određene socijalne kontakte, ne treba ih uskraćivati za to, i to je bio razlog zbog čega se smatrala što ste i Vi sad ponovili da treba Domove za stare graditi u lokalnim sredinama, socijalizacija je tada mnogo lakša, sam korisnik lakše prihvata to. Bez obzira čak i ako je stvar njegovog izbora da bude smješten u Domu za stare ta lica treba da prođu jedan period da bi se adaptirali na nove uslove. Tako da mi je jako drago da će i sjever imati domove za smještaj starih lica, a da će ustvari građani sjevera najstari dio populacije naći svoje mjesto u tim ustanovama, naravno oni koji to smatraju izborom a ne nuždom.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (09.06.20 14:34:03)

Precizno po Poslovníku dopunska pitanja imaju drugačiji tretman, ali sam siguran da na ovaj način smo zadovoljili interese građana i saglasnost svih nas.

Uvaženi građani, uvaženi poslanici, ukupno imamo nešto oko 112 pitanja, prošli smo 81, znači ostalo je dodatno još nešto preko 30-ak pitanja koje ćemo raditi narednih dana. Danas smo prošli pitanja koja su bila vezana za resore koje vode ministri Nikola Janović, Osman Nurković i Kemal Purišić kojima se zahvaljujemo što su bili danas sa nama. Danas smo prošli 19 pitanja, danas imamo Kolegijum u 15:30 h da se dogovorimo oko aktivnosti koje ćemo raditi narednih

dana.

Zahvaljujem se svim ministrima, zahvaljujem se svim poslanicima, zahvaljujem se svima koji su danas i postavljali i odgovarali na pitanja. Sjutra nastavljamo naš rad u okviru **Četvrte posebne sjednice Prvog redovnog (proljećenjeg) zasijedanja u 2020. godini**. Hvala vam lijepo.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 12:57:36)

Poštovane kolegice, nastavljamo sa radom Četvrte posebne sjednice prvog redovnog proljećnog zasijedanja i nastavljamo sa pitanjima.

Ona su danas usmjerena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Obavještavam vas da će ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma na pitanja odgovarati Damir Davidović, Ivana Vojinović, Olivera Brajović i Marko Čanović. Tačnije državni sekretar Ministarstva, generalna direktorica za životnu sredinu, generalna direktorica za razvoj konkurentnosti i direktor Direktorata za razvoj stanovanja.

Ja ih pozdravljam i prelazimo na prvo pitanje koje je postavio kolega Milorad Vuletić.

Poslaniče Vuletić, izvolite vaša je riječ.

MILORAD VULETIĆ (10.06.20 12:58:36)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, uvaženi predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, poštovani građani,

Slično pitanje ovom današnjem Ministarstvu održivog razvoja postavio sam i prije godinu dana, a naime tiče se bolje valorizacije jednog da kažem tako prelijepog ekološkog dragulja kojeg imamo u opštini Danilovgrad, a zove se Glava Zete. Na tom lokalitetu, pored ostalog izgrađen je motel, bazen, nekoliko stambenih objekata sa sportskim sadržajima, velikim fudbalskim igralištem nekoliko teniskim, rukometnim, vidim danas da ima i balon sala, a na istom lokalitetu gravitiraju i dvije poznate hidroelektrane Perućica i Glava Zete.

Opština Danilovgrad kao partner u ovim odnosima koji su bitni za valorizaciju ovog lokaliteta uradila je prostorni plan kao razvojni dokument kroz koji je dala mogućnost da se taj lokalitet valorizuje na mnogo kvalitetniji način. U odnosu na to što on danas predstavlja ipak se može reći da se radi o dosta devastiranom prostoru koji to ne zaslužuje.

Ako se pođe od činjenice da je nedavno Vlada svojom odlukom, krajem 2018. godine proglasila rijeku Zetu parkom prirode, kojim treba da gazduje zajedno Glavni grad i Opština Danilovgrad, dovoljno govori o tome kako se taj lokalitet može valorizovati kvalitetno u dijelu turističke ponude, bilo da je u pitanju sportsko rekreativni turizam, bilo vjerski, bilo lovni, ribolovni ili bilo koji drugi.

Sada bi prešao direktno na postavljanje pitanja uvaženoj gospodi iz Ministarstva održivog razvoja i turizma. Naime, već godinama traje spor između pravnih, mislim da su u pitanju Elektroprivreda i "Monteks", oko hotelsko - stambenog i turističkog kompleksa na Glavi Zete u opštini Danilovgrad. Opština Danilovgrad je dugo vodila aktivnosti da se taj spor riješi kako bi se pristupilo razvojnim aktivnostima. Pitam ministarstvo, da li je predmetni spor riješen i da li postoje uslovi i konkretna investiciona interesovanja i planovi da se taj kompleks valorizuje na bolji i kvalitetniji način nego što je to sada u pitanju? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:02:00)

Zahvaljujem se, poslaniče Vuletić.

Državni sekretaru Davidović, izvolite.

DAMIR DAVIDOVIĆ (10.06.20 13:02:11)

Poslaniče Vuletiću,

Ugostiteljsko turistički kompleks na Glavi Zete poslova je od 1995.godine u sklopu Privrednog društva d.o.o. "Montel" Motel Glava Zete Nikšić koja je formirano od strane Elektroprivrede i "Monteksa" a.d. sa učešćem vlasništva od po 50 procenata. Društvo je do 2005.godine poslovala sa pozitivnim rezultatima. Kada je pokrenuto pitanje privatizacije preduzeća tokom 2008.godine započeli su sudski postupci između Elektroprivrede i "Monteksa" oko prava vlasništva nad imovinom. Po zahtjevu Poreske uprave nad preduzećem d.o.o. "Montel" Motel Glava Zete rješenjem Prvrednog suda pokrenut je 28.09.2018.godine stečajni postupak, oglas za prodaju imovine objavljen je odmah nakon otvaranja stečajnog postupka i isti je obustavljen iz razloga jer su pred Osnovnim sudom u Nikšiću i Danilovgradu pokrenuti sudski postupci oko rješavanja imovinsko pravnih odnosa između Elektroprivrede Crne Gore i "Monteks" a.d Nikšić.

Na objavljen oglas o prodaji imovine dat je prigovor od strane stranaka u postupku. Nakon što je uveden stečaj imovinsko pravni postupci prešli su u nadležnosti Privrednog suda Crne Gore. Nakon uvođenja stečaja urađena je procjena imovine i procjenjena vrijednost iznosila je je 1,1 milion eura. Procjena je urađena za ... 50 hiljada metara kvadratnih zemljišta i objekata na njemu, dio koji pripada opštini Danilovgrad, dok za 35 hiljada metara kvadratnih preostalog zemljišta koje pripada opštini Nikšić procjena nije rađena jer taj dio nije ni uknjižen na d.o.o. "Montel" Motel Glava Zete već na Monteks a.d. i ta imovina nije ušla u stečajnu masu. Napominjemo da osim ove imovine preduzeće u svom vlasništvu posjeduje imovinu na Čevu koja nije bila obhvaćena prodajom, a u pitanju je zemljište površine 800 hiljada metara kvadratnih. Nakon sedmog javnog oglasa hotel sa pripadajućim zemljištem je prodato u februaru 2020.godine po cijeni od 429 hiljada eura. Privrednom društvu ... iz Podgorice, sa kojim je stečajna uprava potpisala ugovor o kupoprodaji, sva imovina koja je bila predmet prodaje bez tereta i ograničenja. Jedno od spornih pitanja sa čim je javnost upoznata je pitanje porodica koje su godinama korisnici stambenih prostorija na Glavi Zete i koje su nakon što je izvršena prodaja imovine pokrenuli sudski postupak u cilju dobijanja vlasništva. Taj postupak je u toku.

U vezi sa postavljenim pitanjem, a tiče se okončanje sudskog spora između zajedničkih osnivača Privrednog društva d.o.o "Montel" Glava Zete od strane stečajne uprave ovo ministarstvo je obaviješteno da je još uvijek u toku imovinsko pravni spor, te da je u vezi sa tim dio sredstva koja su uplaćena prilikom kupovine imovine preduzeće rezervisalo na računu stečajnog dužnika do okončanja tog spora. U vez sa Vašim drugim pitanjem, da li postoje uslovi za valorizaciju ovog lokaliteta, kao što ste i prethodno informisani od ovog ministarstva Skupština opštine Danilovgrad je donijela odluku o donošenju detaljnog urbanističkog plana Ostrog - Glava Zete od 05.11.2015.godine. Detaljnim urbanističkim planom zona Glava Zete - Manastir Ostrog je planirana kao zona za razvoj vjerskog turizma. Po podacima iz plana u okviru zone Glava Zete predviđena je sanacija i dogradnja postojećih kapaciteta. Planirana je revitalizacija, rekonstrukcija objekta Hotel Glava Zete i postojećih kolektivnih stambenih objekata u smislu formiranja turističkog naselja kategorije četiri zvjezdice. Povoljna pozicija na obali rijeke, prirodni ambijent, izgrađeni kapaciteti za sport i rekreaciju u kontaktnoj zoni čine kvalitetne preduslove za organizovanje turističke ponude. U turističkom naselju se mogu obezbijediti prateći komercijalni sadržaji, servisi i usluge. Izgradnji turističkog naselja će predhoditi detaljna analiza statičke stabilnosti postojećih objekata a nova izgradnja će se sprovoditi uz očuvanje prepoznatljivog ambijensta i postojećeg zelenila. Planom je takođe predviđeno uređenje obale rijeke Zete sa izgradnjom pješačkih staza i otvorenih prostora za sjedenje, a dodatnom analizom se može ispitati mogućnost kupanja u rijeci u ljetnjem periodu. Ostali dio prostora zone čine površine stanovanja male gustine i to stambeni objekti na 23 urbanističke parcele čija površina se kreće od 500 do 4.000m².

Na urbanističkim parcelama je predviđena mogućnost organizovanja poljoprivrednih površina za uzgajanje povrća i voća, kao i organizovanje ponude seoskog turizma kategorije spavanje sa doručkom. U okviru urbanističkih parcela dozvoljena je izgradnja bazena i sportskih terana. U cilju realizacije planskog rješenja predviđeno je uklanjanje određenog broja objekata. Objekti će se uklanjati u zoni predviđenoj za izgradnju donje stanice žičare Glava Zete - Manastir Ostrog kao i na trasi planiranih internih saobraćajnica. Polazeći od planskih pretpostavki očekujemo da novi vlasnik uskoro započne sa pripremnim aktivnostima u cilju valorizacije ovog lokaliteta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:07:06)

Zahvaljujem se, sekretare Davidović.

Poslaniče Vuletić, da čujemo komentar odgovora koji ste dobili.

MILORAD VULETIĆ (10.06.20 13:07:14)

Zahvaljujem gospodinu Davidoviću na jednom izuzetno kvalitetnom, sveobuhvatnom i potpuno jasnom odgovoru. Ovo govorim zbog interesovanja građana sa tog područja i ne samo Glave Zete nego Danilovgrada i građana opštine Danilovgrad u cjelosti, jer se naime radi o ovome o čemu ste i Vi govorili. Nije samo u pitanju taj lokalitet nego njegovom izgradnjom pružila bi se mogućnost na okolnom području gdje gravitira oko 20 sela da bi se ljudi sve više bavili u okviru porodičnih gazdinstava proizvodnjom zdrave hrane, nuđenje, pružanjem usluga, eko turizmom i svim ostalim. Tim prije, što je opština Danilovgrad, kako sam rekao izborila se zajedno sa glavnim gradom da se rijeka Zeta od strane Vlade proglasi kao park prirode gdje bi turisti uživali uz jednu napomenu, a koja je neophodna i vezana je za ovo pitanje, a tiče se nadležnosti Ministarstva saobraćaja da se onaj regionalni put u dužini od 17 milometara od Danilovgrada do Glave Zete odgovarajući način sanira, da se uradi pješečka ili biciklistička staza sa rasvjetom, kako bi građani i zainteresovani turisti mogli zaista uživati u ljepoti ove prirode.

Ono što želim potencirati, Opština Danilovgrad prelazi u jednu sredinu u kojoj se mnogo više dolazi nego iz nje odlazi. Tako i broj stanovnika se povećav iz godine u godinu. Na zadnjem popisu je imalo oko 16.000 sada ima blizu 19.000. Znači, pogodna je za doseljavanje i tu građani sa teritorije sa cijele Crne Gore nalaze svoje interesovanje za bavljenje različitim oblicima privređivanja. Razvoj malih i srednjih preduzeća odavno je prisutan u toj opštini, a lokalna uprava važi za jednu od najefikasnijih u tom dijelu, u dijelu izdavanja potrebnih dokumenata kako se ne bi čekalo i kako ne bi administracija bila prepreka i problem da se na najkvalitetniji način efikasno i brzo dođe do potrebnih administrativnih dokumenata kako bi ljudi mogli rješavati svoja pitanja od životnog značaja na najbolji način.

Ono što želim još apostrofirati time bih završio, sve to ide u jednom paketu, imajući u vidu da se pristupilo i rekonstrukciji niskonaponske mreže, da je već do sada odrađena rekonstrukcija niskonaponske mreže na nekih 20-ak kilometara dužne linije, desetokilovatnih dalekovoda sa 35 trafova odgovarajućih, znači bolje uslove i za život i za privređivanje u Opštini Danilovgrad. Ono što me radovalo i time ću završiti, uz zahvalnost što ste mi dozvoliti malo da produžim, što me radovalo imao sam prilike u okviru na žalost ove epidemija koja nas je zadesila da posmatram malo i da obiđem neka poljoprivredna gazdinstva, da vidim da je sve više mladih ljudi koji se vraćaju na svoja porodična imanja da se bave poljoprivredom, da proizvode zdravu hranu, da se bave stočarstvom, da se bave pružanjem različitih usluga. Činjenica je da je to i strateški plan razvoja projektovan od strane Vlade, turizam, poljoprivreda, energetika kao prioriteti. Nadam se da će svi zainteresovani i svi oni koji imaju udjela ili odgovarajuću imovinu u Opštini Danilovgrad znati ubuduće valorizovati na kvalitetniji način, uz želju da se i ovaj lokalitet u najskorije vrijeme valorizuje na pravi način i bude ponos i Danilovgrada i Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:11:52)

Hvala, poslaniče Vuletiću.

Iako nisam najavio, poslanik Strahinja Bulajić je sledeći koji postavlja pitanje, a neka se pripremi poslanik Luid Škrelja.

Izvolite, poslaniče Bulajiću.

STRAHINJA BULAJIĆ (10.06.20 13:12:07)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Dakle, korona kriza uzima svoj danak uopšte u ekonomiji. Što se tiče Crne Gore, znači zemlje bez industrije, odnosno bez značajnije privredne proizvodnje gdje ekonomska ideologija i praksa uglavnom bazično počiva na uslugama bez proizvodnih radnih mjesta koja bi generisala stvaranje nove vrijednosti na ritmički uhodanom zaduživanju svojih građana i nevjerovatnoj lakoći uzimanja kredita i stalnom uvećavanju ukupnog duga. Ta korona kriza, odnosno to globalističko zlo razotkrilo je sve kapacitete države Crne Gore. Bojim se da će se tek sada pokazati sva pogubnost, bolje reći, tvrdoglavog insistiranja na globalističkoj dogmi, odnosno na neoliberalnom konceptu oboženog tržišta. Da li Crna Gora može da govori uopšte o prihodima, uspjehnosti, čemu još od turističke sezone, pogotovo ako se uzme u obzir potpuno neshvatljivi, naopaki politički potezi zvanične Crne Gore, koji čak i u ovom segmentu stavljaju u prvi plan antisrpsku, antirusku, uopšte antihrišćansku, antipravoroslavnu politiku zvanične Crne Gore.

Naime, prema zvaničnim podacima Monstata, najviše noćenja ostvare turisti iz Rusije, 2,6 miliona. Procijenjeni pad brutodruštvenog proizvoda Rusije je oko 5%. Nakon Rusije najviše noćenja ostvare turisti iz Srbije, oko 2,5 miliona, po zvaničnim Monstatovim podacima. Procijenjeni pad brutodomaćeg proizvoda Srbije je 3% i jedan je od najmanjih u Evropi. Zašto to govorim. Trebalo bi se valjda voditi time što je manji pad brutodomaćeg proizvoda države, a broj noćenja turista veći, valjda bi trebalo fokus da bude na turiste iz te države da, kako da kažemo, bude ta turistička politika agresivnija upravo prema tim državama, bar ja tako poimam stvari. Dakle, procijenjeni pad brutodomaćeg proizvoda u Crnoj Gori je 9,7% i uz Hrvatsku predstavlja jedan od najvećih u Evropi. Sada da ne razglabam šta to znači i za Hrvate i za nas gdje smo negdje turistički podudarni.

Moje pitanje glasi: "Kako mislite da spasite sezonu kada uporedo s pripremama za nju ide i besumučna kampanja protiv Srbije i Rusije odakle stiže najveći broj turista iz Srbije, a najveći broj sezonskih radnika u turizmu"? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:15:21)

Hvala, kolega Bulajiću.
Izvolite, gospodine Davidoviću.

DAMIR DAVIDOVIĆ (10.06.20 13:15:29)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Bulajiću, pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala je drastične negativne promjene u gotovo svim privrednim djelatnostima, kako u svijetu tako i u Crnoj Gori. U takvim vanrednim okolnostima mora se imati u vidu činjenica da je sektor turizma kao izuzetno ranjiva djelatnost na nepredvidive okolnosti bio veoma izložen i na strani ponude i na strani potražnje i to na samom početku proglašenja epidemije usled svih preduzetih mjera ne samo u Crnoj Gori nego i u svijetu. U takvim uslovima usled privrednog okruženja, a u cilju stvaranja preduslova za što efikasniji oporavak turističke privrede, odnosno ponovno uspostavljanje poslovne djelatnosti, Vlada je preduzela niz mjera u nekoliko etapa koje su stupile na snagu samo par dana nakon proglašenja epidemije u Crnoj Gori, a odnosi se na najurgentnije segmente tj. na podršku održavanja likvidnosti, poslovanja, zadržavanja radnih mjesta, kao i na propisivanje uslova za povoljne kreditne aranžmane.

U nastojanjima da se nakon navedenih sanacionih mjera pristupi stvaranju uslova za aktivnu i razvojnu poslovnu politiku, u završnoj fazi priprema nalazi se i niz mjera koje će omogućiti da se pored zadržavanja postojećih otvaraju nova radna mjesta, očuva likvidnost i solventnost poslovanja. Poseban akcenat dat je i podsticajnim mjerama za privlačenje turista kako domaćih tako i onih iz regiona i evropskih zemalja, kao i promociji Crne Gore kao prve corona free države koja ima izuzetne potencijale za pružanje usluga koje se zasnivaju na aktivnom odmoru u netaknutoj prirodi, a sve uz njegovanje zdravih stilova života.

Sektor turizma je najznačajnija grana crnogorske ekonomije i on direktno i indirektno čini 24% našeg GDP-a. U prošloj godini ovaj doprinos procijenjen je prihodima od inostranih i domaćih turista i iznosi 1,14 milijardi eura. Inostrani turizam je veoma značajan za naše tržište s obzirom da čini oko 96% ukupnog prometa. Ova sezona je svakako prepuna izazova i neizvjesnosti koje se generalno tiču pitanja javnog zdravlja i odluka koje će se na međunarodnom planu donositi i odnositi na to pitanje, posebno pitanje otvaranja granica i uspostavljanje modela turističkih putovanja. Ono što možemo reći da su najave turističkih posjeta za ovu godinu prije proglašenja pandemije bile na rekordnom nivou. Početak godine do prve dekade marta obilježio je značajan rast i pored nekih nepovoljnih okolnosti kao što je bio nedostatak snijega u našim zimskim centrima. Ipak, moramo biti realni, prvi kvartal u našem ukupnom prometu učestvuje s oko 5%. Od sredine marta kada je bilo jasno da su zatvorene granice čime su suštinski ukinuta putovanja, uz druge restriktivne mjere u cilju smanjenja uticaja COVID-19, negativan uticaj je ozbiljno počeo da se osjeća jer je ovaj sektor ekonomije u potpunosti bio onemogućen za rad. Drugi kvartal je suštinski izgubljen, a on je prošle godine učestvovao s prihodima oko 207 miliona eura. Crna Gora je otvorila svoje granice 1. juna dok smo 2. juna proglasili kraj epidemije. Turistički promet je počeo polako da se dešava, ali na skali neuporedivoj s istim periodom prošle godine. Ipak, očekujemo, kada se inostrani turisti uvjere da je protok nesmetan, da će i promet zaživjeti možda i brže nego što se očekivalo prije samo par sedmica. Evidentiramo značajna interesovanja ... značajnih emitivnih tržišta i radimo na uspostavljanju turističkog protoka.

Crna Gora je otvorila granice u skladu s preporukama epidemiologija Instituta za javno zdravlje, kako smo i najavili, ali u skladu s preporukama evropskih institucija da se protok postepeno uspostavlja između država regiona sa sličnom ili istom epidemiološkom situacijom. Javno smo saopštili da će se naše granice otvarati prema državama kojih je broj aktivnih slučajeva 25 na 100.000 ili manje. Svjedočimo da je situacija sve bolja u nekim državama koje su nama važni partneri i koje se nadamo da će uskoro ispuniti standard za otvaranje granica.

Tržišta koja ste naveli u vašem pitanju svakako su po kvantitativnim pokazateljima najvažnija za naš turizam. Od ukupno 2,64 miliona turista koji su posjetili našu zemlju prošle godine, njih 787.555 bilo je iz ove dvije zemlje ili nešto malo manje od 30%. Ono na šta je, takođe, važno ukazati jeste da je broj turista koji dolaze s ovih tržišta stabilan u poslednje tri godine. Znači, kada govorimo o tržištu Srbije on se kreće od 400 i nešto sitno hiljada i varira u par hiljada od 1. januara 2017. do 31. decembra 2019. godine. U protekle tri godine imamo dva emitivna tržišta koja su stabilna. Međutim, u istom periodu evidentirali smo povećen broj turista u Crnoj Gori za 828.815, što govori o veoma pozitivnim trendovima da su ova tržišta stabilna, a da se crnogorski turizam snažno otvorio prema drugim važnim i ekonomski potentnim emitivnim tržištima. Tako je broj turista iz Njemačke povećan tri puta u ovom periodu, Francuske dva, Velike Britanije dva, Austrije dva, Švedske četiri, Izraela dva, Kine sedam itd od 1. januara 2017. do 31. decembra 2019. godine. U istom tom periodu tržište Srbije koje se kreće oko 400.000 turista variralo je 1% do 2% iz godine u godinu, a tržište Rusije je otišlo s nekih 360.000 maksimalno do 380.000, opet imamo varijaciju u par procenata.

Oba ova trenda ...

s jedne strane stabilnost kvantitativno najvećih tržišta, a s druge strane otvaranje prema drugim tržištima su interes crnogorskog turizma. Mi sprovodimo sve neophodne aktivnosti da oba trenda zadržimo. Rezultati poslednje tri godine svjedoče uspjehu ove politike turizma.

U odnosu na tržišta koja su predmet vašeg pitanja, ovogodišnji rezultati svakako zavise od epidemiološke situacije i datuma otvaranja granica. Naš turistički interes je da se epidemiološki izazovi riješe što prije na svim ovim kao i ostalim tržištima kako bi se stanje što prije vratilo u normalno funkcionisanje. Posebne promotivne aktivnosti koje afirmišu naš uspjeh u borbi s epidemijom se sprovode i sprovodiće se intenzivnije prema svima pa i prema ovim tržištima. Ohrabruje što za sada evidentiramo snažan interes u odnosu na okolnosti i vjerujemo da će se on materijalizovati u kvalitetan turistički promet kada se stvore uslovi za putovanja. Naravno, kako i u kolikoj mjeri apsolutno zavisi kada će biti otvorene granice prema nekim tržištima. Ono što je bila situacija do prije par nedelja bila je da su rezervacije, prema informacijama kojima mi raspolažemo, iz Rusije u značajnoj mjeri još bile aktivne kada je u pitanju jul mjesec. Međutim, da li ćemo mi doći u situaciju kakva je trenutna epidemiološka situacija, na žalost, u Ruskoj Federaciji trenutno da granice budu otvorene i s njihove strane i da se ispune epidemiološki uslovi s naše

strane do 1. jula, jako je teško procijeniti u ovom trenutku. Gledajući laički te epidemiološke podatke, mislim da teško možemo biti optimisti, ali očekujemo da tokom jula mjeseca možemo doći u situaciju da se stvore uslovi za uspostavljanje tog prometa.

Druga polovina godine tradicionalno je veoma važna za crnogorski turizam jer se u tom periodu ostvari oko 75% ukupnog prometa. Vjerujemo da će normalizacija koja se očekuje tokom juna doprinijeti da snažnije krene turistički promet od početka jula čime bi se stvorili uslovi da se očekivano smanjenje prometa učini što manjim. Po trenutnim procjenama očekujemo pad turističkog prometa od oko 40%. Međutim, ostaje još nepoznanica kada je COVID-19 u pitanju jer odlaganje eventualnog drugog talasa globalno ostavio bi prostor da se u periodu postsezone ostvare kvalitetni rezultati.

Kada govorimo o procjenama, i to moramo realno sagledati, ne kada se samo govori o procjenama u regionu i u Crnoj Gori, procjene Svjetske turističke organizacije početkom marta mjeseca su bila da COVID-19 neće uticati na međunarodna putovanja globalno više od 3% do 4%, a od toga taj procenat bi bio toliko negativan zbog toga što je Azija procijenjena na -12%. Krajem aprila mjeseca, znači samo dva mjeseca kasnije, oni su dali procjenu da očekuju (Prekid) od 60% do 80%. Još uvijek je mnogo nepoznanica tako da i sve te procjene zavise od rezultata.

Na osnovu svih informacija kojima mi raspolažemo u ovom trenutku vjerujemo da imamo pravo da očekujemo da pad turizma neće biti veći od 40%. Sezona će biti izazovna za sve turističke zemlje, ali kvalitetni rezultati u borbi protiv COVID-19, činjenica da je Crna Gora poslednja evidentirala slučajeve u Evropi te da je prva postala corona free destinacija daće, vjerujem, snažan podstrek turističkom prometu s ukupnih emitivnih tržišta, a nadamo se i s tržišta koja ste vi pomenuli. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:24:18)

Hvala.

Poslaniče Bulajiću, da čujemo vaš komentar malo dužeg odgovora.

STRAHINJA BULAJIĆ (10.06.20 13:24:27)

Kaže mi jedan prijatelj s primorja plaže i lokali su spremni samo fali radnika i turista. To 40% ako bude, daj Bože, ali bojim se da će biti mnogo više, ali dobro.

Gospodine Davidoviću, iz Nacionalne turističke organizacije je saopšteno sledeće, znači neke opšte stvari koje su vama i svima ostalim koliko toliko poznate, kaže - mjeseci pred nama, jul i avgust posebno su najveći izazov kada generišemo najviše prometa. Potpuno jasno. Takođe su saopštili da glavna sezona koja obuhvata jul, avgust i septembar čini skoro 70% ukupnih godišnjih prihoda od turizma i da je strahovito važno da to tada dođe do stabilizacije situacije. Ako postavimo datume, danas je 10, 1. jul je za dvije nedelje praktično, a s ovakvom politikom odbijanja najvećeg tržišta za nas, sami ste rekli koliko dolazi iz Srbije i Rusije, ne znam to vaše 40%, daj Bože da bude toliko.

U periodu januar - mart prihod od turizma čini tek 4%, po tim zvaničnim podacima, 4% ukupnih godišnjih prihoda, ali zato nadolazeći period od juna generiše još 19%. Šta to sve znači. Znači najmanje 15% ili 150 miliona evra je već izgubljeno, završili smo priču s tim. Što se tiče perioda jul, avgust i septembar od cirka 670 do 700 miliona, tu je već pola izgubljeno, čitajte Srbi i Rusi. Da uzmemo samo primjer Rusa, sami ste rekli, a i prema zvaničnim podacima Crnu Goru godišnje posjeti oko 350 ili 360 hiljada turista iz Rusije, državljana Ruske Federacije da kažem. Za neki period od desetak dana ruski turista prosječno troši dnevno oko 110 evra, po tim zvaničnim podacima Monstata. Dakle, za tih desetak dana on ostavi preko 1.000 evra. Vrlo je jednostavna matematika da je to oko 350 miliona i onih 150 što smo prije pomenuli, pola milijarde već izgubljeno, nema. To je, kako bismo je nazvali, garantovana šteta. Daj Bože da nije. Plus kada se tu doda, odnosno ako se ukalkuliše ono što prati pad saobraćaja, pad trgovine. Doduše, vi ste vrlo vješto, očekivao sam da će odgovori biti malo suptilniji poznavajući vas, ali gospodin Davidović je to vješto zaobišao i nemam ništa protiv. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:27:56)

Hvala, poslaniče Bulajić.

Sledeće pitanje postavlja kolega Luid Škrelja, a neka se pripremi kolegistica Šćepanović.

LUID LJUBO ŠKRELJA (10.06.20 13:28:08)

Vjerujem da je moje pitanje povezano s onim što vi i ja, pošto mi dolazimo iz Opštine Ulcinj i zainteresovani smo da se prirodne ljepote Ulcinja valorizuju u pravcu za koje ih je i Bog dao. Ubijeđen sam da Vlada Crne Gore želi da one dobiju i status koji zaslužuju.

Moje poslaničko pitanje je vezano kroz ono što sam saopštio i potpredsjedniku pošto dolazimo iz istog mjesta vezano za valorizaciju prirodnih potencijala nezamjenjivih, mogu čak i da kažem i neviđenih u ovim prostorima kojima raspolaže Opština Ulcinj. U svakom slučaju, bilo bi suviše naivno očekivati nešto, a da se ne vratimo ono što je zadesilo i našu državu i svijet, a to su posledice koronavirusa. Mislim da upravo najranjivija grana po tom pitanju će biti turistička grana. Dva mjeseca ili više sve oči su nam bile uprte u osam sati ili devet kada je bila konferencija za štampu NKT-a ili IJZ-a da čujemo kakvo je epidemiološko stanje u Crnoj Gori za razliku od ovih dana uprkos velikoj sreći koja nas je zadesila, da možemo da konstatujemo da je Crna Gora jedna od rijetkih corona free destinacija. Sada su nam oči uprte kao ranijih godina na autobuske stanice, na granične prelaze, na aerodrome, na puteve, na gužve po putevima, na ono što smo mislili i na šta smo se navikli svi ovih godina do ove godine. Nadamo se da i ovo što se desilo sada je prošlost i da ćemo ubrzo i očekujemo da ćemo tu sliku i taj život po crnogorskim ulicama i gradovima, a pogotovo na primorju uskoro doživjeti na tim prostorima, bez obzira što smo jako svjesni da će to da bude u veoma kratkom ili manjem obimu. ...

... u manju je kvalitet koji treba da pružimo uvaženim gostima koji se budu opredijelili da svoj dio odmora sa porodicama provedu u našoj Crnoj Gori, na našoj prelijepoj obali, a ja sad ovoga momenta mislim na Ulcinj. Upravo je i ovo pitanje moje vezano vrlo kratko za to. Pitanje glasi.

Koje mjere Vlada peduzima u oblasti turizma u saradnji sa Javnim preduzećem Morskim dobrom kako bi pomagala turističkoj privredi sa posebnim naglaskom na mjere podrške koje se pružaju zakupcima plaža?

Jedno kratko obrazloženje.

Ulcinj već dugi niz godina bilježi konstanstan rast kada je u pitanju turistička privreda kako po broju noćenja tako i po ostvarenom prometu turizma. Pozicioniranje Ulcinja na glavnoj turističkoj mapi najveću potporu daju ulcinjske plaže od Valdanosa, Male plaže, Borovih šuma, Štojske, odnosno Velike plaže i Ade Bojane. Zakupci plaža svojim investicijama i održavanjem kako i kvalitetnim upravljanjem zone od strane Morskog dobra doveli su do toga da Ulcinj, a time i Crna Gora ima odličnu ponudu na globalnom tržištu turističke destinacije. Takođe, u Ulcinju su pokrenute i značajne investicije u turizmu, prije svega misleći na resor karizma holiday village kao i da su usvajanjem studija lokacije stvorene pretpostavke za pokretanje značajnih investicija na Velikoj plaži sa resortima i hotelima se pet zvjezdica. Pojavom zaraze virus korona koja je pogodila čitav svijet sa kojom se Crna Gora veoma uspješno borila očekivano je da usled donešenih mjera turizam je poslala grana koja je najviše pogođena. Obzirom da je najveći dio ulcinjske privrede na neposredan ili posredan način zavistan od turizma molim vas da nam kažete koje mjerte podrške i olakšice u oblasti turizma i prema zakupcima plaža preduzima Vlada Crne Gore kako bi se nakon uspješne borbe sa koronavirusom uspješno se i borila da sačuva, odnosno unaprijedi svoju poziciju na svjetskoj turističkoj mapi.

Na kraju posebno naglašavam zakupce plaže kao dugogodišnje partnere Javnog preduzeća Morsko dobro, jer su i prošle godine usred vremenskih neprilika više sile pretrpjeli ogromne materijalne štete i do dana današnjeg da ništa od toga nije nadoknadila kako mi je saopšteno. Hvala i očekujem odgovor i usmjeno ovdje, a i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:33:50)

Hvala.

DAMIR DAVIDOVIĆ (10.06.20 13:33:54)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Škrelja,

Javno preduzeće Morsko dobro je 2019. godine postupajući saglasno zakonskim nadležnostima uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore u pripremi sezone sprovela tenderske postupke zadavanjem u zakup djelova državne imovine prema važećem programu privremenih objekata u zoni Morskog dobra za period 2019-2023. godina i prema važećem atlasu plaža i kupališta te programa objekata obalne infrastrukture, a sve u skladu sa važećim cjenovnikom početnih naknada zadavanju u zakup na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost. Ugovori sa korisnicima zaključeni su na pet godina. Usled nastanka krize izazvane epidemijom COVID-a 19 vodeći računa o poslovnim partnerima zakupcima sa kojima Javno preduzeće ima izuzetno dobru višegodišnju saradnju već 27.03. ove godine Upravni odbor je donio niz olakšica u cilju ublažavanja ekonomskih posledica izazvanih pandemijom. Naime, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 19.03. donijela zaključke kojima je utvrdila hitne mjere koje su podrška građanima i privredi u cilju umanjavanja i negativnih ekonomskih efekata od epidemije koronavirusa. Kao reakcija na negativne ekonomske efekte od epidemije korona virusa pod tačkom 4 zaključaka zadržane su sve državne institucije koje daju u zakup nepokretnosti u vlasništvu države da svim subjektima koji uzimaju zakup nepokretnosti po zahtjevima omoguće odlaganje plaćanja predmetne obaveze na period od 90 dana počevši od 1. aprila 2020. godine.

U skladu sa navedenim Upravni odbor javnog preduzeća je na sjednici održanoj 20-og i 27.03. donio zaključke kojima se obezbjeđuje implementacija hitnih mjera na način da se korisnicima tj. zakupcima omogućava odlaganje plaćanja obaveza na naknade za korišćenje Morskog dobra za period od 90 dana počevši od 1. aprila 2020. godine. U slučaju da su već ... bankarske garancije za plaćanje u ratama Javno preduzeće je saglasno da se izvrši zamjena i usklađivanje istih prema novoj dinamici dospeljeća rata. Korisnici ili zakupci koji su u proceduri ili će tek pristupiti zaključenju aneks ugovora ponuditi im mogućnost za odlaganje plaćanja obaveza za period od 90 dana. Prateći mjere i aktivnosti Vlade Crne Gore i Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti u cilju pripreme ljetnje turističke sezone 2020. godine i davanja olakšica korisnicima Morsko dobro Upravni odbor javnog preduzeća je 30.04. usvojio dodatne olakšice, oslobađanje korisnika od obaveze dostavljanja godišnje ... garancije za dobro izvršenje ugovora za 2020. godinu, omogućavanje plaćanja naknade za 2020. godinu u većem broju rata uz obavezu dostavljanja bankarske garancije plaćanja s tim da poslednja rata dospeljeva do 10.12. ove godine, oslobađanje u cjelosti plaćanja godišnje nadoknade za 2020. godinu korisnika ili zakupaca koji su u hotelske objekte stavili u funkciju za potrebe karantina. Zastoj i realizacija ugovornih obaveza u periodu 90 dana računajući od 1.04. korisnicima ili zakupcima koji imaju zaključene dugoročne investicione ugovore. Umanjenje godišnje naknade zakupnine za period od 90 dana korisnicima ugostiteljskih objekata, restorana u zoni Morskog dobra koji imaju odobrenje za rad 12 mjeseci, odnosno tokom čitave godine.

Na sjednici održanoj ... Upravni odbor donosi Predlog mjera za sprečavanje širenja virusa COVIDa-19 vezano za organizaciju korišćenja uređenja kupališta u sezoni 2020. godine koji imaju za cilj obezbjeđenje fizičke distance u uslova za bezbjedno funkcionisanje uređenih kupališta u ovoj sezoni. Predlog mjera je dostavljen na mišljenje Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti. Dana 13.05.2020. godine u Službenom listu objavljena je naredba za preduzimanja privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju suzbijanja i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa koja se primjenjuje od 15.05. Kao dodatnu podršku da bi se zakupcima plaža omogućilo postavljanje ugovornog broja plažnog mobilijara uz poštovanje pomenute naredbe Ministarstvo održivog razvoja i turizma je na inicijativu Javnog preduzeća Morsko dobro izmijenilo pravilnik o bližim uslovima u pogledu uređenosti, opremljenosti, vrstama i uslovima za korišćenje kupališta na moru kojom se omogućava postavljanje plažnog mobilijara na dodatnih 20% ukupne

površine zakupljenog kupališta.

Uvažavajući prisutne neizvjesnosti ekonomskih parametara i nepredvidivost toka tekuće turističke sezone naglašavamo zakonske obaveze Javnog preduzeća za upravljanjem Morskim dobrom da se pripremi i obezbijedi funkcionisanje izgrađenih u uređenih kupališta na crnogorskoj obali kao ... dijela ukupne turističke ponude. Navedene aktivnosti Javnog preduzeća je u obavezi da realizuje u saradnji i komunikaciji sa korisnicima i zakupcima djelova državne imovine sa kojima ima zaključene ugovore. U skladu sa do sada ostvarenom saradnjom zajedničkim aktivnostima i Javnog preduzeća i korisnika obezbjeđuje se realizacija zaključenih ugovora i implementacija programa privremenih objekata, atlasa crnogorskih plaža i kupališta, pravilnika o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti i vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru i drugim pozitivnim pravnim propisima.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je kroz inicijativu Operativnog štaba za turizam koji je formiralo Nacionalno koordinaciono tijelo u pripremi trećeg seta ekonomskih mjera iskazalo spremnost da se razmotri dodatni vidovi podrške koji bi bili sastavni dio trećeg seta ekonomskih mjera. Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Javnog preduzeća za upravljanjem Morskim dobrom Crne Gore će kroz kontinuirano praćenje tokova odvijanja turističke sezone, sagledavanja ekonomskih posledica koje može izazvati pandemija koronavirusa i u skladu sa istom razmatrati i donositi dalje mjere i dodatne olakšice za korisnike ako za tim bude bilo potrebe. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:39:31)

Zahvaljujem.
Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (10.06.20 13:39:41)

Pa mogu sa zadovoljstvom da konstatujem gospodine Davidoviću, da sam zadovoljan vašim odgovorom. Zadovoljan iz jednostavnog razloga što vas dugo poznajem i da vi nikada kada imate prilike i kada vam poslovi i zadaci kojim se bavite upute prema tamo nikad ne zaobilazite Ulcinj, to je za nas dosta značajno, to cijenimo i poštujemo i ume građana Ulcinja čak dajem sebi za pravo i da vam se zahvalim. Nema kulturne i druge manifestacije sportske koja je vezana ... što vi ne dajete doprinos vašim učešćem što je za nas veoma bitno. Ono što bih vas dodatno zamolio jeste da Morsko dobro sa više emocionalno finansijskog efekta krene pud Opštine Ulcinj iz jednostavnog razloga što najveći dio kolača upravo on uzima iz Ulcinja. Vi ste sami odgovor da ne dužim puno vi ste sami odgovor naglasili da NKT uzimajući u obzir virus koji je zadesio ovamo da su zakupci plaže već hendikepirani zakupom površinom, jer njima je smanjeno ...

...50% zbog primjenjivanja mjera socijalne distance, ali u svakom slučaju sada sam čuo, ali nijesam možda dobro razumio, da će dodatno još 20 omogućiti da se to proširi što je opet jedna povoljnost i zbog toga što dio zakupaca plaže prošle godine su stvarno pretrpjeli ogromene materijalne štete usled olujnog vjetrova, a to nije u saradnji sa lokalnom upravom ništa nijesu uradili.

Naravno nisu samo plaže i zakupci plaža ono čime se diči i ponosi Ulcinj i Crna Gora sa Ulcinjom, ali u svakom slučaju odgovor koji ste mi uputili po meni zadovoljava i još jednom vam se zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:41:48)

(govor na stranom jeziku)

Hvala.

Proceduru je tražio poslanik Radunović.

Izvolite, poslaniče.

SLAVEN RADUNOVIĆ (10.06.20 13:41:58)

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja moram da uzmem proceduralno reagovanje nema drugog načina, da prvo obavijestim građane, da je u toku u Crnoj Gori na nekoliko mjesta velika akcija policije koja blokira određene gradove kako bi se izvršio naum koji je odavno spreman da se ruše neki objekti Srpske pravoslavne crkve, Krstionica u Tivtu, Konak u Ulcinju, a imamo informaciju da se priprema još jedna velika akcija.

Ja bih vas zamolio, to nije prvi put da traži ovaj klub, da tražimo pauzu da se vi kao predsjedništvo nazovimo ili kolegijum Skupštine informišete ili ako možete da obezbijedite prisustvo ovdje nekog iz policije da nam se kaže šta se dešava. Ugrožava se apsolutno mir u Crnoj Gori to je potpuno jasno i dok ne dobijemo tu informaciju ja prenosim poziv Mijajla Backovića iz manastira na Prevlaci koji je pozvao sve građane koji žive blizu, s obzirom da je grad blokiran, ljude iz Boke pješke, na biciklu, motoru neka dođu i neka brane Krstionicu dok se nešto ne desi u ovoj državi dok nekome jednostavno ne dođe do mozga da zbog svoje vlasti i zbog toga kako je naumio da svađa Crnu Goru ne treba da izaziva rat u ovoj zemlji.

Ja vas molim da proglasite pauzu i da nam obezbijedite bilo kakve informacije, kao predstavnicima građana zabrinutim za mir u ovoj zemlji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:43:28)

Hvala, poslaniče Radunoviću.

Evo za proceduru se javlja kolegunica Šćepanović, da čujemo i nju.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (10.06.20 13:43:44)

Ja ću zaista proceduralno jer ovo uopšte nije bilo proceduralna intervencija.

Ja ću vas, kao predsjedavajućeg da zamolim da ove pokušaje stvaranje nekog haosa u Crnoj Gori i stvaranje neke slike da je u Crnoj Gori kaos ili da se neki rat izaziva i da se ruše neki objekti, to ima pravo neko radi ovako i da se ponaša, ali ja ću da vas zamolim da se mi ovdje držimo Poslovnika, da mi nasavimo danas naš rad jer očigledno od ovoga što se ovdje promovise ne dešava ništa, a sve što neko želi, kao poslanik da dobije odgovarajuće informacije ima pravo u vidu i poslaničkog pitanja i informacija kao poslanik. To nije razlog danas ovdje da mi prekidamo sjednicu zbog toga.

Molim vas da nastavimo jer ja imam poslanička pitanja koja želim da postavim predstavnicima ministarstva.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:44:32)

Evo izvolite možete nastaviti sa postavljanjem pitanja.

Ja u međuvremenu ću iskoristiti da komuniciram sa predsjednikom i poslije vašeg poslaničkog pitanja daćemo i otprilike odgovor na ovo što kolega Radunović govori.

Izvolite, nastavimo sa pitanjima.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (10.06.20 13:44:54)

Hvala vam.

Dakle, vraćamo se našem radu jer ovdje su na dnevnom redu poslanička pitanja koja su od značaja za građane Crne Gore da ih čuju.

Moje poslaničko pitanje je:

Da li je započet projekat vještačkog osnježivanja skijačkih staza na Kolašinu 1600 i 1450,

odnosno da li će on obuhvatiti i Kolašin 1450?

Ono što je ključno je da građani čuju kada se očekuje da će taj projekat biti završen, posebno važno, važno je da građani čuju da li će taj projekat biti završen do kraja godine i koliko će ukupno taj projekat da košta?

Obrazloženje:

Kolašin je centar razvoja zimskog turizma u sjevernom regionu zajedno sa ostalih sedam zimskih centara, ali Kolašin zaista u odnosu na sve njih prednjači u odnosu na broj investitora i u odnosu na brzinu radova kojim se završavaju te investicije.

Lokalitet Kolašin 1600 kao što znate država je tu već uložila od šestosjeda, restorana do putne i sve ostale infrastrukture, Kolašin 1450 takođe. Ova dva projekta planiraju da se povežu sa žičarom i to je u toku. To je sve jedan veliki impuls ne samo za turističke radnike Kolašina već za cijeli grad jer je okosnica našeg ekonomskog razvoja turizam. Međutim, pokazalo se da nedostatak sniježnog pokrivača u ovoj godini dovodi u pitanje ukupan ekonomski razvoj grada i pokazalo se da je od izuzetne važnosti da nadležne institucije posebno jer je u pitanju državni projekat sagledaju mogućnost da se realizuje što prije projekat vještačkog osnježevanja skijaških staza. Ukoliko imam neke neformalne informacije opština je tu već dala odgovarajuće smjernice i uslove i opština je tu potpuno na usluzi državnim organima kako bi što prije došlo do realizacije tog projekta jer u januaru mjesecu su naši turistički radnici, čak i prije izbijanja ove pandemije koronavirusa, uputili jednu inicijativu ministarstvu ukazujući na ovaj nedostatak jer zaista taj nedostatak je ugrozio poslovanje kompletne turističke privrede. Evo postužiću se i riječima naših turističkih radnika koji su kazali da nije samo problem to što je u ovoj godini bio nedostatak snijega i što su oni imali određeni gubitak već je suština što će taj gost kada jednom ode iz Kolašina neće više naći će drugo mjesto, a u regionu svi ski centri imaju vještačko osnježivanje i problem je što ti gosti više se neće vraćati u Kolašin. Tako da je ovo pitanje, odnosno odgovor koji ćete nam dati od izuzetnog značaja za turističke radnike koji očekuju da će taj projekat biti gotov do kraja godine i da oni neće strepeti da li će opet doći u istu situaciju, kao što je to bilo ove godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:48:29)

Hvala, poslanice Šćepanović.
Na pitanje odgovara Olivera Brajović.
Izvolite.

OLIVERA BRAJOVIĆ (10.06.20 13:48:36)

Zahvaljujem.

Poštovana poslanice Šćepanović,

Najznačajnije infrastrukturne aktivnosti odvijaju se upravo na sjeveru Crne Gore i to na prostorima planina Bjelasica i Komova, Durmitora, Hajle i Štedima, kao i Đalovića klisuri. U ove projekte do sada uloženo blizu 60 miliona eura, a višegodišnjim budžetom, odnosno prema investicionim elaboratima planirana su značajna ulaganja u turističku valorizaciju ovih prostora koja se procjenjuje na preko 120 miliona eura.

Lokaliteti na prostoru Bjelasice i Komova prepoznati su kao okosnica razvoja skijaškog turizma u Crnoj Gori u kojoj je do sada uloženo oko 37 miliona eura u izgradnju putne, elektroenergetske, hidrotehničke infrastrukture i infrastrukturne objekte, bazne stanice, žičare i ski staze.

Kapitalnim budžetom za 2020. godinu kroz - Program unapređenja turističke ponude, planirana su sredstva za ulaganja u razvojne projekte na sjeveru Crne Gore i to: 8,9 miliona, odnosno u ski centre na Bjelasici ukupno 5,1 milion eura. Značajno je podsjetiti da je u februaru 2019. godine otvoren novi ski centar Kolašin 1600 u sklopu kojeg je puštena u rad žičara kapaciteta 2.600 skijaša na sat vrijedna 8,9 miliona eura.

Infrastruktura novootvorenog ski centra Kolašin 1600 sa pratećom opremom koji sada posluje u sklopu skijališta Crne Gore opslužuje ukupno oko 4,6 km ski staza na kojima je

instalirana jedna šestosjedna žičara, kao što ste i vi rekli, a u sastavu skijališta posluje i restoran "Troglava" kapaciteta 400 mjesta i skijašnica za izdavanje ski opreme.

U toku su aktivnosti na izgradnji dodatnih pratećih ski staza u vrijednosti od tri miliona eura, kao i nove žičare K7 u vrijednosti od devet miliona koja će povezivati dva postojeća ski centra i time staviti na raspolaganje skijašima veći broj kilometara ski staza namijenjene kako za početnike tako i za napredne skijaše i bordere.

Izgradnja ski centra Kolašin 1600 je višegodišnji projekat i njegova realizacija je planirana u dvije faze. U svakom slučaju od početka je u okviru projekta planirana izgradnja objekata potrebnih za osnježavanje staza. Prva faza je obuhvatala radove na izgradnji infrastrukture sa parkingom bazne stanice, primarne elektroenergetske mreže, ski lifta kao i hidrotehničke i telekomunikacione strukture, ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Na realizaciji ove faze do sada je utrošeno oko 18,5 miliona eura.

Otvaranjem Ski centra Kolašin 1600 ušlo se u sledeću fazu realizacije, koja obuhvata radove na obezbeđivanju vještačkog osnježavanja, to jeste na izgradnju akumulacionog jezera i sistema za osnježavanje. U toku je priprema projektnog zadatka za izradu idajngo projekta, za izgradnju sistema vodo snabdijevanja novog planinskog centra uključujući Ski centar Kolašin 1450 i osnježavanja postojećih i novo planiranih ski staza oba ski centra. Izradom idejnog projekta biće precizno definisane lokacije i zapremnina vještačkih jezera, za potrebe osnježavanja Ski centara Kolaši 1600 i Kolašin 1450, što će biti osnov za pokretanje postupka Javne nabavke za izradu glavnog projekta i izgradnju sistema za vještačko osnježavanje. Procijenjena vrijednost ukupne investicije blizu 33 miliona, dinamika realizacije ovog projekta i planirano puštanje u rad sistema, za vještačko osnježavanje početkom sezona 2020.-te na 2021.godinu, je usporena, usled pandemije Koronavirusa što se reflektovalo na komunikacij u i adminsitrativne poteškoće u finalizaciji započetih aktivnosti. Imajući u vidu značaj realizacije projekta izgradnje akumulacionog jezera, i ssistema za vještačko osvježavanje za razvoj zimskog turizma u planinskim centrima na prostoru Bjelasice i Komova, ulažu se maksimalni naponi u angažovanju svih resursa kako bise projekat realizovao u realnim rokovima u odnosu na novo nastale okolnosti. Takođe, ono što bih htjela da napomenem da je u sklopu relizacije projekat Ski centar Savin Kuk u čiju infrastrukturu do sada je uloženo 7,5 miliona završeno izvođenje radova prve faze vodo snadbijevanja Ski centara.

Vlada Crne Gore kao jedno strateških opredeljenja i prioriteta razvoja prepoznala turističku valorizaciju sjevernog regiona Crne Gore, još 2014.godine otpočela niz aktivnosti u cilju stvaranja infrastrukturnih prepostavki za valorizaciju prostora budućih i postojećih planinskih i skijaških centara, a sve u cilju unapređenja turističkih kapaciteta na sjeveru. Infrastrukturni razvijeni projekti obezbeđuju osnovnu infrastrukturu skijališta čime se stvaraju preduslovi za dalji razvoj planinskih centara, u kojima je planirana gradnja hotelsko tursiktskičkih naselja i pratećih sadržaja, a koja se finasnijaru kroz partnerski odnos investitora sa državom putem modela dugoročnog zakupa lokacija, koje su određene za turističku valorizaciju. Tako se na sjeveru i realizuju projekti turističke valorizacije planinskog centra Kolašin 1600 u Kolašinu i bivšeg vojnog turističkog kompleksa Mediterana u Žabljaku. Budući planinski cetnar Kolašin 1600 će se realizovati kroz četiri faze, tokom kojih će biti izgrađen hotelsko turistički kompleks ukupnog kapacitetas blizu 2500 hiljade kreveta. Investicija na izgradnju hotelskog turističkog kompleksa će biti ukupne vrijednosti oko 77 miliona od čega u prvoj fazi 12,8 miliona. Na lokalitetu bivšeg vojnog turističkog kompleksa Mediteran Žabljak će biti izgrađen hotel ... kategorije pet zvjezdica, kapaciteta 120 smještenih jedinica sa pratećim sadržajima, projekat je vrijedan 5,6 miliona eura. A na mjestu bivšeg hotela Durmitor projekat vrijedan 15 miliona eura, planiranog kapaciteta 68 smještajnih jedinica sa 168 ležaja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 13:54:43)

Poslanica Šćepanović, se zahvaljuje prestavnici ministarstva na odgovoru.

Prije nego što prelazimo na postavljanje pitanja, da Vas obavijestim kakav je trebao biti redosljed, posle poslanice Šćepanović, je poslanik Neđeljko Rudović, pa poslanik Radule Novović, pa poslanica Sanja Pavičević, Momčilo Martinović, poslanik je postavio dva pitanja itd. Ispred

Fronta su tražili pauzu tako da ću dati vema kratku pauzu da saopštimo stavove i da nastavimo sa radom ubrzo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 14:03:37)

Hvala, kolege.

Poslije ispunjavanja zahtjeva za pauzom moram vas obavijestiti da eventualne komunikacije između konsultacije sa predsjednikom su u toku i vjerovatno će biti organizovano na nivou kolegijuma sastanak.

Izvolite, kolega Milić.

SRĐAN MILIĆ (10.06.20 14:04:03)

Može pod taj član 101 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore jednostavno da pomognem u dijelu jednog događaja koji će se desiti čini mi se iduće nedelje. U ponedjeljak se organizuje posebna sjednica gdje ćemo se baviti pitanjem koronavirusa Odbora za rad, zdravstvo i socijalno staranje. S obzirom da sam sad pročitao jednu klasičnu neistinu, jednu budalaštinu, jedan nesojluk, a vezano je za izjavu direktora Policije Veljovića da je postojao klaster od 70 ljudi za litije i liturgije. Molim vas, kao predsjedavajućega da uložite svoj autoritet da gospodin Veljović dođe na taj odbor, a gospođa Pavićević i ja ćemo kao zainteresovani poslanici se tamo pojaviti da vidimo ko je govorio neistinu da li Mugoša, dr Mugoša i dr Begić ili taj vajni direktor Policije. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (10.06.20 14:05:20)

Hvala, poslaniče Milić.

Mislim da ste jasno saopštili svoj stav. Ja ne mogu nešto što nisam definisao ili ne znam niti komentarisati, niti vezati za član Poslovnika 101.

Nastavljamo sa postavljanjem pitanja. Po mojim informacijama nema ništa vanredno da se dešava u Crnoj Gori. To vam odgovorno mogu reći sa ovog mjesta.

Poslaniče Rudović, izvolite, vrijeme je za vaše pitanje, a nek se pripremi poslanik Radule Novović.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (10.06.20 14:05:56)

Zahvaljujem.

Poštovani građani i građanke Crne Gore, dame i gospodo, poštovani predstavnici i predstavnice Ministarstva održivog razvoja i turizma,

Ja bih ako gospodine Genci neću prekršiti Poslovnik vrlo kratko želio da se odredim prema situaciji koja se danas zakuvala u našoj lijepoj Crnoj Gori. Očigleno sa nečijim ciljem, sa nečijim ciljem da ne pričamo o tome kako ćemo se suočiti i kako ćemo prevazići, na žalost, vrlo mogućí kolaps turističke sezone, kako ćemo prevazići vjerovatno preko 600 miliona manjka kada su u pitanju naša očekivanja od turističke sezone i računajući ono što se desilo. Kako će ova država preživjeti, kako ćemo konsolidovati javne finansije, kako ćemo se baviti vladavinom zakona. Na žalost ovdje se neko bavi podizanjem tenzija, ovdje se neko bavi rušenjima, ali ne po redu nego onako ciljano sa ciljem da počnemo ponovo međusobno da se gledamo poprijeko. Ovo nije u interesu Crne Gore prosperiteta crnogorskog društva, uspostavljanja Crne Gore kao moderne, parlamentarne demokratije. Ovo je sve u službi stvaranja haosa. Ja sve molim, sve kolege molim, na sve građane kojima je na srcu Crna Gora apelujem da ovo imaju u vidu i da ne dozvole da upadnu u zamku koju im pripremaju oni koji se bave ovakvim sluđivanjem naroda i izazivanjem haosa. Ja imam razne primjedbe na račun ponašanja nekadašnje crkve, ali ja danas imam obavezu, imam obavezu da ukažem da oni koji sprovode zakon taj zakon sprovode neselektivno.

Preći ću na temu na koju se odnosi moje poslaničko pitanje.

Gospodo, iz Ministarstva održivog razvoja i turizma, povodom teme koju sam kandidovao prije tri sedmice, ja danas moram da vam čestitam. Vi ste srušili u Krašićima na šetalištu koje je trebalo da služi svim Tivćanima i gostima Tivta srušili ste zidove koje su podigli gospoda Medenica i Arsić prisvajajući na taj način obalu. Na žalost, ja moram da vam čestitam. Na žalost zato što je to bila vaša dužnost i zato što je to vaša dužnost, ali s obzirom na to kako se ministarstvo i kako Vlada postupa u hiljadama, da kažem, stotinama precizno, a možda i hiljadama drugih slučajeva vi ste, da li zbog pritiska javnosti, žalili su se građani Krašića, podnosili prijavu Opštini Tivat. Opština Tivat i njena inspekcija obavijestila Građevinsku urbanističku inspekciju, Ministarstvo održivog razvoja pa su onda nevladine organizacije, prije svih, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora oni su reagovali podnijeli krivičnu prijavu, vas pozivali da reagujete, tražili od vas da se izjasnite zašto niste reagovali pravovremeno. Vi ste im rekli da ne možete da im date odgovor jer bi to ugrozilo sprovođenje inspeksijskog nadzora i konačnu odluku. Sve ja to mogu da razumijem, ali evo sproveli ste zakon. Bravo, na vama ima još stotine i stotine odluka koje se tiču sprovođenja zakona. Da li je ovdje u pitanju neka kalkulacija, pošto vaše kolege iz poslaničkih klupa vladajuće većine kažu da već počinje predizborna kampanja ili nije, da li je to povezano, kao nekakav alibi za ono što se dešavalo jutros u Ulcinju i što će se možda dešavati na drugim mjestima ne znam i neću da ulazim u to, ali moram da konstatujem da ste vi poslije 46 dana sproveli zakon, poslije 46 dana, dakle da zbog javnosti kažem šta sam pitao. Šta je ministarstvo ovo uradilo i njegova građevinsko urbanistička inspekcija povodom bespravne gradnje na državnom zemljištu, na parceli 173/13 katastarska Opština Krašići Tivat ispred objekta u vlasništvu Miloša Medenice slučajno sina predsjednice Vrhovnog suda i njegovo poslovng partnera izvjesnog gospodina Arsića. Vi ste prije dva dana srušili taj zid. Moje dodatno pitanje ako dozvoljavate, a vjerujem da možemo otići korak (prekid) zašto ste čekali 46 dana, završiću gospodine Gencij brzo, zašto ste čekali 46 dana, zašto niste htjeli da pružite informaciju, što čekate, o čemu se radi, šta se dešava i najzad ono što je najvažnije gospodo iz Ministarstva održivog razvoja i turizma da li ste podnijeli krivičnu prijavu protiv uzurpatora državnog zemljišta, odnosno obale u Krašićima da li ste podnijeli i dali ćete podnijeti. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (10.06.20 14:12:27)

Hvala, poslaniče Rudoviću.

Moram iskomentarisati, vi selektivno primjenjujete Poslovnik, malo duže ga koristite nego što treba. Nadam se da će kod komentara ovo imati uticaj. Ovo je moj komentar.

Odgovaraće Marko Čanović, direktor Direktorata za stanovanje. Izvolite.

MARKO ČANOVIĆ (10.06.20 14:13:09)

Hvala, poštovani potpredsjedniče, hvala poslaniku Rudoviću na postavljenom pitanju,

U ime Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sledeće odgovore.

Urbanističko građevinska inspekcija pri Ministarstvu održivog razvoja i turizma u sklopu svojih nadležnosti postupa u skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Zakona o inspeksijskom nadzoru. Tako je i uradila i u slučaju prijave bespravne gradnje ispred parcele 173/13 katastarska Opština Krašići u Tivtu. Naime, nakon prijave građana o bespravnoj gradnji tokom aprila tekuće godine izvršen je inspeksijski nadzor na dijelu katastarske parcele 173/1 katastarska Opština Krašići u vlasništvu Opštine Tivat i u dijelu 173/13 katastarska Opština Krašići u vlasništvu države Crne Gore u Opštini Tivat pri čemu je na potezu dijela predviđene trase obalnog šetališta Lungo mare investitora direkcije za investicije Opštine Tivat zapisnički utvrđena nepravilnost u pogledu predmetnih radova izvedenih suprotno zakonu, odnosno suprotno projektnoj dokumentaciji obalnog šetališta.

U odnosu na utvrđenu nepravilnost urbanističko građevinska inspekcija je preduzela upravne mjere i radnje predviđene Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, a shodno ovlašćenjima urbanističko građevinskog inspektora i konačno je donošeno rešenje o rušenju

nelegalno izvedenih radova na predmetnoj lokaciji. Kako se konstatovalo da u datom roku iz rešenja subjekat nadzora nije postupio po rešenju to su svi oni rokovi koji se u zakonskoj proceduri moraju dati stranci koja je s druge strane zakona kako on nije završio naredeno uklanjanje nelegalno izvedenih pozicija na objektu urbanističko građevinska inspekcija je pokrenula proceduru administrativnog izvršenja rešenja preko izvršne službe Ministarstva održivog razvoja i turizma. Nakon toga je pribavljena ponuda vrijednosti izvršenja rešenja, odnosno rušenja bespravno izgrađenih objekata i 29. maja donijeto je rešenje kojima se nalazi rušenje, odnosno dozvoljava prinudno izvršenje rešenja o rušenju te je određeno da će isto započeti 8. juna 2020. godine.

Dakle, sprovođenje administrativnih procedura u cilju uklanjanja bespravno izvedenih objekata na dijelu katastarske parcele 173/1 i u dijelu katastarske parcele 173/13 katastarske Opštine Krašići je izvršeno posredstvom izvršne službe Ministarstva održivog razvoja i turizma koja je angažovana na osnovu tendera, odnosno da budem precizan uklonjeni su bespravno izgrađeni objekti na šta nam je kolega Rudović čestitao. Sve naredne aktivnosti sprovodiće se u skladu sa zakonom i nadležnostima i u skladu sa rokovima koji su obavezni u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i Zakona o inspekcijskom nadzoru. Ovo je prilika da ukažem na činjenicu da je samo tokom 2019. godine urbanističko građevinska inspekcija izvršila 2.391 inspekcijski pregled. Na osnovu utvrđenih nepravilnosti donijeto je 249 rešenja o zabrani građenja, 99 rešenja o rušenju bespravno sagrađenih objekata i 169 rešenja o uklanjanju privremenih objekata iz područja posebne namjene. Cijeneći broj donešenih rešenja o rušenju urbanističko građevinske inspekcije kao i potrebu efikasnog i brzog sprovođenja izvršnih rešenja Ministarstvo održivog razvoja i turizma je tokom maja ove godine iniciralo proceduru osnivanja privrednog društva "Zaštita prostora Crne Gore" koja će posjedovati svu potrebnu mehanizaciju i opremu za sprovođenje administrativnih izvršenja rešenja u rušenju čime će se izvršiti, odnosno ostvariti veći broj izvršenja i uporedo smanjiti troškovi izvršenja u odnosu na trenutno stanje. Cilj je da se operativno ubrzaju procedure uklanjanja onih objekata koji nijesu izvedeni u skladu sa zakonom koji nisu u postupku legalizacije i koji u krajnjem narušavaju naš zajednički prostor, resurs koji moramo sa posebnom pažnjom da tretiramo i da ostavimo budućim generacijama. Što se tiče dodatnih pitanja mislim da sam i u okviru ovoga odgovora dao djelimično odgovor na ono što je kolega Rudović pitao. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:17:43)

Uvaženi građani, poslanik Rudović je postavio pitanje Ministarstvu održivog razvoja, dobio odgovor i sada ima pravo na komentar.

NEDELJKO RUDOVIĆ (10.06.20 14:17:53)

Zahvaljujem.

Gospodine Čenoviću, dobro je što sprovodite zakon. Ja sam vam rekao da nije dobro što to na žalost radite selektivno, ako želite da čujete argumente evo ja ću vam ih reći. Koliko postoji objekata na primjer na Luštici za koje ste dobili prijave kada su počeli da se grade, a koji su danas postali dvorci na obali u zoni Morskog dobra. Koliko ih ima. Vi ste dopustili da niknu tvrđave na Luštici. Zašto, o čijim se to tvrđavama radi. Vi ste imali prijavu. Na primjer za rušenje objekta u zaleđu Jaza pored Budve koji u osnovi ima skoro 1.000 kvadrata. Danas sam tu informaciju ponovo pregledao, pokušao da ažuriram, niste reagovali kada ste dobili prijavu danas taj objekat ima 4.000 kvadrata izgrađenih nezakonito i taj objekat niste srušili, niste donijeli odluku. Jedan hotel koji se nalazi u srcu Budve na ulazu u stari grad utvrđeno je nelegalno dograđivan niste zaustavili radove, niste srušili taj depadans hotela koji je nelegalno sagrađen u srcu Budve naočigled svih Budvana.

Gospodine Čanoviću, niste mi odgovorili na dva pitanja. Prvo pitanje je bilo da li ćete podnijeti krivičnu prijavu protiv uzurpatora našeg prostora nečeg što je najvažniji resurs Crne Gore, hoćete li podnijeti krivičnu prijavu. Niste mi odgovorili, ja sam vas lijepo pitao. Dakle,

gospodine Čanoviću, vi danas u Skupštini Crne Gore saopštavate da ćete podnijeti krivičnu prijavu, ako ja mogu intepretirati slobodno ovo što ste mi sada saopštili, građani nisu čuli, jer mikrofon nije bio uključen zato što će biti preduzete sve zakonom predviđene radnje. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je danas obavijestilo crnogorsku javnost da će podnijeti krivičnu prijavu, e pa onda da bude jasno ipak sam ja to preslobodno intepretirao i ja neću onda nastaviti u tom pravcu meni je potpuno jasno kako ćete se vi ponašati, hoćete li se makar pridružiti krivčnoj prijavi koju je podnijela mreža nevladinog sektora protiv uzurpatora crnogorske obale, ko god oni bili.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:21:11)

Hvala poslaniče Rudoviću.

Postavili ste dodatno pitanje, ima pravo da odgovori. Razumio sam da ste postavili dodatno pitanje, dopunsko. Hvala.

MARKO ČANOVIĆ (10.06.20 14:21:54)

Naravno, u svakom slučaju kolege iz Direkcije za inspeksijskih nadzor će dati odgovor i u pisanoj formi. Ja predstavljam jedan drugi direktorat koji se ne bavi ovim poslovima, ali u svakom slučaju radimo poslove legalizacije i možemo da djelimično odgovorimo vezano za vaše pitanje. Što se tiče samih prijava nelagalne gradnje, ja ovom prilikom ću pozvati sve one i građane i nevladine organizacije i poslanike koji su u saznanju da postoje nelegalni objekti i koji su građani posebno nakon snimka koji je završen prošle godine i to nije u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata 10 vezano za legalizaciju, koji neće biti predmet legalizacije ni u kom slučaju, bez obzira da li su izgradili 50, 300 ili 6.000 kvadrata. To je odgovor na onaj vaš prvi dio komentara za koji ja mogu da dam sam odgovor.

Što se tiče samog rušenja nelegalnih objekata ja sam svjestan činjenice da postoje ograničeni resursi koji su prethodnom periodu rezultirali malim brojem izvršenja rješenja o rušenju, što ni u kom slučaju ne znači da se rješenja o rušenju vrše selektivno. Zahvaljujem poslaniku Rudoviću što nas je pohvali, što smo izvršili ovo rješenje o rušenju, a kao što vidite iz mog odgovora, možda ako ste pažljivo slušali mi smo u ovom trenutku osnovali preduzeće koje će smanjiti troškove izvršenja o rušenju. Uskoro će se i pred ovim domom naći i izmjene i dopune Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata koji će tretirati i taj dio i dio legalizacije. Tako da svako onaj ko je gradio u zadnjem periodu objekte, posebno ovog karaktera o kojem vi pričate, a vas pozivam da kao predstavnik naroda u ovom domu podnesete krivične prijave, a ono što je vezano za poštovanje zakona i nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizama ja vam garanutujem da će biti izvršeno u skladu sa zakonom i pravilima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:24:02)

Hvala.

Prelazimo na sledeće.

Član 192, kad postavite dopunsko pitanje i sekretarijata me obavještavaju da nemate pravo, žao mi je, član 192.

Hvala vam. Poštujem Poslovník, hvala lijepa.

Poslanik Radule Novović.

RADULE NOVOVIĆ (10.06.20 14:24:46)

Uvažene građanke i građani, uvažene kolegice i kolege, predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma,

Moje pitanje se odnosi na Opštinu Mojkovac i glasi:

Dokle se stiglo sa valorizacijom turističkih potencijala na teritoriji ove opštine i kakvi su planovi za naredni period?

Objasniću kratko svoje pitanje.

Mojkovačka opština s razlogom spada u red onih koje koje se u zadnjih nekoliko godina intenzivno razvijaju. U narednom periodu, taj razvoj će u svakom slučaju biti u značajnoj mjeri biti uslovljen valorizacijom turističkih potencijala koje ova opština nesumnjivo ima. Informacije o ovoj temi biće interesantne ne samo za građane Mojkovca, nego i za građane ostalih sjevernih opština.

Investicije koje smo u prethodnom periodu imali kada je u pitanju Opština Mojkovac unaprijedile su stanje u raznim oblastima uređenja prostora turizma, poljoprivrede, kulture, zaštite životne sredine i socijalne politike i možemo slobodno reći u ovom momentu stvorile ambijent koji privlači ljude, odnosno otvara mogućnosti za kreiranje novih radnih mjesta. Izdvojiću nekoliko najznačajnijih infrastrukturnih projekata koji se u ovom trenutku realizuju na teritoriji Opštine Mojkovac. Prvo, to je izgradnja ski centra Žarski čija vrijednost iznosi oko 32 miliona eura. Infrastrukturno opremanje biznis zone vrijednosti oko 900 hiljada eura. Izgradnja sportsko rekreativne zone sa preko dva miliona eura u ..., transfer stanica sa reciklažnim dvorištem u vrijednosti dva miliona eura, sanacija postojeće privremene deponije za koju se radi projektna dokumentacija, zaštita gradskog izvorišta u vrijednosti od 280.000 eura, unapređenje putne infrastrukture u seoskim i prigradskim naseljima sa 15 kilometara asfalta samo u prošloj godini, unapređenje sistema otpadnih voda u gradskom jezgru, dva najveća prigradska naselja čija vrijednost iznosi 3,2 miliona eura. Rekonstrukcija škole u gradskom području i dio školskih objekata u seoskom čija vrijednost iznosi preko milion eura, izgradnja dvije stambene zgrade za lica u stanju socijalne potrebe čija vrijednost iznosi oko 355.000 eura. Dakle, iz ovoga što sam pomenuo vidi se da je Mojkovac zaista jedno veliko gradilište. To je grad čiji je razvoj vidljiv svima onima koji u njemu žive i onima koji u njega dolaze.

Dakle, molim vas da mi što konkretnije odgovorite na ovaj dio koji se odnosi na valorizaciju turističkih potencijala ove opštine, a onda ću i kratko pokušati da još nešto prokomentarišem uvažavajući, naravno, vrijeme. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:27:50)

Zahvaljujem se poslaniku Novoviću.

Odgovor kolegice Brajović, Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Izvolite, Olivera.

OLIVERA BRAJOVIĆ (10.06.20 14:28:00)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Novoviću,

Više puta je do sada naglašavano da se najznačajnije infrastrukturne aktivnosti odvijaju upravo na sjeveru Crne Gore, prostorima planina Bjelasice i Komova, Durmitora, ... kao i Đalovića klisuri. Kao što sam i u prethodnom odgovoru naglasila u ovom projektu je od sada uloženo blizu 60 miliona što je potvrda opredjeljenja Vlade Crne Gore da su ulaganja u infrastrukturne projekte na sjeveru kao i podizanje nivoa pružanja usluga u smještajnim kapacitetima dugoročna strateška politika Vlade kojoj se ostalo posvećeno i u ovom izazovnom prenesničkom periodu. Posebno treba naglasiti da su za razvoj tri skijališta na području Bjelasice i Komova Kolašin 1.600 u Kolašinu, Žarski u Mojkovcu, i Cmiljača u Bijelom Polju višegodišnjim budžetom planirana ulaganja u razvoj infrastrukture čija vrijednost po investicionim elaboratima iznosi blizu 70 miliona eura. Kapitalnim budžetom su kroz program unapređenja turističke ponude za ovu godinu planirana sredstva za ulaganja u sjever Crne Gore u iznosu od blizu devet miliona eura od čega 5,1 u ski centre na Bjelasici, Kolašin 1.600, Žarski i Cmiljača. Do sada je, kada je u pitanju razvoj Opštine Mojkovac, u cilju turističke valorizacije njenih potencijala iz kapitalnog budžeta za izgradnju planinskog centra na lokalitetu Žarski utrošeno blizu 5,3 miliona. Pored toga zaključeno

je više ugovora za izgradnju neophodne infrastrukture od značaja za razvoj budućeg ski centra po principu, projektu, i to: Ugovor o izradi idejnog rješenja glavnog projekta i izgradnji šestosjedne i sklopive žičare Z4 u vrijednosti od blizu devet miliona eura, Ugovor o izradi glavnog projekta ugostiteljskog objekata i parkirališta za potrebe razvoja ski centra na lokalitetu Žarski i izvođenju radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskog objekta sa prilaznim platoima i prilaznom stazom za skijašnicu i izgradnji izvoda instalacija infrastrukturnih priključenja u vrijednosti od blizu jedan i po milino eura, Ugovor za izradu idejnog rješenja glavnog projekta izgradnju cirka devet i po kilometara ski staza uz planiranu žičaru Z4 na skijalištu Žarski u Mojkovcu u vrijednosti od 1,9 miliona eura.

U dosadašnjem periodu navedeni ugovori realizovani su u dijelu izrade idejnog rješenja, odnosno glavnog projekta koji su u postupku revizije. U toku su radovi na realizaciji ugovorenih radova na izgradnji: elektroenergetske infrastrukture za potrege napajanja kompleksa Cmiljača i Ski centra Žarski u Mojkovcu, trafostanica 35/10 kv, Cmiljača Bijelo Polje u vrijednosti od 1,2 miliona eura, puta prva faza Mojkovac - Vragogod - Žarski katun u vrijednosti od 1,2 miliona eura. Druga faza puta Vragodo-Vrioci- Žarski katun od vrijednosti od dva miliona eura i potporni konstrukcija na putnu Vrago-Vrioci Žarski katun u vrijednosti od 968 hiljada eura. Takođe, u skorijem roku očekuje se početak pripremnih radova na realizaciji ugovora za izvođenje radova na rekonstrukciji puta Mojkovac- Lubnice dionica Mojkovac- Vragodo dužine cirka osam kilometara u vrijednosti od 13,2 miliona eura. Realizacija navedenih ugovora u ukupnoj vrijednosti od blizu 31 milion eura, planirana je tokom 2021.godine odnosno prije planiranog početka rada i otvaranje zimske sezone 2021.godina i 2022.godina na Ski centru Žarski u Mojkovcu. Kada su u pitanju postojeći smještajni kapaciteti Mojkovac raspolaže sa ukupno šest ugostiteljskih objekata, dva hotela su kategorije četiri zvjezdice, po jedan hotel i motel kategorije tri zvjezdice, kao i po jedan hotel i motel kategorije dvije zvezdice, ukupan kapacitet ležaja u navedenim objektima je 129, na nivou lokalne samouprave pokrenuti su novi razvojni projekti u cilju unapređenja turističkih kapaciteta. Tako će Interkontinental grupa i Kompanija "Čelebić" na atraktivnoj lokaciji u centru Mojkovca na površini od 11 hiljada kvadratnih metara, započeti izgradnju hotelskog kompleksa kategorije četiri zvjezdice, kapaciteta 400 ležajeva, a oviru kompleksa planiran je i poslovni dio. Za ovaj projekat su izdati urbanističko tehnički uslovi, a završen je i konkurs za izradu idejnog rješenja.

Takođe, u Pobišću je planira izgradnja turističkih kapaciteta visoke kategorije zašto je postupak izdavanja urbanističko tehničkih uslova u toku. Istovremno za ovaj lokalitet postoji interesovanje za izgradnju dodatnih turističkih kapaciteta od više investitora, pa su u toku postupci za izdavanje urbanističko tehničkih uslova za izgradnju malog hotela visoke kategorije turističkog kompleksa. Takođe, kao što ste i sami kazali radi se i na projektima tretmana Komunalnog otpada pa se radovi na izgradnji transfer stranice i reciklažnog dvorišta u Mojkovcu izvode planiranom dinamikom. Dakle, sve navedene aktivnosti na izgradnji potrebne infrastrukture realizuje se u pravcu stvaranja uslova za implementaciju smjernica za razvoj turističkih potencijala Opštine Mojkovac definisani prostornim planom posebne namjene za Bjelasicu i Komove. Detaljnom razradom lokaliteta planinskog Centra "Žarski" predviđen je razvoj budućeg planinskog centra i baznog naselja u kojem je prema planskoj dokumentaciji planirana izgradnja 14 hotela, a ukupni smještajni kapaciteti su planirani na 6796 kreveta u hotelima, apartmanima i jedno porodičnim objektima. Ulaganje u infrastrukturne projekte na sjeveru Crne Gore kao i Opštini Mojkovac potvrđuju dugoročnu viziju politike Vlade razvoja sjevera Crne Gore, sa ciljem obezbjeđivanja ravnomjernog regionalnog razvoja, otvaranje novih radnih mjesta, kao i povećavanja atraktivnosti cjelokupnog prostora sa domaće i strane investitore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:33:17)

Izvolite.

RADULE NOVOVIĆ (10.06.20 14:34:16)

Hvala.

Evo zaista da se zahvalim na ovakvom iscrpnom odgovoru, nema potrebe komentarisati podatke koje ste iznijeli, oni su dovoljno rječiti sami za sebe i mislim da to je jedan od posebnih benefita ove Vlade da se može pohvaliti konkretnim i mjerljivim rezultatima u raznim oblastima, pa i oblastima turizma naročito kada je u pitanju sjever naše države. Ono što bih pomenuo dobra je prilika jeste takođe jedan projekat koji se realizuje u ovoj opštini, a koji se naslanja na ovu priču, priču o razvoju turizma to je projekat sadimo za naše dobro da nas hrani naša zemlja, to je realizacija jedne poljoprivredne mjere čija je cilj da se iskoriste potencijali za proizvodnju hrane u ovom dijelu naše države. Dakle, uz ljude koji rukovode ovim gradom i ovom državom siguran sam da u narednom periodu Mojkovac, sjever Crne Gore i cijela Crna Gora imaju lijepu budućnost. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:35:23)

Hvala vam.

Sledeća pitanja Ministarstvu održivog razvoja i turizma postavlja poslanica Sanja Pavićević, posle toga neka se pripremi poslanik iz Cetinja Mošo Martinović.

SANJA PAVIĆEVIĆ (10.06.20 14:35:36)

Zahvaljujem, predsjedavajući Gvozdenoviću.

Poštovane građanke i građani, poštovane kolege,

Moje pitanje Ministarstvu održivog razvoja i turizma i ekološki izazov, radi se koji pokušava da riješi, vjerujem da će uspješno to biti, Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa ostalim institucijama.

Dakle, poslaničko pitanje glasi:

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je krajem 2019. godine završilo „Studiju za izbor lokacije za preuzimanje, lagerovanje, sortiranje i preradu otpadnih guma-pneumatika u Podgorici. Koje će aktivnosti Ministarstvo održivog razvoja i turizma preduzeti dalje na konačnom rješavanju pitanje otpadnih auto guma, odnosno u konačnog tretmana otpadnih auto guma? Kao što sam na početku rekla, pitanje odlaganje tretmana otpadnih automobilskih guma je globalni ekološki izazov, Crna Gora se pokušava odrediti i naći najbolji način koji je primjenjiv za našu teritoriju, za naše uslove. Mi u Podgorici se često suočavamo sa zaista sa čestim paljenjem automobilskih guma, i taj problem se nepravredno i netačno pripisuje lokalnoj kompaniji Regionalnoj deponiji Livade, da se upravo na toj deponiji vrši paljenje automobilskih guma.

Dakle, to nije tačan podatak. Razlog za takvo mišljenje dolazi od stanovnika, najčešće od stanovnika Starog aerodroma i Konika, jer paljenje i taj dim koji ide nakon tog paljenja, upućuje na teritoriju koja se nalazi u neposrednoj blizini lokacije Regionalne sanitarne deponije Livade. Ja bih pozdravila napore i aktivnosti, posvećenost i zaista jedan predan rad zaposelnih u Regionalnoj sanitarnoj deponiji Livade, radi se o deponiji koja funkcioniše u skladu sa svim usvojenim standardima koje je Crna Gora usvojila, u skladu sa svim zakonima koji regulišu ovu oblast. Pozvala bih građane da pomognu ne samo Regionalnoj sanitarnoj deponiji Livade, nego i preduzeću "Čistoća" i da svako nespješnog pojedinca koji se bavi paljenjem guma zarad male zarade u smislu prodaje čelične konstrukcije koja je u sastavu guma, da takve nespješne pojedince prijave i da se isto tako pozvala bih inspekciju da takve nespješne pojedince, kojih nema malo, kazne na propisan način, sve u cilju suzbijanja ovakvih neželjenih aktivnosti. Osim toga treba naglasiti da automobilske gume same po sebi ne predstavljaju ekološki problem, postaju problem potencijalni u trenutku kada postanu otpadne automobilske gume, a problem postaju onda kada se odlažu na nepropisan način i kada se tretiraju na nepropisan način.

Dakle, ja bih na kraju pitanja pozdravila donošenje studije, vjerujem Studije lokacije, vjerujem da se briživo radilo na pomenutoj studiji i da je propisana lokacija zaista najbolja za teritoriju Podgorice. Nedoumicu koju ja imam da li je ta lokacija predviđena samo kao regionalna lokacija ili se smatra da će to biti za šire područje makar za centralnu regiju.

Nastavićemo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:39:54)

Zahvaljujem poslanici Sanji Pavićević, koja se dugo bavila sličnim ovim poslom u okviru samog ministarstva i zavoda. Ovo je razgovor između stručnjaka, profesionalaca, kolega koji su sada u politici.

Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (10.06.20 14:40:15)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine. Poštovane poslanice i poslanici, građani Crne Gore,

Najprije zahvaljujem poslanici Pavićević, na postavljenom poslaničkom pitanju ispred Ministarstva održivog razvoja turizma dajem sledeći odgovor.

Dakle, imajući u vidu problem neprepisnog odlaganja otpadnih guma naročito na teritoriji Glavnog grada Podgorice Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u proteklom periodu upravo u saradnji sa Glavnim gradom Podgorica i njegovim nadležnim službama i sekraterijatima posvećeno radilo na rješavanju problema odlaganje otpadnih guma. Nakon čega se pristupilo izradi kao što ste vi već pomenuli sudije za izbor lokacije za preuzimanje lagerovanja, sortiranje i preradu otpadnih guma odnosno pneumatika u Glavnom gradu Podgorica čije je revizija završena 31. decembra 2019. godine.

Nakon obilaska predloženih lokacija njihovog bodovanja prema propisanim kriterijumima predmetnom studijom je, kao najpovoljnija odabrana lokacija koja se nalazi upravo u okviru regionalne sanitarne deponije Livade u Glavnom gradu Podgorica. Ova lokacija, i to je najvažnije, u potpunosti zadovoljava sve potrebne kriterijume, a ispunjavaju uslove utvrđene Zakonom o upravljanju otpadom.

Ono što je posebno važno istaći jeste da odabrana opcija omogućava da se na lokaciji deponije Livade ubuduće vrši zbrinjavanje ove vrste otpada čime će se omogućiti realizacija narednih koraka ka trajnom rješavanju problema nepropisnog odlaganju otpadnih guma na teritoriji Glavnog grada Podgorica.

Prikupljanje i preuzimanje otpadnih guma biće organizovan proces i sve lokacije autoservisa i autootpada treba da budu uključene u ovaj proces uz redovnu kontrolu broja i količine otpadnih guma koje dolaze na te lokacije. Otpadne gume, odnosno pneumatici pravilno sakupljeni transportovani, preuzeti, sortirani, odloženi na kvalitetanu pripremljenu podlogu na lokalitetu Livade neće izazivati zagađenje zemljišta, vode i vazduha jer je interakcija sa ovim sredinama inertna.

U cilju stvaranja uslova za konačni tretman otpadnih autoguma Ministarstvo održivog razvoja i turizma će tokom juna ove godine, preciznije rečeno upravo ovih dana, pristupiti stvaranju uslova za početak izrade studije izvodljivosti koja će obrađivati problematiku sakupljanja, preuzimanja i lagerovanja otpadnih guma, odnosno pneumatika sa teritorije Glavnog grada Podgorice i tretman, odnosno preradu otpadnih guma pri čemu će se voditi računa o zaštiti životne sredine na samoj lokaciji njenom okruženju dok će se prerada otpadnih guma vršiti uz poštovanje tehnoloških i ekoloških uslova.

Posebna pažnja biće usmjerena na odabir savremene tehnologije prerade otpadnih guma u skladu sa direktivama Evropske unije, kao i rešenjima iz Predloga zakona o upravljanju otpadom čija je izrada u toku.

Na samom kraju, samo još dvije napomene, u odnosu na obrazloženje koje ste vi dali u vašem poslaničkom pitanju. Prva napomena se tiče toga da, vi ste to dobro primijetili, da je ovo samo prvi i početni korak u rešavanju ovog problema koji zaista je složen jeste kompleksan i na žalost zatečen i naslijeđen problem koji postoji naročito na teritoriji Glavnog grada, ali bez sumnje i u ostalim jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori. Tako da sa odabirom i definisanjem lokacije mi smo zaokružili samo prvi korak naredni koraci nas čekaju i vjerujemo da ćemo sinergiju

i zajednički rad državnog i lokalnog nivoa i nadležnih službi biti podjednako uspješni u realizaciji narednih faza, kao što smo bili prilično efikasni imajući u vidu vrijeme koje je bilo potrebno za izradu ove studije. Ona je zaista i završena obrađena i revidovana za nepunih pola godina i druga važna opservacija tiče se toga da, odnosno vašeg konkretnog pitanja, da li se problematika kojom se trenutno bavimo, odnosno rješenja do kojih pokušavamo da dođemo odnose jedino na Glavni grad. U ovom momentu da, fokus nam je bio Glavni grad jer statistika je tu neumoljiva. Najveći broj otpadnih guma svake godine se odlaže nepropisno upravo na teritoriji Glavnog grada. Jasni su razlozi u to neću ulaziti, ali nam je ambicija mnogo veća, a to je da u narednim interakcijama svakako i ostale lokalne samouprave budu pokrivena odgovarajućim rješenjem ovog problema koji bez sumnje postoji i u ostalim crnogorskim opštinama. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:44:51)

Generalna direktorica iz Ministarstva održivog razvoja Ivana Vojinović je odgovorila na ovo pitanje.

Pravo na komentar odgovora ima poslanica Pavićević.
Izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (10.06.20 14:45:05)

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem na odgovoru. Moja opservacija i pitanje zašto samo Glavni grad jer mislim da nemamo dovoljnu količinu otpadnih autoguma ni na teritoriji Crne Gore da bismo imali neko isplativo postrojenje koje će se baviti na održiv način tretmanom otpadnih guma i otpadne gume, autogume, smatrati ekološkim, odnosno energetske resursom i ekonomskom prilikom. Iz tog razloga sam mislila da će se buduće studije izvodljivosti odnositi na kompletnu teritoriju Crne Gore. Znam da postoje i tu problemi zato što imamo relativno, mislim zvuči nevjerovatno, ali je tako, da imamo relativno veliku teritoriju za količinu otpadnih guma koje proizvodimo.

Ja bih se još jednom zahvalila. Pozvala bih na povećanje dinamike da se što prije završe studije izvodljivosti i ostala dokumenta i ostale aktivnosti koje planirate. Još jednom pozvala inspeksijske organe u ovoj oblasti da povećaju intezitet, frekvenciju i broj riješenih predmeta po ovom problemu i još jednom apelovala na građane da se odgovorno odnose prema životnoj sredini i da ne ostavljaju otpadne autogume gdje god im padne na pamet, bilo da su to rijeke ili livade ili pored puteva i da malo misle na budućnost onih koje su stvorili, a to su njihova djeca. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:46:49)

Hvala.

Idemo na sledeće pitanje, kao što sam već i najavio poslanik Momčilo Martinović koji ima dva pitanja.

Izvolite, poslaniče Martinović.

MOMČILO MARTINOVIĆ (10.06.20 14:47:03)

Dozvolite mi da pozdravim vas predsjedavajući.

Takođe, da pozdravim koleginice i kolege poslanike, da pozdravim predstavnike Ministarstva održivog razvoja i turizma, gospođu Vojinović i gospodina Čanovića i da pozdravim građane Crne Gore i ovom prilikom građane Prijestonice jer konkretno oba pitanja se odnose na samu teritoriju Prijestonice.

Ja ću, prije svega, krenuti sa prvim pitanjem koje sam uputio predstavniku Ministarstva

održivog razvoja i turizma, a ono se odnosi na politiku socijalnog stanovanja. Znači, u tom dijelu poznato mi je da je 2013. godine donešen zakon koji je regulisao ovu oblast, a kroz zakon i kroz članove zakona i kroz njegovu razradu dobili smo i informaciju, odnosno imamo mogućnost da se ova materija razradi i po dubini. U tom dijelu shvatio sam da smo donijeli nacionalne programe i nacionalne strategije čak za period 2011 - 2020. godina i takođe nacionalna strategija za 2017 i 2020. godinu.

Interesuje me, prije svega, na taj način jer je zakonom definisano da i ove aktivnosti po dubini sprovodi jedinica lokalne samouprave. Shvatio sam iz zakona da je u obavezi da donese godišnji plan socijalnog stanovanja i da na taj način želimo možda danas i dobiti informaciju u kojoj dinamici te aktivnosti su odrađene do sada, koji su planovi za tekuću godinu uzimajući u obzir pandemiju COVID-19 koja je pretpostavljam zaustavila određenu dinamiku planova koji su definisani i takođe me interesuje u narednom periodu na koji način će se te aktivnosti odvijati, a u daljoj komunikaciji nakon vašeg odgovora uzeću sebi za pravo da prokomentarišem i neke druge projekte koji su na teritoriji Prijestonice uspješno realizovani i neke koji su u najavi u odnosu i na ovu i narednu godinu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:48:59)

Generalni direktor, Marko Čanović.

MARKO ČANOVIĆ (10.06.20 14:49:08)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Martinoviću,

Na vaše poslaničko pitanje dajemo sledeći odgovor:

Zakonom o socijalnom stanovanju, kao što ste rekli, utvrđen je zakonski okvir za obezbeđivanje adekvatnog standarda stanovanja za sve stanovnike i domaćinstva koja sa aspekta zarada imaju problem u ostavarivanju pristupa pristojnom stanovanju na tržištu. Sa ovim zakonom su uređeni uslovi i načina ostvarivanja prava na socijalno stanovanje i druga pitanja od značaja za socijalno stanovanje. Zakonom je usvojeno rešenje kojim će se sistem socijalnog stanovanja razrađivati kroz posebne programe koji će formulisati Vlada Crne Gore, odnosno jedinica lokalne samouprave, a koja će omogućiti fleksibilnost u planiranju i realizaciji aktivnosti.

Vlada Crne Gore donosi program socijalnog stanovanja na period tri godine i istim se određuju ciljevi razvoja socijalnog stanovanja u skladu sa regionalnim ukupnim ekonomskim i socijalnim razvojem, kao i razvoj socijalnog stanovanja i drugi elementi od značaja za socijalno stanovanje.

Jedinica lokalne samouprave u skladu sa vladinim programom donose lokalne programe socijalnog stanovanja na period od jedne godine i istim se definišu lica, odnosno ciljne grupe na teritoriji jedinica lokalne samouprave kojima će se rešavati pitanja socijalnog stanovanja, obim i uslovi odobravanja sredstava privrednim društvima fizičkim licima i stambenim zadrugama načini vraćanja sredstava u skladu sa ovim zakonom i bliža mjerila i kriterijume za utvrđivanje visine zakupnine za korišćenje stambenih objekata.

Socijalno stanovanje posebno podrazumijeva zadovoljavanje potreba osjetljivih ranjivih društvenih grupa i siromašnih kategorija stanovništva. Podsticanje razvoja ...

....područja stambenom ponudom i poboljšanjem uslova stanovanja koji su lošiji od onih koji su u gradskim naseljima i povećanjem ponude stanova sa nižim zakupninama u odnosu na tržišnu ponudu. Vlada Crne Gore i jedinice lokalne samouprave spovode značajan broj aktivnosti, odnosno konkretnih projekata koje imaju za cilj obezbjeđenje stambenih potreba građana Crne Gore. Kada govorimo o aktivnostima u prestonici, a koje su programirane ili obuhvaćene lokalnim programom socijalnog stanovanja prestonice pomenuću realizovane projekte izgradnje stanova solidarnosti, zatim 33 stambene jedinice za penzionere, izgradnju stambenih jedinica za potrebe zaposlenih u Tužilaštvu u Upravi policije i izgradnju stambenih jedinica za potrebe zaposlenih u sudstvu.

Nadalje, u toku je realizacija projekta izgradnje stambenih objekata za zaposlene u kulturi. Svi navedeni projekti su realizovani uz učešće prestonice, dodjelom građevinskog zemljišta i iznosom naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, kao ulog za realizaciju navedenih projekata.

Takođe, država sprovodi veliki broj projekata sa ciljem rješavanja stambenih potreba različitih grupa. Trenutno se sprovode ili su sprovedeni brojni programi i projekti. Regionalni stambeni program za raseljena i interno raseljena lica koje se sprovodi u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope, projekti stambenih zadruga, zdravstvo stambene zadruge odbrana, preko 1.200 stanova je izgrađeno u aktivnosti navedenih zadruga. Projekat izgradnje stanova solidarnosti crnogorskog Fonda za stambeno solidarnu izgradnju za zaposlene kod privrednih subjekata koji su članovi ovog fonda u svim opštinama kroz koji je od osnivanja crnogorskog fonda za stambeno solidarne izgradnje izgrađeno preko 1.800 stambenih jedinica. Sindikati bezbjedonosnih agencija MUP-a, Uprave policije, Policijska akademija i AMB izgradili su preko 500 stambenih jedinica. Ono što je konkretno u nadležnosti našeg referata je projekat rješavanja stambenih pitanja građana pod povoljnim uslovima, projekat 1000+ koji sprovodi naše ministarstvo. Kroz ovaj projekat, odnosno kroz tri faze projekta za koje je, kao što sam rekao zaduženo naše ministarstvo ukupno je od sada 1.185 crnogorskih domaćinstava riješilo stambeno pitanje.

U pripremi je i četvrta faza i očekujemo da će oko 400 domaćinstava riješiti i kroz ovu četvrtu fazu svoje stambeno pitanje. Važno je napomenuti da novinama koje planiramo da realizujemo kroz projekat 1000+ će biti otvorena vrata za bolju realizaciju projekta na teritoriji Opštine Cetinje, a koje se tiču olakšavanja procedura za prodaju stanova koji su starogradnja a u vlasništvu su fizičkih lica. Vlada Crne Gore, ali i jedinice lokalne samouprave su u cilju podrške stambene politike izdvojili značajna budžetska sredstva koja su kanalisana kroz više instrumenata sektorskih i stambenih programa. U narednom periodu ćemo donijeti crnogorsku stambenu politiku i nadamo se da ćemo realizovati sve ono što smo pripremili u ovom prethodnom periodu.

Uzimajući u obzir važnost rješavanja stambenih pitanja za napredak društva u cjelini planirano je sprovođenje niza projekata posebno onih čija će ciljna grupa biti mladi ljudi. Trenutno se radi na formulisanju novih modela kojima bi se omogućilo pravednije i povoljnije rješavanje stambenih pitanja različitih ciljnih grupa. Zahvaljujem na pitanju.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:54:54)

Hvala.
Samo izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (10.06.20 14:55:04)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Zahvaljujem gospodine Čanoviću na iscrpnom odgovoru. Čak je i jedan dio dopunskog pitanja kojeg sam planirao da postavim Vi ste već obuhvatili, a to jeste projekat 1000+. Najavili ste, odnosno kazali ste brojku da je 1.185 domaćinstava ako mogu tako da kažem, riješilo svoje stambeno pitanje i dobilo krov nad glavom. Najavili ste četvrtu fazu projekta 1000+, možda samo u dopunskom dijelu, kada možemo očekivati realizaciju i pokretanje cjelokupne procedure za ovaj posao koji ste najavili a koji će biti vjerovatno interesantan svim građanima Crne Gore koji žele na ovaj način da riješe svoje stambeno pitanje.

Takođe, pomenuli ste i da je na samoj teritoriji prijestonice od 2011. godine riješeno, odnosno useljena zgrada solidarnosti, takođe imali smo i aktivnosti koje su zadovoljile potrebe određenog broja prosvetara, takođe određenog broja penzionera i dali ste informaciju da je u najavi izgradnja objekta koji će zadovoljiti potrebe kadrova u kulturi. Ono što je možda i prilika da ovog puta pomenem jeste i aktivnost koju prijestonica priprema po pitanju zgrade za socijalno stanovanje koja je već u pripremi i u podmakloj fazi i iskreno se nadamo da će se ubrzo otvoriti sve i omogućiti sve pretpostavke da će u tom dijelu prijestonica sa Ministarstvom rada i

socijalnog staranja omogućiti 30 stambenih jedinica za lica koja su u stanju socijalne potrebe. Tako da možemo konstatovati da u ovom periodu već što je u najavi, da imamo od prilike na teritoriji prijestonice 100 stambenih jedinica i 100 da kažem porodica koje će na ovaj način riješiti svoje stambeno pitanje. Imamo takođe i u najavi da će se kroz aktivnosti vezano za zdravstvene radnike i za radnike Uprave policije biti takođe projekat koji možemo očekivati u skorijoj budućnosti. Zahvaljujem na pitanju, odnosno Vašem odgovoru i iskreno se nadam da smo danas poslali jednu jasnu poruku da građani mogu i na koji način ovaj dio i svoja prava zadovoljiti na osnovu propisa koje je ovo društvo dalo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:57:27)

Po članu 192 imate pravo na odgovor, razumio sam da ste postavili dopunsko pitanje. Izvolite, generalni direktor.

MARKO ČANOVIĆ (10.06.20 14:57:36)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću.

Što se tiče projekta 1000+ u završnoj fazi su pregovori sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope, uvodimo neke novine u projekat, posebno vezano za stanove u starogradnji koji su u vlasništvu fizičkih lica, nećemo imati klasičnu ponudu već sve ono što je na tržištu moći će da uđe u realizaciju projekta 1000+, naravno uz zadovoljavajuće kriterijume koji su i nametnuti kroz sami program koji smo radili u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope.

Mi naravno uveliko sprovodimo aktivnosti na realizaciji ovog projekta, a sama dinamika dodjele vaučera i finalne faze će zavisiti od mnogo faktora, ali u svakom slučaju projekat će biti realizovan do kraja godine. Vrijednost projekta je 20 miliona eura koji se takođe radi u saradnji sa bankama i građevinskim sektorom u jednom dijelu, a takođe se nadamo da ćemo kroz ovu fazu, kao što sam rekao, nekih 400 možda i više domaćinstava zavisno do tržišne cijene stanova i naravno ugovorenih svih uslova koji su sve benefiti ovog projekta od niske kamatne stope, snižavanja troškova notarske komore u iznosu od 50% i još mnogo aktivnosti koje se pripremaju za ovu fazu, mislim da ćemo projekat realizovati u potpunosti do kraja naredne godine. Kad kažem realizovati, mislim dodijeliti vaučere krajnjim korisnicima.

Takođe, razmatramo i o mogućnosti proširenja ciljnih grupa, ali u narednom periodu kada razradimo sve te ideje i formalizujemo ih kroz podzakoski akt Zakona o socijalnom stanovanju koji mora biti usvojen od strane Vlade Crne Gore krenućemo u finalnu realizaciju koja će biti najkasnije do kraja ove godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 14:59:35)

Hvala.

U skladu sa članom 192 vidjeli ste slučaj poslanika Rudovića, nismo mu obezbijedili pravo, tako da se izvinjavamo Vama, nemate ni Vi pravo na taj komentar.

Predsjednik Skupštine je tu sa nama i zamolio me da da određeni komentar na neke stvari koje su se dešavale na sjednicu tokom dana.

IVAN BRAJOVIĆ (10.06.20 15:00:15)

Hvala, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Prije svega, poštovane kolege, mislim da ukupno kao Parlament treba da vodimo računa da kad god ima nekih pokušaja podizanja tenzija da vodimo računa da na činjenicama zasnovano argumentovano saopštimo stavove. Pošto sam shvatio da se ovdje tražila pauza i sjednica Kolegijuma zbog određenih dešavanja, blokade Tivta i tako dalje, ja sam tražio informaciju od

ministra unutrašnjih poslova koji mi je prosljedio informaciju dobijenu od strane Uprave policije. Pročitacu vam je:

Apsolutno su netačni navodi da policija vrši opsadu Tivta na lokaciji Miholjska prevlaka i da pruža asistenciju kako bi se srušila krstionica na ovoj lokaciji ...

... Netačne su informacije koje su iznijeli poslanici Demokratskog fronta u Skupštini Crne Gore i svešteno lice M.B. da policija vrši opstadu u Tivtu na lokaciji Miholjska prevlaka kako bi se obezbijedilo uklanjanje krstionice. Demantujemo navode da se sprovodi rušenje krstionice i da policija pruža asistenciju nadležnim organima, kao i navode da ima namjeru da preuzima bilo kakve aktivnosti u vezi krstionice na Miholjskoj prevlaci. Službenici Uprave policije u Tivtu vrše redovne poslove i zadatke iz svoje nadležnosti.

Našao sam za potrebno da vas, kolege poslanici, ovdje koji ste bili prisutni, ali i zbog građana Crne Gore još jednom, a ovo je zvanično što sam dobio, kažem nemojte da pokušavate zarad bilo čega da remetite javni red i mir, izazivate tenzije bilo kakvim pozivima, saopštenjima koji su neprovjereni i netačni. Mislim da u ovoj državi svako treba da radi svoj posao i kada je sprečavanje nelegalne gradnje i u bilo kom drugom slučaju. Molim vas, ovo je informacija koju sam dobio. Hvala vam što ste saslušali. Hvala, potpredsjedniče Gvozdenoviću. Predlažem da nastavite s poslaničkim pitanjima.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 15:02:21)

Hvala.

Koliko sam razumio, ispred vašeg kluba je bila određena diskusija.

Ako želimo da se držimo dogovora da se procedure ne zloupotrebljavaju, vama ne pripada to pravo i vi ste svjesni toga. Ipak, poštujući da ste predsjednik Poslaničkog kluba i da imate jako korektnu komunikaciju s nama i dogovaramo se oko svih stvari, onda vam dajem, ali zbilja da zamolim taj minut vremena. Kada sam rekao korektan, dogovarate se, član ste kolegijuma i to me dodatno obavezuje da i vi zajedno sa mnom vodite računa da ispoštujemo taj Poslovnik, ali nije u skladu s Poslovnikom, to sam najavio, zamoliću zbilja da kratko iskoristite pravo koje vam ne pripada.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (10.06.20 15:03:38)

Ne bih komentarisao ovaj uvod gospodina Gvozdenovića. Red je da se iskomentariše.

Tenzije u ovom društvu podiže isključivo vlast. Sve radi da izazove podjele i produbi te podjele. Vidjeli ste jutros, bez ikakve priče, najave krenuli su brutalno da udaraju u temelje crkve Svetog Vasilija u Ulcinju. Mi smo dobili u toku dana informacije od nadležnog sveštenika, a još i drugih lica s primorja da su pojačane policijske snage u Tivtu i maltene da se Tivat nalazi pod okupacijom. Nama je drago što smo sada čuli saopštenje da policija ne planira danas da ruši krstionicu, ali s ovom vlašću uvijek moramo biti na oprezu.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 15:04:41)

Završili ste, poslaniče Đukanoviću.

Razumio sam iz ovoga što ste rekli da jutros, ko je to govorio od vas nije bio u pravu, ovo što vam je predsjednik Skupštine dao potpunu informaciju koju ste tražili. Dobro, raščistili smo situaciju. Nije loše što ste iskoristili svoju potrebu da date određeni komentar poštujući to što ste predsjednik Kluba, mislim da je to jako važno.

Sada dajem riječ poslaniku Martinoviću.

MOMČILO MARTINOVIĆ (10.06.20 15:05:26)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Dozvolite mi da, shodno članovima 187 i 188, iskoristim ovu mogućnost i postavim još jedno poslaničko pitanje koje se tiče konkretno Prijestonice Cetinje i građana Prijestonice Cetinje, s posebnim osvrtom na dio naselja Gruda - Donje Polje. Moje pitanje se odnosi na tretman otpadnih voda. U tom dijelu mislim konkretno na dio Cetinja, odnosno Prijestonice koji već ima višedecenijski problem s dijelom koji se u žargonu naziva Ponor i s aktivnostima na rješavanju istog.

Mislim da je konačno došlo vrijeme da dobijemo konkretne odgovore i konkretno aktivnosti koje će biti preduzete kako s državnom tako i s lokalnog nivoa kako bi se ovaj višedecenijski problem riješio. Takođe ću u nastavku naše interaktivne komunikacije dati neka pojašnjenja, saznanja, neka očekivanja i neke projekcije koje su bile date u nekom prethodnom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 15:06:41)

Hvala.

Generalni direktor Čanović.

MARKO ČANOVIĆ (10.06.20 15:06:46)

Na postavljeno poslaničko pitanje, Ministarstvo održivog razvoja i turizma daje sledeći odgovor.

Sanacija Ponora na Cetinju je projekat čije je finansiranje predviđeno kroz kapitalni budžet. Na osnovu projektne dokumentacije koju je obezbijedila Prijestonica Cetinje u 2017. godini od strane Direkcije javnih radova je sprovedena procedura javnih nabavki i odabran izvođač Hidroterm - BK d.o.o. iz Ulcinja za sanaciju Ponora na Cetinju dok je stručni nadzor obezbijedila Prijestonica Cetinje. Ugovoreni radovi koji se odnosili na čišćenje Ponora su uspješno završeni, a otpadne vode preusmjerene. Ipak, u novembru 2018. godine došlo je do raskida ugovora zbog nemogućnosti izvođača radova da obezbijedi nastavak radova kao i garanciju banke. Do momenta raskida ugovora utrošeno je oko 300.000 eura.

Zbog nastale situacije, a u cilju završetka aktivnosti na sanaciji Ponora, Prijestonica Cetinje je pripremila tehničku dokumentaciju koja je pod sredstvom Ministarstva održivog razvoja i turizma u februaru ove godine dostavljena Upravi javnih radova na dalje postupanje. Premijer i predračun neophodnih radova na lokaciji Ponora iznosi nešto oko 35.000 eura. Ovaj projekat je definisan planom javnih nabavki za 2020. godinu i očekuje se nakon završetka procedure, odabira izvođača radova da isti bude realizovan u roku od 60 dana.

Što se tiče ostalih projekata u oblasti upravljanja otpadnim vodama u Prijestonici Cetinje, u završnoj fazi revizije je projektna dokumentacija koja se finansira iz kapitalnog budžeta i to za sledeće projekte. Glavni projekat kanalisana je odvođenjem poplavnih, atmosferskih i fekalnih voda od glavnog ponora do tunela Belveder, glavnog projekta izgradnje tunela Belveder, glavnog projekta odvođenja prečišćenih otpadnih voda iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog projekta odvođenja poplavnih i drugih voda od izlaznog tunela Belveder do rijeke Crnojevića. Predmetna dokumentacija je preduslov za izvođenje radova. U toku ove godine očekuje se i definisanje izvora finansiranja za izvođenje radova po predmetnim projektima, kao i definisanje izvora finansiranja za projektovanje i izgradnju postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda za koje već postoji urađen idejni projekat.

Podsjećamo da je u prethodnom periodu pružena podrška Prijestonici Cetinje u obezbjeđenju bespovratnih sredstava i da je na taj način izgrađen značajan dio kanalizacione mreže. Dio je finansiran iz IPA 2011 sredstava u iznosu od 2,7 miliona eura dok je dio kanalizacione mreže za Gruda - Donje polje finansiran iz podrške infrastrukturnim projektima opštinski okvir u iznosu od skoro 700.000 eura. Revizija i nadzor za realizaciju ovih projekata obezbijedena je iz kredita Evropske investicione banke u iznosu od 230.000 eura. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 15:10:00)

Hvala.

Pravo na komentar ima poslanik Martinović.

MOMČILO MARTINOVIĆ (10.06.20 15:10:09)

Zahvaljujem, gospodine Čanoviću, na odgovoru. Takođe, odgovor sam tražio i u pisanoj formi, nadam se da ćemo kasnije dobiti isti.

Nakon sanacije, mogu slobodno da konstatujem određene stvari, odlagališta Vrtijeljka, da je u okviru zaštite životne sredine i ekologije u samoj Prijestonici Cetinje ovo najveća, odnosno, mogu slobodno da kažem, crna tačka u Prijestonici. Smatram da rješavanje ovog problema zahtijeva posebnu pažnju, posebnu koordinaciju i saradnju između državnih organa i organa lokalne samouprave. Shvatam i saosjećam s građanima naselja Gruda i Donje polje koje višedecenijski trpe posledice ovog izvora koji može biti i poguban u nekom budućem periodu ukoliko razmotrimo mogućnost stvaranja zaraze i plavljenja tog područja. Ja ću samo prokomentarisati da sam bio zaposlen u lokalnoj upravi kada smo napravili određene aktivnosti i uradili određene pretpostavke da bi moglo doći do čišćenja samog ponora i upravo do ovih aktivnosti koje ste Vi naveli da su urađene sa izvođačom koji je na žalost zbog bankarskih garancija, kako sam shvatio, nije mogao završiti ovaj posao, razdvojli odvođenje fekalnih i atmosferskih voda. To je bio prvi korak kao pretpostavka a nakon toga shvatio sam za čišćenje ovog samog ponora i tretman koji ste vi već jasno opisali. To je drugi korak u samom rješavanju tretmana otpadnih voda na teritoriji prijestonice. Shvatio sam da je treći korak izgradnja hidrotehničkog tunela "Belveder" koji ste pomenuli i takođe je završna faza cjelokupnog tretmana otpadnih voda jeste izgradnja kolektora. Iskreno se nadam da ćemo smoći snage zajednički, da ćemo određena sredstva koja ste vi pomenuli da ih treba definisati kroz Zakon o prijestonici u određenom kapitalnom dijelu obezbijediti za 2021.godinu i na taj način staviti ovu aktivnost u vrhu prioriteta prijestonice u narednom periodu. Iskreno se nadam da ćemo odgovor dati građanima i da ćemo vrlo brzo posvjedočiti da ove aktivnosti će uroditi plodom i da ćemo nakon tolikog vremena imati potpuno jasnu sliku i riješiti tretman otpadnih voda na opšte zadovoljstvo. Još jedan put vam se zahvaljujem na odgovoru i pozivam zajednički i vas kao predstavnike izvršne vlasti i predstavnike lokalne samouprave da se ta aktivnost odvija jednom značajnijom dinamikom i da se preciziraju jasne obaveze i odgovornosti i da dobijemo kompletan rezultat za ovaj značajan problem. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (10.06.20 15:12:57)

Uvaženi građani, uvaženi poslanici,

Danas smo završili dio pitanja koji se odnosi na Ministarstvo održivog razvoja, sutra nastavljamo sa tim resorom, a onda nastavljamo sa drugim poslaničkim pitanjima koji su nam ostali.

Naš je plan bio da danas završimo čitavo Ministarstvo održivog razvoja ali ste vidjeli da smo prvih sat i po vremena iskoristili za druge teme, tako da danas nismo potpuno uradili po planiranoj dinamici, ali sutra ćemo pokušati da budemo efikasni. Ključna je stvar da građane Crne Gore informišemo određenim pitanjima jer dio pitanja kao što znate, je došao preko građana koji su iskazali svoje interesovanje i zamolili poslanike kao predstavnike tog naroda da postave ta pitanja i da dobiju odgovor. Zahvaljujem svima i vidimo se sutra u 11h. Živjeli.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:19:15)

Dobar dan.

Poštovane kolegice i kolege,

Nastavljamo sa radom **Četvrtе (posebne) sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg)**

zasijedanja. Nastavljamo s pitanjima koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Danas su sa nama predstavnici ovog ministarstva i to gospodin Damir Davidović državni sekretar, Ivana Vojinović generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu i Marko Čanović, generalni direktor Direktorata za razvoj stanovanja. Pozdravljamo ih.

Prvi koji danas postavlja pitanje je kolega Filip Vuković, a neka se pripremi kolegica Šćepanović.

Izvolite, kolega Vukoviću.

FILIP VUKOVIĆ (11.06.20 11:20:09)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Postavio sam pitanje - kojoj fazi se nalaze radovi na remedijaciji odlagališta šljake Maljevac kod Pljevalja.

Ova riječ remedijacija je ovako malo problematična. Od svih ekoloških problema u Pljevljima, najveći problem je taj objekat koji zovemo odlagalište šljake i pepela. Zašto je najveći? Zato što je to objekat koji pripada kategoriji industrijskog otpada, što ima izuzetno opasna dejstva po okolinu ukoliko se njime ne upravlja po projektu, po standardima. Vrlo često to nije bilo moguće iz raznoraznih razloga. Samo njegovo nastajanje je trajalo svih 40 godina. Pravljen je stepenica po stepenica zemljane brane. Nekada te stepenice nisu izvedene po projektu pa je dolazilo do klizanja. U međuvremenu je Termoelektrana, odnosno Elektroprivreda ulagala značajna sredstva za sanaciju tog dijela. To su neke stvari koje su nevidljive, ali je vidljivo ono što se vrlo često dešava u Pljevljima, a to je da usljed nepovoljnih vjetrova koji nekada imaju mnogo jače dejstvo nego obično. Pljevlja su grad u kotlini, rijetko duvaju vjetrovi, kada bi svaki dan duvali vjetrovi, Termoelektrana bi dosad bila zatvorena upravo zbog načina odlaganja šljake i pepela.

Pričam o ovome zato što sam dugo radio u rudniku i bio učesnik u tom ekološkom incidentu. Kada god pričam o ekologiji s nekim i neko se pravi pametan ekolog, kažem znam kako se zagađuje životna sredina jer sam to godinama radio, znači znam i kako ne treba. Svaka rasprava na tu temu sa mnom, u ovoj oblasti, male šanse su sagovornika.

Naravno da želim ovdje da iskoristim priliku ove institucije poslaničkih pitanja da predstavnici resornog ministarstva daju informaciju građanima Pljevalja, s obzirom da je to odlagalište praktično u fazi zatvaranja, da će raditi još par godina i da će onda morati da se nađe druga lokacija. Sam sistem osumporavanja će pružiti nusproizvod, gips, kalcijum sulfat koji će omogućiti potpuno drugi sistem odšljakivanja koji će biti mnogo bezbjedniji nego ovaj do sada koji je bio u funkciji. Pretpostavljam da ste uz pomoć ljudi iz Elektroprivrede pripremili odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:23:24)

Zahvaljujem, poslaniče Vukoviću.

Izvolite, kolegice Vojinović, da čujemo odgovor.

IVANA VOJINOVIĆ (11.06.20 11:23:34)

Zahvaljujem.

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici, građani Crne Gore, Zahvaljujem poslaniku Vukoviću na postavljenom poslaničkom pitanju. Ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sljedeći odgovor.

Već duži niz godina Vlada Crne Gore bavi se rješavanjem naslijeđenog i složenog problema opasnog industrijskog otpada na najkritičnijim lokacijama u Crnoj Gori, prvenstveno kroz realizaciju Ugovora o zajmu sa Svjetskom bankom za projekat upravljanja industrijskim otpadom i čišćenjem.

Kada je riječ o dosadašnjim aktivnostima na remedijaciji odlagališta pepela i šljake Maljevac u Pljevljima, ukazujemo da su Ministarstvo finansija i Elektroprivreda Crne Gore, dana

27. marta 2018. godine potpisali Ugovor o korišćenju sredstava iz ovog pomenutog projekta upravo za remedijaciju ove deponije, čime su stvoreni uslovi za otpočinjanje pripremnih aktivnosti na njenom konačnom saniranju.

Tokom 2018. i 2019. godine sproveden je niz aktivnosti koje su podrazumijevale izradu i revidovanje glavnog projekta remedijacije za čije potrebe je Vlada Crne Gore prethodno usvojila planski dokument, Detaljni prostorni plan Termoelektrane Pljevlja koji podrazumijeva nešto na šta ste Vi i ukazali u obrazloženju Vašeg pitanja, nastavak odlaganja u tzv. kasetnom sistemu na deponiji Maljevac, uz faznu rekultivaciju kasete sve do konačne remedijacije ove lokacije, uz puno poštovanje ekoloških i bezbjednosnih standarda i standarda kvaliteta života. Izrađen je i odboren Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i društvo, kao i Akcioni plan raseljavanja koji je urađen od strane Elektroprivrede Crne Gore. Izdate su sve potrebe građevinske dozvole i to za remedijaciju kasete 2, izmještanje Paleškog potoka, a na međunarodnom tenderu koji je okončan u julu 2019. godine izabran je izvođač radova koji će izvesti i, u toku je izvođenje radova, radove ukupne vrijednosti od 3,29 miliona eura.

Iako su na dinamiku izvođenja radova uticale loše vremenske prilike, u mjesecu aprilu 2020. godine, snijeg i kiša, isti su ipak, što je jako pozitivno i važno istaći, konstantno izvođeni jer su materijali koji se dominantno koriste dostupni na samoj lokaciji, prije svega tu mislimo na pozajmište gline. Radovi koji su izvođeni obuhvataju iskop gline na pozajmištu, njenom transportu, razastiranju i gradnji, a sve u sklopu radova na tehničkoj rekultivaciji kasete 2. Do sada je cijela površina platoa kasete 2 pokrivena prvim slojem gline debljine 30 cm i nakon što je utvrđeno da ugrađena glina zadovoljava parametre propisane glavnim projektom odobrena je ugradnja drugog sloja koji je u ovom momentu ugrađen na više od 80% platoa. Ovo je značajno u smislu da su šljake i pepeo koji su deponovani u kaseti 2 pokriveni i zatvoreni i više ne postoji negativan uticaj na životnu sredinu i okolno stanovništvo u smislu prašenja pepela s otvorene kasete. U toku su radovi na izgradnji novog taložnika dok se očekuje početak radova na elektro i termo tehničkim instalacijama i na ugradnji drenažnog sloja na kaseti 2. Takođe, izvođač radova je u cilju izmještanja Paleškog potoka izvršio čišćenje i krčenje terena duž dionice za izmještanje i na terenu obilježio osovину nove trase na mjestima projektom definisanih poprečnih profila. U narednom periodu, dakle u periodu koji je već negdje i počeo, sa stvaranjem boljih vremenskih uslova koji će doprinijeti sušenju i procjeđivanju vode sa lokacije klizišta, fizički će se stvoriti uslovi za početak i ovih radova. Do sada je već usljed već pomenutih loših vremenskih prilika i ogromnih količina vode koja se pojavljivala na lokaciji klizišta bilo tehnički nemoguće, a istovremeno i nebezbedno izvoditi radove na sanaciji klizišta.

Konačno, izvođenje radova na remedijaciji deponije Maljevac je uz određene poteškoće izazvane već treći put pomenutim lošim vremenskim prilikama sve do sredine marta 2020. godine tj. uvođenjem privremenih mjera zaštite od infekcije novim korona virusom, teklo po dimaničkom planu i ugovoru koji je potpisan sa izvođačem radova. Zbog poštovanja navedenih preporuka i mjera i s njima povezanim logističkim poteškoćama izvođač radova i nadzor su dana 26. maja tekuće godine dostavili Jedinici za implementaciju projekta inovirani dinamički plan sa projektovanim rokom završetka radova za oktobar 2020. godine umjesto kraja juna ove godine, što je bio originalni rok iz potpisanog ugovora. Dakle, do oktobra 2020. godine na deponiji Maljevac biće sanirano klizište na sjeveroistočnoj strani deponije, biće sanirane i rekultivisane četvrta i peta stepenica brane i što je posebno važno biće zatvorena i tehnički i biološki rekultivisane kasete 2. Posebno je bitno za smanjenje rizika od kontaminacije voda Čehotine i Vezišnice pomenuto izmještanje Paleškog potoka i njegovo uvođenje u Borovičko jezero. Preostale faze remedijacije deponije Maljevac, kao što ste i već upoznati, biće realizovane i finansirane od strane Elektroprivrede Crne Gore kao operatera Termoelektrane Pljevlja koja je ukupnu investiciju procijenila na čak oko 20 miliona eura. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:29:06)

Zahvaljujem se, direktorici Vojinović.
Poslaniče Vukoviću, izvolite.

FILIP VUKOVIĆ (11.06.20 11:29:14)

Vi ste u odgovoru, što smatram sasvim u redu, naveli spisak radova koji se izvode, koji će se izvoditi u sferi zaštite životne sredine uglavnom od čestica koje lebde, koje usljed kako vi kažete vremenskih nepogoda mogu štetno da utiču po okolinu. S obizom da ovdje sjedi kolega čija je doktorska teza bila fosilna goriva, ugalj itd. Pepeo i šljaka kao ostatak sagorijevanja uglja u sebi sadrži stroncijum, određene količine stroncijuma, sadrži mnogo štetnih elemenata koji naravno mogu da se učine bezbjednim, saniraju, ali nije dovoljno samo 30 cm gline ili humusa ili posaditi neko drveće. Taj postupak sanacije industrijskog otpada je vrlo komplikovan i vrlo skup. Prije ne znam, prije 15-ak godina kad je bio predmet prodaje Terlmoelektrana, Rudnika itd. i neki od ponuđača su velikodušno ponudili pored akcija koje bi platili toliko i toliko da daju dodatnih 10 miliona eura za Maljevac, a da oni ne znaju ništa, da to pređe u brigu države. Tada je to izgledalo kako su ono velikodušni. To sve što je dosad uloženo i sve što će biti uloženo to će biti vjerovatno 50-ak miliona eura sad ne mogu da procijenim, ali znam koliko je dosad uloženo. Zato kažem da je to jako skupo sanirati takve deponije koje na prvi pogled izgledaju potpuno benigne, nisu ni malo benigne.

Ponavljam, možda i najveći problem ili najveća crna tačka u Crnoj Gori šljakište Maljevac. Sve ovo ostalo može potpuno da se konzervira i nema ga više, jer djelatnosti ne postoje. Kombinat aluminijuma nema više glinicu i ne proizvodi više tamo neki štetni otpad, a ovo će raditi još 30 godina. Ako ne pronađemo način kako to da stalno držimo pod kontrolom ne računajući na dobre i loše vremenske uslove, ne možemo se ljutiti na Boga što pada kiša, možemo da se ljutimo što je doveo na neka mjesta neke ljude koji ne znaju svoj posao i poslanike koji su više duhoviti nego stručni, ali u svakom slučaju mislim da je ovo prilika i drago mi je da ste vrlo detaljno obradili pitanje koje sam postavio. U svim sljedećim fazama ovo će biti pitanje vrlo vrlo bitno pogotovo što ta lokacija neće još dugo imati mogućnosti tehničke i prostorne da služi kao odlagalište šljaki i pepela, a blok će sad potpuno je izvjesno raditi još nekoliko desetina godina s obzirom da nemamo novi blok.

Sada nastavljam dalju diskusiju pitanje ko će biti na toj strani, ko na ovoj ili nekoj trećoj, kako će se taj problem rješavati u budućnosti. Zadovoljan sam odgovorom. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:32:48)

Poslaniče Vuković, ako me sjećanje služi možda Vam je ovo prvi put da se zadovoljni odgovorom, što je pozitivno, moramo pohvaliti.

Hvala.

Poslanica Šćepanović je sa nama i ona postavlja svoje drugo pitanje upućeno Ministarstvu. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (11.06.20 11:33:17)

Potpredsjedniče, pitanje koje mi je veoma važno zbog opštine Kolašin prije svega i svih turističkih radnika gore. Dakle - hoće li biti posebnih mjera i subvencija za izdavaoce soba i izdavaoce manjih smještajnih kapaciteta uključujući i produžetak moratorijuma koji se odnosi na kredite?

Dakle, ono što je veoma važno jeste ovo pitanje je proisteklo prije svega iz razgovora sa mojim sugrađanima, onima, ne vlasnicima hotela sa četiri i više zvjezdica, već upravo mojim sugrađanima koji su vlasnici manjih smještajnih kapaciteta, izdavaoci soba koji su zbog situacije koja se desila u jednom zaista nepovoljnom položaju. Moraću se malo vratiti i na nepovoljnu turističku zimsku sezonu i nedostatak snijega. Desilo se da ove godine nedostatak snijega je uslovio da oni nijesu imali posla kao što je to bilo uobičajeno. To je dalje dovelo do toga da oni nijesu mogli redovno da izmiruju svoje obaveze. To je dovelo da nijesu mogli da apliciraju za subvencije. U međuvremenu je nastupila pandemija korona virusa i oni nijesu u mogućnosti da

ispunjavaju redovno svoje obaveze i iz tog razloga nijesu mogli ni da apliciraju za subvencije. Tako da su u jednoj vrlo nepovoljnoj situaciji i ključno pitanje koje je proizašlo iz razgovora sa njima šta im najteže u ovome pada moje jučerašnje pitanje se takođe odnosilo na to zato što su bojazni da ukoliko bi se desilo da i ove godine nema snijega onda bi baš bili u velikom problemu. Zato sam pitala juče za projekat osnježivanja, a ovo pitanje mi je veoma važno, jer ključno pitanje koje se pojavilo jeste da su najviše zainteresovani za to. Pored svih mjera koje daje država, pored svih subvencija koje je dala opština njima najteže pada redovno izmirivanje kreditnih obaveza i zato sam željela da postavim ovo pitanje da li još uvijek, nijesu izašle Vladine mjere koje se tiču njih, da li se od svih subvencija planira i produžetak moratorijuma za kredite uključujući Investiciono razvojni fond. Ako mogu da dobijem odgovor od Vas, odnosno da građani čuju da li ima još nekih subvencija koje će njima pomoći.

Moram da naglasim da trenutno nijesu u istoj situaciji ugostitelji na jugu i sjeveru. Možda se potpredsjednik, vidim gleda me čudno neće složiti sa mnom, ali oni su u jednoj posebnoj situaciji upravo iz razloga što je njima jedna sezona već propala, a turistički radnici na jugu mogu se makar nadati ovoj sezoni tako da u jednoj teškoj situaciji su oni koji su na sjeveru. Iz tog razloga se nadam da ćemo od vas dobiti odgovor da građani danas čuju šta je to šta mogu da očekuju posebno ovaj dio koji se tiče kredita. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:36:52)

Hvala, poslanice Šćepanović.

Poptuno se slažem sa Vama da turistički radnici trebaju imati veoma velika očekivanja od ovog trećeg paketa mjera, a da čujemo šta je Ministarstvo spremilo.

DAMIR DAVIDOVIĆ (11.06.20 11:37:10)

Hvala potpredsjedniče, Vi ste ovo dodatno naglasili.

Poštovana poslanice Šćepanović,

Kao što znate, da napravim kratku rekapitulaciju. Prvi set mjera koji je Vlada donijela koji se ticao stabilizacije je donijet već 19. marta, samo dva dana nakon što je evidentiran prvi slučaj korona virusa u Crnoj Gori. Drugi set mjera koji je već bio. onaj koji se ticao u najvišem smislu očuvanja radnih mjesta. je donijet već 30. aprila. Kada govorimo o turizmu iz tog drugog seta i kada govorimo o očuvanju radnih mjesta mogu da kažem da su kroz to u aprilu mjesecu isplaćene zarade za nekih 6.600 zaposlenih u turizmu i da je isplaćeno sad za majsku zaradu već negdje oko 4.000 zarada. Mogli smo svi da primijetimo da je i sam koncept Vladinih mjera i u prvom i u drugom paketu se fokusirao na to da bukvalno pokrivamo sve one koji su registrovani za obavljanje djelatnosti. Govorimo o preduzetnicima, mikro, malim, srednjim preduzećima itd. Jedini izuzetak koji je bio zbog zaista vanredne okolnosti da smo imali preduzeća koja su u turizmu, koji imaju više od 250 zaposlenih tokom zimskih mjeseci, to je jedini izuzetak koji je napravljen za sektor turizma. Zimska sezona i nedostatak snijega jeste nešto što je snažno uticalo na naše zimske centre, mi često govorimo o tome da je i decembar mjesec, januar i februar kada posmatramo na nivou Crne Gore, ostvarili bolje rezultate nego prošle godine. Sve to je bilo posljedica toplog vremena i dovelo je do toga da usljed nedostatka snijega na sjeveru imali smo mnogo snažniju posjetu na jugu.

Kada govorimo o trećem paketu mjera, to je generalno razvojni paket mjera kojim se bavimo, mi smo u finalnoj fazi pripreme tog paketa, ono što nam je jako važno jeste da se nastavi sa podrškom onima koji su zdravi projekti, da se razmišlja o razvoju i da se takođe pronađu modeli adekvatnog subvencionisanja u mjeri koja je to realno i moguće. U međuvremenu, to jest sa jedne strane pričmo o pomoći, sa druge strane kada govorimo o tome da bi rebalo da se pruži podrška i obavljanje određene djelatnosti, vi znate da su Ministarstvo turizma i Nacionalno turistička organizacija podržali kampanju "Ljetujmo doma". Kampanja i platforma koja je napravljena će biti besplatna za sve korisnike, i ja ovim putem pozivam sve izdavaoce privatnih smještaja da se prijave na tu platformu, jer će dobiti besplatnu promociju na digitalnoj mreži. Ono što je takođe

važno da kažemo, kada govorimo o kreditima koji su bili. Moratorijum je bio tri mjeseca, vidjeli ste da je na moratorijumu bilo preko 60.000 prijava, znači nekih ako sam dobro zapamtio 53% svih kredita u Crnoj Gori, su se prijavili za moratorijum, ukupne vrijednosti, finansijskog iskaza, nekih 47% svih kredita.

Taj moratorijum uskoro ističe vidjeli smo da je Centralna banka dala preporuku da se svim klijentima banke tamo gdje mogu, gdje smatraju da je klijent bonitetan da je kvalitetan, da jednostavno zbog ove ukupne situacije se taj moratorijum produži na još tri mjeseca. Konkretno, razgovarati u ovom trenutku o mjerama mogu da vam kažem da se radi o desetinama predloga koje smo odradili, imali smo razgovor sa predstavnicima svih segmenata u turističke industrije, one su stavljene na papir, sad je interesorna grupa od toga treba da sačini jedan zajednički dokument, gdje će opet turizam da bude izdvojen kao jedna posebno važna grana crnogorske privrede. Tako da očekujemo da on u narednim nedjeljama bude usvojen i naravno onog trenutka kada Vlada prihvati ta rješenja koja će da budu mi ćemo ih moći da ih javno saopštimo.

Ima puno ideja, jednostavno moramo da ukažemo na jednu drugu stvar da problem privatnog izdavanja smještaja je sad veoma izražen. Međutim, ja moram da vam kažem kada posmatramo dokumenta i kada pravimo analizu o izdavaocima privatnog smještaja, mi imamo situaciju da tu nema veliki broj prijavljenih. Tako da ono što je Vaš utisak kao poslanice ili bilo kojeg poslanika, ili mene kao nekoga ko radi u ministarstvu prilikom razgovor o tome ono što imamo prilike da čujemo kolika je veličina tog problema, mi kada pogledamo odobrenje za rad koja su aktivna, koja funkcionišu vidimo da je taj broj mnogo manji od onoga što čujemo. Već mogu slobodno da pošaljem poruku da oni koji nijesu registrovani ne znam na koji način bi moglo da im se pomogne.

Mislim da je to jedna vrlo važna poruka, mislim da nas je ovaj epidemija, nažalost, što se desila, naravno, ali mislim da je pokazala koliko bi bilo važno da smo u prethodnom periodu, da su svi bili registrovani, da su plaćali od tog najmanjeg izdatka koji se tiče boravišne takse, jer vi znate da je privatni izdavaoci smještaja suštinski, ako ne griješim svi oni koji ostvare prihode 18 hiljada eura njihova poreska obaveza je 4,5 procenata. Kad se sve sabere i oduzme, da su svi bili registrovani da su bili mnogo veći prihodi kakvi su trebalo da budu sigurno da bi sada bilo prostora i svi bi zajedno imali više prostora da i ove mjere budu izdašnije. Ali ono što je sa sigurnošću, oni koji nijesu registrovani, jednostavno njih nema u sistemu, oni koji su registrovani, svakako ćemo se potruditi da obezbjedimo neke modele podrške. Mislim da te modele podrške treba posmatrati realno, najvećem broju izdavaoca smještaja ipak je to neka sporedna djelatnost kojom se oni bave. Ne govorim o privrednim društvima koja zapošljavaju, apsolutno ne potcjenjujem koliko je značajno to i za te porodice i taj dodatni prihod koji se ostvari. Možemo da kažemo da smo i u Kolašinu i na Žabljaku još u nekim opštinama, zaista, u zadnjih godinu dana ostvarili značajan napredak u registracije privatnog smještaja, u nekim opštinam je to čak išlo do četiri ili pet puta. To je jedno mjerilo.

Kada se razmišlja o mjerama sigurno da razmišljamo i tražimo pravi model kako da se podrže i privatni izdavaoci smještaja. Ono što će apsolutno da bude uslov, siguran sam da ćemo se svi složiti, i za ovo kao i za privredna društva koja su bila i za preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća, da će se razmišljati o toma kao da se podrže ovi izdavaoci smještaja koji se tim poslom bave registrovano i legalno. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:43:43)

Zahvaljujem, državnom sekretaru Davidoviću.

Prelazimo na treće pitanje. Poslanik Danijel Živković, postavlja prvo pitanje.

Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (11.06.20 11:43:59)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu.

Poštovana gospođo Vojinović, gospodine Čanoviću, uvažene kolegenice i kolege,

poštovani građani.

Ja sam postavio dva poslanička pitanja u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore.

Prvo se odnosi kada se očekuje rekultivacija deponije Jagnjilo kod Pljevalja. S obzirom na postrojenje za odlaganje laporca u okviru Rudniku uglja izmješteno, čini mi se tokom prethodne godine, bilo bi svrsishodno čuti upravo od vašeg Ministarstva kada se očekuje rekultivacija ovog prostora. S obzirom na to kao što je govorio i kolega Vuković, da je životna sredina u Pljevljima izuzetno opterećena, kako vazduh i zemljište tako i voda, različitim polutantima, prevashodno djelovanjem različitim industrijskih postrojenja i posebno upotrebom fosilnih goriva tokom zimskih dana prilikom zagrijavanje prostora. Vjerujem da ćete dati ovaj konkretan odgovor, jer građane Pljevalja u kontinuitetu interesuje rekao bih rekultivacija određenih prostora, u ovoj situaciji se radi o deponiji Jagnjilo. Govorilo smo o odlagalištu pepela i šljake Maljevaca, kasnije ćemo postaviti pitanje vezano za flotacijsko jalovište u Gradcu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:45:19)

Hvala, poslaniče Živković.

Odgovor ispred Minsitarstva daje direktorica Vojinović.

Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (11.06.20 11:45:29)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Živkoviću, hvala Vam na postavljenom pitanju, ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sljedeći odgovor.

Eksploatacija uglja na površinskom kopu Potrlica Rudnika uglja AD Pljevlja, vršena je uz odlaganje otkriti na spoljašnjem odlagalištu Jagnjilo još od 1992. godine, do sredine 2017. godine, kada je odlaganje na ovoj lokaciji završeno. Po završetku odlaganja sa lokacije je izmješten transportni sistem za odlaganje i premješten na unutrašnje odlagalište Kutlovača, čime su se stvorili uslovi za početak rada na rekultivaciji odlagališta. Rudnik uglja AD Pljevlja pristupio je ovim radovima na osnovu tehničkog projekta rekultivacije to je dopunski rudarski Projekat 32 eksploatacija uglja na površinskom kopu Potrlica koji je izrađen za period 2015 - 2019. godina. U periodu 2018-2019. godina vršeno je ravnanje najvišeg platoa odlagališta. U skladu sa podacima iz Informacije o stanju životne sredine na teritoriji opštine Pljevlja za 2018. i 2019. godinu, koju je usvojila Supština Opštine Pljevlja, tokom 2018. godine, izvršeno je poravnjavanje 19 hektara, a tokom 2019. godine, dodatnih 15 hektara čime je tehnička rekultivacija najvišeg nivoa platoa privedena kraju.

Povodom Vašeg pitanja, mi smo u Ministarstvu kontaktirali Rudnik uglja AD Pljevlja u čijoj nadležnosti zapravo rekultivacija deponije, i isti su nas informisali da je tehnička rekultivacija platoa na najvišoj koti završena, i da ukupna tehnički rekultivisana površina u periodu do 2018-2020. godina, iznosi 39,47 hektara. Na toj lokaciji planirana je i biološka rekultivacija do kraja tekuće 2020. godine. Rudnik uglja AD Pljevlja svojim biznis planom planirao sredstva za nastavak radova na rekultivaciji koja nakon tehničke faze razumijeva biološku rekultivaciju i primjenu odgovarajućih agrotehničkih mjera, ali su aktivnosti vezane za ispitivanje najboljih rješenja za biološku rekultivaciju prekinute u proteklih nekoliko mjeseci usljed već poznate aktuelne situacije koja je za nama. Konačno, takođe za 2020. godinu, planiran je nastavak tehničke rekultivacije ukupne površine 15 hektara, čime su obuhvaćene terasne ravni sa nižim kotama i ostalim kosinama prema projektu i dinamičkom planu reklutivacije. U ovom trenutku iz Rudnika uglja AD Pljevlja nijesu bili u mogućnosti da daju preciznu dinamiku planiranih radova, dok se uslovi poslovne saradnje sa ostalim pružaocima usluga od kojih zavisi realizacija cjelokupnog procesa do kraja i izvođačima radova na započetnim kapitalnim projektima u cjelosti i kompletno ne normalizuju. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:48:34)

Zahvaljujem.

Poslaniče Živković, da čujemo Vaš komentar odgovora.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (11.06.20 11:48:40)

Hvala potpredsjedniče, vrlo kratko.

Dakle, što se tiče odgovora zadovoljan sam. Očigledno da se uradila tehnička rekultivacija, očekuje se biološka. Vidjeli smo kroz medije, odnosno javnost, da je direktor Rudnika u jednom momentu izjavio da se očekuje upravo ova biološka rekultivacija uz mogućnost izgradnje određenih terena. Vjerujem da je Rudnik uglja kao društveno odgovorna kompanija u prethodnom periodu pokazao visok stepen odgovornosti prema svojim obavezama. Ali isto tako vjerujem da će i u narednom periodu na mnogo kvalitetniji način pristupiti i obavezama koje se nalaze upravo u njihovoj nadležnosti, ova deponija se nalazi u njihovoj nadležnosti. Za naredni period da svjedočimo jednom rekultivisanom prostoru iako se radi o materijalu koji se može na jedan mnogo kvalitetniji način iskoristi u situaciji da dobijemo nekog kvalitetnog investitora za izgradnju fabrike cementa. Dakle, zadovoljan sam odgovorom, možda da pređem na drugo pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:49:42)

Evo poslanik Živković, pretpostavljam da ste spremni. Možete početi sa drugim pitanjem. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (11.06.20 11:49:50)

Hvala.

Drugo pitanje se odnosi na pitanje rekultivacije jalovišta nekadašnjeg Rudnika olova i cinka u Gradcu kod Pljevalja. Čuli smo kroz javnost da je planirana ova rekultivacija, da je izrađena potrebna projektna dokumentacija. Vjerujem da sve građane Pljevalja zanima u kojoj fazi se nalaze radovi na ovoj rekultivaciji. Znamo da su obezbijeđena finansijska sredstva čini mi se iz kredita Svjetske banke u iznosu od 7,8 miliona. Ovo područje je posebno kontamirano u nekim prethodnim decenijama kada nijesu bile dovoljno dobro poznate tehnologije kojima se mogla obezbijediti kvalitetna zaštita životne sredine. Sada na ovu generaciju koja čini državnu politiku stoji obaveza, ne samo u kontekstu onoga što je poglavlje 27- Životna sredina i klimatske promjene već i u kontekstu onoga što zaista znači obezbjeđivanje uslova za normalan život svih ljudi koji žive na tom području. Iako se radi zaista o jednom kontamiranom području jer ugrožava ne samo zemljište već i rijeku Čehotinu bilo bi značajno čuti u kojoj fazi se nalaze radovi na rekultivaciji flotacionog jalovišta u Gradcu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:51:10)

Zahvaljume, poslaniče Živković.

Direktorica Vojinović odgovara i na drugo pitanje.

Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (11.06.20 11:51:20)

Hvala poslaniče Živković i na ovom pitanju, jako važnom za sve građane Pljevalja.

Dakle, kao što ste i Vi naglasili Vlada Crne Gore u oktobru 2014. godine, potpisala Ugovor

o zajmu sa Svjetskom bankom za projekat upravljanje industrijskim otpadom i čišćenjem. Glavni cilj tog projekta je sanacija najvećih tačaka zagađenja u Crnoj Gori, to na lokacijama Kombinat aluminijuma Podgorica i Jadransko brodogradilište Bijela, flotaciono jalovište Gradac pri Rudniku Šuplja stijena i već pomenuta deponija pepela i šljake Maljevac u sklopu rada Termoelektrane Pljevlja. Vezano za flotaciono jalovište Gradac nakon što je na sjednici od 6. aprila 2017. godine, Vlada dala saglasnost da se sredstva iz ovog projekta koriste za remedijaciju flotacionog jalovišta Gradac na Rudniku Šuplja stijena, realizovan je čitav niz administrativnih postupaka u cilju stvaranja uslova za početak izvođenja radova na samom terenu. Tako su tokom 2018. i 2019. godine, sklopljeni ugovori sa projektantom, revidentom i nadzorom, urađen je i revidovan glavni projekat remedijacije flotacionog jalovišta Gradac, sa procjenom uticaja na životnu sredinu i društvo. Sproveden je međunarodni tender za izbor izvođača radova, sa kojim je 23. septembra 2019. godine, potpisan ugovor vrijednosti 7.896.000 eura. Građevinska dozvola za izvođenje radova remedijacije izdata je 5. novembra 2019. godine dok su radovi započeti odmah, preciznije 22. novembra 2019. godine.

Ovom prilikom ističemo da se usljed nepovoljnih vremenskih prilika snijega i kiše na lokaciji, od decembra 2019. godine do sredine marta 2020. godine, nijesu izvodili radovi na remedijaciji lokacije, ali je bitno istaći da su se izvodili radovi na izmještanju dalekovoda 35 kv Gradac - Šula što je prva inače aktivnost definisana ugovorom koji je potpisan sa izvođačem radova. Izvođeni su radovi na temeljnoj konstrukciji za stubove dalekovoda koji su privedeni krajm, a otpočeta i montaža stubova dalekovoda. Po procjeni nadzora nad izvođenjem radova prezentovano je u dostavljenom redovnom izvještaju do sada je izvedeno oko 60% radova na izmještanju predmetnog dalekovoda.

Dakle, izvođenje radova na remedijaciji lokacije flotacionog jalovišta Gradac je uz određene poteškoće izazvane lošim vremenskim prilikama, sve do sredine marta ove godine, to jest do uvođenja novih privremenih mjera zaštita od infekcije novim korona virusom teklo po dinamičkom planu i ugovoru. Zbog neophodnosti poštovanja navedenih preporuka i mjera izvođač radova se susreo sa poteškoćama u nabavci materijala, organizacije gradilišta, logistici i transportu, na što je ukazao u službenom pismu dostavljenom 17. marta 2020. godine, u kojem je potvrdio da će učiniti sve što je moguće kako bi nastavio sa nesmetanim izvođenju radova. Odmah nakon poboljšanja epidemiološke situacije u Crnoj Gori, izvođač radova i nadzor dostavili su dana 26. maja 2020. godine, jedinice za implementaciju ovog projekta, inovirani dinamički plan sa projektovanim rokom završetka radova novembar 2020. godine, umjesto originalno predviđeni jul 2020. godine, što je rok koji je dakle bio predviđen u potpisanom ugovoru. Ono što je na samom kraju u kontekstu cjelokupnog Vašeg pitanja najvažni istaći, jeste to da će do kraja novembra 2020. godine, kada radovi na remedijaciji flotacionog jalovišta Gradac budu završeni, nakon čak 66 godina od kada se na obalama rijeke Čehotine akumulira flotaciona jalovina, jalovište Gradac biti transformisan u područje bezbjedno za ljude i životnu sredinu.

Zahvaljujući ponovnom zasađivanju vegetacije na lokaciji postojeći pejzaž biće značajno unaprijeđen. Remedijacijom jalovišta spriječiće se, što je negdje i najvažnije, ispuštanje opasnih materijala u životnu sredinu kroz bezbjednu izolaciju kontamiranog materijala, a izgradnjom odvodnih kanala na najmanju moguću mjeru će se svesti rizici od ulivanja otopljenog snijega i kišnice.

Ono što je posebno važno istaći jeste da remedijacijom flotacionog jalovišta Gradac naša država će, posebno opština Pljevlja, imati jednu lokaciju koja će biti u potpunosti sanirana u skladu sa nacionalnim standardima, što je najvažnija, najvišim međunarodnim standardima budući da se cjelokupan ovaj projekat realizuje shodno preporukama i smjernicama Svjetske banke. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:56:07)

Zahvaljujem.

Poslaniče Živković, da čujemo Vaš komentar odgovora.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (11.06.20 11:56:14)

Čućete često vezano za Pljevlja, da je to grad koji ima veoma velike prirodne potencijale i u skladu sa tim to često ne korespondira u odnosu na onu negativnu sliku koja se odnosi na životnu sredinu. Dakle, tu često svjedočimo različitim ekološkim incidentima, i to dobro građani Pljevalja vide i imaju zaista pravo i razlog zašto da budu zabrinuti. Vjerujem da sva ova posljednja dešavanja koja smo vidjeli da se rade, konkretno kod potpisivanja Ugovora za ekološku rekonstrukciju prvog bloka Termoelektrane, kod remedijacije odlagališta pepela i šljake Maljevac i ovoga što ste Vi upravo naveli u Vašem odgovoru vezano za rekultivaciju flotacionog jalovišta u Gradacu. Za naredni neki period možemo svjedočiti unaprijeđenom stanje u oblasti životne sredine. Sa tim se ukupna priča ne završava to je sigurno.

S obzirom na to da djelovanje industrijskih postrojenja u kontinuitetu izaziva promjene u životnoj sredini, ono što industrijska postrojenja budu radila u narednom periodu, zaista mora biti u skladu sa onim što jeste naše nacionalno zakonodavstvo i sa onim što jesu evropski standardi. Svjestan sam da je to mnogo lakše reći nego uraditi, jer je to zaista kompleksna materija i kompleksna oblast zahtjeva velika ulaganja, ali isto tako i rekao bih da ljudski život ima prioritet u odnosu na sve. Kao i sama životna sredina bez obzira na to koliko obilujemo prirodnim potencijalima, zaista moramo voditi računa o toj životnoj sredini, ne deklarativno, ne dispozitivno, nego zaista imperativno. U finalu zadovoljan sam odgovorom, a odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 11:58:03)

Zahvaljujem, poslaniče Živković.

Ja se pored najave, izvinjavam kolegici Pejović, koju nijesam najavio.

Ona postavlja pitanje sada ministarstvu, a neka se pripremi kolegica Nela Savković-Vukčević.

DALIBORKA PEJOVIĆ (11.06.20 11:58:20)

Hvala Vam uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, ja sam imala potrebu da prije postavljanja konkretnog pitanja samo kažem nekoliko konstatacije koje smatram da su jako važne za temu koja lično mene interesuje, a odnosi se na već mogu slobodno reći duže vremena prisutno izvještavanje Evropske komisije koje se posebno interesuje i posebno je vezano za politiku upravljanja otpadom u Crnoj Gori, a naravno s tim u vezi i politiku upravljanja komunalnim otpadnim vodama.

Naime, potpuno je jasno da Crna Gora već duže vremena traži najbolja moguća rješenja, odnosno mogućnosti za rješavanje problema u ovoj oblasti i da postoji određeni napredak. Meni je zbilja drago što poslije duže vremena mogu reći da na osnovu Izvještaja o stanju segmenata životne sredine postoje ozbiljna poboljšanja u pojedinima, negdje ima stagnacije. Naravno očigledno je da smo konačno malo ozbiljnije shvatili šta nam sve stanje u životnoj sredini, kao kolateral nosi i da smo se malo više trudili da i na taj način pospješimo ukupni razvoj Crne Gore posebno turizma, posebno poljoprivrede i svih onih drugih grana razvoja koje zaista smatramo temeljnim i ključnim za ukupnu budućnost ove države.

Zato sam ja htjela da pitam - šta je sa projektom kolektora, odnosno sistema za prečišćavanje otpadnih komunalnih voda u gradu Podgorici. Dokle se stiglo sa samom projekcijom prvo prikupljanja sredstava, odobravanja projekta i drugih elemenata koji su važni za njegov početak, odnosno realizaciju? Koji je to obuhvat u ekvivalentu stanovnika vezan za Glavni grad? Da li je zbilja za sada napravljeno sve što je trebalo da bi ovaj projekat uspio jer ga smatram jednim od ključnih kada je u pitanju država Crna Gora i zbog te svojevrzne aglomeracije koja je vezana za Glavni grad kao najveći i teritorijalno zaista rasprostranjen. Ono što je meni posebno bitno da li je ovaj projekat održiv? Da li će izbjeći one probleme koje smo imali kod nekih drugih sistema za prečišćavanje otpadnih voda i koji su nam nažalost još uvijek ostali kao vrlo aktuelni.

Naravno, u odnosu na pitanja koje, odnosno odgovor koji dobijem ću se svojim komentaram odrediti prema istom. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:00:28)

Zahvaljujem, poslanici Pejović.
Direktorice Vojinović, izvolite, da čujemo odgovor.

IVANA VOJINOVIĆ (11.06.20 12:00:33)

Hvala Vam na datoj riječi.

Poštovana poslanice Pejović, hvala Vam na postavljenom poslaničkom pitanju jako važnom ne samo za stanovnike, glavnog grada Podgorice već bez sumnje za sve građane Crne Gore. U tom smislu ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sljedeći odgovor.

Izgradnja sistema za prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici predstavlja, kao što sam već rekla, primarni projekat sa aspekta održivog razvoja glavnog grada koji zapravo prevazilazi gradske okvire i shodno svom značaju može se definisati kao međuregionalni i državni projekat.

Jedna od značajnih dimenzija ovog projekta svakako je zaštita režima podzemnih voda zetske ravnice, a samim time očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagađenja. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja vode rijeke Morače. Samom zaštitom rijeke Morače i njenih pritoka štiti se Skadarsko jezero, kao najveća akumulacija vode za piće, te vodoizvorište Bolje sestre. Podsjećam da je Skadarsko jezero upisano u Svjetsku listu zaštićenih močvara pod Ramsar konvencijom što samo po sebi predstavlja razlog da primijenimo sve dostupne mehanizme zaštite kako bi odgovorili na preuzete međunarodne obaveze, a posebno u kontekstu činjenice da je riječ o vodotoku koji dijelimo sa susjednom Republikom Albanijom.

U smislu prostornog obuhvata primarna mreža će se protezati u dužini od preko 5 km i to obodom naselja Zabjelo preko naselja Dahna, Dajbabe sve do lokacije u blizini Kombinata Aluminijuma gdje će se nalaziti buduće postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Sekundarna mreža biće izvedena u dužini od preko 18 km, a obezbijediće se i preko 1500 kućnih priključaka za šahte glavnog kolektora i sekundarne mreže za stanovnike Konika, Zlatice, Maslina i Zagoriča. Osim toga što će se eliminisati septičke jame obezbijediće se da se izgradi i rekonstruiše 18 km postojeće saobraćajne infrastrukture u punom profilu. Podgorica će kroz ovaj projekat dobiti još jedan pješački most preko rijeke Morače koji će ujedno nositi i prenosne kolektore, kao i glavni vod za vodosnabdijevanje na lokalitetu spoja postojeće kanalizacione mreže na novi kolektorski sistem nizvodno od Krivog mosta.

Naredne faze realizacije obuhvatiće izgradnju kanalizacione sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i u dijelu Donjih Kokota, a nakon toga i u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada kao i duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica Bara. Ovim će se kompletirati sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području. Kao preduslov za uspješno zatvaranje finansijske konstrukcije za realizaciju ovog projekta Glavni grad i Vodovod i kanalizacija DOO Podgorica blagovremeno su sproveli preliminarne korake i pripremili više studija izvodljivosti.

Osim studija koje su rađene u ranijem periodu 2004. i 2011. godine Njemačka razvojna banka (KfW) tokom 2017. godine obezbijedila je donaciju od okvirno 200.000 eura za izradu studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže, kao i dodatnih 85.000 eura za izradu studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Uzimajući u obzir nalaze navedenih studija Glavni grad je u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija radio intezivno na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog projekta.

Procijenjeni ukupni projektni troškovi iznose više od 50 miliona eura, pritom ne uključujući ulaganje društva "13. jul Plantaže" u predtretman svojih otpadnih voda u skladu sa zakonom.

Kreditna sredstva obezbijeđena su posredstvom Njemačke razvojne (KfW) banke u iznosu od 35 miliona eura dok su obezbijeđena i značajna bespovratna sredstva i to posredstvom Investicionog okvira za Zapadni Balkan u iznosu od preko 10 miliona eura.

Preostale potrebe za finansijskim sredstvima koje se trenutno procjenjuju na 5,2 miliona eura biće obezbijeđene iz budžetskih sredstava Glavnog grada Podgorice čime je finansijska konstrukcija za realizaciju ovog projekta u potpunosti zaokružena.

Bitno je naglasiti da je ovaj projekat cjelovit i sa aspekta tretmana kanalizacionog mulja i to je negdje posebno važno istaći imajući u vidu neka iskustva koja smo u proteklom periodu imali sa izgradnjom pojedinih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda imajući u vidu taj tehnološki nedostatak adekvatnog tretmana kanalizacionog mulja sa kojim smo se susrijetali. Pa, je tako već od u prvoj fazi realizacije predviđene izgradnje novog mehaničkog biološkog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa uklanjanjem nutrienata kapaciteta 190.000 ekvivalent stanovnika, to je takođe jedan segment Vašeg poslaničkog pitanja, do 2035. godine odnosno 230.000 ekvivalent stanovnika do 2045. godine. Osim toga predviđeno je i postrojenje za tretman već pomenutog kanalizacionog mulja sa degistiranjem u cilju dobijanja električne energije tople vode, kao i postrojenje za spaljivanje ostataka kanalizacionog mulja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:06:01)

Zahvaljujem.

Poslanice Pejović, da čujemo Vaš komentar.

DALIBORKA PEJOVIĆ (11.06.20 12:06:10)

Gospođo Vojinović, mislim da ste zaista pokrili sve ono što su bila moja interesovanja. Želim da kažem da bih zaista bila prezadovoljna ako bi ovaj projekat uspio na onaj način dinamikom i sa kvalitetom koji svi predviđamo zato što bi to bio možda po prvi put dobar primjer potpuno zaokruženog jednog sistema kada je u pitanju tretiranje komunalnih otpadnih voda. Ovdje posebno želim da naglasim nešto što ste na samom kraju, tako da kažem, rekli, a što je suština cijele ove naše priče da taj projekat se ne zasniva samo na sistemu tretiranja i prikupljanja komunalnih otpadnih voda nego na njihovoj preradi i da kažem potpuno zaokruženom sistemu i kada je u pitanju kanalizacioni mulj.

Takođe se iskreno nadam da će građani, pošto je bilo za ovaj projekat i pozitivnih i opstruktivnih pristupa, zaista shvatiti da se projekat odvija u najboljoj mogućoj mjeri za opšte dobro i javni interes i posebno za opšte dobro ove države Crne Gore i da je naravno posebno važno da će možda po prvi put biti uz odabir kvalitetna tehnologija. Sigurna sam da ste i izabrali najbolju, znajući koji tim je radio na pripremi projektne dokumentacije, ovo biti zaista jedan sistem po kojem će se vjerovatno praviti i graditi svi ostali slični u Crnoj Gori. Njih neće biti tako malo ako imamo u vidu činjenicu da je otprilike pokrivenost sistema za prikupljanje komunalnih otpadnih voda nekih 47% na ukupnoj teritoriji Crne Gore tako da nas tu zaista čekaju još ozbiljni pomaci i veliki ozbiljni zadaci. Naravno dobra pripremljenost, prevashodno lokalnih samouprava sa svojim timovima, da ove poslove kvalitetno dovedu do kraja, a naravno, kao što sam rekla, na opšte dobro prevashodno građana Crne Gore njihovog zdravlja, prije svega, a što je najvažnije i zdravlja životne sredine koja je negdje izvor, da kažem, ključnog razvojnog potencijala države Crne Gore i koja je zaista do kraja autentična i potpuno autohtoni kvalitet na bazi kojeg treba da razvijamo sve naše buduće proekcije. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:08:01)

Hvala, poslanice Pejović.

Nastavljamo sa sljedećim pitanjem poslanica Nela Savković -Vukčević postavlja pitanje.

NELA SAVKOVIĆ VUKČEVIĆ (11.06.20 12:08:11)

Zahvaljujem.

Moje poslaničko pitanje glasi - dokle se stiglo sa izradom Detaljnog urbanističkog plana Sadine i kada se očekuje usvajanje plana. Nakon što se usvoji plan koji su dalji postupci u njegovoj realizaciji?

Dozvolite da u kratkom obrazloženju podšetim, da nakon što je na međunarodnom konkursu koji je raspisao Glavni grad Podgorica u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma izabrano rješenje sredinom 2018. godine Ministarstvo je ugovorilo izradu detaljnog urbanističkog plana kojim se razrađuje rješenje sa konkursa. Budući da su Sadina jedna od najatraktivnijih lokacija u Podgorici na čiju izgradnju se već dugo čeka i ovim putem iskazujem veliku zainteresovanost mještana, kao i ostalih građana Podgorice za urbanizaciju Sadina koju očekuju da upravo kroz poslaničko pitanje i odgovor riješe mnoge nepoznanice u vezi sa ovim prostorom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:09:13)

Hvala Vam, poslanice.

Direktor Čanović, odgovara na pitanje, da čujemo njegov odgovor.

MARKO ČANOVIĆ (11.06.20 12:09:22)

Poštovani potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici, poštovana poslanice Savković-Vukčević,

Povodom postavljenog pitanja Ministarstvo daje sledeći odgovor:

Vlada Crne Gore na sjednici 26. novembra 2019. godine je donijela Odluku o izradi detaljnog urbanističkog plana Sadine u Glavnom gradu Podgorica. Dokumenta koja ima za cilj da se stvore planske pretpostavke za organizaciju i uređenje prostora u smislu zadovoljavanja potreba korisnika prostora i Glavnog grada Podgorice. Prethodno Glavni grad Podgorica je u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma raspisao međunarodni konkurs za odabir najboljeg idejnog urbanističko-arhitektonskog rešenja i studije sa preporukama za način urbanizacije Sadina.

Osnovni cilj konkursa je bio da se odabere najkvalitetnije rješenje za prostor površine 144 hektara koji bi bio detaljno razrađivan detaljnim urbanističkim planom što u skladu sa prostornom urbanističkim planom Glavnog grada Podgorica, a treba da uslijedi nakon odabira prvonagrađenog konkurskog rada.

U skladu sa naprijed navedenim zadatkom obrađivača detaljnog urbanističkog plana koji se upravo izrađuje jeste upravo prenošenje prvonagrađenog idejnog rješenja u planski dokument čime će se stvoriti preduslovi za urbanizaciju Sadina na principima održivosti.

Shodno Odluci o izradi detaljnog urbanističkog plana Sadine rok za izradu ovog plana je devet mjeseci od dana potpisivanja ugovora sa rukovodiocem izrade planskog dokumenta. Ugovor sa rukovodiocem izrade planskog dokumenta kojeg je imenovala Vlada Crne Gore potpisan je 7.04.2020. godine. U skladu sa ugovorom očekuje se da rukovodilac izrade planskog dokumenta koncept plana Ministarstvu dostavi u prvoj polovini ovog mjeseca nakon čega će isti po prvi put biti prezentovan zainteresovanim građanima u formi prethodnog učešća javnosti u trajanju od 30 dana. Imajući u vidu zakonom propisane procedure za izradu planskog dokumenta, te utvrđenu dinamiku izrade očekuje se da će ovaj planski dokument biti izrađen i donijet u skladu sa planiranim rokovima koji su predviđeni zakonom.

Što se tiče pitanja realizacije svakog planskog dokumenta, pa i ovog, treba istaći da su faze implementacije nakon njegovog usvajanja propisane aktuelnim Zakonom o planiranju prostora i izgradnje objekata. To znači da će nakon usvajanja plana od strane Vlade Crne Gore svi građani biti u mogućnosti da pribave urbanističko-tehničke uslove, a zainteresovani investitori da nakon

toga pristupe izradi tehničke dokumentacije prateći zakonski propisanu proceduru. Međutim, za implementaciju ovog konkretnog planskog dokumenta mnogo veću važnost od naprijed navedene opšte procedure za realizaciju ima pitanje ekonomsko tržišne projekcije i faznosti realizacije komunalnog opremanja ovog neizgrađenog prostora. Upravo se od obrađivača planskog dokumenta očekuje da se kroz smjernice za realizaciju plana ponude daju jasni principi i pravila po kojima će ovaj prostor se urbanizovati i izgrađivati kako bi se Sadine postepeno i planski transformisale u vitalan i sadržajan dio grada izgrađen prema principu održivosti. U tom smislu DUP Sadine će definisati dalje korake u realizaciji ovog prostora procijeniti investicionu vrijednost planiranih projekata naročito vrijednost infrastrukturnih rješenja i opremanja građevinskog zemljišta, te ekonomsko-finansijske implikacije i društvenu korisnost potencijala koji proizilaze iz urbanizacije predmetnog planskog obuhvata. Planski dokument će takođe definisati i faze realizacije zasnovane na ekonomskim pokazateljima pri čemu će se voditi računa da se na osnovu tržišnih uslova cjeline mogu realizovati nezavisno. O svemu navedenom javnost će moći da se upozna i da ponudi svoje sugestije tokom prethodnog učešća javnosti, ali i tokom javne rasprave koja će uslijediti nakon izrade nacrtu plana u narednim mjesecima.

Zahvaljujem na pitanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:13:46)

Hvala Vam, direktore Čanoviću.
Poslanice, izvolite.

NELA SAVKOVIĆ VUKČEVIĆ (11.06.20 12:13:51)

Zahvaljujem.

Dakle, da najavimo, ubrzo će građani imati priliku da tokom javne rasprave već negde od sredine ovog mjeseca, je li tako, postavljaju pitanja u trajanju od 30 dana. Budući da sam u razgovoru sa mještanima, posebno satarošediocima koji su već dugo u tome procesu, dakle, proces vraćanja zemljišta, zatim njegovo održavanje itd. shvatila da imaju mnogo pitanja. Što će biti sa njihovim parcelama, ko će ih otkupljivati, kako će se isplaćivati dijelovi na kojima je predviđeno da bude put, park, parking itd? Zatim, ucrtane su zgrade koje prelaze preko nekoliko parcela, da li će građani moći sami da izgrađuju, što će biti sa kupovinom, je li to u nadležnosti grada, države, privatnih investitora? Kao što sam kazala mnogo pitanja i vjerujem, dakle, tokom ove rasprave oni će moći da dobiju odgovore na ta pitanja tako da nije nužno da onda sad postavljamo dodatna poslanička pitanja. U redu, hvala još jednom na odgovoru.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:14:51)

Hvala, poslanice.

Sa Vašim pitanjem smo završili pitanja koja su bila upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Generalnoj direktorici Ivani Vojinović i generalnom direktoru Marku Čanoviću se zahvaljujemo i svim poslanicima koji su danas postavili pitanja.

Nastavljamo sa Ministarstvom zdravlja.

Ministar Kenan Hrapović je sa nama, pozdravljamo ga i počinjemo sa postavljanjem pitanja.

Da bih najavio nekoliko sljedećih poslanika, redosljed će biti: Adrijan Vuksanović, Anka Vukićević, Boris Mugoša, Vera Bulatović itd.

Poslanice Vuksanović, izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (11.06.20 12:15:35)

/Govor na albanskom jeziku/

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore želim postaviti, uvaženom ministru zdravlja, pitanje, ali prije toga želim mu iskreno čestitati na svim naporima koje je iskazao u borbi koju smo svi zajedno vodili i Bogu hvala svi zajedno bar okončali ovo prvo poluvrijeme uspješno, a tiče se naravno covid-19 i u toj borbi trebalo je puno uložiti i profesionalnog, a i privatnog. Znam da vi to dobro znate i mislim da ste prebrodili i na jednom i na drugom polju uspješno te kušnje.

Moje pitanje je vezano za sljedeće.

Znaima me, uvaženi ministre, koliko je u ovom mandatu Vlada Crne Gore opredijelila sredstava za zdravstvene radnike i za rješavanje njihovih stambenih pitanja pod povoljnim uvjetima? Konkretno, koliko je zdravstvenih radnika pod tim uvjetima i riješilo svoje stambeno pitanje?

Obrazloženje ću dati u samom odgovoru na Vaš odgovor.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:17:03)

Zahvaljujem, poslaniče Vuksanović, i na pozdravu lijepom.

Ministre Hrapović, izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:17:11)

Poštovani potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici,

Na Vaše postavljeno pitanje, uvaženi poslaniče Vuksanoviću, dajem sljedeći odgovor:

U cilju rešavanja stambenih potreba zaposlenih u zdravstvenom sistemu Crne Gore 2012. godine je osnovana Stambena zadruga zdravstvenih radnika Crne Gore - Zdravstvo. Osnivači su deset fizičkih i tri pravna lica - Ministarstvo zdravlja, Sindikat zdravstva Crne Gore i Samostalni sindikat zdravstva Crne Gore. U periodu od decembra 2016. godine, od početka rada mandata ove vlade, do maja ove godine Vlada Crne Gore je za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu na žiro račun Stambene zadruge Zdravstvo uplatila sredstva u ukupnom iznosu od 1.666.000 eura, dok će u periodu od juna 2020. do decembra 2023. godine biti uplaćeno dodatnih 1.733.000 eura.

Uplate navedenim sredstava se izvršavaju shodno sporazumima potpisanim između potpisnica Granskog kolektivnog ugovora za zdravstvenu djelatnost, a to su Vlada Crne Gore, Sindikat zdravstva Crne Gore i Samostalni sindikat zdravstva Crne Gore. Sporazum o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2016-2017. godina potpisan je dana 29.12.2015. godine za iznos od 700.000 eura. Sporazum o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2018-2020. godina potpisan je dana 13.09.2017. godine na iznos od 1.200.000 eura. Sporazum o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2021-2023. godina potpisan je dana 04.11.2019. godine na iznos od 1.500.000 eura. U periodu decembra od 2016. do maja 2020. godine za zdravstvene radnike Crne Gore, zadrugare, obezbijedeno je ukupno 167 stambenih jedinica od čega 97 stambenih jedinica u Podgorici vrijednosti 3.284.000 eura i 70 stambenih jedinica u opštini Nikšić vrijednosti projekta preko 2.351.000 eura.

Takođe, putem konkursa za individualno rješavanje stambenog pitanja, odnosno izgradnja rekonstrukcije ili kupovina stambenog objekta, odnosno kuće, po povoljnim uslovima realizovanim krajem 2019. godine od strane Stambene zadruge ukupne vrijednosti od 300.000 eura, 22 zadrugara je ostvarilo svoje pravo. Krediti u maksimalnom iznosu po korisniku do 15.000 eura su obezbijedeni po povoljnim uslovima koji podrazumijevaju kamatnu stopu od 1% godišnje i rok otplate tri do petnaest godina. U februaru ove godine Stambena zadruga je objavila drugi konkurs za raspodjelu novčanih sredstava za poboljšanje uslova stanovanja članovima, odnosno zadrugarima, u visini od 305.000 eura. Imajući u vidu situaciju sa koronavirusom navedena

sredstva još uvijek nisu raspoređena, ali prema podnijetim prijavama na konkurs minimum 30 zdravstvenih radnika, odnosno zadrugara će ostvariti pravo na dodjelu novčanih sredstava pod povoljnim uslovima. Ponavljam, kamatna stopa 1% godišnje sa rokom otplate od tri do deset godina i maksimalnim iznosom po korisniku do 10.000 eura. Napominjemo da se ovaj način rješavanja stambenih pitanja pokazao jako uspješan budući da je Stambena zadruga od osnivanja 2012. godine izgradila 322 stambene jedinice i omogućila zdravstvenim radnicima Crne Gore, odnosno zadrugarima, da iste kupe pod povoljnim uslovima i riješe jedno od bitnih pitanja ekonomsko-socijalnog statusa.

U cilju obezbjeđivanja odgovarajućeg stambenog prostora dostojnog življenja svake porodice i pojedinca Ministarstvo zdravlja je intezivno sprovodilo aktivnosti na obezbjeđivanju parcela oslobođenih plaćanja za komunalno opremanje zemljišta u opštinama gdje je za to postojalo interesovanje zdravstvenih radnika i to u opštini Pljevlja, Bijelom Polju, Andrijevici, Herceg Novom, Kotoru, Budvi, Ulcinju, Baru, Cetinju i Podgorici. Lokalne samouprave su pokazale interesovanje i spremnost za rješavanje ove problematike u zdravstvu, a Opština Pljevlja je ponudila plac na urbanističkoj parceli DUP Mali logor ukupne površine 1.367 m² te je za isti pokrenut postupak oslobađanja od urbanističko tehničkih uslova. Zbog situacije u kojoj smo se svi kao država našli ovih nekoliko mjeseci korona virusa ove aktivnosti su nažalost zaustavljene, ali ovih dana intezivno radimo ponovo i pregovaramo sa predstavnicima lokalnih samouprava i naravno sa zadrugarima kako bi i što prije pokrenuli izgradnju stanova za ove zainteresovane koje sam već nabrojao. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:22:08)

Zahvaljujem, ministru Hrapović.
Poslaniče Vuksanović, da čujemo Vaš komentar.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (11.06.20 12:22:15)

Hvala vam, poštovani ministre na ... i konkretnom odgovoru i raduju me činjenice koje ste iznijeli, ne kao političara već prvenstveno kao čovjeka, raduje i povećanje primanja u zdravstvenom sektoru od 12% kao i nagovještaj povećanja od 3% za narednu godinu. Svjedoci smo da je i ova tema bila predmet politizacije i neko je u njoj vidio jedan resurs za ostvarivanje određenih političkih poena. To je sve legitimno, ali moramo slijediti rešenja koja su održiva i mislim da je ovo pravi put upravo u toj ideji. Hvala vam još jednom i želim vam uspjeha u daljem radu.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:23:13)

Hvala Vam, poslaniče Vuksanović.
Sada riječ dajem Anki Vukićević, ona postavlja pitanje.

ANKA VUKIĆEVIĆ (11.06.20 12:23:22)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovani građani, ministru zdravlja gospodinu Kenanu Hrapoviću sam postavila sljedeće pitanje - koliko je zaposlenih po ugovoru na određeno vrijeme u javnom zdravstvu. Naime, dok je bila padnemija korona virusa bilo je toliko aplauza i još mnogo bi bilo bolje da umjesto aplauza naši zaposleni u zdravstvu koji rade po ugovoru na određeno vrijeme konačno umjesto aplauza dobiju i rješenja za stalno koja im garantuju kakva takva prava i kakvu takvu sigurnost. Kako se godinama, iako nijesam pravnik, bavim pravima radnika pogotovo oko Nove godine kad je bio na dnevnom redu Zakon o radu veliki broj zaposlenih mi se obraćao iz različitih institucija ukazujući na kršenja Zakona o radu, pa je među njima i oni koji su zaposleni u javnom zdravstvu.

Naime, usvojen je novi Zakon o radu, a nije ispoštovano ono što je bilo imperativ u prethodnom zakonu da se nakon dvije godine rada mora transformisati radni odnos u rad na neodređeno vrijeme. Međutim, mi danas imamo radnike koji više od pet godina rade u javnom zdravstvu, neki rade pet godina kao radnici na zamjenu do povratka radnika sa bolovanja. Niko ne zna kako se zove taj radnik koji je pet godina na bolovanju, svi znamo kakva su pravila kad je neko da dužem bolovanju, da postoje one obaveze slanja na invalidsku komisiju. Ima i onih koji su insistirali na poštovanju zakona, pa im je rečeno dok sam ja direktor ti nikad nećeš dobiti rješenje. Ima i onih koji su bili na zamjeni, ali to vrijeme trajanja radnog odnosa na zamjeni ne računa im se u one tri godine rada na određeno koje su neophodne za transformaciju radnog odnosa. Kako sam neko ko je jeo hljeb radnika iz rada na određeno vrijeme znam kako je tim ljudima i tužno je da se za ovih 30 godina ništa nije promijenilo kad su u pitanju radna prava nego kako ide koji zakon tako se smišljaju novi marifetluci da bi se taj zakon izigravao. Izbornih krugova toliko iza nas, ono što čini život dostojnim i što bi ovu državu trebalo učiniti državom vladavine prava i društvom jednakih šansi stoji tu đe i prije 30 godina. Mi se kolege spremamo u novu izbornu trku koja neće biti ravnopravna i svi znamo da neće biti ravnopravna i imamo li pravo da izgubimo u ime građana Crne Gore. Ja vas još jednom molim i pozivam opozicione kolege da sjednu 39 potpisnika Sporazuma za budućnost, jer smo ga potpisali sa građanima Crne Gore i da idemo sa zajedničkom inicijativom, jer u ovakvoj podijeljenoj Crnoj Gori i nakon svega što vidimo svaki dan nema smisla izlaziti na izbore. Zahvaljujem i izvinjavam se što sam evo zloupotrijebila na neki način.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:26:40)

Nijeste poslanice Vukićević, to je Vaše pravo.
Da čujemo odgovor ministarstva.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:26:50)

Poštovana poslanice Vukićević,

U crnogorskom zdravstvenom sistemu radi 7.957 radnika od čega je 6.263 medicinskih radnika i 1.694 nemedicinskih, od toga je na određeno angažovan 621 medicinski radnik i 197 nemedicinskih radnika. Ovako visok broj radnika angažovanih na određeno vrijeme je jednim dijelom posljedica korištenja trudničkih i porodijskih bolovanja, a jednim dijelom bolovanja po osnovu malignih i drugih bolesti. Objektivna je činjenica da u zdravstvenom sistemu Crne Gore radi 77% žena, što je za pohvalu, svakako. Među ljekarima taj procenat je 65% dok je među srednjim medicinskim kadrom 84% pripadnica ženskog pola. Postoji svakako i problem neopravdanih bolovanja koji rukovodioci zdravstvenih ustanova rješavaju u skladu sa sopstvenim menadžerskim sposobnostima.

U Kliničkm centru Crne Gore, recimo, svakog dana je po osnovu bolovanja odsutno do 10% zaposlenih čiji se radni angažman nadomješćuje zapošljavanjem na određeno vrijeme drugog kadra. Proces rada u zdravstvu ne trpi odsustvo sa posla zbog neophodnosti za kontinuiranjem i pružanjem zdravstvenih ustanova, uglavnom je to 24 - časovno radno vrijeme u prilogu odgovora koji će vam biti dostavljen u definisanom periodu će biti dostavljen i tabelarni prikaz traženih podataka u Vašem pitanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:28:27)

Zahvaljujem i ja Vama, ministre Hrapoviću.
Koleginica Vukićević, izvolite da date komentar.

ANKA VUKIĆEVIĆ (11.06.20 12:28:38)

Kako nemam razloga da ne vjerujem u te Vaše podatke, ali isto tako očekujem da ovo što sam govorila da vjerujete da su to sa terena podaci koje sam provjerila, ugovori u koje sam imala uvid. Moje dodatno pitanje je sljedeće - da li ćete podnijeti inicijativu ili tražiti od rukovodećeg kadra ili direktora javnih ustanova da konačno ispoštuju Zakon o radu i svima koji rade duže od tri godine ili oni koji su do decembra do usvajanja novog zakona ispunili one dvije godine neophodne za transformaciju radnog odnosa da konačno ispoštuju Zakon o radu. Poštovanje Zakona o radu, transformacija za one koji su do decembra ispunili dvije godine, i za ove koji su po novom zakonu tri godine odradili, dajte ljudima malo slobode, malo sigurnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:29:40)

Hvala, poslanice Vukićević.

Dopunsko pitanje i istu minutažu kao kod redovnih odgovora daje ministar Hrapović.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:29:50)

Dakle, svaki rukovodilac zdravstvene ustanove mora da se ponaša u skladu sa svim zakonima ove države, pa tako i u skladu sa Zakonom o radu. Ja vas pozivam i pozivam sve one koji smatraju da im je oštećeno pravo na rad i pravo o radu da podnesu odgovarajuće prijave ili zahtjeve odgovarajućim inspekcijiskim službama koje su nadležne za kontrolisanje tog posla i tih aktivnosti. Ubijeđen sam da će se sve te nepravilnosti riješiti ukoliko ih ima. Kažem svi u ovoj državi smo dužni i da poštujemo sve zakone ove države, pa samim tim i ovo pravo koje je jako važno za sve nas. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:30:26)

Poslanice Vukićević, nemate pravo komentarisati, jer to je dopunsko pitanje. Dopunsko pitanje završava odgovorom predstavnika ministarstva.

Da čujemo proceduru. Izvolite.

ANKA VUKIĆEVIĆ (11.06.20 12:30:46)

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, podnijela sam ja dosta tih prijava.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:30:50)

Procedura se obraća predsjedavajućem.

ANKA VUKIĆEVIĆ (11.06.20 12:30:57)

Predsjedavajući, evo Vas najljubaznije molim da urgirate kod gospodina Hrapovića da gospodin Hrapović direktorima javnih ustanova naloži da poštuju Zakon o radu. Svi znamo, evo mi imamo izvještaj ovdje sudova u kojima nemamo podataka koliko je radnih sporova pokrenuto u toku jedne godine. To ne zna ni Sindikat, a radnici ne vjeruju institucijama i neće pokretati te tužbe. Zašto bi pokretali tužbe za nešto što je neko plaćen. Oni primaju te plate da bi postupali po zakonu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:31:28)

Hvala, poslanice Vukićević.

Ministre, da li je procedura prekršena? Nije. Ako cijenite da morate nešto odgovoriti, znači slažete se sa kolegicom Vukićević i urgiraćete kod svih direktora. Nastavljamo sa sljedećim pitanjem koje je upućeno. Najavio sam kolegu koji nije trenutno u sali, molio bih poslanicu Bulatović da uzme riječ.

VERA BULATOVIĆ (11.06.20 12:32:02)

Poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje je upućeno ministru zdravlja glasi - kao čelni čovjek zdravstva Crne Gore kako ocjenjujete spremnost zdravstvenog sistema da reaguje u vanrednoj situaciji, konkretno u epidemiološkoj situaciji izazvanoj SARS CoV2 korona virusa. Korona-19 izazvana novim, nevidljivim, nepoznatim, diskutabilnim virusom, na površinu je izbacila sve manjkavosti kako države tako i zdravstvenog sistema. Opet su medicinski radnici čak i u odsustvu konkretne potpore svojim radom i entuzijazmom postigli rezultate i dokazali da su okrenuti čovjeku. Da li je to bilo kršenje mjere, pošto je jedna od prvih mjera bila socijalna distanca. Malo nam je otuđenosti u životu i u raznim vrstama karantina nego umjesto fizičke distance vi naredbodavnim odlukama sprovodite socijalnu distancu u borbu za otuđeni opstanak.

Na svjetskom nivou psiholozi ukazuju i da su se socijalne veze već izgubile i da postajemo armija usamljenika, otuđenih i okrenutih sebi i ličnim problemima. Otušenje je stanje u kome čovjek ne prepoznaje vrijednosti tamo gdje one stvarno jesu, zbog toga je za osudu da se pod parolom čuvanja zdravlja podstiče nezdravo i nemoralno ponašanje građana. Ministre, radi se o resoru koji karakteriše dugogodišnji fenomen odliva ljekara nezadovoljnih svojim statusom kao i migracija ljekara sa sjevera na jug koja dobija karakter epidemije i predstavlja veliki problem za funkcionisanje zdravstvenog sistema i u redovnom stanju koji onako funkcionišu zahvaljujući onima koji su posvećeni toj uzvišenoj profesiji.

Ne tako davno podaci Instituta za javno zdravlje ukazivali su na nedostatak 150 ljekara i 300 medicinskih sestara. Koja je ocjena spremnosti našeg zdravstvenog sistema? Koja je ocjena spremnosti našeg zdravstvenog sistema od strane Svjetske zdravstvene organizacije? Kako ona ocjenjuje kapacitete uključujući i opremljenost? Prije donacija koji je broj respiratora po zdravstvenim ustanovama i da li je on dozezao broj dovoljan da odbijemo pomoć Republike Srbije? Kakva je procjena u odnosu na broj i procenat zaposlenih ljekara po broju stanovnika? Kakva je ocjena po pitanju laboratorijskih kapaciteta i prakse Instituta za javno zdravlje? Od 42 epidimiologa od kojih je 22 zaposleno u Institutu za javno zdravlje samo su tri među više od 100 članova složene strukture koja uključuje NKT, operativne štabove, krizni štab i njegove timove. Imamo i 15 infektologa. Kovid-19 infekcija, a ni jednog infektologa u tom konglomeratu iako među njima ima i subspecijalista virusolog, nema ni pulmologa, iako se kovid računa u respiratorne infekcije. Šta je sa mikrobiolozima koj otkrivaju uzročnika i pomažu dijagnostici u cilju sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti? Niko od njih ne zaslužuje mjesto u NKT-u, ali radom da iznesu infekciju na svojim plećima tu su. Tu je i prepoznatljivost partijskih funkcionera DPS-a koji su nam prezentovali statističke podatke, mjere i preporuke. Neizvjesnost, nesigurnost, činjenica da se SARS CoV 2 razlikuje od ostalih poznatih virusa korone sa jedne strane, a sa druge ozbiljni autoriteti u virusologiji i imunologiji govore o vještačkoj tvorevini što potvrđuju prisustvom sekvenciji HIV-a u njemu. Tu su i objavljeni radovi iz 2013. godine i 2015. godine o hibridnim virusima korone, tu su eksperimenti simulacije pandemije izazvane respiratornim virusom u toku 2019. godine, pa domen crne biologije koja govori o etnički specifičnom biološkom oružju sve to povećava konfuziju i strah. Narod kom je prezentovana visoka zaraznost i visoka smrtnost zaslužuje bar onaj dio istine koji je poznat, kad ljudi umiru građani imaju pravo da znaju šta njihova zemlja radi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:36:36)

Hvala, poslanice Bulatović.
Ministre Hrapović, da čujemo Vaš odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:36:41)

Uvažena doktorko Bulatović,

Činjenica je da je Crna Gora najduže u Evropi odložila importaciju virusa i posljednja registrovala prvi slučaj, a da smo prva evropska država bez oboljelih od korona virusa, da smo korona free destinacija i da smo proglasili kraj epidemije. Potvrda je jedinstvenog odgovora zdravstvenog sistema iz cjelokupnog crnogorskog društva na ovu pošast. Uspjeli smo, zdravstveni sistem je pokazao na dijelu svoju posvećenost, spremnost i sposobnost. Izuzetno mi je zadovoljstvo što sam na čelu ovakvog sistema. Ponosan sam na naš rad i postignute uspjehe koje kada me već pitate da ocijenim mogu s ponosom reći da je naš zdravstveni sistem zaslužio najveće ocjene. Uspjeli smo da naša Crna Gora bude posljednja zemlja u Evropi u kojoj je registrovan virus i da bude prva država u Evropi koja ga je pobijedila. Timskim radom bili smo uvijek par koraka ispred svih, reagovali smo na prvu pojavu virusa u Narodnoj Republici Kini.

Želim da Vas obavijestim i da podsjetim crnogorsku javnost o nekoliko ključnih, strateških, dugoročno planiranih aktivnosti koje je realizovalo Ministarstvo zdravlja i cjelokupan zdravstveni sistem, a tiču se spremnosti sistema za borbu protiv zaraznih bolesti. Od 27. do 31. maja prošle godine dakle, 2019. godine obavljena je misija Svjetske zdravstvene organizacije za ocjenu sprovođenja međunarodnog zdravstvenog pravilnika u našoj zemlji. Međunarodni zdravstveni pravilnik predstavlja pravni okvir za zemlje širom svijeta kako bi se zaštitile od epidemija i drugih zdravstvenih vanrednih situacija /prekid/ za sprečavanje, pripremu, otkrivanje i reagovanje na prijetnje javnog zdravlja. Devetnaest ključnih strateških ciljeva je Crna Gora odradila u tom periodu. Dana 2. novembra prošle godine urađena je prva nacionalna studija za procjenu kapaciteta sprečavanja i suzbijanja bolničkih infekcija Ministarstva zdravlja u saradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Dana 9. januara ove godine po identifikaciji događaja u Kini, Institut za javno zdravlje je započeo redovno obavještavanje, komunikaciju sa svim zdravstvenim ustanovama, kao i zdravstvene radnike je obavještavala kroz epidemiološki bilten o svjetskoj i trenutnoj situaciji. Dana 20. januara ove godine pripremljen je dokument epidemiološka situacija povodom klastera slučajeva atipične pneumonije izazvane novim sojem virusa u gradu Vuhanu sa predlogom prvih mjera crnogorskog zdravstvenog sistema.

Dana 24. januara ove godine proglasili smo infekciju novim koronavirusom za stanje nad kojim se sprovodi obavezan zdravstveni nadzor. Informacija je dostavljena Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu održivog razvoja, Ministarstvu spoljnih poslova, Upravi za inspeksijske poslove, Upravi za bezbjednost hrane, Upravi policije, Aerodromima Crne Gore, Institutu za javno zdravlje, Kliničkom centru, opštim i specijalnim bolnicama i svim zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori. Dana 24. januara ove godine izvršen je obilazak svih opštih i specijalnih bolnica i pripremljen izvještaj o ispunjenosti uslova u smislu opreme, kadra i prostora u navedenim ustanovama, radi zbrinjavanja pacijenata i spremnosti u slučaju pojave masovnog obolijevanja od koronavirusa. Data je obaveza svim domovima zdravlja o obavezi obezbjeđivanja pripravnosti epidemiologa 24 sata svih sedam dana u nedjelji u svojim ustanovama za potrebe Instituta za javno zdravlje i Zdravstveno sanitarne inspekcije.

Dana 27. januara, dakle mnogo prije pojave prvog zaraženog u Crnoj Gori, održana je prva press konferencija povodom novog korona virusa, a vezano za situaciju u kojoj su identifikovani kineski turisti u Budvi, koji su imali određenu respiratornu simptomatologiju, a za koje se naknadno utvrdilo da ne ispunjavaju elemente definicije sumnjivog slučaja. Ovo je odgovor i na određena pitanja koja se pojavljuju u crnogorskoj javnosti da li je Institut za javno zdravlje bio spreman, da li je imao testove i da li ima adekvatnu i sertifikovanu laboratoriju. Dakle, 27. januara smo prve takve slučajeve uzorkovali, sve smo to istestirali u Institutu, laboratorijskom, u Ljubljani s kojom Institut Crne Gore za javno zdravlje ima potpisan ugovor i potvrđeno je da su svi ti naši testovi ispravni i da je naša laboratorija sertifikovana da se vrše takva testiranja. Dana 3. februara ove godine

ministar zdravlja tj. ja formirao sam Nacionalno koordinaciono tijelo na predlog Instituta za javno zdravlje. Dana 7. februara Institut za javno zdravlje sproveo je istraživanje prvog sumnjivog slučaja kod crnogorskog državljanina putnika u međunarodnom saobraćaju koji je doputovao iz Kine. Dana 7. februara unaprijeđena je saradnja, te potpisan Sporazum o saradnji dva instituta i zvanično Instituta za javno zdravlje Crne Gore sa Institutom za mikrobiologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani. Od 9. do 12. februara imali smo tri iznenadne posjete predstavnika Svjetske zdravstvene organizacije i eksperata. Sve tri posjete su bile na ocjenu kadrovskih kapaciteta, prostornih, smještajnih i opreme. Rezultat tih vanrednih posjeta i ekspertiza jeste da je Svjetska zdravstvena organizacija ocijenila da je crnogorski zdravstveni sistem spreman da odgovori izazovu. Dana 12. februara distribuirali smo prvu verziju Nacionalnog plana za postupanje i reagovanje na pojavu koronavirusa u Crnoj Gori svim državnim i privatnim zdravstvenim ustanovama. Dana 21. februara, ponavljam mnogo prije pojave prvog zaraženog u Crnoj Gori donijeli smo odluku o sprovođenju zdravstvenog nadzora i mjera za sprečavanje unošenja zaraznih bolesti u zemlju izazvane novim korona virusom i njenog prenošenja u druge zemlje.

Dana 27. februara imali smo sastanak sa akreditovanim ambasadorima zemalja Evropske unije u Crnoj Gori i upoznali ih s mjerama koje sprovodi crnogorski zdravstveni sistem i Vlada generalno u vezi s korona virusom. Tešku odluku smo donijeli 28. februara, kada je Ministarstvo dostavilo naredbu o zabrani putovanja putnika iz Crne Gore u Milano i Bolonju, kao i ulazak putnika iz tih destinacija u Crnu Goru i takvu naredbu dostavili svim relevantnim institucijama. Jako je to bila teška odluka, ali se kasnije pokazalo da je ispravna odluka kako bi smanjili, odnosno odložili importaciju virusa u Crnu Goru. Dana 2. marta ove godine sve zdravstvene ustanove dostavile su svoje akcione planove prijema pacijenata sa sumnjom na infekciju s mjerama za postupanje. Dana 6. marta ove godine, kao što znate, distribuirana je brošura kako se zaštititi od novog korona virusa na 5.000 adresa. Takođe, brošura je distribuirana svim štampanim medijima i dodatno 23.000 primjeraka distribuirano zdravstvenim ustanovama i obrazovnim institucijama u zemlji kako bi naše građane upoznali sa onim sa čime će se suočiti.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:43:44)

Ministre Hrapoviću, molim vas, privedite kraju. Već ulazite u gotovo osmi minut odgovora, a pet je po Poslovníku. Nadam se da možete u sljedećih tridesetak sekundi.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:44:01)

Izvinjavam se, ali tema je jako važna. Želim da dam što više informacija, mnogo se radilo.

Dakle, ovo je samo dio mjera od 80 mjera koje je crnogorski zdravstveni sistem uradio, implementirao prije pojave prvog zaraženog u Crnoj Gori.

Moram da istaknem značaj Instituta za javno zdravlje i stručnost i znanje epidemiologa i ostalih zaposlenih. Nama bolnice nijesu bile pune oboljelih od korona virusa zato što su epidemiolozi na vrijeme uradili svoj posao kako treba i predlagali pravovremene mjere. Podsjetiću da je od 324 inficiranih osoba virusom korona 76 liječeno u bolnicama. Od toga 42 su liječena u Kliničkom centru Crne Gore, na žalost od kojih je devet preminulo, zatim 20 oboljelih je liječeno u Opštoj bolnici Bar, sedam oboljelih liječeno u Opštoj bolnici Nikšić i pet oboljelih u Opštoj bolnici Berane, a da su svi ostali praćeni od ljekara na primarnom nivou. Znanje, posvećenost i odgovornost zdravstvenih radnika na svim nivoima i u svim ustanovama zdravstvenog sistema su bile garant da .../prekid/

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:45:05)

Hvala, ministre.

Iskreno Vam se zahvaljujem na odgovoru.

Prije nego što dam mogućnost poslanici Bulatović za komentar, samo da najavim poslanicu Anu Nikolić, sledeća je Branka Bošnjak, Maja Bakrač, Danijela Pavićević itd. Izvolite, poslanice Bulatović.

VERA BULATOVIĆ (11.06.20 12:45:36)

Vaš odgovor je još jednom pokazao da u Crnoj Gori postoji nekoliko karantina. Jer, stvarnost nije onakva kako ste Vi sada predstavili zdravstveni sistem. Pomenuli ste naše testove i taj rad. Gospodin Mugoša, odnosno dr Mugoša je rekao da smo u prvim danima infekcije, odnosno dokazivanja je li inficiran ili nije inficiran slali testove u laboratoriju u Ljubljani. Jedan od podataka je da smo pozitivni test ili kontrola test dobili tek 11.04.2020. godine EUR-019 kontrolni test. Znači, negdje nam se ne slažu zvanični dokumenti koje imamo i Vaša priča o tome. Da li spreman zdravstveni sistem u vrijeme pandemije, odnosno jeka infekcije ima hitnu nabavku tri sanitetska vozila za transport bolesnika. Zbog toga će da nam bude i rebalans budžeta. Ima nabavku sedam dizela elektroagregata.

Šta se dešava s onim što ste tražili od NATO-a? Mobilna bolnica sa 1000 bolesničkih kreveta, 320 respiratora, 20 bronhoskopa, 40 laringoskopa, 20 aspiratora, 50 EKG aparata i dva defibrilatora, 5,6 miliona hiruških maski, pola miliona maski s 5/2 i 5/3 filterom, 6,5 miliona pari rukavica, 250.000 naočara i vizira, milion jednokratnih hiruških kapa i kaljača, više od 100.000 nepromoćivih kećelja. Od Evropske unije 100 respiratora, 80.000 rukavica, 50.000 hiruških maski, 35.000 maski sa N99 i 5.3 filterom, 10.000 zaštitnih odijela, 10.000 zaštitnih kećelja, 10.000 kaljača, 10.000 zaštitnih kapa, 10.000 zaštitnih naočara, deset rendgen aparata. Da li ovo traži kao donaciju i kao pomoć zdravstveni sistem koji je spreman da odgovori kovid-19, odnosno infekciji SARS- Co2? Tu je i pitanje kapaciteta. Šta je sa infektivnom klinikom? Zašto je intenzivna njega za respiratornu infekciju kovid-19 bila u kliničkoj jedinici Internog odjeljenja Kliničkog centra? Zato što na Infektivnoj klinici ne postoji mogućnost da se organizuje sa monitoringom i sa respiratorima takva jedinica. Od devet bolesnika koji su bili na respiratoru koliko imamo stopu preživljavanja? Šta se dešava juće? Ja sam Vama postavila ovo pitanje prije dvije nedelje, a u međuvremenu se izdešavalo dosta stvari koje su da se pitamo jesmo li mi nešto uradili za krivo tumačenje. Jedna od tih je Vaše obrušavanje na Ministarstvo zdravlja Srbije. Morate priznati da jedno 60% ljekara u Crnoj Gori je završilo medicinu u toj ustanovi i da baš ne slažemo se sa Vašim izjavama od juće. Jesmo li mi doprinijeli da nas tako ocijene? Malo da pogledamo slučaj čovjeka koji je doživio saobraćajni udes, državljanin Srbije, kod nas. Jedan dan je imao slabo pozitivan test, drugi dan negativan, treći dan pozitivan, malo se ne slaže sa zdravom logikom šta se tu dešava. Oprostite samo još malo, da pitam.

Šta se dešava sa 70 oboljelih klaster litije? Kad je objavljen taj klaster, ko je o tom klasteru javno pričao? Da je taj klaster postojao Nacionalno koordinaciono tijelo, odnosno Krizni štab koji je davao informacije svakog dana u 17 h ne bi propustio priliku da kaže da su zaraženi na kojoj od litija. Od samog početka je bilo mnogo kažnjavanja upravo iz vjerskih načina. Prva novčana kazna je bila svešteniku iz Ulcinja 4.500 eura to samo Verica Maraš može da plati. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:50:32)

Hvala, poslanice Bulatović.

Poslanice Bulatović, jeste li Vi postavili dopunsko pitanje? Da čujem odgovor izvolite ministre.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 12:50:49)

Zahvaljujem na postavljenim pitanjima.

Dakle, evo počecu samo od ovoga da se neki Vaši podaci koje ste iznijeli ovdje ne slažu

sa zdravom logikom.

Moj odgovor na to je da se moramo svi složiti sa strukom. Sve ono što je radila struka, znači epidemiolozi koji su izuzetno stručni i sposobni u Crnoj Gori i koji su u konačnom pokazali ove rezultate koje sam iznio. Dakle, ovo ne može niko pobiti što sam u početku saopštio. Dakle, svi svojim aktivnostima koje smo pokazali i dokazali da je zdravstveni sistem Crne Gore na čijem sam čelu na izvanredan način odgovorio izazovu epidemije novog korona virusa sa kojim se na ovaj način nijesu uspjele suočiti ni mnogo bogatije i razvijenije države od Crne Gore. Uostalom pohvale za takav uspjeh su stigle sa svih relevantnih međunarodnih adresa. Evo prekjuče smo svi imali priliku da pročitamo da se čak na tamo nekom dalekom Zelandu govori o Crnoj Gori koja je među devet zemalja koja je sa uspjehom savladala korona virus. Iskoristiću priliku, da još jednom čestitam cjelokupnom zdravstvenom sistemu na čijem sam čelu i meni je ponos i zadovoljstvo biti na ovom jedinstvenom i izvanrednom rezultatu koji je samo još jedna, ali vrijedna potvrda ovog neupitnog kvaliteta ovog segmenta društvenog sistema.

Takođe, koristim priliku da izrazim zahvalnost svima koji su nam pomogli da zajedno prebrodimo ovu pošast, a to su građani Crne Gore, pripadnici Policije, Vojske, inspeksijskih organa, lokalnih organa i svih onih karika u sistemu bez čijeg posvećenog, efikasnog i odgovornog odnosa ne bi postigli ovaj za sada odličan rezultat ovo je naš zajednički uspjeh. Ovo nije kraj, zdravstveni sistem ostaje snažno posvećen svom primarnom cilju očuvanje zdravlja i života građana. Sve naše aktivnosti i u narednom periodu biće fokusirane na praćenje, razvoj i pripremljenosti na odgovor u skladu sa epidemiološkim pokazateljima.

U slučaju novog talasa epidemije, crnogorski zdravstveni sistem je u pripremi odbrane od virusa kovid-19 definisao nivo pripremljenosti napravljena je procjena bolničkih kapaciteta na 0,1%, na 0,3%, na 1%, 10% itd, formirani su karantini, privremene bolnice na osnovu pomenutih scenarija po procentu oboljelih. Crnogorski zdravstveni sistem sada ima dovoljno iskustva da se sa novim mogućim epidemiološkim izazovom suoči spremnije, sa više sigurnosti slijedeći sopstvena saznanja i ne ponajavljujući greške drugih. Zaključiću, pandemija korona virusa dokazala je spremnost sistema kojim rukovodim kao i Vlade i cijele države da odgovori na sve izazove i pokazala je da je više nego ikada važno da ulaganje u zdravstvene sisteme ostanu visoko pozicionirana u zvaničnim političkim planiranjima, čime se doprinosi zdravlju i dobrobiti stanovništva. Država je pokazala da zdravlje svojih građana bez kompromisa drži kao prioritet u svojim politikama i sve resurse stavila u službu ovog cilja koji nema alternativu. Na Vaše pitanje oko Infektivne klinike i izgradnji Infektivne klinike takođe, da sad ne bih govorio bilo je pitanje uvažen poslanice Pavićević, tako da ću kroz odgovor na to pitanje pokušati da dam i Vama odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:54:11)

Hvala, ministre Hrapović.

Za proceduru se javljaju dva poslanika, pretpostavljam da je poslanik Knežević dogovorio unutar Kluba.

MILAN KNEŽEVIĆ (11.06.20 12:54:23)

Dogovorili smo se prvo ja, pa koleginica Bulatović.

Znači, gospodine predsjedavajući.

Ovdje je grubo prekršen Poslovnik od strane Vas i od strane ministra Hrapovića, jer je on dopunsko pitanje koleginice Bulatović, iskoristio da pročita ovaj referat koji je napisao prije nedjelju dana. Ona je njega pitala - kad je Nacionalno koordinaciono tijelo lociralo taj klaster od 70 zaraženih ljudi na litijama Srpske pravoslavne crkve. U medijima niko nije dao informacije vezano za to žarište, u medijima niko nije dao informacije da su se ljudi zarazili na litijama Srpske pravoslavne crkve, a juče je to saopštio Veselin Veljović, direktor Policije, najavljujući da će zabraniti litiju u nedjelju. Mi sad očekujemo od ministra Hrapovića koji je potpisivao sve one uredbe i mjere o hapšenjima i procesuiranjima preko 1.800 ljudi da nam kaže kad ste vi locirali taj

klaster na litijama Srpske pravoslavne crkve u proteklom periodu gdje se zarazilo 70 ljudi. Imenom i prezimenom da nam kažete ko su ti ljudi i kad se to dogodilo, jer o tome nijeste obavještavali javnost.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:55:45)

Poslanice Knežević, kod cijepanja procedure, ja ne znam kako ste izrazili, a kršenje, ovako stoje stvari, možda jedino u prekoračenju vremena odgovora i ministra i postavljanju komentara poslanice Bulatović. Mislim da je tu bilo oko kršenja i to sam dozvolio da bi došli do odgovora. Ministar je iskoristio dopunsko pitanje, odgovor je u trajanju od pet minuta imao pravo, mislim da nije iskoristio cijelih pet minuta. Što se tiče suštine i to je pravo, mislim da je potpuno odgovorio.

Saglasan sam da je javnost zainteresovana da zna odgovore koje ste postavili, znam da to on nije izrekao i imate drugu adresu gdje ćete postaviti to pitanje.

Poslanice Bulatović, šta želite samo mi recite?

VERA BULATOVIĆ (11.06.20 12:57:01)

Ja proceduralno želim da Vam se obratim zbog pominjanja struke.

Vi svi znate da sam ja internista po struci, naš ministar je ekonomista, predsjednik Nacionalnog koordinacionog tijela je ministar poljoprivrede. Ja sam na početku svog izlaganja akcenat stavila na zdravstvenim radnicima koji uopšte nijesu bili zastupljeni u Nacionalnom koordinacionom tijelu, niti u bilo kojem tijelu i ako imamo specijalistu virusologa. U svim medijima je bilo poziva sa strane da neki virusolog, imunolog ili mikrobiolog objašnjava kovid-19 naše specijaliste niko nije kontaktirao. Ima još jedna stvar koju sam se trudila da ne kažem, ali sam isprovocirana pa ću reći. Naš ministar zdravlja je potpisivao naloge koje je donosio ministar poljoprivrede.

Još samo jednu stvarčicu da kažem, povodom ovog nije mi odgovoreno na pitanje o litijama niti o kaznama direktno protiv srpskog naroda i Srpske pravoslavne crkve.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 12:58:26)

Poslanice Bulatović, ne želeći da onemogućim dijalog u Skupštini i Vaša intervencija približno nije bila u skladu sa Poslovníkom, jer ste se obraćali ministru, a što se tiče kazni moram napomenuti da su kažnjavani u Crnoj Gori sve nacionalnosti, svi oni koji su kršili. Svi se mi brinemo da neko ko nije zaslužio kaznu da je dobio kaznu, ali situacija je bila tako u svijetu da vjerovatno se neke stvari trebaju preventivno rješavati puno prije nego što se dogode. Ja bih nastavio dalje.

Nemamo više procedure. To nije poslovnički. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (11.06.20 12:59:17)

Ovdje postoji kategorija, potpredsjednik Skupštine. Znači, potpredsjednik zamjenjuje predsjednika Skupštine u vršenju poslova kada je on spriječen ili kada mu on povjeri da ga zamjenjuje. Predsjednik Skupštine je po Ustavu član Vijeća za nacionalnu bezbjednost. Je li tako? Vi ga ovdje sad zamjenjujete u Skupštini, Vi ste saopštili da ministar Hrapović ne zna kao ministar zdravlja da je postojao bilo kakav klaster, a tiče se litija Srpske pravoslavne crkve. Ja bih molio, ako imate dodatne informacije da mi kažete da li je to tačno ili da ministar Hrapović ustane, pošto imamo zakazanu litiju za nedjelju, jer je veoma važno da to razjasnimo pred crnogorskom javnošću, da li ministar zdravlja ima bilo kakve informacije kao član Nacionalnog koordinacionog tijela da je u proteklom periodu zabilježen klaster od 70 ljudi koji su bili na litijama Srpske

pravoslavne crkve, a u medijima niti u bilo kakvim medicinskim ili drugim izvještajima Nacionalnog koordinacionog tijela toga nema do juče dok se oglasio Veselin Veljović direktor Policije. To mi je važno.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:00:17)

Poslaniče Knežević, Vi ste vjerovatno govorili na jeziku koji Vi nazivate srpski ja govorim neki put i na četvoroimenom jeziku i siguran sam da bilo kakva moja nepreciznost se može pojasniti kratko i jasno, da ja nisam to rekao da ministar to ne zna, ja to nisam rekao, imam mogućnost da govorim albanski. Sad da ne bi gubili vrijeme da vas podsjetim na sljedeće, ovo je Posebna sjednica posvećena poslaničkim pitanjima. Imali ste vremena da se spremite, da postavite pitanja, ministri odgovaraju.

Nastavljamo dalje. Hvala vam.

Kao što sam najavio poslanica Ana Nikolić čeka.

Ministre, šta odgovarate?

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 13:01:21)

Odgovaram na konstataciju da je ministar zdravlja potpisivao rješenje o hapšenju. Dakle, ministar zdravlja nema ni pravo ni mogućnost da potpisuje takva rješenja, to potpisuju drugi organi, druge institucije. Ministar zdravlja na predlog Instituta za javno zdravlje donosi naredbe, to je definisano Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i to je tako jasno i tako se sve vrijeme radilo.

Izvinjavam se što nijesam odgovorio na Vaše pitanje, doktorko Bulatović. Pitali ste o članovima Nacionalnog koordinacionog tijela. Sad ću Vam reći. U skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ministar zdravlja formira koordinaciono tijelo na nacionalnom nivou sastavljeno od sedam članova iz raznih struka: epidemiloga, infektologa i tako dalje. Ministar zdravlja Crne Gore je formirao to tijelo 2017. godine i ono u kontinuitetu radi sve ovo vrijeme. To tijelo je formiralo pet ključnih komisija koje se bave svako svojom oblašću vezano za zarazne i infektivne bolesti i oni u kontinuitetu rade, imaju svoje rezultate, svoje predloge i to je jedan segment. Nacionalno koordinaciono tijelo na predlog Instituta za javno zdravlje koji je predložio da bude multisektorsko, sastavljeno od predstavnika raznih institucija u državi je formirano 03. februara ove godine. U taj sastav su ušli predstavnici osim Ministarstva zdravlja, Kliničkog centra, Instituta za javno zdravlje, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Aerodroma, inspeksijskih organa i tako dalje, određeni broj članova tog tijela. To tijelo je savjetodavnog karaktera, privremeno formirano sa, kažem, savjetodavnom ulogom koja doprinosi donošenju konačnih odluka, odnosno predloga Instituta ka Ministarstvu zdravlja koje na osnovu predloga Instituta za javno zdravlje donosi naredbe i preporuke. Dakle, to tijelo je multisektorsko i kažem ono funkcioniše u tom sazivu i tako je funkcionisalo. Ono se formira ne na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti nego na osnovu Uredbe o funkcionisanju i načinu rada državne uprave. To su dva tejala.

Koordinaciono tijelo nacionalnog karaktera koje se formira u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i ponavljam koje je formirano 2017. godine i Nacionalno koordinaciono tijelo koje je formirano u skladu sa postojećom situacijom na predlog Instituta za javno zdravlje 03. februara ove godine u skladu sa Uredbom. Dakle, nema zakonske osnove. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:04:03)

Hvala, ministre Hrapović.

Poslanice Bulatović, nemate nikakvih poslovnčkih prava.

Nastavljamo dalje. Molim vas da saopštite kolegincima iz vašeg Kluba koja će postavljati

pitanje ubrzo ovo što imate primjedbu, pa možemo to nastaviti u diskusiji.
Poslaniče Bulatović, izvolite proceduru.

PREDRAG BULATOVIĆ (11.06.20 13:04:34)

Gospodine potpredsjedniče, ja se Vama obraćam, jer Vi ste rekli da razumijete četiri jezika, ali ja Vas molim sada, da ne govorite i ne razumijete peti jezik parlamentarne većine. Radi se o sljedećoj stvari. Ministar zdravlja jeste i Vama se obraćam, propisivao ko će biti hapšen. U svakoj uredbi koju je potpisao o zabranama ljudskih prava i sloboda koju je možda mogao da uradi na osnovu Zakona o zarazi stanovništva, on je propisao članove krivičnog zakonika, na osnovu onoga što je propisao gospodine Nimanbegu, ministar zdravlja ljudi su hapšeni. Danas, uzmite pa pročitajte ugednog pravnika, gospodina Markovića koji kaže, da bi neko krivično odgovarao mora u zakonu krivično djelo da bude propisano. Dakle, pravni tim Demokratskog fronta će razmotriti ovu situaciju i već smo je razmotrili o podnošenju odgovarajućih krivičnih prijava protiv onih koji su odgovorni za progon ljudi suprotno Krivičnom zakoniku.

Gospodine Nimanbegu, Vama se obraćam kao članu Savjeta za nacionalnu bezbjednost, odnosno /upadica/ nijeste negirali, maloprije je Milan Knežević rekao da ste to /upadica/ ...

Kada se proglasi vanredno stanje Skupština donosi odgovarajuće odluke o načinu rada i između ostalog i propisivanju onih stvari koje se tiču krivičnog djela. Znete, preko 2.000 ljudi prema informacijama je krivično gonjeno, podignute su brojne krivične prijave i zbog odluka Nacionalnog koordinacionog tijela i ministra zdravlja, mi imamo, rekao bih, politički i bezbjednosno veoma rizičnu situaciju imajući u vidu ono što govori Veselin Veljović za nedjelju, naša funkcija jeste da spustimo tenzije na način da uđemo u poštovanje zakona. Dakle, ministar zdravlja jeste propisivao ko će biti uhapšen i to Uredbom.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:06:39)

Poslaniče Bulatović ja volim Vaše poslovničke intervencije, jer zbilja dajete mogućnost da se demokratija u Crnoj Gori širi. Vi ste puno puta i potvrđivali da moje rukovođenje Skupštinom je u skladu sa Poslovníkom i budite uvjereni da jezik koji ja razumijem dok sjedim ovdje je jezik Poslovníka Skupštine Crne Gore, a kad budem sjedio za mojim mjestom i govorio tada govorim kao poslanik i vladajuće većine i "Albanaca odlučno".

Da vas podsjetim, članom 50 poslanik ima pravo na dostupnost svih službenih materijala, dokumenata i podataka koji se pripremaju i prikupljaju u odborima u Skupštini, Vladi, ministarstvima i da ne dužim. Imate mogućnost po članu 50 pitati sve nadležne institucije što god da želite dok za ovu sjednicu nadam se da ste se pripremili, evo ona traje već treću sedmicu, tako da će sigurno ko čeka taj i dočeka, tako da nemojte gubiti strpljenje.

Nastavljamo dalje, kolegice Bošnjak, zbilja neću na Vama trenirati strogoću, ali mislim da ćete ipak zloupotrijebiti proceduru. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (11.06.20 13:07:58)

Neću sigurno zloupotrijebiti zbog toga što ste sad pomenuli član 50 Poslovníka po kome imamo pravo da postavljamo pitanja, a ja sam inače ovu proceduru planirala prije nego što počne moje pitanje, ali sad ste mi dali šlagvort i zato vam se obraćam, da upozorite ili kažete ministru da on odgovara na pitanja kad mu se postavljaju, jer ja sam nebrojeno pitanja postavila ministru zdravlja, a onda sam trebala da vršim urgenciju preko predsjednika Vlade da bi on dao odgovor, a odgovor njegova služba daje, kao da ja nijesam poslanik nego preko slobodnog pristupa informacijama i onda mi traže toboš tamo neku mizernu cifru da platim, da bih došla do nekih informacija. Što znači da on uopšte i ne zna ovaj poslovník da mi kao poslanici i prema Zakonu o javnoj upravi imamo pravo da dobijemo od vas odgovore. Vi to uporno evo mjesec dana ima više od kad vam postavljam pitanje izbjegavate. Jedno od tih pitanja je i ovo ovdje što se sad pominje.

Tako da očekujem od vas da pročitate Poslovnik jer mi vas biramo, a ne vi nas i mi glasamo ovdje za vas, odnosno protiv vas takvih tako da naučite nešto pa onda i onim službenicima da kažete da se javljaju na telefon jer evo deset, petnaest dana ne možemo da dobijemo službenicu koja vam je određena za ovaj toboš pristup informacijama jer izbjegava, što ja doživljavam kao nešto namjerno da se radi, bila sam u poslovničkom i vezano za to što ste rekli.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:09:34)

Poslanice Bošnjak, nijeste pročitali stav 4 ovog člana koji kaže: "U slučaju da pisani odgovor nedostaje u roku od stava 3 generalni sekretar Skupštine o tome obavještava generalnog sekretara Vlade". Tako da niste morali preko današnje sjednice i preko ove institucije da ...

Znači, nastavljamo, kolegice Ana Nikolić Vaše je vrijeme za pitanje.

Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (11.06.20 13:10:12)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani građani i građanke Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje se odnosi na Prijestonicu Crne Gore, na Cetinje, koje sam uputila ministru zdravlja, a ono glasi - da li je Ministarstvo zdravlja konačno odredilo namjenu Staroj bolnici Danilo I na Cetinju kako bi se shodno toj namjeni sproveo projekat unutrašnje rekonstrukcije koji je planiran da počne u 2020. godini.

Kao što i vjerujem i znate, uvaženi ministre zdravlja, stara bolnica Danilo I na Cetinju, koja pripada čitavom kompleksu Opšte bolnice Danilo I je kulturno istorijski spomenik Crne Gore i samim tim, kao kulturna baština, ima poseban značaj za Cetinje i za Cetinjane.

Staru bolnicu Danilo I je 1873. godine podigao knjaz Nikola nazvao je po svom prethodniku knjazu Danilu. Postoji jedno istorijsko predanje, istinita priča, da novčana sredstva za igranju te bolnice su skupljena prodajom darova koje je knjaz Nikola dobio prilikom krštenja svog prestolonaslednika Danila.

Bolnica je počela da radi 1875. godine sa kapacitetima od nekih 30 postelja. Njeni prvi pacijenti bili su ranjenici sa Hercegovačkog ustanka, a prvi ljekar i upravnik bolnice je bio dr Valerije Tomić iz Brača. Do 1887. godine to je bila jedina bolnica u crnogorskoj državi, a 1912. godine ona je rekonstruisana i dodatno proširena. U svakom slučaju do kraja Prvog svjetskog rata u toj bolnici je liječeno oko 20.000 pacijenta, odnosno bolesnika.

U drugoj polovini XX vijeka u ovom objektu svoje mjesto je našao Dom zdravlja, Odjeljenje za uho, grlo i nos, Zubno odjeljenje, Higijenski zavod, Rendgenološka služba i sve je funkcionisalo do '90-ih godina prošlog vijeka. Od tada zgrada je napuštena i prepuštena je zubu vremena bila sve do 2013. godine.

Otprilike, simbolično na 140 godina njenog postojanja, 2013. godine, izvršena je spoljašnja rekonstrukcija ovog objekta u okviru projekta "Za lijepo Cetinje", koje je država Crna Gora sproveda na državnom nivou zajedno sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj u Crnoj Gori i sa naravno lokalnom upravom u Cetinju. Vrijednost tog projekta je 175.000 eura. Rekonstrukcija je izvršena shodno svim propozicijama koje je taj projekat generalno nosio sa sobom, a odnosno to je podrazumijevala u prvom redu energetska efikasnost.

Međutim, od 2014. godine kada je ta rekonstrukcija završena bolnici Danilo I nije određena namjena kako bi se shodno toj namjeni izvršila i unutrašnja rekonstrukcija. Prosto, pošto znam da su budžetom za 2020. godinu odobrena sredstva za realizaciju projekta unutrašnjeg opremanja i to je višegodišnji projekat, cijenim ministre Hrapoviću da će biti, naravno i prije pokretanja realizacije tog projekta, određena namjena staroj bolnici Danilo I na zadovoljstvo svih nas u Cetinju, a i u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:13:56)

Hvala, poslanice Nikolić.
Ministre Hrapović, da čujemo odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 13:14:02)

Uvažena poslanice Nikolić,

Stara bolnica Danilo I je u skladu sa Zakonom o zaštiti spomenika kulture indentifikovana, kao jedna od 30 zaštićenih nepokretnih spomenika kulture i locirana je unutar historijskog jezgra Cetinja.

Zgrada Stare bolnice izgrađena je 1873. godine, a rekonstruisana i značajno proširena 1912. godine. U okviru Projekta "Beautiful Cetinje", koji je realizovan od strane Prijestonice Cetinje i UNDP-a krajem 2013. godine, kako ste i sami rekli, izvršena je rekonstrukcija fasade, zamjena spoljne stolarije, zamjena krova sa toplotnom izolacijom, toplotna i hidro izolacija poda ukupne vrijednosti oko 175.000 eura. Kako bi se adekvatno iskoristio cjelokupan prostor u protekloj godini održano je više sastanaka predstavnika Ministarstva zdravlja, Ministarstva kulture, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Prijestonice Cetinje i Opšte bolnice Danilo I sa Cetinja na kojima su razmatrani uslovi i način rekonstrukcije unutrašnjosti pomenutog objekta imajući u vidu da se radi o kulturno historijskom spomeniku Cetinja, a u skladu sa potrebama Opšte bolnice Cetinje. S tim u vezi, na predlog Ministarstva zdravlja kapitalnim budžetom Crne Gore za 2020. godinu u okviru izgradnje i rekonstrukcije objekata zdravlja predviđen je projekat rekonstrukcije objekta Stare bolnice Danilo I na Cetinju. Urađeno je idejno rješenje, a izrada glavnog projekta je u završnoj fazi. Predviđeno je da se u objektu Stare bolnice na prizemlju i prvom spratu smjeste ambulante Opšte bolnice Cetinje koje su trenutno locirane u Domu zdravlja, kao i kabineti iz oblasti oftalmologije, neurologije i ORL dijagnostike, te ostala dijagnostika. Na drugom spratu planirane su prostorije administracije i uprave bolnice, te kancelarija poslovne jedinice Fonda za zdravstveno osiguranje. Ukupna procijenjena vrijednost radova iznosi 869.000 eura.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (11.06.20 13:16:16)

Zahvaljujem, ministre.
Poslanice Nikolić, izvolite.

ANA NIKOLIĆ (11.06.20 13:16:20)

Hvala, ministre na odgovoru.

Ovo jeste odgovor obzirom da sam ja ovo pitanje postavljala i 2018. godine gdje je bilo negdje razmišljanja da to ne bude praktična primjena nego da to bude čisto jedan administrativni centar, ali sada sa ovim odgovorom apsolutno sam zadovoljna ja, kao poslanica sa Cetinja, sigurno i građani Cetinja.

Definitivno će bolnica Danilo I u čitavom kompleksu dobiti pravo značenje i pravi sadržaj onakav kakav je zaista zasluživao sve ovo godine.

Takođe, je jako pozitivno da je prepoznato i zahvaljujem i Ministarstvu zdravlja što je pokrenuo taj projekat koji će startovati 2020. godine u drugoj polovini ove godine i koji će trajati par godina kako bi se unutrašnjom rekonstrukcijom na pravi način ta primjena koju ste sada dali na pravi način zaokružila.

Zahvaljujem se još jedanput. Ja sam svoj odgovor tražila u pisanoj formi i nadam se da ću u pisanoj formi i dobiti kako me moji građani, nadam se, i danas slušaju, ali i zaista kako bih i to mogla prezentirati u svom gradu kada se vratim. Hvala, još jedanput, ministre.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:17:40)

Zahvaljujemo se Ani Nikolić. Izvinjavamo se zbog određenih, da tako kažem, komunikacija koje su bile u ovoj sali.

Prelazimo na poslanička pitanja koja je postavila iz Kluba Demokratskog fronta, Branka Bošnjak.

Izvolite, poslanice Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (11.06.20 13:18:03)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Moje pitanje, ministru Hrapoviću, glasi - koliko iznosi novčana naknada za članstvo u Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti, a koliko za članstvo u operativnim štabovima i koliko je do sada sredstava uplaćeno po tom osnovu i iz kojih izvora. Interesuje me kad je doneseno prvo rješenje o formiranju Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti, ko su bili članovi i zašto ste čak 11 puta mijenjali sastav Nacionalnog koordinacionog tijela i zbog čega niti jedno rješenje nije objavljeno u "Službenom listu Crne Gore"?

Uvaženi građani, nama se ovdje serviralo neko Nacionalno koordinaciono tijelo koje je vedrilo i oblačilo dok je trajala epidemija korona virusom. Ovdje sad pokušava da se kaže da je to samo savjetodavno tijelo, a svi smo vidjeli da je to tijelo koje se pitalo za sve i da u tom tijelu je najmanje bilo ljekara i stručnjaka koji su trebali da donose prave odluke. Vi ste imali više sreće nego pameti kako se sve ovo završilo, a mogli smo sačuvati ovu ekonomiju da niste svi neznaveni se ukačili u to Nacionalno koordinaciono tijelo i sigurno zbog toga da bi imali neke sinakure, u to ne sumnjam. Član Nacionalnog koordinacionog tijela, dr Boban Mugoša, je rekao i priznao čak možete naći u njegovom imovinskom kartonu da se primaju sredstva za rad u Nacionalnom koordinacionom tijelu.

Mislim da ako smo svi mi bili solidarni ili pokušali da budemo solidarni i donirali sve, da ste to trebali da radite volonterski, ali to je jedna pohlepna družina. Zbog toga tu nijesu svi oni stručnjaci, nego oni koji najviše vole pare i koji su znali da će zaraditi od toga i te ste imenovali u Nacionalnom koordinacionom tijelu. Znao da je to tijelo protivustavno napravljeno, sastavljeno i to pokušavate sad raznoraznim varijacijama da opravdate, što je nemoguće. Na moje pitanje koje ste posle ne znam koliko odgovorili i dostavili mi rješenje o formiranju Nacionalnog koordinacionog tijela pozvali ste se na Uredbu o javnoj upravi, Vlade, i to ni tu Uredbu nijeste ispoštovali, jer je taj član na koji ste se pozvali odnosi se na formiranje nekih tamo marginalizovanih radnih grupa, timova po nekom projektnom zadatku. Piše da u tim timovima su državni službenici, a ne nikako ministri kao što su u ovom Nacionalnom koordinacionom tijelu. To je do te mjere čak banalno da u jednom, piše u tom stavu da ukoliko iz nekog drugog resora neki službenik učestvuje u toj radnoj grupi da mora dobiti saglasnost starješine organa, odnosno ministra. To ste pokušali da javnosti i ovima koji ne čitaju provučete. Mi smo se, naravno, žalili i predali Ustavnom sudu što mnogi danas pokušavaju da zaborave i kažu niko se nije sjetio da preda Ustavnom sudu. Nažalost, imamo jedan mrtvi Ustavni sud koji se tek sad sjetio posthumno da priča o spiskovima, a ne da priča o onome što je ključno da li ovo tijelo je imalo ovlašćenja da radi što radi, a svašta je radilo po nalogu DPS-a.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:21:55)

Ministar Hrapović, izvolite.

Poslanice Bošnjak, ja bih Vas zbilja zamolio da se ne javljate dok ne dobijete riječ. Ja Vas upozoravam da to ne radi niko od nas ovdje pa ni Vi. Dobili ste saglasnosti, nije korektno. Hvala.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 13:22:32)

Uvažena poslanice Bošnjak, na Vaše pitanje dajem sljedeći odgovor.

Novčana naknada za članstvo u Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti se ne isplaćuje, niti je određena rješenjem o njegovom obrazovanju kao ni naknada za članstvo u operativnim štabovima. Članovi Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti koje je obrazovano rješenjem od 3. februara ove godine, bilo ih je 17 i to iz Ministarstva zdravlja, Instituta za javno zdravlje, Kliničkog centra, Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, Apoteke Crne Gore Montefarm, Uprava za inspekcijske poslove i Uprava policije, Aerodromi Crne Gore, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Dom zdravlja Ulcinj. Dakle, ovo tijelo je formirano isključivo u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti na predlog Instituta za javno zdravlje. Sastav Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti i mijenjan je, kako ste ih konstatovali u Vašem pitanju, više puta. Razlozi za takvu odluku uslovljeni su i praćeni isključivo usložnjavanjem epidemiološke situacije koje je zahtijevalo veću povezanost i potrebu šire koordinacije i međusobne saradnje različitih institucija i resora u odnosu na specifičnost nadležnosti i potrebe preduzimanja odgovarajućih mjera i aktivnosti.

Iz gore navedenih razloga procjena je i pravo ministra zdravlja koji je predsjednik tijela da uključi predstavnike različitih resora u skladu sa potrebom bolje i brže realizacije utvrđenih ciljeva i zaštite javnog zdravlja. Shodno tome, donesena je odluka da na čelu ovog tima u nastavku, a nakon pojave prvog slučaja inficiranja kovid-19 u Crnoj Gori dakle, 17. marta, bude potpredsjednik Vlade magistar Milutin Simović. Potvrda ispravnosti svih donešenih odluka je realnost u kojoj je podsjećam Crna Gora posljednja sa prvim slučajem oboljevanja, a prva u Evropi koja je zemlja korona free. Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti je rješenjem obrazovao ministar zdravlja na osnovu člana 56 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave na zahtjev Instituta za javno zdravlje od 31. januara ove godine, to sam već saopštio, a ne na osnovu člana 10 stav 5 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Naime, članom 56 ove uredbe propisano je da se za vršenje poslova u okviru kojih se zahtijeva stručna saradnja državnih službenika iz različitih unutrašnjih organizacionih jedinica mogu obrazovati projektne grupe, timovi ili drugi odgovarajući oblici rada, a da projektnu grupu tim ili drugi oblik rada obrazuje pored potpredsjednika Vlade Crne Gore i ministar, odnosno starješina organa uprave, a aktom o obrazovanju ovog organa je definisan i njegov zadatak.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, a ni drugim pozitivnim propisom nije utvrđena obaveza objavljivanja rješenja o obrazovanju tijela na osnovu člana 56 ove uredbe tako da rješenja nijesu ni objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". Radi pojašnjenja u nastavku teksta koji ćete, naravno, dobiti kroz odgovor na poslaničko pitanje prezentovan je i šematizovani prikaz kao i pojašnjenje o obrazovanju od strane ministra zdravlja Koordinacionog tijela za prevenciju odstranjivanje, iskorjenjivanje zaraznih bolesti na nacionalnom nivou shodno Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti o čemu sam maloprije odgovorio na dodatno pitanje. Dakle, to je Nacionalno tijelo, koordinaciono, koje je formirano 2017. godine i ima sedam članova i to tijelo u kontinuitetu radi, a obrazovanje Nacionalnog koordinacionog tijela shodno Uredbi i organizaciji o načinu rada državne uprave kao što sam i maloprije saopštio.

Dakle, ovo koordinaciono tijelo nacionalnog nivoa ono radi od 2017. godine u kontinuitetu, formiralo je pet komisija: 1) Komisiju za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, 2) Nezavisno stručno tijelo za verifikaciju sprovedenih aktivnosti na odstranjivanju, iskorenjivanju pojedinih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore; 3) Stručno savjetodavno tijelo za imunizacije takozvani NITAG; 4) Nacionalna Komisija za kontrolu bolničkih infekcija i 5) Interdisciplinarna Komisiju za kontrolu rezistencije na antibiotike NIKRA, dok je Nacionalno koordinaciono tijelo obrazovalo sedam štabova kao što ste imali prilike da budete obaviješteni.

Ponavljam Koordinaciono tijelo za prevenciju, odstranjivanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti i na nacionalnom nivou je formirano u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa članom 10 stav 1 obrazuje se na predlog Instituta za javno zdravlje, ima sedam članova iz oblasti epidemiologije, infektologije, mikrobiologije, pedijatrije, neonatologije ima definisane zadatke, ima svoj Poslovnik o radu. Ponavljam 19.04. 2017. godine na osnovu člana 4c1 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ministar zdravlja je donio rješenje o obrazovanju ovog tijela koje sam već pomenuo.

Nacionalno koordinaciono tijelo na predlog Instituta za javno zdravlje u skladu sa odredbama člana 56 Uredbe o organizaciji i načinu rada Državne uprave obrazuje se Nacionalno koordinaciono tijelo. Za članove tijela se mogu angažovati i državni službenici iz drugih ministartstava kao što sam to u pređašnjem saopštenju rekao. Nacionalno koordinaciono tijelo je privremeno, svjetodavno, operativno tijelo sa namjerom funkcionisanja na određeno vrijeme i sa određenim zadatkom, odnosno, nije stalno tijelo za koje je propisano da se formira u skladu sa zakonom. Dakle, svaki član iz svoje nadležnosti, svojim stručnim stavovima i predlozima pomaže u realizaciju odluka Ministarstva zdravlja, a koje Ministarstvo donosi na predlog Instituta za javno zdravlje u skladu sa zakonom, a tiču se sprečavanja pojave i širenja korona virusa i ima definisane zadatke - razmatra, predlaže i daje odgovarajuće preporuke. Važno je naglasiti da je zakonska mogućnost i obaveza da naredbe i preporuke isključivo donosi Ministarstvo zdravlja na predlog Instituta za javno zdravlje.

Završavam, koristim priliku da se još jednom zahvalim svim članovima Kooridnacionalnog tijela i svih radnih tijela, odnosno komisija, koji svih ovih godina daju značajan doprinos planiranju i realizaciju politika Ministarstva zdravlja iz ove oblasti, kao i svim članovima Nacionalnog koordinacionog tijela koji su svojim stručnim i predanim radom dali nemjerljiv doprinos zajedničkom uspjehu države protiv korona virusa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:28:52)

Hvala Vam.

Na pitanje Branke Bošnjak odgovarao je ministar Hrapović.

Sada pravo komentara na njegovo izlaganje ima poslanica Bošnjak. Izvolite, poslanice Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (11.06.20 13:29:14)

Ministre, dogovorite se sa Vašim članom Koordinacionog tijela koji je u svom imovinskom kartonu napisao da prima naknadu za rad u Nacionalnom koordinacionom tijelu. Takođe se dogovorite sa predsjednikom Vlade i njima kada odgovaraju meni na pitanja javno, pomenuli su da nema ovoga Koordinacionog tijela za prevenciju odstranjivanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti, a ja sam Vas pitala po članu 50 i nijeste htjeli da odgovorite. Niste ga ni formirali, niste objavili u "Službenom listu", možda ste vi nešto neformalno formirali, ali nema ni te odluke i ako je to zakonska obaveza vama bila, imali ste i rok u kome treba da ga objavite.

Vi manipulišete sa informacijama, očigledno se nijeste snašli u svemu ovome i ne zaslužujete već odavno da budete ministar, to sam Vam rekla, da treba da podnesete ostavku. Sad pokušavaju ovo što smo imali više sreće da predstavite kao nešto što ste vi uradili. Ma vi niste ništa uradili, uništili ste ekonomiju potpuno, a mogli smo da sačuvamo zdravlje stanovništva i da očuvamo i onako krhku ekonomiju. Pohlepa koju svi vi imate izraženu ona vam ne da da reagujete racionalno i da stavite stručne ljude jer hoće da se pitanju sve oni koji najmanje i koji maltene ništa i ne znaju.

Ja sam Vam postavljala ova pitanja po članu 50, nijeste htjeli da odgovorite, a sada pričate potpuno drugu priču u odnosu na reakciju Vlade kad ste meni dostavili rješenje o obrazovanju Nacionalnog koordinacionog tijela. Sami ste sad pročitali da se Nacionalno koordinaciono tijelo odnosi na državne službenike. Pa je li ministar državni službenik? Valjda toliko znate da Vi nijeste državni službenik, nego da ste vi javni funkcioner, državni funkcioner. To je sramno što ste uradili, ali nijeste vi to uradili nenamjerno, nego vrlo namjerno, zbog toga što ste prekršili Ustav nijeste išli na to da se uvede vanredno stanje nego vam se oslaćalo da vašim uredbama vedrite i oblačite nad Crnom Gorom i kažnjavate ljude koji će svi u Strazburu sjutra dobiti i opet ćemo mi nažalost kao građani plaćati vašu neznavenost i to što ste htjeli da provlačite DPS kampanju i SD tokom korone. Ima neko odozgo što gleda sve, pa će vam se to tako i vratiti kao što ste radili. Sramno je da čujemo danas to što Vi ovdje pričate nama, sramno. Znete svi dobro da su plaćeni ovi koji su radili u Nacionalnom koordinacionom tijelu. Saznaće se, izaći će to u javnost i viđeće se da niste

govorili istinu, jer mi znamo i koliko su pojedini dobili,. Reći ćete mi koliko ste i na osnovu čega, to ću vam i dopis poslati, ste jednom onom članu one radne grupe onom ljekaru odredili da baš on dobije skoro 100 hiljada dolara za neku stipendiju u Americi, na Harvardu, za neki kurs. Na osnovu čega, na osnovu kog konkursa? Znači, postoje privilegovani ljekari kojima vi dajete sve i postoje oni koji rade. Imam dopunsko pitanje.

Dopunsko pitanje, ali mi jasno odgovorite ili ako ne znate recite da ne znate i pošaljite mi kad saznate, da mi kažete, ko su ovih 70 ljudi koje pominje prvi pendrek Crne Gore, Veljović. Da je to neki klaster koji se zarazio tokom litija, kao da ne znamo vas da bi iskoristili tu priliku, pa ne bi moglo se u medijima, naravno, na Javnom servisu ne bi se moglo opstati od likovanja kako su zaboga litije okrivljene da se zarazilo 70 ljudi. Sada nam se to servira poslije svega i mi treba da progutamo to kao neku istinu, a znamo da to nije istina. Vi mora da ste informisani, pa nam recite o tome konkretno, ako ne znate očekujem da nam u pisanoj formi odgovorite da li prvi pendrek govori istinu ili ono nemušto saopštenje onog Nacionalnog koordinacionog tijela koje ništa nije reklo, očigledno ovdje se radi o manipulaciji i zloupotrebi na koju ste inače navikli.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:33:54)

Po članu 193, ministar Hrapović ima odgovor u trajanju od pet minuta na dopunsko pitanje. Takođe, po članu 105: "Poslanici i drugi učesnici u pretresu dužni su da poštuju dostojanstvo poslanika iz Skupštine i drugih lica, nije dozvoljeno korišćenje uvredljivih izraza". Vi ste koristili "sramno" i tako dalje.

Prvo, upozoravam poslanike Demokratskog fronta da me saslušaju, kao što ste vidjeli dopustio sam do kraja da to uradite, ali ja bih zbilja zamolio sve poslanike iz svih poslaničkih klubova da poštujemo član 105.

Sada po članu 193 dajem pravo, prije toga je poslanica Bošnjak tražila proceduralno i sad ću Vas zamoliti, znači u članu 102: "Poslanik koji želi da govori o povredi Poslovnika dajem mu riječ čim je zatraži", i Vi ćete je dobiti, normalno, "izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže prije nego što to kaže na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena". Pa Vas molim da to uradite, prije nego što kažete.

BRANKA BOŠNJAK (11.06.20 13:34:48)

Odredba koju ste pročitali, a u vezi je sa korišćenjem uvredljivih izraza.

Potpredsjedniče Skupštine, onda kada Vi donesete listu zabranjenih riječi, mi ćemo se prema tome ophoditi. Sramno je opisno i nije uvrjedljiva riječ, imam pravo na političke kvalifikacije koje sam iznijela. Tako da onog momenta kada Vi to kompletirate onda možete da se pozovete na to.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:35:42)

Hvala.

Dajem riječ, po članu 193, poslaniku Hrapoviću.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 13:35:57)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Nemam običaj, naravno, da pominjem ni jednog građanina u Crnoj Gori koji nije prisutan na raspravi i to neću činiti ni danas i zamolio bih da to pitanje postavite onom kome treba da postavite, a ne meni.

Drugo, saopštili ste da članovi Nacionalnog koordinacionog tijela primaju određene visoke naknade za svoj rad. Ja sam član Nacionalnog koordinacionog tijela ni jednog eura, naravno,

nijesam primio za svoj rad. Meni je obaveza i dužnost kao ministru da budem na čelu tog resora i da dam svoj doprinos onoliko koliko mogu, znam i umijem i rezultat i mog rada i svih zaposlenih u zdravstvenom sistemu i članova Nacionalnog koordinacionog tijela i u konačnom građana Crne Gore je ovaj uspjeh koji je neupitan i koji niko ne može pobiti. Dakle, samo ću u korist toga da vam pokažem istraživanja UNICEF-a koje je UNICEF sproveo kao jedna UN organizacija o povjerenju o tačnosti informacija o korona virusu. Znači, kada je riječ o informisanju o korona virusu građani najviše vjeruju u sljedeće institucije, na rang listi je 11 institucija, prva je Institut za javno zdravlje Crne Gore sa 66%, druga predstavnici Ministarstva zdravlja i drugih državnih zdravstvenih institucija sa 65%. Toliko o povjerenju građana u ono što smo radili sve ovo vrijeme.

Konačno, treće, saopštili ste ovdje netačne podatke, ne želim nikoga, naravno, da branim niti želim da, kao što sam rekao, pominjem imena za jednom člana Koordinacionog tijela da je objavio na sajtu svoje podatke o imovinskom kartonu, da je primio sredstva od rada u Nacionalnom koordinacionom tijelu. To je netačno, taj član Koordinacionog tijela uvaženi doktor, profesor dobija određenu nadoknadu za rad u određenim komisijama Nacionalnog koordinacionog tijela koje je formirao ministar zdravlja u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Da razjasnimo, samo toliko o tome. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:38:27)

Hvala Vam.

Proceduralno nijeste iskoristili prošli put pravo u skladu sa Poslovníkom i ja sam Vam dao pravo da to radite. /upadica/ Ja sam prekršio Poslovník? Ajde da čujemo, koji član?

BRANKA BOŠNJAK (11.06.20 13:38:44)

Poslovník u članu koji Vas obavezuje da kad se ne priča o onome što je dnevni red, odnosno ovog puta što je moje pitanje dopunsko, jer je ministar sve rekao, a jednu riječ nije rekao o odgovoru na dopunsko pitanje. Vi ste trebali da ga upozorite i da mu oduzmete riječ.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:39:12)

Uvaženi poslanici, uvaženi građani,

Znači ako se budemo držali svega ovoga što ste rekli da baš svako mora govoriti na temu onda će biti jako komplikovano. Znači, ja ću sigurno izoštriti određena tumačenja Poslovníka. Poslanica Bošnjak nije uopšte ispoštovala odredbu Poslovníka i molim Vas sljedeći put da date precizno koji sam član prekršio, a Vi znate da nisam.

Uvaženi građani dajem pauzu od pet minuta.

/pauza/

Uvaženi građani, uvaženi poslanici,

Završili smo poslaničko pitanje koja je postavila Branka Bošnjak i čini mi se i onako i dogovorili malo dodatno oko tehnologije rada za današnji dan.

Dajem riječ poslanici Maji Bakrač.

MAJA BAKRAČ (11.06.20 13:46:48)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažni ministre, poštovane kolegice i kolege,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovníka Skupštine Crne Gore, gospodinu ministru Kenanu

Hrapoviću, postavila sam sljedeće poslaničko pitanje - kakvi su planovi Ministarstva kada je u pitanju bolnica Meljine, da li će i kada biti uključena u sistem javne zdravstvene zaštite.

Više puta sam postavljala ovo pitanje i mislim da sam više puta govorila na ovu temu. I tada a i sada ću reći da je kompleks Meljine napravljen prije više od 100 godina i da je ne baš slučajno izabrano da baš na tom prostoru i baš na tom mjestu bude izgradnja bolničkih i rehabilitacionih sadržaja, jer je pogodna mikro klima, tj. mješavina primorskog i planinskog vazduha. Naravno, konfiguracija terena u Herceg Novom je takva da je bolnica Meljine upravo izgrađena na pravom mjestu, a sa druge strane Herceg Novi je grad koji se graniči i sa zemljom Evropske unije, pa samim tim i imamo puno posjetilaca koji naročito u ljetnjim mjesecima dolaze u Herceg Novi. Takođe, posjetioci, tj. gosti sa skandinavskog tržišta koji već tradicionalno borave u Institutu "Dr Simo Milošević" jedan od uslova da bi i dalje nastavili svoj boravak i dolazili postavljaju postojanje Opšte bolnice u gradu. Sa druge strane imamo izgradnju jednog velikog kompleksa Porto Novi koji predstavlja jedan nautički univerzum, jedan sinonim za najveći dio usluga, jedan projekat koji će dati dodatno zamajac razvoju Herceg Novog, ali isto tako i oni, kao uslov postavljaju opstajanje i postojanje Opšte bolnice u gradu.

Znači, koliko je bolnica važna više puta sam govorila sa vama na ovu temu i moram da kažem, izrazim zahvalnost i vama, kao Ministarstvu i Vladi što je u više navrata pomogla na način da se održi minimum rada iste. Naravno, svi znamo da je njen status veoma složen, da su dugovanja velika i sa razlogom se negdje građani brinu da će ipak na kraju ona prestati sa radom.

Moram da napomenem da koliko je važna ova bolnica podsjeća nas i najsvježiji primjer, a svi smo bili u prilici da to čitamo u medijima kada su se dva mladića otrovala ugljen-monoksidom u zaleđu Herceg Novog. Brzom reakcijom medicinskog kadra dovedena su u bolnicu Meljine i smještena u hiperbaričnoj komori kako bi se eliminisao ugljen-monoksid iz organizma. Na svu sreću i uz brzu reakciju doktora i medicinskog osoblja ova dva mladića su sada dobro i zdravo i vratila su se normalnom životu. To je još jedan, ali veoma značajan razlog koji nas stalno opominje da moramo što hitnije pronaći rješenje kako bi se ova bolnica stavila u punu funkciju.

Sve nam ovo govori da medicinsko osoblje, svi doktori koji rade u bolnici u Herceg Novom, bez obzira što oskudijevaju u materijalu, kadru njihova humanost je na visokom nivou tj. ona je stvarno nemjerljiva. Velika zahvalnost i podrška svim doktorima i svom medicinskom osoblju koje svakodnevno radi kako bi pacijentima pružili adekvatnu pomoć.

Naravno moram, podsjećanja radi, da kažem da je bolnica Meljine nekad bila tj. imala status poliklinike i da je jedan duži vremenski period doktori sa Vojno medicinske akademije su boravili i radili upravo u ovoj bolnici i tada je pružala jednu značajnu uslugu. Pacijenti koji su dolazili tu imali su puno povjerenje u sve doktore koji su radili i dolazili u našem gradu.

Sve ovo što sam rekla govori koliko je stvarno važno da se konačno nađe neko rješenje malo modernizuje ova bolnica, da se riješi njen status kako bi i građani odahnuli, a naravno i svi oni turisti koji dolaze u naš grad. Naravno, bolnica nije važna samo za Herceg Novi, za građane Herceg Novog. Svi mi znamo da u ljetnjim mjesecima Herceg Novi posjećuje veliki broj turista, kao i kompletno naše primorje. Znači, koliko je važna za Herceg Novi važan je i za Boku, a važna je i za čitavu Crnu Goru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:51:33)

Ministre, izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 13:51:36)

Uvažena poslanice Bakrač,

Podsjećamo da je Vlada Crne Gore dana 3. avgusta 2016. godine bez održavanja sjednice na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade usvojila informaciju o ugrožavanju javnog interesa mogućim prestankom rada privatne zdravstvene ustanove Opšta bolnica Meljine Herceg Novi koju je dostavilo Ministarstvo zdravlja. S tim u vezi, u cilju zaštite javnog interesa Vlada je donijela Odluku o privremenom uključivanju privatne zdravstvene ustanove Opšta bolnica Meljine

Herceg Novi u javni zdravstveni sistem Crne Gore koja je još uvijek na snazi.

Imajući u vidu činjenicu da u Opštini Herceg Novi gravitira preko 30.000 stanovnika, kao i da za vrijeme turističke sezone taj broj dostiže cifru od preko 36 do 40.000 ljudi koji koriste zdravstvenu zaštitu bolnice Meljine. Nesporan je značaj ove ustanove u zdravstvenom sistemu Crne Gore u pogledu obezbjeđivanja blagovremene i dostupne zdravstvene zaštite stanovništva južne regije. Međutim, i pored činjenice da Fond za zdravstveno osiguranje redovno izmiruje obaveze po osnovu fakturiranih usluga prevalzilaženje ozbiljnih finansijskih i kadrovskih problema sa kojima se bolnica Meljine suočava uslovljeno je rješavanjem pitanja imovinsko pavnih odnosa ustanove i pitanja njenog statusa, odnosno okončanjem sudskog postupka koji država vodi sa vlasnikom bolnice Atlas Grupa i stečajnog postupka koji je u toku. Uvjeren sam da će ovaj sudski spor se riješiti u korist građana Crne Gore, posebno te regije, a naravno i zaposlenih u bolnici Meljine.

Ovom prilikom želim da istaknem značaj Opšte bolnice Meljine i svih zaposlenih u njoj u vrijeme borbe protiv korona virusa i posvećenosti svih zaposlenih u bolnici na čelu sa menadžmentom. Zahvalnost, zaista, svim zaposlenim da i u ovako specifičnoj situaciji u kojoj se bolnica nalazi i u onome u kome se država nalazila, a to je borba protiv pandemije korona virusa su imali visok nivo profesionalizma u pružanju zdravstvene zaštite građanima te regije u državi. Jedan od tih primjera ste Vi pomenuli. Želim da saopštim da je kompletan menadžment i svi zaposleni su bili zaista na visokom zadatku i u ime zdravstvenog sistema želim da iskažem još jednom zahvalnost svima njima. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:54:05)

Poslanica, Maja Bakrač.

MAJA BAKRAČ (11.06.20 13:54:08)

Zahvaljujem.

Uvaženi ministre, hvala Vam na odgovoru. Moram da kažem da pored ove zahvalnosti koju smo i Vi i ja uputili bolnici i svom menadžmentu i svim zaposlenima, medicinskom kadru i doktorima moramo stalno da vodimo računa o tome kako da, bez obzira na ove probleme koje ste Vi naveli i trajanje sudskog postupka, moram da nađemo način kako da, dok se ne završi sudski postupak, uradimo nešto i pomognemo u modernizaciji i opremi i dodatnom kadru koji će raditi u ovoj bolnici.

Koliko se naša Vlada i samo Ministarstvo odgovorno odnosi prema građanima pokazala je upravo ova situacija koju ste Vi pomenuli, a to je borba tokom pandemije korona virusa i veliku zahvalnost dugujemo i mi, kao građani. Veliku zahvalnost dugujemo i vama i Vladi na svemu onome što ste uradili i doprinijeli da se očuva zdravlje svih građana u Crnoj Gori.

Pošto ste uspjeli da se izborite sa jednim, da kažemo, nevidljivim neprijateljem i nepripremljeni ušli u tu borbu vjerujem da i ovo pitanje o kom danas govorimo, znači uspjeli ste, izborili ste sa nečim, a nijeste bili spremni za to, za ovo pitanje o kom danas pričamo, govorimo već više puta negdje smo djelimično i pripremljeni i za njegovo rješavanje i možda imamo u planu kako bi to rješenje moglo da izgleda. Vjerujem da Vi takvi ćete naći rješenje koje će biti dugoročno i trajno, a ne privremeno. Znam da je bolnica privremeno uključena u sistem javne zdravstvene zaštite, ali privremeno, i velika je razlika u odnosu na trajno i iz tog razloga vjerujem da će se naći rješenje koje će biti trajno i koje će biti konačno. Neću prestati da vjerujem u to i upravo iz toga razloga stalno ću Vas napominjati iako znam da Vi to nećete zaboraviti, ni vi, ni Vlada svjesna sam toga, ali bez obzira na to stalno ću vas napominjati na važnost ove bolnice i na važnost njenog opstanka. Znači, da bi držali jednu dinamiku i da ne bi slučajno ovo pitanje prepustili zaboravu.

Pomenuli ste koliko su dali doprinos iako nisu bili namijenjeni, kao kovid bolnica, koliko su dali doprinos i doktori i medicinsko osoblje čitavi menadžment. Stvarno mi smo svjedoci, kao građani, da su oni to uradili, da su bili stvarno na visini zadatka i da je recimo samo u hiruškom

odeljenu od 16.03. do 26.05.2020. godine prapledano 1.052 pacijenta. Znači, sve su radili ono da bi pružili adekvatnu pomoć i podršku svakog građanina koji se obratio za pomoć. Zbrinjavali su sva hitana stanja, pošto svi znamo da je bila zabrana kretanja, oni su morali da zbrinu značajan broj pacijenta sa malignom bolešću i da im pruže adekvatnu pomoć.

Stoga vjerujem i nadam se da ćete zajedno sa Vladom pronaći rješenje i da ćemo svi biti na kraju zadovoljni tim rješenjem i naravno u korist svakog pojedinca ne samo u Herceg Novom nego na čitavom primorju, a bogami i Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 13:57:31)

Zahvaljujem Maji Bakrač.
Dajem riječ Danijeli Pavićević.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (11.06.20 13:57:46)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Moje pitanje ste dobili, gospodine Hrapoviću, a ja ću Vam sada objasniti zašto sam ga uputila Vama.

U nedavnom istraživanju nevladinih organizacija cijene lijekova u Crnoj Gori su i po nekoliko puta veće nego u državama regiona. Procedura nabavke lijekova preko tendra u Crnoj Gori je problematična.

Postavlja se pitanje zašto se crnogorski Zakon o javnom nabavkama ne prilagodi posebno specifičnoj nabavci lijekova. Primjedba koja ne dolazi samo iz nevladinog sektora odnosi se na kartelsko udruživanje veledrogerija kada na javni tender dostavljaju ponude, pojedini dobavljači su izražavali sumnje da postoji neravnopravan tretman u javnim nabavkama, da su ponude prilagođavane tržištu, a da nijesu pritom imali u vidu javni interes ni zdravlje građana. U Crnoj Gori se za pola vijeka, kao što znamo, nije napravila bolnica, mnogo ljekara je napustilo crnogorski zdravstveni sistem. Na poziv Ministarstva javne uprave za raskid ugovora o radu u okviru plana optimizacija još u prošloj godini javilo se 296 ljekara. Taj podatak je objavio Sindikat doktora medicine, to je ujedno i najveći broj u javnom sektoru koji se javio. Nije tajna da među ljekarima vlada veliko nezadovoljstvo zbog niskih zarada i odnosa državnih institucija prema tom pozivu.

Da li Vi ministre smatrate da su trenutno opredijeljena sredstva iz budžeta za zdravstveni sektor dovoljna i da zadovoljavaju potrebe kompletnog zdravstvenog sektora? Podsjećam Vas da je tim istim budžetom predviđeno deset miliona za gorivo voznog parka državnog aparata. Kada ste tačno usvojili Plan interventnih nabavki? Ne znamo taj podatak. Zašto se dozvolilo da nam zdravstveni radnici u sred epidemije oskudijevaju sa zaštitnom opremom? Koliko klinika u Crnoj Gori nije kompletno odnosno u Kliničkom centru Crne Gore u pogledu specijalističkog kadra i šta ste preduzeli u pravcu ublažavanja deficita specijalističkog kadra. Nedostaju nam kao što znate pedijatri, oftalmolozi, anesteziolozi, ginekolozi, zatim u oblasti hitne medicinske pomoći. Da li smatrate da je loše upravljanje ljudskim resursima razlog brojnih problema i da to pogađa na kraju i krajnje korisnike javnog zdravstva? Da li smatrate da je efikasan menadžment preduslov za sprovođenje bilo kojih reformskih procesa u sistemu zdravstva?

Zašto elektronski karton pacijenta iz primarne zdravstvene zaštite nije dostupan ljekarima na sekundarnom i tercijalnom nivou, a održava se na kvalitet liječenja i te kako? Šta se to uradilo na jačanju primarne zdravstvene zaštite u pravcu postizanja veće efikasnosti i rasterećenosti Kliničkog centra? Kada će to građani biti u prilici da urade kompletnu dijagnostiku za kraći period nego što je to sada slučaj? Kao što znate prolaze godine do konačne dijagnoze. Naravno, znam lično znam, koliko pravih profesionalaca postoji u zdravstvenom sistemu, znam i za Klinički centar Crne Gore. Ali taj kvalitet ne prati adekvatna zdravstvena politika, naročito ne u borbi protiv različitih oblika kriminala u farmaceutskom sektoru.

Na kraju pitanje.

Za Vas gospodine ministre, iz Sindikata doktora medicine u kojem je učlanjeno, da Vas

Podsjetim, preko 60% svih ljekara u Crnoj Gori, pozivaju vas da podnesete ostavku zbog lošeg upravljanja zdravstvenim sektorom. Dakle, u resoru u kojem upravljate tako veliki broj ljekara želi Vašu ostavku, na ljudskoj ravni imate neki problem sa tim. Ministre doktori i medicinsko osoblje su podržali na predlog gospodina Milića i mene o davanjima u zdravstvu. Stanite na njihovu stranu jer su to zaslužili ne samo sada kod korone već i stalnom brigom za sve nas. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:02:10)

Ministre izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 14:02:32)

Uvaženi potpredsjedniče,

S obzirom da je uvažena poslanica Pavićević, u pisanom obliku dostavila tri pitanja ja bih zamolio da u odgovoru dobijem nešto duži vremenski period kako bih uspio da odgovorim na sva ova tri pitanja, ukoliko dozvoljavate.

Prvo pitanje je - da li smatrate da su sredstva koja se odvajaju iz budžeta za zdravstvo dovoljna i da li i dalje ostajete pri ocjeni iz ranijeg odgovora da su projekti Klinika za infektivne bolesti, dermatovenerologiju i psihijatriju uvršteni u jedinstvenu listu infrastrukturnih projekata 2018. godine Nacionalno investicione komisije i da su u toku pregovori sa Komisijom EU koja je iskazala interesovanje da finansira izgradnju prve dvije klinike i da su objekti postojećih klinika veoma stari, da se radi o ne adekvatnom prostoru, baraka na zemljištu koje nije vlasništvo Kliničkog centra, kao ni objekti, da objekti izuzetno otežano funkcionišu. Ovo su ocjene iz prve polovine 2018. godine, pa me interesuje šta je konkretno Vlada preduzela po ovom pitanju do pojave kovida-19, to je prvo pitanje.

Dozvolićete mi uvažena poslanice da krenemo od ovog Vašeg prvog pitanja. Budžet za zdravstveni sistem za 2020. godinu iznosi 281,5 miliona eura, što je u odnosu na budžet za 2019. godinu za 34 miliona eura više, odnosno 13, 8%. Ovo jasno pokazuje da je Vlada kao i prethodnih godina prepoznala značaj ulaganja u zdravstveni sistem i pokazala odgovoran odnos prema svim građanima, obezbjeđujući kontinuitet i kvalitet pružanja zdravstvene zaštite. Ulažući u savremenu terapiju odnosno lijekove, za ... i nabavku nove medicinske opreme u rekonstrukciju adaptaciju radnih prostora, na taj način stvarajući bolje uslove za oporavak pacijenata i bolje uslove rada za zdravstvene radnike. Ne smijemo zaboraviti da zdravstveni sistem predstavlja najkompleksniji i najzahtjevniji sistem jedne države u kojoj je neophodno kontinuirano ulagati kadrovski, tehnološki i infrastrukturno jačati i kao takvoga je vrlo teško reformisati i kontrolisati, a još teže ukalupiti u finansijske okvire. Međutim, uz veliki napor svih aktera unutar sistema sa opredijeljenim sredstvima u budžetu obezbjeđujemo održiv i efikasan zdravstveni sistem koji je, složit ćete se, samo u protekla četiri mjeseca pokazao svu svoju veličinu i snagu.

Što se tiče izgradnje dva objekta, od kojih je jedan za potrebe Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju, a drugi objekat za potrebe Klinike za mentalno zdravlje Kliničkog centra Crne Gore nedvosmisleno i u potpunosti ostajemo pri ocjeni da navedeni objekti predstavljaju prioritetne infrastrukturne projekte u državi u oblasti zdravstva. Njihovom realizacijom će se ne samo značajno unaprijediti uslovi rada i boravka za zdravstvene radnike i pacijente, već i značajno podići kvalitet zdravstvene zaštite u ovim oblastima. Radi se o izuzetno zahtjevnim infrastrukturnim objektima čija kvalitetna priprema dokumentacije za izgradnju objekata iziskuje određeno vrijeme.

U prethodnim godinama, radilo se na pripremi tehničke dokumentacije za sve objekte u tom smislu urađena su idejna rješenja objekta, glavni projekti i završene su njihove revizije. Takođe, obezbjeđene su sve potrebne dozvole i saglasnosti od lokalnih i državnih organ. Samo par činjenica u tom smislu. Dana 9.06.2017. godine Klinički centar Crne Gore raspisao otvoreni postupak javne nabavke za usluge izrade glavnog projekta za izgradnju Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju i Klinike za psihijatriju u okviru izmjena i dopuna urbanističkog plana Kliničkog centra Podgorica. Dana 8.02.2018. godine Ministarstvo zdravlja

dostavlja predloge kapitalnih projekta Ministarstvu za evropske poslove u cilju eventualne finansijske podrške istih od strane Evropske unije. Dana 5.12.2018. godine Evropska komisija je donijela implementacionu odluku kojom usvaja Godišnji akcioni plan za 2018. godinu. Ovim dokumentom obuhvaćen je projekat izgradnje klinika, o čemu kancelarija za Evropske integracije informiše Ministarstvo zdravlja dana 25. januara 2019. godine. Zatim, 2.12.2019.godine potpisan je konačno Finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu. Završen je prevod tehničke dokumentacije za izgradnju objekta za potrebe Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju i počinjemo sa pripremom tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova i stručnog nadzora u skladu sa programom PRAG i njegovim pravilima.

U cilju pripreme tenderske dokumentacije za izgradnju objekata pomenutih klinika Ministarstvo zdravlja uz podršku kancelarije za Evropske integracije obezbijedilo je sredstva kroz Instrument za evropske integracije za realizaciju sljedećih aktivnosti - tenderski postupak "Asistencija u prevodu tehničkih specifikacija glavnog projekta za izgradnju Klinike za dermatovenerologiju i infektivne bolesti." Druge aktivnosti, probaću da skratim zbog vremena. Dana 26.maja ove godine završen je Evaluacioni izvještaj koji je odobren od strane delegacije Evropske unije. Naglašavam da su aktivnosti Ministarstva zdravlja na realizaciju ovih kapitalnih projekata za zdravstveni sistem Crne Gore dobile i očekivani pozitivan epilog, a to je da je finansiranje projekata podržano od strane Evropske komisije, sredstva su obezbjeđena iz programa IPA 2018.godine. Finansijski sporazum, kao što sam vam već pomenuo, između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o godišnjem Akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu potpisan je 2.decembra 2019.godine.

U prvoj fazi pregovora obezbijeđeno je 4,5 miliona eura, a nedavno smo dogovorili podršku Evropske unije i za ostatak sredstava do punog iznosa. Dakle, izgradnja i opremanje objekta za potrebe navedenih klinika će se u cjelosti finansirati iz EU granta. Postupak raspisivanja javnog poziva i zaključivanje ugovora sa izabranim ponuđačem sprovodiće se od strane Uprave javnih radova. Ukupna vrijednost investicija sa opremanjem i namještajem iznosi 8.242.000 eura uračunajući i PDV.

Vaše drugo pitanje, u okviru grupe pitanja, tražili ste i da Vam dostavimo tabelarni prikaz dakle, lijekova sa najvećom vrijednošću na tenderima u 2017. 2018. i 2019. godini i prva tri mjeseca 2020. godine sa spiskom svih ponuđača uz evidenciju izabranih ponuđača. U okviru ove informacije tražili ste da dostavimo uporedne podatke cijena 30 lijekova koji su imali najveću vrijednost na tenderima u odnosu na referentne cijene tih istih ili srodnih lijekova u zemljama okruženja. Naravno, biće vam kroz pisani odgovor dostavljeni svi ovi podaci i tabele za 2017. i 2018. i 2019. godinu i prva tri mjeseca ove godine. Samo zbog kratkoće vremena da kažem. Analizom tabele 30 najprodovanijih lijekova po vrijednosti u Crnoj Gori za prva tri mjeseca ove godine utvrđeno je da su cijene date u tabeli koju ćete dobiti za Sloveniju, Srbiju, Hrvatsku razlikuju u odnosu na cijene sa crnogorske liste. Radi adekvatnog poređenja na iste lijekove smo primijenile cijene sa važeće crnogorske liste lijekova i iste uporedili sa cijenama istih lijekova na listama u Srbiji, Hrvatskoj i Sloveniji.

Crna Gora - Srbija, odnos. Od 30 preparata na obje liste nalaze se 23 ista lijeka, od tih 23 Crna Gora je jeftinija za 18, a skuplja za 5 lijekova. Kada se primijeni izračun prometovanih količina po crnogorskim i srpskim cijenama dolazimo do zaključka da je Crna Gora platila 4.917.000 eura, a Srbija je za te iste lijekove bi izdvojila 5.247.000 eura dakle, 6% više bi Srbija izdvojila nego što to izdvaja Crna Gora za lijekove za koje ste tražili.

Odnos Crna Gora - Hrvatska. Od navedenih 30 preparata na obje liste nalaze se 26 istih lijekova. Od tih 26 lijekova Crna Gora je jeftinija za 23, a skuplja za tri lijeka. Kada se primijeni izračun prometovanih količina po crnogorskim i hrvatskim cijenama dolazimo do zaključka da je Crna Gora platila za 26 lijekova 5.662.000 eura, a Hrvatska bi za iste lijekove izdvojila 6.659.000 eura dakle, više 17,59% nego što je to izdvojila Crna Gora.

Crna Gora-Slovenija, to su nam reperne zemlje, i na osnovu njih je formirana maksimalne cijena lijekova. Dakle, od analiziranih 30 preparata na obje liste se nalazi 24 ista preparata. Od tih 24 Crna Gora je jeftinija za 19, a skuplja za 5 lijekova. Kada se primijeni izračun prometovanih količina u Crnoj Gori po crnogorskim i slovenačkim cijenama dolazimo do zaključka da je Crna Gora platila za 24 lijeka 5.263.000 eura, a Slovenija bi iste platila 6.068.000 eura dakle, 15,3%

skuplje nego što je to platila Crna Gora.

Da Vam dam podatke za ukupnu listu lijekova u Crnoj Gori gdje se nalazi 1.176 lijekova i upoređujući našu važeću listu lijekova sa listom lijekova u Srbiji cijene koje država Crna Gora plaća su jeftinije, odnosno imamo niže cijene za čak 13,37% govorim o ukupnoj listi lijekova. Ponavljam za 13,37% država Crna Gora plaća jeftinije lijekove, za iste lijekove nego što to plaća država Srbija. Takođe, za cijene lijekova koji su skupi i koji se koriste za rijetke bolesti, koji se nabavljaju kroz pregovore sa proizvođačima i dobavljačima, lijekovi u Crnoj Gori su niži za 1,59% nego što je to u Srbiji. Ovo je važno istaći s obzirom na veličinu tržišta susjedne zemlje i broja i količina lijekova koji se u mnogostruko većim količinama nabavljaju u Srbiji što je i logično s obzirom na veliki broj stanovnika. Samim tim su po ekonomskim zakonitostima na veće količine nabavljene robe cijene trebalo bi biti niže nego što su u Crnoj Gori. Međutim, kao što vidite uspješnom pregovaračkom pozicijom Crne Gore uspjeli smo i da za ove lijekove budemo jeftiniji za nekih skoro 2% nego što su cijene lijekova u Srbiji.

Vaše treće pitanje je, takođe ste se interesovali i za informaciju da li se na tržištu Crne Gore evidentira od 01.01.2009. godine do 01.05.2020. godine postojanja neformalne ekonomije u sferi proizvodnje i prodaje lijekova, odnosno šta ste preuzeli da zaštitite tržište u Crnoj Gori od distribucije lijekova iz nelegalnih fabrika u državama iz okruženja, a na što ukazuju relevantne međunarodne organizacije koje se bave pitanjima zaštite zdravlja građana. Odgovor na Vaše pitanje je sljedeći.

Ministarstvo zdravlja nije u posjedu informacija da su na tržištu Crne Gore u periodu od 01.01.2009. godine do 01.05.2020. godine zabilježeni slučajevi nelegalne proizvodnje i distribucije lijekova. U legalnom lancu distribucije nalaze se lijekovi koji su dobili dozvolu za stavljanje u promet od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva nakon pozitivne ocjene njihovog kvaliteta bezbjednosti i efikasnosti. Napominjemo da se upravo osnivanjem Agencije za lijekove 01.01.2009. godine po prvi put u Crnoj Gori formirala institucija koja na stručnim i naučnim osnovama vrši kontrolu stavljanja u promet lijekova u skladu sa EU zahtjevima u ovoj oblasti koji su transponovani i u crnogorsko zakonodavstvo. Agencija u saradnji sa drugim institucijama u Crnoj Gori, u prvom redu sa Upravom za inpekcijske poslove, preduzima brojne mjere zaštite tržišta Crne Gore od distribucije lijekova iz nelegalnog lanca snabdijevanja i to kroz kontrolu prije njihovog uvoza, kontinuiranim nadzorom nakon njihovog stavljanja u promet kao i nadzor nad svim pravnim licima koja obavljaju proizvodnju i promet lijekova u Crnoj Gori.

Napominjemo da je Agencija potpisala protokole o saradnji sa svim agencijama zemalja regiona sa Srbijom, Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Sjevernom Makedonijom, Kosovom i Slovenijom i da kontinuirano saraduje sa ovim institucijama na brojnim poljima uključujući i razmjenu informacija o eventualnom prisustvu lijekova koji su falsifikovani i potiču iz nelegalnih izvora. Predstavnici Agencije su članovi međunarodnih tijela za borbu protiv falsifikovanih lijekova poput Komiteta evropskog direktorata za kvalitet lijekova, tijela Savjeta Evrope, a dio su mreže iz Svjetske zdravstvene organizacije za brzo obavješćavanje o prisustvu falsifikovanih lijekova. Sa svih ovih regionalnih i međunarodnih adresa dobijamo informacije o detektovanim slučajevima falsifikovanja lijekova i sve informacije se provjeravaju i na nivou tržišta Crne Gore, ali naglašavam do sada nije otkriveno prisustvo falsifikovanih lijekova u Crnoj Gori. Iako slučajevi distribucije falsifikovanih lijekova u Crnoj Gori nijesu detektovani u kontinuietetu se razvijaju mehanizmi prevencije njihovog ulaska u naše tržište u skladu sa međunarodnim praksama u ovoj oblasti.

Upravo u skladu sa preporukama Edikoma 2017. godine je na predlog Agencije i Ministarstva zdravlja Vlada Crne Gore na sjednici od 05. oktobra 2017. godine dala zaduženje Ministarstvu zdravlja da formira tim za praćenje i realizaciju aktivnosti o suzbijanju prometa falsifikovanih lijekova. Tim je formiran 23. oktobra 2017. godine sa zadatkom koji se odnosi na rješavanje problematike falsifikovanih lijekova, podizanje svijesti i javnosti o opasnostima i posljedicama upotrebe falsifikovanih lijekova, uspostavljanje saradnje sa relevantnim međunarodnim organizacijama sa razvijenim sistemima za borbu protiv falsifikovanih lijekova, praćenje i implementaciju nacionalnih propisa i EU legislative na području falsifikovanih lijekova, uspostavljanje obezbijedenog i zatvorenog sistema razmjene informacija elektronskim putem između institucija čiji su predstavnici članovi tima kao i realizaciju ostalih relevantnih projekata. Tim je sačinjen od predstavnika Ministarstva zdravlja, Agencije za lijekove i medicinska sredstva, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Uprave policije, Uprave za

inspekcijske poslove, Uprave carina i Zavoda za intelektualnu svojinu.

Veoma bitan aspekt prevencije ulaska lijekova iz nelegalnih izvora na naše tržište je i razvoj sistema /prekid/ koji se u Crnoj Gori počeo razvijati sa osnivanjem agencije. Agencija na osnovu prijavljenih informacija može u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove da preduzme razne regulativne mjere uključujući povlačenje lijekova sa tržišta. Napominjem da od 01.01.2009. godine Agencija nije primila ni jednu prijavu od zdravstvenog radnika ili pacijenta u Crnoj Gori na sumnju u prisustvo falsifikovanog lijeka, a upravo su zdravstveni radnici svuda u svijetu prepoznati kao najbitniji izvor informacija o prisutnim falsifikovanim lijekovima jer su oni u direktnom svakodnevnom kontaktu sa lijekovima koje primjenjuju i izdaju pacijentima, pa mogu i detektovati odstupanja od propisanog izgleda i kvaliteta lijeka.

Jedan, svakako, od mehanizama zaštite naših građana nabavke lijekova iz nelegalnih izvora je i zabrana kupovine lijekova posredstvom interneta jer je prema svim relevantnim međunarodnim statistikama upravo ovo najčešći izvor lijekova koji su falsifikovani. Izvinjavam se što sam malo odužio, zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:18:55)

Izvolite, poslanice Pavićević.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (11.06.20 14:19:06)

Zahvaljujem.

Iz Vašeg odgovora sam shvatila da u Crnoj Gori ne postoji laboratorija, koja bi mogla da utvrdi da li je neki lijek falsifikovan ili nije. Dakle, imamo mi taj problem, ali ne možemo da utvrdimo precizno, ali imamo plan, da to utvrđujemo u nekoj budućnosti, stalno u nekoj budućnosti koju vi neprestano tražite.

Ovo oko skupljih lijekova kod nas ili u Srbiji znate kako je najbolje ove građane koji plaćaju skuplje lijekove po našim apotekama nego što je to u Srbiji ja ću ih pozvati sve da se oni Vama jave jer oni negdje griješe očigledno, pa neka se Vama jave da plate lijekove jeftinije nego što je to u Srbiji. Lično sam kupovala lijekove u Srbiji po jeftinijoj cijeni, a za visok krvni pritisak, možete misliti to.

Pominjala sam vam tendere u prvom dijelu, gospodine Hrapoviću. Kako to da je firma Glossary pobjednik na oko 80% tendera? Zašto naš sistem javnih nabavki nije prilagođen našim interesima tj. interesima svih građana? Zašto Vlada u tom dijelu ne djeluje proaktivno?

Do 2010. godine, Vi znate, lijekovi i medicinska pomagala su bili jeftiniji za oko 30% u odnosu na zemlje regiona, a nakon 2010. godine cijena je značajno porasla. Zašto je izvršena decentralizacija javnih nabavki na način koji je štetan po građane Crne Gore? Kome to donosi materijalnu korist? Donosi nekome. Zašto nijeste limitirali cijene lijekova u slobodnoj prodaji i tako zaštitili građane Crne Gore?

Ministre, oduzmite dozvolu za rad onima koji zarađuju novac otimajući od građana. Nemojte mi samo reći nije moralno, ali je po zakonu. Mijenjajmo te zakone. Podsjećam da su ti skuplji lijekovi kojih možda nema mnogo, kako Vi kažete, za dijabetes, anginu pektoris, visok krvni pritisak, čir na želucu itd. Možete misliti koliko je velika populacija građana koja ih koristi.

Malo upoređivanja sa regionom. Koliko to se u zemljama regiona, koliko je izdvajanje za zdravstvenu zaštitu po glavi stanovnika. Od svih zemalja regiona Srbija, Hrvatska, Slovenija, pa i zemlje Evropske unije da ne pominjem to, najmanje izdvajanje za zdravstvenu zaštitu po glavi stanovnika imamo mi u Crnoj Gori. Nasuprot tome kada su u pitanju privatna plaćanja, odnosno ono kad nemamo mogućnost da dobijemo zdravstvenu uslugu u okviru našeg zdravstvenog sistema onda odemo u privatnu, pa tamo uradimo recimo D vitamin kojega nikad nema u bolnici. E, ta plaćanja privatna su kod nas daleko veća u odnosu na sve zemlje iz okruženja, što opet govori puno o tome o zdravstvenoj zaštiti našoj, u Crnoj Gori.

Uveliko se govori o drugom talasu epidemije koji nas očekuje. Svi znamo da se virus iz ove grupe korona najčešće manifestuju kroz napad na pluća, respiratorni sistem organizma. Pa, da li

ste onda predvidjeli investicije za nove tehnologije liječenja, kao što je recimo high flo tehnika koja je jedna neinvazivna metoda, a poznato je da je respirator poslednja nada u procesu liječenja. Dakle, šta ste uradili u tom pravcu? Da li uopšte razmišljate u tom pravcu? Da li je kvalitet zdravstvene usluge u Crnoj Gori, gospodine ministre, ili je to nedostatak povjerenja u sistem zdravstva države koju vode razlog što predstavnici vlasti i za najmanju hirušku intervenciju odlaze u druge zdravstvene centre van Crne Gore. Budući da je odgovor na ovo pitanje jedna od ove dvije opcije jasno mi je, ne morate naravno ni da odgovarate, i ne očekujem da odgovorite na ovo pitanje. Često smo bili u prilici da čujemo apele Sindikata doktora medicine koji upozoravaju na neefikasnost sistema javnog zdravstva. Znaete šta je Vaš problem, konstantan problem, Vi ste me to sada podsjetili u ovom Vašem izlaganju, ono što se najčešće čuje jeste kada Vam se ukazuje na problem da ćete nešto da preduzmete i da imate plan, nešto ćete uraditi. Ništa kod vas nije već sada riješeno već se mora čekati u budućnosti, a što će se desiti zaista to ćemo znati, nažalost, tek tada kada ta budućnost o kojoj govorite postane naša sadašnjost tada ćete ponovo obećavati da ćete nešto uraditi i tražiti novo vrijeme u budućnosti. E, tako to funkcioniše kod vas.

Međutim, pravo na zdravstvenu zaštitu svakog građanina Crne Gore je Ustavom zagantovano. Odlaskom ljekara iz sistema zdravstva ugrožavaju se građani, kao krajnji korisnici. Vlast je dužna da obezbijedi uslove rada zdravstvenim radnicima takve da zaustavi njihov odlazak iz Crne Gore.

Na najveći dio mojih pitanja iz ovog prvog izlaganja naravno nijeste dali odgovor. To nijesu bila pitanja koja su iziskivala neku posebnu pripremu od strane Vas niti su se odnosila na neke statističke podatke, kao ministar koji se nalazi na čelu jednog tako važnog resora mogli ste da odgovorite bez ikakve pripreme što bi u narodu rekli - dim u dim, ali odgovore nijesam dobila i možda je to i jasno građanima, nadam se da jesete, jer i nemanje odgovora je odgovor.

Na kraju, ja ću ponoviti ono što se čulo više puta iz Sindikata doktora medicine u koji je učlanjeno da Vas podsjetim više od 60% svih ljekara oni Vas pozivaju da podnesete ostavku zbog lošeg upravljanja zdravstvenim sektorom. Dakle, u tom sektoru kojim rukovodite jedan ogroman broj ljekara želi vašu ostavku kako vi to doživljavate u ljudskom smislu, to sam Vas pitala, to me je interesovalo. Ministre, doktori i medicinsko osoblje su ipak podržali ovaj naš predlog koji smo uputili gospodin Srđan Milić i ja o ovim davanjima u zdravstvu. Ja Vas još jednom pozivam da stanete na njihovu stranu jer su to zaista zaslužili, to smo vidjeli ne samo sada nego u svom proteklom periodu.

Hvala vam, nemam dopunsko pitanje. Još i ovo da vam kažem, izvinjavam se u ponedjeljak, da vas podsjetim, doći ćemo na odbor gospodin Srđan Milić i ja ako možete da zamolite gospodina Veljovića da bude i on prisutan na toj sjednici pa da nastavimo sa ovom raspravom. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:25:53)

Hvala Vam.

Kada se poslanik ne izjasni da je postavio dopunsko pitanje, znači nije, poslanica je precizno rekla da nema dopunsko pitanje.

Ja sam čini mi se ako ste to pratili odobrio bio dodatno vrijeme i čini mi se da ste na taj način bili u mogućnosti da date puni odgovor. Molim vas da na taj način ipak poštujemo sve. Biće prilike, ministre, zahvaljujem Vam.

Dajem sada riječ Zvonku Vukoviću da postavi poslaničko pitanje ministru zdravlja.

ZVONKO VUKOVIĆ (11.06.20 14:26:43)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Hrapoviću,

Kao što vam je sigurno poznato status Opštine Petnjice je vraćen 2013. godine. Od tog dana do danas određeni državni organi su svoje službe, odnosno organizacione jedinice otvorili u toj opštini određeni nijesu. Ono što je u fokusu interesovanja građana Petnjice, i to u velikom

fokusu, i ono što će biti u meritumu mog pitanja ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu na teritoriji te opštine. Da podsjetim, u ovom trenutku to pravo se ostvaruje radom zdravstvene stanice koja je u sastavu Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Berane i kroz angažman jedinice za hitnu medicinsku pomoć, takođe sa sjedištem u Beranama.

Poznato je da je Petnjica brdsko-planinsko područje, da je to ruralni kraj, sa oštrom klimom takođe, da je ta mreža puteva u jednom određenom dijelu godine vrlo nepristupačna, neuslovna, da je dolazak pacijenata kod ljekara ponekad vrlo problematičan, odlazak ljekara i zdravstvenih radnika iz patronaže, službe kućnog liječenja kod pacijenata je takođe vrlo često otežan. To pravo na zdravstvenu zaštitu se u ovom trenutku dosta kvalitetno ostvaruje. Menadžment Doma zdravlja Berane i oni zaposleni u toj zdravstvenoj stanici i u Hitnoj službi beranske jedinice daju dodatni napor i vrlo posvećeno i kvalitetno obavljaju te svoje zadatke, kao što to uglavnom zdravstveni radnici i rade u Crnoj Gori. Međutim, uz spoznaju da postoje određeni standardi, normativi, kada se razmišlja o otvaranju novih zdravstvenih ustanova, to su normativi kadra, normativi opreme, takođe broj stanovnika, geografija određenog područja, udaljenost od najbliže referentne zdravstvene ustanove. Ipak, kompletno stanovništvo opštine Petnjica, a to je i neko moje razmišljanje je za varijatu da se Ministarstvo pozabavi razmišljanjem, ako već nije da u Petnjici funkcionira samostalni dom zdravlja i samostalna jedinica hitne medicinske pomoći, kako bi se kvalitet zdravstvene zaštite podigao na još veći nivo. Moje pitanje je - da li će i kada Ministarstvo to i ostvariti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:29:21)

Ministre Hrapoviću, izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 14:29:28)

Uvaženi poslanice Vuković,

Zahvaljujem na Vašem pitanju, koje je zaista aktuelno. Važećim zakonom o hitnoj medicinskoj pomoći propisano je da se jedinica za hitnu medicinsku pomoć organizuje u skladu sa brojem stanovnika, geografskim specifičnostima, saobraćajnim vezama i udaljenošću od bolnica.

Opština Petnjica po popisu iz 2011. godine broji 6.686 stanovnika i od Berana u kojem postoji oformljena jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, udaljena je 17,8 km. Za hitna stanja na teritoriji opštine Petnjica usluge pruža Jedinica za hitnu medicinsku pomoć Berana.

Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva zdravlja za sjednici od 14. maja ove godine usvojila tekst Predloga zakona u izmjenama i dopunama Zakona o hitnoj medicinskoj pomoći. Osnovni cilj predloženih izmjena jeste organizacija hitne medicinske pomoći, kao posebne oblasti zdravstvene djelatnosti u novoformiranim opštinama Petnjica, Gusinje i Tuzi i to preko jedinica za hitnu medicinsku pomoć. Takođe, reformom zdravstvenog sistema koja se odvija u kontinuitetu stvorili su se uslovi da se do sadašnje podstanice za hitnu pomoć u opštinama Andrijevića, Plužine i Šavnik transformišu u jedinice za hitnu pomoć i na taj način učine kvalitetnije usluge hitne medicinske pomoći u svim opštinama u Crnoj Gori, neprekidno 24 časa, kako na mjestu događaja tokom primarnog sanitetskog transporta tako i u jedinicama hitne medicinske pomoći.

Zavodu za hitnu medicinsku pomoć dat je period od dvije godine za organizaciju rada, odnosno oformljavanje jedinica i timova hitne medicinske pomoći. Naravno, ukoliko se ispune svi uslovi i ranije moguće da jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Petnjici počinje sa radom i ranije. Do organizovanja jedinice za hitnu pomoć u Petnjici kao što sam već rekao poslove hitne medicinske pomoći obavljaće Jedinica za hitnu medicinsku pomoć u Beranama.

Podsjećanje radi, tim Hitne pomoći u podstanici pruža hitnu pomoć na mjestu događaja i za isti je definisan obavezan kadar dok se u jedinicama hitne pomoći ista pruža 24 sata u definisanim uslovima rada u smislu prostora, kadra i opreme.

Druga izmjena se odnosi na zakonsku mogućnost da Zavod u saradnji sa nadležnim organima lokalne samouprave uz prethodno dobijenu saglasnost Ministarstva zdravlja osnuje podstanice u mjestima u kojima se ukaže potreba za organizovanjem podstanica, na primjer zbog

povećanog broja korisnika zdravstvenih usluga, hitne medicinske pomoći, tranzita putnika, boravka turista i sličo. U tom slučaju sredstva za obavljanje hitne pomoći u tim podstanicama treba da obezbijedi lokalna samouprava. Ukoliko hoće da se osnuje podstanica lokalna samouprava mora da finansira rad istih.

Takođe, Zajednica opština je stava da definisanje odredbe, da finansiranje rada podstanica za hitnu pomoć i privremenih podstanica i sredstava jedinica lokalne samouprave nije u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, a kojim je utvrđeno da opština u skladu sa mogućnostima učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti između ostalih i zdravstvene zaštite. Kako je, opet naglašavam, otvaranje podstanica zakonom dato kao mogućnost, nije imperativna norma ukoliko određena opština iskaže potrebu da se na toj teritoriji formira podstanica iz naprijed navedenih razloga ona će to morati da finansira. Svi znamo da najveće benefite od povećanog broja turista imaju upravo same opštine, te ukoliko one smatraju da treba nešto dodatno privremeno unaprijediti to zakonski mogu, ali treba i da učestvuju u finansiranju istog. To su na primjer već prepoznale opštine na primorju koje su zbog adekvatnog tretmana turista i pružanja ugodnosti istima htjele unaprijediti zdravstvenu zaštitu i sada sami finansiraju rad turističkih ambulanti u određenim djelovima opštine.

Domovi zdravlja su primarni nivo zdravstvene zaštite gdje građani ostvaruju zdravstvenu zaštitu ili se uključuju u proces ostvarivanja zdravstvene zaštite na drugim nivoima. Zdravstvenu zaštitu na teritoriji opštine Petnjica obezbjeđuje Dom zdravlja Berana, preko dva tima izabranih doktora za odrasle, kod kojih je registrovano 3.030 osiguranika i izabranih doktora za djecu kod kojih je registrovano 863 djece.

U cilju dostupnosti i usluga primarne zdravstvene zaštite stanovništvo ruralnih područja opštine Petnjica, Dom zdravlja Berane organizuje rad u pet povremenih seoskih ambulanti.

U cilju ostvarivanja javnog interesa i realizacije programa zdravstvene zaštite donosi se zdravstvena mreža. Zdravstvene ustanove obavljaju zdravstvenu djelatnost u okviru zdravstvene mreže i van zdravstvene mreže. Kada se steknu uslovi proširuje se i zdravstvena mreža i formirati dom zdravlja u Petnjici.

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, osnivač doma zdravlja može biti država, opština, domaće i strano, pravno i fizičko lice. Tako i Opština Petnjica u okviru svojih prava i dužnosti može da učestvuje u obezbjeđivanju uslova za ostvarivanje primarne zdravstvene zaštite na sjevernoj teritoriji. Opština može da učestvuje u finansiranju dijela troškova primarne zdravstvene zaštite za vrijeme turističke sezone, u skladu sa ugovorom koji je zaljučen sa zdravstvenom ustanovom. Kada je osnivač zdravstvene ustanove država, odnosno opštine, akt o osnivanju donosi Vlada, odnosno nadležni organ opštine. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:34:53)

Gospodin Vuković, izvolite.

ZVONKO VUKOVIĆ (11.06.20 14:34:57)

Hvala ministru na iscrpnom odgovoru i mislim da će jedan dio odgovora vezano za formiranje jedinica, odnosno prerastanje nižih organizacionih oblika u jedinice obradovati ne samo građane opštine Petnjica nego i Andrijevice, Šavnika i tako dalje i to pozdravljam i zahvaljujem. Naravno, ja sam u toku to je u novom Predlogu zakona o HMP-u predviđeno. Nijesam u obrazloženju uzaludno pomenuo da sam svjestan da postoje normativi, kadrova, usluga, prostora, površine, broja stanovnika, sve ono što je potrebno da određena sredina ispuni da bi imala samostalnu zdravstvenu ustanovu. Međutim, u Crnoj Gori zbog mnogih specifičnosti pogotovu geografski, pogotovu sjever, klima, i tako dalje bilo je dosta široko tumačenje pa su domovi zdravlja formirani i u sredinama gdje možda ne bi zadovoljavali te određene kriterijume.

Takođe, želim da podsjetim da je socijalna medicina i organizacija zdravstvene službe prepoznata kao jedan dio medicinskih nauka, jedna posebna medicinska nauka, to kolege znaju. Postoji specijalizacija iz te oblasti i da se statističkim timom normativi razrađuju tu, a konkretno u

Institutu za javno zdravlje koje je u krajnjem i daje elaborate za opravdanost formiranja ili neformiranja određenih zdravstvenih ustanova.

Takođe, želim da iskoristim priliku pomenuli ste učešće lokalnih samouprava tu smo i pričali kada se o Predlogu novog zakona o zdravstvenoj zaštiti ponovo vraća institut lekara mrtvozvorca da će finansiranje na sebe preuzeti lokalna samouprava. Našim krovnim zakonima iz zdravstva previđeno je učešće lokalnih samouprava u finansiranju određenih vidova i oblika zdravstvene zaštite. Ohrabrujem lokalne samouprave da se i one uključe u taj problem jer to su njihovi rezidenti, njihovi građani. Kad ste pomenuli zdravstvene punktove. Oni su jednim zakonom, ako se sjećam 2008. godine uglavnom na sjeveru ukinuti i to se ispostavilo kao veliki problem i to je čak i podstaklo migracije, migraciona kretanja, ja sam to kao neko ko se gore bavio dugo godina organizacijom zdravstva primijetio i registrovao, ali zato ohrabrujem lokalne samouprave. To rade na primorju, zato što turističke destinacije to rade lokalne samouprave da na sjeveru iznađu mogućnost u saradnji sa lokalnim zdravstvenim ustanovama i Ministarstvom zdravlja da se ponovo instaliraju ti lokalni punktovi i da se ponovo promoviše izum SFRJ medicine, fantastičan izum, da ne treba samo pacijent da dolazi kod lekara nego i lekar i zdravstveni radnik treba da ide kod pacijenta.

Mislim da je SFRJ medicina veoma, veoma zaslužna što smo se mi dobro uhvatili u koštac sa kovidom, da su ti odjeci domova narodnog zdravlja još od Andrije Štampara pa nadalje, da mi stariji ljeri to znamo kako je funkcionisalo, Institut za javno zdravlje je naslonjen na sve one naše učitelje od ranije, gdje je epidemiologija SFRJ medicine bila jedna od najkvalitetnijih epidemiologija u svijetu. Zahvaljujući tom nasljeđu mislim da smo mi sasvim dobro podnijeli. /upadice/ Naravno, to su utemeljivači. Zahvaljujući svemu tome, da ne pominjem variolu veru i sve one stare epidemioške škole na koje se mladi kadrovi nastavljaju i neka se nastavljaju, imaju na koga. Proširio sam diskusiju, hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:38:49)

Hvala.

Imamo još dva pitanja, čitam ovdje što piše. Poslanik Boris Mugoša je zamolio da ne bude u skladu s ovim rasporedom koji je bio i još nam je ostala poslanica Aleksandra Vujičić. Sada sam htio da pitam, i to je bila moja intervencija, ko će od vas prvi da govori.

Dajemo riječ poslanici Vujičić. Izvolite, koleginice.

ALEKSANDRA VUJIČIĆ (11.06.20 14:40:07)

Ministre Hrapoviću, moje poslaničko pitanje je - ko, kako, odakle i u kojoj količini je uvezao zaštitne maske i rukavice, odmah nakon uvođenja obaveznih mjera NKT-a, po kojoj cijeni su uvezene, kako je formirana maloprodajna cijena i iz kojih sredstava su plaćene.

Moram na početku da kažem, to svi znamo, da nijesmo bili spremni za virus korona, osnovnih medicinskih sredstava nije bilo ni za medicinske radnike i ljekare, to sam sigurna i to pouzdano znam, i bili smo izloženi velikom riziku. Srećom, imali smo više sreće nego pameti, kako se kaže.

Međutim, paralelno su uvođenjem obaveznih mjera NKT-a za nošenje maski u zatvorenom prostoru odjednom su se pojavile ogromne količine maski u raznim apotekama, čak i na nekim mjestima koja nisu primjerena, na bezninskim stanicama i u prodavnicama bijele tehnike, mislim stvarno smiješno, i pojavile su se po veoma različitim cijenama. Cijene su bile od 70 centi, nijesam imala sreću da naiđem na takvu cijenu do 1,20, a 0,90 je bio neki prosjek. S obzirom na to da je zaštita ovih maski 70% i da njihova zaštita otprilike traje jedan do dva sata, koliko je građaninu potrebno da promijeni maski u toku dana. S obzirom na našu kupovnu moć očigledno da naši građani nijesu mogli to da ispoštuju. Svelo se na to da smo morali, među njima ponekad i ja, da masku stavimo u džep, pa je upotrijebimo, pa je opet stavimo u džep i nije bilo nikakvog efikasnog dejstva.

Pitam se onda kakvog smisla su imale ove mjere, s obzirom na ovo osiromašeno društvo

koje nije imalo mogućnosti da kupi maske po ovakvo skupim cijenama. To je veoma značajno pitanje. Onda se još jedno pitam da li je moguće, što je tragično, da se ovdje radi ne o zaštiti građana nego o bogaćenju pojedinaca na muci osiromašenog društva. Još jedno pitanje koje se pojavljuje često po društvenim mrežama, da li je moguće da su iz donacije maske i ostala sredstva dospjela u maloprodaju. Jedan vrlo komičan komentar, koji je, nažalost, i tužan, više je tužan nego komičan, a to je - molim vas, ne šalžite nam više donacije, mi para za maske nemamo. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:44:06)

Izvolite, ministre Hrapoviću.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 14:44:15)

Uvažena poslanice Vujičić, zaista nemam informaciju da se makar i jedna maska iz donacije našla u nekoj slobodnoj prodaji.

Odgovor na Vaše pitanje. Kao što poznati, Crna Gora je posljednja u Evropi registrovala kovid-19 slučajeve, a to je bilo 17. marta ove godine. Ipak, prije registracije prvih slučajeva, Vlada Crne Gore je, uvažavajući razvoj epidemiološke situacije u drugim državama i analizirajući kapacitete i sve potencijalne rizike u sistemu, pristupila blagovremenoj pripremi svih neophodnih aktivnosti u cilju zaštite zdravlja svih građana. Na neka od prethodnih pitanja dao sam samo dio aktivnosti koje smo radili prije pojave prvog zaraženog u Crnoj Gori.

Konkretno, kupovina lične zaštitne opreme koja je predmet Vašeg interesovanja se odvijala u periodu kada su već skoro sve države u Evropi registrovale slučajeve virusa, a već je bio evidentiran veliki broj smrtnih ishoda. Dakle, govorimo o periodu kada je bilo za očekivati da će države svoje proizvodne resurse kao što je lična zaštitna oprema i proizvođače u svojim zemljama čuvati za vlastite potrebe. Poznato vam je, takođe, da je od strane većine zemalja proizvođača medicinske opreme i lične zaštitne opreme u posmatranom periodu bio zabranjen ili ograničen izvoz medicinske opreme i lične zaštitne opreme. To je dovelo do situacije zagušenog, odnosno opterećenog tržišta medicinske opreme i lične zaštitne opreme, izražene potražnje za istom na globalnom nivou, što je značajno otežalo Crnoj Gori pristup neophodnoj opremi za borbu protiv kovida. Dovedeni smo u situaciju da kao mali sistem s relativno malom količinom tražene opreme budemo u značajno nepogodnijoj poziciji u odnosu na velike sisteme kao što su Sjedinjene Američke Države, Francuska, Italija i Rusija. To nam je svima poznato, imali smo prilike iz medija da se upoznamo sa tim. Cjelokupan proces nabavke na međunarodnim tržištima odvijao se po principu upravo ko prvi devojci njegova devojka.

Naime, cjelokupna kovid-19 oprema, među kojima je i lična zaštitna oprema, je dobila berzanski karakter i obezbjeđivanje iste je zahtijevalo urgentno djelovanje u nepredvidivim okolnostima. Ponude količina i cijena od strane dobavljača su važile nekada dan, a nekada samo jedan sat i sve su imale samo jedan uslov, avansno plaćanje uz zahtjev za povlačenje sredstava s računa prije ili odmah nakon ukrcanja robe, pri čemu nije postojala garancija da će išta i stići u Crnu Goru. Podsjetićemo na činjenicu da se transport odvijao kroz više država, a da su u tom periodu pojedine države već počele zatvarati svoje granice. Poučeni posebno negativnim iskustvima državama regiona, Crna Gora je vodila računa o kvalitetu, tehničkim specifikacijama, vremenu dostupnosti robe, pouzdanosti proizvođača, logističkim i transportnim troškovima, cijenama koje su bile promjenjive, a diktirane velikom potražnjom, kao i načinu plaćanja medicinske opreme. Uspjeli smo da se izborimo sa mnogo ekonomskim jačim i teritorijalno većim državama i unaprijedimo tehničke kapacitete zdravstvenog sistema u tim nepovoljnim okolnostima.

U konkretnom slučaju, obezbjeđivanje lične zaštitne opreme vršeno je od strane "Zdravstvene ustanove Apoteke Crne Gore Montefarm". Vodeći se načelima ekonomičnosti, kao i uvažavajući nesporne razloge hitnosti u realizaciji nabavke, "Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore Montefarm" je dana 19.03.2020. godine sprovela postupak hitne nabavke lične zaštitne opreme i medicinske opreme u skladu sa zakonom. Ponuda kineske državne kompanije u ukupnom iznosu od 1.672.000 američkih dolara, odnosno protivvrijednosti 1.511.000 eura je bila

najpovoljnija. Ugovor je zaključen 19.03.2020, a plaćanje je izvršeno sa računa "Zdravstvene ustanove Apoteke Crne Gore Montefarm" dana 20.03.2020. godine.

U okviru navedene nabavke od lične zaštitne opreme ugovoreno je milion i po komada hirurških maski, 170.000 komada maski sa filterom N95, 30.000 komada jednokratnih zaštitnih odijela, 20.000 komada medicinskih naočara. Vezano za cijene nabavljenih maski koje su predmet Vašeg interesovanja ugovorene cijene su sljedeće. Hirurške maske po cijeni od 0,39 eura, odnosno 39 centi plus trošak transporta 0,08 eura. Dakle, konačna nabavna cijena je 0,47 eura. Maske sa filterom N95 po cijeni od 2,32 eura plus trošak transporta 0,54 eura dakle, konačna nabavna cijena je 2,86 eura. Po nalogu Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti 640.000 hirurških maski distribuirano je u apotekama Montefarma u svim opštinama u Crnoj Gori, u količini koja je srazmjerna broju stanovnika na dalju prodaju građanima. Broj maski koji se mogao kupiti bio je ograničen na pet komada po pacijentu, odnosno po građaninu. Maloprodajna cijena maski iznosila je 0,51 euro i sastojala se od nabavne cijene maske uvećane za iznos PDV-a od 7%. Montefarm nije obračunavao maloprodajnu maržu.

Budući da je u međuvremenu od strane društveno odgovornih kompanija i pojedinaca donirana značajna količina zaštitne opreme, preostala količina kupljenih hirurških maski nalazi se na zalihama Montefarma. Maske sa filterom N95 su distribuirane zdravstvenim ustanovama i fakturisane su po nabavnoj cijeni uvećanoj za iznos PDV-a od 7%, odnosno po cijeni od 3,06 eura bez veleprodajne marže. Ovo je ujedno i jedina veća nabavka lične zaštitne opreme koja se sprovedena od strane ove zdravstvene ustanove. Druge uvezene količine lične zaštitne opreme koje su bile distribuirane korisnicima sistema od strana Montefarma su bile predmet donacija društveno odgovornih kompanija i pojedinaca. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:50:26)

Zahvaljujem, ministru Kenanu Hrapoviću.

Aleksandra Vujičić ima pravo da da komentar na pitanje i može eventualno da postavi dopunsko pitanje.

ALEKSANDRA VUJIČIĆ (11.06.20 14:50:55)

Gospodine Hrapoviću, reći ću Vam ono što Vi sami znate ili bi trebalo da znate, a to je neke mjere koje su obavezne kao što je vakcinacija moraju biti besplatne. Nije to u pitanju čokoladica, pa će te kupiti jednu čokoladicu ili neće kupiti ako nemate pare itd. Ovo su bile obavezne mjere. Čovjek nije mogao da uđe u market da kupi hljeb ako nije imao masku, a nije imao para da kupi tu masku. Stvarno mislim da je makar država trebala da subvencioniše cijene i ograniči da bi svi građani bili zaštićeni, a ovo sve drugo liči na farsu. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:51:44)

Hvala.

Završili smo sva poslanička pitanja, osim poslaničkog pitanja koje je vezano za ministra zdravlja koje treba da postavi Boris Mugoša koji je zamolio da naknadno postavi, jer je imao obaveze u Skupštini i dodatne obaveze koje smo mi procijenili da su opravdane iz razloga da to pomjerimo. Nakon Adrijana Vuksanovića, Anke Vukićević, Vere Bulatović, Ane Nikolić, Branke Bošnjak, Maje Bakrač, Danijele Pavićević, Zvonka Vukovića i Aleksandre Vujičić dajemo riječ i Borisu Mugoši. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (11.06.20 14:52:36)

Zahvaljujem, potpredsjedniče i zahvaljujem vam se što ste mi omogućili da posljednji

postavim pitanje iz objektivnih okolnosti, a i mislim da smo radili neke stvari koje su u dugoročnom smislu dobre i za Crnu Goru.

Pratio sam diskusiju sa ministrom Hrapovićem, i samo imam potrebu da se osvrnem na jednu stvar, a to je da osporavaju rezultati u borbi protiv epidemije našeg zdravstvenog sistema. Vjerujte mi kad ih neko osporava sa strane, to me apsolutno ne interesuje, to više govori o toj osobi i o njenom i ličnom i profesionalnom integritetu, ali kad to rade ljudi u Crnoj Gori nikad mi to neće biti jasno. Neki mi prijatelji kažu da je to možda politički kompleks. Ne znam je li, nadam se da nije, mada je ljudski imati kompleks, ali nije ih ljudski liječiti na ovako ozbiljnim stvarima. Što se tiče rezultata borbe protiv ove epidemije oni su konkretni, odnosno egzaktni i trebalo bi da smo svi zadovoljni sa tim podacima. Naravno, niko nije rekao da je idealan zdravstveni sistem, daleko od toga, niko nije rekao da ga ne treba poboljšati, treba ga poboljšati, ali nemojmo ako nešto se dobro radi da i to osporavamo samo zbog nekih ličnih, odnosno političkih animozitet. Izvinjavam se potpredsjedniče, imao sam potrebu, jer ako svoj integritet bazirate samo na pripadnosti nekoj partiji nema vam sreće.

Što se tiče moga poslaničkog pitanja ja sam ministra Hrapovića pitao koja je dinamika realizacije investicija u izgradnju novih zdravstvenih objekata u Crnoj Gori. Namjerno sam rekao novih. Čini mi se da je koleginica Nikolić takođe pokrenula jednu važnu temu, a tiče se neophodne rekonstrukcije bolnice Danilo I na Cetinju, ne znam je li neko pomenuo i neophodnu rekonstrukciju Specijalne bolnice u Risnu mislim da je to zaista nešto što mora biti prioritet. Ja sam se fokusirao na izgradnju novih objekata, jer je činjenica da čak i više decenija mi nemamo novu bolnicu u Crnoj Gori. Iako kad govorimo o novim zdravstvenim objektima podsjetiću vas da je mislim krupna rekonstrukcija Instituta za javno zdravlje završena 2010. godine, nova zgrada Zavoda za transfuziju mislim 2015. godine, ali svi mi kad to govorimo govorimo o neophodnosti izgradnje novih bolnice, ali i novih klinika. Pa meni kao čovjeku iz Podgorice prevashodno su važne, ne samo zbog Podgorice, radi se o državnim projektima, ali tu sam pa znam koji je problem s tim objektima, to su Klinika za infektivne bolesti dermatovenerologiji i Klinika za mentalno zdravlje. Klinike se nalaze u dvorištu Dvorca Petrovića na Kruševcu. One su, naravno, potrebne su zbog neophodnih prostornih novih kapaciteta da bi imali kvalitetniju zdravstvenu zaštitu, ali u vizuelnom smislu zaista narušavaju onaj ambijent i mislim da su sve to aspekti koji te dvije, odnosno tri klinike, jer će čini mi se u istom objektu biti klinika za infektivne i dermatovenerologiju čine te projekte u infrastrukturnom smislu kao prioretnim. Interesuje me dinamika realizacije, odnosno kad će krenuti fizička izgradnja tih objekata. Dobro je da smo konačno riješili i pitanja odakle će se finansirati. Imali smo i tu zanimljivih različitih gledišta, ali evo pismo o namjerama je uručio šef delegacije Evropske unije predsjedniku Vlade gdje se decidno navelo da će ove dvije prve klinike za infektivnu i dermatovenerologiju u iznosu od preko 8 miliona eura biti finansirani iz granta Evropske unije, a da smo mi kroz donacije upućene Nacionalnom koordinacionom tijelu obezbijedili sredstva za Kliniku za mentalno zdravlje mislim da je to investicija negdje blizu 5.000.000. Izvinjavam se potpredsjedniče, ako mogu još minut.

Takođe, važan je projekat, jedan od najvažnijih izgradnja Urgentnog bloka kliničkog centra. Zaista misli da je to nešto što mora da bude prioritet u godinama pred nama. Naravno, kažem fokusirao smo se na Podgoricu, ali i najava izgradnje opšte bolnice u Pljevljima projekat koji je takođe naizmjerne važan i ono što često zaboravljam, a stvorili smo prostornim planom posebne namjene za obalno područje planske pretpostavke, to je po mom mišljenju, skromnom mišljenju, neophodna realizacija projekta Regionalnog zdravstvenog centra na primorju koji bi bio zdravstveni centar čini mi se za Budvu, Kotor, Tivar i opštinu Herceg Novi. Tako da mislim da je i to jedan od veoma važnih infrastrukturnih projekata. Iskoristiću priliku, kad je u pitanju Podgorica, interesuje me izgradnja doma zdravlja u City kvartu koja je tu neka planirana dinamika, jer prosto imamo jedan praktično novi dio grada sa brojem stanovnika koji prevazilazi mnoge opštine u Crnoj Gori. Tako da zaista ako se u mandatu ove Vlade u prethodnih nekoliko godina uložilo preko 15 miliona u opremu i to često zaboravljamo. Često zaboravljamo da negdje preko 10 godina nije bilo ulaganja u kapitalnu opremu i uspjelo se preko 15 miliona uložiti u ovih par godina i to utiče na kvalitet rezultata i to je neophodan segment da bi naši doktori mogli da iskažu svoj puni potencijal.

Osim toga, ali pomenuo sam kratko i rekonstrukcija adaptacije zdravstvenih projekata, mislim negdje možda mi nije tačan podatak da je to iznos do devet miliona za rekonstrukciju i adaptaciju. Ogromna zahvalnost brojnim donatorima koji su pokazali u suštinskom smislu svoju

društvenu odgovornost, jer su značajna sredstva donirali u adaptaciju zdravstvenih objekata i naravno projekat energetske efikasnosti koji ne smijemo da zaboravimo, koji je takođe u iznosu od nekoliko miliona eura doprinio da naši zdravstveni objekti liče na one zdravstvene objekte koji bi trebalo da su u nekoj zemlji na taj način izgrađeni i rekonstruisani u 21. vijeku.

Tako da vas molim da mi date precizan plan dinamike realizacije pri čemu primjećujem da neke partije pokušavaju da profitiraju na tim temama. Evo ja neću, samo ću podsjetiti javnost da sam krajem 2018. godine isto u ovoj sali sa ovoga mjesta pitao Vas upravo o izgradnji tih objekata tako da oni koji su kasnije to pitali zauzimaju drugo mjesto, dobro, pošteno, ali drugo mjesto. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 14:59:57)

Poslaniče Mugoša, mi smo Vam dali iz razloga koje ste bili naveli pravo da govorite zadnji, a Vi ste ovo iskoristili pravo kao da govorite u ime Kluba. Malo duže ste govorili. Nije dobro, jer ministar Hrapović će imati mogućnost samo da odgovori nekoliko minuta zbog toga što danas radimo kao što znate do 15 časova. Hvala.

KENAN HRAPOVIĆ (11.06.20 15:00:17)

Uvaženi poslaniče Mugoša, pa prije što Vam dam odgovor na ova pitanja želim da saopštim jednu činjenicu koliko je zdravstveni sistem u vrhu prioriteta ove države, ove vlasti da smo samo u posljednjih par mjeseci dobili jedan značajan finansijski iskaz kroz devet i po miliona opredijeljenih sredstava iz EU granta za borbu protiv zaraznih bolesti, za ulaganje u zdravstveni sistem. Za šest miliona eura sam već rekao da je potpisan finansijski sporazum prošle godine i to četiri i po miliona za izgradnju Infektivne klinike i milion i po eura za rekonstrukciju naših mikro bioloških laboratorija po cijeloj Crnoj Gori i naravno uz veliku zahvalnost svim donatorima moram da pomenem osam miliona eura koje smo dobili u toku pandemije korona virusa. To je suma nekih 23 i više miliona eura. To je znači veliki iskaz povjerenja u zdravstveni sistem i želje da se on i dalje unaprijedi.

Podsjetiću da je u kapitalni budžet za 2020. godinu uvršteno devet projekata koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju objekata zdravlja čija realizacija ima nemjerljiv značaj za dalji razvoj crnogorskog zdravstvenog sistema i unapređenja kvalitetne zdravstvene zaštite. Budući da je predmet Vašeg interesovanja izgradnja novih zdravstvenih objekata u nastavku ću dati kratak osvrt samo na neke. 1) Izgradnja Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju, odnosno Kožne klinike. Cilj projekta - izgradnja novog projekta za Kliniku za infektivne bolesti i Kliniku za kožne bolesti Kliničkog centra kako bi se odgovorilo realnim potrebama pacijenata i globalno rastuće patologije. Isto se odnosi i na formiranje prostora namijenjenom karantinskoj izolaciji osoba sumnjivih da su bile izložene nekoj od karantinskih bolesti.

Realizovane aktivnosti - urađen je glavni projekat i završena revizija, obezbijedene su sve dozvole i saglasnosti. U toku je prevod tehničke dokumentacije. Takođe, Ministarstvo zdravlja je u procesu ugovaranja konsultantskih usluga u okviru kojih će se pristupiti izrada tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova i stručnog nadzora.

Vrijednost investicije - ukupna vrijednost investicije sa opremanjem i namještajem iznosi 8.242.000 eura uključujući i PDV. Za finansiranje projekta obezbijedena su sredstva iz programa IPA 2018. godine.

Planirane aktivnosti - prema planiranoj dinamici realizacije projekta raspisivanje tendera je planirano u septembru mjesecu ove godine dok se zaključivanje ugovora sa izvođačem radova očekuje do kraja tekuće godine. Radi se o izuzetno zahtjevnim infrastrukturnim objektima čija kvalitetna priprema dokumentacije za izgradnju objekta iziskuje određeno vrijeme.

Preskočiću dosta toga. Druga klinika izgradnja Klinike za mentalno zdravlje. Cilj projekta - izgradnja nove Klinike za mentalno zdravlje kako bi se obezbijedili savremeni bolnički standardi i prostorni kapaciteti za liječenje mentalno oboljelih pacijenata. Koje su realizovane aktivnosti. Urađen je glavni projekat i završena je njegova revizija. Obezbijedene su sve potrebne dozvole i

saglasnosti.

Vrijednost investicije - ukupna vrijednost sa opremanjem i namještajem iznosi 4.823 eura sa PDV-om. Za finansiranje projekta obezbijeđena su sredstva iz donacije Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti. Planirane aktivnosti - raspisivanje tendera i zaključivanje ugovora sa izvođačem radova planirano je u toku tekuće godine. 3) Izgradnja Opšte bolnice u Pljevljima. Cilj projekta - stvaranje uslova za podizanje nivoa zdravstvenih zaštite za stanovništvo, ove regije i mnogobrojne turiste. Koje su realizovane aktivnosti? U 2020. godini planirano je sprovođenje javnog konkursa za pripremu i reviziju tehničke dokumentacije period i realizacija projekta 2020-2024. godina.

4) Izgradnja novog objekta Urgentnog centra Kliničkog centra. Koji je cilj? Stvaranje uslova za podizanje nivoa zdravstvene zaštite za stanovništvo ove regije i mnogobrojne turiste. Koje su realizovane aktivnosti? U 2020. godini je planirano sprovođenje javnog konkursa za pripremu i reviziju tehničke dokumentacije. U toku je izrada projektnog zadatka. Period realizacije 2020.-2024. godina.

Pomenuli ste rekonstrukciju objekta stare bolnice na Cetinju i rekonstrukciju Specijalne bolnice Vaso Ćuković u Risnu.

7) Izgradnja objekta Doma zdravlja Podgorica. Cilj projekta - jačanje prostornih kapaciteta Doma zdravlja Podgorica kako bi se omogućilo bolje funkcionisanje i adekvatno pružanja primarne zdravstvene zaštite građanima glavnog grada. Novi objekat bi imao funkciju centralnog objekta Doma zdravlja Podgorica. Procijenjena vrijednost je oko 900.000 eura. Planirane aktivnosti - u 2020. godini planirano sprovođenje javnog konkursa za izbor urbanističko-arhitektonskog rješenja.

Završavam sa još jednom informacijom, a to je da imajući u vidu pozitivne turističke trendove, te potencijale Crne Gore u zdravstvenom turizmu sa jedne strane i dotrajalost pojedinih bolnica i nedovoljne kapacitete sa druge strane Ministarstvo zdravlja je u proteklom periodu radilo na realizaciji izgradnje nove regionalne bolnice na jugu države koja će pokrivati područja opština Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi.

U cilju realizacije pomenute ideje na inicijativu Ministarstva zdravlja u okviru Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore na katastarskoj parceli u zoni Kalač opština Kotor u julu 2018. godine predviđena je mogućnost izgradnje Regionalnog zdravstvenog centra čime je realizovan prvi korak ka stvaranju uslova za izgradnju objekta nove bolnice. U daljem periodu Ministarstvo zdravlja je obavilo na desetine sastanaka sa potencijalnim investitorima iz inostranstva koji su iskazali spremnost da kroz model javno - privatnog partnerstva učestvuju u realizaciji ideje. Zahvaljujem i da se zahvalim uvažanim poslanicima kako oni koji su pažljivo slušali ove odgovore tako i oni koji su konstantno dobacivali i pokušali da remete rad u ovom uvaženom domu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (11.06.20 15:06:48)

Uvaženi ministre, uvaženi gospodine Hrapoviću, ja Vam se zahvaljujem.

Malo je neuobičajena situacija, ali pravo na komentar Vaš imaće pravo u utorak da nastavi ako bude želio, poslanik Mugoša. Na ovaj način, osim ovog komentara, nastavljamo vezano za Ministarstvo zdravlja. Takođe, imao sam i jednu molbu od poslanika koji mole da sva pitanja koja su dostavljena dostave se u pisanoj formi kraće nego što su poslovnički definisani rokovi. U utorak sa početkom vjerovatno prije u 10 nego u 11 h nastavićemo sa pitanjima koja su vezana za Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo javne uprave.

Zahvaljujem svima i nastavljamo u ponedjeljak, a takođe postoji mogućnost i da taj dio procedure ostavite za utorak. Hvala, završili smo današnju sjednicu. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:16:09)

Kolege poslanici, nastavljamo Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini.

Prije prelaska na postavljanje pitanja, obavještavam vas da je Andrija Mandić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa, saglasno Poslovniku Skupštine, objavljujem da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslaniku o čemu ćemo obavijestiti Državnu

izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta; kao i da je doktor Vladimir Dobričanin podnio ostavku na mjesto člana Savjeta za građansku kontrolu rada policije i da je za člana Savjeta izabran doktor Aleksandar Mugoša, predsjednik Ljekarske komore Crne Gore.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Dragici Sekulić pitanja su postavili: Andrija Nikolić, Miloš Nikolić, Daliborka Pejović, Ana Nikolić, Filip Vuković i Srđan Milić. U četvrtak, kada smo završili sjednicu, nijesmo završili kompletnu komunikaciju sa ministrom Hrapovićem. Tada je pravo na komentar imao poslanik Mugoša, ali u komunikaciji sa njim je dogovoreno da je odustao od toga da bismo mogli danas da budemo efikasniji i završimo rad. Nakon pitanja koja su vezana za Ministarstvo ekonomije, ostalo je još pitanje ministarki Suzani Pribilović koje postavlja Milutin Đukanović.

Idemo redom. Prvo pitanje postavlja poslanica Daliborka Pejović.
Izvolite, poslanice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (16.06.20 10:18:00)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Moje interesovanje je dominatno bilo vezano za priču oko biznis zona, velikih, po mom mišljenju, mogućnosti koje one pružaju za otpočinjanje biznisa, a negdje podrazumijevaju dislociranje određenih poslovnih aktivnosti iz užih gradskih centara ka rubnim djelovima gradova. To svakako podrazumijeva i adekvatnu pripremu infrastrukturnih, komunalnih i drugih preduslova da bi se takve aktivnosti mogle realizovati. Naravno, moje interesovanje je, takođe, vezano za činjenicu da po zakonu svakih šest mjeseci, koliko sam upoznata, postoji obaveza upravljača biznis zona da dostavljaju izvještaj o kvalitetu njihove realizacije, spovođenje mjera i efekata koji se sa tim u vezi ostvaruju.

Pa na kraju i ključno moja dilema, odnosno moje pitanje se odnosilo upravo na ono što je bilo i najinteresantnije u zadnje vrijeme a odnosi se na Glavni grad i projekcije razvoja biznisa zone Glavnog grada Podgorica. Nezavanično, a bogami izgleda i zvanično što je jako dobro se čuju informacije da je tokom javne rasprave bilo ogromono interesovanje potencijalnih preduzetnika, koji bi trebali da zasnuju svoj posao u biznis zoni Podgorica, odnosno u Glavnom gradu. To lično ohrabruje, znajući da, pretpostavljam, oni već imaju u vidu činjenicu da će tamo na mnogo lakši način doći i do zemljišta po određenoj metodologiji kupovinom, korišćenje zemljišta, neplaćanje svih onih obaveza koje nažalost jesu neka od opterećenja već biznismenima i u Podgorici i svuda. To je plaćanje obaveza putevima i sve druge poreske olakšice koje ih sljeduju u tom smislu.

Mene je interesovalo: Da li imate projekcije kako će se to odvijati; kakvi će i kog kvalitet biti rezultati u sprovođenju svih ovih aktivnosti i da li ste generalno zadovoljni time kako je do sada Uredba o biznis zonama sprovedena kada je u pitanju Crna Gora i posebno novo zapošljavanje? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:19:56)

Hvala, poslanice Pejović.

Izvolite.

Državni sekretar gospodin Vujović.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 10:20:02)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažena gospođo Pejović, hvala Vam na pitanju.

Implementacija Uredbe o biznis zonama u Crnoj Gori dala je i nastavlja da daje svoje rezultate. Kada su u pitanju biznis zone otvorene za ulaganja, imamo biznis zonu u Bijelom Polju,

zatim biznis zonu u Mojkovcu i Nikšiću, a od skoro i biznis zonu u Podgorici. Pored njih, imamo i par opština sa osnovanim biznis zonama, na korak od proglašenja biznis zone otvorene za ulaganja, a to su biznis zone u Šavniku i Beranama. U pripremi je osnivanje biznis zona za opštine Rožaje i Kolašin. Očekivanja od ambicioznog plana Glavnog grada u ovom pogledu su zaista velika. Podgorica, kao glavni grad, administrativni i biznis centar Crne Gore, ima veliki potencijal da privuče značajan broj kredibilnih investitora. Olakšice koje biznis zone nude nijesu male. Podsjetiću, za lica zaposlena u biznis zonama korisnik biznis zone ne plaća doprinose za obavezno socijalno osiguranje na zarade, doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinose za zdravstveno osiguranje, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti i doprinose za Fond rada. Takođe, ne plaća ni porez na dohodak fizickih lica i to za period od pet godina od dana zapošljavanja u biznis zoni. Kako olakšice ne mogu prelaziti maksimalni dozvoljeni intenzitet pomoći od 50% za velika, 60% za srednja, odnosno 70% za mala privredna društva, tako se do datog procenta može koristiti i druga pomoć sa lokalnog ili državnog nivoa. Istakao bih da su neki od postojećih korisnika aktuelnih biznis zona bili su ujedno i korisnici našeg programa za unapređenje konkurentnosti privrede u prethodnom periodu, a očekujem da će tako biti i u narednom periodu. U odnosu na ekskluzivan status i olakšice koje se pružaju poslovanjem u biznis zonama, uspostavljanje biznis zona ima za rezultat povećanje privrednih aktivnosti, snažan podsticaj za investicije i nova ulaganja stranih i domaćih investitora i, naravno, povećanje zaposlenosti. Otvara se prostor za nove sinergije privrede, društva i akademske zajednice. Trenutni presjek stanja biznis zona u Crnoj Gori - biznis zone otvorene za ulaganja su u: Bijelom Polju, Mojkovcu, Podgorici i Nikšiću; osnovane biznis zone su u Šavniku i Beranama, a biznis zona čije je osnivanje u pripremi je u Rožajama. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:22:37)

Komentar ima poslanica Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (16.06.20 10:22:42)

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem na odgovoru. Zaista mislim da je jedna dobra praksa uspostavljena takozvanih posebnih klastera za zasnivanje biznisa, u međuvremenu proglašena izvanično biznis zonama, jedna dobra prilika da oni koji to ne mogu pod postojećim uslovima zasnuju i otpočnu svoj biznis tamo gdje je malo lakše i produktivnije realizovati pomenute aktivnosti. Ono što želim posebno da kažem i što mislim da je jako važno, obzirom da je aktuelna tema oko procesa integracije i famoznog poglavlja 8, koji se tiče konkurencije, a na koji negdje još uvijek različito gledamo sa aspekta uspješnosti završetka cijelog ovog procesa, jeste činjenica da se negdje biznis zone odnose barem u onih pet mjerila na sam proces pregovaranja. Važno je da je i Savjet agencije za konkurenciju u nekoliko navrata, razmatrajući raznorazne inicijative vezane za uspostavljanje biznis zona, upravo vodio računa o tome da ne dođe do kršenja zakona i da se eventualno takozvane fiskalne olakšice koje se odnose na biznis zone ne kose sa duhom zakona koji je bio predmet posebnog interesovanja javnosti, ali čini mi se i Evropske unije i svih onih eksperata koji su se bavili ovim pitanjima. Generalno, dato je pozitivno mišljenje, to jeste jedna vrsta subvencionisanja biznisa, odnosno preduzetništva, ali sasvim sigurno ne u mjeri ili granici koja bi se kosila sa duhom zakona. Jako je važno, a to ste i Vi napomenuli, svakako sa pozitivnim efektima u odnosu na one potrebe i ona interesovanja potencijalnih investitora koji bi pomogli da i u ovoj dosta teškoj situaciji za crnogorsku ekonomiju to bude jedan pozitivan ventil ili otklon ovim otežanim uslovima poslovanja, koje je i ova kriza, koja već izvjesno vrijeme traje, Crnoj Gori donijela. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:24:21)

Zahvaljujem.
Sada dajem riječ poslanici Ani Nikolić.
Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (16.06.20 10:24:38)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Poštovani građani Crne Gore i građani Prijestonice, moje pitanje se, naravno, odnosi na grad odakle dolazim Cetinje. Pitanje koje sam uputila Ministarstvu ekonomije jeste sljedeće:

Kada će biti završen projekat rekonstrukcije dalekovoda tridesetpetokilovatnog na relaciji Rijeka Crnojevića - Zagrablje - Humci?

Radi se o rekonstrukciji dalekovoda od 35kw koji je dug 25 kilometara, tako da je to jako zahtjevan i jako skup projekat rekonstrukcije. Tim prije, što će se sa dobrim funkcionisanjem ovog dalekovoda kvalitetno strujom napajati oko 1.500 domaćinstava na području prijestonice. Ne samo zbog toga, već ovaj dalekovod je jako interesantan za Cetinje zbog toga što bi sa ovog dalekovoda alternativno se napajao i Podgor, koji je glavno vodoizvorište, odnosno izvorište za snadbijevanje vodom Prijestonice.

Ono što je jako važno napomenuti jeste da je Podgor u funkciji tokom čitave godine. To izvorište se sada trenutno napaja sa dalekovoda Virpazar i trpi česte strujne ispađe tokom godine. Pogotovo su strujni ispadi česti tokom ljetnjeg perioda kada je i zbog turističke sezone i uopšte velika potrošnja električne energije u tom periodu dovodi do čestih ispada. U tom momentu prestaje da funkcioniše taj izvor Podgor, tako da puno pravi problema u prekidu snadbijevanja vodom našeg grada.

Zbog čega je to tako? Zbog toga što je kompletan sistem snadbijevanja od Podgora jako komplikovan. Podgor se nalazi na 172 metra nadmorske visine, a voda sa Podgora se pumpa na visini od 700 metara da bi došao do te sekundarne mreže. Da bi sistem bio još komplikovaniji, on se uglavnom radi u prekidu dva stepena. Prvim stepenom voda se pumpa od izvorišta do pumpne stanice Višnjica, koja se nalazi na 503 metra nadmorske visine, a u drugom stepenu od Višnjice do prekidne komore Velja gora, koja se nalazi na 821 metru nadmorske. Znači, u tom usponu od 700 metara onog momenta kada nestane struja da bi se ponovo taj tok uspostavio, od 30 minuta nestanka električne energije trpi taj sistem snadbijevanja i po šest do sedam sati, tako da grad bude onda bez vode. Da se to otklonilo, jako je važno za Prijestonicu da se rekonstrukcija ovog dalekovoda završi tokom ove godine kako je i u projektu planirano. Stoga, voljela bih da nam gospodin Vujović da precizan i tačan odgovor kada će se završiti rekonstrukcija ovog dalekovoda. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:27:44)

Hvala, poslanice Nikolić.
Dajem riječ Nikoli Vujoviću.
Izvolite.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 10:27:50)

Hvala, potpredsjedniče.
Uvažena poslanice Nikolić,

Stabilan i pouzdan rad distributivnog sistema kroz kvalitetno napajanje potrošača je jedan od ključnih ciljeva naše energetske politike. I to potrošača u najširem smislu - od domaćinstava i kompanija u gradskim područjima, a posebno domaćinstava i ostalih potrošača u ruralnim djelovima zemije. Dokaz značaja koji pominjem je i inicijativa Vlade Iz juna 2018. godine, na osnovu koje je CEDIS krenuo u kapitalnu revitalizaciju elektrodistributivne mreže u ruralnim

područjima. Projekat revitalizacije distributivne mreže obuhvata kompletnu rekonstrukciju: oko 1.000 km sredjenaponske mreže, rekonstrukciju oko 2.000 km niskonaponske mreže, kao i kompletnu rekonstrukciju oko 500 trafostanica. Vrijednost revitalizacije distributivne mreže je 82 miliona eura, a planirana je da se realizuje u periodu od 3 godine.

Danas, dvije godine nakon početka projekta revitalizacije, sa ponosom možemo da istaknemo da je kompletno rekonstruisano 17 dalekovoda ukupne dužine 550 kilometara, dok se do kraja avgusta očekuje da se završi započeta rekonstrukcija još 11 dalekovoda ukupne dužine 260 km. Tokom dosadašnje realizacije ovog kapitalnog projekta, urađeno je oko 4.500 novih stubova, dok je izvršena kompletna rekonstrukcija 153 trafostanice. Veoma je važno napomenuti da je benefite dosadašnje realizacije ovog projekta osjetilo oko 20.000 domaćinstava u Crnoj Gori.

Značaj dalekovoda koji pominjete ste opisali i u samom pitanju. Dakle, riječ je o dalekovodu dužine oko 25,4 km. Važno je istaći da napaja 1.500 domaćinstava na Cetinju i da služi kao rezervno napajanje električnom energijom za Podgor. Navedeni dalekovod se sastoji od tri dionice:

1. Trafostanica Podgor - trafostanica Rijeka Crnojevića,
2. Trafostanica Rijeka Crnojevića - Zagrablje i
3. Zagrablje - trafostanica Humci.

Prva dionica je već završena, odnosno krajem 2012. godine i puštena je u rad. Dionica trafostanica Rijeka Crnojevića - Zagrablje je u završnoj fazi. Obimni imovinsko - pravni odnosi na ovoj dionici kod Doborskog sela su riješeni uz rješavanje sudskih procesa i uz značajnu podršku rukovodstva Prijestonice. Završetak radova se očekuje do kraja ovoga mjeseca. Završetkom radova na ovoj dionici obezbijediće se rezervno napajanje vodoizvorišta Podgor sa električnom energijom, što će značajno podići pouzdanost napajanja vodom za stanovnike Prijestonice. Za treću dionicu, dionicu Zagrablje - trafostanica Humci, koja je najkraća i čija dužina iznosi 3,2 km, tokom maja su dobijeni urbanističko-tehnički uslovi, što je preduslov za izradu tehničke dokumentacije. Završetak izrade tehničke dokumentacije i objava Javnog poziva za izvođenje radova se očekuje u III kvartalu ove godine, dok se završetak radova na ovoj dionici očekuje se tokom naredne godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:31:05)

Poslanice Nikolić, imate pravo na komentar. Da li želite da ga iskoristite? Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (16.06.20 10:31:13)

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem državnom sekretaru gospodinu Nikoli Vujoviću na odgovoru. Odgovor je zaista pozitivan, odličan za naš grad. Znači da će krajem ovoga mjeseca biti završena sanacija ovog dijela dalekovoda koji se direktno odnosi na alternativno snadbijevanje Podgora, što znači da ćemo ovu sezonu i ovo ljeto dočekati stabilnije kad je u pitanju snadbijevanje vodom. Zaista želim sada da istaknem i tu saradnju CEDIS-a koja je bila otkada se i usvojio ovaj projekat i donio kompletnu sanaciju ovih svih dalekovoda; da je u toku 2018. i 2019. godine dosta odrađeno na teritoriji Prijestonice zajedno sa lokalnom upravom na Cetinju, da su i oni jako zadovoljni sa tom saradnjom, da je do kraja 2020. godine ukupna vrijednost svih investicija na području koje pokriva Prijestonica, sa svim selima koje pripadaju Prijestonici, oko dva miliona i 300 hiljada eura. To je jako pozitivno i jedna pozitivna saradnja koja je zaista na zadovoljstvo kompletnog našeg grada.

Želim dopunsko pitanje da Vam postavim i cijenim da mi Vi danas možete i na to odgovoriti bez veće pripreme. Sigurno je i to toku, a tiče se stanja dalekovoda desetokilovatnog prema Višnjici. Cetinje, izuzev Podgora koji je vodoizvorište koje služi tokom čitave godine, služi se i sa akumulacionog izvorišta koje akumulira vodu od kišnica sa vrela. Njega koristimo od novembra do maja, u tom dijelu godine kada su padavine i kada je izdašnost padavina veća. Ono što je tu problem jeste isto što je taj dalekovod često u ispadu, tako da ga ne možemo koristiti, a onda se vraćaju na korišćenje vode u Podgoru. Šta je tu u stvari važno? Važno je da je potrošnja električne

energije kad se snadbijeva sa vrela povoljnija i utrošak električne energije na mjesečnom nivou bude od nekih 10 do 20 hiljada za razliku od Podgora, gdje je mjesečna faktura struje zbog toga što se tako gravitaciono pumpa voda i do 70 hiljada. Znači, ukoliko bi se vrela koristila u pravom kapacitetu, za period od šest mjeseci grad bi uštedio, odnosno Prijestonica bi uštedjela nekih 250 hiljada eura, što je jako važno.

Znači, za vodosnadbijevanje i kompletan ekonomski sistem i održivost jako je važno da u funkciji budu i vrela tokom perioda od novembra do maja, a to će biti ukoliko dalekovod bude saniran i pouzdan. Inače, gospodine Nikola Vujoviću, hoću da Vam se posebno zahvalim na Vašem odgovoru. Nadam se da ovo jutro slušaju građani Prijestonice, pogotovo što ste dijete našega grada, kadar koji dolazi sa Cetinja i kadar koji je evo bio u situaciji i jeste u situaciji da u svojoj karijeri na pravi način pomaže svome gradu. Sve čestitke i još jedanput hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:34:16)

Zahvaljujem poslanici Ani Nikolić.

Dopunsko pitanje. Znači, precizno je formulisala zahtjev za dopunskim pitanjem i dajem riječ državnom sekretaru gospodinu Vujoviću. Napominjem da poslanica Nikolić nema pravo komentara na dopunsko pitanje.

Izvolite.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 10:34:39)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Nikolić, veliko Vam hvala na svemu lijepom što ste rekli.

Kada je riječ o Vašem dopunskom pitanju, imam informaciju da je rekonstrukcija pomenutog dalekovoda završena. To je desetokilovatni dalekovod, kao što ste pomenuli, i to će u značajnoj mjeri doprinijeti poboljšanju situacije vodosnadbijevanja u Cetinju. Dakle, to je samo jedan korak više. Pred nama je još nekoliko koraka koje koordiniše Prijestonica Cetinje zajedno sa CEDIS-om i vodovodom Cetinje. Nadam se da ćemo uskoro konačno imati riješeno pitanje vodovodnog snadbijevanja na Cetinju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:35:23)

Imamo neke pohvale iz klupa, ali da ih ne činimo javnim.

Dajem riječ poslaniku Milošu Nikoliću.

MILOŠ NIKOLIĆ (16.06.20 10:35:41)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolegenice i kolege, poštovani gospodine Vujoviću, poštovani građani,

Koristeći poslovničko pravo iz članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministrici ekonomije Dragici Sekulić postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovana ministrice, uzевši u obzir nedavne najave iz Vašeg resora, možete li nam dati bliže informacije o eventualnom raspisivanju tendera za gradnju Solarne elektrane na Veljem brdu?

Образложение: S obzirom na najave iz Vašeg resora, kao i usvajanje određenih odluka u gradskom parlamentu koje se tiču stvaranja preduslova za realizaciju ove investicije - da li Ministarstvo eventualno planira da uskoro pokrene proceduru javnog oglasa za valorizaciju ove lokacije za gradnju solarne elektrane? Podsjetiću, realizacijom ovog projekta Podgorica bi dobila svoju prvu solarnu elektranu za koju postoje najave još od 2016. godine i koja bi imala nemjerljiv značaj za privredni razvoj Glavnog grada.

Kao što sam i naveo u kratkom obrazloženju, pretpostavke, odnosno preduslovi koji su bili obaveza gradskog parlamenta su usvojeni, koliko se sjećam, još krajem 2018. godine, budući da sam učestvovao u tom procesu. Svakako da dalji privredni razvoj Glavnog grada, koji se svakako dinamično razvija, o čemu možemo svjedočiti ovih dana, prije svega, u infrastrukturnom smislu, u saobraćajnom smislu, u razvoju svih ostalih sadržaja koji su Glavnom gradu potrebni zbog sve većeg broja stanovnika koji žive u Glavnom gradu. Svakako da je potrebno podsticati i dalje razvijati privrednu djelatnost u Glavnom gradu, otvarati nova radna mjesta i dalje snažiti ono što je ukupan privredni doprinos Glavnog grada. U tom kontekstu, projekat solarne elektrane Velje brdo jeste jako značajan. Čini mi se da se radi o projektu od otprilike 50 megavat sati. Vjerujem da bi jedan takav projekat u energetici, osim Glavnog grada i Crnoj Gori onako donio i neka nova znanja u ovoj oblasti, neke nove benefite od svega toga. Imajući u vidu sve navedeno, u kojoj se trenutno nalazimo fazi i šta će Ministarstvo ekonomije uraditi po ovom pitanju? Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:38:00)

Hvala, poslaniče Nikoliću.
Izvolite, gospodine Vujoviću.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 10:38:06)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Nikoliću, hvala na dostavljenom pitanju i interesovanju za ovako važan projekat. Najave koje ste pomenuli posljedica su velikog interesovanja investitora za projekte izgradnje novih proizvodnih objekata u Crnoj Gori, a sve to je posljedica odgovornog sprovođenja politike, posebno od referenduma na ovamo, kad je riječ o sektoru energetike.

Na području Veljeg brda trenutno je prostorno-planskom dokumentacijom predviđena izgradnja solarne elektrane instalisane snage 50 megavati. Međutim, tokom prošle godine, od potencijalnih investitora, dobili smo informacije da lokalitet Veljeg brda ima značajno veći potencijal za eksploataciju solarne energije od predviđenih 50 megavati. Naime, potencijal na koji su nam i investitori ukazali kreće se u opsegu od 150 pa i do 300 megavati. Imajući u vidu da trenutno instalisani kapacitet svih elektrana u Crnoj Gori iznosi oko 1000 megavati, mislim da to dovoljno govori o značaju i veličini ovog projekta.

U cilju odgovornog pristupa realizaciji ovog potencijala, Ministarstvo ekonomije je preduzelo niz aktivnosti u smislu njegove dalje valorizacije i samog razvoja projekta. Inicirane su izmjene PUP-a Podgorica, koje će dati osnov za prostorno planiranje značajno veće solarne elektrane nego što je predviđena postojećom planskom dokumentacijom. Sastavljena je radna grupa koju čine predstavnici: Ministarstva ekonomije, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Opštine Podgorica, Ministarstva finansija, Uprave za nekretnine, a koja ima zadatak da spremi neophodne analize i podatke kako bi se tenderski dokument što prije pripremio.

Radna grupa je, prema usvojenom hodogramu, planirala da objavu tendera i zakup zemljišta za izgradnju solarne elektrane završi u trećem kvartalu ove godine. Međutim, situacija sa virusom Kovida-19 je negativno uticala na planiranu dinamiku, pa će se nakon ovog perioda neizvjesnosti, koju je epidemiološka situacija donijela ne samo Crnoj Gori već čitavom svijetu, odvijati na način da planiramo objavu ovog tendera i potpisivanje ugovora do kraja ove godine. Svakako da će ovaj projekat uz već započeti projekat solarne elektrane na Briskoj gori i vjetroelektrane Gvozd, vjetroelektrane Brajići biti snažan zamajac oporavka naše ekonomije sa jasnim nastavkom politike rasta i razvoja crnogorske energetike. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:40:37)

Poslanik Nikolić.

MILOŠ NIKOLIĆ (16.06.20 10:40:44)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala gospodinu Vujoviću na odgovoru.

Drago mi je što smo čuli da kapaciteti na Veljem brdu predviđenog lokaliteta za izgradnju solarne elektrane su nešto veći od onoga što se mislilo kada je ona projektovana, odnosno kada su rađena planska dokumenta. Dakle, sami ste rekli da je riječ o jednom značajnom potencijalu, značajnom kapacitetu i vjerujem da bi, uprkos zbilja jednoj neuobičajnoj okolnosti smo suočeni ove godine koja se tiče novog korona virusa, ipak trebalo dodatno dinamizirati rad na raspisivanju tendera, odnosno na dodatnoj dinamici kada je u pitanju početak, a samim tim i finiš realizacije ove investicije. Ona je od nemjerljivog značaja za Glavni grad, ali je i od nemjerljivog značaja za ukupni energetske sektor u Crnoj Gori. Sami ste rekli da zbilja postoji jedan zamah u energetici kada su u pitanju i solarne elektrane i vjetroelektrane, pobrojali ste ih nekoliko. Vjerujem da nam je i ova situacija pokazala da sektor turizma i dalje treba apsolutno razvijati u mjeri mogućeg, ali da treba pokušati smanjiti zavisnost od njegovih doprinosa. Vjerujem da je sektor energetike jedna od oblasti u kojoj to možemo uraditi ovakvim i sličnim projektima, a naravno i ostalima kojima valorizujemo što su ukupni energetske potencijali Crne Gore koji se tiču i obnovljivih izvora energije i onoga što su kapaciteti uglja i svih onih drugih kapaciteta koje imamo kako bismo dalje u maksimalnoj mjeri, u maksimalnom iznosu koristili potencijal koji imamo.

Apsolutno želim da pohvalim ono što je Ministarstvo ekonomije u ovom mandatu i u prethodnim mandatima radilo na tome. Zbilja je svima jasno da su napravljeni određeni iskoraci, odnosno da su napravljeni određeni pomaci, ali nas je i ova sadašnja situacija podučila da zbilja je to potrebno dodatno koliko je moguće dinamizirati kako bismo što prije iskoristili kapacitete i potencijale koje imamo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:42:51)

Hvala.

Na ovaj način smo završili pitanje, odgovor i komentar koje je postavio poslanik Miloš Nikolić vezan za projekat solarne energije.

Sada dajem riječ poslaniku Filipu Vukoviću.

FILIP VUKOVIĆ (16.06.20 10:43:15)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Moje pitanje je davno postavljeno:

Kada se očekuje potpisivanje ugovora o rekonstrukciji Termoelektrane Pljevlja sa najpovoljnijim ponuđačem na tenderu? S obzirom da je u međuvremenu ugovor potpisan, to ne smatram efikasnošću Ministarstva da ste bili brži od odgovora, nego sticajem okolnosti s obzirom da zbog pandemije korona virusa to potpisivanje je odloženo. Važnost ovog projekta prevazilazi neku opštu informisanost u javnosti koja prati energetiku. Pored tog sistema zaštite životne sredine, odnosno eliminacije sumpora kao vrlo problematičnog elementa, ovdje će doći i do nekih korisnih stvari, do jednog novog proizvoda koji se zove industrijski gips-kalcijum sulfat, kalcijum karbonat i sumpor dioksid u hemijskoj reakciji daju kalcijum sulfat. Taj gips, naravno, da ima primjenu u onome što zovemo građevinski materijali. Industrija cementa je nemoguća bez gipsa. Dok je radila fabrika cementa u Pljevljima, taj gips se uvezio iz jednog ležišta u Srbiji, negdje u zoni Kragujevca. Ovdje ćemo imati znači besplatno jedan te neke eventualno industrije cementne u Pljevljima.

Takođe, sadašnji način odlaganja šljake i pepela, vidjeli smo to i vidimo svaki dan, koliko je problematičan bez obzira na sve mjere koje se preduzimaju. Ovdje će biti jedan potpuno novi sistem odšljakivanja, odnosno miješaće se gips sa šljakom i pepelom. Dolazi do kalciranja i dobijamo praktično jednu čvrstu masku koju možemo da sa bilo kojom stijenom ili kamenom. U

svakom slučaju, iz tog aspekta će biti jako mnogo pozitivnih efekata u sferi ekologije. Ono najvažnije što je Vama jako jasno, kao i većini ljudi koji se bave, a to je da ukoliko ne završimo taj sistem za odsumporavanje u doglednom roku, prijeti nam mogućnost ili da nam se obustavi rad Termoelektrane, ili da nam dozvole da radimo uz neke dodatne penale, koje u ovom trenutku niko ne može da pretpostavi šta će se dešavati - s obzirom da tih 20.000 sati rada bloka ističe negdje krajem godine. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:46:37)

Hvala.

Stručno pitanje. Siguran sam da ćemo dobiti stručan odgovor, jer je gospodin Vujović dugo u toj materiji.

Izvolite, Nikola.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 10:46:48)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Vukoviću, kao što ste i rekli, u međuvremenu je potpisan ugovor, 09.06, pedeset četiri miliona eura investicija ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja. Raduje nas ta činjenica svakako. Ono što je propisano ugovorom je šest mjeseci period da se odradi tehnička dokumentacija, odnosno već dobijena građevinska dozvola iskoristi za fizičku realizaciju projekta. 39 mjeseci je period za koji mora biti okončana ekološka rekonstrukcija Termoelektrane. Ali, pomenuo bih činjenicu da se realizacija ovog projekta ne odnosi samo na to što će se u značajnoj mjeri smanjiti štetni gasovi u Opštini Pljevlja, već činjenica da će se realizacijom ovog projekta stvoriti pretpostavke za toplifikaciju Pljevalja. Dakle, ekološka rekonstrukcija će omogućiti izvor toplote za grijanje Pljevalja, ali isto tako je važno pomenuti opredjeljenje Elektroprivrede Crne Gore da donira dva i po miliona za izradu magistralnog gasovoda. Takođe, značajne aktivnosti Opština Pljevlja preduzela je u projektu toplifikacije Pljevalja. Mislim da će analiza toplotnog konzuma Pljevalja biti gotova u ovom mjesecu, tako da će se u narednih nekoliko mjeseci stvoriti sve pretpostavke za fizičku realizaciju i toga projekta, koji će u značajnoj mjeri doprinijeti boljoj ekološkoj situaciji u Opštini Pljevlja. Ne treba zaboraviti ni vrijedan projekat rekultivacije i sanacije deponije pepela i šljake Maljevac, vrijednosti više od deset miliona eura koji sprovodi Elektroprivreda. Takođe, ne treba zaboraviti ni prošlogodišnje opredjeljenje i Elektroprivrede i Rudnika uglja da kroz plaćanje ekološke naknade doprinesu boljoj situaciji u ekološkom smislu u Opštini Pljevlja.

Dakle, ovo sve pominjem iz razloga što je zaista napravljen veliki broj koraka. U toku je veliki broj projekata u Opštini Pljevlja i mislim da će se njihovom realizacijom značajno popraviti teška ekološka slika u Pljevljima i očekujem da će se prvi rezultati vidjeti veoma brzo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:49:30)

Pravo na komentar ima poslanik Vuković.

FILIP VUKOVIĆ (16.06.20 10:49:35)

Hvala.

Ovaj segment koji ste Vi naglasili u Vašem odgovoru, s obzirom da Vam je odgovor bio lak, potpisali smo. Sad ja ne mogu da kažem da sam nezadovoljan odgovorom. Naravno da sam zadovoljan, ali taj segment toplifikacije, odnosno proizvodnje toplotne energije pored električne energije iz Termoelektrane Pljevlja je značajan za opštinu, ali je značajan i za Termoelektranu, odnosno Elektroprivredu, jer povećava stepen iskorišćenja toplote iz uglja. Svi blokovi koji imaju

mogućnost da proizvedu i toplotnu energiju i da je nekome predaju ili prodaju u okruženju naravno da to rade i to je najjeftiniji vid grijanja, a u zadnje vrijeme i hlađenja gradova koji se nalaze u neposrednoj blizini termoelektrana. Sa istom energijom može i da se grije i da se hladi prostor.

U ovom slučaju Pljevlja naravno da imaju potrebu uglavnom za grijanjem i rekonstrukcijom turbine, odnosno oduzimanjem dijela aktivne energije sa turbine i pretvaranja u toplotnu energiju, a ne električnu, dobićemo potreban konzum za grijanje grada. Ovo što ste rekli, radi se projekat, ti projekti svi postoje. Izvođački projekti postoje još 90-ih godina. Radio ih je Mašinski fakultet Beograd, Mašinoprojekt Beograd, naravno, u saradnji sa fakultetima crnogoskim i kasnije smo tu dokumentaciju inovirali. Bukvalno postoje svi ti podaci. Konzum je živa stvar. Kad kažete koliki je konzum Pljevalja; ako nastavi da se iseljava narod iz Pljevalja, taj račun će biti netačan i obrnuto. Kad kažete konzum, to je vrlo relativno. Takođe, konzum će zavisiti koje će cijene biti toplotne energije koja se bude prodavala građanima. Ako on pređe ekonomske mogućnosti ili kupovnu moć građana Pljevalja, opet neće se desiti da svi kupuju toplotu. Imamo slučaj Požarevac-Kostolac, toplificirani jedan veliki grad u Srbiji sa toplotom iz kostolačkih elektrana i jako jako sporo ide širenje mreže s obzirom da je platežna moć građana Požarevca toliko mala da ne mogu da potpišu ugovore i da kupe tu toplotu. Opet, građani Kostolca svi se griju tom toplotom, ali termoelektrane kostolačke, koje imaju 1.000 mega vata, su napravile cijenu u kojoj je i kompenzacija onoga što Termoelektrana i rudarstvo uzimaju životnoj sredini. Napravili su jako niske cijene i praktično svi koriste te usluge.

Završiću s tim što je šteta što u ovom postupku nije došlo i do rekonstrukcije turbine i generatora. Rekonstrukcije u smislu povećanja kapaciteta, u jednom dijelu kada se radio taj projektni zadatak ideja je bila da se praktično izmijeni turbina i naravno ovaj sistem za loženje i grijanje se svakako mijenja s obzirom da je to sad potpuno drugi sistem. Tu smo mogli da dobijemo onaj željeni veći stepen iskorištenja energije iz uglja i da promjenom generatora dobijemo blok koji je mogao da ima oko 300 mega vata. S tim što očito, obzirom da cijena ova koja je prihvaćena ne sadrži tu rekonstrukciju. Dobićemo ono što je bila osnovna ideja - odsumporavanje i eliminacija azotovih oksida, saniranje deponije šljake i pepela i naravno dodatni izvor toplotne za toplifikaciju grada. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 10:54:08)

Zahvaljujem poslaniku Vukoviću.

Sada dajem riječ poslaniku Srđanu Miliću. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (16.06.20 10:54:24)

Proceduralno. Samo želim da naglasim da, ni poslije 25 dana od kada sam postavio pitanje, nijesam dobio odgovor. Vjerovatno je to način kako se funkcioniše. Ja sam Vam ukazao, potpredsjedniče, da je to problem i mislim da ne postoji nikakvo objašnjenje zašto se nije dostavio odgovor već 25 dana.

Druga stvar, nemam odgovora kada je usvojem Plan interventnih nabavki.

Gospođu Sekulić pozdravljam. Znam da ni prošli put nije bila tu, ni sada nije tu i potpuno je razumijem. Nikakvih problema nema. Potpuno razumijem o čemu se radi, ali ja se izvinjavam što ću malo da ovu idilu koja ovdje postoji razrušim načinom da odgovorimo na pitanje ko ima što u ovoj državi od obnovljivih izvora energije, odnosno da konačno kažemo šta je bio cilj. Cilj je bio razvoj tehnologije prilagođavanja elektroenergetskog sistema novim izvorima. Rast broja elektrana na sunce i vjetar, malih hidroelektrana dovelo bi do rasta broja kompanija u sektoru energetike. U Velikoj Britaniji ovaj cilj je postignut na način da je otvoreno 100.000 novih radnih mjesta. Za zemlje bivše Jugoslavije se kaže da se desilo prebacivanje profita van zemlje kroz davanje investitorima stranim proizvođačima opreme i onima koji de fakto i de jure upravljaju tim državama. Ili, što kaže Evropska unija u svom izvještaju - Kada mjere i ciljevi u energetici nijesu

dovoljno jasno postavljeni i kada nemaju iza sebe striktan mehanizam praćenja troškova i ekonomske efikasnosti, oni lako mogu postati plodno tlo za razne oblike korupcije s obzirom na ogromnu finansijsku vrijednost energetskih objekata. Šta smo mi to dobili u ovom periodu?

Građani Crne Gore su u posljednjih pet godina platili 75 miliona evra za subvencije i tehničke gubitke. Država Crna Gora je, po osnovu koncesija, dobila 1,6 miliona. Dakle, 1,6 miliona evra država je dobila, a 75 miliona su građani platili. Mi imamo situaciju da je izrada cijene elektrana za solarne od 2010. do danas pala 84%; za kopnene vjetroelektrane pala je 49%; za litijumsko-jonske baterije pala je više od 75%. Onda se postavlja pitanje šta je zajednički imenitelj. Država nije prihodovala, prihodovao je neko drugi. Ko je taj ko je prihodovao ova sredstva?

Poštovani građani Crne Gore,

Ima jedna organizacija koja se proslavila po čuvenim papirima, koja svake godine u jakoj i žestokoj konkurenciji bira čovjeka godine organizovanog kriminala i korupcije na svjetskom nivou. U 2015. godini čovjek organizovanog kriminala i korupcije na svjetskom nivou je naravno Milo Đukanović. 2019. godine svjetski čovjek broj jedan kada se govori o politici organizovanog kriminala i korupcije, citat ovdje postoji, postoji nevladina organizacija, postoje oni koji preuzimaju od njih svoja stanovišta a preuzima ih Evropska unija, je Džozef Muskat. Odnosno, drage moje kolege ovdje, mi imamo da je Parlament Malte, zemlje članice Evropske unije, raspravljao o investiciji koja se desila u Crnoj Gori. Parlament Malte i premijer koji je morao zbog toga da podnese ostavku i njegov ministar Mici, koji je sedam puta dolazio ovdje i razgovao sa ministrima koji su bili tada vezano za ekonomiju, energetiku, prostorno planiranje i sve ostalo. On je morao da podnese ostavku zbog toga što je taj Muskat 2019. godine izabran za prvog čovjeka organizovanog kriminala i korupcije u svijetu.

Šta smo mi u ovom periodu dobili? Dali smo dozvole za 77 malih hidroelektrana, od čega 15 danas radi, 24 su u izgradnji, za 11 se radi o tehničkoj dokumentaciji, za osam su raskinuti ugovori, a procedura za raskidanje ugovora je još za 10 hidroelektrana. Svaki podatak ovdje koji sam iznio je podatak koji je meni dostavljen od Regulatorne agencije za energetiku, od crnogorskog operatora tržišta električne energije, ili od onih koji se bave ovom problematikom. Ono što je ovdje poseban problem, o kojem zaista mi moramo govoriti, je način kako se dobijaju subvencije i koji su iznosi tih subvencija. Ovo nema veze ni sa jednom političkom partijom. Ovo nema veze ni sa jednim pojedincem. Ovaj izbor je bio žestok. Ovdje je trebalo zaraditi da budete prvi čovjek 2015. godine organizovanog kriminala i korupcije. Sa druge strane, ovo ima veze sa Crnom Gorom. Ovo nema veze sa tim kolika je naša godišnja proizvodnja danas, kolika je naša godišnja potrošnja? Ako je godišnja potrošnja Crne Gore danas dvije milijarde i devetsto i nešto, recimo tri milijarde kilovat sati, ako je proizvodnja iz obnovljivih izvora energije negdje oko dvije milijarde i trista miliona kilovat sati, a ako je proizvodnja iz Termoelektrane Pljevlja, govorim o podacima za 2018. godinu, imam razloga zašto to govorim za 2018. godinu, milijardu i četiri stotine miliona kilovat sati, to znači da je naša ukupna proizvodnja tri milijarde i sedamsto miliona kilovat sati, a ukupna potrošnja dvije milijarde i devetsto miliona kilovat sati. Hvala Vam na vremenu, gospodine potpredsjedniče, završavam.

Razlika je osamsto miliona kilovat sati. Da li su tih osamsto miliona kilovat sati izvezeni iz Crne Gore po cijeni koju plaćaju danas građani Crne Gore za električnu energiju?

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:
Izvolite.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 11:01:10)

Hvala, potpredsjedniče. Izvinjenje gospodinu Miliću što mu odgovor nije dostavljen, čim prije će biti dostavljen. Vas, potpredsjedniče, molim za razumijevanje ukoliko malo produžim sa odgovorom, jer mi je zaista cilj da odgovor na svih sedam, osam pitanja koje je postavio poslanik Milić.

Pa da počnemo redom, a ako koje preskočim, Vi me posjetite. Kad je riječ o pitanju koje ste nama poslali, ticalo se izmjene Zakona o energetici, pretpostavljam da ste informisani da je Vlada

na prethodnoj sjednici usvojila predloge izmjena i dopuna i da će se uskoro naći u Parlamentu, a i svakako će se o Vašoj inicijativi odrediti, kao i prema svim drugim inicijativama koje stižu iz Parlamenta. Kad je riječ o zaštiti građana Crne Gore u energetske sektoru, posebno kada je riječ o našim obavezama usklađivanja sa politikama Evropske unije u ovoj oblasti, siguran sam da Vam ne promiču nezapaženo izvještaji Sekretarijata Energetske zajednice, koji se prezentuju upravo u ovom domu svake godine. Prema tim izvještajima, a želim da vjerujem da ste ih pažljivo čitali, piše da je Crna Gora lider u Energetskoj zajednici, što znači da je najviše učinjela na usklađivanju politika, kao i dostizanju standarda EU u ovoj oblasti a tako će biti i ubuduće. Nastavićemo sa politikama prepoznatim u smjernicama, prije svega, Energetske zajednice, znate da su one adaptirane za zemlje članice Energetske zajednice, ali i politikama Evropske unije. Ono što je glavna odrednica aktuelne politike EU tiče se takozvanog grin dila, koji je Crna Gora već počela da sprovodi.

Podsjetiću na već započeti proces energetske tranzicije, koji kao jedan od najvažnijih komponenti prepoznaje realizaciju projekata izgradnje proizvodnih objekata koji koriste obnovljive izvore energije na tržišnim principima, što je jako važno da naglasim. Sa tim smo, kao što znate, počeli prije nekoliko godine.

Kada je riječ o zaštiti interesa građana u sektoru energetike kroz plaćanja naknade za obnovljive izvore energije, znam da Vam je poznato da je Vlada izmijenila propise kojima se svi potrošači iz kategorije domaćinstava oslobađaju naknade za mjesečnu potrošnju do 300 kilovat sati. Ovo iz razloga što smo Vam već objašnjavali određene energetske politike tokom prethodne godine, pa mi je žao što nas niste pomenuli kad ste već pomenuli ostale institucije od kojih dobijate odgovore iz sektora energetike. Vrata Ministarstva ekonomije su Vam uvijek otvorena za razgovore na temu energetike makar kada sam ja u pitanju.

Dozvolićete mi da Vas podsjetim na ovo što smo Vam i tada ukazali. Ovim izmjenama zaštićene su najugroženije kategorije kupaca, kao i svi energetske efikasni kupci koji svojim ponašanjem doprinose eliminaciji uvoza energije i energenata. Ova odluka je dovela do toga da računi za utrošenu električnu energiju budu umanjeni za 5% za sve potrošače koji troše do 300 kw sati, a manji su ili su isti za sve koji potroše mjesečno do 600 kw sati. Veće račune plaćaću samo oni koji permanentno troše velike količine energije, što je i ekološki i socijalno apsolutno opravdano. Primjera radi, u aprilu 60% domaćinstava u Crnoj Gori nije platilo ni jedan cent za posticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije.

Pošto ste Vi govorili o kontroverzama, ja ću o činjenicama u sektoru energetike. A to je da je prije desetah godina Crna Gora izdvajala oko 80 miliona eura godišnje za uvoz električne energije, što bi značilo da bi bez programa podsticanja obnovljivih izvora taj trošak za ovih deset godina bio oko 800 miliona. Tada je odgovornim sprovođenjem politike odlučeno da se primijeni koncept koji se pokazao kao najbolji i najefikasniji u zemljama Evropske unije, mehanizam fid-in tarifa. U tom trenutku, poslaniče Miliću, primjenjivan je u 21 od 28 zemalja Evropske unije. A neki od rezultata postignuti za ovih desetah godina, koji su Vam pomakli, su: više od 250 miliona eura novih investicija; otvaranje više od 120 novih radnih mjesta; izgradnja nove energetske i saobraćajne infrastrukture dominantno na seoskim područjima sjevera zemlje; realizacija niza projekata koji predstavljaju primjere društvene odgovornosti od strane investitora, iako nijesu bili obavezni to da rade, vrijednih više od 2 miliona €.

Pored ovih i svih multiplikativnih efekata koji proizvode investicioni ciklus vrijedan više stotina miliona eura, danas smo u situaciji da Crna Gora ima ujednačen nivo proizvodnje i potrošnje električne energije. Odnosno, sve ono što je urađeno u zadnjih desetah godina značilo je nove mw, to jeste nove proizvodne objekte, i to: 20 malih hidroelektrana kod kojih je završena izgradnja i koje su već u radu ukupne snage 30,1 mw; pet malih hidroelektrana kod kojih su radovi u završnoj fazi i dvije vjetroelektrane ukupne snage 118 mw. Dakle, u radu je novih 148 mw instalisanog kapaciteta. Ako su uzme u obzir da je prije 2013. godine, pominjem tu godinu jer je tada završena prva nova mala hidroelektrana, ukupna instalisana snaga našeg elektroenergetskog sistema iznosila 867,61 mw, onda je lako zaključiti da je sprovođenje energetske politike u prethodnom periodu dalo 17,05 % novih proizvodnih kapaciteta.

Dakle, poslaniče Miliću, dosadašnja politika Vlade u dijelu podsticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora, u skladu sa pravilima Evropske unije, dovela je do proizvodnje koja zadovoljava godišnje potrebe više od 100.000 domaćinstava u Crnoj Gori. Mislim da to najbolje oslikava koji su

efekti ove politike, a mislim da daje odgovore na dosta Vaših pitanja. Međutim, to nije krajnji domet politke koja je sprovedena u prethodnom periodu. Naprotiv. Ona je odličan temelj za dalji rast, razvoj i unapređivanje politika energetskeg sektora, a najbolji primjer su novi započeti projekti ili projekti koji su u završnoj fazi ugovaranja. Tako je Crna Gora je među prvima u Evropi, a prva na Zapadnom Balkanu zaključila ugovore na tržišnim principima za izgradnju novih proizvodnih objekata koji koriste obnovljivi izvor energije. Riječ je o izgradnji solarne elektrane na Briskoj gori, jedne od najvećih u Evropi, instalisane snage 250 mw, vrijedan oko 180 miliona eura. U završnoj fazi ugovaranja je projekat izgradnje nove vjetroelektrane na Brajićima snage 100 mw i vrijednosti oko 100 miliona eura. Takođe, raduje činjenica da je EPCG pokrenula značajan investicioni ciklus koji podrazumijeva revitalizaciju i modernizaciju postojećih, ali i izgradnju novih elektrana. Riječ je o investicionom ciklusu koji se mjeri stotinama miliona eura, otprilike oko 700 miliona, da budem precizniji. Kao projekat koji se najskorije može realizovati, osim pomenute solarne elektrane na Briskoj gori, je i vjetroelektrana Gvozd, instalisane sange 50 mw i procijenjene vrijednosti 60 miliona eura.

Dakle, riječ je o izvjesnoj izgradnji novih proizvodnih objekata u narednih par godina, ukupne instalisane snage oko 400 mw, ili 40% ukupnih instalisanih proizvodnih kapaciteta u Crnoj Gori. Tome treba dodati intenzivne radove na pripremi tehničke dokumentacije za izgradnju hidroelektrane Komarnica, koja će rezultirati idejnim projektom i studijama uticaja na životnu sredinu do kraja ove godine. To znači da uskoro imamo spremnu osnovu za definisanje modela realizacije projekta i raspisivanje tendera za izbor partnera u procesu izgradnje elektrane, a svakako će sa razvojem projekta precizirati snaga koja je u nekim elaboratima pokazala isplativost od 155 mw, a vrijednost investicije između 260 do 300 miliona eura.

Pitanje koje ste nama poslali se ticalo i Hidroelektrane Piva, odnosno rekonstrukcije, revitalizacije i potpisanog ugovora, pa ne znam ostajete li dalje pri tome da Vas zanima.

Potpredsjedniče, završavam sa tim. Brzo ću.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:06:52)

Samo izvolite. Shvatio sam da postoji interesovanje.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 11:09:24)

Kada je riječ o planiranju investicijama u Hidroelektrani Piva, ovim putem želim da Vas informišem da je riječ o investiciji vrijednosti 22 miliona eura. Finansiranje, rekonstrukcija i modernizacija Hidroelektrane Piva je obezbijeđeno iz kredita KFW banke, to jeste kreditnog aranžmana vrijednog 16 miliona eura, dok se kapitalni remont samih agregata finansira iz sopstvenih sredstava EPCG u iznosu od preko 6 miliona. Od ukupno procijenjenih 22 miliona eura ulaganja, do sada je utrošeno 14,6 miliona eura. Realizacijom ove faze rekonstrukcije završiće se i rekonstrukcija i modernizacija one opreme sa najkraćim vijekom trajanja, koji je inače za veći dio već istekao i na kojoj se u pogonu dešava najveći broj kvarova i grešaka u radu. Uz to, u većem dijelu, radi se o opremi koja je od vremena kada je ugrađena doživjela ogroman tehnološki razvoj i prevaziđena je u tom smislu odavno. Nakon završetka realizacije projekta, Hidroelektrana Piva će postati jedna od najsavremenijih elektrana u Evropi u potpunosti opremljena sa najmodernijom opremom i integralnim sistemom upravljanja koji će omogućiti rad u sve zahtjevnijim tržišnim uslovima proizvodnje i trgovine električnom energijom. U konačnom, treba napomenuti da EPCG u posljednjem periodu od 2014. godine i raskida ugovora sa Elektroprivredom Srbije, u čijem je sistemu Hidroelektrana Piva do tada radila, samostaino upravlja Hidroelektranom Piva koja predstavlja ključnu elektranu za ostvarivanje uspješnih rezultata na trgovinama električnom energijom i koja je posebno doprinijela ostvarivanju pozitivnih rezultata naročito u 2018. i 2019. godini. Siguran sam da ste i tada primijetili da je Elektroprivreda uplatila u budžet Crne Gore više od 100 miliona eura po raznim osnovama.

To su bila pitanja koja je poslanik Milić poslao nama. U međuvremenu je postavio još neka, ne znam imam li vremena da odgovorim na sve to.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:11:17)

...da tretirate to kao dopunsko pitanje. Samo u dvije rečenice, pa Vas molim da onda to u formi koju su tražili u skladu sa Poslovníkom jer je rok do naredne sjednice da to dostavite, a razumjeli ste da je molba da se to uradi i prije. Molim Vas da to ispoštujete tokom ove nedjelje.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 11:11:36)

Kad je riječ o ciljevima u energetici, u Crnoj Gori su postavljeni u skladu sa onim ciljevima koje ima Evropska unija. Napomenuo sam u odgovoru da zemlje Energetske zajednice imaju adaptirane verzije direktiva regulativa Evropske unije i u tom smislu je i kreirana energetska politika Crne Gore. Jedan od mjerljivih ciljeva koje je propisala Evropska unija, odnosno Energetska zajednica za Crnu Goru je 33% proizvodnje iz ... izvora u ukupnoj bruto potrošnji. To je bio jedan od osnovnih ciljeva politike u prethodnom periodu i taj cilj će biti dostignut 2020. godine. Kada je riječ o cijeni izvoza, morao bih da provjerim podatke sa Elektroprivredom. Znao da se izvoz, odnosno trgovina električne energije koju EPCG radi na slobodnom tržištu odvija u uslovima i na način da se te cijene mijenjaju iz sata u sat, iz dana u dan, zavisno od perioda godine, tako da bih morao da vidim koja je prosječna cijena izvoza EPCG-a, a sigurno je značajno veća od one koju plaćaju domaćinstva u Crnoj Gori. Upravo dobar menadžment EPCG-a u smislu trejdinga omogućava profite koje Elektroprivreda pravi prethodnih godina. To je dominantno razlog velikih profita EPCG-a. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:12:56)

Zahvaljujem državnom sekretaru gospodinu Vujoviću. Jasni i precizni su bili njegovi odgovori. Tačno je da je bilo malo duže vremena, ali to je bilo ostvareno u komunikaciji sa predlaćaćem pitanja.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (16.06.20 11:13:10)

Potvrđujem, sa tim što još jedanput ovo pokazuje da Skupština Crne Gore bi trebala da organizuje zaista i pozove sve one koji se razumiju u energetiku da prićaju prije nego što budemo usvojili ovaj prostorni plan Hidroelektrane Komarnica. Tako bismo mogli da ćujemo sve kako bi nas manje koštalo, a da bismo dobili više. I to pozivam Vas, kao potpredsjednika Parlamenta, da ovu inicijativu razmotrite.

Druga stvar, ovdje ste rekli neke stvari koje zaista ne odgovaraju istini i žao mi je zbog Vas lićno. Žao mi je zato što je kredit koji je bio predviđen za Hidroelektranu Piva bio 72,4 miliona evra. Zahvaljujući tim diskretnim herojima koji postoje u ovoj zemlji, natjerali su da se pokaže da se ne moraju mijenjati kompletna simensova postrojenja i da taj kredit svedu na 22 miliona evra. 50 miliona evra ljudi koje niko ne pominje, ljudi koji su stručnjaci uspjeli su da uštede ovoj zemlji. Vjetroelektrana Krnovo promijenila je do sada 20 vlasnika, instalisana snaga 72 megavata, 112,5 miliona evra predračunska vrijednost radova koji su urađeni. Koja je nezavisna kuća izvršila procjenu njihovih radova? Možur 46 megavata, 90 miliona evra. Šta je specifićno kod Možura? Firma koja rukovodi Možurom je firma s Malte, ali u 90% vlasništvu kineske firme. Zašto to pominjem? Zato što je za simensovu tehnologiju, koja je trebala da bude u Vjetroelektrani Možur, predračunska vrijednost bila 66 miliona, a manje efikasna i manje kvalitetna kineska koja je ugrađena je 90 miliona evra. Ko je uzeo 24 miliona evra samo po tom osnovu?

Pominjete Gvozd, nemate razloga da se smijete. Gvozd ima najbolje performanse od svih lokacija. Rekli ste da je 60 miliona evra. Ne, 58 miliona evra je predračunska vrijednost. Znao li

koliko je rekao prvi čovjek Elektroprivrede Crne Gore da je predračunska vrijednost? 70 miliona evra. Rekli ste za Brajiće da ste raspisali tender. Na koliko ste raspisali kvadrata tender za Brajiće? Na 13 miliona kvadrata. Molim vas, samo da budemo precizni, 13 miliona kvadrata, javio se samo jedna ponuđač. S njim ste napravili dogovor da mu ne treba 13 miliona, nego 500.000 kvadrata. Sada mi govorite da je ušao u zadnju fazu sa Njemcima dogovor oko Vjetroelektrane. Imate dokumenta, poslaću vam vaša dokumenta da mi ne biste klimali glavom. Hidroelektrana Komarnica će biti šlag na torti kada dođe ovđe u Skupštinu Crne Gore, naročito ono što se dešavalo na stručnom odboru Elektroprivrede Crne Gore kada je odlučeno da se promijeni lokacija gdje će biti brana i gdje će biti centrala. Znači, vrlo precizno govorim oko svega. Dio toga imate u Prostornom planu.

Prva procjena, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, za Komarnicu je bila 136 miliona evra. Bio je potpisan predugovor sa Statkraftom. Statkraft u to vrijeme zapošljava 2.000 ljudi i ima u 12 zemalja hidroenergetske potencijale. Danas je Statkraft, gospodine Vujoviću, vodeća evropska kompanija za obnovljivu energiju. Ove godine proslavljaju 125 godina od kada su prvu hidrocentralu napravili u svijetu. Zašto je Statkraft otišao iz Crne Gore? Zašto su Norvežani, koji su procijenili iznos ovoga 136 miliona evra, otišli iz Crne Gore? Koja je procjena sada da će biti Komarnica? 240 i nešto miliona evra. To se mijenjalo i to se povećavalo.

Ono što je ključno, prenesite ministarki ekonomije, ne može se govoriti o Komarnici ako nije dio jedinstvenog sistema sa Hidroelektranom Piva i, Bože zdravlja, sutra sa Kruševom ili nekom drugom hidroelektranom. Molim Vas, kada pominjete Srbiju, recite da je Crna Gora imala po osnovu dugoročnog ugovora sa Srbijom 1,4 kilovata u odnosu na jedan kilovat. Mi smo se odlučili da maknemo tih 40%, da ne prihodujemo. Crna Gora je evropski prva zemlja po hidropotencijalima, ali Crna Gora ima slivna područja. Da bi mogla da optimizuje svoje kapacitete, mora da ima ugovore sa Republikom Srbijom i mora da ima ugovore sa Bosnom i Hercegovinom, odnosno Elektroprivredom Republike Srpske.

Ono što ovdje očigledno nekome smeta je način kako se govori o računici. Dana 1.01.2020. godine formula je ova, je li, gospodine Vujoviću? Vidite zbog Vas sam napisao, mlad ste čovjek, da sam sa Vašeg mjesta, vidio bih jer mi je to posao. Evo, $C1Cx(1-Kx0,1)$. Da bismo bili precizni, deset evra je podsticajna cijena koju plaćaju građani Crne Gore. Ako hoćete da uvozite struju, pet evra platite, dva puta manje nas košta cijena struje ako je uvozimo, a dva centa ili ispod dva centa je proizvodna cijena iz Perućice iz Pive. Hajmo da napravimo ovakvu računicu. Gospodine potpredsjedniče Parlamenta, Perućica ima godišnje proizvodnju od 930 miliona kilovat sati, dva centa je cijena. Građani Crne Gore za godišnju proizvodnju Hidroelektrane Perućica plaćaju 18 miliona evra. Vjetroelektrane Krnovo i Možura imaju 314 megavata kilovatsati, 9,6 je garantovana cijena. Građani Crne Gore za tri puta manju proizvodnju plaćaju dva puta veću cijenu. To je suština obnovljive energije.

Gospodine Gvozdenoviću, vjerujem da ste i Vi pristalica toga da je trebalo riješiti pitanje. Vi ste pomenuli 33% da treba da bude iz obnovljivih izvora energije. Koliko je imala Crna Gora u momentu potpisivanja iz obnovljivih izvora energije? Imala je 60%. Suština je u ovome. Govorili ste, da Vam pomognem, 80 miliona evra smo uvozili struje do trenutka dok se niste odlučili da imamo obnovljive izvore energije. Mi godišnje uvozimo 438 miliona poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Na to pitanje mi niste odgovorili. Znači, za deset godina mi smo uvezli pet milijardi poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Nemojte me prekidati, molim Vas, evo završavam, jer Vi kada pritiskate, onda se slabo čujem tamo. Pritisnite kao što ste njemu pritislili da zaustavite vrijeme. Imamo mi komunikaciju od ranije. /Prekid/

Pitao sam Vas zašto nijeste definisali otkup viška poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Jer, da ste ove pare uložili poljoprivrednim proizvođačima, mi ne bismo imali spoljnotrgovinski deficit na ovom nivou od pet milijardi evra. Zna li zašto niste? Zato što kod obnovljivih izvora energije uski krug dobija, a kod ovoga bi dobila država Crna Gora. To su vam pokazale dvije mlade porodice za vrijeme pandemije. Formirale su facebook stranicu "Kupujmo domaće". Imate tamo 30.000 ljudi koji su se prijavili. Jednostavno su uspjeli da organizuju ono što država Crna Gora nije uspjela, a to je da se vrši otkup poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Pitao sam Vas namjerno za plan interventnih nabavki. Čeka nas nova kriza u septembru, oktobru. Hoćemo li da je čekamo na isti način tako što ćemo čekati donacije? Ako hoćete ozbiljno da pričate o temi ekonomije, onda treba da se jednako odnosite prema svima, a ne da dozvolimo ovo što je bruka

Crne Gore, da je njen prvi čovjek izabran za vodećeg čovjeka u svijetu organizovanog kriminala i korupcije. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:21:45)

Poslaniče Miliću, rekli ste, pitao sam Vas da li je to dopunsko pitanje. Nije dopunsko pitanje. Onda ste rekli, želio bih od Vas da čujem ozbiljne odgovore. Da li je to zahtjev za dopunsko pitanje? Nije ni to.

Gospodin Vujović se javio da bi dao ispravke navoda. Pretpostavljam da računa da značajan broj toga što ste rekli on drugačije vidi, cifre to drugačije vide. Poslovnički nema pravo osim ako mogu da se dogovorim sa Vama oko toga. Minut i minut. Izvolite.

NIKOLA VUJOVIĆ (16.06.20 11:22:31)

Hvala, poslaniče Miliću, na prilici da pojasnim samo neke stvari jer Vam promiče par činjenica, nažalost. Veliki je broj podataka koje ste iznijeli koji nisu tačni, pa nisam siguran da ću ih sve stići za minut. Jedan od njih je podatak koji ste rekli za cilj. Vi ste rekli da sam kazao da je 33% naš cilj, koliki je bio taj cilj kada smo sve to počeli kada mi imamo 60%. Precizno sam rekao, naš cilj 33% proizvodnje iz obnovljivih izvora u odnosu na ukupnu bruto potrošnju energije. Dakle, ne proizvodnju električne energije, nego ukupnu bruto potrošnju energije. Znači, to je električna energija, tu su ostali energenti kao što su naftni derivati, biomasa, sve je potrošnja energije. Proizvodnja obnovljivih izvora treba da bude 33% toga. To je prva stvar.

Druga stvar, pominjali ste neke mehanizme koji građani treba da imaju u vidu, odnosno koji treba da kažemo da se proizvodna cijena iz Pive i Perućice smatra 20 eura po megavat satu, a da je otkupna cijena koja je garantovana za Krnovo ili Možur 96. Morate imati u obzir da je cijena koju Vi pominjete proizvodna. Ako bi je plaćali po toj cijeni, bilo ko da je plaća po toj cijeni, omogućava jednostavno pokrivanje troškova tih hidroelektrana bez mogućnosti bilo kakvih investicija ili rekonstrukcije. Dakle, prvi kvar na tim hidroelektranama značio bi njihov zastoj ili da su van pogona. Siguran sam da to nije Vaša ideja.

Izvinite, potpredsjedniče, prekinuću ovdje. Gospodin Milić i ja ćemo nastaviti.

SRĐAN MILIĆ (16.06.20 11:24:24)

...Nisu samo moje činjenice koje sam pomenuo, nego činjenice gospodina kolege Strahinje Bulajića s kojima se složio ovaj parlament kada Vi niste bili tu. E, sada, može se desiti da vremenom mlađi ljudi bolje vide i mogu nas naučiti. Uvijek prihvatam da me nauče. Teško me možete naučiti kako može biti dva više od deset, da je bolje da uzimamo po deset centi, a da ne uzimamo po dva centa. Hajde ako Vas je toliko zaboljelo ovo oko dva centa, je li prosječna cijena ovo za pet centi? Je li deset centi da plaćaju građani? Isplati li se tim građanima radije da uvoze tu električnu energiju, nego da je plaćaju? Zašto je ovo problem? Problem je zato što ste selektivno ovo primijenili samo na onaj sektor gdje pojedinci imaju dobit, a niste primijenili u odnosu na čitavu zemlju. Da ste primijenili, naš spoljno-trgovinski deficit, gospodine Vujoviću, mogu i po lakše da pričam, sa ovih 25 sekundi koje ste Vi prekoračili i ja ću prekoračiti.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:25:26)

Vi ste prekoračili deset minuta. Hvala Vam. Završili smo raspravu na ovu temu.

Vjerovatno da je gospodin Vujović imao vremena, mogao je da odgovori da je Perućica urađena prije 30 i nešto godina, da je druga cijena tada itd. Biće prilike. Molim Vas, gospodine Vujoviću, da dostavite odgovore u formi koja je tražena.

Takođe, na ovaj način sam zamolio generalnog sekretara da podržimo inicijativu da se prilikom rasprave o pitanju prostornog plana Komarnice pozovu i određeni eksperti koji mogu da pomognu da ta rasprava bude još sadržajnije. Takođe, koristim priliku da upozorim predstavnike opozicije da međusobno ne razgovaraju, da ne remete rad u Skupštini, da se koncentrišu na pitanja, jer imamo ministre koji su spremni sadržajno i kvalitetno da odgovore na sva interesovanja.

Imamo još jedno pitanje za danas. To je pitanje koje je postavio poslanik Milutin Đukanović ministrici Suzani Pribilović. Izvolite, poslaniče Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (16.06.20 11:26:46)

Poštovani građani, prije nego što postavim pitanje ministarki javne uprave, želim da iskažem protest zbog konstantnog nasilja i terora koji se sprovodi nad našom crkvom i građanima koji nijesu spremni da se odreknu svoje vjere, jezika i nacije.

Ovih dana svjedočimo o razularenim i divljačkim akcijama policije u Ulcinju, rušenju temelja crkvenih konaka...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:27:15)

Molim Vas da se držite pitanja i da birate riječi.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (16.06.20 11:27:25)

Nešto slično se spremalo i u Tivtu. Odvija se tiranija i teror širom Crne Gore. Privode se i hapse vladika i mnogobrojni sveštenici. Takođe se hapse dokazane srpske patriote po Bijelom Polju, Beranama, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici itd. Jedno je sigurno - da su oni bili na proslavi 21. maja, ne bi bili ni hapšeni, niti privođeni. Naprotiv, policija bi salutirala njima. Ali, da se vratimo na temu.

Takođe, u kontekstu ovih događaja, nasilja i svega, dešava se pokušaj nasilnog i uzurpatorskog djelovanja Demokratske partije socijalista u Budvi. Zbog toga sam ministarki postavio sljedeće pitanje:

Da li vaše Ministarstvo i pojedini vodeći članovi režima i crnogorskog podzemlja stoje iza očigledne političke korupcije u Budvi, kojom se planira narušavanje izborne volje građana?

Aktivnošću Vaše partije, Vašeg ministarstva i kriminalnih grupa u Budvi se pokušava narušiti osnovni princip slobode i demokratije. Princip slobode i demokratije sadržan je u jednoj božanskoj i jednostavnoj sentenci koja glasi - Glas naroda je glas Boga, ili - želja naroda je svetinja. Vi i vaša partija mislite da možete da radite sve. Vi se ničega ne stidite, vi ste se Boga odrekli, vi se Boga ne bojite. U krajnjem, ministarko, vi ste iz crkve isključeni. Gospođo Pribilović i gospodo iz DPS-a, dobro zapamtite sljedeće riječi našeg velikog Njegoša, a mi ćemo se ponašati u skladu sa tim, koji kaže - Al' tirjanstvu stati nogom za vrat, to je ljudska dužnost najsvetija.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:29:49)

Poslanik Divanović. Morate objasniti.

NIKOLA DIVANOVIĆ (16.06.20 11:29:57)

Objasniću.

Dakle, obraćam se Vama na osnovu člana 102, a u vezi sa članom 105. Obraćam Vam se zbog ovog drugog dijela koji se tiče Budve. Dakle, kada je kolega poslanik Đukanović postavio to

pitanje uvaženoj ministarki Pribilović, nemam dilemu da će ona znati na to da odgovori, ali prosto je sama formulacija pitanja, a pogotovo obrazloženje imalo u sebi niz uvredljivih izraza i konstrukcija. Prije svega me vrijeđa kao Budvanina konstatacija da se ovdje radi o prekranju izborne političke volje. To vrijeđa inteligenciju svih onih Budvana koji su u većini bili i tada i danas. Demokratski front i njegova koalicija u Budvi nikada nisu imali suštinsku političku većinu. To je stanje stvari. Imali su jednu nefunkcionalnu koaliciju koja je i formalno završena ustanovljavanjem nove parlamentarne većine. Zaista mislim da ste imali razloga da reagujete. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:31:08)

Suzana Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (16.06.20 11:32:09)

Zahvaljujem.

Poštovani poslanici, poštovani poslaniče Đukanoviću,

U odnosu na Vaše pitanje, Ministarstvo javne uprave, u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, ima jasno definisane nadležnosti u pogledu nadzora nad primjenom ovog zakona i ni na koji način ne može da utiče na trenutna dešavanja u Opštini Budva, a posebno ne može da narušava izbornu volju građana Budve. S tim u vezi, smatram da smo već odgovorili na Vaše pitanje koje ste postavili, ali, uvažavajući ovaj dom i građane i građanke Crne Gore, iskoristiću priliku da još jednom podsjetim na par činjenica.

Ustavom Crne Gore, tačnije odredbama člana 113 i 117, je utvrđeno da se u lokalnoj samoupravi odlučuje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika kada je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti. Zakonom o lokalnoj samoupravi uređen je sistem funkcionisanja lokalne samouprave, koji je zasnovan na načelima podjele vlasti i to Skupštine, kao predstavničkog organa građana, i predsjednika opštine, kao izvršnog organa, sa jasno utvrđenim nadležnostima. Skupštinu čine odbornici koje biraju građani na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava. Skupština donosi odluke većinom glasova ukupnog broja odbornika, u skladu sa zakonom. Predsjednik Skupštine predstavlja Skupštinu i po pravilu saziva sjednicu Skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata. Predsjednik opštine, kao izvršni organ opštine, funkciju vrši profesionalno i za vršenje poslova iz svoje nadležnosti odgovara Skupštini, a za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik opštine odgovara i Vladi. U članu 5 Zakona o izboru odbornika i poslanika definisano je da se odbornik opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju. U skladu sa gore navedenim ustavnim i zakonskim određenjima, opština je samostalna u vršenju svojih poslova i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom u skladu sa Ustavom. Ovakav sistem lokalne samouprave u Crnoj Gori uspostavljen je u skladu sa međunarodnim standarima u ovoj oblasti i odredbama Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Ministarstvo javne uprave, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o lokalnoj samoupravi, kojim je uređen sistem funkcionisanja organa lokalne samouprave radi zakonitog vršenja poslova od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo. Takođe, zakonom su, a u skladu sa Ustavom, jasno definisana i određena ovlašćenja Ministarstva javne uprave, odnosno Vlade, u situacijama kada Skupština opštine, odnosno predsjednik opštine duže od šest mjeseci ne vrši poslove iz svoje nadležnosti čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta u skladu sa Ustavom.

Dakle, imajući u vidu zakonska ovlašćenja ministarstva da kroz vršenje nadzora obezbijedi da organi lokalne samouprave ostvaruju svoje funkcije, odnosno izvršavaju zakonom utvrđene obaveze, Ministarstvo javne uprave ni na koji način ne može da utiče na aktualna dešavanja u opštini Budva, niti da narušava izbornu volju građana. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:35:53)

Hvala.

Pravo na komentar ima poslanik Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (16.06.20 11:36:00)

Pa vaše ministarstvo se povodom dešavanja u Budvi u prethodnom periodu jasno svrstalo na stranu Demokratske partije socijalista, što je još jedna potvrda da u Crnoj Gori ne postoje institucije već su institucije partijske filijale na svim nivoima. Vi ste član Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista u Budvi i možemo misliti koliko ćete Vi biti objektivni. Vi ne prihvatate ponudu da se u Budvi održe izbori, da se skрати mandat i da se održe izbori. Zbog čega? Jer znate da vas u Budvi čeka neminovan poraz i sad želite sitnim političkim trikovima da taj poraz učinite što podnošljivijim sa vaše strane. Međutim, Crna Gora je prepoznata kao država u kojoj je endemska korupcija postala stil života, a to je prva osobina Demokratske partije socijalista. Prvo ste uzurpirali narodnju volju u Nikšiću preko Draga Đurovića, zatim u Podgorici preko Dragana Bogojevića, onda ste smislili sramotnu igru u Kotoru gdje vam je pomogla Bruna Lončarević i imamo finale u Budvi gdje hoćete oči na oči da ukradete narodnu volju. To radite bezočno i bestidno. Sve priče su samo pokušaj jeftinog alibija.

Gospođo Pribilović, Vi ste ministarka javne uprave i treba da poštujete zakon, a ne da slušate naloge predsjednika Demokratske partije socijalista Mila Đukanovića ili političkog direktora Branimira Gvozdenovića. Budvu je DPS vlast opljačkala, to je blaga formulacija. Koji to vaš bivši gradonačelnik nije imao neke probleme sa zakonom? Da li Vi zaista, gospođo Pribilović, mislite da je Svetozar Marović najveći lopov u DPS-u? Iskreno to kažete. Mislite li Vi da Svetozar Marović ima veće bogatstvo od Mila Đukanovića i Branimira Gvozdenovića? Da li je kriminalna grupa iz Budve mogla da pljačka Budvu, a da to ne znaju Milo Đukanović, Duško Marković, Branimir Gvozdenović i, naravno, Vi? Vi ste funkcioner visoki Demokratske partije socijalista iz Budve. Da li ste bar imali udaljnu sumnju šta radi ta kriminalna grupa? Sad hoćete da rušite Bata Carevića. Bata Carević je pokrenuo raskrinkavanje kriminalne hobotnice u gradu vašem, a zatim je kao gradonačelnik uveo red u Budvi. Nema više krađe za vaše partijske saborce, gospođo Pribilović. Gospođo Pribilović, u ovoj kampanji protiv lokalne vlasti u Budvi neće vam pomoći ni Vijesti, ni Mans da izjednačite Bata Carevića sa vašim prepoznatim kriminalcima i vladarima naših života.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (16.06.20 11:39:44)

Na ovaj način smo završili sva pitanja koja su bila vezana za Četvrtu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini. Konstatujem da je ta sjednica završena.

Takođe, koristim priliku da vas obavijestim da je Državna izborna komisija podnijela izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa izborne liste Demokratski front "Mi ili on", pa, saglasno Poslovniku Skupštine, konstatujem da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Radošu Zečeviću.

Uvaženi poslanici, pravimo pauzu od 20-ak minuta. Nakon toga nastavljamo sa radom sa sljedećom tačkom dnevnog reda.